

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

59 tomas

2016 m. vasario 12 d.

Turinys

EUROPOS PARLAMENTAS

2013–2014 m. SESIJA

2013 m. gegužės 20–23 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 246 E, 2013 8 27.

PRIIMTI TEKSTAI

I Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės

REZOLIUCIJOS

Europos Parlamentas

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

2016/C 055/01	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų taikymo (2012/2262(INI))	2
2016/C 055/02	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Sąjungos pramoninių rajonų regioninių strategijų (2012/2100(INI))	6
2016/C 055/03	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dabartinių atsinaujinančiosios energijos uždavinių ir galimybių Europos energijos rinkoje (2012/2259(INI))	12
2016/C 055/04	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moterų teisių narystės siekiančiose Balkanų šalyse (2012/2255(INI))	23
2016/C 055/05	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija „ES chartija. Žiniasklaidos laisvės ES standartų nustatymas“ (2011/2246(INI))	33
2016/C 055/06	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Adekvačių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkės (2012/2234(INI))	43
2016/C 055/07	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kovos su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių rojais (2013/2060(INI))	54
2016/C 055/08	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija „Metinė mokesčių ataskaita: kaip išnaudoti ES ekonomikos augimo galimybes“ (2013/2025(INI))	65

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

2016/C 055/09	2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos taikymo (2012/2132(INI))	71
---------------	---	----

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

2016/C 055/10	Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti Komisijos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 142/2011 dėl tam tikrų šalutinių gyvūninių produktų gabenimo tranzitu iš Bosnijos ir Hercegovinos, projektui (D025828/03 – 2013/2598(RPS))	79
2016/C 055/11	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „Būsiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų EPS klausimu: atsakas į Komisijos komunikatus“ (2013/2609(RSP))	79
2016/C 055/12	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Sirijos pabėgėlių padėties kaimyninėse šalyse (2013/2611(RSP))	84
2016/C 055/13	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto grąžinimo (2013/2612(RSP))	90
2016/C 055/14	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija Bosnijos ir Hercegovinos 2012 m. pažangos ataskaita (2012/2865(RSP))	94
2016/C 055/15	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos 2012 m. pažangos ataskaitos (2013/2866(RSP))	100
2016/C 055/16	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES derybų su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl prekybos ir investicijų (2013/2558(RSP))	108
2016/C 055/17	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl galimybės Mianmarui/Birmai naudotis bendraisiais lengvatinais muitų tarifais atnaujinimo (2012/2929(RSP))	112
2016/C 055/18	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Alpių makroregioninės strategijos (2013/2549(RSP))	117
2016/C 055/19	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl darbo sąlygų ir sveikatos ir saugos standartų Bangladeše po to, kai pastaruoju metu įvyko gaisrai gamyklose ir sugriuvo pastatas (2013/2638(RSP))	120
2016/C 055/20	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „Gvantanamas: kalinių bado streikas“ (2013/2654(RSP))	123
2016/C 055/21	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Indijos: mirties bausmės įvykdymo Mohammadui Afzalui Guru ir jo poveikio (2013/2640(RSP))	125
2016/C 055/22	2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „Ruanda: Victoire Ingabire byla“ (2013/2641 (RSP))	127

II Komunikatai

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI

Europos Parlamentas

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

2016/C 055/23	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo ginti Gabriele Albertini imunitetą ir privilegijas (2012/2240(IMM))	131
2016/C 055/24	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Spyro Danellio imunitetą (I) (2013/2014(IMM))	132

2016/C 055/25	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Spyro Danellio imunitetą (II) (2013/2028(IMM))	133
2016/C 055/26	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl žodinių pakeitimų ir kitų žodinių pataisų (Darbo tvarkos taisyklių 156 straipsnio 6 dalies išaiškinimas)	135

III Parengiamieji aktai

EUROPOS PARLAMENTAS

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

2016/C 055/27	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Šri Lankos Demokratinės Socialinės Respublikos vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų sudarymo projekto (15318/2012 – C7-0391/2012 – 2012/0018(NLE))	136
2016/C 055/28	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Europos saugios oro navigacijos organizacijos susitarimo, kuriuo nustatomi tvirtesnio bendradarbiavimo bendrieji principai, projekto (05822/2013 – C7-0044/2013 – 2012/0213(NLE))	136
2016/C 055/29	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo dėl institucijų istorinių archyvų deponavimo Europos universitetiniame institute Florencijoje iš dalies keičiamas Reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 354/83, projekto (06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))	137
2016/C 055/30	2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomas atstovų į Europos Parlamentą aštuntųjų rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise laikotarpis, projekto (07279/2013 – C7-0068/2013 – 2013/0802(CNS))	138
2016/C 055/31	P7_TA(2013)0200 Jūroje vykdoma naftos ir dujų paieška, žvalgymas ir gavybos sauga ***I 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl jūroje vykdomos naftos ir dujų paieškos, žvalgyimo ir gavybos saugos (COM(2011)0688 – C7-0392/2011 – 2011/0309(COD)) P7_TC1-COD(2011)0309 Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 21 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos <i>direktyvą</i> 2013/.../ES dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB	138

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

2016/C 055/32	2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos Vadovų Tarybos pasiūlymo nešaukti konvento dėl Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo papildymo protokolu dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Čekijai (00091/2011 – C7-0386/2011 – 2011/0818(NLE))	140
2016/C 055/33	2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Protokolo dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Čekijai (Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 3 dalis) projekto (00091/2011 – C7-0385/2011 – 2011/0817(NLE))	141

2016/C 055/34	<p>P7_TA(2013)0210</p> <p>Apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimas civilinėse bylose ***I</p> <p>2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose (COM(2011)0276 – C7-0128/2011 – 2011/0130(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2011)0130</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 22 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose . . . . . 143</p>
2016/C 055/35	<p>2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Kanados susitarimo dėl muitinių bendradarbiavimo tiekimo grandinės saugumo srityje sudarymo projekto (11362/2012 – C7-0078/2013 – 2012/0073(NLE)) . . . . . 144</p>
2016/C 055/36	<p>2013 m. gegužės 22 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), nuostatos dėl jo sąsajų su Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../..., kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (COM(2012)0512 – C7-0289/2012 – 2012/0244(COD)) . . . . . 145</p>
2016/C 055/37	<p>2013 m. gegužės 22 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (COM(2012)0511 – C7-0314/2012 – 2012/0242(CNS)) . 157</p>
2016/C 055/38	<p>P7_TA(2013)0214</p> <p>Pirotechnikos gaminiai ***I</p> <p>2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su pirotechnikos gaminių tiekimu rinkai, suderinimo (nauja redakcija) (COM(2011)0764 – C7-0425/2011 – 2011/0358(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2011)0358</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 22 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/.../ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su pirotechnikos gaminių tiekimu rinkai, suderinimo (nauja redakcija) . . . . . 192</p>

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

2016/C 055/39	<p>P7_TA(2013)0217</p> <p>Bendrijos muitinės kodeksas, kiek tai susiję su jo taikymo pradžios data ***I</p> <p>2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl taikymo pradžios datos iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 450/2008, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas) (COM(2013)0193 – C7-0096/2013 – 2013/0104(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2013)0104</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 450/2008, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas), kiek tai susiję su jo taikymo pradžios data . . . . . 194</p>
---------------	--

2016/C 055/40	P7_TA(2013)0218	<p>Galimybės Mianmarui/Birmai naudotis bendrosiomis tarifo privilegijomis atnaujinimas ***I</p> <p>2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/97, laikinai Mianmaro Sąjungai neleidžiantis naudotis bendrosiomis tarifo privilegijomis (COM(2012)0524 – C7-0297/2012 – 2012/0251(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2012)0251</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/97, laikinai Mianmarui/Birmai neleidžiantis naudotis bendrosiomis tarifo privilegijomis . 195</p>
2016/C 055/41		<p>2013 m. gegužės 23 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma finansinės atsakomybės, susijusios su investuotojų ir valstybės ginčų sprendimu teismuose, įsteigtuose tarptautiniais susitarimais, kurių šalis yra Europos Sąjunga, paskirstymo tvarka (COM(2012)0335 – C7-0155/2012 – 2012/0163(COD)) . . . . . 196</p>
2016/C 055/42	P7_TA(2013)0220	<p>Nekomercinis gyvūnų augintinių judėjimas ***I</p> <p>2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl nekomercinio gyvūnų augintinių judėjimo (COM(2012)0089 – C7-0060/2012 – 2012/0039(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2012)0039</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013, dėl gyvūnų augintinių vežimo nekomerciniais tikslais, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 998/2003 . . . . . 212</p>
2016/C 055/43	P7_TA(2013)0221	<p>Gyvūnų sveikatos reikalavimai, kuriais reglamentuojama prekyba šunimis, katėmis ir šeškais ***I</p> <p>2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, kuriais reglamentuojama prekyba Sąjungoje šunimis, katėmis ir šeškais ir jų importas į Sąjungą, iš dalies keičiama Tarybos direktyva 92/65/EEB (COM(2012)0090 – C7-0061/2012 – 2012/0040(COD))</p> <p>P7_TC1-COD(2012)0040</p> <p>Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/.../ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 92/65/EEB gyvūnų sveikatos reikalavimų, kuriais reglamentuojama prekyba Sąjungoje šunimis, katėmis ir šeškais ir jų importas į Sąjungą, atžvilgiu . . . . . 213</p>

Simbolių paaiškinimai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra: antrasis svarstymas
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra: trečiasis svarstymas

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Parlamento pakeitimai

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.

EUROPOS PARLAMENTAS

2013–2014 m. SESIJA

2013 m. gegužės 20–23 d. posėdžiai

Posėdžių protokolai paskelbti OL C 246 E, 2013 8 27.

PRIIMTI TEKSTAI

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P7_TA(2013)0198

Įmonių perėmimo pasiūlymai

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų taikymo (2012/2262(INI))

(2016/C 055/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymo taikymo (COM(2012)0347);
  - atsižvelgdamas į Komisijos vardu atliktą Direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų taikymo tyrimą (išorės tyrimą) ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2007 m. vasario 21 d. Direktyvos dėl įmonių perėmimo pasiūlymų įgyvendinimo ataskaitą ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto rekomendaciją ir Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonę (A7-0089/2013),
- A. kadangi Direktyvoje dėl įmonių perėmimo pasiūlymų (toliau – direktyva) pateiktos būtiniausios gairės, kuriomis užtikrinamas įmonių perėmimo pasiūlymų vykdymo skaidrumas ir teisinis tikrumas, o akcininkams, darbuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems subjektams suteikiama teisė gauti ir skleisti informaciją;
- B. kadangi keletas valstybių narių svarsto galimybę pakeisti arba jau pakeitė suderintas nacionalines taisykles dėl įmonių perėmimo pasiūlymų, siekdamas padidinti kapitalo rinkos skaidrumą ir sustiprinti išsijamos įmonės ir suinteresuotųjų subjektų teises;

⁽¹⁾ OL L 142, 2004 4 30, p. 12.

⁽²⁾ Komisijos vardu „Marccus Partners“ atliktas Direktyvos dėl įmonių perėmimo pasiūlymų taikymo išorės tyrimas, kurio rezultatus galima rasti adresu http://ec.europa.eu/internal_market/company/docs/takeoverbids/study/study_en.pdf

⁽³⁾ Komisijos tarnybų darbinis dokumentas (SEC(2007)0268).

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- C. kadangi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas keliose bylose nusprendė, kad atvejais, kai valstybė narė išsaugo privačioje bendrovėje specialiąsias teises, apskritai turi būti laikomas laisvo kapitalo judėjimo apribojimu ir gali būti pateisinamas tik tinkamai pagrįstais atvejais ⁽¹⁾;
- D. kadangi nacionalinės kompetentingos institucijos atsakingos už viešąją įmonių perėmimo pasiūlymų priežiūrą;
- E. kadangi Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 1 straipsnio 3 dalyje ⁽²⁾ nustatyta, kad Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (EVPRI) taip pat imasi tinkamų veiksmų sprendžiant įmonių perėmimo pasiūlymų klausimus; kadangi EVPRI sukūrė kompetentingų valdžios institucijų tinklą, kuriuo turėtų būti pagerintas šių valdžios institucijų bendradarbiavimas tarpvalstybinių įmonių perėmimo pasiūlymų srityje;
1. mano, kad ši direktyva yra svarbi ES bendrovių teisės acquis, kuria siekiama ne vien skatinti tolesnę ES kapitalo rinkų integraciją ir derinimą, bet spręsti ir kitus klausimus, dalis;
  2. pabrėžia, kad direktyva daro poveikį ne tik pagrindinėmis įmonių perėmimo pasiūlymų nuostatomis, bet ją būtina vertinti platesniu bendrovių teisės požiūriu, įskaitant įmonių valdymą, kapitalo rinkų ir darbo teisę;
  3. pakartoja, kad direktyvos tikslai, visų pirma vienodų sąlygų užtikrinimas įmonių perėmimo pasiūlymams, kartu ginant akcininkų, darbuotojų ir kitų suinteresuotųjų subjektų teises, yra tinkamai veikiančios įmonių kontrolės rinkos pagrindas;
  4. atkreipia dėmesį į Komisijos išvadą, kad direktyvos poveikis patenkinamas, ir pritaria išorės tyrimo išvadoms, kad direktyva buvo pagerintas įmonių kontrolės rinkos veikimas; Tačiau susirūpinęs pažymi, kad išorės tyrime darbuotojų atstovai išreiškė nepasitenkinimą dėl darbuotojų teisių gynimo padėties, ir ragina Komisiją imtis reikalingų veiksmų, siekiant geriau spręsti aktualius klausimus;

Vienodos sąlygos

5. pabrėžia, kad direktyva sudaromos vienodos sąlygos įmonių perėmimo pasiūlymams vykdyti Europoje, ir mano, kad ilguoju laikotarpiu būtų galima numatyti tolesnius patobulinimus siekiant dar labiau pagerinti tokias vienodas sąlygas;
6. gerbia valstybių narių kompetenciją imtis papildomų priemonių, nenumatytų pagal direktyvos reikalavimus, jeigu laikomasi bendrų direktyvos tikslų;
7. šiomis aplinkybėmis pažymi, kad kai kurios valstybės narės pastaruoju metu reagavo į įmonių kontrolės vidaus rinkos pokyčius, įtvirtindamos papildomas nuostatas dėl įmonių perėmimo pasiūlymų vykdymo, pvz., Jungtinės Karalystės Perėmimų tarybos taisyklė „siūlyti arba tylėti“ (angl. put up or shut up), kuria siekiama išsiaiškinti, ar įmonės perėmimo pasiūlymas turi būti pateiktas („siūlyti“), ar ne („tylėti“) tais atvejais, kai neaišku, ar siūlytojas iš tikrųjų ketina pateikti pasiūlymą konkrečiai įmonei;

Priežiūra

8. teigiamai vertina EVPRI pastangas stiprinti nacionalinės valdžios institucijų bendradarbiavimą įmonių perėmimo pasiūlymų vykdymo per įmonių perėmimo pasiūlymų tinklą srityje;

⁽¹⁾ Pvz., Sprendimas Komisija prieš Portugaliją (C-171/08, 2010 m. Rink. p. I-6817).

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

9. tačiau mano, kad nebūtina vykdyti įmonių perėmimo pasiūlymų priežiūros ES lygmeniu, nes įmonių perėmimo teisė nėra tik kapitalo rinkų teisės dalis, bet yra įtvirtinta ir nacionalinėje bendrovių teisėje; pabrėžia, kad nacionalinės kompetentingos institucijos turėtų likti atsakingos už viešąją įmonių perėmimo pasiūlymų priežiūrą;

Kylančių problemų sprendimas

10. pritaria Komisijos išvadoms ir pateiktai nuomonei dėl problemų, kylančių dėl direktyvos veikimo persvarstymo, ir pažymi, kad mokslininkai bei specialistai nurodė papildomus aspektus ⁽¹⁾;

„Suderintų veiksmų“ sąvoka

11. mano, kad „suderintų veiksmų“ sąvoka labai svarbi apskaičiuojant ribą, kurią peržengus atsiranda prievolė pateikti pasiūlymą, ir suvokia, kad valstybės narės nevienodai perkėlė į nacionalinę teisę direktyvoje pateiktą apibrėžtį; tačiau mano, kad siekiant padidinti teisinį tikrumą nepakanka sutelkti dėmesį į „suderintų veiksmų“ sąvokos pakeitimus vien tik šioje direktyvoje, nes ši sąvoka svarbi atliekant ir kitus skaičiavimus, kuriuos būtina atlikti pagal ES įmonių teisę; todėl siūlo atlikti išsamesnę analizę siekiant nustatyti galimas priemones, kurios padėtų geriau išaiškinti ir suvienodinti „suderintų veiksmų“ sąvoką;

12. todėl laukia, kad Komisija parengtų veiksmų planą dėl ES įmonių teisės, kuriame būtų sprendžiamas šis klausimas, ir pritaria Komisijos teiginiui, kad jokia atveju nereikėtų apriboti nacionalinės valdžios institucijų gebėjimo įpareigoti sutartinai veikiančias šalis, kurios siekia įgyti kontrolę, sutikti su teisinėmis jų suderintų veiksmų pasekmėmis ⁽²⁾;

Nacionalinės įpareigojimo pateikti pasiūlymą taisyklės išimtys

13. pabrėžia, kad įpareigojimas pateikti pasiūlymą – pagrindinė nuostata, kuria ginami smulkieji akcininkai, ir atkreipia dėmesį į išorės tyrime pateiktą išvadą, kad visos valstybės narės leidžia nustatyti šios taisyklės išimtis; supranta, kad šios išimtys dažnai taikomos siekiant apginti stambiųjų akcininkų (pvz., nevyksta realių kontrolės pokyčių), kreditorių (pvz., kai kreditoriai suteikė paskolas) ir kitų suinteresuotųjų subjektų (pvz., siekiant suderinti akcininkų ir kitų suinteresuotųjų subjektų teises) interesus; remia Komisijos siekį surinkti papildomą informaciją siekiant nustatyti, ar plačiai naudojamos išimtys neprieštarauja smulkiųjų akcininkų apsaugos nuostatomis;

14. be to, pabrėžia, kad pagal įpareigojimo pateikti pasiūlymą taisyklę keičiantis kontrolei smulkieji akcininkai įgyja teisę gauti priemokas už kontrolinį akcijų paketą, ir pažymi, kad direktyva reglamentuojama tik privalomo pasiūlymo kaina (t. y. teisinga kaina), bet ne savanoriško pasiūlymo kaina; visų pirma pabrėžia, kad direktyva panaikinamas įpareigojimas pateikti pasiūlymą tais atvejais, kai po pradinio savanoriško pasiūlymo pasiekama kontrolinio akcijų paketo riba, todėl siūlytojas toliau gali didinti savo dalyvavimą įprastu būdu įsigydamas akcijų įsigyjamoje įmonėje (vadinamasis laipsniškas pateikimas (angl. creeping-in)); taip pat pažymi, kad tokiais atvejais keletas valstybių narių nustatė įpareigojimą pateikti antrą pasiūlymą, pagal kurį antras pasiūlymas reikalingas tada, kai per tam tikrą laikotarpį (pvz., 12 mėnesių) įvyksta tam tikras padidėjimas (pvz., 3 proc.) dviejų apibrėžtų ribų intervale (pvz., tarp 30 proc. ir 50 proc.);

15. mano, kad vadovaujantis Direktyvos 2004/109/EB ⁽³⁾ (šiuo metu persvarstoma Skaidrumo direktyva) 9 straipsnyje nurodytomis pranešimo ribomis užtikrinamas didelis atsakomybės skaidrumas ir sudaromos sąlygos anksti nustatyti laipsniškus įsigijimus; laikosi nuomonės, kad nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos turėtų užkirsti kelią metodams, kuriais siekiama apeiti įpareigojimo pateikti pasiūlymą taisyklę ir taip išvengti kontrolės priemokos išmokėjimo smulkiesiems akcininkams;

Valdybos neutralumas

16. pažymi, kad valdybos neutralumo taisyklė, susijusi su apsaugos priemonėmis, taikomomis pateikus pasiūlymą, buvo perkelta į daugumos valstybių narių nacionalinę teisę, ir tik labai mažai valstybių narių perkėlė persilaužimo (angl. breakthrough) taisyklę, pagal kurią apsaugos priemonės, taikomos prieš pateikiant pasiūlymą, negalioja; suvokia, kad tiek

⁽¹⁾ Žr., pvz., „Freshfields Bruckhaus Deringer“ „Reform of the EU Takeover Directive and of German Takeover Law“ (ES direktyvos dėl įmonių perėmimo ir Vokietijos įmonių perėmimo teisės reforma), 2011 m. lapkričio 14 d., galima rasti adresu http://www.freshfields.com/uploadedFiles/SiteWide/Knowledge/Reform_Eu_Takeover%20directive_31663.pdf

⁽²⁾ Komisijos ataskaitos dėl Direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų taikymo 9 p.

⁽³⁾ 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2001/34/EB (OL L 390, 2004 12 31, p. 38).

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

apsaugos priemonės, taikomos prieš pateikiant pasiūlymą (pvz., piramidinės struktūros arba „auksinės akcijos“), tiek apsaugos priemonės, taikomos pateikus pasiūlymą (pvz., vadinamojo „baltojo riterio“ arba skolos didėjimo), vis dar galioja valstybėse narėse ir kad atrodo, jog yra pakankamai priemonių tokiems apsaugos mechanizmams apeiti; vis dėlto mano, kad reiktų paaiškinti, jog pasiūlymą gaunančios bendrovės valdyba turėtų atsižvelgti į ilgalaikio bendrovės tvarumo ir jos akcininkų interesus ir veikti pagal juos;

Darbuotojų teisės įmonių perėmimo atveju

17. pabrėžia, jog direktyvoje numatyta tik tai, kad darbuotojams teikiama informacija, visų pirma apie siūlytojo ketinimus dėl įsigyjamos įmonės ateities ir būsimų planų dėl darbo vietų, įskaitant bet kokius esminius darbo sąlygų pokyčius, tačiau nenumatyta teisė konsultuotis;

18. pabrėžia, kad problemą, susijusią su darbuotojų apsauga ir jų teisių stiprinimu būtina nedelsiant apsvarstyti, taip pat atsižvelgiant į ES teisyną, įskaitant direktyvą 2001/23/EB⁽¹⁾ ir direktyvą 2002/14/EB⁽²⁾;

19. primygtinai reikalauja, kad būtų veiksmingai taikomos atitinkamos direktyvos nuostatos dėl darbuotojų teisių ir prireikus būtų užtikrintas tinkamas jų vykdymas;

Įmonių perėmimo pasiūlymai ekonomikos nuosmukio laikotarpiu

20. primena, kad pagal direktyvos 21 straipsnį direktyvos nuostatos iki 2006 m. gegužės 20 d. turėjo būti perkeltos į nacionalinę teisę, ir atkreipia dėmesį į tai, jog išorės tyrime nustatyta, kad dauguma valstybių narių perkėlė direktyvą į nacionalinę teisę 2006–2007 m.⁽³⁾;

21. pabrėžia, kad direktyvos perkėlimo laikotarpis sutampa su finansų krizės, kuri galiausiai pavirto ekonomikos ir skolų krize, pradžia, ir kad įmonių perėmimo veikla yra glaudžiai susijusi su finansiniais ir ekonominiais pokyčiais ir Europos, ir ne Europos šalyse;

22. pabrėžia, jog atlikus išorės tyrimą nustatyta, kad po direktyvos perkėlimo dėl krizės smarkiai sulėtėjo įmonių perėmimo veikla, įskaitant Jungtinę Karalystę, kurioje įmonių kontrolės rinkos veikla tradiciškai yra labiau sutelkta negu likusioje Sąjungos dalyje;

23. mano, kad finansų krizės laikotarpiu nuolat mažėjant įmonių kontrolės rinkai nebūtų tikslus vertinimas, ar ir koku mastu turėtų būti nustatytos tolesnės derinimo priemonės dėl įmonių perėmimo pasiūlymų;

24. todėl prašo Komisijos toliau atidžiai stebėti pokyčius įmonių kontrolės rinkoje ir, kai įmonių perėmimo veikla vėl bus įprasto masto, atlikti naują direktyvos taikymo vertinimą;

o

o o

25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

⁽¹⁾ 2001 m. kovo 12 d. Tarybos direktyva 2001/23/EB dėl valstybių narių įstatymų, skirtų darbuotojų teisių apsaugai įmonių, verslo arba įmonių ar verslo dalių perdavimo atveju, suderinimo (OL L 82, 2001 3 22, p. 16).

⁽²⁾ 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje (OL L 80, 2002 3 23, p. 29).

⁽³⁾ Žr. išorės tyrimo p. 284, bendresne prasme p. 58 ir toliau.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

P7_TA(2013)0199

Europos Sąjungos pramoninių rajonų regioninės strategijos

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos Sąjungos pramoninių rajonų regioninių strategijų (2012/2100(INI))

(2016/C 055/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 162 straipsnį, kuriame išdėstyti Europos socialinio fondo tikslai ir, *inter alia*, nurodytas tikslas sudaryti geresnes sąlygas prisitaikyti prie pramonės permainų ir gamybos sistemų pokyčių,
- atsižvelgdamas į SESV 174 ir kitus straipsnius, kuriais nustatytas ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos tikslas ir apibrėžtos struktūrinės finansinės priemonės jam pasiekti,
- atsižvelgdamas į SESV 176 straipsnį, kuris apima Europos regioninės plėtros fondo tikslus ir kuriame kalbama, *inter alia*, apie regionų, kurių vystymasis atsilieka, plėtrą ir struktūrinį prisitaikymą, taip pat apie nuosmukį patiriančių pramoninių regionų pertvarką,
- atsižvelgdamas į SESV 173 straipsnį (XVII antraštinė dalis), kuris apima ES pramonės politiką ir kuriame kalbama, *inter alia*, apie Sąjungos pramonės konkurencingumą,
- atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 11 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai, kurių veiklos gairės pateiktos Bendroje strateginėje programoje, bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui ir Sanglaudos fondai taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (COM(2012)0496),
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirtų lėšų panaudojimo miestuose, regionuose, valstybėse narėse ir Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl sanglaudos politikos indėlio siekiant Lisabonos ir 2020 m. ES strategijos tikslų⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. birželio 15 d. rezoliuciją dėl Bendrijos inovacijų politikos peržiūros besikeičiančiame pasaulyje⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. birželio 16 d. rezoliuciją dėl „ES 2020“⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 7 d. rezoliuciją dėl ES sanglaudos ir regionų politikos po 2013 m.⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 9 d. rezoliuciją dėl globalizacijos erai pritaikytos pramonės politikos⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gruodžio 10 d. Briuselyje vykusio Tarybos susitikimo (3057-asis Konkurencingumo (vidaus rinka, pramonė, moksliniai tyrimai ir kosmosas) tarybos susitikimas) išvadas dėl globalizacijos erai pritaikytos pramonės politikos,

⁽¹⁾ OL C 161 E, 2011 5 31, p. 104.

⁽²⁾ OL C 161 E, 2011 5 31, p. 120.

⁽³⁾ OL C 236 E, 2011 8 12, p. 41.

⁽⁴⁾ OL C 236 E, 2011 8 12, p. 57.

⁽⁵⁾ OL C 371 E, 2011 12 20, p. 39.

⁽⁶⁾ OL C 199 E, 2012 7 7, p. 131.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 25 d. Komisijos šeštąją ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitą „Kūrybiški ir novatoriški regionai“ (COM(2009)0295),
- atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 30 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Europos pramonė besikeičiančiame pasaulyje. 2009 m. atnaujinta sektorių apžvalga“ (SEC(2009)1111),
- atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 23 d. Komisijos komunikatą „Pasirenkime ateičiai. Bendrosios didelio poveikio technologijų strategijos plėtotė ES“ (COM(2009)0512),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020),
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 6 d. Komisijos komunikatą „Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Inovacijų sąjunga“ (COM(2010)0546),
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 28 d. Komisijos komunikatą „Integruota globalizacijos eros pramonės politika. Didžiausias dėmesys – konkurencingumui ir tvarumui“ (COM(2010)0614),
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą „Penktosios ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitos išvados. Sanglaudos politikos ateitis“ (COM(2010)0642),
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 14 d. Komisijos komunikatą „Pramonės politika. Konkurencingumo gerinimas“ (COM(2011)0642) ir į 2011 m. dokumentą „Valstybių narių konkurencingumas ir politika“,
- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 14 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „2014–2020 m. Bendros strateginės programos elementai: Europos regioninės plėtros fondas, Europos socialinis fondas, Sanglaudos fondas, Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondas“ (SWD(2012)0061),
- atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 24 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Partnerystės principas įgyvendinant Bendros strateginės programos fondų paramą. Partnerystei skirto Europos elgesio kodekso elementai“ (SWD(2012)0106),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą „Stipresnė Europos pramonė ekonomikos augimui ir atsigavimui skatinti. Komunikato dėl pramonės politikos atnaujinimas“ (COM(2012)0582),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl Europos konkurencingumo ataskaitos (SWD(2012)0299),
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Pramonės veiklos rezultatų suvestinė ir valstybių narių konkurencingumas ir politika“ (SWD(2012)0298),
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto (EESRK) nuomonę dėl būtinybės kompleksiskai vykdyti miestų regeneraciją⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato „Integruota globalizacijos eros pramonės politika. Didžiausias dėmesys – konkurencingumui ir tvarumui“ (CCMI/083 – CESE 808/2011),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonę (A7-0145/2013),

⁽¹⁾ OL C 21, 2011 1 21, p. 1.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- A. kadangi pramonės sąvoka nėra aiškiai apibrėžta ir gali apimti labai įvairius sektorius;
  - B. kadangi pramonė – neabejotinai vienas iš pagrindinių mūsų pranašumų tarptautiniu lygmeniu: be jos ES neatliktų tokio svarbaus vaidmens išsaugant pasaulinę ekonominių jėgų pusiausvyrą;
  - C. kadangi pramonės sektorius galėtų atlikti vadovojamą vaidmenį ES ekonomikoje, nes, remiantis Komisijos skaičiavimais, pramonės sektoriuje sukūrus 100 darbo vietų, kituose ekonomikos sektoriuose galima sukurti 60–200 naujų darbo vietų; kadangi vis dėlto 2008–2011 m. laikotarpiu pramoninė gamyba susitraukė nuo 20 proc. iki 16 proc. ES bendrojo vidaus produkto (BVP) ir darbo vietų skaičius sektoriuje sumažėjo 11 proc.;
  - D. kadangi Komisija siekia pramonės nuosmukį ES pasukti priešinga linkme ir užtikrinti, kad jos dabartinė apimtis, t. y. maždaug 16 proc. BVP, iki 2020 m. vėl siektų 20 proc.; kadangi pramonė – pagrindinė privačių ir viešų investicijų į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas sritis;
  - E. kadangi sanglaudos politika gali padėti atremti struktūrinius iššūkius, su kuriais susiduria ES pramonė, ir prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ plataus užmojo tikslų, įskaitant perėjimą prie tvarios, mažu anglies dioksido kiekiu ir efektyvaus energijos vartojimu pagrįstos visa apimančios ekonomikos, kurios sąlygomis būtų puoselėjamos žinios ir užimtumas, siekio;
  - F. kadangi daugelyje senų Europos pramoninių regionų susiduriama su panašiomis problemomis, kai po praeityje ilgai trukusio augimo pastaraisiais metais ekonomika stipriai smuko;
  - G. kadangi didelės dalies pasienio regionų, pvz., tradicinės kasybos, plieno ir tekstilės gamybos regionų, dalyse dažnai susiduriama su tokiais pat pramonės iššūkiais – tai lemia jų ekonominė tarpusavio priklausomybė ir bendri ypatumai;
  - H. kadangi įgyvendinant pramonės politiką dėmesys paprastai skiriamas specifinėms kasdienėms pramonės problemoms ir todėl dažnai pamirštamas didelis jos poveikis regionams;
  - I. kadangi moksliniai tyrimai atskleidė, kad senų pramoninių regionų restruktūrizacija reikalauja vadovautis plačiu požiūriu ir kad administracinės kliūtys gali trukdyti siekti šio tikslo;
  - J. kadangi ES valstybės narės, regionai ir miestai susiduria su finansiniais suvaržymais; kadangi ypač seną pramoninę bazę turinčių vietovių padėtis dažnai nepalanki, kad pritrauktų pakankamai lėšų pertvarkai; kadangi ES finansavimas, skirtas pertvarkai ir restruktūrizacijai padėti įgyvendinti, nepaprastai svarbus norint paremti regioninės ir tarpvalstybinės politikos strategijas;
  - K. kadangi miestai yra naujovių ir tvaraus augimo varomoji jėga ir jiems keliamas svarbus uždavinys – spręsti su senomis pramoninėmis vietovėmis susijusias problemas;
  - L. kadangi būtinas naujas novatoriškas integruotas požiūris, kuris būtų skatinamas tinkama teisėkūros politikos programa ir pažangiomis specializuotomis strategijomis, kad regionams ir miestams būtų padedama išnaudoti savo inovacijų potencialą ir savo pramoninius pranašumus nukreipti besiformuojančių pramonės sričių ir paslaugų, taip pat pasaulinių rinkų linkme;
  - M. kadangi įgyvendinant reindustrializacijos politiką nepakankamai atsižvelgiama į kultūros ir kūrybos pramonę, kuri yra pagrindinis potencialus augimo, inovacijų ir darbo vietų šaltinis, prisideda prie socialinės sanglaudos ir užtikrina veiksmingas kovos su dabartiniu nuosmukiu priemones;
1. atkreipia dėmesį į esamus išteklius, kurie prieinami įgyvendinant sanglaudos politiką ir struktūrinių fondų pagalbą, naudojantis Europos investicijų banko finansų inžinerijos schemomis, taip pat vykdant nacionalinę, regioninę ir savivaldybių ekonomikos vystymo politiką siekiant paremti senų pramoninių vietovių pertvarką ir nuo krizės nukentėjusių pramoninių vietovių reindustrializaciją ir taip užtikrinti šiuolaikišką ir tvarią reindustrializaciją; tačiau apgailestauja, kad naudojantis šiomis galimybėmis ne visada pavyksta išspręsti specifines regionams būdingas problemas ir kad šiuo metu, kai pramonė yra stipriai nukentėjusi nuo krizės, valstybės narės ir regionai ne visapusiškai įsisavina prieinamą investicijų finansavimą;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

2. taip pat pažymi, kad būtina naudoti pagalbos priemones, skirtas padėti seniems pramoniniams regionams, ypač regionams, kuriuose vyrauja viena pramonės šaka, kad jie galėtų sėkmingai atrasti naujus vystymosi kelius, ypatingą dėmesį skiriant kultūros ir kūrybinei pramonei, ir skatinti naudoti neužimtas pramoninei veiklai vystyti skirtas vietas, o tai gali atlikti esminį vaidmenį iš naujo vystant apleistas zonas;

3. ragina vadovautis labiau integruotu sistemišku požiūriu į pramonės atnaujinimą ir regionų vystymąsi, taip pat siekti didesnio įvairios ES, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis įgyvendinamos politikos nuoseklumo ir taip užtikrinti, kad būtų išnaudotas Europos pramonės sektoriaus potencialas; pabrėžia, kad būtina kurti regioninės svarbos ekonomines zonas ir aukštųjų technologijų parkus viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės pagrindu ir prisidėti prie geresnio vietos ir regionų žmogiškųjų ir ekonominių išteklių naudojimo taikant naujausias technologijas;

4. pabrėžia, kad tokio su regionų vystymu susieto pramonės atnaujinimo sėkmė priklausys nuo to, ar bus parengta veiksminga politika, pvz., sanglaudos, ekonomikos valdymo, konkurencingumo, mokslinių tyrimų ir inovacijų, energetikos, skaitmeninės darbotvarkės, tvaraus vystymosi, kultūros ir kūrybinės pramonės, naujų kvalifikacijų ir užimtumo bei kitose srityse;

5. mano, kad pagrindiniai iššūkiai, su kuriais susiduria seni pramoniniai regionai, yra:

- fizinis žemės atkūrimas,
- būsto ir socialinės infrastruktūros atkūrimas,
- infrastruktūros atnaujinimas orientuojantis į naujų pramonės šakų reikmes,
- plačiajuosčio ryšio vystymas – tai didintų vietovės patrauklumą,
- būtinybė rengti pakartotinius profesinius mokymus bedarbiams darbuotojams ir skatinti mokymąsi visą gyvenimą ypatingą dėmesį skiriant aukštos kokybės technologiniam darbo jėgos, pirmiausia jaunimo, švietimui,
- tarpvalstybinių užimtumo, inovacijų, mokymų, aplinkos atkūrimo ir regionų patrauklumo strategijų skatinimas,
- būtinybė skatinti verslumą vadovaujantis specialiai pritaikytomis Sąjungos užimtumo strategijomis ir derinti socialinius įgūdžius, kvalifikacijas ir verslumą atsižvelgiant į naujus poreikius, atsirandančius dėl ekonominių, technologinių, profesinių ir aplinkos pokyčių,
- tvarus susijusių vietovių atkūrimas užtikrinant, kad, esant galimybių, visada būtų įtraukiamos žaliosios zonos,
- ekonomikos pagrindo ir investavimo sąlygų perkūrimas,
- su ekologija susijusių problemų sprendimas,
- finansinės kliūtys ir tiesioginio finansavimo galimybių trūkumas,
- pažangių su specializacija susijusių sprendimų pramonei atsinaujinti ir ekonominei veiklai įvairinti rengimas;

6. pabrėžia, kad į pramoninėms vietovėms skirtas regionines strategijas kaip pagrindinis elementas turėtų būti įtrauktos žemės, vandens ir oro kokybės apsaugos priemonės, kad būtų apsaugota regionų ir vietos biologinė įvairovė ir gamtos išteklių ir kad būtų išvalyta žemė ir vanduo – taip aplinkai kenksmingos medžiagos nebunutekėtų į gamtinę aplinką;

7. laikosi nuomonės, jog svarbu, kad pagal pramoninėms vietovėms skirtas strategijas būtų numatyta integruotą dėmesį skirti galimiems tvaraus vežimo – įskaitant žaliavų, prekių ir darbuotojų vežimą – būdams, taip pat reikiama infrastruktūrai – nesvarbu, esamai ar planuojamai – ir kad toks dėmesys gali padėti sumažinti pramoninių ir miesto vietovių poveikį aplinkai ir užtikrinti, kad būtų tenkinami bendruomenės poreikiai, kartu apsaugant gamtos išteklius ir kapitalą ir teigiamai prisidedant prie žmonių sveikatos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

8. mano, kad dėl ES plėtros proceso padidėjo regionų skirtumai, todėl dėmesys ir visuomenės informavimas nukrypo nuo senų pramoninių regionų, kuriems stinga pakankamų investicijų galimybių konkrečioms regionų vystymosi strategijoms įgyvendinti;

9. ragina Komisiją įvertinti esamą padėtį senuose pramoniniuose regionuose, nustatyti jų pagrindines problemas ir teikti šiems regionams informaciją ir orientavimą, kad taikant demokratines procedūras būtų vystomos plataus masto partnerystėmis pagrįstos regioninės strategijos, pagal kurias būtų galima pagerinti šių regionų tvaraus vystymosi perspektyvas išnaudojant jų vietos potencialą;

10. pabrėžia, kad norint užtikrinti pažangų ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą, taip pat pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus ir įgyvendinti jos planus, būtina stiprinti ekonomikos pramoninį pagrindą, taip pat kad pranašumai pramonės srityje, pvz., susiję su kultūros, istorijos ir architektūros paveldu, ir praktinė patirtis, kurią galima įgyti senuose pramoniniuose regionuose, gali būti nepakeičiamas šito pagrindas – visa tai turėtų būti išsaugota ir priderinta atsižvelgiant į naujus poreikius;

11. pažymi, kad daugelyje buvusių pramoninių vietovių sudaromos puikios galimybės energijos vartojimo efektyvumui didinti taikant šiuolaikines technologijas ir statybos standartus ir kad tai bus naudinga tiek susijusių regionų ekonomikai, tiek aplinkai;

12. pakartoja, kad tais atvejais, kai seni pramoniniai regionai bandė ieškoti naujų regioninio vystymosi galimybių, jiems labiausiai pavykdavo tada, kai jie šias strategijas grindė savo praeities ypatumais, savo teritoriniais pranašumais, savo pramonės paveldu, taip pat savo patirtimi ir pajėgumais;

13. pažymi, kad miesto teritorijos atlieka svarbų vaidmenį inovacijų ir tvaraus augimo požiūriu ir kad pertvarkos pastangos negali būti sėkmingos neužtikrinus pakankamai investicijų šioje srityje, nes, jei nebus imtasi veiksmų, susijusių su pastatais ir miesto transportu, ES tikslai nebus pasiekti;

14. laikosi nuomonės, kad daugelio senų pramoninių regionų nuosmukį iš dalies lėmė tai, kad buvo pasikliaujama monostruktūromis; yra įsitikinęs, kad grįsti ekonomiką vien monostruktūromis neproduktyvu ir kad itin svarbi diversifikuota ekonomika – tvaraus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo pagrindas;

15. ragina Komisiją parengti politines sampratas ir priemones, kuriomis Sanglaudos fondo ir struktūrinių fondų pagalba būtų derinama su pramonės politikos strategijomis, siekiant paremti struktūrinę senų pramonės regionų virsmą šiuolaikiškais pramonės regionais;

16. yra įsitikinęs, kad regioninės pramoninės strategijos turi būti pagrįstos integruotu požiūriu, įskaitant užimtumo, švietimo ir mokymo komponentą, pagal kurį būtų siekiama skatinti ekonomikos augimą užtikrinančius sektorius, kuriuose būtų galima kurti ilgalaikes darbo vietas vietos ir regionų lygmeniu, ypač skirtas jaunimui, pvz., novatoriškose MVĮ – tai sudarytų dalį Įmonių konkurencingumo ir MVĮ programos (COSME); atkreipia ypatingą dėmesį į specialų vaidmenį, kurį vystant regionines pramoninių vietovių strategijas atlieka miestai; atsižvelgdamas į tai mano, kad miestai itin svarbūs siekiant pažangaus ekonomikos augimo; todėl pabrėžia tai, kad milžinišką potencialą, kurį ES turėtų visapusiškai iširti, pirmiausia turi senos pramoninės bazės miestai; ragina Komisiją dalyvauti glaudesniame dialoge su susijusiais miestais, kad būtų labiau skatinamas miestų, kaip tiesioginių ES partnerių, įvaizdis;

17. pabrėžia, kad parama pastatų renovacijai siekiant, kad jie efektyviai naudotų energiją, pirmiausia padės regionams sumažinti išmetamą anglies junginių kiekį, vietoje kurti darbo vietas ir taupyti vartotojų pinigus, kuriuos jie išleidžia sąskaitoms už šildymą apmokėti;

18. ragina Komisiją išnaudoti sanglaudos ir pramonės politikos sąveiką, siekiant skatinti konkurencingumą ir ekonomikos augimą ir padėti valstybėms narėms, regionams ir miestams nustatyti pramoninio vystymosi strategijų, kurioms vadovautų regionai, pagrindą;

19. laikosi nuomonės, kad nesama specifinio pramoninėms vietovėms skirtų regioninių strategijų plano, kuris apimtų visą ES, ir kad vietos ir regioninis požiūris tinkamiausias regioninėms strategijoms vystyti; ragina Komisiją remti regioninius ekonominius mokslinius tyrimus atsižvelgiant į iniciatyvą „Horizontas 2020“, pagal kurią galima vystyti regionų lygmeniu suderintas strategijas, skirtas papildomiems seniems pramoniniams regionams;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

20. pabrėžia, kad planuojant regioninio vystymosi strategijas būtina atsižvelgti į regionų ypatybes; šiame kontekste ir atsižvelgdamas į modelį, kuris kaimo vietovėms numatytas pagal principu „iš viršaus į apačią“ pagrįstas kaimo (LEADER) plėtros strategijas, mano, kad turėtų būti skatinamos miestų vietovėms skirtos principu „iš viršaus į apačią“ pagrįstos vietos vystymosi iniciatyvos;
21. ragina Komisiją pasinaudoti miesto vietovių, pvz., Mančesterio Jungtinėje Karalystėje, Lilio Prancūzijoje, Eseno ir Rūro srities Vokietijoje ir Bilbao Ispanijoje, praeityje įgyta patirtimi, kai panaudojant ES finansavimą buvo prisidėta prie senų pramoninių regionų pertvarkos ir restruktūrizacijos, siekiant vystyti kitiems ES regionams skirtas ateities strategijas;
22. palankiai vertina naudą, gaunamą miestui suteikus Europos kultūros sostinės statusą – tai rodo Glazgo, Lilio ir kitų miestų bei miestų aglomeracijų, anksčiau nukentėjusių dėl pramonės nuosmukio, pavyzdžiai – ir pažymi, kad kultūrinė ir kūrybinė veikla yra esminiai miestų atkūrimo ir regionų patrauklumo katalizatoriai;
23. pabrėžia, kad ilgalaikis senų pramoninių regionų atgaivinimas trunka dešimtmečius, labai brangiai kainuoja ir dažnai viršija *in situ* viešųjų įstaigų administracinius ir finansinius pajėgumus; todėl pabrėžia, kad būtina plėtoti techninę pagalbą regionų ir vietos institucijoms ir viešosioms įstaigoms;
24. pabrėžia, kad taikant naują integruotų teritorinių investicijų priemonę, pasiūlytą naujo 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio bendrųjų nuostatų reglamento projekto 99 straipsnyje, galėtų būti užtikrinta galimybė vystyti regionines strategijas be administracinių apribojimų;
25. ragina valstybes nares vengti pernelyg sudėtingų taisyklių paramos gavėjams; pakartoja, kad srityse, kuriose taikomos ES taisyklės, nacionalinės taisyklės gali būti panaikintos – taip būtų išvengta taisyklių kartojimosi ar jų tarpusavio prieštaravimų;
26. ragina Komisiją sukurti esamų pramoninių parkų ir regioninės veiklos vietovių duomenų bazę, siekiant nustatyti geriausius modelius, kurie taip pat galėtų būti naudojami kituose regionuose, ir specialiai juos pritaikyti ilgalaikėms vietos ir regionų vystymosi strategijomis, taip pat pateikti gaires, kaip naudoti lėšas, skirtas pertvarkos procesui paremti;
27. laikosi nuomonės, kad didesnė parama turėtų būti skiriama jaunimo verslumo dvasiai plėtoti, sudarant galimybę gauti ES lėšų ir pasinaudoti konsultacijomis verslo klausimais;
28. ragina valstybes nares užtikrinti, kad seni pramoniniai regionai visapusiškai pasinaudotų nacionalinėmis ir Europos Sąjungos lėšomis – taip ES būtų sudaryta galimybė pradėti naują pramonės revoliuciją;
29. pabrėžia būtinybę sanglaudos politikos paramą toliau koncentruoti regionų pramonės pertvarkai verslo inovacijų ir investicijų, socialinės įtraukties, integruoto požiūrio į miestų plėtrą ir miestų atkūrimo srityse;
30. ragina valstybes nares remti savo regionus, dalyvaujančius taikant pažangios specializacijos principą; pakartoja, kad siekiant regionų sėkmės būtinos specialiai pritaikytos tvaraus vystymosi strategijos; pažymi, kad daugeliu atvejų vietos valdžios įstaigos negali įgyti reikalingų praktinių žinių ir patirties, jei negauna Komisijos ir valstybių narių paramos;
31. laikosi nuomonės, kad būtina kurti pramonines zonas, kurios paskatintų miestų vystymąsi; pažymi, kad daugiau dėmesio turėtų būti skirta mokslinių tyrimų veiklai, inovacijoms ir mokymuisi, ir šiuo požiūriu primena kūrybišką universitetų vaidmenį; pritaria inovacijų, konkurencingumo ir verslininkystės tinklų kūrimui regioniniu lygmeniu siekiant skatinti didesnius universitetų, įmonių ir žinių centrų tarpusavio ryšius ir taip puoselėti naują pramoninę veiklą, skirtą sektorių specializacijos strategijų vystymui ir pramonės klasterių formavimuisi paskatinti; ragina Komisiją ir susijusias valstybes nares primygtinai reikalauti daugiau skaidrumo skirstant paramą atitinkamoms suinteresuotosioms šalims;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.

P7_TA(2013)0201

Atsinaujinančioji energija Europos energijos vidaus rinkoje

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dabartinių atsinaujinančiosios energijos uždavinių ir galimybių Europos energijos rinkoje (2012/2259(INI))

(2016/C 055/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Atsinaujinančioji energija – reikšmingas Europos energijos rinkos objektas“ ir į susijusius darbinius dokumentus (COM(2012)0271),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio 1 dalį,
  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Energetikos veiksmų planas iki 2050 m.“ (COM(2011)0885),
  - atsižvelgdamas į 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančią bei vėliau panaikiniančią Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, pridedamą prie pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (SEC(2008)0057),
  - atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/72/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikiniančią Direktyvą 2003/54/EB ⁽³⁾;
  - atsižvelgdamas į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikiniančią Direktyvą 2003/55/EB ⁽⁴⁾;
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Tarptautinės prekybos komiteto, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Regioninės plėtros komiteto ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomones (A7–0135/2013),
- A. kadangi trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais daugėja atsinaujinančiųjų išteklių energijos, įeinančios į Europos energijos rūšių derinį, ir kadangi atsinaujinantieji energijos ištekliai nemažai prisideda užtikrinant saugų, nepriklausomą ir įvairų mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios energijos tiekimą Europai;
- B. kadangi atsinaujinančiųjų išteklių energijos tiekimo potencialas Europos mastu dar neišnaudotas;

⁽¹⁾ OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

⁽²⁾ OL L 326, 2011 12 8, p. 1.

⁽³⁾ OL L 211, 2009 8 14, p. 55.

⁽⁴⁾ OL L 211, 2009 8 14, p. 94.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- C. kadangi dėl to, kad Europos energijos rūšių derinyje vis didesnę dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, itin svarbu plėsti esamus tinklus ir IT infrastruktūrą;
- D. kadangi energijos rūšių derinio diversifikacija priklauso nuo daugybės atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų (hidroenergija, geoterminė energija, saulės, jūrų, vėjo energija, šilumos siurbliai, biomasė, biodegalai), kurias taikant teikiamos tokios paslaugos, kaip elektra, šildymas ir vėsinimas bei transporto sprendimai;
- E. kadangi energetikos politika turi būti vykdoma nuolat atsižvelgiant į tiekimo saugumo, konkurencingumo, ekonominio veiksmingumo ir aplinkos tvarumo tikslų pusiausvyrą;
- F. kadangi ES šiuo metu yra priklausoma nuo energijos importo; importuojama energija sudaro daugiau kaip pusę galutinio suvartojamos energijos kiekio;
- G. kadangi Sąjungos energetikos politika, pagrįsta valstybių narių solidarumu įgyvendinant vidaus rinką ir atsižvelgiant į būtinybę išsaugoti ir pagerinti aplinką, be kita ko, siekiama tikslo skatinti plėtoti naujų ir dabartinių atsinaujinančiųjų rūšių energiją;
- H. kadangi energijos vidaus rinka, kuri bus baigta kurti 2014 m., turėtų sudaryti palankesnes sąlygas naujiems ir gausesniems rinkos dalyviams, įskaitant didėjančių atsinaujinančiųjų išteklių energiją gaminančių MVĮ skaičių;
- I. kadangi liberalizavimas ir konkurencija atlieka pagrindinį vaidmenį mažinant energijos kainas visiems ES vartotojams;
- J. kadangi pagal ES sutartis valstybių narių teisė nustatyti savo energijos išteklių naudojimo sąlygas, pasirinkti iš įvairių energijos šaltinių ir bendra energijos tiekimo struktūra priklauso valstybių narių kompetencijai, vis dėlto geresnis bendradarbiavimas ir komunikacija būtini; kadangi Komisijos Energetikos veiksmų plane iki 2050 m. daroma išvada, kad bet kokio Europos energetikos sistemos scenarijaus atveju reikia iš esmės didesnės atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies;
- K. kadangi, remiantis apytikrais įvertinimais, ES sėkmingai siekia savo tikslo – iki 2020 m. 20 proc. energijos rūšių derinio gauti iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių;
- L. kadangi pastaraisiais metais atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos srityje padaryta technologijų pažanga ir kadangi Europos Sąjunga šioje srityje yra pasaulio lyderė;
- M. kadangi ekonomikos ir skolų krizė Europoje dar neįveikta ir valstybių biudžetams dar kyla didelių sunkumų, taip pat susijusių su investuotojų pasitikėjimu; kadangi reikėtų krizę panaudoti kaip galimybę investuoti reikiamas investicijas į švarias technologijas, siekiant sukurti darbo vietų ir paskatinti ekonominę augimą;
- N. kadangi liberalizuotose Europos energijos rinkose atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies augimas priklauso nuo privačių investicijų, o šias lemia atsinaujinančiųjų išteklių energijos politikos pastovumas;
- O. kadangi investuotojams reikia tikrumo ir tęstinumo, susijusio su jų prognozuojamomis investicijomis ir po 2020 m.;
- P. kadangi būtina mažinti suvartojamos energijos kiekį ir didinti energijos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą;
- Q. kadangi šildymo ir vėsinimo atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos atlieka svarbiausią vaidmenį mažinant energetikos sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro;
- R. kadangi Energetikos veiksmų plane pripažįstama, kad dujos bus labai svarbios pertvarkant energetikos sistemą, užtikrinant tiek kintamosios apkrovos, tiek bazinės apkrovos tenkinimą ir papildant atsinaujinančiųjų išteklių energiją;
- S. kadangi Europos Komisija apskaičiavo, kad optimali prekyba atsinaujinančiųjų išteklių energija galėtų padėti sutaupyti iki 8 mlrd. eurų per metus;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- T. kadangi esamos miškų valdymo teisinės priemonės sudaro pakankamą pagrindą įrodyti Europos Sąjungoje pagamintos miškų biomasės tvarumą;

Atsinaujinančiosios energijos naudingumas

1. pritaria Komisijos teiginiam, kad atsinaujinančioji energija, energijos vartojimo efektyvumo priemonės ir lanksti bei pažangi infrastruktūra bus naudingos bet kuriuo atveju, kad atsinaujinančiųjų išteklių energija Europoje ateityje sudarys vis didesnę energijos tiekimo dalį aprūpinant elektra, šildant (sudaro beveik pusę visos energijos paklausos ES) ir aušinant, taip pat transporto sektoriuje, ir kad dėl to sumažės Europos priklausomybė nuo įprastų energijos išteklių; priduria, kad laikotarpiui iki 2050 m. reikia nustatyti tikslus ir gaires, siekiant užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų išteklių energija turėtų patikimą ateitį ES; primena, kad pagal visus Komisijos Energetikos veiksmų plane iki 2050 m. nurodytus planus numatoma, jog ES sunaudojamos energijos derinį sudaranti atsinaujinančiosios energijos dalis 2030 m. sudarys bent 30 proc.; todėl siūlo ES užsibrėžti ir siekti dar didesnės dalies ir ragina Komisiją pasiūlyti privalomą visai ES bendrą atsinaujinančiųjų energijos išteklių tikslą 2030 m. atsižvelgiant į tokio tikslo įgyvendinimo sąveiką su kitais galimais klimato ir energetikos politikos tikslais, visų pirma, išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio tikslu, taip pat įvertinti jo poveikį ES pramonės, įskaitant atsinaujinančiųjų energijos išteklių pramonės sektorius, konkurencingumui;
2. pabrėžia, kad naudojant atsinaujinančiųjų išteklių energiją ne tik kovojama su klimato kaita ir didinama Europos energetinė nepriklausomybė, bet ir užtikrinama didžiulė papildoma aplinkosauginė nauda dėl sumažėjusios oro taršos, atliekų susidarymo ir vandens naudojimo, taip pat dėl sumažėjusios rizikos, susijusios su kitomis energijos gamybos rūšimis;
3. pabrėžia, kad Europos pramonės ir ekonomikos konkurencingumui būtinas saugus, patikimas, įperkamas ir tvarus energijos tiekimas; pabrėžia, jog per ateinančią dešimtmetį reikia pakeisti beveik pusę ES elektrinių, atnaujinti energijos tiekimo sistemą ir užtikrinti, kad ji būtų gerokai lankstesnė, norint sudaryti galimybes padidinti atsinaujinančiosios energijos dalį; pabrėžia, kad atsinaujinančiosios energijos dalis elektros energijos gamybos, šildymo ir vėsinimo bei transporto srityse turi būti ekonomiškai efektyviai padidinta atsižvelgiant į visus su atsinaujinančia energija susijusius privalumus ir visas išlaidas, įskaitant sistemos išlaidas, ir nepakenkiant energijos tiekimo saugumui; pripažįsta vis augantį atsinaujinančiosios energijos technologijų konkurencingumą ir pabrėžia, kad atsinaujinančiosios energijos ištekliai ir su švariomis technologijomis susijusi pramonė yra svarbūs Europos konkurencingumo augimo veiksniai, turintys itin daug galimybių kurti naujas darbo vietas ir labai prisidėti prie naujų pramonės šakų ir eksporto rinkų vystymo;
4. pažymi, kad intensyviau plėtojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius valstybėse narėse gali būti naudojama daugiau biomasės, todėl savo ruožtu reikės nustatyti išsamius dujinės ir kietosios biomasės tvarumo kriterijus;
5. atkreipia dėmesį į tai, kad atsinaujinančiosios energijos sektoriuje esamas ir tikėtinas biomasės ir kitų valdomų energijos išteklių indėlis turėtų būti gerokai akivaizdesnis suinteresuotiesiems subjektams siekiant, jog būtų užtikrintas sąžiningas ir suderintas sprendimų priėmimo procesas;
6. ragina ES užtikrinti, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių skatinimas vykdant gamybą ir naudojant energiją nekeltų pavojaus aprūpinimui maistu ir aukštos kokybės tvariai maisto gamybai bei žemės ūkio konkurencingumui;
7. pažymi, kad daug maisto sistemos elementų yra priklausomi nuo didesnių išlaidų energijai ir tai galėtų turėti neigiamą poveikį gamintojams ir vartotojams;
8. pripažįsta, kad yra didelė galimybė sumažinti išmetamo anglies dioksido kiekį transporto priemonėms, ypač sunkiosioms transporto priemonėms, trumpiems ir ilgiems atstumams daugiau naudojant biometaną ir transporto priemonėms trumpiems atstumams miestuose daugiau naudojant elektros energiją;
9. yra įsitikinęs, kad atliekų panaudojimas suteikia galimybes tolesniam atsinaujinančiosios energijos išteklių vystymui ir Europos energetikos plano tikslų įgyvendinimui;
10. pažymi, kad galima vietos lygmeniu nuolat tiekti šilumą ir energiją iš kai kurių atsinaujinančiųjų energijos išteklių, pvz., geoterminės energijos; laikosi nuomonės, kad tokie vietiniai energijos ištekliai didina energetinę nepriklausomybę, įskaitant atskirtų bendruomenių nepriklausomybę;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

11. pabrėžia, kad visų formų tvari hidroenergija padeda siekti tikslo ateityje tiekti atsinaujinančiąją energiją ir ji naudinga ne tik energijai gaminti, bet ir kitiems tikslams, įskaitant potvynių prevenciją ir pagalbą siekiant užtikrinti saugų geriamojo vandens tiekimą; ragina Komisiją ir valstybes nares didinti visuomenės informuotumą apie daugialypę hidroenergijos naudą;
12. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti daugiau dėmesio daug kur neišnaudojamoms atsinaujinančių energijos išteklių galimybėms šildymo ir šaldymo sektoriuose ir, viena vertus, didesnio atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo ir, antra vertus, Energijos vartojimo efektyvumo direktyvos bei Pastatų direktyvos įgyvendinimo tarpusavio priklausomybei;
13. atkreipia dėmesį, kad vystant atsinaujinančiąją energiją, būtina atsižvelgti į galimą ekonomiją, atsirandančią dėl saulės judėjimo skirtingomis Europos laiko zonomis;
14. pažymi, kad įgyvendindamos ES Atsinaujinančių energijos išteklių direktyvą 2009/28/EB valstybės narės šiuo metu savarankiškai skatina atsinaujinančiosios energijos naudojimą pagal itin skirtingas nacionalines administracines sistemas, todėl atsinaujinantieji energijos ištekliai plėtojami taip nevienodai, o galimybės vystyti atsinaujinančiąją energiją skiriasi dėl techninių, netechninių ir gamtinių aplinkybių, susijusių su įvairiais regionų konkurenciniais privalumais; atkreipia dėmesį į tai, kad veikianti rinkos ekonomika galėtų prisidėti kompensuojant atsinaujinančiųjų energijos išteklių kintamumą ir nevienodą gamtos išteklių pasiskirstymą; mano, kad daugelis vietovių gali prisidėti naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius; tačiau pastebi, kad reikia skatinti investicijas į atsinaujinančiuosius energijos išteklius ten, kur jų potencialas didžiausias, kad būtų užtikrintas veiksmingas viešojo finansavimo panaudojimas;
15. pabrėžia, kad visuomenės ir politikų pritarimo atsinaujinančiajai energijai, kaip ir kitų rūšių energijai ir infrastruktūrai, mastas skirtingas; pažymi, kad viešojo ir privačiojo sektoriaus lėšos, skiriamos atsinaujinančiajai energijai skatinti labai skiriasi; pabrėžia, kad galimybė gauti kapitalo investicijoms yra lemiamas veiksnys toliau naudojant atsinaujinančiąją energiją, ypač dėl finansinės krizės, dėl kurios atsirado didelių investuotojų kapitalo skirtumų; mano, kad tais atvejais, kai nustatoma rinkos trūkumų arba gamintojai susiduria su ribotomis galimybėmis gauti finansavimą rinkos sąlygomis, turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos pasinaudoti kapitalu atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtojimo tikslais; siūlo Komisijai kartu su Europos investicijų banku ir nacionalinėmis institucijomis ištirti galimybes inovatyvias finansines priemones skirti atsinaujinančiosios energijos projektams finansuoti, o anglies dioksido rinkos turėtų atlikti savo vaidmenį skatindamos investuoti į atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektus;
16. pažymi, kad dalis energijos rinkoje esančių atsinaujinančiųjų energijos išteklių yra konkurencinga ekonominiu požiūriu, o kitos technologijos artėja prie rinkos kainų; pritaria Komisijai, kad turi būti panaudotos visos tinkamos, finansiškai tvarios priemonės siekiant toliau piginti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, kad augtų jų ekonominis konkurencingumas;
17. mano, jog reikia palaipsniui atsisakyti subsidijų, kurios daro žalą konkurencijai ir kuriomis remiama aplinkai kenksminga iškastinio kuro energetika;

Atsinaujinančioji energija Europos energijos vidaus rinkoje

18. pažymi, kad dujų ir elektros energijos vidaus rinka, kuri turi būti baigta kurti iki 2014 m., bus itin svarbi atsinaujinančiųjų energijos išteklių integracijai ir pasitarinaus kaip ekonomiškai efektyvi permainingos elektros energijos gamybos subalansavimo priemonė; palankiai vertina Komisijos ataskaitą dėl padėties baigiant kurti energijos vidaus rinką ir įgyvendinant trečiąjį energetikos paketą; ragina Komisiją naudotis visomis turimomis priemonėmis, įskaitant perduoti valstybės nares svarstyti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, siekiant kuo greičiau baigti kurti energijos vidaus rinką; ragina Komisiją spręsti netinkamos rinkos koncentracijos klausimą, jeigu ši koncentracija trukdo konkurencijai; ragina valstybes nares toliau visapusiškai įgyvendinti energijos vidaus rinkos teisės aktus, kurti jungtis ir naikinti energetines salas ir kliūtis;
19. atkreipia dėmesį, kad dėl nacionalinės rinkos ypatumų Europos Sąjungoje šiuo metu taikos skirtingos galimybės ir skirtingi modeliai, susiję su technologijomis ir išvystymu, taip pat ir skirtingos atsinaujinančiosios energijos skatinimo schemos; pabrėžia, kad dėl tokios įvairovės pasunkėja energetikos vidaus rinkos problemos, pvz., tarpvalstybinė prekyba elektros energija vyksta ne itin veiksmingai; palankiai vertina Komisijos pateiktas gaires dėl paramos schemų reformos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

20. pažymi, kad daugiausia naudos baigus kurti energijos vidaus rinką gaus vartotojai; pritaria Komisijos vertinimui, kad konkurencija turi vykti ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje jiems tapus išvystytais ir ekonomiškai perspektyviais, ir kitų energijos išteklių srityje, nes tai geriausia paskata siekiant esminių inovacijų ir kainų sumažinimo, tokiu būdu užkertant kelią energijos nepriteklausios problemos išplitimui; pabrėžia, kad ir toliau mažmeniniame lygmenyje reguliuojant kainas keliama grėsmė vartotojų gebėjimui visapusiškai naudotis pasirinkimo galimybėmis;

21. atkreipia dėmesį, kad Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją sukurtais bendradarbiavimo mechanizmais iki šiol beveik nesinaudojama, tačiau šiuo metu planuojamos kai kurios bendradarbiavimo programos; atkreipia dėmesį į Komisijos išvadą, kuriose nurodoma, kad geriau išnaudojant esamas bendradarbiavimo galimybes, pvz., skatinant prekybą, galėtų būti gauta daug naudos; palankiai vertina Komisijos pareiktą ketinimą parengti bendradarbiavimo ES gaires, kuriose būtų nustatyta, kaip praktiškai turėtų veikti bendradarbiavimo mechanizmai ir apibrėžti susiję uždaviniai ir jų sprendimo būdai; ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės taikys ES gaires; ragina Komisiją įtraukti Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyvos (2009/28/EB) 13 straipsnio aiškinimą siekiant užtikrinti, kad valstybės narės tinkamai taikytų direktyvą, ir neleisti, kad viešojo sektoriaus institucijos taikytų sertifikavimo ir leidimų išdavimo procedūras taip, kad būtų iškraipoma konkurencija; ragina valstybes nares paskui, kai reikia, geriau išnaudoti bendradarbiavimo priemones ir padidinti tarpusavio komunikaciją;

22. teigiamai vertina tai, kad galimų pateikti į dienos rinkas vėjo pajėgumų prognozės metodai buvo patobulinti ir taip sudarytos sąlygos geresnei elektros energijos, gaminamos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, integracijai; taip pat teigiamai vertina pagal trečiąją energijos vidaus rinkos teisės aktų paketą reikalaujamus tinklo kodeksus, kuriuos šiuo metu rengia atitinkami veikėjai ir kurių laikantis bus užtikrintas dažnio stabilumas ir tokiu būdu prisidėta prie geresnės elektros energijos, pagamintos naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, integracijos;

23. pabrėžia, kad atitinkamais rinkos susitarimais privalo nedelsiant būti palengvinta visų valstybių narių atsinaujinančiųjų energijos išteklių integracija į energetikos sistemą ir Europos energijos vidaus rinką ir kad skirtingų rūšių atsinaujinantieji energijos ištekliai ilgainiui pagal savo esmines savybes ir pajėgumus privalo atlikti sistemos stabilumo užtikrinimo funkcijas ir užduotis, kurias iki šiol atliko įprasti energijos ištekliai; pabrėžia, kad ES egzistuoja daug žadantys tokių rinkų pavyzdžiai; taigi ragina planuojant ir įgyvendinant labiau atsižvelgti į teigiamą ir neigiamą bei tiesioginį ir netiesioginį pašalinį atsinaujinančiųjų energijos išteklių poveikį, ypač atsižvelgiant į poveikį esamai infrastruktūrai, pvz., perdavimo ir paskirstymo sistemoms, aplinkai, biologinei įvairovei bei gamtos apsaugai; ragina Komisiją ir valstybes nares didinti visuomenės informuotumą apie įvairių atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų galimą poveikį;

24. ragina Komisiją remiantis patikima ekonominės veiklos analize apsvarstyti, kokį poveikį atsinaujinantiesiems energijos ištekliais turės galiojantys aplinkos apsaugos teisės aktai, pvz., Vandens pagrindų direktyva arba Paukščių direktyva;

Infrastruktūros reikalavimai

25. pažymi, kad atitinkamais atvejais atsinaujinančiosios energijos išteklių tiekimas perdavimo tinklui vyksta decentralizuotai, toli nuo apkrovos centrų, priklauso nuo oro ir kinta, todėl reikia kitos nei dabartinė energetikos infrastruktūros, kuri buvo sukurta remiantis tik įprastais energijos ištekliais; pabrėžia, kad atliekant šį energetikos tinklo modernizavimą reikia prisitaikyti prie gamybos, perdavimo, paskirstymo ir balansavimo technologijų pokyčių, jis atliekamas kaip bendros energetikos sistemos dalis; pabrėžia, kad kai kurie atsinaujinančiosios energijos ištekliai gali subalansuoti kintančius energijos išteklius ir tokiu būdu sumažinti papildomos tinklų infrastruktūros poreikį; pabrėžia, kad infrastruktūros plėtros reikia imtis skubiai; ji būtina siekiant bendrosios rinkos sėkmės ir atsinaujinančiosios energijos integravimo; pažymi, kad energetikos infrastruktūros dokumentų rinkinio įgyvendinimas šiuo atžvilgiu yra labai svarbus, ypač siekiant paspartinti naujos, tarpvalstybinį poveikį turinčios infrastruktūros statybą; pabrėžia, kad būtina pagreitinti energijos infrastruktūros projektų leidimų išdavimo procedūras;

26. atkreipia dėmesį į tai, kad yra daug atsinaujinančiosios energijos gamybos vietų, kuriose neišnaudojami visi numatyti pajėgumai, nes tinklas nepajėgia priimti tokiu būdu pagamintos energijos;

27. pažymi, kad naudojant daugiau atsinaujinančiosios energijos, kurios tiekimas svyruoja, siekiant užtikrinti energijos tiekimo saugumą, reikės lanksčiai subalansuoti svyravimus ir reikės lanksčių atsarginių išteklių naudojant integruotą ir tarpusavyje sujungtą Europos elektros energijos tinklą, kuriuo leidžiama tarpvalstybinė prekyba, reagavimo į paklausą sistemos, energijos kaupimas ir lanksčios elektrinės. ragina Komisiją įvertinti, ar ES aktuali pajėgumų problema ir nustatyti,

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

kiek turima nuolatinių pajėgumų, kuriuos gali teikti kintami atsinaujinantieji energijos ištekliai integruotoje ES energijos sistemoje, ir koks tų pajėgumų galimas poveikis gamybos pakankamumui; pritaria Komisijos analizės išvadoms, kad rezervinių pajėgumo mechanizmų statybos sąnaudos nemažos ir gali iškraipyti kainų signalus; pažymi, kad vis labiau reikia stabilios politinės sistemos, kuri teiktų ekonomines garantijas, susijusias su šių rezervinių pajėgumų užtikrinimu, taip pat ir sistemos ir balansavimo paslaugų; nepritaria energijos išteklių konkuravimui dėl subsidijų ir ragina sukurti prie ilgalaikių Sąjungos energijos ir klimato politikos tikslų pritaikytą energijos rinkos modelį, kuris užtikrintų galimybes integruoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijas į energijos vidaus rinką, bet pripažįsta, kad istoriškai valstybės pagalba būdavo reikalinga plėtojant visus energijos išteklius;

28. pabrėžia, kad svarbu ekonomiškai efektyviai naudoti supertinklo ir Šiaurės jūros energijos tinklo atsinaujinančiųjų išteklių energiją; taigi pabrėžia Šiaurės jūrų šalių jėgainių tinklo jūroje iniciatyvos svarbą, kai buvo paskelbta apie 140 GW galios vėjo jėgainių jūroje projektus; ragina valstybes nares ir Komisiją suteikti Šiaurės jūrų šalių jėgainių tinklo jūroje iniciatyvai papildomą varomąją jėgą;

29. primena, kad pastarųjų dešimt metų investicijos į atsinaujinančiuosius energijos išteklius sudaro daugiau nei pusę investicijų į naujus gamybos pajėgumus ir joms tenkanti dalis augs toliau; pabrėžia, kad tuo atveju, kai atsinaujinantieji energijos ištekliai sudaro didelę energijos rūšių derinio dalį, esamai tinklo infrastruktūrai kyla itin didelių problemų, ir norint išspręsti šias problemas reikalingos investicijos; pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse, kuriose padidinus atsinaujinančiųjų energijos išteklių perdavimo tinklui apimtis nebuvo vystoma energetikos infrastruktūra, dėl tokio padidėjimo kyla energijos tiekimo saugumo problemų; pabrėžia, kad, ENTSO-E duomenimis, didelė dalis visų Europos elektros energijos tinklų sunkumų susiję su atsinaujinančiosios energijos tiekimu perdavimo tinklui; pabrėžia, jog svarbu taikyti naujus paskirstymo tinklų sunkumų įveikimo metodus, kuriuos taikant ne visada plečiami ir stiprinami tinklai; yra įsitikinęs, kad Europos tinklo modernizavimo, kurį taip pat paskatino bendra elektros energijos rinka, nauda gali viršyti jo sąnaudas, nes taip bus užtikrintas veiksmingesnis ES energijos sistemos veikimas; ragina perdavimo sistemos operatorius atnaujinti savo tinklo plėtros politiką, siekiant užtikrinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumų integraciją, tuo pat metu išlaikant tiekimo saugumą, ir padidinti paskirstymo sistemų operatorių bendradarbiavimą;

30. pažymi, kad daugelis geriausių ir konkurencingiausių atsinaujinančiosios energijos išteklių vietų ES yra gerokai nutolę nuo vartotojų centrų, ir todėl tokių vietų optimalus panaudojimas priklauso nuo perdavimo ir paskirstymo sistemų plėtros ir tarpvalstybinių jungčių sustiprinimo; taip pat atkreipia dėmesį į decentralizuotą atsinaujinančiosios energijos tiekimą netoli energijos vartojimo centrų; pabrėžia, kad tai gali paskatinti išlaidų sumažėjimą, sumažinti poreikį plėsti tinklą ir išvengti susigrūdimų, kai yra taikoma atitinkama infrastruktūra; pabrėžia, kad Komisija turėtų palengvinti tinkamų modeliavimo priemonių plėtrą siekiant apibrėžti optimalų atokių ir didelių elektrinių ir paskirstymo įrenginių derinį; pabrėžia integruoto požiūrio į energijos sistemą, kuris apimtų šilumą ir elektros energijos paklausą ir pasiūlą, potencialą; taip pat atkreipia dėmesį į vietos atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą (pvz., mikrogamyba arba kooperatyvai), kurią vykdo piliečiai, bendrai investuojantys į atsinaujinančiosios energijos (geoterminio šildymo ir saulės energijos) gamybą ir tiekimą, kaip nurodyta Komisijos komunikate;

31. pažymi, kad nepakankamas tinklo pajėgumas ir saugyklos bei perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimo stoka gali prisidėti prie nekoordinuojamų energijos žiedinių srautų (angl. *loop-flow*) susidarymo ir gali sukelti rimtus gedimus kitose valstybėse narėse, ir tada, jei didesnis šios energijos naudojimas nebuvo susietas su būtinu tinklo optimizavimu (pvz., su temperatūros linijos stebėseną) ir plėtra tose valstybėse narėse, siekiant išlaikyti energijos tiekimo saugumą, reikia vis daugiau apkrovą koreguojančių veiksnių; reiškia susirūpinimą dėl tinklų infrastruktūros plėtojimo ir priežiūros padėties valstybėse narėse; ragina valstybes nares nedelsiant pradėti vystyti perdavimo ir paskirstymo sistemas ir skatinti didesnę perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą;

32. pabrėžia išmaniųjų energijos tinklų, paklausos valdymo priemonių ir energijos kaupimo sprendimų svarbą siekiant kiek įmanoma labiau integruoti atsinaujinančius energijos išteklius ir suvienodinti tinklo svyravimus; primena, kad būtina toliau vykdyti energijos kaupimo mokslinius tyrimus ir vykdyti šio sektoriaus plėtrą, taip pat remiantis bendradarbiavimu su hidroenergijos išteklių kaupimo įmonėmis; ypač pažymi, kad būtina toliau vykdyti kintamo greičio kaupimo mokslinius tyrimus, nes juos vykdant taikoma lankstesnė kaupimo spartos kontrolės sistema ir todėl galima palengvinti spartesnę ir geresnę jungčių suderinimą; ragina valstybes nares elektros energijos kaupimo operatoriams netaikyti dvigubo apmokestinimo;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

33. mano, kad būtina sukurti tarpvalstybines elektros energiją balansuojančių paslaugų rinkas ir kuo skubiau vystyti Europos perdavimo sistemas, siekiant pagerinti tarpvalstybinę akumuliacinės hidroenergijos integravimą, ypač Skandinavijoje, Alpių ir Pirėnų regionuose;

34. pabrėžia, kad vykdant suplanuotą atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą hidroenergijai suteikiamas pagrindinis vaidmuo, pirmiausia siekiant subalansuoti didėjančią kintančios atsinaujinančiosios energijos išteklius pagaminamos energijos gamybą, bet taip pat naudojant akumuliaciją kaip elektros energijos kaupimo metodą; todėl pabrėžia, kad ES būtina visapusiškai išnaudoti hidroelektros energijos gamybos ir hidroakumuliacijos vystymo potencialą;

35. pripažįsta, kad dujų infrastruktūra atliks svarbų vaidmenį vystant Europoje atsinaujinančiąją energiją; pabrėžia, kad biudujos, pvz., biometanas, kaip atsinaujinanti energija, šiuo metu gali lengvai būti įtrauktos į veikiančią dujų tinklų infrastruktūrą ir kad naujos technologijos, pvz., vandenilio ir dujų gamyba naudojant energiją, ateityje bus naudingos mažo anglies dioksido kiekio ekonomikos sistemai, pasinaudojant veikiančiomis ir naujomis infrastruktūromis, kurios turėtų būti skatinamos ir kuriamos;

36. mano, kad IRT ateityje prisidės prie energijos pasiūlos ir paklausos valdymo ir paskatins vartotojus aktyviau veikti šioje rinkoje; ragina Komisiją, vadovaujantis trečiuoju energijos vidaus rinkos dokumentų rinkiniu, nedelsiant pateikti pasiūlymus dėl išmaniųjų energijos tinklų ir skaitiklių plėtojimo, skatinimo ir standartizacijos, kadangi dėl to padidės galimybės į rinką įtraukti daugiau dalyvių ir bus paskatintos telekomunikacijų ir energetikos tinkluose atliekamų diegimo, plėtros ir priežiūros darbų galimos sinergijos; ragina Komisiją skirti ypatingą paramą šios srities moksliniams tyrimams ir plėtrai; pabrėžia, kad svarbų vaidmenį turi atlikti ne tik planavimo saugumas tiekėjų požiūriu, bet ir vartotojų, kurie turėtų būti pagrindiniai išmaniųjų skaitiklių naudotojai ir kurių apsaugos teisės turi būti užtikrintos pagal naują duomenų apsaugos direktyvą, požiūris; ragina Komisiją atidžiai įvertinti išmaniųjų skaitiklių įdiegimo ekonominę naudą ir jų poveikį vartotojų grupėms; pripažįsta, kad išmaniųjų skaitiklių įdiegimo sėkmė labai priklauso nuo vartotojų dalyvavimo;

37. pažymi, kad IRT sektorius yra didžiausias elektros energijos vartotojas, ES turintis duomenų centrus, ir kuris sudaro 1,5 % viso elektros energijos suvartojimo, ir kadangi vartotojai vis labiau suvokia apie informacinių technologijų anglies dioksido išmetimo rodiklius ir nuotolinių kompiuterinių išteklių naudojimą, IRT gali tapti energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių skatinimo pavyzdžiu;

38. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriuose regionuose, ypač mažose bendruomenėse ir salose, įrengiant vėjo malūnus ir fotovoltines plokštes sulaukta visuomenės pasipriešinimo; atkreipia dėmesį, kad vėjo malūnai ir fotovoltinės plokštes neigiamai veikia turizmo pramonę ir gamtą bei kaimo (salų) kraštovaizdį;

39. pabrėžia, kad tada, kai piliečiams per kooperatyvus ar taikant bendruomenės modelius priklauso atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginiai, visuomenės pritarimas didėja, dėl to trumpėja įgyvendinimui skirtas planavimo laikotarpis ir skatinamas geresnis visuomenės supratimas apie perėjimą prie naujo energetikos modelio;

40. pabrėžia, kad toliau plėtojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir kuriant visus kitus energijos gamybos įrenginius ir infrastruktūrą Europos peizažas pakis; primygtinai reikalauja, kad dėl to nebus padaryta ekologinės žalos, ypač „Natura 2000“ buveinėms ir saugomo kraštovaizdžio teritorijoms; pabrėžia, kad taikant skaidrų ir suderintą planavimą, taip pat statybų ir leidimų išdavimo procedūras, su visais suinteresuotaisiais subjektais privalomai ir laiku konsultuojantis, įskaitant vietos lygmeniu, galima pasiekti, kad visuomenė nuo pat pradžių pritarėtų atsinaujinančiųjų energijos išteklių infrastruktūrai; pabrėžia, kad piliečių ir suinteresuotų subjektų, pvz., kooperatyvų, dalyvavimas gali padėti pelnyti visuomenės paramą ir pagerinti informuotumą apie naudą vietos ekonomikai;

Vartotojų galių stiprinimas

41. mano, jog reikia imtis tolesnių veiksmų siekiant užtikrinti platesnį visuomenės pritarimą atsinaujinantiems energijos ištekliams; taip pat tvirtina, kad šiuo tikslu būtų veiksminga nustatyti holistinį požiūrį į gamintoją ir vartotoją arba gaminantį vartotoją (angl. *prosumer*), kuris sugebėtų valdyti energijos gamybos procesą;

42. pripažįsta mažo masto gamybos svarbą didinant iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gaminamos energijos dalį; pripažįsta, kad mažu mastu naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius pavieniams namų ūkiams, pramonės šakoms ir bendruomenėms suteikiama galimybė tapti energijos gamintojais ir taip susipažinti su veiksmingais energijos gamybos ir vartojimo būdais; pabrėžia itin mažo masto gamybos svarbą siekiant didinti energijos vartojimo efektyvumą; pabrėžia, kad

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

mažu mastu naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius gali būti sutaupyta nemažai pinigų, skirtų sąskaitoms už energiją apmokėti, ir sukurta naujų verslo modelių ir darbo vietų;

43. šiuo klausimu pažymi, kaip svarbu skatinti vietos kooperatyvus gaminti atsinaujinančiąją energiją didinant piliečių dalyvavimą, prieigos prie atsinaujinančiosios energijos galimybes ir kuriant finansines investicijas;

44. pabrėžia, kad išmintingai derinant mažo masto atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą, kaupimą, paklauskos valdymą ir energijos vartojimo efektyvumą gali sumažėti vietos tinklų naudojimas didžiausios apkrovos metu, taigi sumažėti bendros investavimo išlaidos, kurių patiria paskirstymo sistemos operatoriai;

45. pažymi, kad išankstinė efektyvaus energijos vartojimo ir gamybos vietoje sąlyga gaminančio vartotojo (angl. *prosumer*) ir paskirstymo tinklų požiūriu, yra pažangiųjų skaitiklių ir, žvelgiant plačiau, pažangiųjų tinklų įdiegimas;

46. palankiai vertina Komisijos pranešimą, kad ji pateiks komunikatą dėl energetikos technologijų ir inovacijų, kuriame dėmesys bus skiriamas mikrogamybai;

47. mano, kad ES regioninei politikai tenka svarbiausias vaidmuo skatinant atsinaujinančiosios energijos gamybą ir efektyvų energijos vartojimą visos Europos mastu, taip pat elektros energijos tiekimo ir perdavimo paslaugų srityje; palankiai vertina tai, jog sanglaudos ir regioninės politikos įnašas siekiant skatinti atsinaujinančiosios energijos vartojimą laipsniškai toliau didėjo, kad atsinaujinantieji energijos ištekliai visapusiškai padėtų pasiekti ES energetikos politikos tikslus ir kad ES tikslai energetikos srityje būtų įgyvendinti visos ES mastu; mano, jog ypač svarbu, kad vykdant ES politiką būtų galima užtikrinti pakankamą finansavimo normą būsime 2014–2020 m. laikotarpiu;

48. remia daugiapakopį valdymą ir decentralizuotą požiūrį į energetikos politiką ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius – tai turėtų apimti, be kita ko, merų paktą ir tolesnę Pažangiųjų miestų iniciatyvos plėtrą, taip pat geriausių sprendimų regionų ir vietos lygmeniu skatinimą rengiant informacijos kampanijas;

49. pažymi, kad žemės ūkyje ir kaimo vietovėse gali būti gaminama didelė atsinaujinančiosios energijos dalis, ir todėl mano, kad naują žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką turėtų būti skatinama atsinaujinančiosios energijos gamyba;

50. pripažįsta, kad svarbu populiarinti ir skatinti alternatyviosios energijos šaltinių plėtrą ūkiuose, ypač mažesniuose ūkiuose, taip pat svarbu populiarinti atitinkamus metodus tarp ūkininkų ir vartotojų;

51. pabrėžia, kad ūkininkų bendradarbiavimas gali padėti pasiekti gerų rezultatų įgyvendinant atsinaujinančiuosius energijos išteklius skatinančią politiką;

52. ragina Europos investicijų banką įsteigti per finansinius tarpininkus atnaujinamuosius fondus, kurie teiktų būtiną veiklos pradžios kapitalą ir techninę paramą ūkyje vykdomos ir bendruomenės valdomos labai mažo ir mažo masto atsinaujinančiosios elektros ir šilumos energijos gamybai sistemoms, iš kurių gautas pelnas gali būti dar kartą investuotas į papildomas sistemas;

Tarptautinis bendradarbiavimas ir prekyba

53. primena, kad ES prekybos balanso deficitą, susidarantis dėl iškastinio kuro importo, ateityje vis augs ir kad priklausomybė nuo iškastinio kuro importo reiškia nuolatinį politinės, ekonominės ir aplinkosaugos rizikos didėjimą; atsižvelgdamas į tai pabrėžia šalies atsinaujinančiųjų energijos išteklių vaidmenį užtikrinant tiekimo saugumą ir atkuriant teigiamą prekybos su nafta ir dujas eksportuojančiomis šalimis balansą ir todėl pabrėžia, kad šioms ištekliams turėtų tekti didesnis vaidmuo siekiant energetinio ES saugumo;

54. suvokia, kad pasaulio atsinaujinančiųjų energijos išteklių rinkos auga ir tai teigiamai paveiks Europos pramonę, darbo vietų kūrimą, kainas ir esamų bei naujų technologijų tolesnę plėtrą visame pasaulyje ir ES, jei ES politinė ir reguliavimo atsinaujinančiųjų energijos išteklių sistema išliks nuspėjama ir padės švarias technologijas naudojančioms įmonėms išlaikyti konkurencinį pranašumą prieš pasaulinius konkurentus ir juos pralenkti; pripažįsta, kad EBPO nepriklausančios šalys yra svarbūs prekybos partneriai dėl savo didelio atsinaujinančiųjų energijos išteklių tiekimo potencialo;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

55. pabrėžia, kad neleistinas konkurencijos iškraipymas rinkoje nepriimtinas, nes tik esant sąžiningai konkurencijai ES gali būti užtikrinta, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų kainų lygis būtų pagrįstas; ragina Komisiją kuo greičiau baigti tebevykstančius procesus, susijusius su nesąžininga praktika; pabrėžia, kad laisvos ir atviros pasaulio rinkos sudaro geriausias sąlygas atsinaujinančiosios energijos augimui; atkreipia dėmesį į būtinybę dėti daugiau pastangų šalinant prekybos apribojimus; ragina Komisiją nesudaryti jokių naujų kliūčių prekybai gatavais produktais ar dalimis, naudojamomis atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijose; ragina Komisiją imtis veiksmų šalinti kliūtis prekybai, užtikrinti sąžiningą konkurenciją, padėti ES įmonėms patekti į ne ES rinkas ir spręsti tariamo prekybos iškraipymo, įskaitant neteisėtus valstybės pagalbos, klausimus;

56. taip pat primygtinai ragina Komisiją aktyviai stebėti ES prekybos partnerių nepagrįstų netarifinių kliūčių, subsidijų ir dempingo priemonių taikymą šioje srityje;

57. ragina Komisiją atsižvelgti į PPO Informacinių technologijų susitarimą ir išsiaiškinti, kokios galimybės sudaryti laisvosios prekybos aplinkosaugos technologijomis susitarimą, pagal kurį būtų prekiaujama aplinkosaugos technologijų produktais netaikant jokių muitų tarifų;

58. pabrėžia, kad šia strategija taip pat turėtų būti skatinama sudaryti palankesnes prekybos sąlygas siekiant remti besivystančių šalių pastangas šioje konkrečioje srityje ir sudaryti sąlygas naudotis atsinaujinančiais energijos išteklių kaip prekėmis;

59. pabrėžia, kad prekyba yra svarbi užtikrinant, jog atsinaujinančioji energija būtų tvariai gaminama ir finansuojama; primena, kad importuojama bioenergija ir agrodegalai turėtų atitikti ES tvarumo kriterijus, o pastarieji turėtų būti aiškiai apibrėžti; šiuo tikslu ragina Komisiją kaip papildomą kriterijų nustatyti netiesioginį žemės naudojimą; rekomenduoja į prekybos susitarimus įtraukti nuostatas, kuriomis būtų siekiama spręsti miškų naikimo ir miškų alinimo klausimus ir kuriomis būtų skatinamas tinkamas žemės ir vandens išteklių valdymas; ragina Komisiją toliau vesti derybas dėl savanoriškos partnerystės susitarimų su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, siekiant uždrausti neteisėtą medienos ruošą;

60. pabrėžia, kad būtinas glaudesnis bendradarbiavimas su ES kaimyninėmis šalimis dėl energetikos politikos, įskaitant atsinaujinančiosios energijos srityje, ir tai, kad būtina veiksmingiau išnaudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių prekybos potencialą; pabrėžia, kad būtina atitinkama infrastruktūra, kuri palengvintų bendradarbiavimą tiek su ES, tiek su kaimyninėmis šalimis; atkreipia dėmesį į tai, kad bendradarbiavimas atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje turėtų apimti atitinkamus ES politikos tikslus; pažymi, kad ypač Viduržemio jūros regione esama didelių galimybių gaminti elektros energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių; primena ne vidaus projektų, kaip antai projektų *Desertec*, *Medgrid* ir *Helios*, galimybes, taip pat tolesnės hidroelektrinių Norvegijoje ir Šveicarijoje plėtros galimybes, įskaitant galimybes subalansavimo tikslais; pabrėžia, kad vykdant tokius didelius atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektus reikia ir didelės pridėtinės vertės vietoje;

61. pabrėžia, kad tarptautinis bendradarbiavimas turi būti pagrįstas patikima reguliavimo sistema ir Sąjungos *acquis* atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje, pavyzdžiui, Energijos bendrijoje, kad toks bendradarbiavimas būtų stabilus ir patikimesnis;

62. ragina koordinuoti veiksmus su kitais lyderiais technologijų srityje (JAV ir Japonija) siekiant spręsti kylančias problemas, kaip antai žaliavų ir retųjų žemių elementų trūkumo, kurios trukdo naudoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijas;

63. pabrėžia, kad ES būtina plėtoti tvirtą mokslinį bendradarbiavimą ir aiškią mokslinių tyrimų ir bendradarbiavimo atsinaujinančiosios energijos inovacijų srityje politiką su tarptautiniais partneriais, ypač su BRICS šalimis;

Naujovės, moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra bei pramonės politika

64. pažymi, kad Europa, jei ji ir toliau nori pirmuoti atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų srityje, turi dėti pastangas, susijusias su pramonės ir mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros pajėgumais; pabrėžia būtinybę sudaryti palankesnes sąlygas konkurencinei aplinkai MVĮ veiklai ir internacionalizavimui ir dedant tokias pastangas stengtis sumažinti biurokratinę kliūtis; pabrėžia, kad tik naujovės vykdant mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą gali užtikrinti technologinį Europos pirmavimą atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų rinkose; pabrėžia, jog būtina užtikrinti tikrumą privatiems investuotojams; ragina Komisiją skatinti energijos technologijų pramonės strategiją, pirmiausia įskaitant atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijas, siekiant užtikrinti, kad būtų išlaikytas ES pirmavimas energijos technologijų, ypač atsinaujinančiųjų energijos išteklių, srityje;

65. pabrėžia, kad ES pramonė pirmąją vėjo jėgainių sausumoje technologijų srityje ir kad Europos vėjo jėgainių jūroje pramonė turi daug galimybių prisidėti prie pakartotinės valstybių narių, supančių Baltijos ir Šiaurės jūras, industrializacijos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

66. pabrėžia, kad pagrindinis prioritetas yra švietimo įstaigos, gebančios parengti kvalifikuotą darbo jėgą ir kitą mokslininkų ir naujovių diegėjų atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų srityje kartą; šiuo atžvilgiu primena svarbų programos „Horizontas 2020“ ir Europos inovacijos ir technologijos instituto vaidmenį šalinant atotrūkį tarp švietimo, mokslinių tyrimų ir įgyvendinimo atsinaujinančiosios energijos sektoriaus srityje;

67. teikia ypatingą svarbą Europos patentų apsaugos atsinaujinančiosios energijos srityje mechanizmų bendradarbiavimui siekiant palengvinti prieigą prie vertingos ir neišnaudotos intelektualės nuosavybės; pabrėžia, kad numatytas Europos patentas atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje turėtų būti pradėtas taikyti pirmenybės tvarka;

68. mano, kad tiksliniai moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra taikant esamas priemones turi tapti veiksmingesni ir reiškia susirūpinimą, kad moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra buvo apleisti kai kuriuose atsinaujinančiosios energijos pramonės srityse, todėl tam tikrais atvejais kilo prekybos sunkumų; pabrėžia, kad norint ir toliau išlaikyti konkurencingumą ar jį pasiekti ir užtikrinti, kad esamos technologijos išliktų tvarios per visą jų gyvavimo ciklą, būtinos investicijos į tolesnę naujoviškų, atsirandančių ir esamų technologijų, taip pat transporto ir energijos integracijos sistemos, plėtrą; pabrėžia būtinybę investuoti į atsinaujinančiosios energijos mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, ypač pajėgumų, veiksmingumo ir teršalų išmetimo į erdvę rodiklio mažinimo srityje;

69. ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į mokslinius tyrimus, grindžiamus atsinaujinančiosios energijos vartojimu pramoninėms reikmėms, pvz., automobilių sektoriuje;

70. palankiai vertina Komisijos pranešimą, kad 2013 m. ji pateiks komunikatą dėl energetikos technologijų politikos; ragina Komisiją, įgyvendinant atitinkamas Strateginio energetikos technologijų (SET) plano dalis, sutelkti dėmesį į technologijas, dėl kurių didėja atsinaujinančiosios energijos konkurencingumas ir jos integracija į energetikos sistemą, kaip antai tinklo valdymas, kaupimo technologijos ar šildymas ir vėsinimas naudojant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, nenuvertinant pasitvirtinusių atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijų, kurios naudojamos daugelį metų;

71. pabrėžia, kad moksliniai tyrimai yra itin svarbūs siekiant naujų ir švarių technologijų plėtros ir įperkamumo; mano, kad SET planas gali svariai prisidėti siekiant, kad atsinaujinančiųjų energijos išteklių technologijos taptų įperkamos ir konkurencingos;

Europinė atsinaujinančiosios energijos skatinimo sistema

72. pabrėžia, kad valstybės narės šiuo metu naudojasi daugybe įvairių skatinimo mechanizmų; pažymi, kad ši parama lėmė didelį augimą, visų pirma esant tinkamai parengtomis paramos sistemoms, tačiau kai kurios paramos sistemos parengtos prastai ir, kaip matyti, yra nepakankamai lanksčios, jog prisitaikytų prie mažėjančių kai kurių technologijų sąnaudų, ir kai kuriais atvejais tai tapo pernelyg didelio kompensavimo priežastimi, taigi buvo užkrauta finansinė našta vartotojams; daugiau siejama galėdama konstatuoti, kad dėl subsidijų kai kuriems atsinaujinantiesiems energijos ištekliams, palyginti su įprastais energijos gamybos būdais tam tikrose vietovėse, pavyzdžiui, palankioje geografinėje padėtyje esančiose zonose, ten, kur geros galimybės gauti kapitalo, pati mažiausia administracinė našta arba jei taikomas masto ekonomijos principas, pavyko tapti konkurencingais;

73. pabrėžia, kad tam tikrose valstybėse narėse elektros energijos mažmeninės kainos vartotojams ir pramonei didėjimui įtakos turėjo valstybės įtaka ir kiti veiksniai, įskaitant kylančias iškastinio kuro kainas; primena, kad 2010 m. 22 proc. ES namų ūkių kėlė rūpestį tai, kad jie negalės apmokėti elektros energijos sąskaitų, ir spėja, kad ši problema dabar galėtų būti dar didesnė; pabrėžia, kad energija turėtų būti prieinama visiems ir kad negalima pakenkti pramonės gebėjimui konkuruoti; ragina valstybes nares imtis būtinų priemonių siekiant užtikrinti veiksmingą mažas pajamas gaunančių vartotojų apsaugą, didinant visuomenės informuotumą apie energijos taupymo galimybes ir energijos vartojimo efektyvumo priemones; taip pat pažymi, kad mažėjančios didmeninės prekybos kainos turi duoti naudos ir vartotojams;

74. perspėja, kad per didelės skatinimo sumos dėl pernelyg didelio kompensavimo stabdo technologinę pažangą ir gali sutrukdyti rinkos integracijai, nes jos mažina paskatas kurti naujoviškesnius ir pigesnius produktus; atkreipia dėmesį į tai, kad norint išvengti pernelyg didelio kompensavimo ypač svarbi išmani paramos mechanizmų koncepcija; mano, kad greičiau pereinant prie sistemos, pagal kurią gamintojai turi atsivėlgti į rinkos kainas, skatinamas technologijų konkurencingumas ir palengvinama integracija į rinką;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

75. yra įsitikinęs, kad Komisija turėtų remti valstybes nares nustatant ekonomiškai efektyviausius atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir būdą, kaip geriausiai išnaudoti jų potencialą; primena, kad sąnaudų atžvilgiu optimali politika skiriasi atsižvelgiant į paklauskos modelį, tiekimo potencialą ir vietos ekonominį kontekstą;

76. palankiai vertina Komisijos pranešimą apie tai, kad ji ketina rengti gerosios praktikos gaires ir nacionalinių atsinaujinančiosios energijos skatinimo nuostatų reformą; ragina Komisiją kuo greičiau parengti gaires, kad būtų užtikrinta, jog dėl skirtingų nacionalinių sistemų nebūtų iškraipoma konkurencija ar sudaroma kliūčių prekybai ir investicijoms ES, siekiant skatinti nuspėjamumą, ekonominį efektyvumą ir išvengti pernelyg didelio subsidijavimo; primygtinai ragina Komisiją šiuo atžvilgiu užtikrinti, kad valstybės narės visiškai laikytųsi vidaus rinkos *acquis*; yra įsitikinęs, kad geriausios praktikos gairės yra svarbus žingsnis siekiant užtikrinti bendrosios energijos rinkos veikimą, ir mano, kad gairės galėtų būti papildytos dabartinių nacionalinių paramos sistemų ekonominio efektyvumo vertinimu, atsižvelgiant į skirtingas joms taikomas technologijas, kad būtų užtikrintas geresnis reguliarios ir laipsniškos nacionalinių paramos mechanizmų konvergencijos palyginamumas ir koordinavimas; yra taip pat įsitikinęs, kad šių gairių įgyvendinimas valstybių narių lygmeniu bus itin svarbus, nes jos gali padėti išvengti nacionalinių paramos sistemų keitimo arba netaikymo atgaline data, nes tai būtų pražūtingas ženklas investuotojams ir galbūt sukeltų didelių ekonominių sunkumų privatiems asmenims, kurie pagal tokias sistemas investavo į atsinaujinančiuosius energijos išteklius; pabrėžia, kad valstybės narės turėtų užtikrinti šių gairių įgyvendinimą ir kad turėtų būti leidžiama taikyti specialias paramos vietas ir regioninių išteklių plėtojimui nuostatas;

77. mano, kad atsižvelgiant į daugybę valstybėse narėse taikomų paramos nuostatų būtina paspartinti diskusijas apie didesnę konvergenciją ir tinkamą Europos paramos sistemą, taikytiną po 2020 m.; yra įsitikinęs, kad ilgainiui labiau integruota atsinaujinančiųjų energijos išteklių ES lygmeniu sistema, pagal kurią visiškai atsižvelgiama į regioninius bei geografinius skirtumus ir esamas viršvalstybines iniciatyvas ir kuria prisidedama prie bendrų pastangų mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, galėtų padėti užtikrinti ekonomiškai efektyviausią atsinaujinančiųjų energijos išteklių sistemą ir vienodas sąlygas išnaudoti visas jų galimybes; pažymi, kad esama Atsinaujinančiųjų energijos išteklių direktyva sudaro galimybes vyriausybėms naudoti bendras paramos sistemas; atkreipia dėmesį į tam tikrų Europos šalių patirtį, iš kurios akivaizdžiai matyti, kaip bendras požiūris į integruotą elektros energijos rinką sudaro sąlygas apibusiškai naudingoms nacionalinių sistemų naujovėms; prašo Komisiją atsižvelgiant į sistemą po 2020 m. įvertinti, ar ES masto atsinaujinančiųjų energijos išteklių skatinimo mechanizmas būtų ekonomiškai efektyvesnė sistema, pagal kurią būtų galima išnaudoti visų jų potencialą, ir kaip galėtų veikti laipsniška konvergencija;

78. pabrėžia valstybių narių keitimosi geriausia praktika paramos mechanizmų klausimu naudą; atkreipia dėmesį į tai, kad Jungtinė Karalystė ir Italija neseniai pranešė keičiančios paramos sistemą – pereinančios nuo kvotų sistemos prie supirkimo sistemos, nes remiantis panašių geografinių vietovių duomenimis buvo nustatyta, kad paramos supirkimui modeliai pigesni; ragina Komisiją įtraukti šiuos aspektus į dabartinius tyrimus ⁽¹⁾ ir į būsimą pasiūlymą dėl gairių;

79. siūlo remtis tokiomis iniciatyvomis kaip Norvegijos ir Švedijos įgyvendinta bendra paramos sistema, kad, kur tinkama, palaipsniui būtų parengtos regioninės bendros paramos sistemos, susijusios su tokiomis bendromis energijos rinkomis kaip *Nord Pool*;

80. ragina biudžeto valdymo instituciją Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (ACER) suteikti lėšų, kad ji galėtų atlikti savo užduotis ir pasiekti tikslus, išdėstytus reglamente dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo, skaidrumo ir veiksmingumo; pažymi, jog tai yra būtina norint iki 2014 m. sukurti integruotą ir skaidrią elektros ir dujų vidaus rinką;

o

o o

81. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

⁽¹⁾ COM(2012)0271 ir pridedami dokumentai; SEC(2008)0057; *IEE Studies Reshaping „(Quo)ta vadis, Europe?“*.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

P7_TA(2013)0202

Moterų teisės narystės siekiančiose Balkanų šalyse**2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moterų teisių narystės siekiančiose Balkanų šalyse (2012/2255(INI))**

(2016/C 055/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 ir 19 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 1979 m. gruodžio 18 d. JT Generalinėje Asamblėjoje priimtą Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 (UNSCR 1325),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtą Europos lyčių lygybės paktą (2011–2020) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 1995 m. rugsėjo 15 d. Pekine vykusioje ketvirtosios Pasaulinėje moterų konferencijoje priimtą veiksmų platformą ir į 2000 m. gegužės 18 d. Parlamento rezoliuciją dėl Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo ⁽²⁾, 2005 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl tolesnių veiksmų po Ketvirtosios pasaulinės konferencijos moterų klausimais – veiksmų platforma (Pekinas + 10) ⁽³⁾ ir 2010 m. vasario 25 d. rezoliuciją dėl Pekino + 15 – JT veiksmų programos siekiant lyčių lygybės ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikatą „2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija“ (COM(2010)0491),
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą „Komisijos nuomonė dėl Albanijos narystės Europos Sąjungoje prašymo“ (COM(2010)0680), kuriame teigiama, kad lyčių lygybė nėra pakankamai praktiškai užtikrinama, labiausiai dėl to kenčia ieškantieji darbo ir ekonominę paramą mėginantys gauti asmenys,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą „Komisijos nuomonė dėl Juodkalnijos narystės Europos Sąjungoje prašymo“ (COM(2010)0670), kuriame teigiama, kad lyčių lygybė nėra pakankamai praktiškai užtikrinama,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2012 m. parengtas pažangos šalyse kandidatėse ir galimose šalyse kandidatėse ataskaitas, pridėtas prie 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikato „2012–2013 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2012)0600),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimo galimybių studijos (COM(2012)0602),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą „Kroatijos rengimosi narystei Europos Sąjungoje išsamios stebėjimo ataskaitos svarbiausios išvados“ (COM(2012)0601),
- atsižvelgdamas į 2008 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Vakarų Balkanai. Europos perspektyvos artinimas“ (COM(2008)0127),

⁽¹⁾ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos išvadų priedas.

⁽²⁾ OL C 59, 2001 2 23, p. 258.

⁽³⁾ OL C 320 E, 2005 12 15, p. 247.

⁽⁴⁾ OL C 348 E, 2010 12 21, p. 11.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 27 d. Komisijos komunikatą „Vakarų Balkanų valstybių kelias į ES: siekiant didesnio stabilumo ir klestėjimo“ (COM(2006)0027),
  - atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 2 ir 3 d. vykusių Tarybos posėdžių išvadas, kuriose valstybės narės ir Komisija raginamos stiprinti institucines lyčių lygybės skatinimo priemones ir sukurti Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo vertinimo sistemą siekiant plėtoti nuoseklesnę ir sistemingesnę pažangos stebėseną,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 30 d. ir 2006 m. gruodžio 1 d. Tarybos išvadas dėl valstybių narių ir ES institucijų vykdomo Pekino veiksmų programos įgyvendinimo peržiūros. Rodikliai, susiję su instituciniais mechanizmais,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 30 d. Tarybos išvadas dėl valstybių narių ir ES institucijų vykdomo Pekino veiksmų programos įgyvendinimo peržiūros,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gruodžio 4 d. rezoliuciją dėl moterų padėties Balkanuose⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 9 d. rezoliuciją dėl ES strategijos dėl romų įtraukties⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A7-0136/2013),
- A. kadangi septynios Vakarų Balkanų valstybės – Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Kosovas, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (BJRM), Juodkalnija ir Serbija – yra skirtinguose įstojimo į Europos Sąjungą proceso etapuose; kadangi per šį procesą šios valstybės turi priimti ir įgyvendinti Bendrijos teisyną (*acquis communautaire*) ir kitus ES įsipareigojimus lyčių lygybės srityje;
- B. kadangi įgyvendinant moterų teisių ir lyčių lygybės priemones būtina užtikrinti geresnį visuomenės informavimą apie šias teises, teisinius ir neteisinius jų gynimo būdus, taip pat vyriausybės ir nepriklausomas institucijas, kurios pradeda, vykdo ir stebi šių teisių įgyvendinimo procesą;
- C. kadangi moterys atlieka esminį vaidmenį taikos palaikymo, stabilizavimo ir susitaikymo srityje ir kadangi jų įnašą reikėtų pripažinti ir skatinti remiantis JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1325 ir tolesnėmis rezoliucijomis;

Bendrosios pastabos

1. pažymi, kad narystės siekiančios Vakarų Balkanų šalys priėmė daugelį teisės aktų, kurių reikalaujama stojimo į ES procese, bet šie teisės aktai daugeliu atvejų nėra veiksmingai įgyvendinami;
2. pabrėžia, kad reikia, jog Vakarų Balkanų moterys, visais lygmenimis aktyviai dalyvaudamos ir atstovaudamos politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime, atliktų pastebimą visuomeninį vaidmenį; pabrėžia kad labai svarbu siekti lygiaverčio moterų dalyvavimo priimant sprendimus visais valdymo lygmenimis (tiek vietos, tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek vykdomosios, tiek leidžiamosios valdžios lygmeniu);
3. su susirūpinimu pažymi, kad daugumos šalių gyventojai nėra išsamiai informuoti apie galiojančius teisės aktus ir politikos kryptis, kuriais skatinama lyčių lygybė ir moterų teisės, ir kad toks informuotumas retai pasiekia pažeidžiamus ar už visuomenės ribų esančius visuomenės narius, ypač romų moteris; ragina Komisiją ir narystės siekiančių šalių vyriausybes skatinti informuotumą per žiniasklaidą, rengiant visuomenės informavimo kampanijas, įgyvendinant švietimo programas, kad būtų panaikinti lyčių stereotipai ir skatinamas pavyzdinis moterų vaidmuo ir aktyvus moterų dalyvavimas visose gyvenimo srityse, įskaitant sprendimų priėmimą; visų pirma ragina užtikrinti asmeninių vyriausybės narių ir pareigūnų indėlį;

⁽¹⁾ OL C 21 E, 2010 1 28, p. 8.

⁽²⁾ OL C 199 E, 2012 7 7, p. 112.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

4. pabrėžia informuotumo didinimo kampanijų svarbą kovojant su stereotipais, diskriminacija (dėl lyties, kultūros, religijos) ir smurtu šeimoje ir apskritai siekiant lyčių lygybės; pažymi, kad reikėtų ne tik vykdyti šias kampanijas, bet ir žiniasklaidos, reklamos, švietimo priemonių ir interneto pagalba skatinti teigiamą požiūrį pateikiant pavyzdinius moterų vaidmenis; pabrėžia, kad svarbu kaimo vietovėse pagerinti moterų padėtį, ypač susijusią su diskriminavimo papročiais ir stereotipais.

5. susirūpinęs pažymi, kad moterims tebėra nepakankamai atstovaujama darbo rinkoje ir priimant ekonominius bei politinius sprendimus; pritaria kvotoms ir ragina to dar neįgyvendinusias valstybes nares skatinti atstovavimą moterims ir, prireikus, veiksmingai taikyti kvotas politinėse partijose ir nacionalinėse asamblėjose, taip pat ragina tai jau padariusias šalis tęsti šį procesą siekiant užtikrinti, kad moterys galėtų dalyvauti politiniame gyvenime ir įveiktų nepakankamo atstovavimo joms problemą; pažymi, kad ten, kur buvo įdiegtos lyčių kvotos priimant sprendimus, jos turi būti tinkamai įgyvendinamos ir papildytos veiksmingomis teisinėmis sankcijomis; šiuo atžvilgiu pritaria 2012 m. spalio mėn. Prištinoje neseniai vykusiam tarptautiniam moterų aukščiausiojo lygio susitikimui dėl pokyčius skatinančios partnerystės, kurį rėmė Atifete Jahjaga – vienintelė moteris valstybės vadovė šiame regione;

6. susirūpinęs pažymi, kad moterų užimtumo lygis Vakarų Balkanų šalyse išlieka labai žemas; pabrėžia, kad, siekiant ekonominio ir socialinio vystymosi narystės siekiančiose Balkanų šalyse, svarbu remti lygių galimybių politiką; ragina vyriausybes imtis priemonių siekiant sumažinti moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumus, moterų ir vyrų pensijų skirtumus ir išspręsti didelio nedarbo problemą, visų pirma kreipiant dėmesį į moteris, ypač gyvenančias kaimo vietovėse; ragina Balkanų šalių vyriausybes sukurti teisinę vienodo darbo užmokesčio abiejų lyčių atstovams sistemą siekiant padėti moterims suderinti privatų ir profesinį gyvenimą, užtikrinti geresnes darbo sąlygas, mokymąsi visą gyvenimą, lanksčius darbo grafikus ir taip pat sudaryti galimybes moterų verslumui skatinti;

7. su susirūpinimu pažymi, kad kai kuriose šio regiono valstybėse moterys verslininkės dažnai diskriminuojamos, kai bando užsitikrinti paskolas, kreditą savo verslui, ir vis dar dažnai susiduria su lyčių stereotipais pagrįstomis kliūtimis; ragina šio regiono valstybes apsvarstyti galimybę sukurti orientavimo sistemas ir remti programas, kuriomis būtų galima pasitelkti verslo profesionalų konsultacijas ir patirtį; ragina Vakarų Balkanų šalis vystyti aktyvios darbo rinkos priemonių programas, skirtas moterų nedarbui sumažinti; ragina vyriausybes vystyti paskolų sistemas ir teikti finansavimą naujai įkurtoms įmonėms;

8. pabrėžia, kaip svarbu kovoti su visų rūšių diskriminacija darbo vietoje, įskaitant diskriminaciją dėl lyties įdarbinant, paaukštinant ir mokant išmokas;

9. pabrėžia, kad tinkamai veikiančių demokratinų institucijų kūrimo procese būtina užtikrinti aktyvų moterų, kurios sudaro daugiau negu pusę Balkanų šalių gyventojų, dalyvavimą; su susirūpinimu pažymi, kad trūksta finansinių ir žmogiškųjų išteklių, skiriamų vyriausybės ir nepriklausomų institucijų, kurioms pavesta inicijuoti ir įgyvendinti lyčių lygybės priemones ir ypač lyčių integravimo politikos priemones daugelyje šalių, veiklai; ragina valdžios institucijas skirti pakankamus išteklius, įskaitant atitinkamas darbuotojas moteris, priemonėms ir veiksmų planams įgyvendinti; pabrėžia, kad Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP) gali ir turėtų būti naudojama projektams, susijusiems su moterų teisių ir lyčių lygybės skatinimu ir šalių valdžios institucijos yra visapusiškai atsakingos už gerai veikiančius moterų teisių ir lyčių lygybės įgyvendinimo mechanizmus; ragina Komisiją atidžiai tikrinti, ar lėšos panaudojamos veiksmingai;

10. su susirūpinimu pažymi, kad trūksta statistinės informacijos apie lyčių lygybę ir smurtą prieš moteris, apie galimybes gauti kontracepcijos priemonių ir nepatenkintą kontracepcijos priemonių paklausą – informacijos, kuri reikalinga įgyvendinimui stebėti ir kuri būtų standartizuota ir laikui bėgant palyginama narystės siekiančiose šalyse ir tarp ES valstybių narių ir narystės siekiančių šalių; ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes kartu su Eurostatu, Europos lyčių lygybės institutu ir kitais atitinkamais institutais nustatyti bendrą metodiką, skirtą statistiniams duomenims rinkti; pabrėžia, kad turi būti parengtos konkrečios strategijos ir įgyvendintos esamos strategijos, kad būtų pagerinta daugialypė diskriminaciją patiriančių moterų, pvz., romų moterų, lesbiečių, biseksualių ar transseksualių moterų, neįgalųjų, etninių mažumų atstovių ir pagyvenusių moterų, padėtis;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

11. mano, kad moterys atlieka pagrindinį vaidmenį stabilizavimo ir konfliktų sprendimo procese ir kad šis vaidmuo itin svarbus siekiant viso regiono susitaikymo; pabrėžia, kad karo nusikaltimų, ypač išžaginimo, aukoms moterims svarbu užtikrinti teisę kreiptis į teismą; dar kartą primena visų šalių atsakomybę siekiant panaikinti nebaudžiamumą ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn už genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus, įskaitant nusikaltimus, kurie susiję su moterų ir mergaičių seksualine prievarta, atsakingus asmenis ir atskleisti bei pasmerkti šias piktadarybes kaip nusikaltimus žmogiškumui ir karo nusikaltimus; pabrėžia būtinybę šiuos nusikaltimus pašalinti iš amnestijos nuostatų; pritaria tokių tinklų kaip „Regional Women’s Lobby“ pastangoms remti moteris siekiant taikos ir užtikrinti teisingumo prieinamumą moterims šalyse, kuriose vyko konfliktai; pabrėžia, kad toliau reikia spręsti su praeitimi susijusius klausimus ir nuolat užtikrinti teisingumą ir su konfliktais susijusio seksualinio smurto aukų reabilitaciją; ragina patvirtinti ir įgyvendinti tinkamas valstybės programas siekiant užtikrinti liudininkų apsaugą ir baudžiamąjį persekiojimą už šiuos nusikaltimus;

12. smerkia visas smurto prieš moteris formas ir susirūpinęs pažymi, kad Balkanų šalyse tebevyrauja smurtas dėl lyties ir įžeidinėjimai; kviečia Balkanų šalių vyriausybes stiprinti teisėsaugos institucijas siekiant sėkmingai spręsti tokias problemas, kaip smurtas dėl lyties, smurtas šeimoje, priverstinė prostitucija ir prekyba moterimis, steigti prieglaudas aukoms, patyrusioms ar tebepatiriančioms smurtą šeimoje, ir užtikrinti jautresnę teisėsaugos institucijų, teisės organų ir valstybės tarnautojų požiūrį į šį reiškinį; ragina nacionalines regiono valdžios institucijas nustatyti sąmoningumo ugdymo programas dėl smurto šeimoje;

13. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad 30 proc. nukentėjusiųjų nuo tarpvalstybinės prekybos žmonėmis ES yra Balkanų šalių piliečiai, o moterys ir mergaitės sudaro didžiąją nustatytų nukentėjusiųjų dalį; pabrėžia, kad, siekiant užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir apsaugoti galimas aukas, būtina užtikrinti lyčių lygybę, rengti informavimo skatinimo kampanijas ir imtis priemonių, kuriomis siekiama kovoti su korupcija ir su organizuotu nusikalstamumu; ragina nacionalines valdžios institucijas dirbti kartu siekiant sukurti bendrą frontą;

14. ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes teikti tvarų finansavimą siekiant kovoti su prekyba žmonėmis, toliau stiprinti savo pajėgumus aktyviai nustatyti ir saugoti pažeidžiamų gyventojų grupių nukentėjusiuosius, įstatymais užtikrinti, kad nustatyti nukentėjusieji nebūtų baudžiami už nusikaltimų, kurie yra tiesioginis prekybos šiais nukentėjusiais rezultatas, padarymą, remti nukentėjusiųjų apsaugos iniciatyvas, mokyti teisėsaugos pareigūnus, toliau plėtoti priėmimo centrų ir prieglaudų pajėgumus; taip pat ragina atitinkamų šalių vyriausybes geriau įgyvendinti esamus teisės aktus, kad būtų sukurta atgrasoma aplinka prekyautojams žmonėmis – prekybos žmonėmis bylos būtų tinkamai tiriamos ir kaltininkams būtų vykdomas baudžiamasis persekiojimas ir jie būtų nuteisti; ragina Komisiją paraginti narystės siekiančias Balkanų šalis, kad jos pagerintų savo baudžiamąjį persekiojimo ir bausmių taikymo praktiką ir remtų vietos iniciatyvas, kuriomis būtų šalinamos esminės prekybos žmonėmis priežastys – smurtas šeimoje ir ribotos ekonominės moterų galimybės;

15. mano, kad tikra lyčių lygybė taip pat grindžiama lygybe ir nediskriminavimu dėl lytinės orientacijos ar lytinės tapatybės; ragina narystės siekiančių šalių vyriausybes teisiškai, politiškai ir praktiškai, įskaitant teisės aktus dėl neapykantos nusikaltimų, policijos mokymų ir kovos su diskriminacija teisės aktus, spręsti tebesitęsiančius homofobijos ir transfobijos klausimus ir prašo šio regiono nacionalinės valdžios institucijų pasmerkti lytinės orientacijos, lytinės tapatybės ar lytinės saviraiškos pagrindu reiškiamą neapykantą ir šiuo pagrindu vykdomą smurtą;

16. teigiamai vertina tai, kad pagausėjo tarpvalstybinių regioninių iniciatyvų moterų teisių ir lyčių lygybės srityje; ragina vyriausybes ir Komisiją remti šias iniciatyvas ir skatinti keistis gerąja patirtimi apie jų įgyvendinimą ir ją skleisti, *inter alia*, pasitelkiant pasirengimo narystei lėšas ir užtikrinant pakankamas subsidijas šioms iniciatyvoms, įskaitant lyčių aspektams skirtą biudžeto sudarymo perspektyvą;

17. ragina Juodkalnijos vyriausybę ir Serbijos, BJRM ir Albanijos vyriausybes, pradėjus derybas dėl narystės, susitarti su savo parlamentais, politinėmis partijomis ir pilietine visuomene dėl pagrindų susitarimo dėl pilietinės visuomenės organizacijų, *inter alia*, veikiančių moterų teisių ir lyčių lygybės srityje, įsitraukimo į stojimo derybas ir rengiant veiksmų planus dėl reformų, kurios bus vykdomos po šių derybų, taip pat užtikrinti joms galimybę susipažinti su atitinkamais dokumentais, susijusiais su stojimo procesu;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

18. ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes pripažinti ir remti pilietinės visuomenės ir moterų organizacijų vaidmenį konkrečiose srityse, pvz., skatinant lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų teises, kovojant su smurtu prieš moteris, didinant moterų dalyvavimą ir atstovavimą joms politikoje bei skatinant taikos palaikymo veiksmus; stipriai remia veiklą, kuria siekiama, kad moterys turėtų daugiau įtakos, ir siekiama sustiprinti jų padėtį atitinkamoje visuomenėje;

19. susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad daugumos Balkanų šalių teritorijose romų socialinės įtraukties procesas sulėtėjo, o kai kuriais atvejais netgi sustojo; ragina atitinkamų šalių vyriausybes labiau stengtis dėti daugiau pastangų siekiant integruoti romus ir užtikrinti, kad būtų panaikinta visų formų diskriminacija ir išankstinės nuostatos prieš romus, ypač moteris bei mergaites, kenčiančias nuo daugialypės, sudėtinės ir tarpsektorinės diskriminacijos; ragina Komisiją labiau stengtis įtraukti narystės siekiančias šalis, nesvarbu, koks jų stojimo į ES etapas, ir panaudoti Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP) bei taikyti stabilizacijos ir asociacijos proceso (SAP) mechanizmą;

20. susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų teisių aktyvistai ir žmogaus teisių aktyvistai, pabrėžiantys, kaip svarbu išspręsti praeities problemas, nuolat susiduria su neapykantos kurstymu, grasinimais ir fiziniais išpuoliais, ir ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes imtis konkrečių priemonių, kad būtų užkirstas kelias smurtui prieš moterų žmogaus teisių gynėjus ir su šiuo smurtu būtų kovojama;

21. ragina Komisiją užtikrinti, kad moterų teisių įgyvendinimas, lyčių lygybės integravimas ir nuolatinė kova su smurtu šeimoje taptų Vakarų Balkanų šalių stojimo proceso prioritetu, toliau sprendžiant šiuos klausimus, juos kontroliuojant ir pranešant apie jų įgyvendinimą pažangos ataskaitose, taip pat pabrėžti jų svarbą palaikant santykius su valdžios institucijomis ir rodyti gerą pavyzdį užtikrinant, kad jų delegacijos, derybų grupės ir atstovavimas susitikimuose ir žiniasklaidoje būtų proporcingi vyrų ir moterų atžvilgiu;

22. prašo ES delegacijų Balkanų šalyse atidžiai stebėti pasiektą pažangą moterų teisių ir lyčių lygybės srityje rengiantis stoti į ES ir ragina kiekvieną delegaciją, siekiant pagerinti keitimąsi gerąja patirtimi Balkanų regione, po vieną darbuotoją paskirti atsakingu už lyčių politiką;

23. ragina šio regiono nacionalinės valdžios institucijas remti lyčių lygybę švietimo priemonėmis mokyklose ir universitetuose; pabrėžia, kad jau nuo vaikystės daugelis mergaičių neskatinamos mokyklose ir universitetuose rinktis dalykus, kurie suvokiami kaip „vyriški“, pvz., gamtos mokslus, matematiką ir technologijas; rekomenduoja, kad mokyklose būtų įvesti mergaitėms prieinamų dalykų ir profesinės veiklos pradmenų kursai ir išplėstas jų spektras, kad mergaitės galėtų gilinti žinias ir įgyti visapusiškus gebėjimus, reikalingus bet kokiam sėkmingui gyvenimo keliui, kurį jos gali nuspręsti pasirinkti;

24. pabrėžia, kad visoms moterims svarbu suteikti galimybę kontroliuoti savo lytines bei reprodukcijos teises, įskaitant galimybę įsigyti finansiškai prieinamą geros kokybės kontracepcijos priemonių; reiškia susirūpinimą dėl lytinės bei reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo apribojimų narystės siekiančiose Balkanų šalyse;

25. ragina narystės siekiančių Balkanų šalių valdžios institucijas priimti teisės aktus ir politikos priemones, kuriomis būtų užtikrinamas visuotinis reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir skatinamos reprodukcinės teisės, ir sistemingai rinkti duomenis, reikalingus lytinės bei reprodukcinės sveikatos padėčiai gerinti;

Albanija

26. ragina Albanijos vyriausybę remti gausesnį moterų dalyvavimą priimant politinius sprendimus, visų pirma atsižvelgiant į artėjančius parlamento rinkimus 2013 m.;

27. ragina Albanijos vyriausybę įgyvendinti Nacionalinę integracijos ir plėtros strategiją ir Apsaugos nuo diskriminacijos įstatymą stiprinant Apsaugos nuo diskriminacijos įgaliotosios įstaigos biurą ir sukurti skundų nagrinėjimo instituciją, kuri veiktų kaip įgaliotoji įstaiga, atsakinga būtent už atvejų, susijusių su diskriminacija dėl lyties, nagrinėjimą siekiant skatinti aplinką, kurioje moterys pagimdžiusios mergaites nebūtų diskriminuojamos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

28. prašo Albanijos vyriausybės gerinti nacionalinės ir vietos valdžios institucijų koordinavimą, ypač kovos su smurtu šeimoje srityje, ir pažymi, kad moterys turėtų būti labiau įtraukiamos į Albanijos nacionalinio ir vietos lygmens sprendimų priėmimo procesą;
29. ragina Albanijos vyriausybę pasiūlyti atlikti nuosavybės teisių reglamentavimo teisės aktų, baudžiamojo kodekso, rinkimų įstatymo ir darbo teisės aktų reformas, kuriomis būtų paisoma lyčių lygybės;
30. giria Albaniją už teisėjams surengtus mokymus, kaip įgyvendinti lyčių lygybės teisės aktus ir kovos su smurtu prieš moteris priemonės, ir už tai, kad numatyta galimybė nuo diskriminacijos ar smurto nukentėjusiems asmenims gauti valstybės finansuojamą teisinę pagalbą;
31. giria Albaniją už sprendimą lyčių integraciją įtraukti į visų sričių ministerijų vidutinio laikotarpio biudžeto programą ir laukia jos įgyvendinimo rezultatų;
32. ragina Albanijos vyriausybę įgyvendinti ir, jei reikia, pritaikyti veiklos rodiklius, pagal kuriuos būtų galima stebėti moterų teisių ir lyčių lygybės priemonių įgyvendinimą;
33. ragina Albanijos parlamentą įsteigti parlamento komitetą, kuris būtų konkrečiai atsakingas už moterų teisių ir lyčių lygybės klausimus;
34. ragina Albanijos vyriausybę aktyviau įgyvendinti, ypač vietos lygmeniu, moterų teisių skatinimo politikos priemones, pvz., Nacionalinę strategiją dėl lyčių lygybės, smurto šeimoje ir smurto prieš moteris (2011–2015 m.);
35. giria Albanijos valdžios institucijas, kad jos parengė veiksmingumo rodiklius moterų teisių ir lyčių lygybės priemonių įgyvendinimui vertinti ir paskelbė 2012 m. nacionalinę ataskaitą dėl moterų ir lyčių lygybės padėties Albanijoje;

Bosnija ir Hercegovina

36. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas suderinti teisės aktus dėl lyčių lygybės, taip pat teisinę praktiką skirtingais lygmenimis siekiant, kad šalyje būtų sukurta vienoda teisinė padėtis, ir stiprinti departamento, atsakingo už lyčių lygybę centriniu lygmeniu, veiklą, kad būtų pašalintas tebejaučiamas moterų trūkumas aukščiausiuose valdžios sluoksniuose ir kontroliuojamos problemos, iki šiol kilusios dėl šio įstatymo neįgyvendinimo; ragina Komisiją pasinaudojant visomis turimomis priemonėmis siekiant padidinti Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijų atskaitingumą ir kad jos imtųsi aktyvesnių veiksmų šia linkme; ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę daugiau dėmesio skirti Bosnijos ir Hercegovinos Lyčių lygybės įstatymui ir Diskriminacijos draudimo įstatymui įgyvendinti ir jiems suderinti su kitais valstybės lygmens teisės aktais;
37. itin susirūpinęs atkreipia dėmesį į nėščių moterų ir ką tik pagimdžiusių moterų diskriminaciją darbo rinkoje ir skirtingų administracinių vienetų bei kantonų motinystės socialinės apsaugos teisių skirtumus; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas suderinti asmenų, išeinančių motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogų, socialinės apsaugos teises nustatant aukštą jų standartą ir sukuriant visiems piliečiams vienodą padėtį;
38. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į žemą ne tik visų gyventojų, bet ir teisėsaugos srityje dirbančių asmenų informuotumo apie teisės lyčių lygybės ir kovos su smurtu prieš moteris srityje lygį; ragina valdžios institucijas įgyvendinti veiksmų planą, kuriuo būtų padidintas informuotumas ir kuriuo remiantis būtų mokomi teisėsaugos pareigūnai;
39. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad nukentėjusiųjų nuo smurto šeimoje apsaugos įstatymus dar reikia suderinti su administracinių vienetų įstatymais, kad smurtas šeimoje abiejų Bosnijos ir Hercegovinos administracinių vienetų baudžiamuosiuose kodeksuose būtų pripažįstamas nusikaltimu, nes kitaip šie nukentėjusieji teisiškai neapsaugomi; ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę kuo greičiau išspręsti šį klausimą siekiant pagerinti nukentėjusiųjų apsaugą;
40. giria Bosnijos ir Hercegovinos parlamento moteris už tarpdpartines diskusijas su atitinkamais ministrais apie smurtą dėl lyties; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas po šių diskusijų imtis konkrečių priemonių kovai su smurtu dėl lyties populiarinti;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

41. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas pateikti oficialius duomenis dėl užregistruotų smurto atvejų skaičiaus remiantis policijos pranešimų, socialinės rūpybos centrų ir teisminių institucijų duomenimis ir kad tokie duomenys būtų viešai prieinami; atitinkamai ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas rinkti ir viešai skelbti duomenis apie priemones, kuriomis siekiama užtikrinti nukentėjusiųjų nuo smurto šeimoje apsaugą;

42. ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę Bosnijos ir Hercegovinos Lyčių lygybės įstatymą suderinti su Rinkimų įstatymu, kad būtų sureguliuota visų sprendimų priėmimo lygmenų (savivaldos, kantonų, administracinių vienetų ir valstybės lygmens) vykdomosios valdžios organų sudėtis;

43. giria Bosniją ir Hercegoviną, kad ji priėmė teisės aktus, kuriuose numatyta, kad valstybės ir vietos lygmens valdžios įstaigose kiekvienos lyties atstovai turi sudaryti mažiausiai 40 proc. administracines pareigas einančių asmenų, tačiau pažymi, kad moterys nesudaro 40 proc. administracines pareigas einančių asmenų; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas parengti veiksmų planą, kuriame būtų nustatyti aiškūs tvarkaraščiai ir aiškiai paskirstyta šių teisės aktų įgyvendinimo atsakomybė;

44. su susirūpinimu pažymi, kad trūksta finansinių ir žmogiškųjų išteklių įgyvendinti veiksmų planui dėl JT Saugumo Tarybos rezoliucijos Nr. 1325, taip pat instituciniams mechanizms, kurie sukurti siekiant užtikrinti lyčių lygybę, tinkamam teisės į teisingumą įgyvendinimui ir prieglaudoms, skirtoms nuo smurto šeimoje nukentėjusiems asmenims; ragina visų lygmenų Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas visais lygmenimis savo biudžetuose skirti pakankamai lėšų šioms tikslams;

45. apgailestauja, kad iki šiol Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos ištyrė ir pasmerkė tik nedaugelį karo nusikaltimų, susijusių su seksualiniu smurtu, atvejų; labai susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad daug tokių nusikaltimų kaltininkų išvengė teisingumo sistemos ir liko nubausti; taip pat pažymi, kad Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos nukentėjusiems nesudarė galimybės dalyvauti atitinkamose liudytojų apsaugos programose; todėl ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas užtikrinti, kad visi nukentėjusieji nuo karo nusikaltimų, susijusių su seksualiniu smurtu, turėtų saugias ir atitinkamas galimybes pasinaudoti teismų sistema ir kad visos pateiktos karo nusikaltimų bylos būtų nagrinėjamos greitai ir veiksmingai;

46. ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę pagerinti moterų teisių ir lyčių lygybės srityje galiojančių teisės aktų kontrolę politikoje ir veiksmų planuose nustatant aiškius tikslus ir aiškiai nurodant už įgyvendinimą atsakingas valstybės institucijas; be to, ragina visų lygmenų Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas bendradarbiauti renkant išsamius statistinius duomenis apie lyčių lygybę visoje šalyje;

Kroatija

47. ragina Kroatijos vyriausybę įstojus į Europos Sąjungą toliau derinti savo teisės aktus su ES *acquis communautaire* lyčių lygybės srityje;

48. ragina Kroatijos valdžios institucijas visapusiškai įgyvendinti teisės aktus, kuriuose numatyta, kad 40 proc. į vietos ir regioninius savivaldos organus, parlamentą ir Europos Parlamentą renkamų asmenų turi būti moterys, atsižvelgiant į tai, kad per 2011 m. parlamento rinkimus du trečdaliai politinių partijų nepasiekė nustatyto tikslinio rodiklio;

49. palankiai vertina tai, kad Kroatija įsteigė lyčių lygybės ombudsmeno tarnybą, ir užtikrino informuotumą apie moterų teisių ir lyčių lygybės priemones, kurių padidino šios įstaigos veiklos matomumas; rekomenduoja visoms regiono valstybėms apsvaistyti, ar jos gali sekti šiuo pavyzdžiu kaip geriausios patirties atveju; ragina Kroatijos vyriausybę toliau finansuoti ombudsmenų biurą ir įgyvendinti jų rekomendacijas;

50. teigiamai vertina vietos lyčių integracijos veiksmų planus, ypač Istrijos regione, ragina Kroatijos vyriausybę skatinti patvirtinti ir įgyvendinti tokius planus visoje šalyje;

51. ragina Kroatijos vyriausybę užmegzti struktūrinį dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis, visų pirma atsižvelgiant į padėtį po stojimo;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

52. teigiamai vertina Kroatijoje padarytą pažangą, susijusią su policijos tinkamai sprendžiamais smurto prieš moteris ir diskriminacijos dėl lyties atvejais, padarytą surengus policijos pareigūnų tikslinius mokymus šioje srityje, ir ragina valdžios institucijas toliau tęsti šiuos veiksmus; pažymi, kad, nepaisant to, teismai vis dar netinkamai nagrinėja bylas, ir ragina valdžios institucijas pradėti veiksmus, kuriais siekiama informuoti teisėjus ir jiems vykdyti mokymus; be to, ragina Kroatijos vyriausybę nuo smurto dėl lyties ir diskriminacijos nukentėjusiems asmenims teikti nemokamą teisinę pagalbą;

53. prašo Kroatijos valdžios institucijų Nacionalinėje apsaugos nuo smurto šeimoje strategijoje (2011–2016 m.) aiškiai išdėstyti, kuri valdžios institucija už kuriuos veiksmus atsakinga, ir skirti valdžios institucijoms ir pilietinės visuomenės organizacijoms deramą finansavimą šiai strategijai įgyvendinti;

Kosovas

54. palankiai vertina Kosovo asamblėjos vaidmenį tvirtinant, peržiūrint lyčių lygybės programą ir stebint jos įgyvendinimą; ragina įgyvendinti stebėsenos ataskaitose pateiktas rekomendacijas;

55. ragina Kosovo vyriausybę skatinti visoje šalyje įsteigti nukentėjusiesiems nuo smurto šeimoje ir su lytimi susijusio smurto skirtą pagalbos karštąją liniją, kad didėtų informuotumas apie galimybes pranešti apie smurto atvejus ir imtis veiksmų;

56. giria Kosovo vyriausybę, kad ji Lyčių lygybės agentūrą padarė pavaldžią Ministro Pirmininko tarnybai, ir ragina vyriausybę užtikrinti, kad agentūra be politinio kišimosi veiksmingiau įgyvendintų Lyčių lygybės įstatymą ir stebėtų, kaip jis vykdomas;

57. ragina Kosovo vyriausybę kuo greičiau įsteigti siūlomą Lygių galimybių centrą;

58. palankiai vertina tai, kad Kosove policijos pareigūnams rengiami mokymai apie smurto dėl lyties atvejų nagrinėjimą ir policijos biuruose steigiamos specialios patalpos nukentėjusiems asmenims ir jų vaikams; ragina Kosovo vyriausybę taip pat teisminėms institucijoms rengti mokymus, susijusius su šių atvejų nagrinėjimu, ir padidinti prieglaudų, skirtų nukentėjusiems asmenims, skaičių bei pailginti galimą buvimo šiose prieglaudose trukmę;

59. primygtinai ragina Kosovo vyriausybę pripažinti 2012 m. spalio mėn. Kosovo moterų aukščiausiojo lygio susitikime nustatytus Prištinos principus ir siekti juos įgyvendinti;

60. pabrėžia, kad reikia toliau populiarinti kontracepcijos priemonių naudojimą, didinti jų pasiūlą ir prieinamumą, turint mintyje, kad nors šiuo metu moterų, naudojančių kontraceptines priemones, procentinę dalis padidėjo, bet šis padidėjimas dar anaip tol nėra visuotinis ir neapima visų Kosovo moterų;

61. ragina Kosovo vyriausybę pripažinti nukentėjusiuosius nuo seksualinio smurto per 1998–1999 m. konfliktą kaip ypatingą į įstatytus įtrauktą kategoriją iš dalies pakeičiant Įstatymą Nr. 04/L-054 dėl kankinių, neįgaliųjų, veteranų, Kosovo išlaisvinimo armijos narių, civilių karo aukų ir jų šeimų statuso ir teisių;

62. ragina Kosovo vyriausybę nurodyti aiškius lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija įstatymams skirtų administracinių instrukcijų atitiktis ir neatitiktis rodiklius, kad būtų lengviau šiuos įstatymus įgyvendinti ir stebėti, kaip jų laikomasi; be to, ragina vyriausybę surinkti duomenis apie diskriminacijos ir smurto dėl lyties atvejus ir įdiegti jų nacionalinį registrą;

Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (BJRM)

63. giria Makedonijos vyriausybę už naują kovos su seksualiniu priekabiavimu ir priekabiavimu darbo vietoje įstatymo pasiūlymą, kuriame kaltininkams numatytos baudos, ir ragina įstatymo pasiūlymą suderinti su baudžiamuoju kodeksu; teigiamai vertina Makedonijos vyriausybės ketinimą pakeisti teisės aktus siekiant užtikrinti, kad abiem tėvams būtų suteiktos galimybės turėti vaiko priežiūros atostogas arba šeimos nario priežiūros atostogas tuo atveju, kai reikia rūpintis sergančiais giminačiais, ir pastaruoju metu priimtus darbo teisės pakeitimus siekiant teikti geresnę teisinę apsaugą darbo rinkoje nėščioms arba neseniai pagimdžiusioms moterims;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

64. nerimauja dėl to, kad romų tautybės moterys patiria dvigubą diskriminaciją dėl lyties ir etninės grupės; todėl ragina Makedonijos vyriausybę patvirtinti išsamią kovos su diskriminacija sistemą, kuria romų moterims būtų sudarytos sąlygos užsitikrinti savo teises;

65. giria Makedonijos valdžios institucijas, kad jos į įstatymą, kuriame numatyta, jog priimant politinius sprendimus turi dalyvauti ne mažiau kaip 30 proc. kiekvienos lyties atstovų, įtraukė atgrasomas sankcijas už nesilaikymą; ragina Makedonijos vyriausybę atidžiai stebėti, ar taikant šį įstatymą iš tikrųjų bent 30 proc. priimant politinius sprendimus dalyvaujančių narių, ypač vietos lygmeniu, sudaro moterys;

66. giria Makedonijos parlamentą už aktyvų „moterų klubą“, kuriame įvairioms partijoms priklausančios parlamento narės bendradarbiauja siekdamos skatinti moterų teises ir lyčių lygybę, rengdamos viešąsias diskusijas, konferencijas, tarptautinius ir kitus renginius, kartu bendradarbiaudamos su pilietine visuomene ir sprendamos opius arba apleistus klausimus, pvz., lytinio švietimo pradinėse mokyklose, smurto šeimoje, ŽIV, gimdos kaklelio vėžio, neapykantos kurstymo ir moterų padėties kaimo vietovėse klausimus;

67. atkreipia dėmesį į tai, kad Darbo ir socialinės politikos ministerijos, atsakingos už teises konsultacijas nevienodo elgesio su moterimis ir vyrais klausimais, Lygių galimybių departamente teisinio atstovo taikomos sistemos nėra veiksmingos; ragina Makedonijos vyriausybę imtis priemonių siekiant pagerinti šių sistemų veikimą;

68. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į nevienodą veiksmų planų ir strategijų lyčių lygybės srityje įgyvendinimą ir bendro pastangų koordinavimo stoką; ragina Makedonijos vyriausybę padidinti finansinius ir žmogiškuosius išteklius, skiriamus Lyčių lygybės departamentui, taip pat nacionaliniu ir vietos lygmenimis užtikrinti, kad būtų paskirti ir veiksmingai dirbtų lygių galimybių koordinatoriai;

69. teigiamai vertina pažangą, padarytą kovojant su smurtu dėl lyties, ją rodo būtent didesnis pranešimų apie smurtą skaičius, kurį lėmė informavimo kampanijos, specializuotų policijos pareigūnų mokymai ir susitarimas dėl institucijų tarpusavio protokolų, tvarkomų nagrinėjant pranešimus; tačiau susirūpinęs pažymi, kad nukentėjusiesiems nuo smurto šeimoje ir nuo kitų formų smurto dėl lyties trūksta prieglaudų;

70. ragina Makedonijos vyriausybę panaikinti esamas kultūrinės ir finansinės kontracepcijos priemonių prieinamumo moterims kliūtis;

Juodkalnija

71. su susirūpinimu pažymi, kad moterų, dalyvaujančių priimant politinius sprendimus, skaičius procentais beveik nepadidėjo per pastaruosius dešimtmečius; ragina Juodkalnijos vyriausybę reformuoti šios srities teisės aktus ir užtikrinti jų laikymąsi;

72. ragina Juodkalnijos vyriausybę padidinti žmogiškuosius ir finansinius išteklius, skiriamus Lyčių lygybės departamentui, ir įgyvendinti teisinę ir institucinę sistemą siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir lyčių lygybės veiksmų plano vykdymą;

73. giria Juodkalnijos vyriausybę už naujo Nacionalinio veiksmų plano lyčių lygybei įgyvendinti parengimą bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir strateginių bei veiklos tikslų įtraukimą į šį planą; ragina vyriausybę skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių šiam planui įgyvendinti ir sukurti nuolatinio bendradarbiavimo su pilietine visuomene įgyvendinimo etapu sistemą;

74. teigiamai vertina tai, kad lyčių lygybės priemonės įtrauktos į narystės siekiančios Juodkalnijos reformų programą; ragina Juodkalnijos vyriausybę narystės derybose dėl 23 skyriaus „Teismai ir pagrindinės teisės“ ir dėl kitų aktualių skyrių, įskaitant 19 skyrių „Socialinė politika ir užimtumas“, 24 skyrių „Teisingumas, laisvė ir saugumas“ ir 18 skyrių „Statistika“, teikti pirmenybę veiksams, kuriais įgyvendinamos lyčių lygybės nuostatos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

75. giria Juodkalnijos vyriausybę už pažangą sprendžiant smurto šeimoje problemas patvirtinus elgesio kodeksą dėl koordinuoto institucinio atsako procedūrų; tačiau susirūpinęs pažymi, kad smurtas šeimoje tebėra didelė Juodkalnijos problema, ir ragina vyriausybę skirti pakankamai lėšų ir pastangų, kad būtų įgyvendinti atitinkami teisės aktai ir elgesio kodeksas, siekiant pradėti eksploatuoti nacionalinę pagalbos liniją ir rinkti duomenis;

76. susirūpinęs atkreipia dėmesį į mažą skundų dėl diskriminacijos ir smurto dėl lyties skaičių; ragina Juodkalnijos vyriausybę investuoti siekiant padidinti informuotumą apie moterų teises, apie teisės aktus, kuriais siekiama kovoti su smurtu, ir apie galimybes pranešti apie smurto atvejus ir galimybes imtis atitinkamų veiksmų;

77. teigiamai vertina Juodkalnijos parlamento pastangas metodiškai nagrinėti lygybės teisės aktų įgyvendinimą;

Serbija

78. ragina Serbijos vyriausybę toliau įgyvendinti nacionalinę integracijos į ES programą, tobulinant mechanizmus, kuriais būtų galima stebėti įstatymo, kuriuo draudžiama diskriminacija, taikymą ir pagerinti su lyčių lygybe susijusių įstaigų, įskaitant Lygybės apsaugos komisarą ir ombudsmeno pavaduotoją lyčių lygybės klausimais, administracinius gebėjimus;

79. giria Serbijos vyriausybę už rinkimų kodeksą, kuriame numatyta, kad į parlamento rinkimų sąrašus įtrauktas kas trečias kandidatas turi priklausyti nepakankamai atstovaujamai lyčiai, ir už visapusišką šios nuostatos įgyvendinimą, kurio užtikrinama, kad 34 proc. vietų parlamente tektų moterims;

80. ragina Serbijos vyriausybę įtvirtinti mokymus teisėsaugos pareigūnams policijoje ir teisminėse institucijose dėl informuotumo ir tinkamo diskriminacijos ir smurto dėl lyties atvejų nagrinėjimo, sudaryti galimybę nukentėjusiems asmenims gauti nemokamą teisinę pagalbą ir spręsti bendrą bylų vilkinimo teismuose problemą;

81. teigiamai vertina pažangą kovojant su smurtu šeimoje, patvirtindamas bendrąjį protokolą dėl bendradarbiavimo procedūrų, taikomų smurto šeimoje ir partnerių santykiuose atvejais, taip pat pagalbos telefono linijos įvedimą ir naujos prieglaudos atidarymą; tačiau pažymi, kad smurtas šeimoje vis dar yra didelė Serbijos problema; ragina vyriausybę skirti pakankamai lėšų ir pastangų teisės aktams ir protokolui įgyvendinti, pranešimams apie smurto atvejus skatinti ir institucijų, agentūrų ir moterų pilietinės visuomenės organizacijų tarpusavio praktikai rinkti informaciją ir ja keistis;

82. giria Serbijos vyriausybę ir parlamentą už jų glaudų bendradarbiavimą su pilietinės visuomenės organizacijomis rengiant plataus pobūdžio veiksmų planą, skirtą JT Saugumo Tarybos rezoliucijai Nr. 1325 įgyvendinti, ir kontroliuojant, kaip jo laikomasi; ragina vyriausybę skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių jai įgyvendinti;

83. ragina Serbijos valdžios institucijas pagerinti bendradarbiavimą su pilietinės visuomenės organizacijomis siekiant lyčių lygybės, ypač vietos lygmeniu – pagerinti vietos valdžios institucijų ir vietos pilietinės visuomenės organizacijų bendradarbiavimą rengiant ir įgyvendinant teisės aktus ir politikos priemones lyčių lygybės ir smurto dėl lyties klausimais ir kontroliuojant, kaip jų laikomasi, taip pat suteikti struktūrinį finansavimą organizacijų, sprendžiančių smurto dėl lyties problemas, darbu;

o

o o

84. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybėms.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

P7_TA(2013)0203

ES chartija: žiniasklaidos laisvės ES standartų nustatymas**2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija „ES chartija. Žiniasklaidos laisvės ES standartų nustatymas“ (2011/2246(INI))**

(2016/C 055/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 19 straipsnį, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 19 straipsnį ir UNESCO konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės ir apsaugos skatinimo,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnį, Europos žmogaus teisių teismo praktiką, Europos Tarybos Ministrų komiteto ir Parlamentinės Asamblėjos deklaracijas, rekomendacijas bei rezoliucijas, taip pat į Venecijos komisijos ir Europos Tarybos žmogaus teisių komisaro dokumentus apie saviraiškos, informacijos ir žiniasklaidos laisvę,
- atsižvelgdamas į ES pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnį, ES sutarties 2, 7 ir 912 straipsnius, Sutarties straipsnius, susijusius su įsisteigimo laisve, laisve teikti paslaugas, asmenų ir prekių judėjimo laisve, konkurencija ir valstybės pagalba, taip pat į SESV 167 straipsnį (kultūra),
- atsižvelgdamas į prie ES sutarties pridėtą Protokolą dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos, dar žinomą Amsterdamo protokolo pavadinimu,
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl žiniasklaidos pliuralizmo Europos Sąjungos valstybėse narėse (SEC(2007)0032),
- atsižvelgdamas į Europos spaudos laisvės chartiją ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į tai, kad Komisija subūrė Žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo aukšto lygio grupę,
- atsižvelgdamas į savo 2002 m. lapkričio 20 d. rezoliuciją dėl žiniasklaidos sutelkimo ⁽³⁾, į 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje (2002 m.) ⁽⁴⁾, į 2003 m. rugsėjo 4 d. rezoliuciją dėl „Televizijos be sienų“ ⁽⁵⁾, į 2005 m. rugsėjo 6 d. rezoliuciją dėl Direktyvos 89/552/EEB („Televizija be sienų“) su pakeitimais, padarytais Direktyva 97/36/EB, 4 ir 5 straipsnių taikymo 2001–2002 m. ⁽⁶⁾, į 2004 m. balandžio 22 d. rezoliuciją dėl saviraiškos ir informacijos laisvės pažeidimo pavojaus ES, ypač Italijoje (Pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnio 2 dalis) ⁽⁷⁾, į 2008 m. rugsėjo 25 d. rezoliuciją dėl žiniasklaidos sutelkimo ir pliuralizmo Europos Sąjungoje ⁽⁸⁾, į 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl visuomeninio transliavimo paslaugų skaitmeninėje eroje. Dvejetainės sistemos ateitis ⁽⁹⁾ ir į 2011 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl Vengrijos žiniasklaidos įstatymo ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ OL L 95, 2010 4 15, p. 1.⁽²⁾ <http://www.pressfreedom.eu/en/index.php>⁽³⁾ OL C 25 E, 2004 1 29, p. 205.⁽⁴⁾ OL C 76 E, 2004 3 25, p. 412.⁽⁵⁾ OL C 76 E, 2004 3 25, p. 453.⁽⁶⁾ OL C 193 E, 2006 8 17, p. 117.⁽⁷⁾ OL C 104 E, 2004 4 30, p. 1026.⁽⁸⁾ OL C 8 E, 2010 1 14, p. 75.⁽⁹⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 50.⁽¹⁰⁾ OL C 199 E, 2012 7 7, p. 154.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Europos iniciatyvą dėl žiniasklaidos pliuralizmo⁽¹⁾, kurią užregistravo Europos Komisija ir kuria siekiama apsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą iš dalies suderinant nacionalines taisykles dėl žiniasklaidos nuosavybės ir skaidrumo, interesų konfliktų, susijusių su politinėmis pareigomis ir žiniasklaidos priežiūros institucijų nepriklausomybės,
  - atsižvelgdamas į Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 8 ir 94 konstatuojamąsias dalis, kuriose pabrėžiama, kad valstybės narės privalo užkirsti kelią bet kokiems veiksams, galintiems sukurti dominuojančią padėtį, dėl kurios atsirastų pliuralizmo apribojimų ir kad nepriklausomos reguliavimo įstaigos galėtų nešališkai ir skaidriai atlikti savo darbą,
  - atsižvelgdamas į ESBO ir ypač jos atstovės žiniasklaidos laisvei atliktą darbą žiniasklaidos laisvės srityje, susijusias ataskaitas ir vaizdo įrašų pateiktą kalbą, pasakytą 2012 m. lapkričio 6 d. per Piliečių laisvių komiteto klausymą dėl žiniasklaidos laisvės,
  - atsižvelgdamas į NVO ataskaitas apie žiniasklaidą, pvz. organizacijos „Žurnalistai be sienų“ spaudos laisvės indeksą ir organizacijos „Freedom House“ ataskaitą „Spaudos laisvė“,
  - atsižvelgdamas į tyrimus su žiniasklaida susijusiais klausimais, kuriuos paskelbė Europos Parlamentas⁽²⁾ ir Europos universitetinio instituto Žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės centras⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Europos Komisijos prašymu 2007 m. atliktą ir 2009 m. paskelbtą nepriklausomą tyrimą „Žiniasklaidos pliuralizmo rodikliai Europos Sąjungoje“⁽⁴⁾. Rizika pagrįsto metodo link“, kuriame žiniasklaidos priemonių stebėjimo instrumentas pateikiamas kartu su rodikliais, siekiant akcentuoti pliuralizmui kylančius pavojus,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir į Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę (A7-0117/2013),
- A. kadangi demokratinėse valstybėse žiniasklaida atlieka svarbų vadinamojo visuomenės sergėtojo vaidmenį, nes ji sudaro sąlygas piliečiams pasinaudoti teise būti informuotiems, stebėti ir vertinti valdžią arba įtaką turinčių arba ja besinaudojančių asmenų veiksmus ir sprendimus, ypač kai rengiamos konsultacijos dėl rinkimų; kadangi žiniasklaida taip pat prisideda sudarant visuomeninę darbotvarkę, o pasinaudodama savo kaip informacijos saugotojos autoritetu ji veikia kaip nuomonės formuotoja;
- B. kadangi saviraiškos laisvė viešojoje sferoje įrodė esanti sudėtinė demokratijos ir teisinės valstybės dalis ir ji stipriai susijusi su jų egzistavimu ir išlikimu; kadangi laisva ir nepriklausoma žiniasklaida ir laisvas keitimasis informacija daro lemiamą poveikį demokratinėms permainoms nedemokratinėse režimuose valdomuose kraštuose, o Komisijos prašoma atidžiai stebėti padėtį, susijusią su žiniasklaidos laisve ir pliuralizmu narystės siekiančiose šalyse ir skirti pakankamai dėmesio laisvos žiniasklaidos vaidmeniui, skatinant demokratiją visame pasaulyje;
- C. kadangi žiniasklaidos laisvė yra Sutartyse įtvirtintų vertybių, pvz., demokratijos, pliuralizmo, pagarbos mažumų teisėms kertinis akmuo ir kadangi spaudos laisvės vardu pažymėta istorija atliko esminį vaidmenį vykdant demokratinę idėjų pažangą ir formuojant Europos idealus istorijoje;
- D. kadangi žiniasklaidos laisvė, pliuralizmas ir nepriklausoma žurnalistika yra labai svarbūs įgyvendinant žiniasklaidos paslaugas visoje Sąjungoje ir ypač bendrojoje rinkoje; kadangi bet kokie žiniasklaidos laisvei, pliuralizmui ir nepriklausomai žurnalistikai taikomi apribojimai yra laikomi nuomonės laisvės ir ekonomikos laisvės apribojimais; kadangi savininkai, vadybininkai ir vyriausybės neturi daryti spaudimo žurnalistams, jiems taip pat neturi būti taikomi finansiniai grasinimai;

⁽¹⁾ www.mediainitiative.eu

⁽²⁾ „Piliečių teisė į informaciją: Europos Sąjungos ir jos valstybių narių teisės aktai ir politika“ (angl. The Citizen's Right to Information: Law and Policy in the EU and its Member States), 2012 m. birželio mėn., galima rasti <http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=75131>

⁽³⁾ <http://cmpf.eui.eu/Home.aspx>

⁽⁴⁾ Tyrimą atliko Leuveno katalikiškojo universiteto („Katholieke Universiteit Leuven“) Tarpdisciplininis teisės ir informacijos komunikacijos technologijų (IKT) centras (angl. ICRI), Jonšopingo tarptautinės verslo mokyklos („Jönköping International Business School“) Žiniasklaidos valdymo ir transformavimo centras (angl. MMTC), Centrinės Europos universiteto („Central European University“) Žiniasklaidos ir komunikacijos studijų centras (angl. CMCS) ir konsultacijų įmonė „Ernst & Young Belgium“.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- E. kadangi autonomiška ir stipri viešoji erdvė, pagrįsta nepriklausoma ir pliuralistine žiniasklaida yra svarbi terpė, kurioje gali klestėti pilietinės visuomenės kolektyvinės laisvės pvz., susirinkimų ir asociacijų laisvė, individualios laisvės, pvz. saviraiškos laisvė ir teisė gauti informaciją;
- F. kadangi pagrindines piliečių teises į žodžio laisvę ir informaciją galima užtikrinti tik per žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą, todėl žurnalistai ir žiniasklaidos priemonės turi galėti naudotis savo teise ir vykdyti pareigą, sąžiningu ir neutraliu būdu informuoti piliečius apie visuomenei rūpimus įvykius ir sprendimus; kadangi kiekvienas visuomenės narys turi teisę išreikšti savo nuomonę demokratinio ir taikio būdu;
- G. kadangi Europos Žmogaus Teisių Teismas, remdamasis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsniu, kuriame pateiktos nuostatos yra panašios į Pagrindinių teisių chartijos, sudarančios Bendrijos teisyno dalį, 11 straipsnyje išdėstytas nuostatas, nusprendė, kad valstybėms narėms egzistuoja pozityvi pareiga užtikrinti žiniasklaidos pliuralizmą;
- H. kadangi informacija dėl savo pobūdžio ir ypač dėl paskutiniųjų dešimtmečių technologijų pokyčių peržengia geografines ribas ir vaidina esminį vaidmenį informuojant užsienyje gyvenančias bendruomenes, taip pat suteikia priemonių tarpusavio pažinimui ir supratimui tarpvalstybiniu ir valstybės mastu; kadangi internetinės žiniasklaidos priemonės ir ne tik jos, yra įgavusios pasaulinį pobūdį, nuo kurio šiuo metu priklauso visuomenės ir ypač informacijos vartotojų lūkesčiai ir poreikiai; kadangi žiniasklaidos pasaulio ir komunikacinių technologijų pokyčiais iš naujo buvo apibrėžta keitimusi informacija arena ir žmonių informavimo būdas bei formuojama viešoji nuomonė;
- I. kadangi Europos masto viešoji sfera, pagrįsta nuolatine ir nepertraukiama žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo pagarba, yra svarbus Sąjungos integracijos proceso elementas atsižvelgiant į Sutartyse įtvirtintas vertybes, Europos institucijų atskaitomybę ir Europos demokratijos plėtrą, susijusias su Europos Parlamento rinkimais; kadangi ryškios, konkurencingos ir pliuralistinės (audiovizualinės ir rašytinės) žiniasklaidos priemonės skatina piliečius dalyvauti viešosiose diskusijose, kurios yra labai svarbios geram demokratinės sistemos funkcionavimui;
- J. kadangi nevyriausybinų organizacijų (NVO), žiniasklaidos laisvę stebinčių asociacijų, Europos Tarybos ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) ataskaitose, taip pat EP tyrimuose ir rezoliucijose pranešama ir įspėjama apie grėsmes, kurias laisvai ir nepriklausomai žiniasklaidai kelia valstybių, įskaitant ir Europos Sąjungos, vyriausybės⁽¹⁾;
- K. kadangi Europos Taryba ir ESBO žmogiškąjį ir demokratinį informavimo aspektą nagrinėja išsamiose deklaracijose, rezoliucijose, rekomendacijose, nuomonėse ir pranešimuose apie žiniasklaidos laisvę, pliuralizmą bei sutelkimą, sukurdamos šioje srityje svarbias būtinąsias europines normas;
- L. kadangi Europos Sąjunga įsipareigojusi saugoti žiniasklaidos pliuralizmą kaip būtiną teisės į informaciją ir saviraiškos laisvės garantą, kurie yra aktyvios pilietybės ir dalyvaujamosios demokratijos kertiniai akmenys, kaip įtvirtinta Pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnyje;
- M. kadangi žiniasklaidos laisvė yra valstybių kandidačių prisijungimo prie ES atrankos kriterijus remiantis Kopenhagos kriterijais ir vienas iš principų, kuriuos ES skatina savo užsienio politikos srityje; kadangi ES ir jos valstybės narės viduje turi vadovautis šiuo pavyzdžiu, tokiu būdu užtikrinamos patikimumą ir darną;

⁽¹⁾ Tai apima tiesioginę ir netiesioginę šališką politinę kontrolę ir įtaką žiniasklaidos arba žiniasklaidos kontrolės institucijoms, trukdymą tam tikroms žiniasklaidos priemonėms patekti į rinką arba jų ribojimą tam pasinaudojant transliacijos licencijų bei leidimo išdavimo tvarka, taip pat tai apima netinkamą nacionalinio arba karinio saugumo, taip pat viešosios tvarkos arba moralės taisyklių taikymą arba piktnaudžiavimą jomis siekiant įvesti cenzūrą ir trukdyti susipažinti su dokumentais ir informacija, šaltinių konfidencialumo principo pažeidimą, įstatymų dėl žiniasklaidos sutelkimo, dėl interesų konfliktų trūkumą bei reklamos naudojimą siekiant daryti įtaką redakcijų politikai.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- N. kadangi Parlamentas ne kartą reiškė susirūpinimą dėl žiniasklaidos laisvės, pliuralizmo bei sutelkimo ir ragino Komisiją, kaip Sutarčių saugotoją, imtis atitinkamų priemonių, įskaitant ir teisėkūros iniciatyvų siūlymą šiuo klausimu;
- O. kadangi 2007 m. sausio 16 d. Komisija pradėjo įgyvendinti trijų pakopų procesą, kurį turėjo sudaryti Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl žiniasklaidos pliuralizmo, nepriklausomas žiniasklaidos pliuralizmo ES valstybėse narėse tyrimas su žiniasklaidos pliuralizmo ES valstybėse narėse vertinimo rodikliais (2007 m.), įvertinantis galimą pavojų valstybėse narėse; Komisijos komunikatas dėl ES valstybių narių žiniasklaidos pliuralizmo vertinimo rodiklių (2008 m.) ir vėliau vykdomos viešos konsultacijos⁽¹⁾; kadangi žiniasklaidos pliuralizmo priemonė, sukurta atlikus nepriklausomą tyrimą, dar nebuvo įgyvendinta;
- P. kadangi Komisija, deja, šio proceso nepratęsė, nes taip ir nepaskelbė komunikato ir nepradėjo viešų konsultacijų;
- Q. kadangi, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Pagrindinių teisių chartija tapo teisiškai privaloma; kadangi ši chartija yra pirmasis tarptautinis dokumentas, kuriame aiškiai pareiškama, jog „turi būti gerbiama žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas“ (11 straipsnio 2 dalis); kadangi Sutartimis Europos Sąjungai suteikiami įgaliojimai ir teisė užtikrinti, kad Europos Sąjungoje būtų ginamos visos pagrindinės teisės, ypač remiantis ES sutarties 2 ir 7 straipsniais;
- R. kadangi saugoti nuomonės, saviraiškos, informacijos ir žiniasklaidos laisvę yra valstybių narių pareiga, nes šie principai užtikrinami ir šių šalių konstitucijose bei teisės aktuose, jos taip pat turi piliečiams suteikti sąžiningas ir lygias galimybes susipažinti su įvairių rūšių informacija ir su besiskiriančiais požiūriais ir nuomonėmis; kadangi pagal chartijos 7 ir 8 straipsnius gerbti ir saugoti piliečių privatų ir šeimyninį gyvenimą, būsto neliečiamybę ir komunikacijos slaptumą bei asmens duomenis taip pat yra valstybių pareiga; kadangi valstybėje narėje iškilus dideliame pavojui šioms laisvėms arba jas pažeidus, Europos Sąjunga, remdamasi Sutartyse ir chartijoje nustatyta kompetencija, laiku ir veiksmingai turi įsikišti, kad apsaugotų ES demokratinę ir pliuralistinę tvarką bei pagrindines teises;
- S. kadangi su žiniasklaida susijusios sritys, pvz., vidaus rinkos, garso ir vaizdo politikos, konkurencijos, įskaitant valstybės subsidijas, telekomunikacijų ir pagrindinių teisių sritys, yra ES kompetencija; kadangi Europos Parlamentas yra pareiškęs, kad šiuo pagrindu reikėtų nustatyti svarbiausias būtinąsias normas, siekiant suteikti, užtikrinti ir skatinti informacijos laisvę bei atitinkamą žiniasklaidos pliuralizmą ir nepriklausomą žiniasklaidos valdymą⁽²⁾; kadangi Komisija Europos universitetinio instituto Žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės centrai padėd atlikti ES kompetencijos aprėpties žiniasklaidos laisvės srityje analizę;
- T. kadangi dėl nederamo politinio ir finansinio kišimosi, taip pat dėl ekonomikos krizės susirūpinimą kelia žiniasklaidos, būtent valstybinių transliuotojų patiriami sunkumai, susiję su redakcijų nepriklausomumu, trumpalaikių darbuotojų samdymu, savicenzūra, pliuralizmu, neutralumu ir informacijos kokybe, taip pat su galimybe patekti į rinką ir gauti finansavimą;
- U. kadangi dėl didelio žurnalistų nedarbo Europoje patiriami sunkumai ir didelė žurnalistų dalis dirba kaip laisvai samdomi darbuotojai, kurie susiduria su riboto darbo stabilumo, paramos ir didelio nepastovumo problemomis;
- V. kadangi žiniasklaidos organizacijos susiduria su didėjančia vidaus ir tarptautine koncentracija, nes žiniasklaidos konglomeratai platina savo produkciją įvairiose šalyse, taip pat didėja žiniasklaidos investicijos Europos Sąjungoje, o užsienio investuotojai ir jos žiniasklaida vis labiau didina savo įtaką Europoje, dėl to atsiranda informacijos monopolizacija ir pakenkiama nuomonių pliuralizmui; kadangi kyla tam tikrų rūpesčių, susijusių su kai kurios privacios žiniasklaidos finansavimo šaltiniais, įskaitant Europos Sąjungos šaltinius;

⁽¹⁾ <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/52>

⁽²⁾ Žr. 2011 m. kovo 10 d. Europos Parlamento rezoliucijos dėl Vengrijos žiniasklaidos įstatymo 6 dalį.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- W. kadangi Europos visuomenė, vykdydama daugybę apklausų, nuomonės tyrimų, viešų iniciatyvų, pareiškė savo susirūpinimą dėl žiniasklaidos laisvės padėties ir pliuralizmo pablogėjimo ir pakartotinai paprašė ES imtis veiksmų siekiant apsaugoti žiniasklaidos laisvę ir sukurti stiprią, nepriklausomą ir pliuralistinę žiniasklaidos erdvę;
- X. kadangi paspartinus naujienų ciklą atsirado sunkių žurnalistinių nusižengimų pvz., nekontroliuojami ir netikrinami žurnalistiniai šaltiniai;
- Y. kadangi skaitmeninės aplinkos plėtra gali atlikti svarbų vaidmenį siekiant, kad Europos piliečiai galėtų susipažinti su internetine informacija;
- Z. kadangi žiniasklaidos erdvė kinta iš pagrindų ir kadangi ypač šiuo ekonomikos krizės laikotarpiu vis daugėja netvariomis darbo sąlygomis dirbančių žurnalistų, kuriems trūksta socialinio saugumo, atsižvelgiant į darbo rinkos standartus, o jie susiduria su įvairiais sunkumais, susijusiais su žurnalistikos ateitimi;
- AA. kadangi Europos Parlamentui buvo nusiųstos petichijos, susijusios su tais pačiais piliečių rūpesčiais ir prašymais ir tokiu būdu buvo parodyta, kad Europos institucijos, o ypač Parlamentas, turi imtis veiksmų;
- AB. kadangi interneto, asmeninių kompiuterių naudojimo ir visai neseniai atsiradusios mobiliosios kompiuterijos nulemti technologiniai pokyčiai iš pagrindų pakeitė informacinę infrastruktūrą ir tai turėjo pasekmių tradiciškesnės žiniasklaidos verslo modeliui, ypač jo priklausomybei nuo reklamos rinkos, todėl kilo grėsmė žiniasklaidos priemonių, kurioms tenka svarbus pilietinis ir demokratinis vaidmuo, išlikimui; kadangi valstybių narių ir Sąjungos lygmeniu valstybinės valdžios institucijos yra įpareigosos sukurti priemonių rinkinį, kuriuo bus galima naudotis šiuo pereinamuoju laikotarpiu, ir kuris padės užtikrinti nepriklausomos žiniasklaidos vertybių ir atsakomybės išlikimą, nepriklausomai nuo to, kokia technologijų platforma žiniasklaidoje bus taikoma dabar arba ateityje; šiuo atžvilgiu ragina Komisiją atlikti tyrimą dėl technologinių pokyčių poveikio žiniasklaidos verslo modeliui ir jų pasekmių žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui;
- AC. kadangi neseniai kilusi ekonomikos krizė paaštrino su žiniasklaidos priemonėmis susijusius sunkumus, o dėl nuolatinio žurnalistų padėties blogėjimo ekonomikos ir politikos veikėjams tapo daug paprasčiau daryti spaudimą žiniasklaidai, todėl ji tapo pažeidžiamesnė; šie reiškiniai turėjo ypatingų pasekmių tam tikrų tipų žurnalistikai, kuri daugiau kainuoja arba kuriai reikia daugiau laiko, pvz. tiriamajai žurnalistikai, reportažų rengimui ir tarptautinių bei Europos korespondentų komandiravimui; kadangi šie žurnalistikos tipai yra labai svarbūs siekiant užtikrinti viešųjų ir politinių institucijų atsakomybę ir atskaitomumą siekiant sustabdyti piktnaudžiavimą ekonomine ir institucine jėga ir užtikrinti kriminalinės veiklos atskleidimą ir patraukimą baudžiamojon atsakomybėn už tokią veiklą socialinėse, aplinkos arba humanitarinėse srityse; ragina Komisiją atlikti tyrimą dėl krizės poveikio ir dėl žurnalistų bendruomenės nepastovių darbo vietų siekiant išanalizuoti ir ištaisyti šio neužtikrintumo žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui padarytas pasekmes;
- AD. kadangi dėl technologinių pokyčių, nepriklausomų profesionalių žurnalistų įvairovės ir įvairios kompetencijos įgijimo, reikalingų siekiant laiku surinkti ir pateikti kokybišką informaciją, susidaro galimybių sukurti naujas tarpvalstybines ir įvairiomis platformomis pagrįstas žurnalistų įmones, kurios gali būti remiamos tiek taikant viešąją, tiek rinkos politiką;
1. ragina valstybes nares ir Europos Sąjungą gerbti, užtikrinti, saugoti ir remti pagrindinę saviraiškos ir informacijos laisvę, žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą, nekelti grėsmės žiniasklaidos laisvei, pvz., nemėginti daryti nederamos ir politinės įtakos, šališkai kontroliuoti ir cenzūruoti žiniasklaidą, taip pat kurti ir remti priemones tokioms grėsmėms šalinti arba riboti ar neteisingai sugriežtinti žiniasklaidos laisvę ir nepriklausomybę asmeniniais arba politiniais interesais, arba grąžinti visuomeniniams transliuotojams finansiškai;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

2. ragina valstybes nares ir ES užtikrinti, kad būtų taikomos teisiškai privalomos žiniasklaidos organizacijų vadovų, valdybų, žiniasklaidos tarybų ir reglamentavimo institucijų atrankos bei paskyrimo procedūros ir tvarka, kuri būtų skaidri, kuria būtų atsižvelgiama į nuopelnus ir neiginčijamą patirtį, užtikrinamas profesionalumas, sąžiningumas, nepriklausomumas, maksimaliai įmanomas vienodas požiūris į visą politinį ir socialinį spektrą, teisinis apibrėžtumas bei tęstinumas ir nebūtų remiamasi politiniais ar šališkais kriterijais teikiant pelningus postus už paslaugas, susijusias su rinkimų rezultatais arba su valdžios atstovų valia; pažymi, kad kiekviena valstybė narė turėtų sudaryti kriterijų, kuriais remiamasi skiriant valstybinius žiniasklaidos vadovus ar valdybas, sąrašą atsižvelgiant į nepriklausomumo, integralumo, patirties ir profesionalumo principus; ragina valstybes nares nustatyti garantijas, kuriomis žiniasklaidos taryboms ir reglamentavimo institucijoms užtikrinamas nepriklausomumas nuo vyriausybės, parlamentinės daugumos ar bet kokios kitos visuomenės grupės politinės įtakos;
3. pabrėžia, kad žiniasklaidos pliuralizmas ir žurnalistų bei redaktorių savarankiškumas yra žiniasklaidos laisvės ramsčiai, nes jie užtikrina žiniasklaidos įvairumą, galimybę į ją patekti įvairiems socialinių ir politinių sričių veikėjams (įskaitant NVO, piliečių organizacijas, mažumas ir kt.), nuomonėms bei požiūriams ir siūlo nuomonių įvairovę;
4. ragina valstybes nares užtikrinti, kad kultūrinės bendruomenės, suskirstytos į keletą regiono vyriausybių, arba valstybės narės gali turėti prieigą prie žiniasklaidos priemonių jų kalba ir kad jokių politinių sprendimų ši prieiga nebūtų uždrausta;
5. primena, kad, Europos žmogaus teisių teismo nuomone, valstybės narės privalo užtikrinti žiniasklaidos pliuralizmą pagal Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnį. nurodo, kad Konvencijos 10 straipsnio nuostatos yra panašios į ES pagrindinių teisių chartijos 11 straipsnio nuostatas, kurios yra Bendrijos *acquis* dalis;
6. pabrėžia, jog Komisija turėtų užtikrinti, kad valstybės narės savo šalies viduje tinkamai įgyventų Pagrindinių teisių chartiją – apie tai turėtų liudyti žiniasklaidos pliuralizmas, lygiavertė prieiga prie informacijos ir pagarba nepriklausomai spaudai vadovaujantis neutralumo principu;
7. pažymi, kad pagal Kopenhagos kriterijus šalys, pageidaujančios įstoti į Europos Sąjungą, turi taikyti *acquis communautaire*, apimančią Pagrindinių teisių chartiją ir pirmiausia jos 11 straipsnį, kuriuo remiantis reikalaujama gerbti žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą; visgi pažymi, kad, nors iš dabartinių valstybių narių taip pat reikalaujama laikytis Chartijos, nėra jokios priemonės, kurią taikant būtų galima užtikrinti, kad jos tai darytų;
8. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbi gerai suderinta dvejopa Europos sistema, pagal kurią privačios ir visuomeninės žiniasklaidos priemonės tenka atitinkamas vaidmuo, kuris turi būti išlaikytas kaip to prašo Parlamentas, Komisija ir Europos Taryba; pažymi, kad multimedijos visuomenėje, kurioje vis daugiau komerciniais interesais besivadovaujančių pasaulinės rinkos dalyvių, ypač svarbi yra visuomeninė žiniasklaida; primena apie svarbų valstybinių žiniasklaidos priemonių, kurias valstybės lėšomis finansuoja piliečiai, vaidmenį tenkinant piliečių poreikius ir jų institucines prievoles įvairiai publikai teikti aukštos kokybės, tikslių ir patikimą informaciją, kuri nepriklauso nuo išorės spaudimo ir politikos bei kapitalo interesų, suteikiant vietoms sritims, kurios privačiai žiniasklaidai galėtų būti nepelningos; pabrėžia, kad tokias pačias su informacija, ypač institucinio ir politinio pobūdžio informacija, susijusias prievoles turi ir privačioji žiniasklaida pvz., rinkimų, referendumų ir kt. kontekste; pabrėžia poreikį užtikrinti nacionalinių naujienų agentūrų profesinę nepriklausomybę ir vengti naujienų monopolijų sukūrimo;
9. pripažįsta, kad besitęsiančios savireguliacijos ir ne teisėkūros procedūra priimtoms iniciatyvos, kai jos yra nepriklausomos, nešališkos ir skaidrios, turi atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant žiniasklaidos laisvę; ragina Komisiją imtis priemonių, kuriomis būtų remiama žiniasklaidos nepriklausomybė ir jos reguliavimo agentūros (įskaitant Europos lygmeniu), laikantis tiek valstybės, tiek stiprių komercinių interesų;
10. mena specifinį ir išskirtinį valstybinės žiniasklaidos priemonių vaidmenį, kaip nustatyta Amsterdamo sutarties protokole dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos;
11. primena, kad Europos Sąjungos sutarties 29 protokolu ES išipareigojo įgyvendinti valstybėse narėse visuomeninio transliavimo sistemą pripažindama, kad ji yra tiesiogiai susijusi su kiekvienos visuomenės demokratiniais, socialiniais ir kultūriniais poreikiais bei su poreikiu išlaikyti žiniasklaidos pliuralizmą; todėl numatoma, kad valstybės narės gali finansuoti viešųjų paslaugų transliavimą tik tiek, kiek to reikia viešųjų paslaugų funkcijai įvykdyti, neįtakojant prekybos sąlygų ir konkurencijos Sąjungoje taip, kad tai prieštarautų bendriems interesams;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

12. pabrėžia tinkamą, proporcingą ir stabilų visuomeninės žiniasklaidos finansavimą siekiant užtikrinti politinę ir ekonominę nepriklausomybę, kad visuomeninė žiniasklaida galėtų atlikti savo funkcijas, įskaitant jos socialinį, švietimo, kultūros ir demokratinį vaidmenį, ir kad ji galėtų prisitaikyti prie skaitmeninių pokyčių ir žinių visuomenės, kurioje visiems būtų prieinama reprezentatyvi aukštos kokybės žiniasklaida; pabrėžia susirūpinimą dėl keletoje valstybių narių kylančios tendencijos apkarpyti biudžetą arba sumažinti valstybinių žiniasklaidos priemonių veiklą, taip sumažinant jų galimybes įgyvendinti užduotis; primygtinai reikalauja valstybių narių pasipriešinti šiai tendencijai ir užtikrinti atitinkamą, tvarų ir nusakomą valstybinių žiniasklaidos priemonių finansavimą;

13. pabrėžia, kad nereikėtų piktnaudžiauti priemonėmis, skirtomis informacijos perdavimo priemonių patekimui į rinką reguliuoti tam taikant transliacijų licencijų išdavimo ir leidimų procedūras, valstybės, nacionalinio, karinio saugumo ir viešosios tvarkos apsaugos taisykles, su morale ir vaikų apsauga susijusias taisykles ir siekiant įvesti politinę arba šališką žiniasklaidos kontrolę bei cenzūrą ir sutrukdyti pagrindinei piliečių teisei būti informuotiems visuomenei rūpimais ir svarbiais klausimais; pažymi, kad šiuo atžvilgiu turi būti užtikrinama tinkama pusiausvyra; įspėja, kad žiniasklaidai neturėtų būti grasinama specialiuoju interesų grupių ir lobistų, ekonomikos veikėjų ar religinių grupių įtaka;

14. ragina Komisiją ir valstybes nares taikyti konkurencijos ir žiniasklaidos taisykles, siekiant užtikrinti konkurenciją išvengiant dominuojančios padėties, galimai nustatant žiniasklaidos pramonėje mažesnius reikalavimus nei kitose rinkose; užtikrinti naujų dalyvių patekimą į rinką, įsikišti kai pastebimas žiniasklaidos priemonių sutelkimas ir kyla pavojus žiniasklaidos pliuralizmui, nepriklausomumui bei laisvei, siekiant užtikrinti, kad visi ES piliečiai visose valstybėse narėse galėtų naudotis laisva ir įvairia žiniasklaida bei pateikti rekomendacijas kai to reikia; pabrėžia, kad žiniasklaidos nepriklausomumui pavojų kelia spaudos grupės, kurios priklauso įmonėms, galinčioms sudaryti viešojo pirkimo sutartis; ragina Komisiją įvertinti, kaip galiojančios konkurencijos taisyklės siejamos su augančia komercinės žiniasklaidos koncentracija valstybėse narėse; ragina Komisiją pasiūlyti konkrečias priemones, siekiant apsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą ir išvengti pernelyg didelės žiniasklaidos priemonių koncentracijos;

15. pabrėžia, kad būtina atkreipti dėmesį į žiniasklaidos kaip nuosavybės koncentraciją valstybėse narėse, tuo pat metu pabrėžiant, kad žiniasklaidos pliuralizmo samprata apima daugiau klausimų, pvz. cenzūros draudimą, šaltinių ir informatorių apsaugą, klausimus dėl politikos veikėjų ir rinkos jėgų daromo spaudimo, skaidrumą, žurnalistų darbo sąlygas, žiniasklaidos kontrolės institucijas, kultūrinę įvairovę, naujų technologijų vystymą, neribotą prieigą prie informacijos ir ryšių, necenzūruojamą prieigą prie interneto ir vadinamąjį skaitmeninį padalijimą; mano, kad žiniasklaidos nuosavybė ir valdymas turėtų būti skaidrūs ir nekoncentruoti; pabrėžia, kad žiniasklaidos sistemų nuosavybės koncentracija kelia pavojų pliuralizmui ir kultūrų įvairovei ir paskatina žiniasklaidos turinio vienodumą;

16. ragina parengti taisykles, kuriomis būtų užtikrinama, kad interesų konfliktai būtų nustatomi ir sprendžiami tinkamai, pvz., konfliktai, kylantys dėl politinių pareigų sujungimo ir žiniasklaidos priemonių kontrolės; ragina veiksmingai taikyti taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti reklamos sutarčių sudarymo valstybės lygmeniu skaidrias ir sąžiningas procedūras, tokiu būdu užtikrinant, kad reklama ir rėmimas netrukdyt žiniasklaidos priemonių redakcinei politikai;

17. pabrėžia, kad nepaisant konkurencijos politikos taikymo pagal ES Susijungimų reglamentą ir ypač šio reglamento 21 straipsnį⁽¹⁾, išreikštas susirūpinimas, kad šiomis priemonėmis nebūtų adekvačiai kontroliuojama žiniasklaidos koncentracija dėl problemų, kurios kilo nustatant rinkos ribas, kai tam tikrais atvejais stambūs mišrios žiniasklaidos susijungimai nepasiekia apyvartos ribų, nustatytų pagal ES konkurencijos politiką ir žiniasklaidos pliuralizmą;

18. pabrėžia, kad rinkos galią žiniasklaidos sektoriuje sukuria ne tik monopolinė kainodaros galia, tačiau ir politinė įtaka, dėl kurios įgyjamas lemiamas vaidmuo nustatant taisykles, ir todėl yra dar sunkiau padaryti taip, kad neliktų dominuojančių pozicijų, jeigu jose jau įsitvirtinta; ragina, kad konkurencijos ribos žiniasklaidos sektoriuje būtų žemesnės nei kitose rinkose;

⁽¹⁾ Pagal šį straipsnį nustatoma, kad nacionalinės valdžios institucijos gali apsaugoti „teisėtą interesą“, valstybėms narėms leidžiama priimti nacionalinius teisės aktus žiniasklaidos pliuralizmui išsaugoti.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

19. primena Komisijai, kad keletą kartų praicityje jos buvo paklausta dėl galimybės įvesti teisinę sistemą, pagal kurią būtų siekiama išvengti nuosavybės koncentracijos ir piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi; ragina Komisiją siūlyti konkrečių priemonių žiniasklaidos pliuralizmui užtikrinti, įskaitant žiniasklaidos priemonių nuosavybės taisyklių, kuriomis pristatomi minimalūs standartai valstybėms narėms, teisės aktų sistemą;

20. pabrėžia, kad žurnalistų nepriklausomumą svarbu užtikrinti tiek nuo vidinio redaktorių, leidėjų arba savininkų spaudimo, tiek nuo išorinio politikos arba ekonomikos lobistų ar kitų suinteresuotų grupių spaudimo ir atkreipia dėmesį į redaktorių chartijų arba redaktorių nepriklausomybės kodeksų svarbą, nes jais savininkams, vyriausybėms ar išorės suinteresuotosioms šalims neleidžiama kištis į naujienų turinį; pabrėžia, kad yra svarbu naudotis žodžio laisve be jokios diskriminacijos ir remiantis lygybe ir vienodu požiūriu; pažymi, kad teisė susipažinti su dokumentais ir informacija yra pagrindinė teisė, ir ragina valstybes nares sukurti tvirtą ir išsamią teisinę sistemą, susijusią su vyriausybių informacijos laisve ir prieiga prie viešų dokumentų; kreipiasi į valstybes nares, kad jos teiktų teises garantijas dėl visiškos šaltinių konfidencialumo principo apsaugos, ir ragina šioje srityje griežtai taikyti Europos žmogaus teisių teismo praktiką, įskaitant ir skundų atvejus;

21. ragina apsaugoti žurnalistus nuo grasinimų ir smurto, nes tiriamosios žurnalistikos žurnalistams dėl jų veiklos dažnai yra grasinama, jie fiziškai užpuolami arba net pasikėsinama į jų gyvybę; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti teisingumą ir kovoti prieš nebaudžiamumą dėl tokių veiksmų, nurodant, kad tokie veiksmai turi neigiamos įtakos išraiškos laisvei, dėl to tarp žiniasklaidos priemonių atsiranda savicenzūra; pabrėžia, kad tiriamoji žurnalistika padėti stebėti demokratiją ir tinkamą valdymą, taip pat atskleisti nusižengimus ir kriminalinius nusikaltimus, tuo padedant baudžiamosioms institucijoms; primygtinai ragina valstybes nares ir ES skatinti ir remti tiriamąją žurnalistiką, taip pat remti etišką žurnalistiką žiniasklaidoje, kuriant profesines normas ir atitinkamas žalos atlyginimo procedūras, ypač per profesinius mokymus ir žiniasklaidos asociacijų bei profesinių sąjungų patvirtintus elgesio kodeksus;

22. ragina valstybes nares priimti teisės aktų, kuriais būtų siekiama išvengti žvalgybos tarnybų pareigūnų infiltravimo į žinių skyrius, nes tokia praktika kelia didelę grėsmę saviraiškos laisvei – taip sudaromos sąlygos sekti žinių skyrius ir sukuriamas nepasitikėjimo atmosfera, trukdoma rinkti informaciją ir keliama grėsmė šaltinių konfidencialumui, galiausiai taip mėginama klaidingai informuoti visuomenę ir ją manipuliuoti, taip pat sumažinti žiniasklaidos priemonių patikimumą;

23. pabrėžia, kad vis daugiau žurnalistų dirba pavojingomis sąlygomis, neturėdami socialinių garantijų, kurios paprastai užtikrinamos įprastoje darbo rinkoje ir ragina gerinti žiniasklaidos profesionalų darbo sąlygas; pabrėžia, kad valstybės narės privalo užtikrinti, jog žurnalistų darbo sąlygos atitiktų Europos socialinės chartijos nuostatas; pabrėžia, kokios svarbios žurnalistų kolektyvinės sutartys ir profesinių sąjungų atstovavimas žurnalistų kolektyvams – jis turi būti prieinamas visiems darbuotojams, nesvarbu ar jie – mažų grupių nariai, dirba mažose įmonėse ar yra sudarę netipines sutartis, tokias kaip terminuotos ar laikinosios darbo sutartys, nes darbo vietos garantija suteikia jiems galimybę kalbėti ir veikti drauge ir lengviau bei veiksmingiau ginti savo profesinius standartus;

24. pabrėžia, kad būtina skatinti etišką žurnalistiką žiniasklaidoje; ragina Europos Komisiją pasiūlyti aktą (pvz., pateikiant rekomendaciją, tokią kaip 2006 m. gruodžio 20 d. Rekomendacija dėl nepilnamečių ir žmogaus orumo apsaugos ir dėl atsakymo teisės, atsižvelgiant į Europos audiovizualinių ir internetinių informacinių paslaugų pramonės konkurencingumą) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės paragintų žiniasklaidos sektorių parengti profesinius standartus ir etikos kodeksus, kuriuose būtų numatyta pareiga pranešimuose nurodyti skirtumą tarp faktų ir nuomonių, būtinybė būti tiksliais, nešališkiems ir objektyviems, asmenų privatumo paaiskinimas, pareiga ištaisyti klaidingą informaciją ir atsakymo teisė; šiame akte turėtų būti numatoma žiniasklaidos sektoriuje įsteigti nepriklausomą žiniasklaidos reguliavimo instituciją, kuri veiktų nepriklausomai nuo politinio ar kitokio išorinio kišimosi ir kuri nagrinėtų su spauda susijusius skundus vadovaudamasi profesiniais standartais ir etikos kodeksais ir turėtų galių taikyti atitinkamas sankcijas;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

25. ragina visas valstybes nares, kuriose šmeižtas laikomas kriminaliniu nusikaltimu, tokią klasifikaciją kaip galima greičiau panaikinti; apgailestauja, kad daugelyje valstybių narių žurnalistai ir žiniasklaida patiria spaudimą, prievartą ir grasinimus, dažnai tai įvyksta ir informuojant apie demonstracijas bei visuomeninius įvykius, dėl ko sunerimo Europos ir tarptautinės organizacijos, akademinė ir pilietinė visuomenė; pabrėžia, kad svarbu vykdyti dialogą su valdžios institucijomis, siekiant užtikrinti, kad nebus pakenkta žiniasklaidos laisvei ir nepriklausomumui, kritika nebus užgniaužta, o teisėsaugos darbuotojai paisys žiniasklaidos atliekamo vaidmens ir leis žurnalistams informuoti apie įvykius laisvai ir saugiai;

26. pabrėžia, kad yra svarbu sukurti savireguliacijos įstaigas pvz., skundų nagrinėjimo komisijas ir ombudsmenus ir remia praktiškas Europos žurnalistų pagal principą „iš apačios į viršų“ pasiūlytas iniciatyvas ginti savo pagrindines teises įsteigiant centrą, kuriam būtų pateikiami dokumentai apie įtariamus šių teisių pažeidimus (pagal bandomąjį projektą (1225 pakeitimas), kuris 2012 m. spalio 23 d. plenariniame posėdyje buvo patvirtintas kaip Parlamento pozicijos dėl 2013 m. biudžeto dalis);

27. pabrėžia, jog reikalingos politinės informacijos pateikimo visame audiovizualinės žiniasklaidos sektoriuje taisyklės, kad vykstant rinkimams ir referendumams įvairiems politiniams varžovams būtų užtikrinta nešališka galimybė dalyvauti, dėstyti skirtingas nuomones ir požiūrius, o piliečiams užtikrinta galimybė susidaryti nuomonę be nederamos vienos dominuojančios nuomonę formuojančios jėgos daromos įtakos; pažymi, jog reguliacijos institucijos turi užtikrinti, kad šios taisyklės būtų taikomos tinkamai;

28. pabrėžia, kad pagrindinė teisė į saviraiškos laisvę ir žiniasklaidos laisvę skirta ne vien tik tradicinėms žiniasklaidos priemonėms, bet ir socialinei žiniasklaidai bei naujai kitų formų žiniasklaidai. pabrėžia, kad yra svarbu užtikrinti išraiškos bei informacijos laisvę internete, ypač užtikrinant tinklo neutralumą, todėl ragina ES bei valstybes nares užtikrinti, kad internete šių laisvių ir teisių bus laikomasi, t.y. bus suteikiama neribota prieiga prie informacijos, neribojamas jos teikimas bei cirkuliavimas; įspėja apie bet kokius valdžios institucijų veiksmus, kuriais reikalaujama registracijos ar leidimo arba kuriais būtų ribojamas turinys, kuris jų nuomone yra žalingas; pabrėžia, kad viešajai žiniasklaidai teikiant interneto paslaugas prisidedama prie jos užduoties užtikrinti, kad piliečiai galėtų gauti informaciją internete ir susidaryti savo nuomonę iš įvairių šaltinių;

29. pabrėžia, kad vis didėja sklaidos kanalų skaitytuvų, tokių kaip paieškos sistemos ir kiti sklaidos ir prieigos prie informacijos ir naujo turinio internete tarpininkai svarba, ir ragina Komisiją įtraukti šiuos interneto subjektus į ES reguliacijos sistemą persvarstant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą, siekiant išspręsti diskriminavimo dėl turinio ir dėl šaltinių atrankos iškraipymo problemas;

30. ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinant žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo politiką pakankamai dėmesio skirti švietimo žiniasklaidos srityje svarbai, kadangi taip turi būti ugdomas piliečių gebėjimas kritiškai vertinti ir atsirinkti informaciją iš vis didesnio informacijos srauto;

31. ragina Komisiją patikrinti ar valstybės narės, išduodamos transliavimo licencijas, vadovaujasi objektyviais, skaidriais, nediskriminuojamaisiais ir proporcingais kriterijais;

32. pabrėžia, kad svarbu ir būtina reguliariai stebėti žiniasklaidos laisvę visose valstybėse narėse ir, remiantis Europos Tarybos ir ESBO parengtais išsamiais standartais bei rizikos vertinimu paremtu analitiniu požiūriu bei rodikliais, sukurtais per nepriklausomą Komisijos ir NVO, suinteresuotųjų subjektų ir ekspertų parengtą tyrimą, kasmet šiuo klausimu rengti ataskaitas, siekiant stebėti ir prižiūrėti žiniasklaidą reglamentuojančių teisės aktų raidą ir pokyčius bei valstybėse narėse priimtus teisės aktus, turinčius poveikio žiniasklaidos laisvei, ypač kai tai susiję su vyriausybės įsikišimu, tai pat stebėti gerąją praktiką siekiant apibrėžti visuomeninių paslaugų standartus, taikomus tiek visuomeniniams, tiek ir privatiems žiniasklaidos kanalams; pabrėžia, kad svarbu plačiąją visuomenę supažindinti su šiais bendrais Europos standartais; mano, kad šią užduotį privalo atlikti Komisija, ES pagrindinių teisių agentūra ir (arba) Europos universitetinio instituto Žiniasklaidos pliuralizmo ir žiniasklaidos laisvės centras ir paskelbti metinę ataskaitą, kurioje būtų nurodyti šios stebėsenos rezultatai; mano, kad šią ataskaitą Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ir, atsižvelgdama į ataskaitoje pateiktas išvadas, pasiūlyti veiksmus bei priemones;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

33. mano, kad ES turi gebėjimų priimti teisės aktus, kuriais būtų užtikrinta, apsaugota ir skatinama saviraiškos ir informacijos laisvė, žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas ir kad tie gebėjimai yra bent jau tokie, kokius ji turi nepilnamečių ir žmogaus orumo apsaugos, kultūros įvairovės, piliečių galimybių gauti informaciją ir (arba) pranešimus apie svarbius įvykius, neįgalių asmenų teisių apsaugos, vartotojų apsaugos, susijusios su prekybiniais ryšiais, ir atsakymo teisės srityse, kurioms, kaip visuotinai svarbioms, yra taikoma Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva; vis dėlto yra įsitikinęs, kad bet koks reguliavimas turėtų remtis išsamia ir kruopščia padėties ES ir jos valstybėse narėse, problemų, kurios turi būti išspręstos ir geriausių būdų šioms problemoms išspręsti analize; mano, kad, atsižvelgiant į daugelio suinteresuotųjų subjektų prašymus, šiuo etapu tikslingiau būtų imtis ne teisėkūros priemonių, tokių kaip stebėseną, savireguliaciją, elgesio kodeksai ir, jei reikia, ES sutarties 7 straipsnio taikymas, turint mintyje, kad tam tikros didžiausios grėsmės žiniasklaidos laisvei kai kuriose valstybėse narėse kyla dėl naujai priimtų teisės aktų;

34. dar kartą ragina Komisiją persvarstyti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą ir numatyti išplėsti jos taikymo sritį įtraukiant minimalius standartus dėl pagrindinės teisės į saviraiškos ir informacijos laisvę, žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą paisymo, apsaugos ir skatinimo, taip pat visapusiškai taikyti Pagrindinių teisių chartiją ir EŽTT sprendimus, taip pat kitus šiuo klausimu susijusius sprendimus, kadangi šios direktyvos tikslas sukurti audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų erdvę be vidaus sienų ir sykiu užtikrinti visuotinai svarbių tikslų aukšto lygio apsaugą, sukurti atitinkamą teisinę bei administracinę sistemą, užtikrinančią veiksmingą pliuralizmą⁽¹⁾; todėl ragina Komisiją pervarstyti ir iš dalies pakeisti Garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų direktyvą siekiant užtikrinti, kaip tai daroma reguliavimo institucijų elektroninių ryšių srityje atveju ir remiantis reguliavimo modeliu, kad nacionalinės reguliavimo institucijos nepriklausomai, nešališkai ir skaidriai priimtų sprendimus, vykdytų savo įgaliojimus bei stebėseną, turėtų reikiamų lėšų savo veiklai atlikti ir galėtų skirti atitinkamas sankcijas savo sprendimų vykdymui užtikrinti;

35. ragina Komisiją į Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos vertinimą ir persvarstymą įtraukti nuostatas žiniasklaidos nuosavybės ir žiniasklaidos koncentracijos klausimais, interesų konfliktus reglamentuojančias taisykles, kuriomis būtų siekiama, kad politinės ir ekonominės jėgos nedarytų nederamos įtakos žiniasklaidai ir žiniasklaidos priežiūros institucijų nepriklausomumo taisykles; ragina Komisiją paskelbti komunikatą dėl žiniasklaidos pliuralizmo stebėsenos priemonės įdiegimo, pagal kurią ES valstybėse narėse būtų vertinamas žiniasklaidos pliuralizmas; tai priemonė jau išplėta nepriklausomame tyrime „Žiniasklaidos pliuralizmo rodikliai Europos Sąjungoje. Rizika pagrįsto metodo link“, kuris buvo paremtas 2007 m. sausį pasiūlytu trijų žingsnių metodu; tai įgyvendinant būtina vykdyti plataus masto viešas konsultacijas įtraukiant visus veikėjus, inter alia, pasiremiant Žiniasklaidos laisvės aukšto lygio grupės ataskaita ir parengiant pasiūlymą, kuriuo būtų nustatytos ES žiniasklaidos ir pliuralizmo laisvės gairės;

36. ragina valstybes nares nedelsiant vykdyti reformas, kad būtų pasiekti minėtieji tikslai; ragina Komisiją aiškiai nustatyti žiniasklaidos reguliavimo institucijų kompetenciją, ypač reguliavimo ir stebėsenos klausimais bei stebėti jų derėjimą su būtinumu ir proporcingumu reikalavimais kai yra vykdomos sankcijos; primena, kad yra svarbu reglamento taikymo sritį pritaikyti prie kiekvienos konkrečios žiniasklaidos priemonės;

37. ragina nacionalines reguliavimo institucijas tarpusavyje bendradarbiauti ir ES lygiu koordinuoti veiklą žiniasklaidos srityje, pvz., steigiant Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimo reguliuotojų asociaciją, ir suderinti nacionalinių reguliavimo institucijų, numatytų Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 29 ir 30 straipsniuose, statusą, užtikrinant, kad jos nepriklausomai, nešališkai ir skaidriai priimtų sprendimus, vykdytų savo įgaliojimus ir stebėseną, ir suteikiant joms atitinkamus įgaliojimus skirti sankcijas savo sprendimų vykdymui užtikrinti;

38. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybes nares laiku imtis atitinkamų proporcingų ir palaipsniui įgyvendinamų priemonių, jei kyla abejonių dėl saviraiškos, informacijos, žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo Europos Sąjungoje ir jos valstybėse narėse;

⁽¹⁾ ŽTT, Centro Europa 7, 2012 m. birželio 7 d., 134 dalis.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

39. mano, kad stojant naujoms valstybės į ES, reikėtų pabrėžti laisvių apsaugą ir žodžio laisvę, nes jos visuotinai laikomos vienomis iš sąlygų žmogaus teisėms ir demokratijai, įtrauktų į Kopenhagos kriterijus; ragina Komisiją ir toliau stebėti ES šalių kandidačių veiklą ir pažangą apsaugant žiniasklaidos laisves;

40. ragina Komisiją užtikrinti, kad žiniasklaidos pliuralizmu ir nuosavybe grindžiami kriterijai būtų įtraukti į visus poveikio vertinimus, kurie bus atliekami dėl naujų iniciatyvų, susijusių su teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų pasiūlymais;

41. išreiškia susirūpinimą dėl to, kad trūksta skaidrumo žiniasklaidos priemonių nuosavybės Europoje klausimais ir todėl ragina Komisiją ir valstybes nares imtis iniciatyvos ir užtikrinti skaidrumą žiniasklaidos priemonių nuosavybės ir valdymo srityje, t. y. reikalauti, kad transliuojamosios žiniasklaidos, spaudos ir panašios žiniasklaidos atstovai suteiktų nacionalinėms žiniasklaidos institucijoms, įmonių registrams ir visuomenei pakankamos informacijos apie nuosavybę, kuri leistų nustatyti faktiškus galutinius žiniasklaidos priemonių pelno gavėjus, savininkus ir bendrasavininkus, teiktų informacijos apie jų biografijas ir finansavimą, pvz. toliau vystant MAVISE duomenų bazę į bendrą Europos registrą, siekiant nustatyti pernelyg dideles žiniasklaidos priemonių koncentracijas ir neleisti, kad žiniasklaidos organizacijos slėptų tam tikrus interesus ir padėti piliečiams patikrinti jų interesus; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti žiniasklaidos priemonių nuosavybės skaidrumą ir nustatyti, ar valstybės narės lėšas, skirtas valstybinėms žiniasklaidos priemonėms naudoja skaidriai ir griežtai laikantis Sutarčių 29 protokolo; mano, kad nuosavybės skaidrumas yra būtina žiniasklaidos pliuralizmo sudedamoji dalis; ragina Komisiją stebėti ir paremti daromą pažangą, kad būtų skatinama labiau keistis informacija apie žiniasklaidos priemonių nuosavybę;

42. pabrėžia, kad žiniasklaidos laisvė turi apimti ir laisvę naudotis žiniasklaida – visiems ES piliečiams būtina užtikrinti faktinį plačiajuosčio interneto tiekimą ir prieigą prie jo per pagrįstą laikotarpį ir prienamomis kainomis, toliau plėtojant belaidžio ryšio technologijas, įskaitant interneto ryšį per palydovą;

43. pabrėžia, kad pagal Europos žmogaus teisių teismo praktiką valdžios institucijos turi Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10 straipsnyje numatytą pozityvią pareigą apsaugoti laisvę laisvai reikšti mintis, kaip vieną iš būtinų sąlygų demokratijai užtikrinti, nes „tikras, faktinis naudojimas kai kuriomis laisvėmis nepriklauso vien tik nuo valstybės pareigos nesikišti, bet tam gali prireikti pozityvių apsaugos priemonių“;

44. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, ES pagrindinių teisių agentūrai, ESBO, Europos Tarybos Ministrų Komitetui, Parlamentinei Asamblėjai, Venecijos komisijai ir Žmogaus teisių komisarui.

P7_TA(2013)0204

Adekvacijos, saugios ir tvarios pensijos

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Adekvacių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkės (2012/2234(INI))

(2016/C 055/06)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 7 d. Komisijos komunikatą „Žalioji knyga. Adekvacijos, tvarios ir saugios Europos pensijų sistemos“ (COM(2010)0365) ir į savo 2011 m. vasario 16 d. rezoliuciją šiuo klausimu ⁽¹⁾,

---

⁽¹⁾ OL C 188 E, 2012 6 28, p. 9.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 16 d. Komisijos komunikatą „Baltoji knyga. Adekvačių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkė“ (COM(2012)0055),
  - atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl 2012 m. vasario 16 d. Komisijos komunikato „Baltoji knyga. Adekvačių, saugių ir tvarių pensijų darbotvarkė“⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinio direktorato ir Socialinės apsaugos komiteto bendrai parengtą ataskaitą „Pensijų adekvatumas Europos Sąjungoje 2010–2050 m.“(2012 m. Adekvatumo ataskaita),
  - atsižvelgdamas į Europos Komisijos Ekonomikos ir finansų reikalų generalinio direktorato ir Ekonominės politikos komiteto parengtą bendrą ataskaitą „2012 m. ataskaita dėl senėjimo. Ekonominės ir biudžeto prognozės 27 ES valstybėms narėms (2010–2060 m.)“⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 23 d. Komisijos komunikatą „2012 m. metinė augimo apžvalga“ (COM(2011)0815) ir savo 2012 m. vasario 15 d. rezoliuciją šiuo klausimu⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimą 2010/707/ES dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl socialinės įtraukties skatinimo ir kovos su skurdu, įskaitant vaikų skurdą, Europos Sąjungoje⁽⁵⁾,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 7 d. Tarybos deklaraciją dėl Europos aktyvaus senėjimo ir kartų solidarumo metų (2012 m.). Tolesni veiksmai (SOC 992/SAN 322);
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto bei Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones (A7–0137/2013),
- A. kadangi Parlamento nuomonė dėl 2010 m. Komisijos žaliosios knygos „Adekvačios, tvarios ir saugios Europos pensijų sistemos“ buvo pateikta jo 2011 m. vasario 16 d. rezoliucijoje;
- B. kadangi per pastaruosius dešimtmečius didžiausia finansų ir ekonomikos krizė tapo gilia valstybės skolos krize ir socialine krize, tai stipriai paveikė milijonų ES piliečių pensines pajamas; kadangi ši krizė parodė, kad Europos šalių ekonomika yra tarpusavyje susijusi ir neįmanoma, kad bet kuri šalis galėtų toliau savarankiškai užtikrinti savo socialinės apsaugos sistemų pakankamumą, saugumą ir tvarumą;
- C. kadangi pensijos yra pagrindinis pagyvenusių europiečių pajamų šaltinis ir turėtų užtikrinti tinkamą jų gyvenimo lygį bei leisti jiems būti finansiškai nepriklausomais; tačiau kadangi apie 22 proc. vyresnių nei 75 metų amžiaus moterų gyvena žemiau Europos Sąjungos skurdo ribos, taigi joms gresia socialinė atskirtis, ir kadangi dauguma vyresnių nei 75 metų amžiaus asmenų yra moterys;
- D. kadangi pirmoji staigus gimstamumo padidėjimo (angl. baby boom) karta pasiekė pensinį amžių, demografinė problema tapo jau ne ateities scenarijus, o dabarties realybė, ir kadangi 60 metų amžiaus ir vyresnių žmonių skaičius išaugs daugiau nei 2 milijonais per metus;
- E. kadangi, net nepaisant ekonomikos krizės, ilgalaikės demografinės ir produktyvumo tendencijos rodo, kad daugelio ES valstybių narių laukia lėto ekonomikos augimo scenarijus, ekonomikos augimo tempams esant gerokai mažesniems nei tie, kurie buvo pasiekti ankstesniais dešimtmečiais;

⁽¹⁾ OL C 299, 2012 10 4, p. 115.

⁽²⁾ ISBN 978-92-79-22850-6.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0047.

⁽⁴⁾ OL L 308, 2010 11 24, p. 46.

⁽⁵⁾ OL C 9 E, 2010 1 15, p. 11.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- F. kadangi Europos Vadovų Taryba 2001 m. kovo mėn. jau priėmė trijų dalių Stokholmo strategiją, kuria siekiama: sparčiai mažinti valstybių skolas, kelti užimtumo ir produktyvumo lygį, taip pat reformuoti pensijų, sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros sistemas;
- G. kadangi dėl neigiamo ekonomikos ir finansų krizės Europoje poveikio uždarbiui ir užimtumui ateityje padidės skurdo senatvėje rizika;
- H. kadangi didėjantis nedarbas ir menka finansų rinkų grąža neigiamai paveikė einamojo finansavimo modelių grindžiamas sistemas ir investicinius pensijų kaupimo modelius;
- I. kadangi Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas rekomenduoja didinti mažiausią pensijų lygį siekiant suteikti pensijų pajamas, kurios viršytų skurdo ribą;
- J. kadangi pensijų sistemos yra svarbus Europos socialinių modelių elementas, kurio pagrindinis ir neabejotinas tikslas – užtikrinti tinkamą gyvenimo lygį vyresnio amžiaus žmonėms; kadangi pensijų užtikrinimas išlieka valstybių narių kompetencija;
- K. kadangi pensijų politikos tvarumas susijęs ne vien tik su fiskalinėmis galimybėmis; kadangi privačių santaupų santykis, užimtumo lygis ir numatomi demografiniai pokyčiai taip pat atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant tvarumą;
- L. kadangi dabar Europoje vykstančiose diskusijose pensijų sistemos pernelyg dažnai vertinamos tik kaip našta viešiesiems finansams, o ne esminė kovos su skurdu senatvėje priemonė, suteikianti galimybę persikirstyti lėšas viso asmens gyvenimo laikotarpiu ir visos visuomenės mastu;
- M. kadangi pensininkai yra ypač svarbi vartotojų grupė ir jų vartojimo elgsenos svyravimai turi labai didelį poveikį realiajai ekonomikai;
- N. kadangi daugelyje ES šalių gimstamumo lygis išlieka žemas, todėl ateityje sumažės darbingo amžiaus žmonių skaičius;
- O. kadangi, EBPO duomenimis, judumas tarp valstybių narių yra nedidelis ir tik 3 proc. darbingo amžiaus ES piliečių gyvena kitoje valstybėje narėje ⁽¹⁾;
- P. kadangi tyrimas „Vienišos moterys: naujausi duomenys“ ⁽²⁾ (angl. Women living alone – an update), atliktas Europos Parlamento Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto užsakymu, rodo, kad kai kurioms dabar galiojančioms pensijų sistemoms būdinga rizika, dėl kurios gali padidėti lyčių nelygybė, ypač kai tai susiję su vienišomis moterimis;
- Q. kadangi EBPO darbo dokumente Nr. 116 socialiniais, užimtumo ir migracijos klausimais „Maisto ruošą, priežiūra ir savanoriška veikla. Nemokamas darbas visame pasaulyje“ (angl. Cooking, Caring and Volunteering: Unpaid Work Around the World) ⁽³⁾ nušviečiama nemokamo darbo, kuris dar nėra pripažįstamas pagal nacionalines pensijų sistemas, svarba;
- R. kadangi ES 55–64 metų amžiaus asmenų užimtumo rodiklis tesiekia 47,4 proc. ir dirbančių šio amžiaus grupės moterų yra tik 40,2 proc.; kadangi kai kuriose ES valstybėse narėse į visas laisvas darbo vietas priimama tik 2 proc. 55 metų arba vyresnių asmenų; kadangi dėl tokių žemų užimtumo rodiklių atsiranda atotrūkis tarp tos pačios kartos vyrų ir moterų, taip pat skirtingų kartų asmenų atotrūkis, lemiantis didelius skirtingų kartų atstovų finansinių išteklių skirtumus;
- S. kadangi pensijų sistemos valstybėse narėse gerokai skiriasi, pvz., finansavimo mastas, valstybės įsikišimo lygis, valdymo struktūra, prašymo pensijai gauti tipas, ekonominis efektyvumas, kolektyviškumo ir solidarumo laipsnis, todėl negalima pateikti bendros ES tipologijos;

⁽¹⁾ EBPO (2012), Mobility and migration in Europe (Judumas ir migracija Europoje), p. 63, Iš: EBPO ekonominiai tyrimai: Europos Sąjunga 2012 m. (angl. OECD Economic Surveys: European Union 2012), ESBO leidykla.

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=79590>.

⁽³⁾ Miranda, V., „Maisto ruošą, priežiūra ir savanoriška veikla. Nemokamas darbas visame pasaulyje“, ESBO socialinis, užimtumo ir migracijos darbo dokumentas Nr. 116, ESBO leidykla (2011).

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

Įvadas

1. pažymi, kad nacionaliniams biudžetams daromas didelis spaudimas ir kad pensijų išmokos mažinamos daugybėje valstybių narių dėl itin pagilėjusios finansų ir ekonomikos krizės; apgailestauja, kad ženkliai mažinami labiausiai krizės paveiktų valstybių narių biudžetai, todėl daugybė pensininkų atsidūrė už skurdo ribos arba jiems tai gresia;

2. pabrėžia, kad ES ir valstybės narės turi įvertinti esamą ir būsimą pensijų sistemų tvarumą ir adekvatumą bei nustatyti geriausią patirtį ir politikos strategijas, kuriomis galima sukurti saugiausią ir ekonomiškai efektyviausią pensijų sistemą valstybėse narėse;

3. pabrėžia, kad tikėtinas ilgalaikis lėto ekonomikos augimo scenarijus, dėl kurio daugeliui valstybių narių tektų konsoliduoti savo biudžetus ir pertvarkyti ekonomiką griežto taupymo sąlygomis, reikalaujant patikimo valstybės finansų valdymo; pritaria Komisijos Baltojoje knygoje išreikštai nuomonei, kad reikia ne tik pirmumo tvarka užtikrinti universalias valstybines pensijas, kuriomis visiems būtų bent jau garantuotas tinkamas gyvenimo lygis sulaukus vyresnio amžiaus, bet taip pat būtina kaupti investicines papildomas profesines pensijas;

4. pabrėžia, kad pirmosios pakopos valstybinių pensijų sistema tebėra svarbiausias pensininkų pajamų šaltinis; apgailestauja, kad Baltojoje knygoje Komisija tinkamai neįvertina universalų pirmosios pakopos pensijų, kurios bent jau apsaugotų nuo skurdo grėsmės, svarbos; ragina valstybes pagal strategijoje „Europa 2020“ numatytus užimtumo didinimo ir kovos su skurdu tikslus ir toliau rengti aktyvesnes ir įtraukesnes darbo rinkos strategijas siekiant sumažinti ekonominės priklausomybės tarp neaktyvių asmenų ir dirbančių asmenų rodiklį; ragina socialinius partnerius ir valstybes nars derinti šias reformas su nuolatinio darbo sąlygų gerinimu ir mokymosi visą gyvenimą programų įgyvendinimu, kad žmonių darbinė veikla iki įstatymais nustatyto pensinio amžiaus būtų sveikesnė ir trukėtų ilgiau, taip padidinant asmenų, mokančių pensijų įmokas, skaičių ir taip pat siekiant išvengti situacijų, kai su valstybinėmis pensijomis susijusių išlaidų didėjimas kelia grėsmę viešųjų finansų tvarumui; ragina valstybes nars įgyvendinti pirmosios pakopos pensijų reformas taip, kad taip pat būtų atsižvelgiama į įmokų mokėjimo metų skaičių;

5. ragina valstybes nars nuodugnai iširti poreikį įgyvendinti pirmosios pakopos pensijų reformas atsižvelgiant į kintančią tikėtiną gyvenimo trukmę ir kintantį pensininkų, bedarbių ir ekonominiu požiūriu aktyvių žmonių santykį, kad vyresnio amžiaus žmonėms, ypač priklausantiems pažeidžiamoms grupėms, būtų užtikrinamas orus gyvenimo lygis ir ekonominė nepriklausomybė;

6. pažymi, kad finansų ir ekonomikos krizė ir iššūkiai, susiję su senėjančia visuomene, atskleidė ir investicinio, ir einamojo finansavimo modelio pažeidžiamumą; rekomenduoja įsteigti daugiapakopes pensijų sistemas, sudarytas iš šių derinių:

i. universalios valstybės pensijos pagal einamojo finansavimo modelį;

ii. investicinės profesinės papildomos pensijos, skiriamos kolektyvinės sutarties pagrindu nacionaliniu, sektoriaus ar įmonės lygmeniu ar skiriamos pagal nacionalinės teisės aktus, prieinamos visiems susijusiems darbuotojams;

pabrėžia, kad vien pirmosios pakopos pensija arba derinama su antrosios pakopos pensija (priklausomai nuo nacionalinių institucijų susitarimų ar teisės aktų) turėtų numatyti deramas pakaitines pajamas, pagrįstas ankstesniais darbuotojo užmokesčiais, jei įmanoma, papildyta:

iii. individualia trečios pakopos pensija, kurios pagrindas yra asmeninės santaupos, ir vienodomis paskatomis, skirtomis mažas pajamas gaunantiems darbuotojams, savarankiškai dirbantiems asmenims ir asmenims, neturintiems pakankamo įmokų mokėjimo metų skaičiaus pagal su jų darbu susijusią pensijų sistemą;

ragina valstybes nars apvarstyti galimybę išlaikyti arba sukurti tokias arba panašias finansiniu ir socialiniu požiūriais tvarias sistemas, jei jų dar nėra; ragina Komisiją užtikrinti, kad bet kuriuo esamu ar būsimu pensijų srities reglamentavimu būtų visapusiškai remiamas šis požiūris ir sudarytos sąlygos jam taikyti;

7. pripažįsta profesinių ir individualių pensijų teikėjų, kaip didelių ir patikimų ilgalaikių investuotojų į ES ekonomiką, potencialą; pabrėžia, kad tikimasi, jog jie prisidės siekiant įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ pagrindinius tikslus, susijusius su tvariu ekonomikos augimu, didesniu geresnių darbo vietų skaičiumi ir siekiu sukurti labiau socialiai įtraukias

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

visuomenės; šiomis aplinkybėmis palankiai vertina būsimą Komisijos iniciatyvą parengti Žaliąją knygą dėl ilgalaikių investicijų; primygtinai ragina Komisiją nekelti grėsmės pensijų fondų ir kitų pensijų teikėjų investicinėms galimybėms ir atsižvelgti į įvairius jų ypatumus nustatant naują ar keičiant esamą ES reglamentavimą, ypač persvarstant direktyvą dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros;

8. ragina Komisiją įvertinti finansų rinkos teisės aktų, pvz., Europos rinkos infrastruktūros reglamento, Finansinių priemonių rinkų direktyvos, persvarstytos Kapitalo poreikio direktyvos IV), bendrą poveikį antrojo ramsčio pensijų fondams ir šių fondų pajėgumui investuoti į realiąją ekonomiką bei pateikti šio įvertinimo ataskaitą būsimoje Žaliojoje knygoje dėl ilgalaikių investicijų;

9. primena apie Lisabonos strategiją (2000–2010 m.), kurią rengiant Komisija ir valstybės narės visą dešimtmetį išsamiai svarstė struktūrines reformas, susijusias su makroekonomikos, mikroekonomikos ir užimtumo politikos kryptimis, ir po šių diskusijų valstybėms narėms buvo pateiktos Sutartimi grindžiamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos, kurių daugelis buvo tiesiogiai arba netiesiogiai susijusios su adekvacių ir tvarių pensijų užtikrinimu; apgailestauja, kad šios rekomendacijos buvo nepakankamai įgyvendintos, nes jomis buvo galima smarkiai sumažinti krizės poveikį;

10. palankiai vertina išsamius ir labai kokybiškus leidinius: 2012 m. ataskaitą dėl senėjimo⁽¹⁾ ir 2012 m. pensijų adekvatumo ataskaitą⁽²⁾, kuriose tiriamas ilgalaikis pensijų sistemų adekvatumas ir tvarumas visose valstybėse narėse; apgailestauja, kad pensijų adekvatumo ir tvarumo aspektai aptariami atskirose itin techninio pobūdžio ataskaitose; primygtinai prašo Komisijos ir Tarybos paskelbti integruotą, glaustą ir ne techninio pobūdžio santrauką piliečiams, kad ES piliečiai galėtų įvertinti problemas, su kuriomis susiduriama jų nacionalinėse pensijų sistemose ir palyginti jas su situacija visoje ES;

11. pabrėžia, kad svarbu naudoti vienodą metodiką apskaičiuojant ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą ir jų dalį, susijusią su išpareigojimais pensijų srityje;

12. laikosi nuomonės, kad norint veiksmingai išspręsti pensijų problemą atsižvelgiant į būtinybę daugelyje valstybių narių padidinti mokymų metų skaičių ir pagerinti darbo sąlygas bei skatinti mokymąsi visą gyvenimą, kad žmonės galėtų ilgiau dirbti ir bent jau pasiekti įstatymais nustatytą pensinį amžių arba, jiems pageidaujant, ir ilgiau, itin svarbus vyriausybės, darbdavių ir socialinių partnerių sutarimas;

13. siūlo, kad dėl bet kokios pensijų reformos turėtų būti konsultuojamasi su visų amžiaus grupių atstovais, įskaitant jaunesniąją ir senesniąją kartas, kurioms atitinkami sprendimai darys didžiausią poveikį, siekiant užtikrinti sąžiningus ir subalansuotus reformų rezultatus ir, kiek įmanoma, išlaikyti kartų santarvę;

14. palankiai vertina pagrindinį Baltosios knygos principą, pagal kurį siūloma dėmesį sutelkti į: darbo rinkoje ir pensijoje praleisto laiko pusiausvyrą, papildomų profesinių ir privačių pensijų santaupų formavimą ir ES pensijų priežiūros priemonių stiprinimą, kartu pabrėždamas, kad svarbu didinti informuotumą apie pensijas;

Užimtumo lygio kėlimas ir darbo rinkoje ir pensijoje praleisto laiko pusiausvyrą

15. pabrėžia, kad struktūrinių reformų, kuriomis siekiama padidinti užimtumo lygį ir sudaryti žmonėms galimybes pasiekti įstatymais nustatytą pensinį amžių, ir taip sumažinti ekonominės priklausomybės rodiklį, įgyvendinimas yra pagrindinis būdas surinkti mokestines pajamas ir socialines bei pensijų įmokas, kurios reikalingos valstybių narių biudžetui konsoliduoti ir adekvacioms, tvarioms ir saugioms pensijų sistemoms finansuoti; pabrėžia, kad šios reformos turi būti įgyvendinamos skaidriai, kad žmonės galėtų laiku ir tinkamai pasiruošti bet kokiems galimiems šių reformų padariniams; atkreipia dėmesį į tai, kad neturint darbo, dirbant mažai apmokamą darbą, dirbant ne visą darbo laiką ir dirbant nestandartinį darbą galima gauti tik dalį pensijos, taigi didėja skurdo rizika senatvėje;

⁽¹⁾ Europos Komisija, 2012 m. ataskaita dėl senėjimo: Ekonominės ir biudžeto prognozės 27 ES valstybėms narėms (2010–2060 m.), Briuselis, 2011 m. gegužės mėn. http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/pdf/ee-2012-2_en.pdf

⁽²⁾ 2012 m. gegužės 23 d. ataskaita „Pensijų adekvatumas Europos Sąjungoje 2010–2050 m.“, kurią kartu parengė Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas ir Socialinės apsaugos komitetas. <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=7105&type=2&furtherPubs=yes>

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

16. ragina valstybes nares patvirtinti visa apimančias aktyvios darbo rinkos politikos priemones, imtis būtinų priemonių siekiant kovoti su nelegaliu darbu ir mokesčių bei įmokų vengimu, taip pat siekiant išsaugoti sąžiningą konkurenciją, skirti lėšų kovai su didėjančiomis viešosiomis išlaidomis, skiriamomis pensinio amžiaus gyventojams ir skatinti tinkamą užimtumą, be kita ko, teikiant visapusiškas konsultacijas ir paramą darbo ieškantiems asmenims ir ypač sudarant sąlygas pažeidžiamų grupių atstovams susirasti darbą;

17. atkreipia dėmesį į neseniai Komisijos 2013 m. metinėje augimo apžvalgoje pateiktą nuorodą į būtinybę reformuoti pensijų sistemas; tačiau pastebi, kad faktinio ir įstatymais nustatyto pensinio amžiaus suvienodinimas daugelyje valstybių narių turėtų būti prioritetas;

18. palankiai vertina valstybių narių priimtus įsipareigojimus užtikrinti adekvačių ir tvarių pensijų sistemas pagal konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, kurias Taryba patvirtino 2012 m. įgyvendinant Europos semestro priemonę;

19. pažymi, kad dabar 65 metų ir vyresni asmenys sudaro daugiau kaip 17 proc. Europos Sąjungos gyventojų ir kad šis skaičius, remiantis Eurostato prognozėmis, 2060 m. išaugs iki 30 proc.;

20. pabrėžia dėl demografinės raidos didėjančių nacionalinių biudžetų ir pensijų sistemų patiriamą naštą, kadangi dabar pirmosios staigaus gimstamumo padidėjimo (angl. *baby boom*) kartos išeina į pensiją; atkreipia dėmesį į netolygią pažangą ir užmojus valstybėse narėse formuluojant ir įgyvendinant struktūrines reformas, skirtas užimtumo lygiui kelti, palaipsniui panaikinant ankstyvo išėjimo į pensiją sistemas ir valstybių narių lygmeniu bei kartu su socialiniais partneriais įvertinant poreikį tvirtai derinti įstatymais nustatytą ir faktinį pensinį amžių su vidutinės tikėtinos gyvenimo trukmės ilgėjimu; pabrėžia, kad valstybės narės, kurios neįgyvendina laipsniškų reformų dabar, gali vėliau atsiderinti tokioje padėtyje, kai jos reformas turės įgyvendinti staigiai, patirdamos neigiamų socialinių padarinių;

21. dar kartą ragina glaudžiai susieti pensijų išmokas su išdirbtais metais ir sumokėtomis įmokomis (aktuarinis teisingumas), kad būtų užtikrinta, jog dirbti daugiau ir ilgiau darbuotojams apsimokėtų dėl geresnės pensijos, kartu deramai atsižvelgiant į laikotarpius, kai nebuvo dalyvaujama darbo rinkoje dėl rūpinimosi išlaikomais asmenimis; rekomenduoja, kad valstybės narės, konsultuodamosi su atitinkamais partneriais, taikytų privalomo išėjimo į pensiją draudimą, kai sulaukiama įstatymais nustatyto pensinio amžiaus, taip sudarant sąlygas asmenims, kurie gali ir nori tai daryti, pasirinkti, ar toliau dirbti ir virš įstatymais nustatyto pensinio amžiaus ribos ar laipsniškai pasitraukti į pensiją, kadangi mokamų įmokų laikotarpio prailginimas, tuo pačiu trumpinant laikotarpį išmokoms gauti, gali padėti darbuotojams labai greitai sumažinti bet kokius pensijų skirtumus;

22. pabrėžia, jog empiriškai įrodyta, kad ankstyvą išėjimą į pensiją grindžianti prielaida, pagal kurią vyresnio amžiaus darbuotojams leidžiama anksti išeiti į pensiją, kad būtų atlaisvintos darbo vietos jaunesniems darbuotojams, yra klaidinga, kadangi valstybės narės, kurių jaunimo užimtumo lygis yra aukščiausias, paprastai yra ir tos, kuriose didžiausias vyresnio amžiaus darbuotojų užimtumo lygis;

23. ragina socialinius partnerius taikyti gyvavimo ciklo metodą žmogiškųjų išteklių politikai ir šiuo požiūriu pritaikyti darbo vietas; ragina darbdavius pasiūlyti programas, kuriomis būtų remiamas vyresnių žmonių aktyvumas ir sveikata; ragina darbuotojus aktyviai naudotis tomis mokymų galimybėmis, kurios jiems prieinamos, ir išlikti pasirošusius darbo rinkai visais savo darbingo amžiaus etapais; pabrėžia, kad būtina gerinti vyresnio amžiaus darbuotojų integraciją į darbo rinką, ir ragina taikyti socialinių inovacijų metodus, kuriais būtų sudaroma galimybė dirbti ilgiau, ypač kai dirbamas sunkus fizinis darbas, pritaikant darbo vietas, sudarant atitinkamas darbo sąlygas ir siūlant lankstų darbo organizavimą, atsižvelgiant į darbe praleistą laiką ir darbo pobūdį;

24. pabrėžia, kad reikia taikyti labiau prevencines sveikatinimo priemones, sustiprinti profesinį rengimą arba perkvalifikavimą ir kovoti su jaunesnių ir vyresnių darbuotojų diskriminacija darbo rinkoje; pabrėžia, kad šiuo požiūriu reikia veiksmingo teisės aktais nustatyto darbuotojų sveikatos ir darbo saugos taisyklių laikymosi ir taikymo; pabrėžia, kad kuravimo programos gali būti prasmingas būdas vyresnio amžiaus darbuotojus ilgiau išlaikyti darbo rinkoje, o jų patirtį panaudoti jaunų žmonių integracijai į darbo rinką; ragina socialinius partnerius sukurti patrauklius modelius, suteikiančius galimybes lanksčiai užbaigti darbinę veiklą ir išeiti į pensiją;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

25. primygtinai ragina valstybes nares veikti energingai, kad būtų įgyvendinami užmojai, suformuluoti Europos lyčių lygybės pakte (2011–2020 m.), kuriame dėmesys sutelkiamas į lyčių skirtumų panaikinimą ir kovą su lyčių segregacija bei geresnės moterų ir vyrų darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros skatinimą; pabrėžia, kad šie tikslai yra pagrindas keliant moterų užimtumo lygį ir kovojant su darbingo ir pensinio amžiaus moterų skurdu;

26. pabrėžia, kad mažųjų ir vidutinių įmonių indėlis kuriant darbo vietas ir skatinant ekonomikos augimą ES – vienas iš didžiausių ir kad jos galėtų pastebimai prisidėti siekiant pensijų sistemų tvarumo ir adekvatumo valstybėse narėse;

Papildomų privačių pensijų kaupimas

27. palankiai vertina Baltojoje knygoje išsakytą raginimą plėtoti tiek investicinių papildomų profesinių pensijų, prieinamų visiems atitinkamiems darbuotojams, sistemas, tiek, jei įmanoma, individualias sistemas; vis dėlto pabrėžia, kad Komisija turėtų verčiau rekomenduoti kolektyvinių solidarumu pagrįstų papildomų profesinių pensijų santaupas, pageidautinai skiriamas kolektyvinių sutarčių pagrindu ir nustatytas nacionaliniu, sektoriaus ar įmonės lygmeniu, nes jomis skatinamas didesnis kiekvienos kartos ir skirtingų kartų tarpusavio solidarumas, tuo tarpu individualios sistemos jo neskatina; parėžia, kad reikia kuo skubiau dėti kiek įmanoma didesnes pastangas siekiant sukurti papildomas profesinių pensijų sistemas;

28. pažymi, kad daugelis valstybių narių jau pradėjo įgyvendinti pagrindines pensijų reformos programas, kuriomis siekiama ir tvarumo, ir pakankamumo; pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad bet kuriomis ES lygmeniu siūlomomis priemonėmis būtų papildomos nacionalinės pensijų reformų programos, o ne joms prieštaraujama; primena, kad pensijų klausimai toliau lieka valstybės narės kompetencija, ir yra susirūpinęs, kad bet kokie tolesni ES teisės aktai šioje srityje gali turėti neigiamo poveikio kai kurių valstybių narių sistemoms, ypač dėl profesinių pensijų sistemų ypatumų;

29. pabrėžia, kad (viso sektoriaus) kolektyvinių (pageidautina ne pelno) profesinių pensijų sistemų veiklos sąnaudos yra mažos palyginti su individualių pensijų santaupų sistemomis; pabrėžia mažų veiklos sąnaudų svarbą, kadangi net nedidelis sąnaudų sumažinimas gali nulemti gerokai didesnes pensijas; tačiau pabrėžia, kad, deja, šios sistemos iki šiol taikomos tik nedaugelyje valstybių narių;

30. primygtinai ragina valstybes nares ir už pensijų sistemas atsakingas institucijas tinkamai informuoti piliečius apie jų teises į sukauptas pensijas ir didinti jų sąmoningumą bei juos šviesti, kad jie galėtų priimti gerai informacija pagrįstus sprendimus dėl papildomų būsimų pensijų santaupų; taip pat primygtinai ragina valstybes nares laiku informuoti piliečius apie numatomus pensijų sistemos pasikeitimus, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstus ir gerai apgalvotus sprendimus dėl savo pensijų santaupų; ragina valstybes nares suformuluoti ir laikytis griežtų informacijos atskleidimo taisyklių dėl veiklos sąnaudų ir rizikos bei jų jurisdikcijoje veikiančių pensijų fondų investicijų grąžos;

31. pripažįsta, kad valstybių narių profesinių pensijų sistemų ypatybės ir rezultatai palyginus prieigą, solidarumą, ekonominį efektyvumą, riziką ir investicijų grąžą labai skiriasi; palankiai vertina Komisijos ketinimą glaudžiai konsultuojantis su valstybėmis narėmis, socialiniais partneriais, pensijų pramonės atstovais ir kitomis suinteresuotomis šalimis sukurti profesinių pensijų sistemų geros praktikos kodeksą, kuriame būtų sprendžiami tokie klausimai kaip antai: geresnė darbuotojų apsauga, išmokėjimo laikotarpis, rizikos pasidalijimas ir mažinimas, ekonominis efektyvumas ir sukrėtimų absorbavimas laikantis subsidiarumo principo; pabrėžia, kad abipusiškai naudinga tobulinti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais tarp valstybių narių;

32. pritaria Komisijos ketinimui toliau naudoti ES finansavimą – ypač per Europos socialinį fondą (ESF) – remiant projektus, kuriais skatinamas aktyvus ir sveikas senėjimas darbo vietoje, ir per Socialinių pokyčių ir inovacijų programą teikiant finansinę ir praktinę paramą valstybėms narėms ir socialiniams partneriams, svarstantiems galimybę palaipsniui įgyvendinti ekonomiškai efektyvias papildomas pensijų sistemas prižiūrint Parlamentui;

Mobiliųjų darbuotojų pensijos

33. pripažįsta žymius pensijų sistemų skirtumus ES, tačiau pabrėžia, kad darbuotojams svarbu turėti galimybę keisti darbus savo valstybės narės viduje ir už jos ribų; pabrėžia poreiki užtikrinti mobiliesiems darbuotojams galimybę įgyti ir išsaugoti teisę į profesinę pensiją; pritaria Komisijos palaikomam metodui, pagal kurį dėmesys sutelkiamas į tai, kad būtų užtikrintas teisės į pensiją įgijimas ir išsaugojimas, ir ragina valstybes nares užtikrinti, kad mobiliųjų darbuotojų atidėtos

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

teisės į pensiją galiotų taip pat, kaip ir aktyvių sistemų narių ar išėjusiųjų į pensiją teisės; atkreipia dėmesį į svarbų vaidmenį, kurį Komisija gali atlikti šalinant laisvo judėjimo kliūtis, įskaitant kliūtis darbuotojų judumui; laikosi nuomonės, kad be kalbos barjerų ir šeimyninių aplinkybių, mobilumui darbo rinkoje trukdo ilgi teisių suteikimo laikotarpiai ir nepagrįsti amžiaus apribojimai, ir ragina valstybes nares juos sutrumpinti ir sumažinti; pabrėžia, bet kokie veiksmai skatinant judumą turi būti derinami su ekonomiškai efektyviomis papildomų pensijų sistemomis ir turi būti atsižvelgta į nacionalinių pensijų sistemų pobūdį ir tikslą;

34. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą įvertinti galimas Reglamento (ES) Nr. 883/2004/EB dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo ir „tam tikrų“ profesinių pensijų sistemų sąsajas; pabrėžia praktinius sunkumus, kurie patiriami minėtą reglamentą taikant visiškai skirtingoms 27 valstybių narių socialinės apsaugos sistemoms; atkreipia dėmesį į ES veikiančių pensijų sistemų įvairovę ir į tai, kad dėl to sudėtinga taikyti koordinavimo metodą dešimtims tūkstančių itin skirtingų valstybėse narėse veikiančių pensijų sistemų, ir todėl abejoja, ar praktiška šį metodą taikyti papildomų profesinių pensijų sistemų srityje;

35. ragina Komisiją ir valstybes nares ambicingai dirbti steigiant ir išlaikant veiksmingus stebėsenos mechanizmus (jei įmanoma internete), kurie leidžia piliečiams stebėti su jų darbu ir nedarbu susijusias teises į pensiją ir taip laiku priimti gerai informacija pagrįstus sprendimus dėl papildomų, individualių (trečios pakopos) pensijų santaupų; ragina užtikrinti koordinavimą ES lygmeniu, kad būtų užtikrintas tinkamas nacionalinių stebėsenos mechanizmų suderinamumas; palankiai vertina Komisijos bandomąjį projektą šioje srityje ir ragina Komisiją užtikrinti, kad šis bandomasis projektas būtų papildytas poveikio vertinimu dėl naudos, kurią gautų ES piliečiai, jei apibendrinta informacija apie pensijas jiems būtų teikiama prieinamu būdu;

36. pažymi, kad kai pensijų stebėsenos mechanizmas bus visiškai sukurtas, idealiu atveju jis turėtų apimti ne tik profesines pensijas, bet ir trečiosios pakopos sistemas bei individualią informaciją apie sukauptą pensiją pagal pirmojo ramsčio sistemą;

37. abejoja, ar ES pensijų fondo reikia tyrėjams;

38. mano, kad pailgėjęs, sveikesnis ir turtingesnis žmonių gyvenimas yra vienas iš didžiausių šiuolaikinės visuomenės pasiekimų; ragina palankiai nusiteikti vykdant diskusijas apie senėjimą, viena vertus, aktyviai sprendžiant sudėtingą, bet įveikiamą senėjimo keliamą uždavinį, kita vertus, tuo pat metu pasinaudojant galimybėmis, kurias suteikia senėjimas ir vadinamoji sidabrinė ekonomika; pripažįsta itin aktyvų ir svarbų vaidmenį, kurį vyresnio amžiaus žmonės atlieka mūsų visuomenėje;

Direktyvos dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (IPPS) persvarstymas

39. pabrėžia, kad Direktyvos dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (IPPS) persvarstymu turėtų būti siekiama užtikrinti, kad ES profesinės pensijos ir toliau būtų adekvačios, tvarios ir saugios, sukuriant aplinką, skatinančią tolesnę valstybių narių ir vidaus rinkos pažangą šioje srityje, suteikiant didesnę apsaugą dabartiniams ir būsimiems pensininkams ir lanksčiai prisitaikant prie didelės skirtinguose sektoriuose ir valstybėse dabar taikomų sistemų įvairovės;

40. mano, kad norint pasiekti aukštą antrosios pakopos pensijų kaupimo sistemos dalyvių ir naudos gavėjų apsaugos lygį ir paisyti G20 įgaliojimo, pagal kurį visoms finansų įstaigoms turi būti taikomas tinkamas reguliavimas ir priežiūra, labai svarbu, kad ES antrosios pakopos pensijų kaupimo sistemos griežtai laikytųsi rizikos ribojimo taisyklių;

41. reikalauja, kad ES teisėkūros iniciatyvose būtų gerbiamas valstybių narių pasirinkimas antrosios pakopos pensijų teikėjų požiūriu;

42. pabrėžia, kad bet kokia tolesnė reglamentavimo ES lygmeniu veikla, susijusi su apsaugos priemonėmis, turi būti grindžiama patikima poveikio analize, į kurią reikėtų įtraukti nuostatą, kad panašioms produktams turi būti taikomi tie patys rizikos ribojimo standartai, užtikrinant adekvačias lėšų atsargas ir darbuotojų judumą Sąjungoje, ir šia veikla turėtų būti siekiama apsaugoti sukauptas darbuotojų teises gauti išmokas; pabrėžia, kad bet kokia tolesnė ES lygmeniu vykdoma reglamentavimo veikla, susijusi su apsaugos priemonėmis, taip pat turi būti grindžiama aktyviu dialogu su socialiniais partneriais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis ir tikru nacionalinių savitumų supratimu bei jų paisymu; pabrėžia, kad

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

kiekvienos valstybės narės pensijų sistemos yra labai glaudžiai susijusios su jos kultūrinėmis, socialinėmis, politinėmis ir ekonominėmis sąlygomis; pabrėžia, kad visoms antrosios pakopos pensijų sistemoms, kad ir koks būtų jų teisinis statusas, turėtų būti taikomas proporcingas ir griežtas reguliavimas, kuriuo būtų atsižvelgiama į jų veiklos ypatumus, ypač ilgalaikėje perspektyvoje;

43. primygtinai tvirtina, kad antrosios pakopos pensijų sistemoms, kad ir kokie fondai būtų į jas įtraukti, neturėtų kilti grėsmė dėl ES reguliavimo, kuriuo neatsižvelgiama į jų ilgalaikę perspektyvą;

44. mano, kad Komisijos pasiūlymais, susijusiais su apsaugos priemonėmis, turi būti ne tik nustatomi nacionalinių sistemų skirtumai ir į juos atsižvelgiama, bet taip pat atitinkamai kiekvienos nacionalinės sistemos pakopai turi būti taikomas principas „vienoda rizika, vienodos taisyklės“; pabrėžia, kad šiomis priemonėmis turi būti griežtai paisoma proporcingumo principo atsižvelgiant į tikslų bei naudos ir finansinių, administracinių ir techninių sąnaudų santykį ir turi būti siekiama tinkamos sąnaudų ir naudos pusiausvyros;

45. mano, kad, kalbant apie kokybines apsaugos priemonių atžvilgiu, yra naudingi pasiūlymai dėl sustiprinto įmonių ir rizikos valdymo bei pasiūlymai dėl didesnio skaidrumo ir informacijos atskleidimo prievolių ir prievolių dėl informacijos apie išlaidas atskleidimo ir investavimo strategijos skaidrumo ir jie turėtų būti teikiami atliekant bet kokią peržiūrą, laikantis subsidiarumo ir proporcingumo principų; pažymi, kad, atsižvelgiant į didelius skirtumus valstybėse narėse, trumpuoju laikotarpiu labiau galima kokybinių apsaugos priemonių konvergencija ES lygmeniu nei kiekybinių apsaugos priemonių konvergencija;

46. nėra įsitikinęs, atsižvelgdamas į šiuo metu turimą informaciją, kad Europos lygmeniu būtų tinkama nustatyti nuosavo kapitalo arba balanso vertinimo reikalavimus; dėl šios priežasties nepritaria bet kokiam Direktyvos dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (IPPS) persvarstymui, kuriuo to siekiama; tačiau mano, kad šiame politiniame kontekste reikėtų visapusiškai atsižvelgti į šiuo metu Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (EDPPI) atliekamą kiekybinį poveikio tyrimą ir galimą tolesnę šio tyrimo rezultatų analizę; pabrėžia, kad jei tokius reikalavimus numatoma taikyti vėliau, tiesioginis iniciatyvos „Mokumas II“ reikalavimų taikymas įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, vis tiek nebūtų tinkama priemonė;

47. pažymi, kad Direktyva dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros taikoma tik savanoriško pensijų kaupimo sistemoms ir neapima jokių priemonių, įtrauktų į privalomą valstybinių pensijų sistemą;

48. pabrėžia, kad tarp draudimo produktų ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, yra esminių skirtumų; pabrėžia, kad tiesiogiai taikyti iniciatyvos „Mokumas II“ kiekybinius reikalavimus įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, būtų netinkama ir kad galėtų pakenkti ir darbuotojų, ir darbdavių interesams; todėl nepritaria tam, kad iniciatyvos „Mokumas II“ reikalavimai būtų tiesiog taikomi įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, tačiau pritarė požiūriui, kuriuo siekiama saugumo ir tvarumo;

49. pabrėžia, kad socialiniai partneriai (t. y. darbdaviai ir darbuotojai) dalijasi bendra atsakomybe už susitarimų dėl profesinių pensijų kaupimo turinį; pabrėžia, kad socialinių partnerių sutartiniai susitarimai turi būti visada pripažįstami, ypač kalbant apie rizikos ir atlygio pusiausvyrą, kurią profesinių pensijų sistema siekiama užtikrinti;

50. mano, kad plėtoti ES lygmeniu mokumo modelius, pvz., bendros balanso sumos (angl. *Holistic Balance Sheet*, HBS), tikslinga tik tuo atveju, jeigu remiantis patikima poveikio analize įsitikinama, kad jų taikymas praktiniu požiūriu įmanomas ir ekonominės naudos požiūriu veiksmingas, ypač atsižvelgiant į įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, įvairovę pavienėse valstybėse narėse ir jų viduje; pabrėžia, kad tolesne iniciatyvos „Mokumas II“ arba bendros balanso sumos variantų plėtra neturi būti siekiama įdiegti nuostatas pagal iniciatyvos „Mokumas II“ modelį;

51. atkreipia dėmesį į tai, kad pensijų sistemų modeliai yra labai įvairūs ir gali būti grindžiami fiksuotomis išmokomis, fiksuotomis įmokomis arba gali būti mišrūs; taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriose valstybėse narėse pereita nuo fiksuotų išmokų modelio prie fiksuotų įmokų modelio arba nustatytos privalomu būdu finansuojamos pakopos; pabrėžia, kad dėl šios priežasties didėja poreikis užtikrinti piliečiams didesnę skaidrumą ir geresnę jų informavimą apie žadamas išmokas, išlaidų lygį ir investavimo strategiją;

52. pabrėžia, kad sumanymas dėl vienodų konkurencinių sąlygų gyvybės draudimui ir antrosios pakopos sistemoms sukūrimo yra tinkamas tik tam tikru mastu, nes tarp draudimo produktų ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, yra esminių skirtumų, ir priklauso nuo rizikos profilio, integracijos į finansų rinką laipsnio, ir nuo to, ar konkretus paslaugų

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

teikėjas turi pelno siekiančios ar ne pelno siekiančios bendrovės statusą; pripažįsta, kad konkurencijos tarp gyvybės draudimo ir antrosios pakopos įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, sąlygomis labai svarbu užtikrinti, kad tos paties rizikos lygio produktams būtų taikomos tos pačios taisyklės, siekiant išvengti naudos gavėjų klaidinimo ir užtikrinti jiems vienodo lygio apsaugą nuo rizikos;

Darbuotojų profesinių pensijų apsauga nemokumo atveju

53. mano, kad nemokumo atveju teisės į pensiją valstybėse narėse turi būti nuosekliai apsaugotos pagal Direktyvos 2008/94/EB 8 straipsnį;

54. ragina Komisiją atlikti išsamią nacionalinių apsaugos sistemų ir priemonių apžvalgą ir, jeigu atliekant ją bus nustatyta rimtų neatitikimų reikalavimams, pateikti pasiūlymus dėl tobulėsių ES teisės aktų siekiant užtikrinti, kad visoje ES būtų nustatyti visiškai patikimi paprastos, nebrangios ir proporcingos teisių į profesines pensijas apsaugos mechanizmai;

55. atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriose valstybėse narėse darbdaviai jau remia savo pensijų sistemas taikydami apsaugos sistemas, turto atskyrimą, nepriklausomo sistemų valdymą ir suteikdami pensijų sistemoms prioritetingo kreditoriaus, kurio mokėjimo reikalavimai įmonės nemokumo atveju tenkinami pirmiau nei akcininkų, statusą;

56. pažymi, kad pensijų apsaugos nemokumo atveju klausimai yra glaudžiai susiję su pagrindiniais Direktyvos dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros aspektais; pabrėžia, kad rengdama šias dvi direktyvas Komisija turėtų užtikrinti jų atitikimą ir visišką suderinamumą;

Papildomos trečiosios pakopos pensijų kaupimas

57. pažymi, kad trečiosios pakopos reikšmė, paplitimas ir formavimas atskirose valstybėse narėse skiriasi;

58. apgailestauja, kad trečiosios pakopos sistemos dažniausia yra brangesnės, rizikingesnės ir mažiau skaidrios, negu pirmos pakopos sistemos; ragina suteikti trečiajai pakopai stabilumo, patikimumo ir tvarumo;

59. mano, kad tam tikrais atvejais privatus pensijos kaupimas galėtų būti būtinas siekiant užsitikrinti adekvačią pensiją; ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis vadovaujantis geriausia patirtimi grindžiamu požiūriu bei įvertinti ir patobulinti paskatas privačiai kaupti pensiją, ypač skirtas asmenims, kurie kitaip negalėtų sukaupti adekvačios pensijos;

60. mano, kad tikslinga įvertinti patikimas procedūras ir pasiūlymus dėl paskatų tobulinimo;

61. pabrėžia, kad svarbiausias viešosios politikos prioritetas turėtų būti ne remti trečiosios pakopos sistemas subsidijomis, o užtikrinti, kad visi piliečiai būtų tinkamai apsaugoti gerai veikiančioje ir tvarioje pirmosios pakopos sistemoje;

62. ragina Komisiją apsvarstyti trečiosios pakopos sistemų pažeidžiamumą krizės atveju ir pateikti rekomendacijas dėl rizikos mažinimo;

63. siūlo nacionaliniu lygmeniu apsvarstyti įstatymais nustatytus išlaidų apribojimus sudarant ir administruojant sutartis, keičiant paslaugos teikėją arba sutarties rūšį ir šiuo klausimu pateikti pasiūlymus;

64. mano, kad elgesio kodeksai kokybės, informacijos teikimo vartotojams ir vartotojų apsaugos trečiojoje pakopoje aspektais galėtų padėti padidinti trečiosios pakopos pensijų sistemų patrauklumą; ragina Komisiją sudaryti geresnes sąlygas valstybėms narėms keistis sukaupta geriausia patirtimi;

65. pritaria tam, kad būtų plėtojami ir nustatomi ES lygmens savanoriški elgesio kodeksai ir galbūt produktų sertifikavimo sistemos, susijusios su trečiosios pakopos kokybe, vartotojų informavimu ir apsauga; rekomenduoja valstybėms narėms reglamentuoti šias sritis, jei savanoriški kodeksai nepasiteisintų;

66. ragina Komisiją išsiaiškinti būdus tinkamiau taikyti ES finansų sektoriui skirtus teisės aktus, kai siekiama užtikrinti, kad vartotojams būtų teikiamos tiksli ir objektyvia informacija grindžiamos finansinės konsultacijos pensijų ir su pensijomis susijusių produktų klausimais;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

Panaikinti su mokesčiais ir sutartimis susijusias tarpvalstybines kliūtis investicijoms į pensijas

67. ragina Komisiją ir susijusias valstybes nares tarpvalstybinių pensijų srityje visų pirma susitarti dėl to, kaip išvengti dvigubo apmokestinimo ir dvigubo neapmokestinimo;
68. mano, kad diskriminaciniai mokesčiai yra didelė kliūtis tarpvalstybiniam judumui, ir ragina juos nedelsiant panaikinti, atkreipdamas dėmesį į tai, kad ES kompetencija valstybių narių mokesčių politikos srityje yra ribota;
69. mano, kad reikėtų apvarstyti kliūtis, kylančias pagal sutarčių teisę;
70. ragina Komisiją tinkamai įtraukti socialinius partnerius pasitelkiant esamas struktūras;

Lytis

71. primena, kad reikia spręsti su pensijomis susijusių lyčių klausimą; mano, kad didėjantis pagyvenusių žmonių, ypač moterų, gyvenančių žemiau skurdo ribos, skaičius kelia susirūpinimą; pabrėžia, kad pirmosios pakopos valstybinės pensijų sistemos turėtų bent jau užtikrinti visiems tinkamą gyvenimo lygį; pabrėžia, kad lyčių lygybė darbo rinkoje labai svarbi siekiant užtikrinti pensijų sistemų tvarumą, kadangi didesnis užimtumo lygis skatina ekonomikos augimą ir tuomet mokama daugiau pensijų įmokų; mano, kad vyrų ir moterų pensinio amžiaus suvienodinimas privalo būti vykdomas įgyvendinant veiksmingą politiką, kad būtų užtikrintas vienodas užmokestis už vienodą darbą ir tinkamas profesinio gyvenimo ir priklausomų asmenų priežiūros suderinimas; pabrėžia poreikį apvarstyti su priežiūra susijusių pensijų kreditų sukūrimą, kad būtų pripažįstama priklausomų asmenų priežiūra, už kurią paprastai neatlyginama;
72. palankiai vertina baltojoje knygoje valstybės narės pateiktą raginimą apvarstyti priežiūros kreditų plėtojimo galimybę kaip būdą užtikrinti, jog apskaičiuojant individualią moters ar vyro pensiją būtų atsižvelgta į laikotarpius, praleistus rūpinantis priklausomais asmenimis; primena, kad vyrai ir moterys nelygiai pasiskirsto šeiminius išpareigojimus, dėl to moterys dažnai turi dirbti nestabilius, prasciau apmokamus arba net nedeklaruojamus darbus, kurie daro neigiamą poveikį jų pensijoms, taip pat prieinamų paslaugų ir priežiūros infrastruktūros trūkumas ir seneniai šioje srityje pritaikytos taupymo priemonės daro tiesioginį poveikį visų pirma moterų galimybėms įsidarbinti ir kaupti pensijas; taigi ragina Komisiją užsakyti tyrimą šiuo klausimu;
73. primena, kad valstybėms narėms reikia imtis priemonių, skirtų moterų ir vyrų darbo užmokesčio ir pajamų už tą patį darbą skirtumui ir skirtumams jiems siekiant užimti atsakingas pareigas panaikinti, taip pat lyčių nelygybei darbo rinkoje, nes tai taip pat turi poveikį pensijoms, dėl kurio moterų gaunamos pensijos labai skiriasi nuo vyrų gaunamų daug didesnių pensijų; primygtinai ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl esamų teisės aktų persvarstymo; pažymi, kad didelis vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumas sunkiai įveikiamas, nepaisant pastaraisiais metais įgyvendintų nesuskaičiuojamų kampanijų, užsibrėžtų tikslų ir taikytų priemonių;
74. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų taikomas vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principas;
75. pabrėžia, kad būtina skubiai imtis priemonių prieš moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumą privačiame sektoriuje, kuris kai kuriuose valstybėse itin didelis;
76. pabrėžia, kad reikia mažinti tokius pat įgūdžius turinčių ir tą patį darbą dirbančių vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumą, nes dėl to moterys savo pajamomis netgi dar labiau atsilieka nuo vyrų, taigi daug pensinio amžiaus sulaukusių arba našlėmis tapusių moterų gyvena skurde;
77. pabrėžia, kad moterų tikėtina ilgesnė gyvenimo trukmė neturėtų būti diskriminacijos pagrindas apskaičiuojant pensijas;
78. primygtinai ragina valstybes nares laikytis teisės aktų dėl motinystės teisių ir juos taikyti, kad moterys neatsidurtų nepalankioje padėtyje pensijos požiūriu dėl to, kad būdamos darbingo amžiaus jos buvo motinos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

79. mano, kad lyčių lygybės požiūriu būtina individualizuoti teises į pensiją ir kad taip pat reikėtų užtikrinti daugybės pagyvenusių moterų, šiuo metu priklausomų nuo našlės pensijos ar kitų įgytų teisių, saugumą;

80. pažymi, kad valstybės narės turėtų remti mokslinius tyrimus, susijusius su tuo, kaip skirtingos pensijų indeksavimo formulės veikia riziką atsidurti skurde sulaukus vyresnio amžiaus, atsižvelgiant į lyčių aspektą; ragina valstybes nares ypač atsižvelgti į žmogaus senstant kintančius poreikius, pvz., į ilgalaikės priežiūros poreikį, siekiant užtikrinti, kad pagyvenę asmenys, daugiausia moterys, galėtų gauti tinkamą pensiją ir oriai gyventi;

o

o o

81. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

P7_TA(2013)0205

Kova su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių rojais

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kovos su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių rojais (2013/2060(INI))

(2016/C 055/07)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos komunikatą „Veiksmų planas stiprinti kovą su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu“ (COM(2012)0722),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendaciją dėl agresyvaus mokesčių planavimo (C(2012)8806),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendaciją dėl priemonių, kuriomis trečiosios šalys skatinamos laikytis minimalių gero mokesčių srities valdymo standartų (C(2012)8805),
- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 27 d. Komisijos komunikatą dėl konkrečių kovos su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, susijusiu ir su trečiosiomis šalimis, stiprinimo būdų (COM(2012)0351),
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 28 d. Komisijos komunikatą „2013 m. metinė augimo apžvalga“ (COM(2012)0750),
- atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 5 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui (2013/0025(COD)),
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario mėn. Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rekomendacijas dėl kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu ir skatinimu tarptautinių standartų,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. balandžio 19 d. rezoliuciją dėl raginimo konkrečiais būdais kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 10 d. Richardo Murphy, FCA, pranešimą „Mokesčių atotrūkio Europos Sąjungoje panaikinimas“,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0137.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 1997 m. gruodžio 1 d. Tarybos rezoliuciją dėl Verslo apmokestinimo elgesio kodekso ir į 2012 m. gruodžio 4 d. Verslo apmokestinimo elgesio kodekso grupės ataskaitą Tarybai,
  - atsižvelgdamas į EBPO pranešimą „Mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemų sprendimas“ (2013 m.),
  - atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 22 d. ECOFIN tarybos išvadas ir ECOFIN tarybos ataskaitą Europos Vadovų Tarybai mokesčių klausimais,
  - atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 8 d. rezoliuciją „Bendradarbiavimas su besivystančiomis šalimis skatinant gerą mokesčių srities valdymą“⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2012 m. balandžio 19 d. teisėkūros rezoliuciją dėl Tarybos direktyvos dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB)⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į komunikatą, paskelbtą po 2013 m. vasario 15–16 d. Maskvoje vykusio G20 finansų ministrų ir centrinių bankų valdytojų susitikimo;
  - atsižvelgdamas į savo 2010 m. vasario 10 d. rezoliuciją dėl gero valdymo mokesčių srityje skatinimo⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto bei Biudžeto kontrolės komiteto nuomones (A7-0162/2013),
- A. kadangi dėl mokesčio sukčiavimo, mokesčių vengimo ir agresyvaus mokesčių planavimo ES kiekvienais metais apytikriai netenkama skandalingos 1 trilijono eurų sumos, kurią sudaro potencialios mokesinės pajamos ir kuri atitinka apytiksliai 2 000 EUR sumą vienam Europos piliečiui per metus⁽⁴⁾;
- B. kadangi dėl to, kad nesurenkamos šios įplaukos: kyla pavojus siekiant išlaikyti ES socialinės rinkos ekonomikos modelį, grindžiamą kokybiškais viešosiomis paslaugomis; kyla grėsmė tinkamam bendrosios rinkos veikimui; mažėja ES mokesčių sistemų veiksmingumas ir teisingumas; kyla rizika ekologiniam ekonomikos pertvarkymui; kadangi dėl to sudaromos dar palankesnės sąlygos socialiniu požiūriu žalingam pasipelnymui, kuris nulemia didėjančią nelygybę, dėl kurio didėja piliečių nepasitikėjimas demokratinėmis institucijomis ir puoselėjama aplinka, kurioje stokojama demokratijos;
- C. kadangi mūsų įplaukų pagrindo užtikrinimas yra svarbi viešųjų finansų tvarumo dalis;
- D. kadangi mokesčio sukčiavimas ir mokesčių slėpimas yra neteisėta mokesčių prievolių vengimo veikla, o mokesčių vengimas yra teisėtas, bet nederamas apmokestinimo tvarkos išnaudojimas mokesčiams prievolėms sumažinti arba jų išvengti, ir kadangi agresyvus mokesčių planavimas yra naudojimas mokesčių sistemos techninėmis detalėmis arba dviejų ar daugiau mokesčių sistemų nesutapimais siekiant sumažinti mokesčius išsipareigojimus;
- E. kadangi mokesčių vengimo praktika, kurią palengvina vis didėjantis ekonomikos dematerializavimas, atsiranda konkurencijos iškraipymų, kurie kenkia Europos įmonėms ir augimui;
- F. kadangi mokesčio sukčiavimo ir mokesčių vengimo mastas pakerta piliečių pasitikėjimą ir tikėjimą mokesčių surinkimo ir apskritai visos fiskalinės sistemos teisingumu ir teisėtumu;
- G. kadangi dėl mokesčines politikos koordinavimo stokos ES atsiranda dideli nuostoliai ir administracinė našta piliečiams ir verslo subjektams, veikiantiems Europos Sąjungoje tarpvalstybiniu lygmeniu, taip pat gali atsirasti netyčinio neapmokestinimo atvejų arba mokesčio sukčiavimas ir mokesčių vengimas;

⁽¹⁾ OL C 199 E, 2012 7 7, p. 37.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0135.

⁽³⁾ OL C 341 E, 2010 12 16, p. 29.

⁽⁴⁾ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/index_en.htm

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- H. kadangi dėl to, kad esama iškraipymų, nulemtų neskaidrios ir žalingos mokestinės praktikos kai kuriose jurisdikcijose, veikiančiose kaip mokesčių rojai, gali susidaryti dirbtiniai pinigų srautai ir atsirasti neigiamų padarinių ES vidaus rinkoje; kadangi kenksminga konkurencija mokesčių srityje ES aiškiai prieštarauja bendrosios rinkos logikai; kadangi turi būti nuveikiama daugiau derinant mokesčių bazę vis glaudesnėje ekonominėje, fiskalinėje ir biudžetinėje sąjungoje;
- I. kadangi pastaraisiais metais pagalbos programose dalyvaujančios šalys, pagerinusios mokesčių surinkimą ir panaikinusios lengvatas pagal trejeto pasiūlymus, patyrė, kaip jų didžiosios įmonės palieka jas, kad galėtų pasinaudoti kitų šalių siūlomomis mokestinėmis lengvatomis;
- J. kadangi praktiškai dėl to mokesčių našta realiai buvo perkelta darbuotojams ir mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams ir vyriausybės buvo priverstos labai sumažinti viešąsias paslaugas;
- K. kadangi daugelio valstybių narių nacionalinėse mokesčių institucijose dėl pastaraisiais metais įgyvendintų taupymo priemonių sumažinus darbuotojų skaičių buvo labai pakenkta Komisijos veiksmų plano įgyvendinimui;
- L. kadangi vengdamos mokesčių tarptautinės bendrovės pažeidžia sąžiningos konkurencijos ir įmonių atsakomybės principą;
- M. kadangi kai kurių mokesčių mokėtojų reakcija į valstybių narių veiksmus siekiant pagerinti padėtį, susijusią skaidrumo trūkumu, buvo perkelti verslo sandorius į mažesnio skaidrumo lygmens jurisdikciją;
- N. kadangi vienašalės nacionalinės priemonės daugeliu atvejų buvo neveiksmingos, nepakankamos ir kai kuriais atvejais netgi prieštaraujančios siekiamiems tikslams ir reikia taikyti suderintus ir daugiakryptus metodus nacionaliniu, ES ir tarptautiniu lygmenimis; kadangi siekiant veiksmingai kovoti su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu, mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu reikia labai sustiprinti skirtingų valstybių narių mokesčių institucijų bendradarbiavimą ir sustiprinti mokesčių institucijų bendradarbiavimą su kitomis tos pačios valstybės narės teisės saugos institucijomis;
- O. kadangi, kaip nurodo EBPO savo pranešime „Mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemų sprendimas“, pagrindinis politikos klausimas, kurį reikia išspręsti, yra tai, kad bendri tarptautiniai principai, parengti remiantis mokesčių jurisdikcijos dalijimosi nacionaline patirtimi, atsilieka nuo kintančios verslo aplinkos; kadangi tarptautinėje arenoje Komisija ir valstybės narės turi vaidinti aktyvesnį vaidmenį, kad būtų sukurti tarptautiniai standartai, paremti skaidrumo, informacijos mainų ir žalingų mokestinių priemonių atsisakymo principais;
- P. kadangi besivystančios šalys neturi derybinių galių priversti mokesčių rojus bendradarbiauti, keistis informacija ir tapti skaidriais;
- Q. kadangi žurnalistai tyrėjai, nevyriausybinis sektorius ir mokslo bendruomenė padeda atskleisti mokestinį sukčiavimą, mokesčių vengimą ir mokesčių rojus ir apie juos tinkamai informuoti visuomenę;
- R. kadangi griežtinant priemones, skirtas mokestiniam sukčiavimui nustatyti, taip pat reikėtų stiprinti dabartinius teisės aktus dėl pagalbos mokesčių išieškojimo, vienodos apmokestinimo tvarkos ir įvykdomumo įmonėms srityse;
- S. kadangi 2013 m. vasario mėn. G20 susitikime Maskvoje Europos finansų ministrai pasižadėjo imtis veiksmų, kurių reikia siekiant kovoti su mokesčių vengimu, ir patvirtino, kad vien tik nacionalinėmis priemonėmis norimas poveikis pasiektas nebus;
- T. kadangi dėl pervedimų kainodaros atsirandantis mokesčių vengimas daro neigiamą poveikį besivystančių šalių biudžetams, kurie, manoma, kasmet nesurenka apie 125 mlrd. EUR mokesčių įplaukų, o ši suma yra dvigubai didesnė už tarptautinės pagalbos, kurią jos gauna, dydį;
- U. kadangi teisė priimti teisės aktus mokesčių srityje šiuo metu priklauso valstybėms narėms;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

1. palankiai vertina Komisijos veiksmų planą ir jos rekomendacijas, kuriomis valstybės narės raginamos imtis skubių ir suderintų veiksmų prieš mokesčių rojus ir agresyvų mokesčių planavimą;
2. palankiai vertina G20 finansų ministrų išreikštą ryžtą spręsti mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemas;
3. ragina valstybes nares laikytis savo įsipareigojimų, perimti Komisijos veiksmų planą, visiškai įgyvendinti dvi rekomendacijas; primygtinai ragina valstybes nares užmegzti rimtas derybas, užbaigti procedūras dėl visų dar nepriimtų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, susijusių su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių vengimu, agresyviu mokesčių planavimu ir mokesčių rojais joms priklausančiose teritorijose;
4. apgailestauja, kad valstybės narės dar nesugebėjo pasiekti susitarimo dėl pagrindinių pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, pvz., 2008 m. pasiūlymo iš dalies pakeisti Tarybos direktyvą 2003/48/EB dėl palūkanų, gautų iš taupymo pajamų, apmokestinimo, arba 2011 m. pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės;
5. apgailestauja dėl to, kad iki šiol nepasiekta didelės pažangos mokesčių srityje laikantis paktu „Euro plus“ priimtų įsipareigojimų;
6. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą sukurti „Gero mokesčių valdymo platformą“; ragina Komisiją atidžiai stebėti abiejų rekomendacijų įgyvendinimą visose valstybėse narėse ir konsultuotis su nacionaliniais mokesčių srities darbuotojais, socialiniais partneriais ir profesinėmis sąjungomis ir juos įtraukti į platformos veiklą; ragina Komisiją kasmet Tarybai ir Parlamentui pateikti platformos veiklos ir rezultatų ataskaitą;
7. mano, kad problemos apimtis ir dydis, taip pat tai, jog reikia nedelsiant imtis veiksmų, atskleidžiama Tarptautinio tiriamojo žurnalizmo konsorciumo 2013 m. balandžio mėn. paskelbtoje informacijoje apie slaptas lengvatinio apmokestinimo šalyse ir teritorijose laikomas banko sąskaitas; atsižvelgiant į tai, dar kartą ragina prisiimti griežtesnius Europos ir tarptautinio lygmens įsipareigojimus dėl skaidrumo, kurie turėtų tapti tarptautiniu mastu privalomu daugiašaliu automatiniu keitimosi informacija mokesčių klausimais susitarimu;

ES vaidmuo tarptautinėje arenoje

8. pabrėžia, kad ES turėtų vadovauti diskusijoms dėl kovos su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių vengimu ir mokesčių rojais EBPO, pasauliniame forume skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių klausimais, G20, G8 ir kituose atitinkamuose tarptautiniuose forumuose; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares tarptautinėje arenoje nuolat pabrėžti, kad ypač svarbu tvirtčiau bendradarbiauti kovojant su mokesčiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu, mokesčių vengimu, agresyviu mokesčių planavimu ir mokesčių rojais; pabrėžia, kad tam tikrais atvejais ES turėtų įtikinti ne ES valstybes išplėtoti ir pagerinti atitinkamas jų mokesčių rinkimo sistemas, t. y. pradėti laikytis skaidrumo, automatinių informacijos mainų ir žalingų mokesčių priemonių atsisakymo principų, ir joms padėti; ragina Tarybą ir Komisiją pagerinti techninę pagalbą besivystančioms šalims ir jų pastangas stiprinti gebėjimus;
9. mano, kad nepaprastai svarbu, kad valstybės narės suteiktų igaliojimus Komisijai ES derėtis dėl mokesčių susitarimų su trečiosiomis šalimis vietoj to, kad būtų toliau tęsiama dvišalių derybų praktika, duodanti neoptimalius rezultatus visai ES, taip pat dažnai atitinkamai valstybei narei;
10. pabrėžia, kad valstybės narės, kurios gavo ⁽¹⁾ arba siekia gauti finansinę pagalbą, privalo įgyvendinti priemones, kuriomis stiprinamas ir gerinamas jų pajėgumas surinkti mokesčius ir kovoti su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu; primygtinai ragina Komisiją išplėsti šią prievolę, kad ji apimtų kovos su pinigų plovimu, mokesčių vengimu ir agresyviu mokesčių planavimu priemones;

⁽¹⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013/dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

11. ragina Komisiją neskirti ES finansavimo ES mokesčius standartus pažeidžiančioms įmonėms ir užtikrinti, kad valstybės narės neteiktų joms valstybės pagalbos ar galimybės dalyvauti viešuose pirkimuose; ragina Komisiją ir valstybes nares reikalauti, kad įmonės, dalyvaujančios viešųjų pirkimų sutarčių konkursuose, atskleistų informaciją apie baudas ar bausmes už su mokesčiais susijusius pažeidimus; siūlo, kad viešojo sektoriaus institucijoms, laikantis pagal persvarstytą Pavėluotų mokėjimų direktyvą sutartų prievolių, būtų leidžiama į viešųjų pirkimų sutartį įtraukti sąlygą, pagal kurią joms būtų leidžiama nutraukti sutartį, jei tiekėjas po jos sudarymo nevykdo mokesčių prievolių;
12. ragina Komisiją pasiūlyti bendrus standartus, taikomus valstybių narių mokesčių srities sutartims su besivystančiomis šalimis, siekiant išvengti šių šalių mokesčių bazės erozijos;
13. ragina Komisiją skirti daugiau biudžeto išteklių ir darbuotojų Mokesčių ir muitų sąjungos generaliniam direktoratui (TAXUD GD), kad jis galėtų kurti ES politiką ir pasiūlymus dėl dvigubo neapmokestinimo, mokesčių slėpimo ir mokesčio sukčiavimo;
14. ragina Komisiją ir valstybes nares palaikant santykius su trečiosiomis šalimis primygtinai reikalauti griežtai taikyti mokesčių srities ES standartus, visų pirma būsimų dvišalių ar daugiašalių prekybos susitarimų atvejais;
15. palankiai vertina JAV užsienio sąskaitoms taikomų mokesčių prievolių vykdymo aktą (angl. FATCA), kaip pirmą žingsnį siekiant užtikrinti automatinę keitimąsi informacija tarp ES ir JAV, kad būtų kovojama su tarpvalstybiniu mokesčiu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu; tačiau apgailestauja, kad derybose su JAV, užuot laikiusis bendros ES derybinės pozicijos, laikomasi dvišalio (tarpvyriausybinių) požiūrio; apgailestauja, kad keičiantis informacija nevisiškai laikomasi abipusiškumo principo; šiame kontekste ragina gerbti ES piliečių duomenų apsaugos teises;
16. ragina Komisiją ir valstybes nares atidžiai persvarstyti ir tinkamai įgyvendinti 2012 m. vasario mėn. Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rekomendacijas;

Pagrindinis tikslas – įveikti mokesčių atotrūkį

17. ragina valstybes nares išsipareigoti siekti plataus užmojo, bet realaus tikslo – iki 2020 m. bent per pusę sumažinti mokesčių atotrūkį, nes taip palaiapsniui būtų galima gauti gerokai daugiau mokesčių pajamų nedidinant mokesčių tarifų;
18. be to, pripažįsta, kad plečiant jau esamas mokesčių bazes, o ne didinant mokesčių tarifus ar įvedant naujus mokesčius, būtų galima gauti papildomų pajamų valstybėms narėms;
19. ragina Komisiją pagaliau parengti išsamią strategiją, pagrįstą konkrečiais su teisės aktų leidyba pagal esamas Sutartis susijusiais veiksmais, kad būtų įveiktas ES mokesčių atotrūkis ir būtų užtikrinama, kad visos ES veiklą vykdančios bendrovės vykdytų savo mokesčių prievolės visose valstybėse narėse, kuriose jos vykdo veiklą;
20. pabrėžia, kad mokesčių atotrūkio mažinimo ir kovos su mokesčių rojais, mokesčių slėpimu ir vengimu priemonės padėtų sudaryti skaidrias konkurencingas sąlygas vidaus rinkoje, palengvinti fiskalinę konsolidavimą ir drauge sumažinti valstybės skolos dydį, padidinti viešojo investavimo išteklius, pagerinti nacionalinių mokesčių sistemų efektyvumą ir teisingumą ir pagerinti bendrą mokesčių prievolių vykdymą ir ES, ir besivystančiose šalyse;
21. ragina Komisiją ir valstybes nares geriau išnaudoti programą „Fiscalis“, į ją integruojant ES mokesčių atotrūkio įveikimo strategiją;
22. prašo Komisijos išnagrinėti galimybę pradėti taikyti Europos mokesčių tarpvalstybinio verslo modeliams ir elektroninei prekybai;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

EUROPOS PARLAMENTO NURODYTI VEIKSMAI, KURIE TURĖTŲ BŪTI PAGRINDINIAI ES MOKESČIŲ ATOTRŪKIO ĮVEIKIMO STRATEGIJOS VEIKSMAI**Mokestinis sukčiavimas ir mokesčių slėpimas**

23. ragina valstybes nares skirti pakankamai darbuotojų, specialistų ir biudžeto išteklių savo nacionalinėms mokesčių administracijoms ir mokesčių audito darbuotojams, taip pat išteklių mokesčių administracijų darbuotojų mokymams, per kuriuose daugiausia dėmesio būtų skiriama tarpvalstybiniam bendradarbiavimui mokestinio sukčiavimo ir mokesčių vengimo srityse, taip pat pradėti taikyti griežtas kovos su korupcija priemones;

24. ragina Komisiją nedelsiant imtis veiksmų dėl bendrovių mokesčių mokėjimo skaidrumo ir nustatyti prievolę visoms tarptautinėms bendrovėms skelbti vieną paprastą skaičių, atspindintį kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje jos vykdo veiklą, sumokėtų mokesčių sumą;

25. pabrėžia bendros konsoliduotos pelno mokesčio bazės (BKPMB) svarbą ir ragina valstybes nares susitarti ir įgyvendinti Direktyvą dėl BKPMB palaipsniui pereinant nuo pasirinktinės prie privalomos sistemos, kaip nustatyta 2012 m. balandžio 19 d. Parlamento teisėkūros rezoliucijoje dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB);

26. mano, kad kompetentingos institucijos turėtų imtis veiksmų ir sustabdyti arba panaikinti finansų įstaigų ir finansų patarėjų bankininkystės leidimus, jei jie prisideda prie mokestinio sukčiavimo siūlydami produktus arba paslaugas, kuriais naudodamiesi jų klientai gali slėpti mokesčius arba atsakyti bendradarbiauti su mokesčių institucijomis;

27. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą įtraukti mokestinių nusikaltimų, kaip su pinigų plovimu susijusių pirminių teisės pažeidimų, sąrašą į naujos Kovos su pinigų plovimu direktyvos (2013/0025(COD)) taikymo sritį ir ragina ją skubiai įgyvendinti; ragina Komisiją pateikti pasiūlymų dėl suderintos kovos su mokestiniu sukčiavimu pagal baudžiamąją teisę, ypač tarpvalstybinių arba tarpusavio tyrimų atveju; ragina Komisiją sustiprinti savo bendradarbiavimą su kitomis ES teisėsaugos institucijomis, visų pirma su institucijomis, atsakingomis už kovą su pinigų plovimu, teisingumą ir socialinį draudimą;

28. ragina valstybes nares panaikinti visas nacionalinės teisės kliūtis, trukdančias bendradarbiauti ir keistis mokestiniais duomenimis su ES institucijomis ir valstybių narių viduje, ir drauge užtikrinti veiksmingą mokesčių mokėtojų duomenų apsaugą;

29. ragina Komisiją nustatyti sritis, kuriose galėtų būti pagerintas ES reguliavimas ir valstybių narių administracinis bendradarbiavimas, kad būtų sumažinamas mokestinis sukčiavimas, taip pat tinkamai naudojant programas „Fiscalis“ ir „Muitinė“;

30. palankiai vertina tai, kad Taryba priėmė naują administracinio bendradarbiavimo sistemą ir ragina valstybes nares greitai ją įgyvendinti;

31. ragina valstybes nares siekti gauti pačius naujausius duomenis apie mokesčių slėpimą iš kitų vyriausybinių registru, pvz., duomenų bazių apie variklines transporto priemones, žemę, jachtas ir kitą turtą, ir dalintis jais su kitomis valstybėmis narėmis ir Komisija;

32. pabrėžia, kaip svarbu įgyvendinti naujas strategijas ir veiksmingiau išnaudoti esamas ES struktūras siekiant geriau kovoti su sukčiavimu PVM ir ypač karuseliniu sukčiavimu; todėl ragina Tarybą skubiai priimti ir įgyvendinti direktyvą, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kiek tai susiję su kovos su sukčiavimu pridėtinės vertės mokesčiu greitojo reagavimo mechanizmu;

33. ragina valstybes nares pagal naują programą „Fiscalis 2020“ tęsti ir patobulinti tuo pačiu metu vykdomą kontrolę siekiant nustatyti tarpvalstybinį mokestinį sukčiavimą ir su juo kovoti ir sudaryti sąlygas užsienio pareigūnams patekti į mokesčių administracijų biurus, taip pat atliekant per administracinius tyrimus; pabrėžia tvirtesnio mokesčių institucijų ir kitų teisėsaugos įstaigų bendradarbiavimo svarbą, visų pirmą dalijantis informacija, gauta atliekant tyrimus, susijusius su pinigų plovimu ir su juo susijusiais nusikaltimais;

34. primena, kad neoficialios ekonomikos negalima panaikinti nepasiūlius tinkamų skatinamųjų priemonių; be to, siūlo kad valstybės narės rezultatų suvestinėse turėtų informuoti, kaip joms sekasi mažinti neoficialios ekonomikos apimtį;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

35. remia Tarptautinės vertybinių popierių komisijų organizacijos (IOSCO) pastangas nustatyti juridinių asmenų identifikatorius kaip žingsnį siekiant užtikrinti finansinio sandorio atsekamumą ir skaidrumą, kurie yra labai svarbūs siekiant palengvinti kovą su mokesčiniu sukčiavimu;
36. atkreipia dėmesį į tai, kad panaikinus mokesčių privilegijas bus sudaryta galimybė vykdyti visapusiškas reformas ir taip sukurti nesudėtingą, suprantamą ir teisingą mokesčių sistemą;
37. pabrėžia, kad teismo bylos dėl mokesčio sukčiavimo yra sudėtingos ir ilgai trunka ir kad tie, kurie pripažįstami kaltais, yra nubaudžiami palyginti švelniai, todėl mokesčio sukčiavimas atrodo nerizikingas nusikaltimas;
38. pabrėžia e. valdžios potencialą skaidrumo ir kovos su sukčiavimu bei korupcija srityse, taigi padedant apsaugoti viešąsias lėšas; pabrėžia, kad reikia priimti teisės aktus, pagal kuriuos būtų sudaromos sąlygos nuolat diegti naujoves;
39. ragina Komisiją visų pirma spręsti valstybėse narėse naudojamų skirtingų mokesčių sistemų įvairiarūšės neatitikties problemą;
40. primena, kad PVM yra nuosavi ištekliai, mokesčių slėpimas šioje srityje tiesiogiai veikia valstybių narių ekonomiką ir ES biudžetą; primena, kad Audito Rūmai nurodo, jog „PVM vengimas paveikia valstybių narių finansinius interesus. Jis turi poveikį ES biudžetui, kadangi dėl jo sumažėja PVM nuosavi ištekliai. Šie nuostoliai kompensuojami BNP pagrįstais ištekliais, iškreipiant atskirų valstybių narių įnašus į ES biudžetą. Be to, mokesčio sukčiavimas trikdo vidaus rinkos veikimą ir užkerta kelią sąžiningai konkurencijai“⁽¹⁾;
41. pažymi, kad pagal Europos Sąjungos PVM sistemą gaunama didelė dalis viešųjų įplaukų (2009 m. – 21 proc. įplaukų)⁽²⁾, tačiau ši sistema taip pat yra didelių nereikalingų sąnaudų atitikčiai ir dažno mokesčių vengimo priežastis;
42. pažymi, kad nuo tada, kai pradėtas taikyti PVM, jo surinkimo modelis nebuvo keičiamas; pabrėžia, kad atsižvelgiant į daugybę įvykusių pokyčių technologinėje ir ekonominėje aplinkoje, šis modelis yra pasenęs, todėl ir toliau patiriama didelių nuostolių;
43. pabrėžia, kad tinkamas muitų sistemos veikimas daro tiesioginę įtaką PVM skaičiavimui; yra labai susirūpinęs, kad muitinės patikrinimai ES neveikia tinkamai ir dėl to prarandama didelė dalis PVM⁽³⁾; mano, kad yra nepriimtina, jog daugumoje valstybių narių mokesčių administratoriai neturi tiesioginės prieigos prie muitinių duomenų ir kad dėl šios priežasties neįmanoma atlikti automatizuotos kryžminės patikros pagal mokesčius duomenis; pažymi, kad organizuoto nusikalstamumo atstovai labai gerai žino dabartinės sistemos trūkumus;
44. ragina Komisiją ir valstybes nares apsvaistyti galimybę nustatyti priemones, pagal kurias galima būtų socialiniais tikslais panaudoti lėšas, konfiskuotas baudžiamųjų bylų dėl mokesčio sukčiavimo ir mokesčių vengimo metu; todėl ragina didelę dalį konfiskuotų lėšų panaudoti socialiniais tikslais ir jas grąžinti į tiesiogiai ar netiesiogiai nuo mokesčių nusikalstamumų nukentėjusių vietos ir regioninę ekonomiką;
45. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti aplinką, kurioje pilietinės visuomenės vaidmuo atskleidžiant mokesčių sukčiavimą ir mokesčių rojus būtų visapusiškai apsaugotas, be kita ko, nustatyti efektyvias vidaus informatorių ir žurnalistų šaltinių apsaugos sistemas;

⁽¹⁾ Specialioji Audito Rūmų ataskaita Nr. 13/2011, p. 11, 5 dalis.

⁽²⁾ Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato politikos departamentas A (Ekonomikos ir mokslo politikos direktoratas): PVM supaprastinimas ir modernizavimas bendrojoje skaitmeninėje rinkoje (angl. „Simplifying and Modernising VAT in the Digital Single Market“) (IP/A/IMCO/ST/2012_03), 2012 m. rugsėjo mėn., <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=75179>

⁽³⁾ Audito Rūmai savo specialiojoje ataskaitoje Nr. 13/2011 nustatė, kad vien taikant 42 muitinės procedūrą 2009 m. septyniose valstybėse narėse, kuriose atliktas auditas, ekstrapoliuoti prarastų lėšų suma sudarė maždaug 2 200 mln. EUR, o tai atitinka 29 proc. PVM, kuris teoriškai tose septyniose ES valstybėse narėse buvo taikytinas visai apmokestintai 2009 m. pagal 42 muitinės procedūrą importuotų prekių sumai.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

Mokesčių vengimas ir agresyvus mokesčių planavimas

46. ragina valstybes nares prioritetine tvarka priimti ir įgyvendinti iš dalies pakeistą Taupymo pajamų apmokestinimo direktyvą, kad būtų panaikintos esamos direktyvos spragos ir užkirstas kelias mokesčių vengimui;

47. palankiai vertina tarptautines diskusijas dėl EBPO sandorių kainodaros gairių, t. y. pelno perkėlimo į mokesčių rojus siekiant išvengti mokesčių ir išsivysčiusiose, ir besivystančiose šalyse; prašo Komisijos ir valstybių narių nedelsiant imtis veiksmų ir persvarstyti dabartines sandorių kainodaros taisykles, visų pirma rizikos ir nematerialaus turto perkėlimo, turto nuosavybės dirbtinio padalijimo tarp grupės teisinių subjektų ir tų subjektų sandorių, kurie vargu ar vyktų tarp nepriklausomų subjektų, aspektais; ragina Komisiją sukurti sandorių kainodarai taikomą išankstinių kainodaros susitarimų sistemą, kad taip greta esamų reikalavimų pagal ES sandorių kainodaros dokumentų gaires būtų pridėtas naujas reikalavimas; siūlo, kad vykdant sandorius su juodajame sąraše esančiomis jurisdikcijomis reikalavimai pateikti dokumentus ir mokesčių deklaracijas būtų didesni;

48. palankiai vertina pažangą dėl ataskaitų pagal atskiras šalis pagal Apskaitos ir Skaidrumo direktyvas; ragina Komisiją kaip kitą priemonę nustatyti prievolę visų sektorių tarpvalstybinėms bendrovėms teikti ataskaitas pagal šalis ir padidinti mokėjimo operacijų skaidrumą, t. y. reikalauti atskleisti informaciją, pvz., apie bendrovės veiklos pobūdį ir geografinę buveinę, apyvartą, darbuotojų skaičių, išreikštą visą darbo dieną dirbančių darbuotojų skaičiumi, pelną ar nuostolius neatskaičius mokesčių, pelno ar nuostolių mokesčių ir kiekvienoje šalyje gautas valstybės subsidijas grupės kaip vieno subjekto prekybai, kad būtų galima stebėti, kaip laikomasi tinkamos sandorių kainodaros taisyklių;

49. ragina papildyti pasiūlymą dėl Kovos su pinigų plovimu direktyvos peržiūros ir į ją įtraukti prievolę sukurti viešai prieinamus bendrovių, savitarpio fondų ir kitų panašių juridinių asmenų realiosios nuosavybės teisės valstybinius registrus;

50. ragina valstybes nares gerinti Verslo apmokestinimo elgesio kodekso veiksmingumą keliant problemas Tarybos lygmeniu, jei skubiai reikalingi politiniai sprendimai; ragina Komisiją aktyviai įsikišti tais atvejais, kai Elgesio kodekso grupė negali sutarti dėl procedūrų neatitiktai nacionalinėse mokesčių sistemose pašalinti;

51. ragina Komisiją parengti ir remti auditorių ir konsultantų elgesio kodeksą; ragina audito bendroves pranešti nacionalinėms mokesčių institucijoms aptikus bet kokius požymius, kad audituojama bendrovė naudoja agresyvų mokesčių planavimą;

52. mano, kad auditoriams neturėtų būti leidžiama teikti uždraustų su auditu nesusijusių paslaugų ir kad mokesčių konsultavimo paslaugos, susijusios su sandorių struktūrizavimu ir konsultavimu mokesčių klausimais, turi būti laikomos tokiomis paslaugomis;

53. pažymi, kad tinkamai nustatyti mokesčių mokėtojų tapatybę būtina sėkmingiems nacionalinių mokesčių administratorių informacijos mainams; ragina Komisiją paspartinti ES mokesčių mokėtojo kodo kūrimą, kuris būtų taikomas visiems tarpvalstybiniuose sandoriuose dalyvaujantiems juridiniams ir fiziniams asmenims; mano, kad mokesčių mokėtojo kodas turėtų būti sujungtas su tarptautine atvira PVM informacijos mainų sistemos (VIES) duomenų baze ir padėti nustatyti nesumokėtus mokesčius ir kitus įsipareigojimus, kurių buvo išvengta;

54. ragina Komisiją 2013 m. pateikti pasiūlymą dėl Patronuojančių ir dukterinių bendrovių direktyvos ir Palūkanų ir autorinių atlyginimų direktyvos persvarstymo siekiant persvarstyti ir suderinti abiejų direktyvų nuostatas dėl kovos su piktnaudžiavimu ir panaikinti dvigubą neapmokestinimą, kuris galimas dėl mišrių subjektų ir finansinių priemonių ES;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

55. ragina valstybes nares greitai įgyvendinti Komisijos pasiūlymą dėl bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės nustatymo, kad būtų neutralizuota agresyvi mokesčių planavimo praktika, ir įtraukti sąlygą į savo dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, kad būtų išvengta dvigubo neapmokestinimo atveju; ragina valstybes nares neteikti jokių mokesčių lengvatų, jei jų atsiranda pagal apsimestinius ar ekonominio pagrindo neturinčius susitarimus; siūlo pradėti darbą nustatyti ES valstybių narių standartinių taisyklių rinkinį siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo;

56. palankiai vertina Komisijos darbą kuriant Europos mokesčių mokėtojo kodeksą; mano, kad toks kodeksas padės padidinti tam tikrų mokesčių sistemų teisėtumą ir suprantamumą, sustiprinti bendradarbiavimą, mokesčių administracijų ir mokesčių mokėtojų tarpusavio pasitikėjimą ir padės mokesčių mokėtojams, t.y. užtikrins didesnę mokesčių mokėtojų teisių ir prievolių skaidrumą;

57. ragina Komisiją ir valstybes nares nustatyti veiksmingus įplaukų surinkimo mechanizmus, kuriais būtų kuo labiau sumažintas atstumas tarp mokesčių mokėtojų ir mokesčių institucijų ir būtų kuo daugiau naudojamos šiuolaikinėmis technologijomis; ragina Komisiją spręsti elektroninės prekybos apmokestinimo sudėtingumo klausimą ir sukurti atitinkamus ES standartus;

58. ragina valstybes nares užtikrinti, kad finansų sektoriaus lobizmas, dėl kurio dažnai atsiranda teisėta mokesčių vengimo ir agresyvaus mokesčių planavimo tvarka, būtų padarytas kuo skaidresnis;

59. ragina Komisiją reguliuoti finansinius srautus iš valstybių narių į trečiąsias šalis, kurie yra skirti mokesčiams vengti, ir sukurti subalansuotą ir konkurencingą mokesčių sistemą;

60. ragina Komisiją imtis veiksmų prieš bendrovių agresyvaus mokesčių planavimo padalinius, visų pirma finansinių paslaugų sektoriuje;

61. ragina Komisiją atlikti teisinių ir realių mokesčių tarifų skirtumų valstybėse narėse išsamų tyrimą siekiant užtikrinti, kad diskusijos dėl fiskalinio derinimo būtų paremtos objektyviais duomenimis;

62. ragina valstybes nares pranešti ir viešai skelbti pavienius nacionalinių institucijų nutarimus dėl mokesčių, taikomų tarpvalstybinėms bendrovėms; primygtinai ragina valstybes nares taikyti tarpvalstybinėms bendrovėms, norinčioms gauti sprendimą dėl mokesčių, griežtus esminius reikalavimus;

63. atkreipia dėmesį į tai, kad nors savitarpio fondai dažnai yra naudojami kaip mokesčių slėpimo priemonės, tačiau su susirūpinimu pažymi, kad daugelyje valstybių nereikalaujama registruoti teisinių susitarimų; ragina ES sukurti savitarpio fondų ir kitų slaptų subjektų Europos registrą, nes tai yra būtina kovos su mokesčių vengimu sąlyga;

Mokesčių rojai

64. ragina laikytis bendro ES požiūrio į mokesčių rojus;

65. palankiai vertina Komisijos išipareigojimą skatinti savaiminį keitimąsi informacija, kuris ateityje būtų Europos ir tarptautinis skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių klausimais standartas; dar kartą ragina šalia Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtos organizacijos (EBPO) sistemos imtis veiksmų, siekiant kovoti su neteisėtais finansiniais srautais, mokesčių slėpimu ir vengimu, atsižvelgiant į įvairius jų trūkumus; apgailestauja, kad EBPO sudaro galimybę vyriausybėms išvengti įtraukimo į jų juoduosius sąrašus vien tik joms pažadėjus laikytis keitimosi informacija principų, tačiau neužtikrinus veiksmingo šių principų įgyvendinimo praktikoje; taip pat mano, kad reikalavimas sudaryti susitarimus su kitomis 12 šalių siekiant būti išbrauktam iš juodojo sąrašo, yra nepagrįstas, nes pagal jį nenumatoma jokių kokybinių rodiklių, kuriais naudojantis būtų galima objektyviai įvertinti, ar vadovaujamosi gero valdymo praktika

66. ragina Komisiją patvirtinti aiškias apibrėžtis ir bendrus mokesčių rojų nustatymo kriterijus, taip pat atitinkamas mokesčių rojais pripažintoms jurisdikcijoms taikomas priemones, kurios turi būti įgyvendintos iki 2014 m. gruodžio 31 d., ir užtikrinti, kad jie būtų nuosekliai taikomi visuose ES teisės aktuose; siūlo nustatyti apibrėžtą vadovaujantis EBPO skaidrumo ir informacijos mainų standartais ir elgesio kodekso principais ir kriterijais; šiuo atžvilgiu mano, kad tam tikra jurisdikcija turi būti laikoma mokesčių rojumi, jei esama tokių požymių:

- i) pranašumai suteikiami tik nerezydentams arba sandorių, sudaromų su nerezydentais, atžvilgiu;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- ii) pranašumai visiškai atskirti nuo vidaus rinkos, kad neturėtų poveikio šalies mokesčio bazei;
- iii) pranašumai suteikiami net tais atvejais, kai jurisdikcijoje, kurioje gaunama mokestinė nauda, faktiškai nevykdoma jokia ūkinė veikla ar nedaroma didelė ekonominė įtaka;
- iv) pelno, gaunamo tarptautinei įmonių grupei vykdam t veiklą, nustatymo taisyklės skiriasi nuo tarptautiniu mastu patvirtintų principų, visų pirma nuo taisyklių, dėl kurių susitarta EBPO;
- v) mokesčių priemonėms trūksta skaidrumo, be kita ko, kai teisinės nuostatos administraciniu lygmeniu neskaidriai sušvelninamos;
- vi) jurisdikcija netaiko jokių mokesčių arba tik minimalius mokesčius;
- vii) esama teisės aktų arba administracinės tvarkos, pagal kuriuos neleidžiama veiksmingai keistis su mokesčiais susijusia informacija su kitų šalių vyriausybėmis apie mokesčių mokėtojus, kurie neapmokestinami arba kuriems taikomi minimalūs mokesčiai, pažeidžiant EBPO pavyzdinės pajamų ir kapitalo mokesčių konvencijos 26 straipsnyje nustatytus standartus;
- viii) jurisdikcija kuria neskaidrias ir užslaptintas struktūras, dėl kurių bendrovių registru ir savitarpio ir kitų fondų registru sudarymas ir veikimas tampa nepilnas ir neskaidrus;
- ix) jurisdikcija įtraukta į Kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu finansinių veiksmų darbo grupės (angl. FATF) sudarytą nebendradarbiaujančių šalių ir teritorijų sąrašą;

67. ragina Komisiją iki 2014 m. gruodžio 31 d. surinkti duomenis ir sudaryti viešą Europos mokesčių rojų juodąjį sąrašą; atsižvelgdamas į tai, ragina atitinkamas institucijas:

- sustabdyti arba nutraukti esamų dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių su juodajame sąrašė esančiomis jurisdikcijomis galiojimą ir inicijuoti dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis su jurisdikcijomis, kurios nustoja būti mokesčių rojais;
- uždrausti į juodąjį sąrašą įtrauktose jurisdikcijose įsisteigusioms bendrovėms dalyvauti ES viešuosiuose prekių ir paslaugų pirkimuose ir atsisakyti suteikti joms valstybės pagalbą;
- uždrausti teikti valstybės ir ES pagalbą bendrovėms, kurios toliau vykdo operacijas, kuriose dalyvauja į juodąjį sąrašą įtrauktoms jurisdikcijoms priklausantys subjektai;
- persvarstyti Audito ir Apskaitos direktyvas, kad būtų reikalaujama atlikti atskirą atitinkamo į juodąjį sąrašą įtrauktoje jurisdikcijoje esančio ES juridinio asmens kiekvienos patronuojančios bendrovės apskaitą ir auditą;
- uždrausti ES finansų institucijoms ir finansų patarėjams steigti ar turėti filialus ir dukterines įmones į juodąjį sąrašą įtrauktose jurisdikcijose ir apsvastyti galimybę panaikinti Europos finansų institucijų ir finansų patarėjų, kurie turi dukterines įmones ir toliau vykdo veiklą į juodąjį sąrašą įtrauktose jurisdikcijose, licencijas;
- nustatyti specialų mokestį už visus sandorius, vykdomus į jurisdikcijas, įtrauktas į juodąjį sąrašą, ar iš jų;
- užtikrinti, kad būtų panaikintos asmenims, kurie šiose šalyse yra nerezidentai mokesčių tikslais, taikomos apmokestinimo prie šaltinio išimty;
- išnagrinėti įvairias galimybes Europos Sąjungoje nepripažinti teisinio bendrovių, įsteigtų į juodąjį sąrašą įtrauktose jurisdikcijose, statuso;
- prekybos su trečiosiomis šalimis, įtrauktomis į juodąjį sąrašą, atvejais nustatyti tarifines kliūtis;
- aktyvinti Komisijos ir Europos investicijų banko dialogą siekiant užtikrinti, kad nebūtų teikiamos investicijos projektams, gavėjams ir tarpininkams iš į juodąjį sąrašą įtrauktų jurisdikcijų;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

Tarptautinis matmuo

68. mano, kad Komisijos rekomendacijoje dėl priemonių, kuriomis trečiosios šalys skatinamos laikytis minimalių gero mokesčių srities valdymo standartų, pateikti mažiausi standartai turėtų būti tiesiogiai taikomi ir pačioms valstybės narėms;

69. ragina valstybes nares siūlyti bendradarbiavimą ir pagalbą besivystančioms trečiosioms šalims, kurios nėra mokesčių rojai, padedant joms veiksmingai spręsti mokestinio sukčiavimo ir mokesčių vengimo problemas, visų pirma taikant gebėjimų stiprinimo priemones; remia Komisijos raginimą, kad tuo tikslu valstybės narės ribotam laikui komandiruočiau mokesčių ekspertus į tokias šalis;

70. ragina Komisiją visapusiškai prisidėti prie tolesnio EBPO mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemų sprendimo projekto ir dalytis probleminių mokesčių režimų valstybėse narėse ir tarp jų pokyčių, kurių reikia siekiant išvengti mokestinio sukčiavimo ir slėpimo, taip pat bet kokios formos agresyvaus mokesčių planavimo, analize; ragina Komisiją reguliariai teikti šio proceso ataskaitas Tarybai ir Komisijai;

71. pabrėžia, kad, norint pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslus, besivystančiose šalyse reikia sutelkti ir užtikrinti mokesčių išteklius, nes jie yra lengviau numatomi ir tvaresni nei užsienio pagalba ir gali padėti sumažinti skolą; tačiau pažymi, kad mokesčių išteklių ir BVP santykis yra nedidelis daugumoje besivystančių šalių, kurios, kurdamos patikimą viešųjų finansų sistemą, susiduria su socialiniais, politiniais ir administraciniais sunkumais, todėl tampa itin neapsaugotos nuo pavienių mokesčių mokėtojų bei įmonių mokesčių slėpimo ir vengimo veiklos;

72. susirūpinęs pažymi, kad daugelio besivystančių šalių derybinė padėtis kai kurių tiesioginių užsienio investuotojų, kurie ieško mokesčių subsidijų ir lengvatų, atžvilgiu yra labai keblis; mano, kad pakankamai didelių investicijų atvejais iš įmonių reikėtų reikalauti prisiimti konkrečius įsipareigojimus dėl teigiamo šalutinio jų projektų poveikio ekonominiams ir socialiniams vystymuisi vietos ir (arba) nacionaliniu lygmenimis

73. atkreipia dėmesį į tai, kad neteisėtas kapitalo išvežimas yra pagrindinis besivystančių šalių skolos paaiškinimas, o agresyvus mokesčių planavimas prieštarauja įmonių socialinės atsakomybės principams;

74. pažymi, kad daugelyje besivystančių šalių mokesčių sistemos neatitinka tarptautinių standartų (vietoj to pastebima silpna apmokestinimo jurisdikcija, neveiksmingas mokesčių administravimas, aukštas korupcijos lygis, nepakankami gebėjimai įdiegti ir išlaikyti tinkamai veikiančius mokesčių registrus ir kt.); ragina ES didinti savo pagalbą, kuri teikiama pagal vystomojo bendradarbiavimo priemonę ir per Europos plėtros fondą (EPF) mokesčių valdymui tobulinti ir tarptautinio mokestinio sukčiavimo bei pernelyg didelio optimizavimo klausimams spręsti, padedant ugdyti besivystančių šalių gebėjimus susekti netinkamą veiklą ir patraukti už ją baudžiamojon atsakomybėn aktyviau bendradarbiaujant mokesčių valdymo srityje; taip pat mano, kad reikėtų teikti paramą besivystančių šalių, kurios yra mokesčių rojai, ekonomikos perorientavimui;

75. palankiai vertina pirmuosius veiksmus, kurių imtasi Pasauliniame forume rengiant tarpusavio vertinimus mokesčių slėpimo klausimais; vis dėlto mano, kad, norint sumažinti neteisėtus finansų srautus, Pasaulinio forumo standartai bus neveiksmingi, jei didžiausias dėmesys bus skiriamas EBPO keitimosi informacija pateikus prašymą sistemai;

76. nurodo, kad skatinant dvišalį, o ne daugiašalį požiūrį į tarptautinius mokesčių klausimus, dvigubo apmokestinimo išvengimo susitarimai gali paskatinti sandorių kainodarą ir reguliacinį arbitražą; taigi ragina Komisiją liautis skatinti sudaryti tokius susitarimus ir labiau remti susitarimus dėl keitimosi informacija mokesčių klausimais, kadangi paprastai dėl pirmiau minėtų susitarimų besivystančiose šalyse dividendams, palūkanoms ir autorinių atlyginimų mokėjimams taikant mažesnius išskaičiuojamų mokesčių tarifus patiriama mokestinių nuostolių;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

77. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, EBPO ir JT tarptautinio bendradarbiavimo mokesčių klausimais ekspertų komitetui, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) priežiūros komitetui ir pačiai OLAF.

P7_TA(2013)0206

Metinė mokesčių ataskaita: kaip išnaudoti ES ekonomikos augimo galimybes

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija „Metinė mokesčių ataskaita: kaip išnaudoti ES ekonomikos augimo galimybes“ (2013/2025(INI))

(2016/C 055/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 26, 110–115 ir 120 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvą 2003/48/EB dėl taupymo pajamų, gautų iš palūkanų, apmokestinimo (COM(2008)0727),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo leidžiamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje (COM(2012)0631),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės (BKPMB) (COM(2011)0121),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (COM(2011)0169),
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 11 d. poziciją dėl įmonių pelno apmokestinimo: bendra apmokestinimo sistema, taikoma palūkanų ir autorinių atlyginimų mokėjimams (nauja redakcija) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 27 d. Komisijos komunikatą dėl konkrečių kovos su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, susijusiu ir su trečiosiomis šalimis, stiprinimo būdų (COM(2012)0351),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos komunikatą „Veiksmų planas stiprinti kovą su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu“ (COM(2012)0722),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendaciją dėl agresyvaus mokesčių planavimo (C(2012)8806),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendaciją dėl priemonių, kuriomis trečiosios šalys skatinamos laikytis minimalių gero mokesčių srities valdymo standartų (C(2012)8805),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 14 d. Komisijos komunikatą dėl bendrosios rinkos stiprinimo šalinant su lengvaisiais automobiliais susijusias tarpvalstybines mokesčines kliūtis (COM(2012)0756),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. Europos Sąjungos mokesčių srities veiksmų programa („Fiscalis 2020“) (COM(2012)0465),
- atsižvelgdamas į Komisijos parengtą viešųjų finansų padėties ekonominėje ir pinigų sąjungoje ataskaitą (*European Economy*, 4/2012),
- atsižvelgdamas į 2013 m. sausio 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Viešieji finansai Ekonominėje ir pinigų sąjungoje (EPS) 2011 m. ir 2012 m.“ ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0318.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0011.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Komisijos parengtą mokesčių reformų ES valstybėse narėse ataskaitą (*European Economy*, 6/2012),
  - atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) parengtą 2012 m. mokesčių darbotvarkę (angl. *OECD's Current Tax agenda 2012*) ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į EBPO pranešimą „Mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemų sprendimas“ (2013 m.) ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 5 d. „Deutsch Bank“ paskelbtą mokesčių sistemų poveikio ekonomikos augimui Europoje apžvalgą ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į strategiją „Europa 2020“ (COM(2010)2020),
  - atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 10 d. ECOFIN tarybos išvadas ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. Komisijos metinę augimo apžvalgą (COM(2012)0750),
  - atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 12 d. Tarybos išvadas dėl 2013 m. ataskaitos dėl įspėjimo mechanizmo ⁽⁵⁾,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 29 d., spalio 19 d. ir gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,
  - atsižvelgdamas į G20 finansų ministrų ir centrinių bankų valdytojų susitikimo, vykusio Maskvoje 2013 m. vasario 15–16 d., galutinę ataskaitą ⁽⁶⁾,
  - atsižvelgdamas į Tarybai pirmininkaujančios Airijos darbo programą,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A7–0154/2013),
- A. kadangi ES šalių ekonomika – daugeliu atvejų dėlto, kad dabartiniame politikos priemonių derinyje mažai dėmesio skiriama investicijoms, konkurencingumui, užimtumui ir teisingam bei veiksmingam apmokestinimui – netolimoje ateityje turės nedideles arba net neigiamas ekonomikos augimo ir užimtumo lygio perspektyvas; kadangi visa euro zona patiria pakartotinį ekonomikos nuosmukį;
- B. kadangi nuo pastarojo meto skolos krizės protrūkio kuriose valstybėse narėse itin pasikeitė iš mokesčių gaunamų pajamų struktūra, o susijusius struktūrinius ir ciklinius šio pokyčio padarinius sunku išskirti; kadangi kuriant mokesčių politiką būtina išsamiai atsižvelgti į subsidarumo ir daugiapakopio valdymo principus, vadovaujantis atitinkamais valstybių narių teisės aktais;
- C. kadangi dėl krizės, kuri atskleidė struktūrinius kai kurių ES valstybių narių trūkumus ir kuri toliau daro žalą ES ekonomikos augimo potencialui, valstybės narės susiduria su dideliais biudžetų balansavimo uždaviniais, tuo pat metu siekdamos skatinti ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą;
- D. kadangi nuo naujo tūkstantmečio pradžios ES galima pastebėti labiau į augimą nukreiptos mokesčių sistemos plėtotės tendenciją;
- E. kadangi mokesčių sistemos ES turi būti palankios verslui siekiant padidinti įmonių galimybes skatinti ekonomikos augimą ir kurti darbo vietas;

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/ctp/OECDCurrentTaxAgenda2012.pdf>

⁽²⁾ <http://www.oecd.org/ctp/beps.htm>

⁽³⁾ http://www.dbresearch.com/PROD/DBR_INTERNET_EN-PROD/PROD000000000295266.pdf

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ecofin/131662.pdf

⁽⁵⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ecofin/135430.pdf

⁽⁶⁾ <http://www.g20.org/news/20130216/781212902.html>

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- F. kadangi lėto ekonomikos augimo ir nuosmukio laikotarpiu pavėluotas iš anksto sumokėtų mokesčių grąžinimas sukuria įmonėms papildomų likvidumo problemų;
- G. kadangi krizės poveikis turėtų būti sumažintas vykdant tokią mokesčių politiką, kuri suderinama su strategijos „Europa 2020“ tikslais, ir tai turėtų būti laikoma prioritetu;
- H. kadangi siekiant atkurti biudžeto politikos patikimumą ir sumažinti valstybių narių skolas būtina koreguoti biudžeto išlaidas, skubiai įgyvendinti augimui palankias struktūrines reformas, pagerinti mokesčių rinkimo metodus ir pakeisti kai kuriuos mokesčius, užtikrinant, kad pirmenybė suteikiama, kur tinkama, tiems mokesčiams, kurie skiriami kapitalui, aplinką žalojančiai veiklai ir kai kuriems vartojimo tipams, o ne darbui apmokestinti;
- I. kadangi aktyvi ir pažangi politikos plėtra aplinkos apsaugos mokesčių srityje svarbi įgyvendinant principą „teršėjas moka“, didinant ekonomikos augimą ir paverčiant augimo perspektyvas tvariomis;

Bendrosios aplinkybės

1. pažymi, kad mokesčių politika vis dar išlieka nacionaline kompetencija, todėl turi būti gerbiamos skirtingos valstybių narių mokesčių sistemos; pažymi, kad perkeliant kompetenciją apmokestinimo srityje iš nacionalinio į Europos Sąjungos lygmenį, būtina keisti Sutartį, o tam, savo ruožtu, reikalingas vieningas visų valstybių narių pritarimas; tačiau pažymi, kad tai nepašalina poreikio veiksmingai koordinuoti mokesčių taisykles Europos lygmeniu; pabrėžia, kad kuriant mokesčių politiką būtina išsamiai atsižvelgti į subsidiarumo ir daugiapakopio valdymo principus, vadovaujantis atitinkamais valstybių narių teisės aktais;
2. pažymi, kad optimalus mokesčių sistemų modelis priklauso nuo įvairių veiksnių ir todėl atskirose šalyse įdiegti modeliai skiriasi; todėl būtina tinkamai planuoti ir derinti mokesčių politiką trumpuoju, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais;
3. pabrėžia, kad mokesčių politikos koordinavimo srityje pasiekta pažangos, tačiau pažymi, kad ES piliečiai ir įmonės, įsitraukę į tarpvalstybinę veiklą, vis dar patiria dideles sąnaudas, administracinę naštą ir teises spragas, kurias būtina kuo greičiau pašalinti, siekiant, kad jie galėtų pasinaudoti bendrosios rinkos teikiama nauda;
4. atkreipia dėmesį į tai, kad sveika konkurencija tarp bendrojoje rinkoje veikiančių skirtingų mokesčių sistemų turėti teigiamą poveikį Europos ekonomikai; kita vertus, pabrėžia, kad kenksminga konkurencija mokesčiais turi žalingą poveikį ekonomikai; atsizlegdamas į EBPO pranešimą „Mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo problemų sprendimas“ pabrėžia, kad itin svarbios veikiančios institucijos, kurios pagrįstos patikima ir teisinga teisine ir administracine sistema;
5. pažymi, kad norint pasiekti ekonominę pusiausvyrą, reikia ne tik užtikrinti tvarių fiskalinės politikos sričių vykdymą, bet ir įvesti tokias augimą skatinančias priemones kaip kova su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių vengimu, apmokestinimo nukreipimas į augimui palankesnes sritis ir suteikti mokesčių paskatinimą tiek savarankiškai dirbantiems asmenims, tiek mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), ypač siekiant skatinti inovacijas ir tyrimus ir plėtrą;
6. pabrėžia, kad įmonėms ir piliečiams naudinga, kad būtų sukurta aiški, nuspėjama, stabili ir skaidri mokesčių aplinka bendrojoje rinkoje, nes neskaidrios mokesčių taisyklės kliudo tarpvalstybinei veiklai ir vidaus bei užsienio investicijoms ES; siūlo asmenims ir įmonėms pateikti daugiau ir išsamesnės informacijos apie mokesčių taisykles, reikalavimus ir reglamentus kiekvienoje valstybėje narėje;
7. rekomenduoja, kad valstybės narės, keisdamos esančius mokesčius ir įvesdamos naujus mokesčius, veiktų apdairiai ir užtikrintų, kad tai būtų daroma skatinant ekonomikos augimą ir kad asmenys ir verslo sektorius turėtų pakankamai laiko ir priemonių pasirengti naujoms fiskalinėms priemonėms, prieš joms įsigaliojant;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

8. yra susirūpinęs dėl poveikio, kurį daugelyje valstybių narių vykstantis visuotinis perėjimas prie didesnio vartojimo apmokestinamo galėtų turėti socialinei nelygybei; ragina valstybes nares atidžiai vertinti šią galimą problemą ir nuodugniai išnagrinėti neigiamą poveikį, kurį turėtų visos mokesčių sistemos progresyvumo panaikinimas; mano, kad PVM sistemoje turėtų būti daugiau lankstumo, kai tam tikrai tinkamai pagrįstais atvejais, numatytais Direktyvoje dėl bendros pridėtinės vertės mokesčio sistemos ir susijusiais su kultūra ir pagrindinėmis reikmėmis, kai kuriems produktams būtų taikomas mažesnis nei standartinis mokestis;

9. supranta, kad siekiant paversti ES biudžetą naudinga, augimą didinančia priemone, reikalingi nuosavi ištekliai, kad Komisija turėtų daugiau savarankiškumo, rengdama pasiūlymus;

Paslėptų išteklių, kuriais galima skatinti ekonomikos augimą vykdant mokesčių politiką, nustatymas

10. pažymi, kad ekonomikos plėtra priklauso nuo tokių veiksnių kaip darbas ir kapitalas, taip pat technologinė pažanga ir efektyvus išteklių naudojimas ir produktyvumas, ir kad mokesčių politikoje būtų atidžiai atsižvelgiama į šiuos veiksnius trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiais; todėl pabrėžia, kad siekiant šio tikslo svarbu priimti suderintus sprendimus;

11. pažymi, kad mokesčių politika turėtų būti siekiama skatinti ekonomiką, inter alia, kuriant mokesčių struktūras, kuriomis ilguoju laikotarpiu būtų stimuliuojama bendra paklausa, būtų palengvinta į eksportą nukreipta veikla ir skatinama kurti darbo vietas bei skatinti tvarią plėtrą;

12. mano, kad mokesčių didinimas konkrečiose srityse, pvz., akcizų, gali turėti teigiamą poveikį, nes padėtų sutelkti papildomus išteklius, todėl būtų naudingas piliečiams ir realiajai ekonomikai;

13. pabrėžia, kad suteikiant mokestinius paskatinimus mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityse gali būti naudingas ilguoju laikotarpiu, pvz., skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą žiniomis pagrįstame sektoriuje, ypač jei tai būtų suderintos bendros apmokestinimo strategijos dalis; mano, kad į tai būtina atsižvelgti Europos ir nacionaliniu lygmenimis;

14. pripažįsta, kad išplečiant jau esamas mokesčių bazes, o ne didinant mokesčių tarifus ar įvedant naujus mokesčius, būtų galima sukurti papildomų pajamų valstybėms narėms;

15. primena, kad mokesčių mažinimas turėtų būti pagrįstas tvirta ir apdairiai parengta fiskaline politika nekeliant pavojaus viešųjų finansų tvarumui, kartu įgyvendinant priemones, kuriomis siekiama didinti konkurencingumą, augimą ir užimtumą;

16. pažymi, kad būtina, remiantis nuodugnia analize, sukurti ES lygmeniu taikomą mokesčių informacijos sistemą, pagal kurią skirtingos nacionalinės mokesčių struktūros būtų ne derinamos, o sudaromos sąlygos jas koordinuoti, nuolat ir skaidriai stebint kiekvienoje struktūroje mažinamus ar didinamus mokesčius;

17. pažymi, kad tokia sistema galėtų tinkamai veikti pagal Europos semestro principą, nes – kartu su kitomis konkrečiomis makroekonomikos priemonėmis – galėtų būti kaupiama išsami informacija apie įvairias atskirų valstybių narių mokesčių politikos sritis, visapusiškai atsižvelgiant į atitinkamų valstybių narių pagrindines ekonomines prognozes bei principus ir ateities galimybes, taip pat bendruosius Europos Sąjungos tikslus; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares į Europos semestrą integruoti strategiją, skirtą įveikti ES mokesčių spragas;

18. pažymi, kad tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio (FSM), kuris būtų taikomas vienuolikoje valstybių narių, kurių visų bendrasis vidaus produktas sudaro 2/3 Europos Sąjungos bendrojo vidaus produkto;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

19. pabrėžia, kad šalyse, kuriose darbo sąnaudos, palyginti su našumu, yra didelės ir kliudoma darbo vietų kūrimui, galėtų būti išnagrinėtos galimos apmokestinimo priemonės, kurios padėtų sumažinti šias išlaidas ir (arba) padidinti našumą, kartu dedant ryžtingas pastangas našumui padidinti; pabrėžia, kad mokesčių reformos turi skatinti dalyvavimą darbo rinkoje siekiant padidinti darbo pasiūlą ir skatinti įtraukti; todėl pabrėžia, kad visapusiškai būtina atsižvelgti į darbuotojų teises ir socialinių partnerių vaidmenis;

20. pritaria Komisijos iniciatyvai dėl bendrų gairių, susijusių su pelno mokesčių skaičiavimu, parengimo; ragina valstybes nares sutarti dėl privalomos bendros konsoliduotos pelno mokesčio bazės ir pradėti ją įgyvendinti; primena, kad būtina remtis EP pozicija dėl poreikio įvesti bendrą konsoliduotąją pelno mokesčio bazę (BKPMB);

21. pabrėžia, kad yra didelės augimo galimybės mažinant ir šalinant su mokesčiais susijusias kliūtis tarpvalstybinei veiklai bendrojoje rinkoje; pabrėžia, kad PVM direktyvos persvarstymas, darbas dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės ir administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje plėtra yra itin svarbūs veiksniai siekiant visapusiškai pasinaudoti tomis galimybėmis;

22. ragina Komisiją nedelsiant imtis veiksmų dėl skaidrumo ir reglamentavimo stiprinimo įmonių registrų ir patikos bei kitų fondų registrų atžvilgiu;

23. ragina valstybes nares visapusiškai remti Komisijos iniciatyvas, kuriomis, bendradarbiaujant su nacionalinėms mokesčių valdžios institucijomis, siekiama mažinti su tarpvalstybine veikla susijusias fiskalines kliūtis siekiant pagerinti tolesnį koordinavimą ir bendradarbiavimą šioje srityje; skatina valstybes nares išsamiai išnaudoti programų Fiscalis ir Customs potencialą; ragina Komisiją nustatyti sritis, kuriose galėtų būti patobulinti ES teisės aktai ir sustiprintas valstybių narių administracinis bendradarbiavimas, siekiant sumažinti mokesčių sukčiavimą ir agresyvų mokesčių planavimą;

24. ragina valstybes nares lėto ekonomikos augimo ir nuosmukio laikotarpiu veikti itin atsargiai ir vengti vėluoti grąžinti iš anksto sumokėtus mokesčius, kadangi dėl to gali kilti likvidumo problemų, ypač MVI;

Kova su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, dvigubo apmokestinimo, dvigubo neapmokestinimo ir diskriminacinių priemonių ES įmonių atžvilgiu draudimas

25. ragina valstybes nares gerokai padidinti savo mokesčių priežiūros, kontrolės ir rinkimo pajėgumus, kad būtų sukurti papildomi ištekliai, skirti ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui skatinti, kaip nustatyta strategijoje „Europa 2020“; pabrėžia, kad nacionalinė mokesčių administravimo efektyvumo didinimo geriausia patirtis turėtų būti kaupiama skaidriai (pageidautina, Europos geriausios praktikos kodekse pasinaudojant visą ES apimančia informavimo apie mokesčius sistema) ir į ją turėtų būti atidžiai atsižvelgiama; yra susirūpinęs dėl keliose valstybėse narėse vyraujančios tendencijos mažinti darbuotojų skaičių ir kitus išteklius mokesčių institucijose ir panašiose įstaigose; pabrėžia, kad tai galėtų susilpninti jų gebėjimą teikti teisingas ir veiksmingas paslaugas įmonėms ir asmenims ir kovoti su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu; todėl primygtinai ragina valstybes nares skirti pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių savo nacionalinėms mokesčių administravimo įstaigoms ir mokesčių audito darbuotojams;

26. ragina valstybes nares gerinti administracinį bendradarbiavimą tiesioginių mokesčių srityje;

27. dar kartą ragina Komisiją skirti daugiau biudžeto išteklių ir personalo Mokesčių ir maitų sąjungos generaliniam direktoratui, kad jis padėtų plėtoti ES politikos sritis ir rengti pasiūlymus dėl dvigubo neapmokestinimo, mokesčių slėpimo ir mokesčio sukčiavimo;

28. palankiai vertina Komisijos komunikatą „Veiksmų planas stiprinti kovą su mokesčiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu“ ir jos rekomendacijas dėl priemonių, kuriomis trečiosios šalys skatinamos laikytis minimalių gero mokesčių srities valdymo standartų, ir rekomendacijas dėl agresyvaus mokesčių planavimo;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

29. ragina valstybes nares aktyviai dirbti pagal Komisijos komunikatą ir rekomendacijas ir imtis koordinuotų ir ryžtingų ES veiksmų prieš mokestinį sukčiavimą, mokesčių vengimą, mokesčių slėpimą, agresyvų mokesčių planavimą ir mokesčių rojus, taip užtikrinant teisingesnį fiskalinių paskatų paskirstymą ir iš mokesčių gaunamų pajamų didinimą; ragina valstybes nares greta kitų konkrečių šios srities priemonių greitai įgyvendinti Komisijos pasiūlymus dėl bendros kovos su piktnaudžiavimu taisyklės nustatymo, kad būtų neutralizuota agresyvi mokesčių planavimo praktika, ir dėl sąlygos, kad būtų išvengta dvigubo neapmokestinimo atvejų, įtraukimo į savo atitinkamas dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis;

30. Pažymi, kad dėl mokesčio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo kiekvienais metais ES prarandama apie 1 trln. EUR viešųjų pajamų; ragina valstybes nares imtis reikiamų priemonių, kad iki 2020 m. mokesčių atotrūkį sumažinti mažiausiai dvigubai;

31. pabrėžia, kad mažesnis mokesčio sukčiavimo ir mokesčių slėpimo mastas sustiprintų ekonomikos augimo galimybes ir viešieji finansai taptų patikimesni, dėl to padaugėtų turimų viešųjų lėšų investicijoms skatinti ir stiprinti Europos socialinės rinkos ekonomiką, o bendrovės galėtų konkuruoti sąžiningai ir vienodomis sąlygomis;

32. ragina valstybes nares pradėti rimtas derybas ir užbaigti procedūras dėl visų svarstomų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, susijusių su mokesčio sukčiavimo, mokesčių vengimo, mokesčių slėpimo, agresyvaus mokesčių planavimo ir mokesčių rojų klausimais; be kita ko, ragina valstybes nares užbaigti santaupų apmokestinimo direktyvos atnaujinimo ir išplėtimo procesą ir Parlamentui priėmus pranešimą nedelsiant priimti ir įgyvendinti Komisijos pasiūlymą dėl kovos su PVM sukčiavimu greitojo reagavimo mechanizmo;

33. palankiai vertina aktyvesnę darbą tarptautiniu lygmeniu įmonių apmokestinimo srityje siekiant spręsti mokesčių bazės nykimo ir pelno perkėlimo klausimus; mano, kad Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) parengta ataskaita šiuo klausimu yra itin svarbus indėlis, ir laukia veiksmų plano, kuris turi būti parengtas šią vasarą; tikisi, kad Didžiojo dvidešimtuko (G20) šalių finansų ministrai, kurie pritarė šiai ataskaitai neseniai Maskvoje vykusiame susitikime, imsis drąsių ir bendrų veiksmų įgyvendinant tą veiksmų planą;

34. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į patikimas Komisijos pastabas, aplinkosaugos mokesčiai santykinai yra vieni iš palankiausių augimui; pabrėžia, kad aplinkosaugos mokesčiai ne tik turėtų kurti pajamas, bet ir būti nuosekliai ir dinamiškai naudojami išlaikant tvarią ekonominę plėtrą; ragina Komisiją pateikti išsamų esamų tokių išlaidų įtraukimo trūkumų vertinimą, po kurio būtų pateikti atitinkami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų;

o

o o

35. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

P7_TA(2013)0215

Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos taikymas**2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos taikymo (2012/2132(INI))**

(2016/C 055/09)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 167 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2005 m. spalio 20 d. priimtą Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (Unesco) Konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo,
- atsižvelgdamas į Amsterdamo sutarties, iš dalies pakeičiančios Europos Sąjungos sutartį, Europos Bendrijų steigimo sutartis ir tam tikrus su jomis susijusius aktus, Protokolą dėl valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos,
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytą tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) ⁽⁴⁾, iš dalies pakeistą 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1718/2006/EB dėl Europos audiovizualinio sektoriaus rėmimo programos (MEDIA 2007) įgyvendinimo ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos aiškinamąjį komunikatą dėl tam tikrų reklamos nuostatų aspektų Televizijos be sienų direktyvoje ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją 2006/952/EB dėl nepilnamečių ir žmogaus orumo apsaugos ir dėl atsakymo teisės, atsižvelgiant į Europos audiovizualinių ir internetinių informacinių paslaugų pramonės konkurencingumą ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OL L 95, 2010 4 15, p. 1.

⁽²⁾ OL L 376, 2006 12 27, p. 21.

⁽³⁾ OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 51.

⁽⁵⁾ OL L 337, 2009 12 18, p. 11.

⁽⁶⁾ OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 327, 2006 11 24, p. 12.

⁽⁸⁾ OL C 102, 2004 4 28, p. 2.

⁽⁹⁾ OL L 378, 2006 12 27, p. 72.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl vaikų apsaugos skaitmeniniame pasaulyje ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamą programa „Kūrybiška Europa“ (COM(2011)0785),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 1 d. Komisijos komunikatą „Prieinamos informacinės visuomenės link“ (COM(2008) 0804),
- atsižvelgdamas į 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ (COM(2010)2020),
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugpjūčio 26 d. Komisijos komunikatą „Europos skaitmeninė darbotvarkė“ (COM(2010) 0245/2),
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 16 d. savo rezoliuciją dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skaitmeniniame pasaulyje ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 25 d. savo rezoliuciją „Visuomeninio transliavimo paslaugos skaitmeninėje eroje. Dvejopos sistemos ateitis“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. savo rezoliuciją dėl Europos kino skaitmeninių technologijų eroje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 22 d. savo rezoliuciją dėl pažeidžiamų vartotojų teisių stiprinimo strategijos ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 11 d. savo rezoliuciją dėl audiovizualinių kūrinių platinimo internetu ES ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 20 d. savo rezoliuciją dėl vaikų apsaugos skaitmeniniame pasaulyje ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2009 m. rugpjūčio 20 d. Komisijos rekomendaciją 2009/625/EB dėl žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo skaitmeninėje aplinkoje tam, kad audiovizualinis ir turinio sektorius taptų konkurencingesnis ir būtų sukurta atvira žinių visuomenė ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 24 d. Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Pirmoji Direktyvos 2010/13/ES 13, 16 ir 17 straipsnių taikymo 2009–2010 m. ataskaita. Europos kūrinių populiarinimas Europos Sąjungoje teikiant reguliariąsias ir užsakomąsias audiovizualinės žiniasklaidos paslaugas“ (COM(2012)0522),
- atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 26 d. Komisijos komunikatą „Kultūros ir kūrybos sektorių rėmimas siekiant ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo“ (COM(2012)0537),
- atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 4 d. Komisijos pirmąją ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Direktyvos 2010/13/ES (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos) taikymo „Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos ir prie interneto prijungti įrenginiai. Praeitis ir perspektyvos“ (COM(2012)0203),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto pranešimą ir į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Teisės reikalų komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomones (A7-0055/2013),

A. kadangi Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva (angl. AVMSD) yra ES žiniasklaidos reguliavimo pagrindas;

⁽¹⁾ OL C 372, 2011 12 20, p. 15.

⁽²⁾ OL C 45 E, 2010 2 23, p. 9.

⁽³⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 50.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0506.

⁽⁵⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0209.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0324.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0428.

⁽⁸⁾ OL L 227, 2009 8 29, p. 9.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- B. kadangi audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos yra ir kultūrinės, ir ekonominės paslaugos;
- C. kadangi Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva yra pagrįsta technologijų neutralumo principu ir todėl apima visas audiovizualinio turinio paslaugas neatsižvelgiant į turiniui perteikti naudojamas technologijas, taip užtikrinant vienodas sąlygas visiems audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjams;
- D. kadangi Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva kaip vidaus rinkos priemonė užtikrina laisvą audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimą ir direktyva gerbiamos saviraiškos laisvė ir teisė gauti informaciją, kartu saugant su viešuoju interesu susijusius tikslus, įskaitant autoriaus teises, žiniasklaidos laisvę, informacijos ir saviraiškos laisvę;
- E. kadangi Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva siekiama atsižvelgti į audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų kultūrinį pobūdį, nes jos, perteikdamos tapatybę ir vertybes, visuomenei ir demokratijai yra ypač svarbios; kadangi direktyva taip pat siekiama išsaugoti nepriklausomą kultūrinę raidą valstybėse narėse, kartu užtikrinant kultūrinę įvairovę Sąjungoje, visų pirma atliekant Europos audiovizualinių kūrinių reglamentavimo minimalų derinimą ir juos propaguojant;
- F. kadangi dėl technologijų konvergencijos vartotojai ateityje vis mažiau skirs linijines ir nelinijines paslaugas;
- G. kadangi reikia siekti vienodų sąlygų, nes vartotojai nebeatpažįsta skirtingai reglamentuotų linijinių ir nelinijinių paslaugų, todėl gali būti iškraipoma konkurencija;
- H. kadangi audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų rinkoje ir toliau vyksta dideli technologiniai pokyčiai ir keičiasi verslo modeliai ir praktika, o tai daro įtaką turinio pateikimo ir žiūrovų prieigos prie turinio būdai;
- I. kadangi audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų prieinamumas yra labai svarbus užtikrinant neįgalųjų ir vyresnio amžiaus asmenų teisę dalyvauti ES socialiniame ir kultūriniame gyvenime ir būti į jį įtrauktai, visų pirma kuriant naujas turinio pateikimo platformas, pavyzdžiui, interneto protokolo televiziją ir televiziją su ryšio galimybėmis;
- J. kadangi, atsižvelgiant į vis spartesnius technologinius pokyčius ir žiniasklaidos platformų konvergenciją, reikia skirti ypatingą dėmesį gebėjimui naudotis žiniasklaidos priemonėmis;
- K. kadangi dėl nuolatinių technologinių pokyčių nepilnamečių apsauga tapo dar aktualesnė ir sudėtingesnė;
- L. kadangi kai kurios valstybės narės į nacionalinę teisę laiku neperkėlė Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos arba ją įgyvendino nevisapusiškai ar neteisingai;
- M. kadangi daugelis valstybių narių mano, kad į nacionalinę teisę perkelti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 13 straipsnį dėl Europos kūrinių skatinimo teikiant užsakomąsias paslaugas nėra reikalaujama pakankamai griežtai, kad būtų įgyvendintas direktyvoje nurodytas kultūrinės įvairovės tikslas;
- N. kadangi atsižvelgiant į tai negalima visapusiškai įvertinti, kaip įgyvendinta Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva, arba atlikti išsamų jos veiksmingumo įvertinimą;
- O. kadangi augant audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų rinkoms ir kuriant mišriasias paslaugas kyla naujų iššūkių, susijusių su įvairiais klausimais, pavyzdžiui, konkurencija, intelektinės nuosavybės teisėmis, esamų audiovizualinių komercinių pranešimų formų raida ir naujų formų atsiradimu, taip pat įterptine reklama, dėl kurios kyla su programos vientisumu susijusių problemų ir abejonių dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos tinkamumo ir veiksmingumo bei jos ryšio su kitais ES teisės aktais;
- P. kadangi Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 15 straipsnio nuostatomis teisingai suderinami visų suinteresuotųjų šalių interesai, gerbiant visuomenės teisę gauti informaciją, teisę į nuosavybę ir laisvę užsiimti verslu;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

Dabartinė padėtis

1. primena Komisijai apie jos įsipareigojimą įgyvendinti pažangaus reguliavimo darbotvarkę ir tai, kad svarbu laiku ir tinkamai atlikti ES teisės aktų *ex post* kontrolę siekiant valdyti reguliavimo kokybę per visą politikos ciklą;
2. atsižvelgdamas į tai pažymi, kad pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 33 straipsnį Komisija buvo įsipareigojusi ne vėliau kaip 2011 m. gruodžio 19 d. pateikti direktyvos taikymo ataskaitą;
3. pažymi, kad Komisija labai pavėlavusi – 2012 m. gegužės 4 d. – pateikė šią taikymo ataskaitą;
4. taip pat pažymi, kad valstybės narės Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą įgyvendino labai skirtingai;
5. pabrėžia, kad Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva ir toliau lieka tinkama priemonė, kuria ES lygmeniu reguliuojamas visų rūšių audiovizualinę žiniasklaidą reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų koordinavimas ir laikomasi UNESCO konvencijos dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo principų;
6. ypač pabrėžia, kad tinkamai taikant kilmės šalies principą transliuotojams suteikiamas svarbus aiškumas ir tikrumas dėl veiklos organizavimo;
7. apgailestauja, kad Komisijos taikymo ataskaitoje nevertinamas galimo Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos pritaikymo poreikis atsižvelgiant į šias išvadas, kaip reikalaujama pagal 33 straipsnį;
8. ragina Komisiją skatinti nuosekliai ir visapusiškai įgyvendinti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą valstybėse narėse ir ypač užtikrinti, kad perkeltant direktyvą į nacionalinę teisę būtų tinkamai atsižvelgiama į direktyvos konstatuojamosiose dalyse pateiktas konkrečias sąvokų apibrėžtis;
9. tvirtai pritaria technologiškai neutraliam požiūriui, kad, kintant žiūrėjimo ir perdavimo modeliams, vartotojams būtų sudarytos didesnės pasirinkimo galimybės; šiuo tikslu ragina atlikti visapusišką dabartinės padėties poveikio rinkai ir reguliavimo sistemai vertinimą;
10. atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą netrukus paskelbti politikos dokumentą dėl konvergencijos televizijos su ryšio galimybėmis ir prie interneto jungiamų prietaisų srityje, kuriuo bus pradėtos viešos konsultacijos visais dėl šių naujų pokyčių kylančiais klausimais;
11. ragina Komisiją tuo atveju, jei Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva būtų persvarstoma, ištirti, kokių mastu dėl sąvokų apibrėžčių neaiškumų ar netikslumų galėjo kilti sunkumų direktyvą įgyvendinant valstybėse narėse, kad direktyvą persvarstant būtų galima juos pašalinti;
12. pažymi, kad audiovizualinio turinio persiuntimo internetu klausimu reikėtų patikslinti, kas yra suinteresuotosios šalys, nes galiausiai jos yra bent viešos ir privačios televizijos bendrovės, interneto paslaugų teikėjai, vartotojai ir kūrėjai;
13. ragina Komisiją ir toliau užtikrinti, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms dėl jų dvigubo – kultūrinių ir ekonominių – paslaugų teikėjų pobūdžio ir toliau būtų taikoma liberalizavimo išimtis, dėl kurios susitarta derybose dėl Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS);

Prieinamumas

14. pabrėžia, kad Komisijos taikymo ataskaitoje iš esmės nevertinamas prieinamumo klausimas, nurodytas Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 7 straipsnyje, ir apgailestauja, kad neapsvarstytas valstybių narių šios srities įgyvendinimo taisyklių veiksmingumas;
15. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelyje valstybių narių dar nėra tokioms paslaugoms teikti reikalingos infrastruktūros ir kai kurioms valstybėms narėms reikės laiko šiems reikalavimams įgyvendinti; ragina atitinkamas valstybes narses kuo skubiau pradėti spręsti šį klausimą, kad būtų galima praktiškai taikyti 7 straipsnį;
16. ragina Komisiją pašalinti šį trūkumą ir reguliariai atlikti priemonių, kurių ėmėsi valstybės narės, apžvalgą, taip pat atlikti jų veiksmingumo vertinimą siekiant užtikrinti, kad nuolat būtų gerinamas audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų prieinamumas;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

17. pabrėžia, kad aplinkoje, kuri vis labiau tampa skaitmeninė, žiniasklaidos paslaugos atlieka esminį vaidmenį užtikrinant piliečiams galimybę gauti informaciją internetu, ir pripažįsta, kad viešųjų žiniasklaidos priemonių teikiamos interneto paslaugos tiesiogiai padeda įgyvendinti jų misiją;
18. mano, kad žiniasklaidos priemonių nuosavybės teisių sutelkimas vienose rankose gali pakenkti informacijos laisvei, ypač teisei gauti informaciją;
19. todėl mano, kad reikia tinkamai suderinti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos tikslus su būtinybe užtikrinti laisvę platinti turinį ir juo naudotis, kad nekiltų koncentracijos ir įvairovės praradimo pavojaus;
20. pripažįsta skirtingus verslo modelius, taikomus finansuojant turinį, ir pabrėžia, kad svarbu skirtingiems vartotojams užtikrinti galimybę naudotis prieiga už tinkamą kainą;
21. atkreipia dėmesį į poreikį užtikrinti didesni programų, ypač tų, kurios teikiamos pasinaudojant užsakomosiomis paslaugomis, prieinamumą toliau plėtojant, *inter alia*, akustinių vaizdų aprašymą, įgarsintus subtitrus, gestų kalbą ir meniu valdymą, ypač elektroninių programų vadovų atveju;
22. taip pat pripažįsta, kad valstybės narės jų jurisdikcijai priklausančius žiniasklaidos paslaugų teikėjus ir pagalbinių prietaisų gamintojus turėtų skatinti užtikrinti savo paslaugų prieinamumą, visų pirma vyresnio amžiaus ir negalią turintiems asmenims, pavyzdžiui, turintiems sunkią klausos ir regos negalią;
23. palankiai vertina asmeninį Komisijos nario M. Barnierio išsipareigojimą skatinti vykstančias derybas dėl sutarties dėl autorių teisių apribojimų ir išimčių, taikytinų regos negalią turintiems ir spausdinto teksto skaityti nepajėgiems asmenims;
24. ragina Komisiją užtikrinti, kad regos negalią turintiems asmenims apskritai būtų prieinama pagalba, reikalinga jiems norint pasinaudoti audiovizualiniais produktais ir paslaugomis;
25. mano, kad dėl to Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 7 straipsnis turėtų būti performuluotas, kad jo nuostatos, pagal kurias iš žiniasklaidos paslaugų teikėjų reikalaujama užtikrinti, kad jų paslaugomis galėtų naudotis neįgalieji, būtų griežtesnės ir privalomos;
26. vis dėlto pabrėžia, kad nelinijinių paslaugų rinka dar yra palyginti ankstyvame kūrimo etape ir į tai turi būti atsižvelgta nustatant naujas prievoles jų teikėjams;

Išimtinės teisės ir trumpi žinių reportažai

27. ragina Komisiją savo kitoje ataskaitoje dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos taikymo įvertinti, ar valstybės narės įgyvendino direktyvą taip, kad būtų išlaikoma būtina dabartinė laisvės susipažinti su informacija, pirmiausia susijusia su visuomenei labai svarbiais įvykiais, principo laikymosi ir teisių turėtojų apsaugos pusiausvyrą;
28. palankiai vertina Komisijos ir Europos Teisingumo Teismo požiūrį dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 14 straipsnio aiškinimo; ragina toliau plačiai aiškinti sąvoką „renginiai, kurie laikomi itin reikšmingais visuomenei“, įskaitant visuomenei svarbius sporto ir pramoginius renginius, ir ragina valstybes nares sudaryti tokių renginių sąrašus;
29. ragina Komisiją savo kitoje ataskaitoje taip pat įvertinti, kaip valstybės narės įgyvendino Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 15 straipsnį, ir išsamiau panagrinėti, kaip jos užtikrina, kad visuomenei labai svarbūs įvykiai, kuriuos perduoda jų jurisdikcijoje išimtinę teisę turintis transliuotojas, būtų naudojami tik trumpų žinių reportažams bendro pobūdžio žinių laidose teikti;
30. tikisi, kad taikydamos Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 15 straipsnį valstybės narės skatina didelę visuomenei labai svarbių įvykių, nušviečiamų bendro pobūdžio žinių laidose rodomuose trumpuose žinių reportažuose, įvairovę;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

Europos audiovizualinių kūrinių skatinimas

31. pabrėžia, kad nors dauguma valstybių narių laikosi Europos audiovizualinių kūrinių skatinimo taisyklių, tačiau prioritetas kol kas teikiamas nacionaliniams kūriniams, o nepriklausomų kūrinių dalis televizijoje mažėja;
32. apgailestauja, kad pateiktų duomenų nepakanka, kad būtų galima daryti išvadas apie tai, kaip užsakomųjų paslaugų teikėjai skatina Europos kūrinius;
33. todėl ragina, nustatant ataskaitų apie Europos kūrinius teikimo reikalavimus, bent sukonkretinti kūrinius pagal kategorijas – kino produkcija, vaidybinė arba nevaidybinė televizijos produkcija ir pramoginiai renginiai ar pramoginio formato laidos – ir pagal jų sklaidos būdą, taip pat ragina valstybes nares suteikti atitinkamus svarbius duomenis;
34. pabrėžia, kad trūksta išsamių pranešimų pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 13 straipsnį dėl dvigubos prievolės teikiant užsakomąsias paslaugas skatinti prieigą prie Europos kūrinių ir galimybes juos kurti, ir prašo Komisijos patikslinti šį punktą atsižvelgiant ir į tai, kad tokios paslaugos dar nėra išplėtos, todėl sunku daryti išvadas apie užsakomosioms paslaugoms taikomų skatinimo kriterijų veiksmingumą;
35. todėl ragina Europos Komisiją ir valstybes nares imtis skubių veiksmų siekiant užtikrinti veiksmingą Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 13 straipsnio įgyvendinimą;
36. ragina valstybes nares imtis veiksmingų priemonių, kuriomis skatinami geresni reguliavimo institucijų, audiovizualinių paslaugų teikėjų ir Komisijos ryšiai, nes tai padės užtikrinti didesnę ES filmų žiūrovų skaičių Europos Sąjungoje ir kitose valstybėse, naudojantis linijinėmis ir nelinejinėmis paslaugomis;
37. rekomenduoja stiprinti Europos audiovizualinės observatorijos vaidmenį, nes tai būtų tinkamas sprendimas, siekiant rinkti duomenis, susijusius su Europos audiovizualinių kūrinių skatinimu;

Nepriklausomai kūriniai

38. pabrėžia, kad svarbu tinkamai įgyvendinti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 17 straipsnį dėl vidutinio transliavimo laiko, skirto nepriklausomų kūrėjų sukurtiems Europos kūriniams, ir pabrėžia valstybių narių savarankiškumą šiuo klausimu; ragina valstybes nares ir transliuotojus viršyti šį šioje direktyvoje pasiūlytą mažiausią 10 proc. lygį;

Nepilnamečių apsauga

39. atkreipia dėmesį į savireguliacijos iniciatyvas ir elgesio kodeksus, kuriais siekiama sumažinti maisto produktų reklamos ir rinkodaros poveikį vaikams ir nepilnamečiams, pavyzdžiui, priemones, inicijuotas pagal Komisijos veiksmų programą dėl mitybos, fizinio aktyvumo ir sveikatos;
40. vertina reklamos pramonės ir prie ES įsipareigojimo prisijungusių narių pastangas reaguoti į Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje pateiktą raginimą kurti elgesio kodeksus dėl vaikams skirtose programose ar po jų rodomų komercinių pranešimų apie didelį riebalų, cukraus ir druskos kiekį turintį maistą ir gėrimus;
41. pabrėžia, kad bendro reguliavimo ir savireguliacijos iniciatyvos, ypač reklamos, kurios tikslinė grupė – nepilnamečiai, srityje, atsižvelgiant į naują Komisijos strategiją dėl įmonių socialinės atsakomybės (ISA), kuri apibrėžiama kaip įmonių atsakomybė už jų poveikį visuomenei, rodo, kad pasiekta pažanga, lyginant su ankstesne padėtimi, nes jomis galima greičiau reaguoti į sparčiai kintančio žiniasklaidos pasaulio tendencijas;
42. tačiau pažymi, kad tokios iniciatyvos ne visada gali būti veiksmingos visose valstybėse narėse ir kad jas reikėtų vertinti kaip teisės nuostatas papildančias programas, įgyvendinant Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvoje nurodytus tikslus, ypač tikslus interneto srityje;
43. pabrėžia, kad šiuo klausimu būtina rasti tinkamą savanoriškų priemonių ir privalomo reglamentavimo pusiausvyrą;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

44. todėl pabrėžia, kad tokias iniciatyvas reikia reguliariai tikrinti, siekiant užtikrinti jų ir būsimų teisiškai įpareigojančių reikalavimų, kurie gali būti reikalingi siekiant užtikrinti veiksmingą nepilnamečių apsaugą, įgyvendinimą;
45. ragina Komisiją tuo atveju, jei Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva būtų persvarstoma, šioms palyginti naujoms reglamentavimo priemonėms nepilnamečių apsaugos žiniasklaidoje ir reklamos reglamentavimo srityse teikti daugiau reikšmės, tačiau valstybinio reglamentavimo arba priežiūros visiškai neatsisakyti;
46. ragina valstybes nares toliau skatinti audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjus kurti elgesio kodeksą dėl netinkamų audiovizualinių komercinių pranešimų vaikams skirtose programose;
47. ragina Komisiją apsvaistyti, kaip pagrindinius Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos reikalavimus, taikomus nelineiniams paslaugoms, būtų galima pradėti taikyti kitam internetiniam turiniui ir paslaugoms, kurie šiuo metu nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį, ir kokių veiksmų reikia imtis siekiant užtikrinti vienodas sąlygas visiems operatoriams; ragina Komisiją pateikti Parlamentui šio svarstymo rezultatus ne vėliau kaip 2013 m. gruodžio 31 d.;
48. pripažįsta valstybių narių laimėjimus užtikrinant apsaugą nuo turinio, kuriuo kurstoma neapykanta dėl rasės, lyties, tautybės ar religijos;
49. pabrėžia, kad reikia atlikti visos Europos lyginamąjį tyrimą, siekiant geriau suprasti, kaip keičiasi vaikų, paauglių ir suaugusiųjų žiniasklaidos vartojimo įpročiai; mano, kad šis tyrimas būtų naudingas audiovizualinę politiką ES lygmeniu ir valstybėse narėse formuojantiems asmenims;

Reklama

50. pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse pažeistas apribojimas dėl reklamai per valandą skirtų 12 minučių;
51. ragina atitinkamas valstybes nares visiškai, tiksliai ir nedelsiant įgyvendinti su šiuo aspektu susijusias Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos nuostatas;
52. primena, kad televizijos reklamai ir teleparduotuvių intarpams negali būti skiriama daugiau nei 12 minučių per valandą;
53. yra susirūpinęs dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse nuolat pažeidžiamas 12 minučių apribojimas;
54. ragina Komisiją, stebint, ar laikomasi dabartinių taisyklių, kuriomis reglamentuojamos kiekybinės ir kokybinės reklamos nuostatos, taip pat atsižvelgti ir į būsimus iššūkius, pavyzdžiui, keliamus televizijos su ryšio galimybėmis, kalbant apie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų konkurencingumą ir tvarų finansavimą;
55. ypač atkreipia dėmesį į tai, kad turi būti kontroliuojami komerciniai formatai, skirti šiam apribojimui apeiti, ypač paslėpta reklama, kuri gali klaidinti vartotojus;
56. ragina Komisiją kuo skubiau pateikti būtiną problemų, kuriuos ji nustatė komercinių pranešimų, susijusių su rėmimo pranešimais, savireklama ir produktų rodytu, srityje;
57. ragina Komisiją ištirti vaikams ir nepilnamečiams skirtai reklamai taikomų taisyklių veiksmingumą ir stebėti, kaip jų laikomasi;
58. taip pat ragina uždrausti žalingą reklamą rodyti jaunimui ir vaikams skirtose programose, kaip nurodyta Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 9 straipsnyje; rekomenduoja atlikti geriausios kai kurių šalių praktikos šioje srityje analizę, kuri sudarytų pagrindą būsimai teisinės sistemos reformai;
59. apgailėstauja, kad dar neatliktas būtinas aiškinamojo komunikato dėl tam tikrų reklamos televizijoje nuostatų aspektų atnaujinimas;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

60. pritaria Komisijos ketinimui 2013 m. atnaujinti savo aiškinamąjį komunikatą dėl tam tikrų reklamos televizijoje nuostatų aspektų;

Gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis

61. atsižvelgia į Komisijos išvadas dėl gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis lygmens valstybėse narėse;

62. pažymi, kad prieiga prie kanalų ir audiovizualinių paslaugų pasirinkimas gerokai padidėjo;

63. pabrėžia, kad siekiant sukurti tikrą Europos bendrąją skaitmeninę rinką, reikia dėti daugiau pastangų gerinant piliečių gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, ir ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti visų ES piliečių, ypač vaikų ir nepilnamečių, gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, pasitelkus iniciatyvas ir suderintus veiksmus, kuriais siekiama padidinti kritišką audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų supratimą, ir skatinti viešas diskusijas ir piliečių dalyvavimą, kartu skatinant aktyvų visų suinteresuotųjų šalių, ypač žiniasklaidos sektoriaus, dalyvavimą;

64. ragina, visų pirma valstybes nares, į savo atitinkamas mokyklų mokymo programas įtraukti gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis, ypač skaitmeninės žiniasklaidos priemonėmis, ugdymą;

Ateities iššūkiai

65. apgailestauja, kad Komisija tik iš dalies atliko savo ataskaitų teikimo užduotį vykdydama savo prievolę pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 33 straipsnį, ir ragina atlikti tarpinį vertinimą prieš Komisijai rengiant kitą taikymo ataskaitą;

66. ragina valstybes nares glaudžiau bendradarbiauti ir derinti savo veiklą per ryšių komitetą, įsteigtą pagal Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 29 straipsnį, kad būtų užtikrintas didesnis įgyvendinimo veiksmingumas ir nuoseklumas;

67. ragina Komisiją įdėmiai stebėti mišriųjų paslaugų, ypač televizijos su ryšio galimybėmis, plėtrą ES ir savo žaliajoje knygoje dėl televizijos su ryšio galimybėmis apibrėžti įvairius klausimus, kylančius dėl minėtų paslaugų, ir juos toliau nagrinėti viešose konsultacijose;

68. prašo Komisijos pradedant viešas konsultacijas dėl televizijos su ryšio galimybėmis ar mišriosios televizijos atsižvelgti į šiuos aspektus: standartizaciją, technologinį neutralumą, problemas, susijusias su individualiems poreikiams (ypač neįgalųjų) pritaikytomis paslaugomis, problemas, susijusias su kelių nuotolinių kompiuterinių išteklių paslaugų naudojimo saugumu, prieinamumą vartotojams, vaikų ir žmogaus orumo apsaugą;

69. ragina Komisiją visų pirma atkreipti dėmesį į netikrumą taikant sąvoką „užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos“ ir, siekiant didesnio ES teisės aktų, kurie turi įtakos užsakomosioms audiovizualinės žiniasklaidos paslaugoms, nuoseklumo ir atsižvelgiant į ateityje tikėtinas žiniasklaidos konvergencijos tendencijas, šią sąvoką apibrėžti aiškiau, siekiant veiksmingiau įgyvendinti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos reglamentavimo tikslus;

70. įsitikinęs, kad, atsižvelgiant į žiniasklaidos paslaugų teikėjų ir platformų valdytojų elgesį rinkoje ir į atitinkamų technologijų plėtojimo galimybes, reikia padidinti ir suvienodinti duomenų apsaugos lygį visoje ES, kartu užtikrinant anoniminį audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų naudojimą, kad jis būtų laikomas norma;

o

o o

71. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0216

Neprieštaravimas įgyvendinimo priemonei: tam tikrų šalutinių gyvūninių produktų gabenimas tranzitu iš Bosnijos ir Hercegovinos**Europos Parlamento sprendimas neprieštarauti Komisijos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 142/2011 dėl tam tikrų šalutinių gyvūninių produktų gabenimo tranzitu iš Bosnijos ir Hercegovinos, projektui (D025828/03 – 2013/2598(RPS))**

(2016/C 055/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos reglamento projektą (D025828/03),
  - atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės⁽¹⁾, ir ypač į jo 41 straipsnio 3 dalį bei 42 straipsnio 2 dalį,
  - atsižvelgdamas į Reglamento (EB) Nr. 1069/2009 52 straipsnyje nurodyto komiteto 2013 m. kovo 5 d. pateiktą nuomonę,
  - atsižvelgdamas į Komisijos 2013 m. gegužės 16 d. laišką, kuriuo ji prašo pareikšti, jog Parlamentas neprieštaras reglamento projektui,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 21 d. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto laišką Komitetų pirmininkų sueigos pirmininkui,
  - atsižvelgdamas į 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką, 5a straipsnį⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 88 straipsnio 4 dalies d punktą ir į 87a straipsnio 6 dalį,
  - atsižvelgdamas į tai, kad nebuvo pareikšta jokių prieštaravimų per Darbo tvarkos taisyklių 87a straipsnio 6 dalies trečioje ir ketvirtoje įtraukose nustatytą laikotarpį, kuris baigėsi 2013 m. gegužės 22 d.,
1. pareiškia, jog neprieštarauja Komisijos reglamento projektui;
  2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Komisijai ir susipažinti – Tarybai.

P7_TA(2013)0222

Būsimi pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl EPS**2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „Būsimi pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų EPS klausimu: atsakas į Komisijos komunikatus“ (2013/2609(RSP))**

(2016/C 055/11)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatus „Pagrindinių ekonominės politikos reformų planų *ex ante* koordinavimas“ (COM(2013)0166) ir „Konvergencijos ir konkurencingumo priemonės nustatymas“ (COM(2013)0165),

⁽¹⁾ OL L 300, 2009 11 14, p. 1.⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl būsimų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų EPS klausimu (O-000060/2013 – B7-0204/2013),
  - atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 2 d. Sutartį dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje (toliau – fiskalinis susitarimas),
  - atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 13 ir 14 d. vykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,
  - atsižvelgdamas į Komisijos 2012 m. lapkričio 28 d. projektą dėl stiprios ir veiksmingos ekonominės ir pinigų sąjungos,
  - atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos pirmininko 2012 m. gruodžio 5 d. ataskaitą „Siekis sukurti tikrą ekonominę ir pinigų sąjungą“,
  - atsižvelgdamas į savo 2012 m. lapkričio 20 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos Vadovų Tarybos, Europos Komisijos, Europos Centrinio Banko ir Euro grupės pirmininkų ataskaitos „Siekis sukurti tikrą ekonominę ir pinigų sąjungą“⁽¹⁾ (toliau – M. Thysseno pranešimas),
  - atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 20 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl Sąjungos ekonomikos valdymo gerinimo ir stabilumo sistemos stiprinimo, ypač euro zonoje⁽²⁾ (toliau – Feio pranešimas),
  - atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) Nr. 1176/2011 ir (ES) Nr. 1175/2011 (toliau – šešių teisės aktų rinkinys);
  - atsižvelgdamas į savo 2011 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) Nr. .../2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir paviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų, taip pat atsižvelgdamas į Reglamentą (ES) Nr. .../2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (toliau – dviejų dokumentų rinkinys);
  - atsižvelgdamas į bendrą Komisijos pirmininko J. M. Barroso ir Komisijos pirmininko pavaduotojo O. Rehno pranešimą, padarytą 2013 m. vasario 20 d. svarstant trišalį susitarimą dėl dviejų dokumentų rinkinio, reglamentuojančio ekonominį valdymą euro zonoje (nuoroda MEMO/13/126),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi fiskalinio susitarimo 11 straipsnyje jį pasirašiusios valstybės narės sutarė užtikrinti, jog visos pagrindinės ekonominės politikos reformos, kurias jos planuoja vykdyti, jei tinkama, būtų *ex ante* aptariamoms tarpusavyje; taip pat sutarė, kad toks koordinavimas būtų vykdomas įtraukiant Europos Sąjungos institucijas, kaip reikalauja Europos Sąjungos teisė;
- B. kadangi, remiantis fiskalinio susitarimo 15 straipsniu, sutartis į ES teisę turėtų būti įtraukta ne vėliau kaip per penkerius metus remiantis šio įgyvendinimo metu įgytos patirties įvertinimu ir kadangi Komisijos komunikatai COM(2013)0165 ir COM(2013)0166 bei teisės aktų pasiūlymai, kurie turėtų būti pateikti vėliau, galėtų būti laikomi žingsniais reikiama kryptimi;
- C. kadangi 2010 m. Feio pranešime Parlamentas jau pateikė rekomendaciją nustatyti specialią tvarką ir reikalavimą, kad valstybės narės, ypač euro zonai priklausančios narės, informuotų viena kitą ir Komisiją prieš priimdamos ekonominės politikos sprendimus, kurie galėtų turėti didelį poveikį, dėl kurio galėtų būti pakenkta sklandžiam vidaus rinkos ir Ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) veikimui;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0430.

⁽²⁾ OL C 70 E, 2012 3 8, p. 41.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0542.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- D. kadangi kartu su dviejų dokumentų rinkiniu pateiktoje deklaracijoje, kaip svarbią solidarumo priemonę, raginama sukurti daug griežtesnę ekonominės ir biudžeto kontrolės sistemą ir toliau plėtoti Europos fiskalinius pajėgumus bei laiku įgyvendinti tvarų augimą skatinančias struktūrines reformas, remiančias principą, kad veiksmai, skatinantys didesnę atsakomybę ir ekonominę drausmę, būtų derinami su didesniu solidarumu ir stipresniu sprendimų priėmimo integravimu tokiose politikos srityse, kaip mokesčiai ir darbo rinkos; kadangi šioje deklaracijoje pabrėžiamas principas, kad veiksmai, kuriais didinamas ekonominės politikos koordinavimas, turi būti vykdomi didinant solidarumą;
- E. kadangi Thysseno pranešimo 11 dalyje pabrėžiama, jog tikra EPS negali apsiriboti taisyklių sistema, jai reikalingas didesnis biudžeto pajėgumas, pagrįstas konkrečiais nuosavais ištekliais;
- F. kadangi Thysseno pranešime pabrėžiama, jog aukštos kokybės patikima Europos statistika yra labai svarbi naujam ekonomikos valdymui ir jos svarbiausių sprendimų priėmimui, kad turi būti garantuotas faktinis Europos statistikos sistemos nepriklausomumas tiek nacionaliniu, tiek Europos lygmenimis ir kad ši sistema yra būtina sąlyga; taip pat kad standartinis perėjimas prie viešosios apskaitos standartų visose valstybėse narėse turėtų būti svarbiausia sudėtinė dalis, papildysianti Komisijos didesnes užtikrinimo galias tikrinant nacionalinių šaltinių, naudojamų apskaičiuojant skolą ir deficitą, kokybę visavertėje fiskalinėje sąjungoje;

Bendras Komisijos komunikatų vertinimas

1. palankiai vertina Komisijos pastangas siekti tolesnės pažangos Sąjungos makroekonominio valdymo srityje remiantis šešių teisės aktų rinkiniu ir dviejų dokumentų rinkiniu; tačiau pabrėžia, kad visiškas naujos sistemos įgyvendinimas turi būti viršesnis už bet kokią naują pasiūlymą;
2. pabrėžia, kad paskatomis grindžiamas vykdymo užtikrinimo mechanizmas, kuriuo siekiama padidinti solidarumą, sanglaudą ir konkurencingumą, turi būti įgyvendinamas kartu su papildomomis ekonominės politikos koordinavimo priemonėmis, kaip nurodyta prie Komisijos deklaracijos pridedamame dviejų dokumentų rinkinyje, t. y. kad principas, užtikrinantis didesnę atsakomybę ir ekonominę drausmę, būtų derinamas su didesnio solidarumo principu;
3. pabrėžia, kad kiekvienas tolesnis pasiūlymas turi turėti aiškią pridėtinę vertę, palyginti su turimomis priemonėmis, pvz., sanglaudos politikos priemonėmis;
4. pabrėžia, kad koordinavimo pastangos neturi tapti priežastimi, dėl kurios įvairių sprendimo priėmimo lygmenų atitinkamos atsakomybės sritys taptų neaiškios;
5. dar kartą patvirtina, kad ES valdymas turi nepažeisti Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų prerogatyvų, ypač tais atvejais, kai numatytas bet koks suverenumo perleidimas; pabrėžia, kad tinkamam teisėtumui ir atskaitomybei reikalingi demokratiniai sprendimai, kuriuos nacionaliniu ir ES lygmenimis turi užtikrinti atitinkamai nacionaliniai parlamentai ir Europos Parlamentas; primena Europos Vadovų Tarybos 2012 m. gruodžio mėn. išvadose numatytą principą, kad viso proceso metu bendras tikslas tebėra užtikrinti demokratinį teisėtumą ir atskaitomybę sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo lygiu; pabrėžia, kad *ex ante* koordinavimo mechanizmai ir konvergencijos bei konkurencingumo priemonės (KKP) turėtų būti taikomi visoms valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, o kitoms valstybėms narėms turėtų būti suteikta nuolatinio prisijungimo galimybė; ragina Komisiją būsimuose teisės aktų pasiūlymuose numatyti tokį privalomą nacionalinių parlamentų vykdomą patvirtinimą, taip pat užtikrinti aktyvesnę pramonės ir darbo rinkos dalyvavimą ekonominio koordinavimo procese;
6. laikosi nuomonės, kad komunikatai nebuvo pateikti tinkamu laiku; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą priimti konvergencijos kodeksą ES semestro metu, kuris būtų paremtas strategija „ES 2020“ ir turėtų tvirtą socialinį ramstį;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

7. pakartoja, kad Komisija turi visapusiškai atsižvelgti į Parlamento – vienos iš teisėkūros institucijų – vaidmenį; apgailestauja, kad naujausiuose komunikatuose dėl EPS neatspindėta Europos Parlamento pozicija derybose dėl EPS stiprinimo ir numatyta tik labai ribota parlamentinė kontrolė, nes siūloma dialogo struktūra; pabrėžia, kad Parlamentas yra teisėkūros ir biudžeto valdymo institucija tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Taryba;
8. apgailestauja, kad komunikatuose reglamentuojamos politikos sritys pirmiausiai susijusios su kainų konkurencingumu ir neapima mokesčių vengimo arba socialinių ir užimtumo klausimų;
9. pabrėžia, kad su abiem komunikatais susiję pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų turėtų būti priimami laikantis įprastos teisėkūros procedūros;

Pagrindinių ekonominės politikos reformų planų ex ante koordinavimas

10. laikosi nuomonės, kad svarbus formalus ekonominės politikos reformų *ex ante* koordinavimas ES lygmeniu ir kad jį derėtų stiprinti laikantis Bendrijos metodo, taip pat kad jis turėtų būti taikomas pagrindinėms nacionalinėms ekonominėms reformoms, numatytoms nacionalinėse reformų programose ir turinčioms įrodomą galimą šalutinį poveikį; mano, kad toks *ex ante* koordinavimas turėtų būti suderintas su Reglamento (ES) Nr. 1175/2011 2a straipsnyje nurodyto Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro priemonėmis ir, esant reikalui, turėtų būti nustatomas atsižvelgiant į naujas solidarumo ir paskatomis grindžiamas priemones;
11. laikosi nuomonės, kad stipresnis *ex ante* koordinavimo ir sprendimų priėmimo konkrečiose politikos srityse Sąjungos lygmeniu integravimas turi remtis patikima oficialia statistika ir kad, be kita ko, tolesniam biudžeto politikos derinimui Sąjungoje reikia konsoliduotų duomenų apie Sąjungos, valstybių narių bei vietos ir regionų valdžios institucijų viešąsias sąskaitas; taigi mano, kad Komisija būsimuose pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų turėtų numatyti, kad būtų parengti tokie konsoliduoti duomenys;
12. apgailestauja, kad kai kurie siūlomi pagrindinių ekonominės politikos reformų kriterijai, pvz., politinės ekonomijos aspektai, yra neaiškiai suformuluoti ir itin aptakiai apibrėžti; prašo papildomai nustatyti naujus konkrečius kriterijus, paremtus ES semestru ir strategijos „Europa 2020“ priemonėmis, siekiant nustatyti pagrindines reformas, atsižvelgiant į valstybių narių ypatumus ir nepažeidžiant subsidiarumo principo;
13. pabrėžia, kad įdiegtini *ex ante* koordinavimo mechanizmai turėtų būti taikomi visoms euro zonos valstybėms narėms ir atviri visoms Sąjungos valstybėms narėms, kartu atsižvelgiant į didesnę euro zonos valstybių narių tarpusavio priklausomybę; laikosi nuomonės, kad valstybėms narėms turėtų būti sudarytos galimybės dalyvauti programoje savanoriškai;
14. ragina, kad reformų planai būtų skaidrūs, įtraukūs ir viešai skelbiami; be to, ragina, kad diskusijose dėl *ex ante* koordinavimo esminį ir aiškiai pripažintą vaidmenį atliktų socialinis dialogas, kuriame dalyvautų suinteresuoti visuomenės subjektai;
15. ragina kruopščiai suplanuoti Komisijos informavimo procedūrą ir sudaryti Komisijai galimybę prieš galutinai tvirtinant planuojamas reformas pateikti apie jas pastabų;
16. prašo į Europos semestro procesą įtraukti šią naują koordinavimo priemonę ir suteikti Europos Parlamentui galimybę užtikrinti demokratinę atskaitomybę;
17. pabrėžia, kad *ex ante* koordinavimu neturėtų būti siekiama ne užgniaužti nacionalinių reformų pastangas, bet užtikrinti reformų nedelsiamą įgyvendinimą, nebent numatomas reformų šalutinis poveikis būtų pakankamai didelis, kad tektų iš naujo įvertinti reformas;

Konvergencijos ir konkurencingumo priemonės (KKP) nustatymas

18. laikosi nuomonės, kad bet kokia siūloma KKP turėtų būti grindžiama tam tikromis sąlygomis, solidarumu ir konvergencija; mano, kad tokia priemonė turėtų būti taikoma tik nustačius socialinį disbalansą ir pagrindinių ilgalaikį ir tvarų augimą skatinančių struktūrinių reformų poreikį remiantis konvergencijos kodekso ir nacionalinių įgyvendinimo planų atitikties įvertinimu, tinkamai oficialiai dalyvaujant Europos Parlamentui, Tarybai ir nacionaliniams parlamentams;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

19. pabrėžia, kad įdiegtini nauja KKP turėtų būti taikoma visoms euro zonos valstybėms narėms ir atvira visoms Sąjungos valstybėms narėms, kartu atsižvelgiant į didesnę euro zonos valstybių narių tarpusavio priklausomybę; laikosi nuomonės, kad valstybėms narėms turėtų būti sudarytos galimybės dalyvauti programoje savanoriškai;
20. laikosi nuomonės, kad itin svarbu užtikrinti nauja priemonė būtų priimta laikantis įprastos teisėkūros procedūros, grindžiama Bendrijos metodu ir taikoma tinkamai kontroliuojant Europos Parlamentui – turi būti įmanoma atitinkamus biudžeto asignavimus patvirtinti atskirai kiekvienu atveju;
21. pabrėžia, kad, nedarant poveikio ES biudžeto kontrolei, metinės nacionalinio plano ataskaitos ir jo stebėseną turėtų remtis tvirtesniu Europos semestru;
22. laikosi nuomonės, kad KKP turėtų būti didesnio biudžeto valdymo pajėgumo priemonė ir kad ją taikant derėtų orientuotis į struktūrinių reformų paramą tam tikromis sąlygomis, siekiant didinti konkurencingumą, augimą ir socialinę sanglaudą, užtikrinant glaudesnę ekonominės politikos koordinavimą ir ilgalaikę valstybių narių ekonominių rezultatų konvergenciją, taip pat sprendžiant disbalanso ir struktūrinių skirtumų problemas; mano, kad tokios priemonės yra tikro fiskalinio pajėgumo vystymo pagrindas;
23. mano, kad tokie biudžeto valdymo pajėgumai tegali būti naudingi juos plėtojančioms valstybėms narėms;
24. apgailestauja dėl to, kad komunikatuose nesilaikoma ES teisės sistemos vieningumo principo, nes numatomos ES sutartys su valstybėmis narėmis; laikosi nuomonės, kad formuluotė „susitarimai“ nėra tinkama, nes komunikatuose numatytas mechanizmas griežtai kalbant nėra sutartis pagal viešąją arba privatinę teisę, bet ekonominės politikos koordinavimui taikomas paskatomis grindžiamas vykdymo užtikrinimo mechanizmas;
25. pabrėžia, kad reformų planus turi parengti valstybės narės, tinkamai dalyvaujant jų nacionaliniams parlamentams pagal valstybių narių vidaus konstitucinę sistemą ir bendradarbiaujant su Komisija, kartu visapusiškai laikantis subsidiarumo principo ir atsižvelgiant į poreikį išsaugoti atitinkamas politines galimybes nacionaliniam įgyvendinimui ir demokratiniams procesams kiekvienoje valstybėje narėje;
26. nurodo, kad įdiegus reformas remiantį paskatų mechanizmą būtų galima palengvinti trumpalaikį neigiamą struktūrinių reformų poveikį, ypač socialinius ir politinius sunkumus, ir užtikrinti, kad tas poveikis būtų labiau priimtinas piliečiams; taip pat nurodo, kad mechanizmą derėtų finansuoti iš naujos, taikant Bendrijos metodą priimtos ir reglamentuojamos priemonės, kuri būtų neatskiriama ES biudžeto dalis, kuriai nebūtų taikomos DFP viršutinės ribos, kad būtų užtikrintas visapusiškas Europos Parlamento, veikiančio kaip teisėkūros ir biudžeto valdymo institucija, dalyvavimas;
27. pareiškia, kad taikomos priemonės net ir trumpam neturėtų turėti neigiamo poveikio socialinei įtraukčiai, darbuotojų teisėms, sveikatos priežiūrai ir kitiems socialiniams klausimams;
28. pabrėžia, kad priemonė neturėtų didinti neatsakingo elgesio rizikos; laikosi nuomonės, kad tuo tikslu Komisijai derėtų užtikrinti, kad reformos nebūtų atidedamos iki tol, kol jos tampa tinkamos finansinei paramai gauti, ir kad taikant priemonę nebūtų skatinamos reformos, kurios būtų įgyvendintos ir be Sąjungos paramos;
29. pabrėžia, kad reikėtų vengti priemonės dubliavimosi su sanglaudos politika;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

30. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai ir Tarybai.

P7_TA(2013)0223

Sirijos pabėgėlių padėtis kaimyninėse šalyse

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Sirijos pabėgėlių padėties kaimyninėse šalyse (2013/2611(RSP))

(2016/C 055/12)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Sirijos, ypač į 2012 m. vasario 16 d. rezoliuciją⁽¹⁾ ir 2012 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją⁽²⁾, ir dėl pabėgėlių iš ginkluotų konfliktų zonų,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos posėdžių, vykusių 2012 m. kovo 23 d., balandžio 23 d., gegužės 14 d., birželio 25 d., liepos 23 d., spalio 15 d., lapkričio 19 d. ir gruodžio 10 d., taip pat 2013 m. sausio 23 d., vasario 18 d., kovo 11 d. ir balandžio 22 d., išvadas; atsižvelgdamas į 2012 m. spalio mėn. Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdį, kuriame buvo pritarta pasiūlymui, kad Komisija parengtų regioninės apsaugos programą; atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 2 d., birželio 29 d., gruodžio 14 d. ir 2013 m. vasario 8 d. vykusių Europos Vadovų Tarybos susitikimų išvadas dėl Sirijos,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton pareiškimus dėl Sirijos pabėgėlių, visų pirma į jos pastabas, pateiktas 2013 m. kovo 13 d. plenarinio posėdžio diskusijoje Strasbūre, ir į jos 2013 m. gegužės 8 d. pareiškimą; atsižvelgdamas į Komisijos narės, atsakingos už tarptautinį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą, Kristalinos Georgievos pareiškimus dėl Sirijos pabėgėlių ir ES atsako, visų pirma į jos 2013 m. gegužės 12 d. pareiškimą, ir į ECHO (Humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos GD) ataskaitas bei informacijos suvestines apie padėtį Sirijoje,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos 2012 m. liepos 20 d. rezoliuciją 2059, 2012 m. balandžio 21 d. rezoliuciją 2043 ir 2012 m. balandžio 14 d. rezoliuciją 2042 ir į JT nepriklausomos tarptautinės tyrimų komisijos atnaujintą 2013 m. kovo 11 d. ataskaitą; atsižvelgdamas į Saugumo Tarybos pranešimus Sirijos klausimu, kuriuos pateikė JT Generalinio Sekretoriaus pavaduotoja humanitariniams klausimams ir humanitarinės pagalbos koordinatore Valerie Amos, ypač į 2013 m. balandžio 18 d. pranešimą,
- atsižvelgdamas į JT generalinio sekretoriaus pareiškimus dėl Sirijos ir į JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro António Guterreso Saugumo Tarybai pateiktas pastabas, visų pirma 2013 m. balandžio 18 d. pastabas; atsižvelgdamas į JT Žmogaus teisių tarybos 2011 m. gruodžio 2 d. ir 2013 m. kovo 22 d. rezoliucijas dėl Sirijos Arabų Respublikos,
- atsižvelgdamas į Marakeše vykusį Sirijos žmonių draugų grupės susitikimą ir į 2013 m. sausio 28 d. Paryžiuje surengtą tarptautinę konferenciją,
- atsižvelgdamas į naujausią Regioninės pagalbos teikimo (RPT) Sirijai 2013 m. sausio–birželio mėn. planą ir į visus kitus JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro po pirmojo 2012 m. kovo mėn. plano pateiktus planus,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 19 d. Sirijos Arabų Respublikos vyriausybės koordinuojant veiksmus su JT sistema parengtą humanitarinės pagalbos teikimo Sirijai planą (angl. *Syria Humanitarian Assistance Response Plan – SHARP*),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0057.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0351.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. pavasarį sukurta Sirijos humanitarinį forumą (SHF) ir į jo pastarąjį susitikimą, įvykusį 2013 m. vasario 19 d.,
  - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biuro (OCHA) išleistus biuletenius dėl su Sirija susijusių humanitarinių klausimų,
  - atsižvelgdamas į JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijas dėl Sirijos, ypač į rezoliuciją 46/182 „Jungtinių Tautų pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju koordinavimo didinimas“ (angl. „Strengthening of the Coordination of Humanitarian Emergency Assistance of the United Nations“) ir drauge su ja pateiktus pagrindinius principus, ir į rezoliuciją 67/183 dėl žmogaus teisių padėties Sirijoje,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. sausio 30 d. Kuveite surengtos Tarptautinės paramos Sirijai aukšto lygio konferencijos suvestinę ataskaitą,
  - atsižvelgdamas į veiklos grupės Sirijos klausimu 2012 m. birželio 30 d. galutinį komunikatą (Ženevos komunikatą),
  - atsižvelgdamas į 1948 m. priimtą Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
  - atsižvelgdama į 1949 m. Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus,
  - atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą, Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą, Vaiko teisių konvenciją ir fakultatyvinį protokolą dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose ir Konvenciją dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį, kuriuos Sirija yra pasirašiusi,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi iki 2013 m. gegužės 16 d. JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuras (angl. UNHCR) iš viso užregistravo 1 523 626 Sirijos pabėgėlius kaimyninėse šalyse ir Šiaurės Afrikoje; kadangi vertinama, kad bendras pabėgėlių, įskaitant neregistruotus, skaičius yra daug didesnis; kadangi, UNHCR duomenimis, 7 milijonai Sirijos gyventojų, įskaitant 3,1 mln. vaikų, priklauso nuo pagalbos ir šalies viduje perkeltų asmenų skaičius 2013 m. gegužės 6 d. buvo 4,25 mln.; kadangi, UNHCR duomenimis, pabėgėlių (įskaitant laukiančius registracijos) skaičius priimančiose šalyse 2013 m. gegužės 16 d. buvo toks: Turkijoje – 347 815; Libane – 474 461; Jordanijoje – 474 405; Irake – 148 028; Egipte – 68 865; Maroke, Alžyre ir Libijoje – 10 052 (registruoti); kadangi tūkstančiai Sirijos gyventojų kiekvieną dieną pabėga į kaimynines šalis ir UNHCR numato, kad 2013 m. pabaigoje iš viso bus 3,5 mln. pabėgėlių iš Sirijos;
- B. kadangi tęsiantis ginkluotam konfliktui ir kasdien blogėjant politinei ir humanitarinei padėčiai Sirijos pabėgėlių ir žmonių, kuriems reikia pagalbos, skaičius sparčiai didėja; kadangi į kaimynines šalis ir už jų ribų bėga ne tik civiliai gyventojai, bet ir kai kurie buvę režimo politiniai ir kariniai lyderiai bei ambasadoriai; kadangi ginkluotas konfliktas Sirijoje – didžiulė grėsmė trapiam viso regiono saugumui ir stabilumui; kadangi esama pavojaus, kad ginkluoto konflikto šalutinis poveikis iš atsitiktinio virs struktūriniu; kadangi ES ir tarptautinė bendruomenė negali leisti, kad įvyktų dar viena katastrofa; kadangi regioninei, politinei, saugumo ir humanitarinei katastrofai suvaldyti visiškai neužtektų tarptautinės bendruomenės reagavimo pajėgumų;
- C. kadangi tūkstančiai pabėgusiųjų iš Sirijos dezertyravo iš ginkluotųjų pajėgų, kad neturėtų paklusti įsakymui vykdyti karo nusikaltimus ar nusikaltimus žmonijai arba dėl panašių priežasčių vengia karinės tarnybos;
- D. kadangi 2013 m. gegužės mėn. Jungtinių Tautų apskaičiavimais apie 80 000 žmonių, daugiausia civilių, žuvo dėl smurto Sirijoje;
- E. kadangi ypač svarbios infrastruktūros, įskaitant mokyklas ir ligonines, naikinimas, valiutos nuvertėjimas, kylanti maisto kainos, degalų ir elektros trūkumas, vandens, maisto ir vaistų trūkumas paveikė didžiąją Sirijos žmonių dalį; kadangi galimybė fiziškai pasiekti žmones, kuriems reikalinga humanitarinė pagalba, Sirijoje ir toliau lieka ypač ribota ir priklauso nuo bendradarbiavimo su B. al Assado vyriausybe;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- F. kadangi JT agentūros pranešė darančios pažangą organizuodamos bendrus agentūrų pagalbos konvojus į konfliktų zonas, vyriausybės bei opozicijos kontroliuojamas vietas ir teritorijas, kuriose vyksta kovos; kadangi biurokratinės kliūtys ir kontrolės postai šalyje (kontroliuojami tiek vyriausybės, tiek opozicijos) užkerta kelia veiksmingam humanitarinės pagalbos teikimui visose Sirijos vietovėse;
- G. kadangi registracija lieka pagrindine priemone, pagal kurią nustatomi atitinkami žmonės, ypač nauji atvykėliai, turintys specifinių poreikių, įskaitant neįgaliuosius, pagyvenusius žmones, niekieno nelydimus nepilnamečius ir atskirtus vaikus, jiems užtikrinama apsauga ir pagalba siekiant suteikti pagalbą pirmiausia jiems;
- H. kadangi visiems su humanitarinės pagalbos teikimu susijusiems veikėjams reikalingas finansinės paramos lygis, kuris neproporcingai viršija tradicinių donorų numatytus humanitarinės pagalbos biudžetus; kadangi jų galimybės ir pajėgumai perimti ir priglausti vis didesnę srautą pabėgėlių išnaudotos iki ribos, nes ties pasienio linijomis reguliariai įvyksta „incidentai“; kadangi Libanas pasirinko politiką, pagal kurią stovyklos nebuvo kuriamos, ir daugumą pabėgėlių priglaudė vietos bendruomenės; kadangi apytiksliai trys ketvirtadaliai Sirijos pabėgėlių kaimyninėse šalyse gyvena už stovyklų ribų miestuose; kadangi 23 pabėgėlių stovyklose Turkijoje, Jordanijoje ir Irake glaudžiasi apie 350 000 Sirijos žmonių;
- I. Kadangi pagalbos organizacijos šiuo metu reaguoja į pabėgėlių iš Sirijos situaciją Jordanijoje, Libane ir Irake, pirmumo tvarka teikiant humanitarinę pagalbą moterims, vaikams ir ypatingų poreikių turintiems asmenims, tačiau pagalbos trūksta pabėgėlių bendruomenėms miestuose; kadangi dėl pabėgėlių paplitimo kaimo vietovėse miestuose reikalinga sudėtinga registravimo programa;
- J. kadangi pabėgėlius priimančios šalys susiduria su milžiniškais vidaus iššūkiais, įskaitant nestabilią ekonominę padėtį, infliaciją ir nedarbą, ypač pažeidžiami yra Libanas ir Jordanija;
- K. kadangi galėjimas sumokėti nuomą tampa vis didesne problema daugeliui Sirijos žmonių, nes žmonių perteklius ir konkurencija dėl prieglobsčio didėja, o kainos kyla; kadangi pabėgėlių pajamos neatitinka išlaidų, jie jų darbo galimybės ribotos, jų sutaupytos lėšos išsenka ir auga išsiskolinimo lygis; kadangi konkurencija dėl darbo vietų ir kylančios maisto kainos yra veiksniai, dėl kurių įtampa tarp vietinių gyventojų ir pabėgėlių gilėja, ypač Libane ir Jordanijoje, – šios šalys drauge priglaudė daugiau nei 1 mln. pabėgėlių;
- L. kadangi būtina toliau dėti pastangas siekiant padidinti paramą priimančiosioms šalims, kad jų sienos ir toliau būtų atviros ir jos padėtų pabėgėliams, įskaitant paramą infrastruktūrai, ir kad būtų sumažinta įtampa ir panaikinta našta šioms bendruomenėms;
- M. kadangi dėl finansavimo stygiaus ir toliau trukdoma veiksmingam pagrindinės humanitarinės pagalbos teikimui laiku; kadangi pagal humanitarinės pagalbos teikimo Sirijai planą (angl. *Syria Humanitarian Assistance Response Plan – SHARP*) reikalingas 563 mln. JAV dolerių finansavimas Sirijos žmonių poreikiams patenkinti; kadangi 2013 m. gegužės 6 d. pagalbos teikimo planas buvo finansuojamas tik 61 proc.;
- N. kadangi JT Regioninės pagalbos teikimo planas (angl. RRP4) šiuo metu persvarstomas laikotarpiu iki 2013 m. gruodžio mėn.; kadangi JT 2013 m. birželio 7 d. paskelbs naują kreipimąsi dėl finansavimo; jame atsispindės augantis pabėgėlių iš Sirijos skaičius ir jų besitęsiantys poreikiai, taip pat didesnė parama priimančiosioms vyriausybėms ir bendruomenėms, kuri, kaip tikimasi, sieks 3 mlrd. JAV dolerių;
- O. kadangi pagalbos organizacijų ataskaitose pažymima, kad iki šiol faktiškai gauta tik 30–40 proc. visų tarptautinės bendruomenės numatytų lėšų;
- P. kadangi esama rizikos, kad humanitarinė pagalba gali tapti nestabilia; kadangi visiems su humanitarinės pagalbos teikimu susijusiems veikėjams reikalingas finansinės paramos lygis, kuris neproporcingai viršija tradicinių donorų numatytus humanitarinės pagalbos biudžetus; kadangi siekiant patenkinti pagrindinius poreikius, atsiradusius dėl krizės Sirijoje, reikia įvesti specialius finansavimo mechanizmus;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- Q. kadangi ES yra didžiausia paramos teikėja; kadangi 2013 m. balandžio 22 d. visa parama, kurią suteikė ES, reaguodama į Sirijos krizę, siekė beveik 473 mln. EUR, iš kurių 200 mln. EUR suteikė pati ES ir 273 mln. EUR – valstybės narės; kadangi 2013 m. gegužės 12 d. Komisija paskelbė, kad papildomai skiriami 65 mln. EUR;
- R. kadangi su sunkumais Sirijoje susidūrė maždaug 400 000 palestiniečių pabėgėlių; kadangi konflikto metu palestiniečiai dažniausiai laikėsi neutraliai; kadangi JT pagalbos ir darbo Palestinos pabėgėliams organizacija (JTPDO) užregistravo beveik 50 000 palestiniečių pabėgėlių Libane ir beveik 5000 Jordanijoje; kadangi Jordanija yra uždariusi savo sieną nuo konflikto Sirijoje bėgantiems palestiniečiams ir kadangi jie dažniausiai negali dirbti Libane; kadangi pabėgėliai iš Irako, Afganistano, Somalio ir Sudano Sirijoje taip pat nuolat perkeltami į kitas vietas;
- S. kadangi pablogėjo saugumo ir patikimumo padėtis Jordanijoje veikiančioje Zaatari stovykloje – atsirado vagysčių ir kilo susišaudymai; kadangi Zaatari tapo ketvirtuoju pagal dydį Jordanijos miestu, kuriame gyvena daugiau nei 170 000 žmonių; kadangi riaušės ir smurtinės protesto akcijos pabėgėlių stovyklose kyla dėl prastų gyvenimo sąlygų ir uždelsto pagalbos gavimo; kadangi dėl bendro nesaugumo trūkumo toliau gresia pavojus stovyklose gyvenantiems žmonėms ir tai daro poveikį humanitarinės pagalbos teikėjams; kadangi humanitarinę pagalbą skirstantys darbuotojai buvo užpuolami, pateko į ligoninę arba net nužudyti, taip pat buvo sumušti žurnalistai;
- T. kadangi, tarptautinių organizacijų teigimu, pabėgėlių stovyklose gyvenančios moterys ir mergaitės yra vis didesnio seksualinio smurto aukos, nes prievartavimai naudojami kaip karo ginklas; kadangi nesama jokių tinkamų galimybių teikti medicininę pagalbą seksualinį smurtą patyrusiems Sirijos pabėgėliams; kadangi neproporcingai daug jaunų merginų ir moterų išteka pabėgėlių stovyklose; kadangi keletas šaltinių nurodo, Sirijos pabėgėlių stovyklose praktikuojamos laikinos santuokos iš malonumo (*Mutah*) su Sirijos pabėgėliais;
- U. kadangi 2013 m. kovo mėn. Jungtinės Tautos pradėjo nepriklausomą tyrimą dėl įtarimų, susijusių su cheminio ginklo naudojimu Sirijoje; kadangi šie įtarimai galėjo paskatinti masinį žmonių perkėlimą; kadangi Sirijos režimas neleido JT tyrimų grupei atvykti į šalį;
1. reiškia rimtą susirūpinimą dėl Sirijoje besitęsiančios humanitarinės krizės ir dėl jos pasekmių kaimyninėms šalims; reiškia susirūpinimą, kad pabėgėlių srautas iš Sirijos ir toliau auga; primena, kad B. al Assado vyriausybei tenka pirminė atsakomybė pasirūpinti savo gyventojų gerove;
  2. dar kartą griežtai smerkia brutalius ir žiaurius veiksmus, kurių Sirijos režimas imasi prieš šalies gyventojus; išreiškia itin didelį susirūpinimą dėl plačiai paplitusių ir sisteminių žmogaus teisių pažeidimų sunkumo ir galimų nusikaltimų prieš žmoniją, kuriems pritarė ir (arba) kuriuose dalyvavo Sirijos valdžios institucijos, Sirijos kariuomenė, saugumo pajėgos ir jiems pavaldi milicija; smerkia be teismo nagrinėjimo įvykdytus mirties nuosprendžius ir visus kitus žmogaus teisių pažeidimus, kuriuos įvykdė grupuotės ir pajėgos, kovojančios prieš prezidento B. al Assado režimą; pakartoja savo raginimą Prezidentui Basharui al-Assadui ir jo režimui nedelsiant atsistatydinti, kad būtų sudarytos sąlygos taikiems, visa apimantiems demokratiniais Sirijos vadovaujamiems pokyčiams šalyje įgyvendinti;
  3. ragina visus ginkluotus konflikto dalyvius nedelsiant nutraukti smurtą Sirijoje; dar kartą pabrėžia, kad visi krizės dalyviai turi visapusiškai laikytis tarptautinės humanitarinės teisės, kurios pagrindinis tikslas – apsaugoti civilius gyventojus; pabrėžia, kad asmenys, pastarųjų 24 mėnesių laikotarpiu vykdę didelio masto sisteminius ir sunkius žmogaus teisių pažeidimus Sirijoje, turi būti patraukti atsakomybėn ir perduoti teisingumui; atsižvelgdamas į tai, labai pritaria JT Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro raginimams dėl padėties Sirijoje kreiptis į Tarptautinį baudžiamąjį teismą;
  4. reiškia užuojautą aukų šeimoms; žavisi Sirijos žmonių drąsa ir išreiškia savo solidarumą su jų kova už laisvę, orumą ir demokratiją;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

5. yra įsitikinęs, kad pagrindinis konflikto sprendimo būdas – politiniai mechanizmai, kurias remiantis galima palengvinti Sirijos vadovaujama politinį procesą, kurio metu būtų skatinama, kad su veikėjais, išties įsipareigojusiais siekti pokyčių, būtų skubiai rastas patikimas ir veiksmingas politinis sprendimas, kai kartu būtų užtikrinama visapusiška pagalba visuotinės demokratijos vertybėms, teisinės valstybės principams, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms ir ypatingas dėmesys skiriamas etninių, kultūrinių ir religinių mažumų, taip pat moterų teisėms; pakartoja, kad prioritetas yra teikiamas humanitarinio ir politinio procesų atskyrimui, kad būtų palengvinta prieiga tiems, kuriems būtina pagalba; ragina ES ir Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) parengti politinio išlaisvintų teritorijų valdymo planą, kuriame būtų numatyta galimybė panaikinti ekonomines sankcijas;

6. pažymi, kad visi pabėgusieji iš Sirijos toliau turi teisę į apsaugą, kadangi jiems gresia pavojus dėl kitų priežasčių negu nurodyta JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro gairių 26 dalyje, t. y. pavojus būti stipriai ar neproporcingai sunkiai baudžiamiems, o tai gali prilygti kankinimui arba nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui arba netgi savavališkam mirties bausmės įvykdymui;

7. ragina JT Saugumo Tarybos narius, ypač Rusiją ir Kiniją, laikytis savo įsipareigojimo nutraukti smurtą ir represijas prieš Sirijos žmones, ir, be kita ko, priimti JT Saugumo Tarybos rezoliuciją, pagrįstą JT Saugumo Tarybos 2013 m. balandžio 18 d. pareiškimu spaudai, taip pat įgalinti teikti humanitarinę pagalbą visuose Sirijos regionuose; ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir vyriausiąją įgaliotinę dėti visas pastangas, kad taikant veiksmingą diplomatinį spaudimą Rusijai ir Kinijai būtų priimta JTST rezoliucija; ragina ES toliau JT Saugumo Taryboje nagrinėti visas galimybes atsižvelgiant į pareigos apsaugoti (angl. R2P) principą ir artimai bendradarbiaujant su JAV, Turkija ir Arabų Valstybių Lyga, kad būtų suteikta pagalba Sirijos gyventojams ir sustabdytas kraujo liejimas; aktyviai remia Nepriklausomos tyrimo komisijos darbą dėl padėties Sirijoje ir palankiai vertina atnaujintą ataskaitą.

8. pritaria bendram JAV valstybės sekretoriaus Johno Kerry ir Rusijos užsienio reikalų ministro Sergejaus Lavrovo raginimui kuo greičiau sušaukti tarptautinę taikos konferenciją dėl Sirijos, ir tai būtų tolesnė priemonė po 2012 m. birželio mėn. vykusios Ženevos konferencijos;

9. išreiškia susirūpinimą dėl tolesnio konflikto militarizavimo ir sektantiško smurto; atkreipia dėmesį į skirtingų regiono veikėjų vaidmenį, taip pat gabenant ginklus, ir yra susirūpinęs dėl Sirijos konflikto šalutinio poveikio kaimyninėms šalims kalbant apie humanitarinę krizę, saugumą ir stabilumą; griežtai smerkia 2013 m. gegužės 11 d. įvykdytą bombos sprogdinimą automobilyje, per kurį žuvo ir sužeista daugybė žmonių prie Sirijos pabėgėlių bazės pietryčių Turkijos Chatajaus provincijos Reichanlio mieste, ir Sirijos ginkluotųjų pajėgų artilerinę ugnį ir šaudymus, nukreiptus į kaimynines šalis; pritaria Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, pasmerkusiai bet kokio pobūdžio teroristinius išpuolius;

10. pabrėžia, kad ES turi ypatingą atsakomybę už stabilumą ir saugumą savo kaimyninėse šalyse, ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją-vyriausiąją įgaliotinę ir už ES plėtrą ir kaimynystės politiką atsakingą Komisijos narį užtikrinti, kad ES atliktų vadovaujamojo vaidmenį neleidžiant Sirijoje vykstančiam ginkluotam konfliktui išplisti į kaimynines šalis;

11. pažymi, kad gerbia priimančiąsias bendruomenes ir Sirijos kaimynines šalis, ypač Jordaniją, Libaną, Turkiją ir Iraką, už jų sumanumą suteikiant pastogę ir teikiant humanitarinę pagalbą nuo ginkluoto konflikto Sirijoje bėgančioms šeimoms, tačiau reiškia didžiulį susirūpinimą dėl pavojingos koncentracijos ribos, prie kurios artėja šios šalys dėl į jas plūstančių Sirijos pabėgėlių srauto, dėl kurio regione gali susidaryti iki šiol nebūta nestabili padėtis;

12. remia Komisijos ir ES valstybių narių didelį indėlį į tarptautines humanitarinės pagalbos programas ir už Tarptautinį bendradarbiavimą, humanitarinę pagalbą ir krizių valdymą atsakingos Komisijos narės politinį vadovavimą ir šiems dalykams pritaria; palankiai vertina Komisijos atliekamą humanitarinės pagalbos partnerių Sirijoje diversifikavimą siekiant suteikti veiksmingesnę ir platesnio pobūdžio pagalbą, ypač regionuose, kurių nekontroliuoja vyriausybė; ragina ES veikėjus ir valstybes nares geriau koordinuoti savo veiksmus ir pagalbą Sirijoje ir už jos ribų;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

13. ragina Komisiją pateikti išsamų pagalbos rinkinį, kuris būtų pavyzdys kitiems pagrindiniams pagalbos teikėjams ir kurio tikslas būtų kovoti su humanitarine krize Sirijoje ir kaimyninėse šalyse, taip pat kuris būtų paremtas trimis ramsčiais: i) didesnė humanitarinė pagalba (per Europos Komisijos Humanitarinės pagalbos biurą, ECHO), ii) parama, kuria siekiama pabėgėlius priimančioms šalims padėti stiprinti vietos bendruomenes ir padidinti pajėgumus ir infrastruktūrą (per Europos Komisijos Vystymosi ir bendradarbiavimo generalinį direktoratą, DEVCO), iii) skubus makrofinansinės paramos rinkinių taikymas Libanui ir Jordanijai;
14. pabrėžia, jog svarbu užtikrinti, kad tarptautinės sienos būtų atviros, ir ragina tarptautinę bendruomenę dosniai remti Libaną ir Jordaniją šioms šalims valdant didėjančius pabėgėlių srautus; ragina visų pabėgėlius priimančių šalių vyriausybes ir kitus veikėjus laikytis pabėgėlių negrąžinimo ir vienodo požiūrio į juos principų;
15. ragina ES imtis tinkamų atsakingų priemonių dėl galimo pabėgėlių srauto į jos valstybes nares;
16. ragina valstybes nares nedelsiant nutraukti ilgalaikių sulaikymo laikotarpių taikymą ir pabėgėlių grąžinimą, apie kuriuos buvo pranešta, nes tai tiesiogiai pažeidžia tarptautinę ir ES teisę;
17. ragina nedelsiant skirti humanitarinę pagalbą visiems, kuriems ji būtina Sirijoje, ypač kai tai susiję su sužeistaisiais, pabėgėliais, šalies viduje perkeltais asmenimis, moterims ir vaikais; šiuo požiūriu teigiamai vertina Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Jungtinių Tautų pagalbos ir darbo Palestinos pabėgėliams organizacijos (JTPDO) pastangas; ragina B. al-Assado vyriausybę suteikti humanitarinėms organizacijoms visas galimybes patekti į šalį; pabrėžia, kad būtina didinti įvairių veiklų vietoje vystančių veikėjų, pvz., vietos valdžios institucijų, tarptautinių organizacijų ir nevyriausybinų organizacijų (NVO), bendradarbiavimą, taip pat bendradarbiavimą pasienyje; mano, kad pagalbos ir stebėjimo pasienyje protokolais būtų užtikrinta papildoma nauda;
18. ragina ES remti saugių zonų steigimą Turkijos ir Sirijos pasienyje ir galbūt Sirijos viduje, taip pat tarptautinės bendruomenės vykdomą humanitarinės pagalbos koridorių kūrimą;
19. pritaria milžiniškai humanitarinės pagalbos operacijai, prie kurios prisideda tarptautinės ir vietinės organizacijos prižiūrint Jungtinių Tautų Humanitarinių reikalų koordinavimo biurui (OCHA) ir Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biurui (UNHCR), ir išreiškia pagarbą visiems humanitarinės pagalbos ir sveikatos srities darbuotojams, tiek tarptautinio, tiek vietinio masto, už jų drąsą ir išstvermingumą; ragina ES ir tarptautinę bendruomenę gerinti civilių gyventojų, įskaitant humanitarinės pagalbos teikėjus ir medicinos personalą, apsaugą; ragina tarptautinę bendruomenę išspręsti pabėgėlių stovyklose nuolat kylančias saugumo stokos ir teisėtvarkos problemas, *inter alia*, parengiant naują saugumo iniciatyvą, kurios būtų imtasi stovyklose; ragina visas konflikto šalis gerbti tarptautinę humanitarinę teisę ir palengvinti humanitarinės pagalbos teikimą, kad pagalbos teikėjai šalies viduje ir už jos ribų galėtų spręsti didėjančių reikmių problemą;
20. ragina visas šalis, ir ypač ES valstybes nares, skubiai įvykdyti savo pažadus, kuriuos jos davė per 2013 m. sausio 30 d. Kuveite vykusią paramos teikėjų konferenciją; ragina ES ir tarptautinę bendruomenę nustatyti atskaitomybės mechanizmus siekiant užtikrinti, kad visos paramai skirtos lėšos pasiektų tuos pagalbos gavėjus, kuriems jos buvo pažadėtos;
21. atkreipia dėmesį į seksualinio smurto, kuris taip pat naudojamas kaip karinis ginklas ir todėl yra vienas iš karo nusikaltimų, problemą per Sirijos ginkluotą konfliktą ir ragina ES ir tarptautinę bendruomenę skirti išteklių seksualiniam smurtui išnaikinti, taip pat ragina priimančiąsias bendruomenes teikti tinkamą medicininę priežiūrą seksualinio smurto aukoms;
22. atsižvelgdamas į didėjančias Palestinos pabėgėlių Sirijoje ir kaimyninėse šalyse reikmes, ragina pagalbos teikėjus tinkamai finansuoti JTPDO ir ragina JTPDO dosniai remti nuolatines pastangas sutvirtinti tų pabėgėlių jėgas ir sumažinti jų kančias bei apriboti perkėlimą;
23. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui ir visoms su konfliktu Sirijoje susijusioms šalims.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0224

Pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto grąžinimas

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto grąžinimo (2013/2612(RSP))

(2016/C 055/13)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Arabų pavasario šalių ir Viduržemio jūros šalių sąjungos, ypač į 2013 m. kovo 14 d. rezoluciją dėl padėties Egipte ⁽¹⁾ ir į 2012 m. gegužės 10 d. rezoluciją „Prekyba siekiant pokyčių: ES prekybos ir investicijų strategija Viduržemio jūros regiono pietuose po Arabų pavasario revoliucijų“ ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 12 d. Viduržemio jūros šalių sąjungos parlamentinės asamblėjos politikos, saugumo ir žmogaus teisių komiteto rekomendacijas;
- atsižvelgdamas į naują 2012 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentą dėl naujos teisės aktų sistemos patvirtinimo siekiant palengvinti turto sugrąžinimą Egipte ir Tunise;
- atsižvelgdamas į ES ir Tuniso bei ES ir Egipto darbo grupių pirmininkų atitinkamai 2011 m. rugsėjo 28–29 d. ir 2012 m. lapkričio 14 d. pateiktas išvadas, ypač į tuos išvadų skyrius, kuriuose aptariamas turto grąžinimas,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 4 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 101/2011 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Tunise ir į Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1100/2012, kuris iš dalies keičia minėtą reglamentą,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 21 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 270/2011 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims, subjektams ir įstaigoms atsižvelgiant į padėtį Egipte ir į Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1099/2012, kuris iš dalies keičia minėtą reglamentą,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2011/137/BUSP dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Libijoje ir į jį iš dalies keičiančius Tarybos sprendimus 2011/625/BUSP ir 2011/178/BUSP, į 2011 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 204/2011 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Libijoje ir į jį iš dalies keičiantį Tarybos reglamentą (ES) Nr. 965/2011 ir į Tarybos įgyvendinimo reglamentus (ES) Nr. 364/2013 ir (ES) Nr. 50/2013, kuriais įgyvendinama Reglamento (ES) Nr. 204/2011 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Libijoje 16 straipsnio 2 dalis,
- atsižvelgdamas į esamas ES teisine priemones, skirtas konfiskavimui ir turto grąžinimui gerinti, nustatytas pagal Tarybos sprendimus 2001/500/TVR, 2003/577/TVR, 2005/212/TVR, 2006/783/TVR ir 2007/845/TVR, ir į pasiūlymą dėl 2012 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl pajamų iš nusikaltimų išaldymo ir konfiskavimo Europos Sąjungoje (COM(2012)0085),
- atsižvelgdamas į 2005 m. JT konvenciją prieš korupciją (JT KPK), kurios šalys yra Egiptas, Libija ir Tunisas ir kuriai Europos Sąjungos vardu buvo pritarta 2008 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimu 2008/801/EB, ypač į šios konvencijos 43 straipsnį dėl tarptautinio bendradarbiavimo ir V skyrių dėl turto grąžinimo,
- atsižvelgdamas į 2000 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl tarptautinio organizuoto nusikalstamumo (Palermo konvencija),

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0095.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0201.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 19 d. JT Žmogaus teisių tarybos rezoliuciją 19/38 dėl neigiamo į kilmės šalis nrepatrijuotų neteisėtos kilmės lėšų poveikio naudojimuisi žmogaus teisėmis ir tarptautinio bendradarbiavimo gerinimo svarbos,
  - atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus 2007 m. rugsėjo 17 d. pagrobto turto grąžinimo iniciatyvą,
  - atsižvelgdamas į pagrobto turto grąžinimo iniciatyvą (angl. StAR), bendrą Pasaulio banko ir Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro programą,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 21 d. Didžiojo aštuoneto (G8) pradėtos Dovylio partnerystės su pereinamojo laikotarpio Arabų šalimis turto sugrąžinimo veiksmų planą, kurio šalis yra ES,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. rugsėjo 13 d. Arabų šalių turto sugrąžinimo forumo baigiamąją ataskaitą,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi, nors turto išaldymas priklauso Sąjungos kompetencijai, turto grąžinimas ir repatriacija priklauso valstybių narių kompetencijai ir turi būti vykdomas pagal jų nacionalinių teisės aktų nuostatas; kadangi ES institucijos atlieka labai svarbų vaidmenį skatindamos šį procesą ir sudarydamos jam palankias sąlygas,
- B. kadangi pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalių turto sugrąžinimas yra moralinė pareiga ir labai svarbus politinis klausimas plėtojant ES santykius su pietų kaimynėmis; kadangi tai taip pat yra svarbus ekonominis klausimas atitinkamoms pietinėms kaimyninėms šalims, atsižvelgiant į galimybes, kurias suteiktų minėtas turtas, jei jis būtų grąžintas ir skaidriai bei veiksmingai naudojamas, siekiant prisidėti prie minėtų šalių ekonomikos atgaivinimo; kadangi grąžinant turtą parodomas aiškus nepritartis su korupcija ir pinigų plovimu susijusių asmenų nebaudžiamumui,
- C. kadangi yra sukurta išsami šių sričių reglamentuojanti tarptautinė teisinė sistema, ypatingai atsižvelgiant į 2003 m. Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją, kuria konvencijos šalims suteikiami aiškūs įsipareigojimai; kadangi Jungtinių Tautų konvencijos prieš korupciją 51 straipsnyje teigiama, kad turto sugrąžinimas „yra vienas iš pagrindinių šios Konvencijos principų. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, šioje srityje kaip galima glaudžiau bendradarbiauja viena su kita ir teikia viena kitai kaip galima didesnę pagalbą“;
- D. kadangi teisminis turto atgavimo procesas yra sudėtingas ir ilgas; kadangi taikomi teisiniai besikreipiančių valstybių reikalavimai negali būti apeinami ir iš teisėtų trečiųjų šalių negali būti atimtos juridinės teisės į šį procesą; kadangi atitinkamos teisinės ekspertizės trūkumas ir riboti instituciniai pajėgumai besikreipiančiose valstybėse yra papildomos kliūtys sėkmingoms iniciatyvoms šioje srityje; kadangi trūksta veiksmingo besikreipiančių valstybių ir valstybių, į kurias kreiptasi, bendradarbiavimo;
- E. kadangi po Arabų pavasario revoliucijų Egipte ir Tunise ES skubiai iššaldė buvusių diktatorių, jų šeimų ir kai kurių kitų, su jų režimu susijusių, asmenų turtą; kadangi Libijos atveju, remdamasi JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1970 (2011), ES priėmė panašų sprendimą;
- F. kadangi pagal naują 2012 m. lapkričio 26 d. Tarybos patvirtintą teisės aktų sistemą ES valstybės narės, remdamasi ES valstybėse narėse pripažintais teismo sprendimais, gali nutraukti turto išaldimą ir ši sistema sudaro galimybes ES valstybėms narėms ir atitinkamoms valdžios institucijoms lengviau keistis informacija;
- G. kadangi ES ir Tuniso bei ES ir Egipto darbo grupės pabrėžė, kad svarbu grąžinti neteisėtai įgytą turtą, kuris šiuo metu vis dar išaldytas daugelyje trečiųjų šalių; kadangi darbo grupės sutarė baigti rengti planą, į kurį galėtų būti įtrauktas kiekvienai šaliai skirtų turto grąžinimo grupių, kurias koordinuotų Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT), sukūrimas;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- H. kadangi G8 pagal 2011 m. gegužės mėn. Dovylio partnerystę remia Arabų pasaulio šalis, įsipareigojusias kurti laisvą, demokratišią ir tolerantišką visuomenę; kadangi 2012 m. gegužės 21 d. parengtame šios partnerystės veiksmų plane pripažįstama, kad po Arabų pavasario turto grąžinimo klausimas tapo dar labiau neatidėliotino dėmesio reikalaujančia tema regione ir tarptautinėje bendruomenėje;
- I. kadangi Egiptas, Libija ir Tunisas įdėjo didelių pastangų, kad užtikrintų, jog buvusių diktatorių ir jų vykdomų režimų neteisėtai pasisavintas ir pagrobtas turtas būtų grąžintas šioms šalims, įskaitant specialių nacionalinių tyrimų komisijų, įpareigotų atsekti, identifikuoti ir sugrąžinti tokį turtą, sudarymą ir bylų kėlimą ES valstybių narių teismuose; kadangi keletas pagrindinių tarptautinių veikėjų, įskaitant ES, Didžiojo aštuoneto nares ir Šveicariją, teigiamai sureagavo į šias pastangas; kadangi šioje srityje vis dėlto buvo pasiekta mažai konkrečių rezultatų; kadangi tai sukėlė didėjančią besikreipiančių valstybių vyriausybių ir pilietinių visuomenių nepasitenkinimą;
- J. kadangi labai svarbu informuoti apie sugrąžinant turtą dedamas pastangas, kad būtų skleidžiama geroji praktika ir publikuojant laimėjimus sukuriamos paskatos; kadangi taip būtų galima išvengti klaidinančių teiginių apie turto, kuris turi būti grąžintas, dydį;
- K. kadangi turto atgavimas gali būti vykdomas naudojant dvišalius teisinius mechanizmus ir daugiašalį bendradarbiavimą; kadangi turto atgavimo operacijos turėtų būti pradėtos nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu;
- L. kadangi 2013 m. balandžio mėn. Libano valdžios institucijos grąžino Tuniso valdžios institucijoms beveik 30 mln. JAV dolerių, neteisėtai pervestų į buvusio Tuniso vadovo banko sąskaitas;
1. pabrėžia, kad neteisėtai pasisavinto buvusių diktatorių ir jų vykdomų režimų metu pagrobto turto grąžinimas pereinamojo laikotarpio Arabų pavasario šalims turi ne tik ekonominę reikšmę, bet yra moraliai bei teisiškai būtinas ir didelės politinės reikšmės klausimas, nes jis susijęs su teisingumo ir atskaitomybės atkūrimu remiantis demokratijos ir teisinės valstybės principais, taip pat susijęs su ES politiniu įsipareigojimu bei patikimumu, ir todėl yra labai svarbus Sąjungos partnerystės su kaimyninėmis pietų šalimis, ypač Egiptu, Libija ir Tunisu, aspektas;
  2. pripažįsta, kad Arabų pavasario šalims pagrobto turto atgavimas taip pat turi ekonominę ir socialinę reikšmę, kadangi reikia lėšų ekonomikai stabilizuoti ir darbo vietoms kurti ir ekonominiam augimui šiose šalyse, kurios susiduria su rimtomis ekonominėmis problemomis, užtikrinti;
  3. pažymi, kad nepaisant Egipto, Libijos ir Tuniso valdžios institucijų dedamų labai didelių pastangų ir tvirtos visų šių šalių politinės valios, siekiantys susigrąžinti neteisėtai pasisavintą turtą, sulaukė labai ribotos sėkmės, o taip iš esmės atsitiko dėl įvairiose nacionalinėse teisinėse sistemose taikomų nuostatų ir procedūrų įvairovės ir sudėtingumo, įstatymų nelankstumo, atitinkamų Arabų pavasario šalių kompetencijos, susijusios su teisinėmis, finansinėmis ir administracinėmis Europos ir kitų šalių jurisdikcijose taikomomis procedūromis, trūkumo ir turimų išteklių stygiaus;
  4. ragina ES ir jos valstybes nares toliau dėti dideles pastangas siekiant palengvinti ankstesniojo režimo neteisėtai pasisavinto ir pagrobto turto grąžinimą Arabų pavasario šalių gyventojams per pagrįstą laikotarpį; ragina visose valstybėse narėse esančias nacionalines turto grąžinimo tarnybas glaudžiai bendradarbiauti tarpusavyje ir plėtoti santykius su atitinkamomis Arabų pavasario šalių valdžios institucijomis siekiant padėti joms vykdyti taikomas sudėtingas teises procedūras; ragina Europos išorės veiksmų tarnybą imtis aktyvaus vadovaujamo vaidmens, ypač koordinuojant valstybių narių pastangas, stiprinant pajėgumus ir skatinant visų susijusių valstybių bendradarbiavimą;
  5. pabrėžia, kad turto grąžinimas yra labai svarbus Sąjungos paramos perėjimui prie demokratijos ir ekonomikos atkūrimo šiose šalyse aspektas ir gali sustiprinti abipusį tarpusavio pasitikėjimą vadovaujantis partnerystės su visuomene, kuri yra persvarstytos Europos kaimynystės politikos kertinis akmuo, principu;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

6. atsižvelgdamas į tai, teigiamai vertina Kanados, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, JK, Japonijos, Šveicarijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų iniciatyvą parengti vadovą, kuriame būtų išsamiai aprašytos jų nacionalinių teisės sistemų nuostatos turto grąžinimo srityje, kad besikreipiančios valstybės geriau suprastų tai, kas teisiškai įmanoma, kokios rūšies informaciją galima gauti, kokie tyrimai gali būti vykdomi ir ką reikia daryti, norint veiksmingai susigrąžinti turtą naudojantis savitarpio teisinės pagalbos priemonėmis; ragina valstybes nares padaryti tą patį ir nustatyti bendrus ES principus;
7. teigiamai vertina G8 Dovylio partnerystės turto grąžinimo veiksmų plano iniciatyvą, pagal kurią nurodomos konkrečios bendradarbiavimo skatinimo ir pagalbos teikimo konkrečiais atvejais priemonės, pajėgumų stiprinimo ir techninės pagalbos teikimo pastangos, ir siūlo naudoti regioninę bendradarbiavimo iniciatyvą – Arabų šalių turto susigrąžinimo forumą – nuolatinėms diskusijoms rengti ir bendradarbiavimui plėtoti;
8. palankiai vertina naują 2012 m. lapkričio 26 d. Tarybos patvirtintą teisės aktų sistemą, kuria palengvinamas neteisėtai pasisavintų lėšų grąžinimas Egiptui ir Tunisiui, leidžiant valstybėms narėms atiduoti išaldytą turtą remiantis pripažintais teismo sprendimais ir skatinant valstybių narių ir Egipto bei Tuniso atitinkamų institucijų keitimąsi informacija; vis dėlto pabrėžia, kad reikia pasiekti konkrečių rezultatų ir į šį procesą visapusiškai įtraukti Libiją;
9. palankiai vertina ES institucijų ir kitų pagrindinių tarptautinių veikėjų bendradarbiavimą Egipto, Libijos ir Tuniso turto susigrąžinimo srityje, ypač atsižvelgdamas į Pasaulio banko ir Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro pagrobto turto grąžinimo (angl. StAR) iniciatyvą; pabrėžia, kad svarbu visapusiškai išnaudoti esamas priemones tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmeniu, kartu priimant būtinus naujus arba koreguojant šioje srityje nacionalinėse teisinėse sistemose jau taikomus teisės aktus;
10. ragina Viduržemio jūros šalių sąjungos parlamentinę asamblėją iškelti šį klausimą nacionaliniuose parlamentuose, kad abiejų Viduržemio jūros krantų parlamentariai būtų įtikinti aktyviai propaguoti teises priemones siekiant užtikrinti glaudesnę policijos ir atitinkamų teisminių institucijų bendradarbiavimą;
11. ragina nedelsiant sukurti ES mechanizmą, sudarytą iš nacionalinių ir tarptautinių tyrėjų komandos, prokurorų, teisininkų ir kitų ekspertų, siekiant teikti teises ir technines konsultacijas ir pagalbą Arabų pavasario šalims, bandančioms susigrąžinti turtą; prašo, kad šis mechanizmas būtų tinkamai finansuojamas, taikant atitinkamą finansinę priemonę Europos Sąjungos išorės santykių srityje; pabrėžia, kad taikant sudėtingas, jautrias ir ilgas teismines procedūras, svarbu, kad šis ES mechanizmas būtų tvarus; ragina ES institucijas pasimokyti iš šios patirties ir šia patirtimi naudotis; taip pat pabrėžia šio mechanizmo papildomo finansavimo galimybę vėlesniu etapu sudarant bendro finansavimo susitarimus su besikreipiančiomis valstybėmis;
12. ragina Arabų Lygą nustatyti, priimti ir greitai įdiegti bendradarbiavimo dėl turto grąžinimo mechanizmus ir ragina Persijos įlankos šalis visų pirma sustiprinti bendradarbiavimą Arabų pavasario šalimis ir joms bandant susigrąžinti turtą pasiūlyti savo teisinę pagalbą;
13. pripažįsta ir visapusiškai remia pilietinės visuomenės organizacijų indėlio svarbą tiek besikreipiančiose valstybėse, tiek valstybėse, į kurias kreiptasi, vykdant turto grąžinimo procesą, ypač atitinkamoms valdžios institucijoms pateikiant informaciją, skatinant bendradarbiavimą tarp pagrindinių nacionalinių ir tarptautinių veikėjų, stebint turto grąžinimą ir užtikrinant, kad sugrąžintas turtas besikreipiančiose valstybėse būtų naudojamas skaidriai ir veiksmingai;
14. dar kartą patvirtina savo išsipareigojimą remti Arabų pavasario šalių perėjimą prie demokratijos ir išsipareigoja padėti Arabų pavasario šalims sukurti tvirtą ir stabilią demokratiją, kurioje būtų gerbiamas teisinės valstybės principas, žmogaus

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

teisės ir pagrindinės laisvės, įskaitant moterų teises ir saviraiškos laisvę, ir rengiami tarptautinius standartus atitinkantys rinkimai; pabrėžia, kad labai svarbu, jog ES parodytų savo tvirtą ir tikrą įsipareigojimą remti šį procesą;

15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Šveicarijos parlamentui ir vyriausybei, Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresui ir prezidentui, Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos parlamentinei asamblėjai ir Egipto, Libijos ir Tuniso parlamentams ir vyriausybėms.

P7_TA(2013)0225

2012 m. Bosnijos ir Hercegovinos pažangos ataskaita

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija Bosnijos ir Hercegovinos 2012 m. pažangos ataskaita (2012/2865(RSP))

(2016/C 055/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas ir jų priedą „Salonikų darbotvarkė Vakarų Balkanų valstybėms: Europos integracijos link“,
  - atsižvelgdamas į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą, pasirašytą 2008 m. birželio 16 d. ir ratifikuotą visų ES valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos,
  - atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos sprendimą 2008/211/EB dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Europos partnerystėje su Bosnija ir Hercegovina, panaikinanti Sprendimą 2006/55/EB⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2011 m. liepos 18 d. Tarybos sprendimą 2011/426/BUSP⁽²⁾ ir 2011 m. kovo 21 d., 2011 m. spalio 10 d., 2011 m. gruodžio 5 d., 2012 m. birželio 25 d. ir 2012 m. gruodžio 11 d. Tarybos išvadas dėl Bosnijos ir Hercegovinos,
  - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „2012–2013 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2012)0600) ir į 2012 m. spalio 10 d. priimtą Bosnijos ir Hercegovinos 2012 m. pažangos ataskaitą (SWDC(2011)0335),
  - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 29–30 d. Sarajeve vykusio 14-ojo Europos Parlamento ir Bosnijos ir Hercegovinos Parlamentinės Asamblėjos tarpparlamentinio posėdžio bendrą pareiškimą,
  - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, visų pirma į 2012 m. kovo 14 d. rezoliuciją dėl Bosnijos ir Hercegovinos pažangos ataskaitos⁽³⁾ ir 2012 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją „Plėtra: politika, kriterijai ir ES strateginiai interesai“⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ES pakartotinai patvirtino savo įsipareigojimą Vakarų Balkanų šalims, įskaitant Bosniją ir Hercegoviną, suteikti ES narystę; kadangi Europos Sąjunga ir toliau yra tvirtai įsipareigojusi remti nepriklausomą ir vieningą Bosniją ir Hercegoviną, kuri gali tikėtis tapti ES nare, ir kadangi ši perspektyva yra vienas iš labiausiai šalies gyventojus vienijančių veiksnių;

⁽¹⁾ OL L 80, 2008 3 19, p. 18.

⁽²⁾ OL L 188, 2011 7 19, p. 30.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0085.

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0453.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- B. kadangi norint paspartinti šalies pažangą siekiant narystės ES ir pasiekti apčiuopiamų visiems piliečiams naudingų rezultatų, būtina turėti visų lygmenų veikiančias institucijas ir aiškius veiksmų koordinavimo mechanizmus, o politiniai šalies lyderiai turi priimti tvirtą ir nuoseklų įsipareigojimą;
- C. kadangi konstitucinė reforma ir toliau lieka pagrindine reforma siekiant, kad Bosnija ir Hercegovina taptų veiksmingai ir visapusiškai veikiančia demokratine valstybe; kadangi turi būti padaryta akivaizdi pažanga svarbiose valstybės kūrimo srityse, įskaitant valdymo, teismų sistemos ir teisinės valstybės principo įgyvendinimo, taip pat kovos su korupcija ir derinimo su Europos standartais sritis;
- D. kadangi siekiant geresnio bendradarbiavimo su ES skubiai reikia sukurti veiksmingą koordinavimo mechanizmą;
- E. kadangi dėl nepakankamų galimybių įsidarbinti, ypač jaunimui, ir korupcijos ir toliau itin varžoma šalies socialinė bei ekonominė ir politinė raida;
- F. kadangi korupcija ir toliau labai trukdo socialiniam ir ekonominiam bei politiniam šalies vystymuisi;
- G. kadangi regioninis bendradarbiavimas ir geri kaimyniniai santykiai yra pagrindiniai stabilizacijos ir asociacijos proceso elementai ir atlieka lemiamą vaidmenį vykdant Vakarų Balkanų pavertimo ilgalaikio stabilumo ir tvaraus vystymosi erdve procesą; kadangi bendradarbiavimas su kitomis regiono šalimis laikantis geros kaimynystės principų yra būtina sąlyga siekiant taikaus sambūvio ir susitaikymo Bosnijoje ir Hercegovinoje bei Vakarų Balkanuose;
- H. kadangi ES teisinės valstybės principui savo plėtros proceso srityje suteikė didžiausią svarbą;

Bendrosios nuostatos

1. primygtinai pakartoja savo paramą Bosnijos ir Hercegovinos integracijai į ES, kuri būtų naudinga visiems šalies piliečiams;
2. yra susirūpinęs tuo, kad politinis elitas ir toliau neturi vieningos vizijos, kokia turi būti bendra šalies kryptis, nes dėl to kyla pavojus, kad Bosnija ir Hercegovina dar labiau atsiliks nuo kitų regiono šalių;
3. palankiai vertina taikių, laisvų ir sąžiningų vietos rinkimų organizavimą; atkreipia dėmesį į ginčą po rinkimų Srebrenicoje; pripažįsta Bosnijos ir Hercegovinos centrinės rinkimų komisijos sprendimus šiuo klausimu; reiškia susirūpinimą dėl to, kad Mostaras yra vienintelis miestas, kuriame vis dar nesurengti vietos rinkimai; ragina visas susijusias šalis susitarti dėl Mostaro miesto statuto pakeitimų, kurie atitiktų atitinkamą Bosnijos ir Hercegovinos Konstitucinio Teismo sprendimą;
4. palankiai vertina tai, kad nutraukta tarptautinė Brčko rajono kontrolė; ragina valdžios institucijas pasiekti likusius tikslus ir įvykdyti sąlygas, kad būtų uždarytas Vyriausiojo įgaliotinio biuras ir taip būtų sudarytos galimybės didesnei vietos lygmens atsakomybei ir įsipareigojimui;
5. pabrėžia, kad svarbu, jog Bosnija ir Hercegovina vykstant integracijos į ES procesui laikytųsi vieningos pozicijos; ragina politinius lyderius ir išrinktus pareigūnus bendradarbiauti ir dėmesį skirti veiksmų plano įgyvendinimui vykdant aukščiausio lygio dialogą su Komisija, kad būtų patenkinti reikalavimai, reikalingi, kad pagaliau įsigaliojūt stabilizacijos ir asociacijos susitarimas ir šalis galėtų pateikti įtikimą paraišką dėl narystės; ragina politinius lyderius ir visas valdžios institucijas glaudžiai bendradarbiauti su ES specialiuoju įgaliotiniu vykstant stojimo procesui;
6. primena Komisijai, kad ES plėtra neapsiriboja vien tik ES teisyno perkėlimu ir turi būti paremta tikru ir visapusišku įsipareigojimu laikytis Europos vertybių; su tam tikru susirūpinimu pažymi, kad dėl pastarosios ekonomikos ir finansų krizės ES kaip švelnios šalies pertvarkymo galios įtaka gali būti sumažėjusi; vis dėlto ragina Komisiją, valstybes nares ir kitas Vakarų Balkanų šalis ištirti naujoviškus būdus stiprinti susitaikymo kultūrą ir atmosferą Bosnijoje ir Hercegovinoje ir visame regione;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

7. apgailestauja, jog dėl to, kad nedaroma pažanga nagrinėjant D. Sejdičiaus ir J. Finci bylą, atšauktas planuotas 2013 m. balandžio 11 d. ES ir Bosnijos ir Hercegovinos aukšto lygio dialogo dėl stojimo proceso trečiasis susitikimas;

8. pažymi svarbų ES policijos misijos, kuri baigta 2012 m. birželio 30 d., indėlių ir palankiai vertina aktyvesnę ES dalyvavimą teisinės valstybės kūrimo procese; palankiai vertina tai, kad atnaujintas įgaliojimas vykdyti ES daugiašales stabilizavimo pajėgų operaciją (EUFOR Althea) ir kad dėmesys dabar skiriamas gebėjimų stiprinimui ir mokymams;

Politinės sąlygos

9. primena veikiančių institucijų visais lygmenimis svarbą šalies pažangai integracijos į Europą procese; džiaugiasi, kad 2012 m. lapkričio mėn. vėl pradėtas vykdyti dialogas ir išrinkti nauji ministrai į Ministrų tarybą po to, kai suiro koalicija ir penkis mėnesius tęsėsi beviltiška padėtis; yra susirūpinęs dėl stagnacijos, atsiradusios dėl netikrumo, susijusio su pertvarkomis Bosnijos ir Hercegovinos Federacijos vyriausybėje; vis dėlto palankiai vertina pažangą įvardijant kandidatus į laisvus postus Federacijos Konstituciniame Teisme;

10. ragina visas kompetentingas institucijas parengti integracijos į ES strategiją arba programą, kuria būtų užtikrinamas koordinuotas ir suderintas ES teisės ir standartų perkėlimas, įgyvendinimas ir vykdymas visoje šalyje, ir taip parodyti vieningą viziją, kokia turi būti bendra šalies kryptis, ir pasiryžimą užtikrinti jos piliečių bendrą gerovę;

11. ragina pakeisti Tautos Rūmų ir Atstovų Rūmų darbo tvarkos taisykles siekiant sukurti pagreitintą mechanizmą ES teisės aktams;

12. palankiai vertina pažangą, pasiektą pirmąjį 2012 m. pusmetį ir nuo spalio mėn., visų pirma tai, kad priimti svarbūs įstatymai dėl gyventojų surašymo ir valstybės pagalbos, 2011 m. 2012 m. ir 2013 m. valstybės biudžetas, fitosanitarinių priemonių paketas, taip pat pažangą, susijusią su Valstybės pagalbos taryba ir Kovos su korupcija agentūra, ir dar tai, kad pasiektas politinis susitarimas dėl valstybinės ir karinės nuosavybės; ragina veiksmingai įgyvendinti šias priemones ir ragina Komisiją kartu su ES specialiuoju įgaliotiniu atidžiai stebėti įgyvendinimą visapusiškai atsižvelgiant į 2012 m. liepos 13 d. Bosnijos ir Hercegovinos Konstitucinio Teismo sprendimą; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas kurti ir stiprinti atitinkamų organų, pvz., Valstybės pagalbos tarybos ir Kovos su korupcija agentūros, gebėjimus, ypač atsižvelgiant į pakankamą darbuotojų skaičių;

13. yra susirūpinęs dėl gyventojų surašymo vėlavimo; pabrėžia, jog svarbu 2013 m. spalio mėn. atlikti gyventojų surašymą, ir teigiamai vertina pastangas siekiant užtikrinti, kad jis įvyktų spalio mėn. laikantis tarptautinių standartų; ragina visas kompetentingas institucijas pašalinti kliūtis ir nepolitizuoti gyventojų surašymo, kurio tikslas – surinkti objektyvius socialinius ir ekonominius duomenis; todėl ragina gerbti mažumų teises;

14. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valstybės institucijas vadovautis konstitucinio teismo sprendimu dėl būtinybės iš dalies pakeisti teisės aktą dėl piliečių asmens tapatybės dokumentų numerių; pažymi, kad po 2013 m. vasario 12 d. dėl keletą mėnesių trukusio neveiklumo naujagimiams negalėjo būti išduodami asmens tapatybės dokumento numeriai ir, savo ruožtu, pagrindiniai dokumentai, pvz., pasai ar medicininio draudimo kortelės; ragina skubiai imtis priemonių šiai padėčiai ištaisyti;

15. ragina valdžios institucijas vykdyti sprendimą Sejdić–Finci byloje, nes tai būtų pirmas žingsnis vykdant visapusišką konstitucinę reformą, kuri būtina siekiant modernios ir veikiančios demokratinės valstybės, kurioje panaikinta bet kokia diskriminacija ir visi piliečiai, neatsižvelgiant į jų etninę kilmę, naudojami tokiomis pačiomis teisėmis ir laisvėmis; palankiai vertina tai, kad Sarajevio kantono Asamblėja pirmoji Bosnijoje ir Hercegovinoje jau vienbalsiai pakeitė savo konstituciją, kad mažumoms, kurių etninė kilmė nenurodyta, ir etninėms mažumoms būtų suteikta galimybė Asamblėjoje suformuoti savo atskirą grupę remiantis sprendimu Sejdić–Finci byloje, priimtu pagal Europos žmogaus teisių konvenciją (EŽTK);

16. atkreipia dėmesį į Komisijos nario, atsakingo už plėtros ir kaimynystės politikos klausimus, sprendimą nerengti ES ir Bosnijos ir Hercegovinos aukšto lygio dialogo dėl stojimo proceso trečio susitikimo, kadangi nepasiektas politinis susitarimas dėl sprendimo D. Sejdičiaus ir J. Finci byloje įgyvendinimo; reiškia susirūpinimą, jog tai, kad nepasiektas susitarimas, gali neigiamai paveikti visą stojimo procesą, ir ragina politikos lyderius rasti sprendimą;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

17. ragina ES specialųjį įgaliotinį ir delegacijos vadovą toliau stiprinti savo pastangas sudaryti geresnes sąlygas susitarimui dėl sprendimo Sejdić–Finci byloje įgyvendinimo;

18. pažymi, kad skubiai reikia imtis konstitucinių reformų ir valstybinių, ir autonominių vienetų lygmeniu siekiant, kad visų lygmenų valstybinės struktūros taptų veiksmingesnėmis, funkcionalesnėmis ir skaidresnėmis; pakartoja, kad būtina supaprastinti Bosnijos ir Hercegovinos Federacijos struktūrą; ragina EIVT ir Komisiją inicijuoti plataus masto ir atviras konsultacijas ir viešas diskusijas su visais suinteresuotaisiais subjektais šalyje dėl Konstitucijos pakeitimo; pabrėžia, kad į šį procesą, kuris turėtų duoti konkrečių rezultatų, turi būti visapusiškai įtrauktos visos šalys ir bendruomenės;

19. ragina visas kompetentingas institucijas užtikrinti, kad būtų sukurta nepriklausoma, nešališka ir veiksminga teismų sistema, kuriai paramą teiktų nešališka ir nepriklausoma policijos institucija, ir veiksmingai įgyvendinti teisingumo sektoriaus reformos strategiją ir nacionalinę karo nusikaltimų strategiją; ragina suderinti skirtingų teisminių ir baudžiamojo persekiojimo sistemų jurisprudenciją baudžiamosiose ir civilinėse bylose, taip pat įgyvendinti visas rekomendacijas, pateiktas vykdam ES ir Bosnijos ir Hercegovinos struktūrinį dialogą teisingumo klausimais;

20. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas daryti pažangą reformuojant viešąją administraciją ir stiprinant administracinius pajėgumus visais vyriausybės lygmenimis, kuriais sprendžiami su ES susiję klausimai; yra susirūpinęs dėl viešosios administracijos finansinio tvarumo ir politinės paramos jos reformai trūkumo; pabrėžia, kad būtina dėmesį sutelkti į veiksmingų koordinavimo mechanizmų kūrimą ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimą ES padedant, nes tai svarbus elementas užtikrinant veiksmingą ir produktyvų bendradarbiavimą su ES;

21. išreiškia susirūpinimą dėl didelio korupcijos masto šalyje, jos sąryšio su politinėmis partijomis ir korupcijos visuose viešojo gyvenimo lygmenyse; ragina visų lygmenų kompetentingas institucijas pasiūlyti ir įgyvendinti kovos su korupcija strategijas ir planus; ragina atsakingas valdžios institucijas parodyti politinę valią sprendžiant šią problemą ir numatyti priemones, kad Kovos su korupcija agentūra galėtų visapusiškai veikti ir daryti pažangą tyrimų ir apkaltinamųjų nuosprendžių srityse, ir ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas atitinkamų teisės aktų dėl korupcijos nuostatas suderinti su Valstybių prieš korupciją grupės (GRECO) pateiktomis rekomendacijomis; pabrėžia, kad būtina veiksmingai kovoti su prekyba žmonėmis persekiojant kaltininkus ir numatant apsaugą ir kompensaciją aukoms;

22. primygtinai ragina kompetentingas valdžios institucijas dėti daugiau pastangų siekiant įgyvendinti veiksmų planą dėl operatyvinės veiklos susitarimo su Europolu, visų pirma derinant atitinkamus teisės aktus dėl duomenų apsaugos ir procedūras;

23. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas skatinti plėtoti savarankišką ir įvairią žiniasklaidą, kuri būtų nepriklausoma nuo politinio kišimosi, etninio susiskaldymo ir poliarizacijos; pabrėžia išskirtinį visuomeninės žiniasklaidos vaidmenį stiprinant demokratiją ir socialinę sanglaudą ir ragina valdžios institucijas užtikrinti jos finansinės padėties tvarumą, nepriklausomumą ir atitiktį europiniams standartams; apgailestauja, kad toliau daromas politinis spaudimas ir grasinama žurnalistams; išreiškia susirūpinimą dėl bandymų varžyti Ryšių reguliavimo tarnybos ir visuomeninių transliuotojų nepriklausomumą; primena, kad laisva žiniasklaida yra esminė stabilios demokratijos sudedamoji dalis;

24. ragina visas politines partijas aktyviai imtis veiksmų siekiant įtraukios ir tolerantiškos visuomenės; ragina kompetentingas valdžios institucijas įgyvendinti kovos su diskriminacija įstatymus ir politiką ir spręsti teisės srities ir praktinių trūkumų klausimus, įskaitant su neįgaliaisiais susijusius klausimus; yra susirūpinęs dėl prieš lesbietes, gejus, biseksualus ir transseksualus nukreiptų kurstančių kalbų, grasinimų ir įžeidinėjimų; ragina valdžios institucijas visapusiškai įgyvendinti veiksmų planą dėl romų, aktyviai skatinti veiksmingą romų tautybės ir visoms kitoms mažumoms priklausančių asmenų integraciją, viešai pasmerkti neapykanta pagrįstus incidentus ir užtikrinti, kad būtų tinkamai atliekami policijos tyrimai ir vykdomas teisminis persekiojimas; ragina valdžios institucijas aktyviai remti pilietinės visuomenės iniciatyvas šioje srityje, teikiant finansinę ir praktinę paramą bei prisiimant politinius įsipareigojimus;

25. skatina žmogaus ir pilietinių teisių gynėjų darbą Bosnijoje ir Hercegovinoje ir ragina Komisiją parengti finansavimo mechanizmus, kuriuos taikant ir visuomeninės organizacijos galėtų pasinaudoti finansavimu pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

26. ragina suteikti galių moterims propaguojant, apsaugant ir stiprinant jų teises, gerinant jų socialinę ir ekonominę padėtį, didinant jų dalyvavimą darbo rinkoje, užtikrinant teisingą moterų atstovavimą politiniame ir ekonominiame sprendimų priėmimo procesuose ir skatinant jų verslumą; pažymi, kad parlamentuose, vyriausybėse ir viešojoje administracijoje yra per mažai moterų ir kad dažnai ignoruojamos jų su darbu susijusios teisės; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas suderinti asmenų, išeinančių motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogų, socialinės apsaugos teises su aukštais standartais ir taip užtikrinti visiems piliečiams vienodas sąlygas;

27. išreiškia susirūpinimą dėl didelio smurto šeimoje, apie kurį nepranešama ir už kurį nepakankamai baudžiama; ragina valdžios institucijas priimti ir įgyvendinti priemones siekiant užtikrinti tikrą moterų apsaugą; pabrėžia, kad būtina stiprinti teisėsaugos organus siekiant sėkmingai spręsti tokias problemas, kaip smurtas dėl lyties, smurtas šeimoje, priverstinė prostitucija ir prekyba moterimis; pabrėžia, kad svarbu apsaugoti vaikus nuo smurto, prekybos žmonėmis ir bet kokio jų teisių pažeidimo; ragina Komisiją ištirti, kaip būtų galima remti kovą su smurtu šeimoje;

28. palankiai vertina Bosnijos ir Hercegovinos programos, skirtos karo metu patirto išprievartavimo, seksualinio išnaudojimo ir kankinimo aukoms, projektą; ragina sistemingai skirti pakankamai išteklių su konfliktu susijusio seksualinio smurto aukų reabilitacijai, įskaitant kompensacijas, nepaisant aukų socialinio statuso, taip pat medicininei ir psichologinei priežiūrai bei atitinkamoms socialinėms paslaugoms; ragina visas kompetentingas institucijas didinti visuomenės informuotumą apie aukų statusą;

29. ragina Federaciją į baudžiamąjį kodeksą įtraukti nuostatą dėl neapykantos nusikaltimų, kaip tai jau padaryta Serbų Respublikoje ir Brčo rajone 2009 m.;

30. pabrėžia, kad 2011 m. pabaigoje Bosnijoje ir Hercegovinoje vis dar buvo apie 113 000 šalies viduje perkeltų asmenų, įskaitant apie 8 000 asmenų, gyvenančių kolektyviniuose centruose, ir 7 000 pabėgėlių; primygtinai ragina visas kompetentingas valdžios institucijas visais lygmenimis sudaryti sąlygas – taip pat ir remiantis tarptautinės paramos teikėjų bendruomenės įsipareigojimu, kuris buvo atnaujintas per 2012 m. balandį Sarajeve vykusią tarptautinių paramos teikėjų konferenciją – ilgalaikiam pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų asmenų grįžimui užtikrinant jiems galimybes gauti būstą, švietimą, socialinę apsaugą ir darbą; ragina jas taip pat palengvinti šį procesą sąžiningai ir tinkamai teikiant finansinę paramą visiems grįžtantiems pabėgėliams, įskaitant į Posaviną grįžtančius kroatų pabėgėlius;

31. susirūpinęs atkreipia dėmesį į didelį asmenų, dėl karo turinčių potrauminio streso sutrikimą, skaičių Bosnijoje ir Hercegovinoje; ragina valdžios institucijas spręsti asmenų, turinčių potrauminio streso sutrikimą, socialinės ir psichologinės priežiūros trūkumo klausimą;

32. ragina visapusiškai įgyvendinti Kovos su minomis strategiją ir priimti įstatymą dėl kovos su minomis veiksmais siekiant užtikrinti, kad daugiau niekas nenukentėtų sprogdus sausumos minoms;

33. griežtai smerkia bet kokius bandymus Bosnijoje ir Hercegovinoje ar bet kur kitur pasaulyje menkinti ar neigti genocidą, vykusį Srebrenicoje;

Socialiniai ir ekonominiai klausimai

34. ragina visų lygmenų vyriausybes vykdyti patikimą finansų politiką; yra susirūpinęs dėl neformalios ekonomikos masto ir didelio, visų pirma moterų ir jaunimo, nedarbo lygio; reiškia susirūpinimą dėl poveikio, kurį politinis nestabilumas ir silpna teisinė valstybė daro ekonomikos augimui ir investicijoms bei visai verslo aplinkai; ragina vyriausybę sukurti bendrą ekonominę erdvę šalyje, sudaryti palankias sąlygas įmonių, ypač MVĮ, skaičiaus augimui, stiprinti vidinius augimo šaltinius mažinant vyriausybės dominavimą ekonomikos srityje ir monopolijų dalyvavimą, skatinti augimui skirtas išlaidas ir stiprinti konkurencingumą;

35. palankiai vertina ES sprendimą suteikti 100 mln. EUR dydžio makrofinansinę paramą Bosnijai ir Hercegovinai, nes tai aiškus ES įsipareigojimo šalies europinei perspektyvai ir jos piliečių gerovei ženklas;

36. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas, ypač tų administracinių vienetų, kuriuose užregistruota daugiausiai Bosnijos ir Hercegovinos įmonių, persvarstyti ir atnaujinti esamus teisės aktus dėl darbo ir stiprinti socialinį dialogą bei darbo inspekciją;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

37. palankiai vertina Bosnijos ir Hercegovinos ir ES susitarimo dėl Bosnijos ir Hercegovinos stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją (PPO) pasirašymą; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas aktyviau vykdyti derybas su kitais partneriais, kad šalis artimoje ateityje galėtų tapti PPO nare;

38. atkreipia dėmesį į tam tikrą pažangą, padarytą tobulinant bendrą švietimo sistemą, dar kartą tačiau ragina Ministrų tarybą, be kita ko, gerinti 12 švietimo ministerijų ir Brčko apygardos švietimo departamento tarpusavio veiksmų koordinavimą ir mažinti švietimo sistemos susiskaldymą;

39. pabrėžia, kad reikia gerinti bendrą švietimo kokybę siekiant užtikrinti, kad švietimas atitiktų vidaus ir užsienio darbo rinkos poreikius; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas šalinti profesinio mokymo trūkumus siekiant pritraukti tiesioginių užsienio investicijų ir užtikrinti, taip pat dėl to, jog tai būtina ekonominiu požiūriu, kad būtų pradėtas vykdyti švietimo institucijų akreditavimas ir kad agentūros, sprendžiančios mokslinių laipsnių ir diplomų pripažinimo klausimą, pradėtų visiškai veikti; palankiai vertina priemones, kurių imtasi siekiant parengti ir tobulinti jaunimui skirtus mokymus ir programas, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos jaunimui dalyvauti darbo rinkoje, ir ragina imtis daugiau iniciatyvų šiuo klausimu;

40. ragina visas kompetentingas institucijas visose šalies mokyklose nutraukti vaikų etninę segregaciją (dvi mokyklos po vienu stogu), kuri tebevykdoma kai kuriuose Federacijos kantonuose; be to, ragina skatinti veiksmingą romų vaikų įtrauktį, visų pirma į švietimo sistemą, be kita ko, vykdamas pasiruošimo mokyklai programas; ragina valdžios institucijas bendradarbiauti su atitinkamomis NVO siekiant paskatinti romų šeimas remti savo vaikų galimybes šviestis; ragina valdžios institucijas suderinti taisykles visoje Bosnijoje ir Hercegovinoje siekiant užtikrinti, kad visiems vaikams būtų taikomos vienodos sąlygos; apskritai ragina dėti daugiau pastangų, kad būtų užkirstas kelias šeimų atskyrimui, ir teikti daugiau paramos paslaugų rizikos grupei priklausančioms šeimoms; ragina Komisiją išnagrinėti, ar tikslinėmis ES paramos priemonėmis būtų galima padėti panaikinti švietimo sistemos susiskaldymą;

41. palankiai vertina Komisijos planus raginti surengti aukšto lygio susitikimą švietimo tema, kuriuo būtų siekiama skatinti dialogą įvairiais klausimais, įskaitant vaikų etninės segregacijos mokyklose klausimą, ir sukviesti atitinkamų tarptautinių organizacijų ir už švietimą atsakingų Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijų atstovus;

42. ragina valdžios institucijas suderinti teisės aktus su *acquis* ES profesinės kvalifikacijos pripažinimo srityje;

43. ragina valdžios institucijas imtis visų priemonių, kad būtų apsaugotas nacionalinis paveldas, ir spręsti su teisine sistema susijusius klausimus; be to, ragina visas kompetentingas visų lygmenų institucijas užtikrinti aiškias kultūros įstaigų finansavimo procedūras, kad būtų užkirstas kelias jų uždarymui;

44. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas pradėti taikyti tinkamas priemones, kad nebūtų daugiau piktnaudžiaujama beviziu kelionių režimu ir veiksmingai kovojama su organizuotu piktnaudžiavimu prieglobsčio procedūromis ES valstybėse narėse;

Regioninis bendradarbiavimas ir dvišaliai klausimai

45. palankiai vertina konstruktyvų Bosnijos ir Hercegovinos vaidmenį vykdamas regioninį bendradarbiavimą ir ragina šalį imtis veiksmų, kad būtų nustatytos sienos bendradarbiaujant su visomis kaimyninėmis šalimis;

46. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas paspartinti pasiruošimą Kroatijos stojimui į ES ir suderinti atitinkamus Bosnijos ir Hercegovinos teisės aktus dėl maisto saugos su ES teisyne; yra susirūpinęs dėl to, kad Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos nesiima pakankamų veiksmų ir kad tai gali paskatinti nuostolius Bosnijos ir Hercegovinos eksporto rinkoje; palankiai vertina iki šiol padarytą pažangą ir ragina kompetentingas valdžios institucijas skubiai sukurti reikiamą infrastruktūrą būsimoje ES pasienio kontrolės postuose; teigiamai vertina Komisijos iniciatyvą trišaliuose susitikimuose su Kroatijos ir Bosnijos ir Hercegovinos atstovais rasti neišspręstų sienų valdymo problemų sprendimus, atsižvelgiant į Kroatijos stojimą į ES ir Neumo ir Pločės susitarimą; ragina toliau dėti konstruktyvias pastangas šioje srityje ir sudaryti sąlygas, prireikus, įsteigti daugiau ES pasienio kontrolės postų; teigiamai vertina Bosnijos ir

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Hercegovinos indėlį siekiant pažangos sprendžiant likusius klausimus, įskaitant Vietinio eismo per sieną susitarimo, kuriuo siekiama supaprastinti piliečių keliavimą pasienio teritorijose, sudarymo užbaigimą; mano, jog būtina rasti sprendimą siekiant po 2013 m. liepos mėn. išsaugoti tą patį šalių taikomą režimą dėl tapatybės kortelių, kad Bosnijos ir Hercegovinos piliečiai ir toliau galėtų vykti į Kroatiją;

47. dar kartą ragina leisti įvažiuoti į šalį Kosovo piliečiams, nes Bosnija ir Hercegovina yra vienintelė regiono šalis, kuri jų neįsileidžia; taigi ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas pripažinti Kosovo piliečių kelionės dokumentus, kad jie galėtų patekti į šalį, kaip tai padarė Serbija ir kitos šalys;

48. dar kartą tvirtina, jog reikia toliau griežtai laikytis visų būtinų kriterijų ir įgyvendinti priemones, susijusias su beviziu kelionių į Šengeno erdvei priklausančias šalis režimu, įgyvendinti ilgalaikes strategijas ir reglamentuoti mažumų politiką; mano, jog būtina informuoti piliečius apie bevizio režimo apribojimus, kad būtų išvengta bet kokio piktnaudžiavimo laisve keliauti ir vizų tvarkos liberalizavimo politika; atkreipia dėmesį į nuolatos mažus prieglobsčio ES valstybėse narėse prašytojų iš Bosnijos ir Hercegovinos skaičius; pabrėžia bevizio kelionių režimo svarbą Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams;

o

o o

49. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, Bosnijos ir Hercegovinos Prezidiumui, Bosnijos ir Hercegovinos Ministrų tarybai, Bosnijos ir Hercegovinos Parlamentinei Asamblėjai ir Bosnijos ir Hercegovinos Federacijos ir Serbų Respublikos vyriausybėms ir parlamentams.

P7_TA(2013)0226

2012 m. buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pažangos ataskaita

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos 2012 m. pažangos ataskaitos (2013/2866(RSP))

(2016/C 055/15)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2005 m. gruodžio 16 d. sprendimą suteikti ES narystės siekiančios šalies kandidatės statusą ir į Europos Vadovų Tarybos 2006 m. birželio 15–16 d. ir 2006 m. gruodžio 14–15 d. susitikimams pirmininkavusios valstybės išvadas,

— atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 13 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas,

— atsižvelgdamas į ES ir JAV diplomatinių atstovybių vadovų 2013 m. sausio 11 d. bendrą pareiškimą,

— atsižvelgdamas į Komisijos parengtą 2012 m. pažangos ataskaitą (SWD(2012)0332) ir 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą „2012–2013 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2012)0600),

— atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliucijas Nr. 845 (1993) ir 817 (1993), taip pat į JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją Nr. 47/225 (1993) ir į 1995 m. laikinąjį susitarimą,

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Tarptautinio Teisingumo Teismo sprendimą dėl 1995 m. rugsėjo 13 d. laikinojo susitarimo taikymo,
  - atsižvelgdamas į Europos Tarybos vietos ir regionų valdžios institucijų kongreso rekomendaciją Nr. 329 (2012) dėl vietos demokratijos šalyje,
  - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, įskaitant 2012 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją „Plėtra: politika, kriterijai ir ES strateginiai interesai“⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 7 d. jungtinio parlamentinio komiteto 10-ąjį susitikimą,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi vykstant integracijos procesui visos šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės turėtų būti vertinamos pagal jų pačių nuopelnus;
- B. kadangi Aukščiausio lygio dialogas stojimo klausimais lėmė naują reformų procesų šalyje dinamiškumą;
- C. kadangi narystė ES yra labai svarbi siekiant ilgalaikio šalies stabilumo ir gerų įvairių etninių grupių santykių;
- D. kadangi Europos Vadovų Taryba, nepaisydama palankios Komisijos rekomendacijos šiuo klausimu, ketvirtus iš eilės metus nusprendė nepradėti stojimo derybų su šia šalimi; kadangi dėl dar vieno derybų nukėlimo vis labiau auga šalies visuomenės nusivylimas dėl aklovietės, kurioje atsidūrė ES integracijos procesas, ir didėja pavojus, kad vis gilės šalies problemos ir augs tarptautinė įtampa; kadangi dvišaliai klausimai neturėtų sudaryti kliūties oficialiai pradėti stojimo derybų, nors juos ir reikėtų išspręsti iki stojimo proceso pabaigos;
- E. kadangi šalis yra pasirengusi pradėti stojimo derybas su ES;
- F. kadangi regioninis bendradarbiavimas ir geri kaimyniniai santykiai lieka ypač svarbiomis plėtros proceso dalimis;
- G. kadangi dvišalius klausimus reikėtų spręsti konstruktyviai ir atsižvelgiant į visos ES interesus bei vertybes;

Bendrosios aplinkybės

1. dar kartą ragina Tarybą nedelsiant nustatyti stojimo derybų pradžios datą;
2. apgailestauja, kad savo paskutiniame 2012 m. gruodžio 11 d. posėdyje Taryba ketvirtus metus iš eilės nusprendė neatsižvelgti į Komisijos rekomendaciją ir nepradėjo stojimo derybų; vis dėlto mano, kad Europos Vadovų Tarybos išvados, kuriose vienbalsiai remiama tai, kad per nustatytą laiką būtų priimtas sprendimas, pagrįstas tolesne Komisijos ataskaita, – iš tikrųjų žingsnis pirmyn, kai pripažįstama, jog svarbu užtikrinti pakankamą pažangą pagrindinėse srityse, apibrėžiamose Europos Vadovų Tarybos 2012 m. gruodžio mėn. susitikimo išvados; palankiai vertina už plėtrą atsakingo Komisijos nario iniciatyvas ir ragina jį į savo rengiamą ataskaitą įtraukti išlaidų, susidarantių dėl nevykdomos plėtros, vertinimą, įskaitant pagrindinius šaliai kylančius pavojus tuo atveju, jeigu užsitęs dabartinė padėtis; palankiai vertina Europos Komisijos prieš EVT pavasario posėdį 2013 m. balandžio 16 d. pateiktą ataskaitą ir ragina pirmininkaujančią Airiją vykdyti intensyvią diplomatinę veiklą siekiant patenkinamų rezultatų – Tarybos sprendimo pradėti derybas iki 2013 m. birželio mėn. pabaigos;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0453.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

3. pabrėžia tai, kad geri kaimyniniai santykiai – tai pagrindinis stojimo į ES proceso ramstis; palankiai vertina šalies iš esmės konstruktyvų vaidmenį palaikant santykius su kitomis narystės siekiančiomis šalimis; ragina tęsti diplomatinį keitimąsi nuomonėmis, pradėtą tarp Atėnų, Sofijos ir Skopjės atstovų, ir pabrėžia, jog svarbu, kad visos šalys pademonstruotų deramą išpareigojimą siekti gerų kaimyninių santykių, ypač paremtų draugyste, abipuse pagarba, konstruktyviu dialogu ir nuoširdžiu noru išspręsti nesusipratimus ir nugalėti priešišumą; ragina vengti poelgių, pareiškimų ir veiksmų, kurie galėtų turėti neigiamos įtakos geriems kaimyniniams santykiams; atsižvelgdamas į tai, teigiamai vertina neseniai įvykusį pirmąjį Skopjės ir Sofijos vyriausybių atstovų susitikimą, kuriuo siekiama sudaryti galimybę pasirašyti šių dviejų šalių susitarimą; ragina už plėtrą atsakingą Komisijos narį savo ataskaitoje ypatingą dėmesį skirti gerų kaimyninių santykių klausimui; taip pat ragina aktyviau bendradarbiauti socialinėje ir kultūrinėje srityse siekiant stiprinti regiono gyventojų ryšius;

4. pakartoja savo poziciją, kad dvišaliai klausimai turėtų būti sprendžiami kuo ankstesniu stojimo proceso etapu, laikantis konstruktyvaus požiūrio ir palaikant gerus kaimyninius santykius, ir, pageidautina, prieš pradėdant stojimo derybas; primena savo požiūrį, kad dvišaliai klausimai neturėtų būti naudojami siekiant stabdyti stojimo į ES procesą;

5. pabrėžia, kad vykstant integracijos procesui visos šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės turėtų būti vertinamos pagal jų pačių nuopelnus;

6. yra tvirtai įsitikinęs, kad pati derybų pradžia gali būti postūmis pokyčiams ir suteikti teigiamą akstiną bei veiksmingą priemonę siekiant toliau skatinti reformas, gerinti padėtį šalyje, sudaryti palankesnes sąlygas įvairių etninių grupių dialogui ir skatinti tinkamus santykius su kaimynais;

7. mano, kad aukščiausio lygio dialogas stojimo klausimais buvo svarbi priemonė siekiant išeiti iš esamos aklavietės ir suteikti stojimo į ES procesui daugiau dinamiškumo; palankiai vertina pažangą, padarytą daugiau negu 75 proc. nustatytų politikos sričių; pakartoja, kad svarbu užtikrinti visapusišką ir neatšaukiamą įgyvendinimą; pabrėžia, kad aukščiausio lygio dialogas stojimo klausimais nepakeičia derybų; ragina Tarybą prašyti Komisijos nedelsiant pradėti tikrinimo procesą siekiant sudaryti sąlygas tolesnei pažangai;

8. palankiai vertina ir visapusiškai remia neseniai sudarytą susitarimą, kuris padėjo išeiti iš šalies politinės raidos aklavietės, ir mano, kad dabartinis susitarimas padės toliau daryti pažangą siekiant narystės ES prieš pradėdant Europos Vadovų Tarybos diskusijas; ragina partijas toliau vesti politinį dialogą ir pabrėžia poreikį užtikrinti įvairių partijų paramą ir dalyvavimą įgyvendinant ES darbotvarkę; pabrėžia tai, kad nacionalinis parlamentas – pagrindinė demokratinė institucija, skirta politiniams nesutarimams aptarti ir spręsti, ir prašo visų politinių jėgų šalyje veikti šioje dvasioje, gerbiant parlamento procedūras ir demokratijos vertybes, kuriomis jis grindžiamas; remia iniciatyvas, kuriomis siekiama gerinti parlamento veiklą, įskaitant pasiūlymą dėl tyrimų komisijos, kad būtų užtikrinta atsakomybė už 2012 m. gruodžio 24 d. įvykius, toliau rekomenduoja vykdyti išsamią parlamento procedūrų reformą iš tikrųjų įtraukiant visas partijas, gerinti parlamento autoritetą, nepriklausomumą ir teisėtumą ir užkirsti kelią panašioms incidentams; ragina valdžios institucijas nedelsiant sudaryti tyrimų komisiją, kad ji galėtų pradėti svarbų darbą siekiant atkurti kasdieninį politinį procesą šalyje; apgailestauja dėl to, kad žurnalistai taip pat buvo išvaryti iš parlamento, ir ragina atnaujinti vyriausybės ir žurnalistų asociacijos dialogą laikantis sąlygų, kuriomis pasitikėtų patys žurnalistai;

9. reiškia didelį susirūpinimą dėl įtampos, per metus iškilusios etninių grupių santykių srityje; mano, kad tvirtesnis politinis dialogas yra nepaprastai svarbus, kad toliau būtų užtikrinama pažanga siekiant taikios įvairių etninių grupių, įvairių kultūrų ir religijų visuomenės ir norint pašalinti visuomenės poliarizacijos dėl etninių skirtumų pavojų; griežtai smerkia visus incidentus ir netolerancijos ženklus dėl etninių priežasčių;

10. palankiai vertina vyriausybės pateiktą Ohrido pagrindų susitarimo įgyvendinimo ataskaitą ir tikisi, kad ji bus paskelbta visuomenei siekiant užtikrinti plataus masto socialinę ir politinę paramą šalies ateičiai, kuri neišvairduojama be įvairių etninių grupių; ragina vyriausybę greitai pereiti prie kito persvarstymo etapo;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

11. palankiai vertina 2011–2014 m. decentralizacijos programą ir ragina visapusiškai įgyvendinti regioninės plėtros įstatymą; ragina vyriausybę toliau vykdyti fiskalinę decentralizaciją siekiant vidutinės trukmės tikslo, kad 9 proc. BVP panaudotų vietos ir regioninės valdžios institucijos; palankiai vertina JT vystymo programos ir didesnės paramos teikėjų bendruomenės darbą, kuris, siekiant stiprinti vietos valdymo pajėgumus, vykdomas bendradarbiaujant su vyriausybe, kad būtų užtikrintas geras valdymas ir vienoda prieiga visiems piliečiams;

12. pritaria valdžios institucijų pastangoms, kuriomis siekiama įveikti komunistinę praeitį, visuomenei paskelbti agentų, susijusių su buvusiosios Jugoslavijos slaptosiomis tarnybomis, vardus ir pavardes ir pratęsti iliustracijos įstatymo taikymo laikotarpį iki tol, kol bus priimtas įstatymas dėl laisvos prieigos prie viešos informacijos; tuo pat metu skatina valdžios institucijas iš Serbijos susigrąžinti Jugoslavijos slaptųjų tarnybų archyvus ir į iliustracijos procesą įtraukti žvalgybos ir kontržvalgybos tarnybų darbuotojus; ragina didinti Duomenų tikrinimo komisijos įgaliojimus ir nuolat perkelti visus reikiamus žvalgybos ir kontržvalgybos tarnybų dokumentus į komisijos patalpas; pabrėžia, kad reikia reformuoti saugumo sektorių ir sustiprinti parlamentinę žvalgybos ir kontržvalgybos tarnybų priežiūrą;

13. mano, kad politinio dialogo stiprinimas, pavyzdžiu grindžiama lyderystė, demonstruojanti kitų etninių grupių pripažinimą ir toleranciją jų atžvilgiu, taip pat švietimo sistema, kurioje mokoma apie įvairių etninių grupių visuomenės vertybes, – tai geriausias būdas siekti įvairių etninių grupių visuomenės; todėl palankiai vertina vyriausybės įvairių etninių grupių švietimo projektą ir ragina visas mokyklas sekti iniciatyvų besiuimančių mokyklų, pvz., Kumanovo mokyklų, kurios siekia atsisakyti atskiro skirtingų etninių bendruomenių švietimo, pavyzdžiu;

14. primygtinai ragina valdžios institucijas ir pilietinę visuomenę imtis tinkamų priemonių siekiant istorinio susitaikymo, kad būtų panaikinta skirtingų etninių ir nacionalinių grupių, įskaitant bulgarų tautybės asmenis, tarpusavio ir vidinė atskirtis; pakartoja savo raginimą siekti teigiamos pažangos kartu su kaimyninėmis ES valstybėmis narėmis minint bendrus įvykius ir sukaktis; ragina dėti pastangas steigiant bendrus ekspertų komitetus istorijos ir švietimo klausimais, kuriais siekiama prisidėti prie objektyvaus, faktais paremto istorijos aiškinimo, stiprinti akademinį bendradarbiavimą ir skatinti teigiamą jaunosios kartos požiūrį į kaimynus; primygtinai ragina valdžios institucijas pradėti naudoti mokomąją medžiagą, kurioje nebūtų ideologinių istorijos interpretacijų ir kuria būtų siekiama didinti tarpusavio supratimą; reiškia susirūpinimą dėl vadinamojo siejimo su antika (angl. *antiquisation*) reiškinio; yra įsitikinęs, kad kultūra ir menas turėtų būti naudojami siekiant suartinti, o ne išskirti žmones; ragina vyriausybę pasiųsti aiškų signalą visuomenei ir žiniasklaidai, kad šalyje, įskaitant teisingumo sistemą, žiniasklaidą, užimtumo ir socialines galimybes, netoleruojama diskriminacija nacionalinės tapatybės pagrindu; pabrėžia šių veiksmų svarbą siekiant įvairių etninių bendruomenių integracijos, stabilumo ir Europos integracijos šalyje;

15. palankiai vertina pažangą stiprinant norminę sistemą teisingumo vaikams srityje, įskaitant nepilnamečių justicijos įstatymo pakeitimus, stebėsenos sistemos sukūrimą ir nacionalinės nepilnamečių nusikalstamumo prevencijos strategijos parengimą; susirūpinęs pažymi, kad dar esama spragų vaikų nusikaltimo aukų, o ypač prievartos aukų, apsaugos srityje, nes nepakanka išteklių, ribotos yra personalo galimybės ir nesukurta veiksminga pagalbos vaikams, kurie yra aukos, sistema; ragina pagerinti socialinio darbo centrų finansinius ir žmogiškuosius išteklius ir sukurti įvairių sričių specialistų grupes, kurios galėtų vaikams aukoms suteikti atsigavimo, reabilitacijos ir reintegracijos paslaugas;

Geri kaimyniniai santykiai ir pavadinimo klausimas

16. toliau apgailestauja dėl to, kad nesugebėjimas išspręsti ginčo dėl pavadinimo stabdo šalies siekį tapti ES nare; pritaria Europos Vadovų Tarybai, kad abi šalys turi nedelsdamos visiškai išspręsti pavadinimo klausimą ir kad turi įsigalioti Hagos sprendimas, kuris yra tarptautinės teisės dalis; aktyviai remia JT specialiojo pasiuntinio dedamas pastangas, kad būtų pasiektas visiems priimtinas sprendimas; palankiai vertina už plėtrą atsakingo Komisijos nario pasiūlymą dėl trišalio Skopjės, Atėnų ir Briuselio susitikimo; mano, kad ši iniciatyva galėtų padėti paskatinti derybas, kurioms vadovauja JT; palankiai vertina sudarius susitarimo memorandumą sukurtą akstiną ir nesenus susitikimus su JT tarpininku; ragina visas šalis pasinaudoti kiekviena galimybe, kad šie veiksmai būtų sėkmingi, ir pradėti konstruktyvų dialogą siekiant rasti sprendimą ir išeitį iš susidariusios padėties; mano, kad, prieš rengiant referendumą minėtuoju klausimu, šalies vadovai ir Europos Sąjunga turėtų paaiškinti visuomenei šio sprendimo, jei dėl jo bus sutarta, naudą;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

17. dar kartą ragina Komisiją ir Tarybą, remiantis ES sutartimis, pradėti kurti bendrai taikytiną arbitražo mechanizmą, skirtą narystės siekiančių šalių ir valstybių narių dvišaliams klausimams spręsti;

18. palankiai vertina termino „Makedonijos“ vartojimą 2012 m. pažangos ataskaitoje, gerbiant skirtingas kalbas, tapatybes ir kultūras šalyje ir kaimyninėse ES valstybėse narėse;

Politiniai kriterijai

19. pritaria Komisijos vertinimui, kad šalis ir toliau atitinka politinius kriterijus;

20. ragina sustiprinti Parlamento vykdomą vyriausybės priežiūros vaidmenį ir tobulinti rinkimų kodeksą, taip pat didinti politinių partijų finansavimo skaidrumą; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad po 2011 m. parlamento rinkimų ESBO Demokratiinių institucijų ir žmogaus teisių biuro pateiktos rekomendacijos buvo įgyvendintos tik iš dalies, ir, atsižvelgdamas į tai, ragina vyriausybę iš dalies keisti įstatymus, kad rekomendacijos būtų visapusiškai įgyvendintos, taip pat būtų peržiūrėti ir atnaujinti rinkėjų sąrašai;

21. palankiai vertina tai, kad ir toliau stengiamasi daryti pažangą, susijusią su teisine valstybės ir viešosios tarnybos ir bendrųjų administracinių procedūrų sistema, ypač turint mintyje Administracijos tarnautojų įstatymą ir Bendrųjų administracinių procedūrų įstatymą; ragina dėti papildomai pastangų siekiant užtikrinti viešojo administravimo skaidrumą, nešališkumą ir profesionalumą, nuopelnais pagrįstą įdarbinimą ir stiprinti finansų kontrolę, strateginį planavimą ir žmogiškųjų išteklių valdymą;

22. ragina toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti teisminių institucijų nepriklausomumą ir nešališkumą; mano, kad svarbu aiškiai apibrėžti teisėjų atleidimo reikalavimus siekiant pašalinti pavojų teisminių institucijų nepriklausomumui; palankiai vertina pažangą mažinant bendrą neišnagrinėtų teismo bylų skaičių, bet primygtinai ragina imtis priemonių siekiant sumažinti Aukščiausiojo teismo ir Administracinio teismo neišnagrinėtų bylų skaičių; primygtinai ragina palaipsniui racionalizuoti teismų tinklą ir nuolat remti Teisėjų ir prokurorų akademiją, nes ji labai svarbi užtikrinant tęstinį mokymą, kilimą tarnyboje ir nuopelnais pagrįstą įdarbinimą;

23. palankiai vertina pastangas didinti teismų sistemos veiksmingumą ir skaidrumą ir visų pirma tai, kad visų lygmenų teismų sprendimai skelbiami atitinkamose jų interneto svetainėse; pabrėžia, kad būtina parengti patraukimo baudžiamojon atsakomybėn ir nuteisimo atvejų suvestinę, kuria remiantis būtų galima įvertinti pažangą; ragina suvienodinti teismų praktiką siekiant užtikrinti teisminės sistemos nuspėjamumą ir visuomenės pasitikėjimą;

24. remia Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos (EULEX) Ypatingą tyrimų grupę ir ragina šalį visapusiškai bendradarbiauti su grupe bei padėti jai vykdyti savo darbą;

25. palankiai vertina tai, kad stiprinama teisinė kovos su korupcija sistema, taip pat Interesų konflikto įstatymo pakeitimus, tačiau yra susirūpinęs dėl to, kad korupcija ir toliau plačiai paplitusi ir šalyje, ir visame regione; ragina dėti daugiau pastangų siekiant įgyvendinti šiuo metu galiojančius įstatymus ir primygtinai ragina toliau stengtis sukurti apkaltinamųjų nuosprendžių didelės svarbos bylose registrą; palankiai vertina ESBO remiamą kovos su korupcija programą, projektą „PrijaviKorupcija.org“, kurį vykdančios sudaromos sąlygos apie korupciją pranešti trumposiomis žinutėmis, ir dešimties metų pareiškimą dėl visiško korupcijos netoleravimo jų savivaldybėse;

26. pabrėžia, kad nors už su korupcija susijusią nusikalstamą veiką skiriamos griežtesnės baudmės, turto arešto ir turto konfiskavimo orderiai ir toliau skiriami išimtiniais atvejais; mano, kad turto areštas ir turto konfiskavimas – tai pagrindinės priemonės kovojant su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu; ragina šalies valdžios institucijas užtikrinti visapusišką baudžiamojo kodekso nuostatų dėl išplėsto konfiskavimo, neteisėto praturtėjimo ir baudžiamosios juridinių asmenų atsakomybės įgyvendinimą;

27. palankiai vertina Politinių partijų finansavimo įstatymo pakeitimus; visų pirma atkreipia dėmesį į tai, kad Valstybės audito tarnybai suteiktas vadovaujantis vaidmuo vykdančiam politinio finansavimo priežiūrą; ragina šalies valdžios institucijas Valstybės audito tarnybai suteikti pakankamai priemonių, kad ji galėtų aktyviai ir nuodugniai kontroliuoti partijų ir kampanijų finansavimą, ir itin pagerinti viešųjų išlaidų ir politinių partijų finansavimo skaidrumą;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

28. pažymi, kad vykdoma veikla siekiant sukurti nacionalinę žvalgybos duomenų bazę; ragina valdžios institucijas kuo greičiau užbaigti konkurso procedūrą ir nuspręsti, kas sukurs nacionalinę žvalgybos duomenų bazę, kad būtų užtikrinta visapusiška parama kovojant su organizuotu nusikalstamumu, korupcija, sukčiavimu, pinigų plovimu ir kita sunkia nusikalstama veika, įskaitant tarptautinio pobūdžio nusikalstamą veiklą;

29. palankiai vertina tai, kad šmeižtas teisiškai nebelaikomas nusikaltimu, ir vyriausybės bei žurnalistų dialogo su saviraiškos laisve susijusiais klausimais plėtojimą; ragina valdžios institucijas toliau stiprinti ir skatinti informacijos laisvę ir žiniasklaidos pliuralizmą, nes žiniasklaidai neturi būti daroma jokia politinė ar finansinė įtaka, ir nuosekliai taikyti šiuos principus; tačiau išreiškia susirūpinimą, kad šalies pozicija organizacijos „Reporteriai be sienų“ laisvės reitinge gerokai smuko, ir ragina toliau stengtis didinti profesinius žurnalistikos standartus, stiprinti tiriamąją žurnalistiką, skatinti žiniasklaidos pliuralizmą, visuomeninio transliuotojo nepriklausomumą, užtikrinti, kad būtų paisoma žiniasklaidos darbuotojų darbo teisių, su žiniasklaidos atsakomybe susijusį skaidrumą, tvarumą ir atitiktį Europos standartams; susirūpinęs pažymi, kad žurnalistai plačiai taiko savicenzūrą ir nesama žiniasklaidos savireguliacijos; išreiškia susirūpinimą, kad didžioji dalis vyriausybės finansuojamos reklamos transliuojama per vyriausybei palankias žiniasklaidos priemones; remia socialinės žiniasklaidos aktyvistus, kurie pasisakė prieš interneto cenzūrą;

30. yra susirūpinęs dėl analitinės ir objektyvios informacijos trūkumo žiniasklaidoje informuojant apie pasirengimą vietos rinkimams 2013 m. kovo mėn., ypač apie opozicijos veiklą, apie kurią kampanijos metu iš esmės valstybinėje ir privačioje žiniasklaidoje teikiama informacija; pabrėžia, kad atidi ir profesionali žiniasklaida yra būtina tolimesnei demokratijos kultūros, institucijų šalyje ir politinių kriterijų vykdymo pažangos sąlyga;

31. atkreipia dėmesį į Europos žmogaus teisių teismo didžiosios kolegijos 2012 m. gruodžio 13 d. sprendimą El-Masri byloje, kuriame nustatomi įvairūs Europos konvencijos pažeidimai, susiję su Vokietijos piliečio Khaledo El-Masri pagrobimu, ypatinguoju perdavimu ir kankinimu 2003 m. gruodžio 31 d. ir jo 23 dienas trukusiu sulaikymu Skopjės viešbutyje prieš perkėlimą per Skopjės oro uostą į Afganistaną; ragina vyriausybę nedelsiant imtis veiksmų atsizvelgiant į visus Europos žmogaus teisių teismo sprendimo aspektus, taip pat pateikti K. El-Masri oficialų atsiprašymą, išmokėti teismo nustatytą kompensaciją ir išsipareigoti sukurti tarptautinę tyrimų komisiją;

32. palankiai vertina naują Lygių galimybių įstatymą, penkerių pirmų metų strategiją dėl biudžeto sudarymo atsizvelgiant į lyčių aspektą, kuri parengta kartu su JT už lyčių klausimus atsakingu padaliniu (JT Moterys), finansavimą, skirtą romų įtraukties veiksmų planui, ir projektą, kuriuo siekiama padėti romams įteisinti savo būstus; palankiai vertina naujo lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų bendruomenės paramos biuro atidarymą, bet reiškia susirūpinimą dėl vandalizmo akto prieš šį biurą; ragina vyriausybę ir toliau dėti pastangas siekiant stiprinti kovos su diskriminacija politiką, visų pirma atvejais, kai diskriminuojama dėl etninės kilmės ir tautinės tapatybės;

33. ragina ministrus ir pareigūnus viešai pasmerkti lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų diskriminaciją, užtikrinti, kad planuojamas renginys „Gay Pride“ ar kita lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų bendruomenės veikla galėtų vykti saugiai ir sėkmingai, ir išsipareigoti nediskriminuoti dėl jokių ES sutartyje nurodytų priežasčių; ragina žiniasklaidą skatinti nevartoti prieš lesbietes, gėjus, biseksualus, transseksualus ir interseksualus nukreiptos retorikos ir neapykantą kurstančių pasisakymų ir nekurstyti neapykantos;

34. yra susirūpinęs dėl netinkamo policijos elgesio atvejų; ragina užtikrinti tęstinį policijos darbuotojų mokymą, profesionalumą ir depolitizavimą; mano, kad, siekiant kovoti su nebaudžiamumu ir užtikrinti demokratinę ir atskaitingą policijos tarnybų veiklą, reikalingas nepriklausomas teisėsaugos tarnybų priežiūros mechanizmas;

35. pabrėžia, kad šalies ir visų Vakarų Balkanų šalių piliečiams suteiktas bevizis režimas rodo labai svarbią integracijos į ES proceso naudą ir yra labai didelė paskata spartinti reformas teisingumo ir vidaus reikalų srityse;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

36. ragina valdžios institucijas imtis priemonių ir bendradarbiauti su ES valstybėmis narėmis siekiant, kad nebūtų teikiami nepagrįsti šalies piliečių prieglobsčio ES prašymai, drauge užtikrinti visiems piliečiams bevizio keliavimo teisę ir neleisti, kad būtų diskriminuojami ir stigmatizuojami romai ir etninėms mažumoms priklausančios grupės; ragina ES valstybių narių vyriausybes neapsunkinti Makedonijos piliečių bevizio keliavimo arba nesudaryti jam kliūčių, bet primygtinai raginti valdžios institucijas įgyvendinti politiką, kuria visiems piliečiams ateityje būtų užtikrinamas geras gyvenimas savo šalyje;

37. palankiai vertina didelį, palyginti su kai kuriomis valstybėmis narėmis, moterų parlamento narių skaičių, tačiau išlieka susirūpinęs dėl mažo moterų dalyvavimo darbo rinkoje; ragina valdžios institucijas gerinti neigalių vaikų, gatvės vaikų, narkotikus vartojančių vaikų ir vaikų, kurie yra smurto šeimoje, seksualinio išnaudojimo ar prekybos žmonėmis aukos, priežiūros paslaugas;

38. palankiai vertina Apsaugos nuo diskriminacijos komisijos daromą nuolatinę pažangą; ragina užtikrinti, kad jos darbuotojų skaičius būtų pakankamas, ir mano, jog komisijos pripažinimas Europos lygybės užtikrinimo institucijų tinkle yra pavyzdys kitoms agentūroms ir organizacijoms, kaip reikėtų skatinti narystę ES integruojantis į atitinkamus Europos tinklus;

Pilietinė visuomenė

39. mano, kad siekiant prisidėti prie šalies demokratinės pažangos būtina plėtoti politinę kultūrą, kuri remtųsi nepriklausoma, pliuralistine, įvairių etnijų, įvairių kultūrų ir nešališka pilietine visuomene, ir kad pilietinės visuomenės išvados gali suteikti daugiau galimybių formuoti įrodymais grįstą politiką; pabrėžia, kad pilietinės visuomenės organizacijos (PVO) turi būti sustiprintos, tapti nepriklausomos nuo politinių interesų ir intensyviau vykdyti bendrus projektus, naudingus ir PVO kaimyninėse šalyse, ir apskritai visoje ES;

40. palankiai vertina su PVO vykusias konsultacijas, susijusias su įstatymų dėl teisinės pagalbos ir fondų pakeitimu; ragina visapusiškai ir laiku konsultuotis su pilietine visuomene visų svarbių politinių iniciatyvų klausimais, įskaitant aukščiausiojo lygio dialogą stojimo klausimais, ir skaidriai atrinktus pilietinės visuomenės narius kaip stebėtojus įtraukti į visas svarbias vyriausybės darbo grupes;

41. pabrėžia lemiamą vaidmenį, kurį PVO gali atlikti didindamos integracijos į ES proceso skaidrumą, atskaitingumą ir įtraukumą;

42. mano, kad Pasirengimo narystei pagalbos priemonės parlamentinis tyrimas rodo, jog vyriausybė turi įsipareigoti siekti partnerystės su pilietine visuomene ir sukurti nacionalinį fondą, kad būtų teikiamas bendras finansavimas siekiant sudaryti sąlygas PVO visapusiškai dalyvauti ES finansuojamose programose; ragina visapusiškai įtraukti PVO priimančios kitos Pasirengimo narystei pagalbos priemonės su programomis susijusius sprendimus;

Ekonominiai klausimai

43. gerai vertina šalies išlaikytą makroekonominį stabilumą; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad padidėjo viešojo sektoriaus skola ir pablogėjo fiskalinio valdymo kokybė, ir į neigiamą pasaulinio ekonomikos nuosmukio poveikį tiesioginėms užsienio investicijoms šalyje;

44. palankiai vertina teisėkūros priemones, skirtas verslo aplinkos stiprinimui, ir nuolatinius veiksmus, kuriais siekiama rengti patikimas vidutinės trukmės makroekonominės fiskalines strategijas; ragina politines jėgas pradėti skaidrų politinį dialogą šalies fiskalinės padėties ir kreditinių įsipareigojimų klausimais;

45. susirūpinęs pažymi, kad nedarbas ir toliau yra labai didelis, o jaunimo nedarbas – vienas didžiausių pasaulyje, ir kad moterų užimtumas išlieka labai mažas; palankiai vertina veiksmų planą dėl jaunimo užimtumo, parengtą atsivėlgiant į Tarptautinės darbo organizacijos programą „Tinkamas darbas“; ragina vyriausybę gerinti darbo teisės taisykles įgyvendinančių įstaigų koordinavimą ir pasinaudoti bendrais mokymais, kuriuos organizuoja Europos profesinių sąjungų konfederacija, siekdama stiprinti socialinių partnerių gebėjimus veiksmingai dalyvauti socialiniame dialoge; laikosi nuomonės, kad reikalingos papildomos investicijos į mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų srities gebėjimų stiprinimą, kad būtų sudarytos sąlygos žinių ekonomikos kūrimui;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

46. palankiai vertina pažangą, pasiektą modernizuojant transporto, energijos ir telekomunikacijų tinklus, ir ypač pastangas užbaigti X koridorių⁽¹⁾; atsižvelgdamas į geležinkelio jungčių svarbą tvarioje transporto sistemoje, palankiai vertina vyriausybės ketinimą patobulinti arba pastatyti geležinkelio jungtis iš Skopjės į kaimyninių šalių sostines ir ragina daryti didesnę pažangą, taip pat baigti finansuoti geležinkelio jungtis VIII koridoriuje⁽²⁾;

47. pabrėžia, kad svarbu sukurti vyriausybės ir privačių bendrovių konsultavimosi priimant sprendimus dėl kovos su ekonomikos krize mechanizmą; taip pat tvirtina, kad sukūrus tokį mechanizmą būtų galima švietimo sistemą derinti su rinkos poreikiais, dėl to galėtų sumažėti jaunimo nedarbas;

48. atkreipia dėmesį į vyriausybės pastangas pertvarkyti vietos kelių infrastruktūrą šalyje, kurių tikslas – pagerinti alternatyvų turizmą ir piliečių gyvenimą; atsižvelgdamas į tai, ragina šalį laikytis dinamiškesnio požiūrio vykdant regioninės plėtros projektus pagal Pasirengimo narystei pagalbos priemonę, tai bus suaktyvintas tarpvalstybinis bendradarbiavimas ir bus daugiau ryšių tarp regiono šalių;

49. pabrėžia, kad reikia daug pastangų aplinkosaugos srityje, ypač vandens kokybės, gamtos apsaugos ir pramoninės taršos kontrolės bei rizikos valdymo srityse; pabrėžia, kad negalima pasiekti esminės pažangos atitinkamai nedidinant administracinių gebėjimų; ragina šalies vyriausybę imtis būtinų priemonių šioje srityje;

50. pakartoja, kad šalis turi potencialą atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje ir palankiai vertina padarytą pažangą: jau suteiktą 21 naują koncesiją mažoms hidroelektrinėms statyti, jau veikiančią vieną hidroelektrinę ir statomą vėjo jėgainių parką; ragina vyriausybę intensyviau vykdyti viešas diskusijas dėl klimato kaitos poveikio ir dėti daugiau pastangų derinant nacionalinius teisės aktus su ES teisynu šioje srityje bei įgyvendinant nacionalinius teisės aktus, ypač susijusius su vandentvarka, pramoninės taršos kontrole, gamtos apsauga ir klimato kaita; pabrėžia būtinybę stiprinti administracinius gebėjimus centriniu ir vietos lygmenimis;

51. ragina valdžios institucijas dėti daugiau pastangų kuriant e. valdžios paslaugas, sudarančias viešojo administravimo reformų, kuriomis siekiama piliečiams ir įmonėms teikti efektyvias, prieinamas ir skaidrias paslaugas, dalį;

Regioninis ir tarptautinis bendradarbiavimas

52. palankiai vertina tai, kad šalis šiuo metu pirmininkauja ir prisideda vykdant Pietryčių Europos šalių bendradarbiavimo procesą ir tikisi, kad ji prisidės prie tvirtos europinės darbotvarkės, geros kaimynystės ir įtraukumo; pabrėžia regioninio bendradarbiavimo atsižvelgiant į europinę darbotvarkę ir Europos vertybes svarbą ir ragina toliau siekti pažangos šioje srityje; pakartoja, kad ES svarbu vykdyti visų be išimties šalių regione stojimo procesą;

53. mano, kad siekti šio tikslo galėtų padėti požiūrio keitimas – perėjimas nuo sąvokos „Vakarų Balkanai“ prie sąvokos „Pietryčių Europa“;

54. palankiai vertina šalies dalyvavimą Europos Sąjungos karinėje operacijoje Bosnijoje ir Hercegovinoje (EUFOR Althea) ir susitarimą dėl šalies dalyvavimo BSGP krizių valdymo operacijose; ragina šalį savo poziciją dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo suderinti su ES pozicija;

55. ragina vyriausybę ir visas kompetentingas organizacijas stengtis atitikti visus būtinus bevizio režimo taikymo Šengeno erdvėje kriterijus ir sąlygas; pabrėžia, kad būtina užtikrinti visapusišką gyventojų informuotumą apie bevizio režimo apribojimus ir tai, kad nebūtų piktnaudžiaujama beviziu režimu ar vizų režimo liberalizavimo politika; pabrėžia,

⁽¹⁾ X koridorius yra vienas iš Europos transporto koridorių – jis eina nuo Zalcburgo (Austrija) iki Salonikų (Graikija). Jo D atšaka (Via Egnatia) sudaro maršrutą: Velesas–Prilepas–Bitola–Florina–Igumenica.

⁽²⁾ VIII koridorius yra vienas iš Europos transporto koridorių, jis eina nuo Duresio (Albanija) iki Varnos (Bulgarija). Jis taip pat eina per Skopję.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

kad bevizio režimo laikinas netaikymas turėtų neigiamų socialinių ir ekonominių pasekmių;

o
o o

56. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei šalies vyriausybei ir parlamentui.

P7_TA(2013)0227

Derybos dėl ES ir JAV susitarimo dėl prekybos ir investicijų

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES derybų su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl prekybos ir investicijų (2013/2558(RSP))

(2016/C 055/16)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2011 m. lapkričio 28 d. ES ir JAV aukščiausiojo lygio susitikime priimtą bendrą pareiškimą ir 2011 m. lapkričio 29 d. ES ir JAV Transatlantinės ekonomikos tarybos (angl. TEC) bendrą pareiškimą,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 11 d. ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupės galutinį pranešimą ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 13 d. JAV Prezidento Baracko Obamos, Europos Komisijos pirmininko José Manuelio Barroso ir Europos Vadovų Tarybos pirmininko Hermano Van Rompuy bendrą pareiškimą ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 7–8 d. Europos Vadovų Tarybos išvadą ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas, ypač į 2012 m. spalio 23 d. rezoliuciją dėl prekybos ir ekonominių santykių su Jungtinėmis Valstijomis ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į Transatlantinio teisės aktų leidėjų dialogo 73-iojo tarpparlamentinio susitikimo, kuris 2012 m. lapkričio 30 d. – gruodžio 1 d. vyko Vašingtone, bendrą pareiškimą,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. kovo mėn. Ekonomikos politikos mokslinių tyrimų centro (Londonas) galutinio pranešimo projektą „Transatlantinių kliūčių prekybai ir investicijoms mažinimas: ekonominis vertinimas“ ⁽⁵⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi ES ir JAV yra du svarbiausi pasaulio prekybos ir investicijų subjektai, kartu sukuriantys beveik pusę pasaulinio BVP ir vykdantys trečdalį pasaulio prekybos;

⁽¹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/february/tradoc_150519.pdf

⁽²⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/135324.pdf

⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0388.

⁽⁵⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/march/tradoc_150737.pdf

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- B. kadangi ES ir JAV rinkos yra labai susijusios, vidutiniškai per dieną vyksta dvišalė prekyba prekėmis ir paslaugomis už beveik 2 mlrd. EUR ir remiami milijonai darbo vietų abiejose ekonomikose ir kadangi ES ir JAV investicijos yra tikras transatlantinių santykių variklis, nes 2011 m. dvišalių investicijų vertė iš viso siekė daugiau nei 2,394 trilijonų EUR;
- C. kadangi pagal Europos Komisijos remiantis Ekonomikos politikos mokslinių tyrimų centro pranešimu parengtą poveikio vertinimo ataskaitą plataus užmojo ir visapusiška transatlantinė partnerystė prekybos ir investicijų srityje (ją visiškai įgyvendinus) galėtų atnešti didelę ekonominę naudą visai ES (119,2 mlrd. EUR per metus) ir JAV (94,9 mlrd. EUR per metus); kadangi ES eksportas į JAV galėtų padidėti 28 proc. ir iš viso 6 proc. ir tai būtų naudinga ES prekių ir paslaugų eksportuotojams ir ES vartotojams;
- D. kadangi ES ir JAV vertybės ir perspektyvos yra bendros, jos turi palyginamas teises sistemas ir aukštus, nors ir skirtingus, darbo, vartotojų ir aplinkos apsaugos standartus;
- E. kadangi pasaulinė ekonomika patiria sunkumus ir naujų ekonomikos dalyvių atsiradimą ir ES bei JAV turi panaudoti visas glaudesnio ekonominio bendradarbiavimo galimybes, kad įveikiant ekonomikos krizes būtų išnaudojami tarptautinės prekybos pranašumai ir būtų užtikrintas tvarus pasaulinės ekonomikos atsigavimas;
- F. kadangi po 2011 m. lapkričio mėn. ES ir JAV aukščiausiojo lygio susitikimo ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupei buvo pavesta nustatyti intensyvesnės prekybos ir investicijų galimybes siekiant skatinti abipusiškai naudingą darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą ir konkurencingumą;
- G. kadangi ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupė bendrai išanalizavo daug transatlantinės prekybos ir investicijų plėtros galimybių ir savo galutiniam pranešime padarė išvadą, kad visapusiškas prekybos ir investicijų susitarimas būtų naudingiausias abiejų šalių ekonomikoms;
- H. kadangi ES įsitikinusi, kad daugiašalės sistemos vystymas ir stiprinimas yra itin svarbus tikslas; tačiau kadangi tai neužkerta kelio dvišaliams susitarimams, kurie viršija PPO įsipareigojimus ir papildo daugiašalės taisykles, nes regioniniai susitarimai ir laisvos prekybos susitarimai užtikrina didesnę standartų suderinimą ir platesnę liberalizaciją, kurie yra naudingi daugiašalei prekybos sistemai;
- I. kadangi 2013 m. kovo 12 d. Komisija pasiūlė leisti pradėti derybas ir pateikė Tarybai svarstyti derybinių nurodymų projektus;

Strateginis, politinis ir ekonominis kontekstas

1. mano, kad ES ir JAV ekonominių santykių strateginė svarba turėtų būti dar kartą patvirtinta ir padidinta ir kad ES ir JAV turėtų numatyti bendrą požiūrį į pasaulinę prekybą, investicijas ir su prekyba susijusius klausimus, pvz., standartus, normas ir taisykles, kad būtų išplėta platesnė transatlantinė vizija ir parengtas bendrų strateginių tikslų rinkinys;
2. mano, jog ES ir JAV itin svarbu pasinaudoti neišnaudotomis tikros integruotos transatlantinės rinkos galimybėmis, kad būtų kuriama kiek galima daugiau darbo vietų ir padidintas pažangaus, tvirto, tvaraus ir subalansuoto augimo potencialas; mano, kad tam ypač tinkamas laikas turint mintyje dabartinę ekonomikos krizę, finansų rinkų padėtį ir finansavimo sąlygas, didelę valstybės skolą, aukštus nedarbo rodiklius ir nedidelio augimo prognozes abiejose Atlanto pusėse, taip pat naudą, kurią užtikrintų tikrai suderintas atsakas į šias bendras problemas;
3. mano, kad ES turėtų pasinaudoti savo didele patirtimi, įgyta derantis dėl išsamių ir visapusiškų dvišalių prekybos susitarimų, kad derėdamasi su JAV pasiektų dar didesnių rezultatų;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupės galutinis pranešimas

4. palankiai vertina ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupės galutinio pranešimo paskelbimą ir visapusiškai pritaria rekomendacijai pradėti derybas dėl visapusiško prekybos ir investicijų susitarimo;
5. palankiai vertina tai, kad galutiniame pranešime pabrėžiama i) plataus užmojo abipusės prieigos prie prekių, paslaugų, investicijų ir viešųjų pirkimų rinkos gerinimas visais valdymo lygmenimis, ii) netarifinių kliūčių mažinimas ir reguliavimo tvarkos suderinamumo didinimas ir iii) bendrą taisyklių siekiant spręsti pasaulines prekybos problemas ir pasinaudoti galimybėmis rengimas;
6. pritaria nuomonei, kad, atsižvelgiant į tai, jog jau taikomi vidutiniai tarifai yra nedideli, pašalinus netarifines kliūtis, kurias daugiausia sudaro muitinės procedūros, techniniai standartai ir užsienio šalims taikomi reguliavimo apribojimai, atsivertų daugiau transatlantinių santykių teikiamų galimybių; pritaria ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupės pasiūlytam tikslui palaipsniui pereiti prie dar labiau integruotos transatlantinės rinkos;
7. palankiai vertina rekomendaciją ištirti naujas su reguliavimu susijusių nereikalingų išlaidų ir administracinio vėlavimo mažinimo priemones užtikrinant sveikatos, saugumo ir aplinkos apsaugos lygmenį, kurį kiekviena šalis laiko tinkamu, arba kitaip įgyvendinant teisėtus reguliavimo tikslus;

Derybų įgaliojimai

8. pakartoja, kad remia išsamų ir visapusišką prekybos ir investicijų susitarimą su JAV, kurį įgyvendinant būtų remiamas aukštos kokybės darbo vietų kūrimas Europos darbuotojams, teikiama tiesioginė nauda ES vartotojams, užtikrintos naujos galimybės ES įmonėms, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI), savo prekes ir paslaugas parduoti JAV, ES įmonėms užtikrintos visapusiškos galimybės patekti į JAV viešųjų pirkimų rinką ir sudarytos geresnės ES investavimo JAV galimybės;
9. ragina Tarybą atsižvelgti į ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupės galutinio pranešimo rekomendacijas ir suteikti Komisijai leidimą pradėti derybas dėl transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo su JAV;
10. pabrėžia, kad transatlantinio prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo tikslai turi būti plataus užmojo ir jis turi būti privalomas visais valdymo lygmenimis abipus Atlanto, įskaitant reguliavimo ir kitas kompetentingas institucijas; pabrėžia, kad susitarimu turi būti skatinamas tikras abipusiškas ilgalaikis rinkos atvirumas ir geresnių sąlygų prekybai vietoje sukūrimas ir ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas didesnės transatlantinės reguliavimo konvergencijos užtikrinimo struktūriniam būdams; mano, kad susitarimu neturėtų būti rizikuojama pakenkti Sąjungos kultūrinei ir kalbinei įvairovei, ypač susijusiai su garso ir vaizdo bei kultūrinių paslaugų sektoriumi;
11. mano, kad būtina, jog ES ir jos valstybės narės išlaikytų galimybę išsaugoti ir plėtoti kultūros ir garso bei vaizdo įrašų politiką ir daryti tai pagal savo galiojančius įstatymus, standartus ir susitarimus; todėl ragina neįtraukti kultūros ir garso bei vaizdo paslaugų, įskaitant teikiamas internetu, ir tai turėtų būti aiškiai nurodyta derybų įgaliojimuose;
12. pabrėžia, jog intelektinė nuosavybė yra viena iš inovacijų ir kūrybos varomųjų jėgų ir žiniomis grindžiamos ekonomikos ramstis ir kad į susitarimą reikėtų įtraukti tvirtą tiksliai ir aiškiai apibrėžtą intelektinės nuosavybės teisių sričių, įskaitant geografines nuorodas, apsaugą ir šis susitarimas turėtų būti suderintas su esamais tarptautiniais susitarimais; laikosi nuomonės, kad kiti skirtumai intelektinės nuosavybės teisių srityje turėtų būti sureguliuoti laikantis tarptautinių apsaugos standartų;
13. mano, jog susitarime turėtų būti užtikrinamas visapusiškas ES pagrindinių teisių standartų laikymasis; dar kartą išreiškia savo paramą aukšto lygio asmens duomenų apsaugai, kuri turėtų būti naudinga vartotojams abiejose Atlanto pusėse; mano, jog susitarime turėtų būti atsižvelgta į Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS) nuostatas dėl asmens duomenų apsaugos;
14. primena, kad transporto sektorius itin svarbus siekiant ekonomikos augimo ir kuriant darbo vietas, ypač aviacijos srityje, kur ES ir JAV rinka sudaro 60 proc. pasaulio oro eismo; pabrėžia, kad derybose turėtų būti reikšmingai atsižvelgiama į dabartinius apribojimus dėl Europos įmonių teikiamų jūrų ir oro transporto paslaugų, įskaitant klausimus, susijusius su oro linijų priklausomybe užsienio subjektams, kabotažo abipusiškumu ir jūrų krovinių patikra;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

15. atkreipia dėmesį į rizikos vertinimo ir abiejų šalių keitimosi informacija apie rinkos priežiūrą ir nustatytus suklastotus produktus svarbą;

16. ypač palankiai vertina ES ir JAV darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo aukšto lygio darbo grupės rekomendaciją, kad ES ir JAV atsižvelgtų į prekybos ir tvaraus vystymosi aplinkos ir darbo aspektus; mano, kad būtina atsižvelgti į ankstesnių ES prekybos susitarimų ir ilgalaikių ES ir JAV išsipareigojimų patirtį, siekiant sustiprinti darbo ir aplinkos apsaugos įstatymų ir politikos plėtotę ir įgyvendinimą ir skatinti pagrindinius Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) nustatytus standartus ir gaires, tinkamą darbą ir tvarią plėtrą; ragina suderinti įmonių socialinės atsakomybės standartus; pripažįsta, jog siekiant bendrų standartų gali būti susidurta ir su techninio, ir su politinio pobūdžio iššūkiais, ir pabrėžia, kad reikėtų bendrai siekti užtikrinti, kad nebūtų pakenkta užmojams aplinkos apsaugos srityje;

17. atkreipia dėmesį į tam tikrų derybų sričių jautrumą, pvz., žemės ūkio sektoriaus, kur genetiškai modifikuotų organizmų (GMO), klonavimo ir vartotojų sveikatos supratimas JAV ir ES skiriasi; mato glaudesnio bendradarbiavimo prekybos žemės ūkio produktais srityje galimybę ir pabrėžia, kad svarbu siekti plataus užmojo ir harmoningo rezultato šioje srityje; pabrėžia, kad susitarimas negali kenkti nei vienos iš šalių pagrindinėms vertybėms, pavyzdžiui, ES taikomam atsargumo principui; ragina JAV siekiant didinti pasitikėjimą panaikinti ES jautienos produktų importo draudimą;

18. pabrėžia, kad į derybas dėl transatlantinio prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo reikia įtraukti finansinių paslaugų klausimą, todėl ragina ypatingą dėmesį skirti atitikčiai, abipusiam pripažinimui, konvergencijai ir eksteritorialumui, kadangi jie yra itin svarbūs abiem pusėms; pabrėžia, kad būtų labai naudinga siekti bendros ES ir JAV finansų reguliavimo sistemos; atkreipia dėmesį į tai, kad, nors patekimas į rinką turi būti laikomas teigiamu žingsniu, rizikos ribojimo principais pagrįsta priežiūra yra itin svarbi siekiant užtikrinti tinkamą konvergenciją; pabrėžia, kad reikėtų kiek galima sumažinti neigiamą eksteritorialumo poveikį ir nereikėtų jam leisti pakenkti nuosekliam požiūriui į finansinių paslaugų reguliavimą;

19. pakartoja, kad remia nereikalingų reguliavimo kliūčių pašalinimą, ir ragina Komisiją ir JAV administraciją į susitarimą įtraukti priemones (įskaitant išankstinį bendradarbiavimą reguliavimo srityje), kuriomis siekiama išvengti kliūčių ateityje; mano, jog geresnis reguliavimas ir reguliavimo ir administracinės naštos sumažinimas yra svarbiausi derybų dėl transatlantinio prekybos ir investicijų partnerystės susitarimo klausimai ir kad didesnė transatlantinė reguliavimo konvergencija turėtų užtikrinti labiau suderintą reguliavimą, kurį būtų lengva suprasti ir taikyti, visų pirma MVĮ;

20. pakartoja, kad yra įsitikinęs, jog ES ir JAV visapusišku prekybos ir investicijų susitarimu gali būti sudaryta galimybė sukurti abiem šalims palankią padėtį, kuri būtų naudinga abiejų šalių ekonomikai, ir kad didesnė integracija abiem šalims garantuotų kelis kartus didesnę ekonominę naudą; yra įsitikinęs, kad esant galimybei suderinus ES ir JAV techninius reguliavimo standartus būtų užtikrinta, kad ES ir JAV toliau nustatinės pasaulinius standartus ir parengs dirvą tarptautiniams standartams; yra tvirtai įsitikinęs, kad būtina kruopščiai išanalizuoti ir tinkamai išreikšti šio susitarimo teigiamą poveikį tarptautinės prekybos ir standartų nustatymo atžvilgiu;

21. primena, kad vykdant derybų procesą Komisija turi vykdyti aktyvią informavimo veiklą ir toliau bendradarbiauti su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant įmones, aplinkos, vartotojų, darbo ir kitų sričių atstovus, siekiant užtikrinti faktais paremtas diskusijas, didinti pasitikėjimą derybomis, gauti tinkamą pagalbą iš įvairių šalių ir stiprinti visuomenės paramą atsižvelgiant į suinteresuotųjų šalių interesus; ragina visus suinteresuotuosius subjektus aktyviai dalyvauti ir teikti deryboms svarbias iniciatyvas ir informaciją;

22. išspėja, kad pirmenybė turėtų būti teikiama kokybei, o ne laikui, ir tikisi, kad derybininkai neskubės sudaryti susitarimo, kuris neteiktų apčiuopiamos ir esminės naudos mūsų įmonėms, darbuotojams ir piliečiams;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Parlamento vaidmuo

23. laukia derybų su JAV pradžios, ketina jas atidžiai stebėti ir prisidėti prie sėkmingo jų užbaigimo; primena Komisijai jos pareigą nedelsiant ir visapusiškai informuoti Parlamentą visais derybų etapais (prieš derybų raundus ir po jų); įsipareigoja spręsti teisėkūros ir reguliavimo klausimus, kurie gali kilti vykstant deryboms ir sudarius būsimą susitarimą; pakartoja savo pagrindinį įsipareigojimą atstovauti ES piliečiams ir laukia, kada galės skatinti įtraukias ir atviras diskusijas vykstant derybų procesui; įsipareigoja pradėdant taikyti naujas taisykles aktyviai bendradarbiauti su kolegomis iš JAV;

24. yra įsipareigojęs glaudžiai bendradarbiauti su Taryba, Komisija, JAV Kongresu, JAV administracija ir suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų išnaudotos visos transatlantinių ekonominių santykių ekonominės, socialinės ir aplinkosauginės galimybės ir sustiprinta ES ir JAV lyderystė prekybos ir užsienio investicijų liberalizavimo ir reguliavimo srityje; įsipareigoja skatinti glaudesnę dvišalę ES ir JAV bendradarbiavimą siekiant įtvirtinti jų lyderystę tarptautinės prekybos ir investicijų srityse;

25. primena, kad Parlamento bus paprašyta pritarti būsimam transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės susitarimui, kaip numatyta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, todėl visais etapais į jo poziciją turėtų būti tinkamai atsižvelgiama;

26. primena, kad Parlamentas stengsis stebėti būsimo susitarimo įgyvendinimą;

o
o o

27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JAV administracijai ir JAV Kongresui.

P7_TA(2013)0228

Galimybė Mianmarui/Birmai naudotis bendraisiais lengvatinais muitų tarifais

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl galimybės Mianmarui/Birmai naudotis bendraisiais lengvatinais muitų tarifais atnaujinimo (2012/2929(RSP))

(2016/C 055/17)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Birmos/Mianmaro, ypač į 2012 m. balandžio 20 d. ⁽¹⁾, 2012 m. lapkričio 22 d. ⁽²⁾ ir į savo 2012 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl rohinjų etninei grupei priklausančių musulmonų persekiojimo Birmoje/Mianmare ⁽³⁾,

— atsižvelgdamas į ES Užsienio reikalų tarybos 2012 m. balandžio 23 d. posėdžio išvadas dėl Birmos/Mianmaro,

— atsižvelgdamas į ES vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton ir už prekybą atsakingo Komisijos nario Karelo De Juchto 2012 m. birželio 15 d. bendrą pareiškimą, kuriame raginama Birmai/Mianmarui vėl leisti naudotis bendraisiais lengvatinais muitų tarifais, ir į ES vyriausiosios įgaliotinės atstovo spaudai 2013 m. vasario 6 d. pranešimą, kuriame nurodoma, kad siekiant stiprinti ekonominį bendradarbiavimą gali būti sudaryta Mianmaro ir ES darbo grupė,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0142.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0464.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0355.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/97, laikinai Mianmaro Sąjungai neleidžiantis naudotis bendrosiomis tarifo privilegijomis (COM(2012)0524),
- atsižvelgdamas į 2008 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 732/2008 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. birželio 13 d. Tarptautinėje darbo konferencijoje priimtą rezoliuciją dėl priemonių, taikomų Mianmarui pagal TDO įstatų 33 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Bendrą Mianmaro ir TDO prievartinio darbo panaikinimo iki 2015 m. gruodžio 31 d. strategiją, kuriai 2012 m. liepos 5 d. pritarė Mianmaro/Birmos valdžios institucijos,
- atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 11 d. JAV vyriausybės dokumentą dėl nustatytų ataskaitų apie atsakingą investavimą Birmoje teikimo reikalavimus ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo 2013 m. kovo 6 d. pranešimą dėl žmogaus teisių padėties Birmoje/Mianmare,
- atsižvelgdamas į 1998 m. priimtą Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe ir TDO konvencijas, kuriomis nustatomi pagrindiniai darbo standartai, šiais klausimais: dėl priverstinio darbo panaikinimo (Nr. 29 (1930) ir Nr. 105 (1957)), susivienijimų steigimo laisvės ir kolektyvinių derybų teisių (Nr. 87 (1948) ir Nr. 98 (1949)), vaikų darbo panaikinimo (Nr. 138 (1973) ir Nr. 182 (1999)) ir nediskriminavimo darbe (Nr. 100 (1951) ir Nr. 111 (1958)),
- atsižvelgdamas į veiksmų planą siekiant užkirsti kelią Mianmaro ginkluotųjų pajėgų vykdomam vaikų verbavimui ir panaudojimui, kurį 2012 m. birželio 27 d. pasirašė Birma/Mianmaras ir JT,
- atsižvelgdamas į JT Vaiko teisių konvenciją, ypač į jos 38 straipsnį,
- atsižvelgdamas į JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ⁽³⁾ ir į 2009 m. gruodžio 8 d. Užsienio reikalų tarybos išvadas ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės mėn. atnaujintas EBPO rekomendacijas daugiašalėms įmonėms,
- atsižvelgdamas į Visuotinę ataskaitų teikimo iniciatyvą ir tvarumo ataskaitų teikimo gaires ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į JT atsakingo investavimo principus (JTAIP),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Paketis „Atsakingos įmonės“ (COM(2011)0685),
- atsižvelgdamas į šiuo metu vykstančias derybas dėl Komisijos pasiūlymo dėl Europos parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/109/EB („Skaidrumo direktyva“) (COM(2011)0683) ir dėl Komisijos pasiūlymo dėl Europos parlamento ir Tarybos direktyvos dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų (COM(2011)0684), kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/51/EB („Apskaitos direktyva“),

⁽¹⁾ OL L 211, 2008 8 6, p. 1.

⁽²⁾ <http://www.humanrights.gov/wp-content/uploads/2012/07/Burma-Responsible-Investment-Reporting-Reqs.pdf>

⁽³⁾ „Verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai: įgyvendinant Jungtinių Tautų programą „Ginti, gerbti ir taisyti“, kurią 2011 m. birželio 16 d. priėmė JT Žmogaus teisių taryba. <http://www.business-humanrights.org/media/documents/ruggie/ruggie-guiding-principles-21-mar-2011.pdf>

⁽⁴⁾ <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/Protect-Respect-Remedy-Framework> ir http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/111819.pdf

⁽⁵⁾ 2011 m. kovo mėn., 3.1 versija: <https://www.globalreporting.org/resource/library/G3.1-Sustainability-Reporting-Guidelines.pdf>

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2013 m. vasario 6 d. rezoliucijas „Įmonių socialinė atsakomybė. Visuomenės interesų gynimas ir tvaraus bei įtraukaus atsigavimo siekis“ ⁽²⁾ ir „Įmonių socialinė atsakomybė. Atsakingas, skaidrus ir atsakingas įmonių elgesys ir tvarus augimas“ ⁽³⁾,
  - atsižvelgdamas į pirmąjį EP ir Mianmaro tarpparlamentinį susitikimą, vykusį 2012 m. vasario 26 – kovo 2 d., ir į jo ataskaitą ⁽⁴⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi žmogaus teisių padėtis Mianmare/Birmoje ir toliau yra nestabili, nepaisant veiksmų, kurių ėmėsi prezidento Theino Seino vyriausybė;
- B. kadangi Mianmaras/Birma geografiškai yra regione, kuris strateginiu ir geopolitiniu požiūriu labai svarbus visų pirma ES, Jungtinėms Amerikos Valstijoms, Kinijai, Indijai ir Australijai;
- C. kadangi nuolat vykstant šiems pokyčiams atsiranda svarbių galimybių plėtoti daug geresnius ES ir Mianmaro/Birmos santykius, padėti vykdyti reformas ir prisidėti prie ekonominio, politinio ir socialinio vystymosi;
- D. kadangi Komisija pasiūlė vėl leisti Mianmarui/Birmai naudotis bendraisiais lengvatinais muitų tarifais remdamasi Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) sprendimu, kad TDO Konvencijos dėl priverstinio darbo pažeidimai jau nebelaikomi šiurkščiais ir sistemingais;
- E. kadangi, remiantis TDO vertinimais, Mianmare/Birmoje vis dar yra apie 5 000 vaikų karių;
- F. kadangi būtinas atsargumas atsižvelgiant į tai, kad JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties klausimais Mianmare pranešime nurodoma, kad žmogaus teisių klausimai vis dar kelia rimtą susirūpinimą, taip pat vykdomi nesankcionuoti sulaikymai, priverstiniai perkėlimai ir žemės konfiskavimas, naudojamosi vaikais kariais, vykdomi išpuoliai prieš etnines mažumas, o teismai yra silpni;
- G. kadangi daugelis ekonominės veiklos sektorių, pavyzdžiui, kasybos, medienos, naftos, dujų ir užtvankų statybos, Mianmare/Birmoje yra tiesiogiai susiję su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais bei aplinkos niokojimu, tačiau kartu yra pagrindiniai karinės valdžios pajamų šaltiniai;
- H. kadangi įmonėms, veikiančioms nestabiliose valstybėse ir zonose, kuriose valdymas yra silpnas, pvz., Mianmare/Birmoje, kyla didesnė rizika, kad jos padarys žmogaus teisių pažeidimų ar prie jų prisidės; kadangi būtinos specialios priemonės, kad būtų išvengta šios rizikos, kaip pripažįstama JAV vyriausybės nustatytuose ataskaitų apie atsakingą investavimą Mianmare/Birmoje teikimo reikalavimuose;
- I. kadangi Europos įmonės, jų patronuojamosios įmonės ir subrangovai gali atlikti pagrindinį vaidmenį propaguojant ir platinant socialinius ir darbo standartus visame pasaulyje;
- J. kadangi bet kokia Mianmare/Birmoje veikianti įmonė turėtų vykdyti savo įpareigojimus laikytis tarptautinių žmogaus teisių standartų, todėl turėtų:
- a) laikytis nacionalinių ir tarptautinių teisinių įpareigojimų žmogaus teisių, socialinių ir darbo standartų ir aplinkosaugos taisyklių srityse,
  - b) iš tiesų rūpintis darbuotojų ir, apskritai, piliečių teisėmis, apsauga ir gerove,
  - c) užtikrinti susivienijimų laisvę ir kolektyvinių derybų teises,

⁽¹⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 101.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0050.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0049.

⁽⁴⁾ http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/dase/cr/897/897838/897838en.pdf

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- d) nevykdyti žemės užgrobumo ir priverstinio vietos gyventojų perkėlimo,
- e) pažeidimų atveju greitai ir veiksmingai reaguoti;
1. pripažįsta svarbius veiksmus, kurių ėmėsi prezidentas Thein Sein ir kiti reformų iniciatoriai Mianmare/Birmoje, praėjusiais metais vykdydami demokratines reformas, ir tai paskatino Komisiją pasiūlyti atnaujinti galimybę Mianmarui/Birmai naudotis bendrųjų lengvatinių muitų tarifų sistema; skatina juos neatidėliojant tęsti šį procesą tam, kad visapusiškos demokratizacijos, teisinės valstybės stiprinimo ir visų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių paisymo tendencija būtų nuolatinė ir negrįžtama;
  2. ragina tęsti taikos derybas su etninėmis grupėmis, ypač kačinais, ir primygtinai ragina Mianmaro/Birmos valdžios institucijas parengti veiksmų planą siekiant nutraukti rohinjų ir kitų persekiojamų mažumų represijas, taip pat užtikrinti piliečių teises, naikinti iššaknijusias neigiamas nuostatas ir diskriminacinį elgesį dėl etninės kilmės ar religijos ir formuoti perkeltų bendruomenių integravimo ir susitaikymo politiką;
  3. ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę laikytis gero valdymo principų ir nedelsiant bei besąlygiškai paleisti visus likusius politinius kalinius; taip pat ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę užtikrinti, kad būtų gerbiama nuomonės ir žodžio laisvė, susirinkimų ir susivienijimų laisvė, ir toliau glaudžiai bendradarbiauti su tokiomis organizacijomis kaip TDO, siekiant panaikinti priverstinį darbą ir garantuoti, kad įstatymų dėl darbo organizacijų ir taikių demonstracijų bei susirinkimų įgyvendinimas atitiktų tarptautinius žmogaus teisių standartus;
  4. primygtinai ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę ratifikuoti Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir jos fakultatyvų protokolą, sudaryti visas galimybes Tarptautiniam Raudonojo Kryžiaus komitetui ir nacionalinėms stebėjimo grupėms patekti į kalėjimus ir nedelsiant imtis veiksmingų kankinimų ir netinkamo elgesio prevencijos priemonių;
  5. ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę dėti daugiau pastangų siekiant persvarstyti ir reformuoti teisėkūrą ir teisinės nuostatas, kurios prieštarauja tarptautiniams žmogaus teisių standartams, tai daryti nustatant aiškias kiekvienos peržiūros užbaigimo datas; pažymi, kad vykdant šias reformas turi nevaržomai dalyvauti pilietinės visuomenės grupės ir padėti tarptautinės žmogaus teisių įstaigos, pvz., Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras (OHCHR); ragina vyriausybę užtikrinti veiksmingą naujų ir persvarstytų įstatymų įgyvendinimą, taip pat surengti įgyvendinančių institucijų, teisinių profesijų atstovų, teisėsaugos pareigūnų ir teisminių institucijų mokymus ir stiprinti jų gebėjimus;
  6. apgailestauja, kad, nepaisant keleto Prezidento Theino Seino pažadų, Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuras neturėjo galimybės užtikrinti savo nuolatinio buvimo šalyje;
  7. pabrėžia, kad svarbu nepriklausomai tirti visus kaltinimus dėl žmogaus teisių pažeidimo konflikto zonos ir tiek vyriausybės kontroliuojamose, tiek ne vyriausybės kontroliuojamose zonos sudaryti galimybes Jungtinių Tautų ir kitiems pagalbos ir humanitariniams darbuotojams pasiekti asmenis, kuriems reikia humanitarinės pagalbos;
  8. ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę iki 2015 m. gruodžio 31 d. visapusiškai įgyvendinti bendrą su TDO priverstinio darbo panaikinimo planą ir toliau glaudžiai bendradarbiauti su tokiomis organizacijomis kaip TDO siekiant panaikinti šią praktiką, ir užtikrinti, kad įstatymų dėl darbo organizacijų ir taikių demonstracijų bei susirinkimų įgyvendinimas atitiktų tarptautinius žmogaus teisių standartus;
  9. atkreipia dėmesį į 2012 m. lapkričio mėn. įstatymo dėl užsienio investicijų, kuris susijęs su anksčiau neregėto masto ekonomikos liberalizavimu, įgyvendinimą; pabrėžia, kad, siekiant iki 2015 m. panaikinti priverstinį darbą ir įgyvendinti planą priimti teisės aktus dėl kovos su korupcija ir apmokestinimo, svarbu ratifikuoti TDO susitarimo memorandumą, kurį pasirašė Birmos Darbo ministerija;
  10. pripažįsta, kad dėl ilgo karinio valdymo, kuris persmelkė ir formavo visus Birmos visuomenės sluoksnius, laikotarpio, nepaisant svarbių iniciatyvų, kuriomis siekiama demokratizacijos, pokyčiai vyksta lėtai ir jiems reikalinga tarptautinė parama ir pagalba;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

11. išreiškia gilų susirūpinimą dėl pranešimų, kuriuose nurodoma, jog priverstinis vaikų verbavimas į Mianmaro armijos (Tatmadaw Kyi) gretas ir Sienos apsaugos pajėgas nesiliovė, todėl ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę greitai įgyvendinti visas veiksmų plano dėl vaikų karių, kurių ji pasirašė su JT, nuostatas ir vaikų apsaugos klausimui reformų darbotvarkėje teikti aiškią pirmenybę;
12. ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę užtikrinti, kad ūkininkai ir bendruomenės pagal tarptautinius standartus būtų apsaugoti nuo žemės konfiskavimo ir priverstinio iškeldinimo; atkreipia dėmesį į susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su tuo, kad pagal Konstituciją, įstatymą dėl žemės ūkio paskirties žemės ir nedirbamos, dirvonuojančios ir nepalietos žemės valdymo įstatymą vyriausybei leidžiama konfiskuoti žemę vykdant bet kokį projektą, kuris vyriausybės tvirtinimu yra nacionalinės svarbos ir vyriausybei leidžiama naudoti visą laisvą žemę, kurios dalis yra užimta, ir užtikrinti pragyvenimo šaltinių bendruomenėms; taip pat atkreipia dėmesį į tai, jog gerus ryšius palaikantys verslininkai remiasi įstatymu, kad tokia žemė užregistruotų savo vardą;
13. pabrėžia, kad Komisijos trumpalaikę su prekyba susijusią paramos programą svarbu pradėti įgyvendinti 2013 m.; ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę stiprinti savo prekybos institucijas ir prekybos politiką, atsižvelgiant į jų teigiamą poveikį šalies ekonomikai, ir imtis visų būtinų veiksmų kuo labiau padidinti ES su prekyba susijusios paramos ir galimybės naudotis „Viskas, išskyrus ginklus“ lengvatomis atnaujinimo naudą;
14. ragina padidinti ES dvišalę pagalbą vystymuisi, skirtą Mianmarui/Birmai pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą, ir Mianmaro/Birmos vyriausybę skatinti ir remti veiksmus svarbiausiose srityse, kurias apima Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė: demokratijos, teisinės valstybės principų ir pagarbos žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms stiprinimas; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į ES finansuojamo Mianmaro taikos centro veiklą; tikisi, kad Mianmaro/Birmos vyriausybė sutiks su JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro, turinčio visus įgaliojimus, regioninio biuro atidarymu ir sudarys tam palankesnes sąlygas, nes šaliai reikia ne tik techninės pagalbos, bet ir priemonės žmogaus teisių padėčiai atidžiai stebėti;
15. atkreipia dėmesį į Pietryčių Azijos valstybių asociacijos sprendimą pripažinti Birmos/Mianmaro paraišką dėl pirmininkavimo organizacijai 2014 m., kaip naujo pasitikėjimo šalimi ženkla;
16. pabrėžia, kad Mianmaro (Birmos) vyriausybė turi stiprinti prekybos institucijas ir prekybos politiką, parengti kovos su korupcija ir apmokestinimo įstatymų stiprinimo planą ir nustatyti įmonėms skirtą sistemą, kuri atitiktų tarptautinius įmonių socialinės ir su aplinkos apsauga susijusios atsakomybės standartus;
17. palankiai vertina Mianmaro/Birmos vyriausybės išpareigojimą prisijungti prie Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos, pagal kurią reikalaujama, kad vyriausybė paskelbtų įplaukas, kurias ji gauna iš gavybos pramonės ir ekonominės veiklos; be to, ragina Mianmaro/Birmos vyriausybę kuo greičiau visapusiškai užtikrinti Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos principų laikymąsi paisant atitinkamų reikalavimų ir į šį procesą visapusiškai įtraukiant pilietinę visuomenę;
18. pripažįsta, kad atsakinga ir tvari prekyba ir investicijos, įskaitant vykdomas kartu su Sąjunga ar Sąjungos vykdomas, gali padėti Mianmarui/Birmai kovoti su skurdu ir užtikrinti, kad priemonių teikiamą naudą pajustų didesnė dalis gyventojų; tačiau pažymi, kad minėta veikla turi būti vykdoma skatinant aukščiausių vientisumo ir įmonių socialinės atsakomybės standartų laikymąsi, kaip nustatyta EBPO tarptautinių įmonių gairėse, JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniuose principuose ir pačios ES 2011–2014 m. įmonių socialinės atsakomybės strategijoje (COM(2011)0681);
19. mano, kad informacijos atskleidimas investuotojams ir vartotojams yra vienas iš pagrindinių įmonių socialinės atsakomybės skatinimo veiksnių ir kad jis turi būti pagrįstas paprastai taikomais ir įvertinamais socialiniais ir aplinkosaugos principais; pabrėžia, kad tai taip pat svarbu siekiant apsaugoti ilgalaikę Europos investicijų vertę; ragina tokį atskleidimą tvirtai pagrįsti pritarimu JT atsakingo investavimo principams ir integruotų ataskaitų teikimo principui;
20. atkreipia dėmesį į teigiamus pokyčius įgyvendinant dabartines Skaidrumo direktyvos ir Apskaitos direktyvos reformas atitinkamai sprendžiant įmonių socialinės atsakomybės klausimą, kai kartu derinamas teisėtas siekis užtikrinti skaidrumą ir atsakomybę ir įmonėms tenkanti ataskaitų teikimo našta; tvirtai remia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl atskirų šalių ataskaitų rengimo pagal Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos standartus, taip pat dėl pardavimo ir pelno bei mokesčių ir pajamų ataskaitų teikimo, siekiant užkirsti kelią korupcijai ir mokesčių vengimui; pabrėžia, kad tokios atskirų šalių ataskaitos turėtų apimti sektorius, kurie Mianmare/Birmoje buvo tiesiogiai susiję su šiurkščiais ir sistemingais žmogaus teisių pažeidimais ir žalos aplinkai darymu, pvz., kasybos, medienos, naftos ir dujų sektorius;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

21. ragina Mianmare/Birmoje verslą vykdančias stambias Europos įmones pranešti apie savo deramo stropumo politiką ir procedūras žmogaus teisių, darbuotojų teisių ir aplinkos srityse ir apie tokios politikos bei procedūrų taikymą;
22. prašo Komisiją stebėti, kaip ES įmonės laikosi įsipareigojimo atsižvelgti į tarptautiniu mastu pripažintus įmonių socialinės atsakomybės principus ir gaires, vadovaujantis komunikatu dėl ES įmonių socialinės atsakomybės strategijos, ir parengti naftos ir dujų sektoriams skirtą žmogaus teisių vadovą;
23. ragina Komisiją toliau Mianmare/Birmoje stebėti pokyčius, susijusius su priverstiniu darbu ir bet kokiais kitais šurkščiais ir sistemingais žmogaus teisių pažeidimais, ir reaguoti į tokius pokyčius vadovaujantis galiojančiomis procedūromis ir mechanizmais, įskaitant, jei reikia, pakartotinus siūlymus panaikinti prekybos lengvatas;
24. tikisi, kad EIVT konsultuosis su Parlamentu ir informuos jį apie dialogo žmogaus teisių klausimais su Mianmaru/Birma užmezgimo procesą;
25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai-Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių parlamentams, vyriausybėms ir Mianmaro/Birmos parlamentui ir vyriausybei.

P7_TA(2013)0229

Alpių makroregioninė strategija

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Alpių makroregioninės strategijos (2013/2549(RSP))

(2016/C 055/18)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 192 straipsnį, 265 straipsnio 5 dalį ir 174 straipsnį,
- atsižvelgdamas į ES Baltijos jūros regiono strategiją (COM(2009)0248),
- atsižvelgdamas į 1991 m. lapkričio 7 d. Alpių konvenciją,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gruodžio 8 d. Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos strategija dėl Dunojaus regiono“ (COM(2010)0715) ir į parengiamąjį veiksmų planą (SEC(2009)0712), pridėtą prie strategijos,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. vasario 17 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos Dunojaus regiono strategijos įgyvendinimo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose Europos Vadovų Taryba paragino valstybes nares „bendradarbiaujant su Komisija toliau rengti galimas būsimas makroregionines strategijas“,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 6 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų (COM(2011)0611),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį,

⁽¹⁾ OL C 188 E, 2012 6 28, p. 30.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- A. kadangi makroregioninių strategijų tikslas – geriau panaudoti esamus išteklius siekiant spręsti teritorinio vystymosi problemas, drauge rasti bendrų iššūkių sprendimus, skatinti teritorinę integraciją ir didinti kai kurių ES remiamos politikos sričių ir viešojo administravimo institucijų, vietos ir regioninės valdžios institucijų, kitų institucijų ir pilietinės visuomenės organizacijų partnerystės veiksmingumą;
- B. kadangi Komisija siūlo stiprinti teritorinio bendradarbiavimo politikos tarpvalstybinį skirsnį ir tai, kad bet kokias naujas makroregionines strategijas reikėtų taikyti savanoriškai, tačiau parengti remiantis ankstesne ir geriausia patirtimi;
- C. kadangi teritorijoms, kurios sudaro Alpių regioną, būdinga daug bendrų savybių, pvz., geografinis jų teritorijų, kuriose yra aukštų kalnų, unikalumas ir šių teritorijų glaudūs ryšiai su didesniais, šalia Alpių esančiais miestais;
- D. kadangi Alpių makroregioninė strategija, kuri turėtų būti panaši į ES priimtas Baltijos jūros ir Dunojaus regionų strategijas, bus galimybė suteikti Alpėms naują dimensiją ir didesnę svarbą ES, sudarant geresnes galimybes gauti finansavimą;
- E. kadangi Alpių regionas priklauso kelioms ES valstybėms narės ir ES nepriklausančios šalims ir yra tarpusavyje sujungtas makroregionas, kurio ekonominiai pajėgumai nevienodi ir kuriame daugėja problemų dėl aplinkos, demografinių pokyčių, transporto infrastruktūros, turizmo ir su energija susijusių klausimų, ir kadangi visų suinteresuotųjų subjektų vidaus ir išorės politikos koordinavimas galėtų duoti geresnių rezultatų ir suteikti papildomos naudos;
- F. kadangi Alpės yra Europos ir tarptautinės svarbos kalnai su pažeidžiamomis ekosistemomis ir daugybe ledynų, kurie yra stipriai paveikti klimato kaitos, taip pat su daugybe saugomų gamtos teritorijų ir įvairių endeminių rūšių saugomų augalų ir gyvūnų;
- G. kadangi sanglaudos politikos tikslas – siekti ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos visoje ES;
1. mano, kad plataus masto strategijų, pvz., makroregioninių strategijų, kūrimas turėtų padėti stiprinti vietos ir regioninio lygmens vaidmenį įgyvendinant ES politiką ir kad reikėtų daugiapakopio valdymo principą nustatyti kaip pagrindinį Alpių strategijos planavimo ir įgyvendinimo principą;
  2. primena Baltijos jūros ir Dunojaus regionų strategijų suteiktos patirties rezultatus skaidrumo priimant sprendimus ir ES lėšų skyrimo klausimais; ragina Komisiją nedelsiant pateikti specialų šiai teritorijai skirtą veiksmų planą, siekiant įveikti struktūrines kliūtis, su kuriomis susiduriama kalnuotose vietovėse, ir sudaryti tinkamas sąlygas ekonomikos augimui ir veiksmingai socialinei ir teritorinei sanglaudai regione;
  3. atkreipia dėmesį į teigiamą ES teisėkūros priemonių, pvz., Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG), vaidmenį sprendžiant su makroregionais susijusius klausimus, nes šiomis priemonėmis teikiama struktūrinė parama konkreitiems bendradarbiavimo aspektams, keičiamasi gerąja patirtimi, taip pat padedama kurti ir įgyvendinti teritorinio vystymosi strategijas, sudarant galimybių institucijoms bendradarbiauti įvairiais lygmenimis;
  4. palankiai vertina dabartinius pokyčius Alpių regionuose ir jų pasirinktą principą „iš apačios į viršų“, šie regionai yra ne kartą pareiškę norą turėti Alpių strategiją, pagal kurią būtų veiksmingai sprendžiami visam Alpių regionui kylantys bendri iššūkiai, nuosekliau išnaudojamos didelės jo galimybės ir tenkinama būtinybė pagerinti judumą, energetinį saugumą, aplinkos apsaugą, socialinę ir ekonominę padėtį, kultūros mainus ir civilinę saugą Alpių regione;
  5. mano, kad tvarus Alpių vystymasis yra vienas iš pagrindinių makroregioninės strategijos tikslų, turint mintyje, jog esama daug ledynų, paveiktų klimato kaitos;
  6. yra įsitikinęs, kad ši strategija taip pat turėtų skatinti ir pamėginti palengvinti bendradarbiavimą dėl Europos saugomų gamtos teritorijų statuso suteikimo, kaip matyti iš naujausios bendros Prancūzijos Merkantūro nacionalinio parko (pranc. *Parc National du Mercantour*) ir Italijos Pajūrio Alpių gamtos parko (it. *Parco Naturale delle Alpi Marittime*) iniciatyvos;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

7. pabrėžia, kad svarbu suderinti Alpių strategijos turinį su Alpių konvencija ir jos protokolais, taip pat atsižvelgti į vykstantį tarptautinį bendradarbiavimą ir šioje srityje sukurtus tinklus;
8. pabrėžia, kad Alpių makroregioninėje strategijoje reikėtų atsižvelgti į tradicinės žemės paskirties (daugiausiai žemės ūkio) formų išsaugojimą, taip siekiant didinti biologinę įvairovę ir išsaugoti esamas saugomas teritorijas;
9. ragina, kad Komisija visapusiškai įvertintų Alpių makroregioninę strategiją, remdamasi objektyviais kriterijais ir patikrinamais rodikliais;
10. ragina Komisiją iš tiesų įgyvendinti SESV 174 straipsnį parengiant strateginį planą, siekiant įveikti kalnuotų vietovių struktūrines kliūtis ir sudaryti tinkamas sąlygas ekonomikos augimui ir veiksmingai socialinei ir teritorinei sanglaudai Alpių regione;
11. mano, kad teritorinė strategijos dimensija padės sukonkretinti teritorinės sanglaudos koncepciją;
12. pabrėžia, kad Alpių makroregioninė strategija yra veiksminga Europos teritorinio bendradarbiavimo šiame regione stiprinimo priemonė, taikant principą „iš apačios į viršų“ ir išplečiant bendradarbiavimą geriau naudojantis turimais ištekliais, taip sudarant palankesnes sąlygas tarpsektoriniam politikos koordinavimui;
13. pabrėžia, jog Alpių makroregioninė strategija padėtų užtikrinti, kad su Alpių regionu ir kalnuotomis vietovėmis susijusios įvairios ES strategijos papildytų viena kitą ir suteiktų tikros pridėtinės vertės konkreitiems projektams;
14. mano, kad Alpių makroregioninė strategija reikia koordinuoti dabartinius ES fondus, ypač sanglaudos politikos srityje, siekiant įgyvendinti projektus, kuriais siekiama kovoti su bendrais iššūkiais tokiose srityse, kaip aplinkos apsauga, investicijos į konkurencingumą ir inovacijas, žemės ūkis ir miškininkystė, vandens, energijos, aplinkos ir klimato klausimai, taip pat transportas;
15. pabrėžia, kad galima Alpių makroregioninė strategija turėtų atitikti strategijos „Europa 2020“ tikslus, taip užtikrinant atitikį ES išipareigojimui dėl pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo;
16. pabrėžia, kad yra svarbu pasitelkiant tokią strategiją padidinti Alpių regiono inovacijų pajėgumus, naudojantis jo darbo jėgos gebėjimais, kuriant partnerysτές ir bendradarbiavimą tarp pagrindinių suinteresuotųjų subjektų (darbo rinkos, švietimo, mokymo ir mokslinių tyrimų sričių subjektų, taip pat darbdavių), regione išlaikant aktyvų jaunimą, remiant kūrybiškumą ir didinant skirtingų regionų pajėgumus švietimo, mokslo ir mokslinių tyrimų srityse;
17. pabrėžia, jog pagal šią naują makroregioninio bendradarbiavimo strategiją turi būti užtikrinama, kad pakraščio regionų, pvz., teritorijų, kuriose yra aukštų kalnų, gamtines kliūtis būtų galima laikyti vertybėmis ir galimybėmis ir kad būtų skatinamas šių regionų vystymasis;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Regionų komitetui ir kitoms susijusioms institucijoms.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0230

Darbo sąlygos ir sveikatos ir saugos standartai Bangladeše po to, kai pastaruoju metu įvyko gaisrai gamyklose ir sugriuvo pastatas

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl darbo sąlygų ir sveikatos ir saugos standartų Bangladeše po to, kai pastaruoju metu įvyko gaisrai gamyklose ir sugriuvo pastatas (2013/2638(RSP))

(2016/C 055/19)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Bangladešo, ypač į 2013 m. sausio 17 d. dėl nukentėjusiųjų per neseniai įvykusius gaisrus tekstilės gamyklose, ypač Bangladeše ⁽¹⁾, į 2013 m. kovo 14 d. rezoluciją dėl padėties Bangladeše ⁽²⁾ ir dėl pasaulinės medvilnės vertės grandinės tvarumo ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į bendrą Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton ir Komisijos nario, atsakingo už ES prekybą, Karelo de Guchto bendrą 2013 m. balandžio 30 d. pareiškimą, paskelbtą po neseniai Bangladeše įvykusios pastato griūties,
- atsižvelgdamas į Bangladešo priešgaisrinės ir pastatų saugos susitarimą,
- atsižvelgdamas į TDO deklaraciją dėl pagrindinių principų ir teisių darbe, Jungtinių Tautų pasaulinį susitarimą ir į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas tarptautinėms įmonėms,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. lapkričio 25 d. rezolucijas dėl žmogaus teisių, socialinių ir aplinkos apsaugos standartų tarptautiniuose prekybos susitarimuose ⁽⁴⁾ ir dėl įmonių socialinės atsakomybės tarptautinės prekybos susitarimuose ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Europos bendrijos ir Bangladešo Liaudies Respublikos bendradarbiavimo susitarimą dėl partnerystės ir vystymosi ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į TDO darbuotojų saugos ir sveikatos programą (2006 m., C-187) ir Konvenciją dėl darbuotojų saugos ir sveikatos (1981 m., C-155), kurią Bangladešas dar neratifikavo, taip pat į atitinkamas jų rekomendacijas (R-197); be to, atsižvelgdamas į Konvenciją dėl darbo inspekcijos (1947 m., C-081), kurią yra pasirašęs Bangladešas, ir į jos rekomendacijas (R-164),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Atnaujinta 2011–2014 m. ES įmonių socialinės atsakomybės strategija“ (COM (2011)0681),
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. vasario 6 d. rezolucijas „Įmonių socialinė atsakomybė. Atskaitingas, skaidrus ir atsakingas įmonių elgesys ir tvarus augimas“ ⁽⁷⁾ ir „Įmonių socialinė atsakomybė. Visuomenės interesų gynimas ir tvaraus bei įtraukaus atsigavimo siekis“ ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, pagal kuriuos vyriausybėms ir įmonėms nustatyta sistema, skirta žmogaus teisėms saugoti ir gerbti, kaip 2011 m. birželio mėn. patvirtino Žmogaus teisių taryba,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0027.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0100.

⁽³⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0099.

⁽⁴⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 31.

⁽⁵⁾ OL C 99 E, 2012 4 3, p. 101.

⁽⁶⁾ OL L 118, 2001 4 27, p. 48.

⁽⁷⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0049.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0050.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į aljansą „Clean Clothes Campaign“,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 1–4 d. vykusios TDO aukšto lygio misijos į Bangladešą išvadas,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 ir 4 dalis,
- A. kadangi 2013 m. balandžio 24 d. Dakoje (Bangladešas) sugriuvus aprangos gamyklai, veikusiai pastate „Rana Plaza“, žuvo daugiau kaip 1 100 žmonės ir maždaug 2 500 buvo sužeisti, o tai didžiausia tragedija pasaulinės aprangos pramonės istorijoje;
- B. kadangi 2012 m. lapkričio 24 d. Dakos miesto Ašulijos rajone esančios gamyklos „Tazreen“ gaisre žuvo mažiausiai 112 žmonių; kadangi 2013 m. gegužės 8 d. Dakoje esančios gamyklos gaisre žuvo aštuoni žmonės; ir kadangi apie 600 darbuočių pramonės darbuotojų žuvo gamyklų gaisruose Bangladeše vien tik nuo 2005 m., prieš įvykstant gamyklos „Rana Plaza“ tragedijai;
- C. kadangi komplekso „Rana Plaza“ savininkas ir dar aštuoni asmenys sulaikyti ir jiems pareikšti baužiamieji kaltinimai remiantis tuo, kad pastatas buvo pastatytas neteisėtai ir jame buvo atsiradę didžiulių struktūrinių problemų, tačiau darbininkai buvo verčiami dirbti toliau nepaisant nuogastavimų dėl saugumo,
- D. kadangi sąlygos tokiose tekstilės gamyklose dažnai prastos ir mažai dėmesio skiriama darbo teisėms, kurios pripažįstamos pagal pagrindines TDO konvencijas, ir dažnai menkai paisoma arba nepaisoma saugos reikalavimų; kadangi tokių gamyklų savininkai daugeliu atvejų išvengia bausmės ir todėl yra padarę nedaug, kad pagerintų darbo sąlygas,
- E. kadangi, nors dėl „Tazreen“ gamyklos bylos vyriausybės tyrimo komitetas, sudarytas iš Vidaus reikalų ministerijos ir Nuolatinio parlamentinio komiteto Darbo ministerijos klausimais atstovų, padarė išvadą, kad gamyklos savininkui turėtų būti pateikti kaltinimai už neleistiną aplaidumą, tačiau kadangi jis taip ir nebuvo suimtas;
- F. kadangi Europos rinka – didžiausia Bangladeše gaminamos aprangos ir tekstilės importuotoja ir žinomos Vakarų įmonės pripažįsta, kad buvo sudariusios drabužių tiekimo sutartis su komplekso „Rana Plaza“ gamyklomis,
- G. kadangi pagal gatavų drabužių eksporto apimtį Bangladešas yra antras pasaulyje didžiausias eksportuotojas ir nusileidžia tik Kinijai ir jame yra per 5 000 tekstilės gamyklų, kuriose dirba daugiau kaip 4 mln. žmonių, ir, kadangi drabužių eksportas sudaro 75 proc. viso eksporto;
- H. kadangi tekstilės pramonė laikoma vienu labiausiai teršiančių pramonės sektorių; kadangi verpimas, audimas ir pramoninio pluošto gamyba gali kenkti oro kokybei ir į atmosferą išleidžiamos įvairios lakios medžiagos, kurios ypač žalingos darbininkams, vartotojams ir aplinkai;
- I. kadangi teigiama, kad komplekso „Rana Plaza“ darbininkams buvo mokami vos 29 EUR per mėnesį, kadangi, remiantis organizacijos „Clean Clothes Campaign“ informacija, darbo jėgos sąnaudos šiame sektoriuje sudaro vos 1–3 proc. galutinės gaminio kainos ir kadangi didėja spaudimas dėl kainų,
- J. kadangi atsižvelgdamas į plačią nuskambėjusią kritiką tarptautinių įmonių, bendradarbiaujančių su vietos drabužių gamintojais, atžvilgiu keletas stambių vakarietišku įmonių dabar yra pasirašiusios teisiškai privalomą susitarimą, suderintą su vietos darbo organizacijomis, kuriuo siekiama užtikrinti pagrindinius saugios darbo vietos standartus Bangladešo aprangos gamyklose,
1. Liūdi dėl tragiškos ir išvengti galėtų daugiau nei 1 100 žmonių netekties ir tūkstančių sužeistųjų sugriuvus pastatui „Rana Plaza“; reiškia užuojautą aukų šeimoms ir sužeistiesiems ir smerkia atsakingus asmenis, dar kartą nesugebėjusius užkirsti kelio didelio masto netektims;
  2. pabrėžia, kad tokios nelaimės tragiškai atkreipia dėmesį į saugos standartų gamybos vietose trūkumą ir įrodo, kad būtina skubiai imtis veiksmų siekiant geriau įgyvendinti pagrindinius TDO darbo standartus ir kad daugiašaliai tekstilės mažmenininkai labiau laikytusi įmonių socialinės atsakomybės (ISO) principų;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

3. ragina Bangladešo darbininkų teisę kurti, registruoti nepriklausomas profesines sąjungas ir į jas stoti nebijant persekiojimo; mano, kad demokratiškų profesinių sąjungų struktūrų buvimas yra gyvybiškai svarbi priemonė kovojant už geresnius sveikatos ir saugos standartus ir darbo sąlygas, įskaitant didesnius atlyginimus; ragina Bangladešo vyriausybę užtikrinti šias pagrindines teises;

4. palankiai vertina profesinių sąjungų, NVO ir maždaug 40 daugiašalių tekstilės mažmenininkų Bangladeše sudarytą priešgaisrinės ir pastatų saugos susitarimą, kuris buvo užbaigtas 2013 m. gegužės 15 d. ir pagal kurį siekiama pagerinti saugos gamybos vietose standartus (be to, jis apima mokėjimo už tokias priemones tvarką), pirmiausia parengiant nepriklausomą patikrinimo sistemą, įskaitant viešas ataskaitas ir privalomą remontą ir renovaciją, ir aktyviai remiant sveikatos ir saugos komitetų, kurie apimtų kiekvienos gamyklos darbininkams atstovaujančias organizacijas, kūrimą; ragina visų kitų susijusių tekstilės prekės ženklų atstovus, įskaitant tokius tekstilės mažmenininkus, kaip „Walmart“, „Gap“, „Metro“, „NKD“ ir „Ernstings“, kurie toliau atmeta bet kokią įpareigojantį susitarimą, remti šias pastangas;

5. palankiai vertina 2013 m. gegužės 4 d. vyriausybės, darbdavių, darbininkų ir TDO priimtą veiksmų planą, pagal kurį šalis pirmiausia įpareigojamos reformuoti darbo įstatymus, kad darbininkams be išankstinio gamyklos sutikimo būtų leidžiama kurti profesines sąjungas ir įsitraukti į kolektyvines derybas, iki 2013 m. pabaigos įvertinti visų Bangladeše veikiančių į eksportą orientuotų gatavų drabužių gamyklų saugą, perkelti nesaugias gamyklas ir įdarbinti šimtus papildomų inspektorių;

6. tikisi, kad susitarimas ir veiksmų planas bus įgyvendinti laiku ir visapusiškai; todėl palankiai vertina tai, kad 2013 m. gegužės 13 d. Bangladešo vyriausybė patvirtino 2013 m. pakeistą Bangladešo darbo įstatymą, į kurį įtrauktos nuostatos dėl grupinio draudimo ir gamyklų sveikatos tarnybų; primygtinai ragina Bangladešo parlamentą kitoje sesijoje nedelsiant priimti šiuos pakeitimus; taip pat palankiai vertina Bangladešo vyriausybės sprendimą artimiausiomis savaitėmis pakelti minimalų darbo užmokestį ir primygtinai ragina ją bausti bendroves, neteisėtai mokančias mažesnę darbo užmokestį nei šis minimalus darbo užmokestis;

7. primena, kad Bangladešas naudojami be maitinimo ir kvotų nevaržoma prieiga prie ES rinkos – tai numatyta pagal bendrosios lengvatinių muitų tarifų sistemos programą „Viskas, išskyrus ginklus ir kad šie lengvatiniai muitai gali būti atšaukti, vadovaujantis BLS reglamentu ir remiantis atitinkamų kontrolės institucijų išvadomis, jei nuolat ir sistemingai bus pažeidžiami principai, įtvirtinti konvencijose, nurodytose A dalies III priede;

8. ragina Komisiją ištirti, kaip Bangladešas laikosi šių konvencijų ir tikisi, kad vadovaujantis BLS reglamento 18 straipsniu bus apsvarstyta galimybė surengti tyrimą, jei būtų nustatyta, kad Bangladešas rimtai ir sistemingai pažeidžia jose nustatytus principus;

9. labai apgailėstauja, kad Bangladešo vyriausybė nesugeba užtikrinti, kad būtų laikomasi nacionalinių statybos reglamentų; ragina vyriausybę ir atitinkamas teismines institucijas ištirti įtarimus, kad šios taisyklės nebuvo įgyvendintos dėl korumpuotų pareigūnų ir žemės savininkų, siekiančių sumažinti savo išlaidas, slauto susitarimo;

10. tikisi, kad už nusikalstamą aplaidumą ir kitokią nusikalstamą veiklą atsakingi asmenys, susiję su už pastato „Rana Plaza“ griūtimi, gaisru gamykloje „Tazreen“ ir kitais gaisrais, bus patraukti baudžiamojon atsakomybėn; tikisi, kad vietos valdžios institucijos ir gamyklų vadovai bendradarbiaus siekiant užtikrinti visas galimybes visoms aukoms kreiptis į teisingumo sistemą ir sudaryti sąlygas jiems reikalauti kompensacijos; tikisi, kad tarptautiniai tekstilės mažmeninės prekybos atstovai, kuriems produktai buvo gaminami šiose gamyklose, taip pat dalyvaus rengiant finansinių kompensacijų planą; palankiai vertina veiksmus, kurių jau ėmėsi Bangladešo vyriausybė, kad paremtų nukentėjusiuosius ir aukų šeimas;

11. ragina visas įmones, ypač drabužių prekės ženklų atstovus, kurie sudaro rangos ar subrangos sutartis su gamyklomis Bangladeše ir kitose šalyse, visapusiškai laikytis tarptautiniu mastu pripažintos įmonių socialinės atsakomybės praktikos, ypač neseniai atnaujintų Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijų tarptautinėms įmonėms, JT pasaulinio susitarimo principų, Socialinės atsakomybės gairių standarto ISO 26000, Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) trišalės deklaracijos dėl principų, susijusių su tarptautinėmis ir Jungtinių Tautų verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų, taip pat atidžiai tikrinti savo tiekimo grandinę siekiant užtikrinti, kad jų prekės būtų gaminamos tik gamyklose, kuriose visapusiškai laikomasi saugos standartų ir gerbiamos darbininkų teisės;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

12. ragina Komisiją aktyviai skatinti užsienyje veikiančių ES įmonių atsakingą elgesį ir ypatingą dėmesį skirti tam, kad būtų užtikrintas griežtas jų teisinių prievolių, visų pirma, tarptautinių standartų ir taisyklių žmogaus teisių, darbo ir aplinkos apsaugos srityse, laikymasis;

13. ragina mažmenininkus, NVO ir visus kitus susijusius veikėjus, įskaitant, jeigu reikia, Komisiją, bendradarbiauti siekiant sukurti savanoriško socialinio ženklavimo standartą, kuriuo būtų patvirtinama, kad produktas pagamintas visoje tiekimo grandinėje laikantis pagrindinių TDO darbo standartų; ragina įmones, kurios įmonių socialinę atsakomybę pasitelkia kaip rinkodaros priemonę, imtis veiksmų ir užtikrinti, kad visi teiginiai atitiktų tikrovę;

14. palankiai vertina Komisijos paramą, teikiamą Bangladešo darbo ir užimtumo ministerijai ir Bangladešo drabužių gamintojų ir eksportuotojų asociacijai; ragina stiprinti toki bendradarbiavimą ir jį plėsti, jei tinkama, įtraukiant kitas regiono šalis;

15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliojinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, ES specialiajam įgaliojiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Žmogaus teisių tarybai, Bangladešo vyriausybei ir parlamentui ir TDO generaliniam direktoriui.

P7_TA(2013)0231

Gvantanamas: kalinių bado streikas

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „Gvantanamas: kalinių bado streikas“ (2013/2654(RSP))

(2016/C 055/20)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Gvantanamo,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. balandžio 18 d. rezoliuciją dėl metinio pranešimo apie žmogaus teisių padėtį pasaulyje ir Europos Sąjungos politiką šioje srityje, įskaitant poveikį strateginei ES žmogaus teisių politikai ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į tarptautinius, Europos ir nacionalinius dokumentus dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, taip pat dėl nesankcionuoto sulaikymo, prievartinio dingimo ir kankinimų draudimo, pvz., į 1966 m. gruodžio 16 d. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir į 1984 m. gruodžio 10 d. JT konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir atitinkamus jos protokolus,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 15 d. Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Jungtinių Amerikos Valstijų bendrą pareiškimą dėl sulaikymo įstaigos Gvantanamo įlankoje uždarymo ir būsimo bendradarbiavimo kovos su terorizmu srityje, grindžiamo bendromis vertybėmis, tarptautine teise ir pagarba teisinės valstybės principui bei žmogaus teisėms,

---

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0126.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 5 d. JT vyriausiosios žmogaus teisių komisarės Navi Pillay pareiškimą dėl kalinimo režimo Gvantanamo, kuriame ji teigia, kad tebesitęsiantis neterminuotas daugelio sulaikytųjų įkalinimas prilygsta savavališkam kalinimui ir yra aiškus tarptautinės teisės normų pažeidimas,
  - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų chartijos principus ir į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnį,
- A. kadangi daugelis iš 166 likusių kalinių Gvantanamo įlankoje, protestuodami dėl dabartinių sąlygų sulaikymo įstaigoje, pradėjo bado streikus;
- B. kadangi suteiktas leidimas paleisti 86 iš likusių kalinių, bet jie vis dar kalinami neribotą laiką;
- C. kadangi Europos Sąjunga ir Jungtinės Valstijos puoselėja tas pačias pagrindines vertybes – laisvės, demokratijos ir pagarbos tarptautinei teisei, teisinės valstybės principui ir žmogaus teisėms;
- D. kadangi mažiausiai 10 bado streike dalyvaujančių kalinių buvo priverstinai maitinami siekiant išsaugoti jų gyvybę; kadangi gydytojų tarptautiniuose susitarimuose reikalaujama gerbti asmenų informacija pagrįstą ir savanorišką sprendimą dalyvauti bado streike;
- E. kadangi Europos Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos puoselėja bendrą religijos laisvės vertybę; kadangi buvo daug pranešimų apie tai, kad darant kratas kamerose amerikiečių karinis personalas niekino sulaikytiesiems priklausančius Korano egzempliorius;
- F. kadangi 2009 m. birželio 15 d. ES ir JAV bendrame pareiškime atkreipiamas dėmesys į prezidento B. Obamos įsipareigojimą iki 2010 m. sausio 22 d. uždaryti sulaikymo įstaigą Gvantanamo įlankoje ir palankiai vertinamos kitos priemonės, kurių turi būti imtasi, įskaitant išsamią sulaikymo, teismų dėl perkėlimo ir tardymo politikos kovos su terorizmu srityje peržiūrą ir skaidresnę informaciją apie anksčiau vykdytą su šia politika susijusią veiklą;
- G. kadangi JAV panaikina vienintelį civilinį skrydį į Gvantanamą, o tai reiškia, kad liko tik kariniai skrydžiai, kuriems asmenys turi gauti Pentagono leidimą, taigi spaudos atstovams, teisininkams ir žmogaus teisių srities darbuotojams apribojama galimybė patekti į kalėjimą;
1. pažymi, kad glaudūs transatlantiniai santykiai grindžiami bendrai puoselėjamomis esminėmis vertybėmis ir pagarba pagrindinėms visuotinėms neginčijamoms žmogaus teisėms, pvz., teise į nešališką teismą ir savavališko kalinimo draudimu; palankiai vertina glaudų transatlantinį bendradarbiavimą sprendžiant įvairius tarptautinius žmogaus teisių klausimus;
  2. ragina JAV valdžios institucijas su kaliniais elgtis laikantis tinkamos pagarbos jų prigimtiniam orumui ir išsaugoti jų žmogaus teises ir pagrindines laisves;
  3. išreiškia susirūpinimą dėl bado streike dalyvaujančių ir priverstinai maitinamų kalinių gerovės ir ragina JAV gerbti jų teises ir sprendimus;
  4. ragina JAV persvarstyti sprendimą panaikinti vienintelį civilinį skrydį į Gvantanamo įlanką, nes be šio skrydžio labai sumažėtų spaudos ir pilietinės visuomenės atstovų galimybės patekti į kalėjimą;
  5. primygtinai ragina JAV kontroliuoti tinkamą elgesį su religiniais objektais ir tai, ar jie gerbiami, tuo pačiu metu toliau vykdamas privalomas kratos procedūras;
  6. pabrėžia, kad vis dar kalinami sulaikytieji turėtų turėti teisę į reguliarią jų sulaikymo teisėtumo peržiūrą pagal Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių paktą 9 straipsnį, kuriame nustatyta, kad visi asmenys, kurie neteko laisvės dėl arešto ar sulaikymo, turi turėti teisę į teismo procesą, kad tas teismas nedelsdamas galėtų priimti sprendimą dėl sulaikymo teisėtumo ir nurodyti juos paleisti, jei sulaikymas nėra teisėtas;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

7. pakartoja, kad yra didžiai pasipiktinęs visais masinio teroro išpuoliais ir jų sukūstas, kad solidarizuojasi su šių išpuolių aukomis ir reiškia užuojautą dėl jų šeimų, draugų ir artimųjų patirto skausmo ir kančių; tačiau taip pat pakartoja, kad kovojant su terorizmu negali būti aukojamos visuotinai pripažintos ir bendrai puoselėjamos esminės vertybės, pvz., pagarba žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principas;

8. išreiškia apgailėstą, kad JAV prezidento įsipareigojimas iki 2010 m. sausio mėn. uždaryti Gvantanamo kalėjimą dar nėra įgyvendintas; pakartoja savo raginimą JAV valdžios institucijoms persvarstyti karinių komitetų sistemą siekiant užtikrinti teisingą bylos nagrinėjimą, uždaryti Gvantanamo kalėjimą ir uždrausti kankinimus, netinkamą elgesį ir neterminuotą sulaikymą be teismo visomis aplinkybėmis;

9. apgailėstauja dėl JAV Prezidento 2011 m. kovo 7 d. sprendimo pasirašyti vykdomąjį raštą dėl sulaikymo ir panaikinti karinių tribunolų draudimą; yra įsitikinęs, kad įprastas baudžiamasis teismas pagal civilinę jurisdikciją yra geriausias būdas Gvantanamo kalinių statuso klausimui spręsti; tvirtina, kad JAV kalinamiems sulaikytiesiems turėtų būti nedelsiant pateikti kaltinimai ir jie turėtų būti teisiami laikantis tarptautinių teisinės valstybės standartų arba būti paleisti; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad pagal nediskriminavimo principą visiems turėtų būti taikomi tie patys teisingo bylos nagrinėjimo standartai;

10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją karinių komitetų skiriančiajam pareigūnui, JAV Valstybės sekretoriui, JAV Prezidentui, JAV Kongresui ir Senatui, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Generaliniam Sekretoriui, JT Generalinės asamblėjos pirmininkui ir JT valstybių narių vyriausybėms.

P7_TA(2013)0232

Indija: mirties bausmės įvykdymas Mohammadui Afzalui Guru ir jo poveikis

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Indijos: mirties bausmės įvykdymo Mohammadui Afzalui Guru ir jo poveikio (2013/2640(RSP))

(2016/C 055/21)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 62/149, kurioje raginama paskelbti mirties bausmės moratoriumą, ir į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 63/168, kurioje raginama įgyvendinti Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 62/149, kurią 2008 m. gruodžio 18 d. priėmė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja,
- atsižvelgdamas į baigiamąją deklaraciją, kuri buvo priimta 2010 m. vasario 24–26 d. Ženevoje vykusiame 4-ajame pasauliniame kongrese prieš mirties bausmę ir kurioje raginama visame pasaulyje panaikinti mirties bausmę,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugpjūčio 11 d. JT Generalinio Sekretoriaus ataskaitą moratoriumų dėl mirties bausmės taikymo klausimu,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl mirties bausmės panaikinimo, ypač į 2007 m. balandžio 26 d. rezoliuciją dėl mirties bausmės moratoriumo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2012 m. liepos mėn. 14 Indijos Aukščiausiojo Teismo ir Aukštojo teismo buvusių teisėjų teikimą, kuriame Teismas raginamas sušvelninti 13 kalinių mirties bausmės nuosprendžius, remiantis tuo, kad per pastaruosius devynerius metus nuosprendžius Aukščiausiasis Teismas priėmė klaidingai,

---

⁽¹⁾ OL C 74 E, 2008 3 20, p. 775

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Pasaulinę kovos su mirties bausme dieną ir į tai, jog kasmet spalio 10 d. minima Europos kovos su mirties bausme diena,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi Mohammadui Afzalui Guru 2002 m. buvo paskelbtas mirties bausmės nuosprendis po to, kai jis buvo pripažintas kaltu dėl sąmokso, susijusio su 2001 m. gruodžio mėn. įvykusių išpuoliu prieš Indijos parlamentą, ir jam mirties bausmė 2013 m. vasario 9 d. įvykdė Indijos valdžios institucijos;
- B. kadangi mirties bausmė yra itin žiauri, nežmoniška ir žeminanti bausmė, pažeidžianti žmogaus teisę į gyvybę, kuri įtvirtinta Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje,
- C. kadangi 154 pasaulio šalys *de jure* ar *de facto* panaikino mirties bausmę; kadangi Indija, 2011 m. gegužės 20 d. t. y. prieš rinkimus dėl vietos Jungtinių Tautų Žmogaus teisių taryboje pateikdama savo kandidatūrą išpareigojo puoselėti aukščiausius žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos standartus;
- D. kadangi Indija 2012 m. lapkričio mėn. baigė vykdyti neoficialų aštuonerių metų moratoriumą dėl mirties bausmės, kai įvykdė mirties bausmę Ajmalui Kasabui, kuris buvo nuteistas dėl savo vaidmens 2008 m. teroro aktuose Mumbajuje;
- E. kadangi nacionalinės ir tarptautinės žmogaus teisių organizacijos kėlė rimtus klausimus dėl Afzalo Guru teismo teisingumo;
- F. kadangi daugiau kaip 1 455 kalinių Indijoje laukia mirties bausmės;
- G. kadangi nepaisant dėl komendanto valandos, paskelbtos daugelyje Indijos administruojamo Kašmyro dalių, vyko protesto akcijos dėl Afzalo Guru mirties;
1. dar kartą pakartoja apie savo ilgalaikį prieštaravimą dėl mirties bausmės visais atvejais ir dar kartą ragina nedelsiant paskelbti moratoriumą dėl mirties bausmės vykdymo tose šalyse, kur ji vis dar taikoma;
  2. smerkia, kad 2013 m. vasario 9 d. Indijos vyriausybė slapta Naujojo Delio Tiharo kalėjime įvykdė mirties bausmę Afzalui Guru, nes tai prieštarauja pasaulinei tendencijai uždrausti mirties bausmę, ir apgailestauja, kad Afzalo Guru žmona ir artimieji nebuvo informuoti apie bausmės įvykdymą ir jo laidojimą;
  3. ragina Indijos vyriausybę grąžinti Afzalo Guru kūną jo šeimai;
  4. ragina Indijos valdžios institucijas laikytis aukščiausių nacionalinių ir tarptautinių teismo standartų visuose teismo procesuose ir teisminiuose nagrinėjimuose ir visiems kaliniams ir teisiamiems asmenims suteikti būtiną teisinę pagalbą;
  5. apgailestauja dėl trijų jaunuolių iš Kašmyro, kurie protestavo po Afzalo Guru mirties bausmės įvykdymo, mirties; ragina saugumo pajėgas nenaudoti jėgos prieš taikius protestuotojus; yra susirūpinęs dėl galimo neigiamo poveikio Kašmyro taikos procesui;
  6. ragina Indijos vyriausybę skubiai daugiau nepritarti mirties bausmės vykdymui ateityje;
  7. ragina Indijos vyriausybę ir parlamentą patvirtinti teisės aktus, pagal kuriuos būtų pradėtas nuolatinis mirties bausmės vykdymo moratoriumas siekiant artimiausiu laiku panaikinti mirties bausmę;
  8. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, Tarybai, Komisijai, valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms, Tautų sandraugos generaliniam sekretoriui, JT Generaliniam Sekretoriui, JT Generalinės Asamblėjos pirmininkui, JT žmogaus teisių komisarei, Indijos Prezidentui, vyriausybei bei parlamentui.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0233

Ruanda: Victoire Ingabire byla**2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „Ruanda: Victoire Ingabire byla“ (2013/2641(RSP))**

(2016/C 055/22)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Ruanda ratifikavo 1975 m.,
  - atsižvelgdamas į Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją (angl. ACHPR),
  - atsižvelgdamas į Afrikos demokratijos, rinkimų ir valdymo chartiją,
  - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų ir Afrikos žmogaus ir tautų teisių komisijos priemones, ypač į teisės į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisės į teisinę pagalbą Afrikoje principus ir gaires,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. vasario 4 d. Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės ir Komisijos pirmininko pavaduotojos C. Ashton atsakymą į rašytinį klausimą E-010366/2012 dėl Victoire Ingabire,
  - atsižvelgdamas į Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybių grupės (AKR) narių ir Europos Bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimą, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu, ir ypač į jo VII priedą, kuriame raginama skatinti žmogaus teises, teisinės valstybės principais pagrįstą demokratiją ir skaidrų bei atskaitingą valdymą,
  - atsižvelgdamas į JT konvenciją prieš kankinimą ir kitoki žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą,
  - atsižvelgdamas į organizacijos „Amnesty International“ 2013 m. ataskaitą „Teisingumas pavojuje: Victoire Ingabire bylos nagrinėjimas pirmosios instancijos teisme“,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi 2010 m., po 16 metų tremties Nyderlanduose, Victoire Ingabire, Suvienytų demokratinių pajėgų (UDF ⁽¹⁾), t. y. Ruandos opozicijos partijų koalicijos, prezidentė grįžo į Ruandą dalyvauti prezidento rinkimuose;
- B. kadangi Victoire Ingabire, kuriai galiausiai buvo uždrausta dalyvauti rinkimuose, 2010 m. spalio 14 d. buvo suimta; kadangi rinkimus 93 % balsų laimėjo ankstesnis prezidentas Paul Kagame, Ruandos patriotinio fronto (RPF) vadovas; kadangi UDF nepavyko iki 2010 m. rinkimų užsiregistruoti kaip politinė partija; kadangi panašiai buvo elgiama ir su kitomis opozicijos partijomis;
- C. kadangi V. Ingabire politinėje veikloje, be kitų klausimų, daugiausia dėmesio skiriama teisei valstybei, politinių asociacijų laisvei ir galių moterims suteikimui Ruandoje;
- D. kadangi Ruandoje, kurios prezidentas yra Paul Kagame, RPF ir toliau yra dominuojanti partija, kuri kontroliuoja viešąjį gyvenimą, kaip įprasta esant vienpartinei sistemai, priekabauja, baugina ir įkalina Ruandos valdžios institucijas kritikuojančius asmenis;

⁽¹⁾ Pranc.: *Forces Démocratiques Unifiées (FDU-Inkingi)*.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

- E. kadangi 2012 m. spalio 30 d. Victoire Ingabire buvo nuteista kalėti aštuonerius metus; kadangi ji buvo pripažinta kalta dėl dviejų atnaujintų kaltinimų ir išteisinta dėl kitų keturių; kadangi ji buvo pripažinta kalta rengusi sąmokslą, skirtą terorizmo priemonėmis pakenkti valdžios institucijoms, ir rėmusi 1994 m. genocidą, remiantis tariamais jos ryšiais su Demokratinėmis Ruandos išlaisvinimo pajėgomis (pranc., FDLR), hutų maištininkų grupuote; kadangi prokuroras reikalavo įkalinimo iki gyvos galvos nuosprendžio;
- F. kadangi 2013 m. kovo 25 d. Victoire Ingabire dalyvavo apeliaciniame teismo procese ir pareikalavo iš naujo patikrinti įrodymus;
- G. kadangi Victoire Ingabire kaltinimas genocido ideologija ir susiskaldymo skatinimu atskleidžia, kad Ruandos vyriausybė stokoja politinio pliuralizmo tolerancijos;
- H. kadangi 2013 m. balandžio mėn. vykstant apeliaciniam procesui Aukščiausiajame teisme, nors Victoire Ingabire buvo išteisinta nuo šešių ieškinį pateikusios šalies kaltinimų, ji buvo nuteista dėl naujų kaltinimų, kurie nebuvo pagrįsti teisiniais dokumentais ir kurie, jos gynėjo nuomone, nebuvo pateikti teismo procese; kadangi du nauji kaltinimai apima nihilizmą/revizionizmą ir tėvynės išdavimą;
- I. kadangi keturi kaltintojo liudytojai ir bendrai kaltinami asmenys 2013 m. gegužės mėn., po to, kai Ruandos aukštesniajame teisme liudijo prieš Victoire Ingabire, Aukščiausiajame teisme pareiškė, kad jų liudijimai buvo sufalsifikuoti; kadangi žinomos žmogaus teisių organizacijos išreiškė susirūpinimą dėl ilgai trunkančio įkalinimo vienutėje ir kankinimų naudojimo siekiant išgauti prisipažinimus;
- J. kadangi teismo procesas, kuris prasidėjo 2011 m., daugelio stebėtojų nuomone yra politiškai motyvuotas; kadangi Ruandos nacionalinė teisė ir teisėjai pažeidžia tarptautines konvencijas, kurių viena iš šalių yra Ruanda, visų pirma Tarptautinę pilietinių ir politinių teisių konvenciją, kurią Ruandos vyriausybė pasirašė 1997 m. liepos 16 d., ypač jos nuostatas dėl išraiškos laisvės ir minties laisvės;
- K. kadangi nuo 2012 m. balandžio 16 d. V. Ingabire boikotavo savo teismo procesą, protestuodama prieš bauginimus ir neteisėtas tardymo procedūras, naudotas prieš kai kuriuos bendrai kaltinamus asmenis, būtent ankstesnius FLDR narius papulkininkį Tharcisse Nditurende, papulkininkį Noël Habiyaremye, kapitoną Jean Marie Vianney Karuta ir majorą Vital Uwumuremyi, taip pat prieš Teismo sprendimą sutrumpinti gynybos liudytojo Michel Habimana, kuris kaltino Ruandos valdžią įrodymų fabrikavimu, apklausą; kadangi Ruandos valdžios institucijos nepatvirtino šių aplinkybių;
- L. kadangi Bernard Ntaganda, PS-Imberakuri partijos įsteigėjas, buvo nuteistas kalėti ketverius metus dėl kaltinimo, kad kėlė pavojų nacionaliniam saugumui, skatino susiskaldymą ir mėgino organizuoti nesankcionuotas demonstracijas;
- M. kadangi 2012 m. rugsėjo 13 d. Victoire Ingabire kartu su kitais dviem Ruandos politikais, Bernard Ntaganda ir Deogratias Mushyayidi – visi jie šiuo metu įkalinti Kigalio kalėjime – buvo pasiūlyta kandidatė Europos Parlamento Sacharavo premijai už minties laisvę gauti;
- N. kadangi Ruanda yra pasirašiusi Kotonu susitarimą, kuriame numatoma, kad pagarba žmogaus teisėms yra esminis ES ir AKR bendradarbiavimo elementas;
- O. kadangi pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms, įskaitant politinį pliuralizmą, išraiškos ir asociacijų laisvę, Ruandoje yra griežtai ribojamos, todėl opozicijos partijoms sunku veikti ir žurnalistams sunku išreikšti kritišką nuomonę;
- P. kadangi būtina stiprinti demokratiją – įskaitant teismų nepriklausomumo užtikrinimą ir opozicijos partijų dalyvavimą – ypač turint mintyje 2013 m. parlamento rinkimus ir 2017 m. vyksiančius prezidento rinkimus;
- Q. kadangi 1994 m. Ruandos genocidas ir pilietinis karas ir toliau neigiamai veikia regiono stabilumą;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

1. išreiškia gilų susirūpinimą dėl pirmojo Victoire Ingabire teismo proceso, kuris neatitiko tarptautinių standartų, netgi neužtikrino jai teisės į nekaltumo prezumpciją, ir kuris buvo pagrįstas sufabikuotais įrodymais ir bendrai kaltinamų asmenų, kurie buvo laikomi karinėje kalinėje įstaigoje Camp Kami ir kur, kaip įtariama, buvo naudojami kankinimai jų prisipažinimams išgauti, prisipažinimais;
2. griežtai smerkia politiškai motyvuotą teismo proceso pobūdį, politinių oponentų persekiojimą ir teismo sprendimą, priimtą neišklausius teisiąmojo; ragina Ruandos teismus užtikrinti neatidėliotiną ir teisingą Victoire Ingabire apeliacinio skundo nagrinėjimą, kuris atitiktų Ruandos ir tarptautinės teisės standartus;
3. ragina taikyti lygybės principą numatant priemones, skirtas užtikrinti, kad kiekvienai šaliai – kaltintojui ir gynėjui – teismo procese būtų suteikiamos tokios pačios procedūrinės priemonės ir galimybės ieškoti daiktinių įrodymų, taip pat suteikiamos vienodos galimybės išdėstyti savo argumentus; skatina geriau tikrinti įrodymus, įskaitant priemones, skirtas užtikrinti, kad įrodymai nebuvo išgauti kankinimais;
4. ragina ES siųsti stebėtojus stebėti Victoire Ingabire apeliacinį teismo procesą;
5. pabrėžia savo pagarbą Ruandos teismų sistemos nepriklausomumui, tačiau primena Ruandos valdžios institucijoms, kad ES, vykstant oficialiam politiniam dialogui su Ruanda pagal Kotonu susitarimo 8 straipsnį, išreiškė susirūpinimą dėl žmogaus teisių ir teisės į teisingą teismo procesą padėties;
6. primena, kad susirinkimų, asociacijų ir išraiškos laisvės yra esminiai bet kokios demokratijos elementai, ir mano, kad šie principai Ruandoje labai varžomi;
7. smerkia politinių veikėjų, žurnalistų ir žmogaus teisių srities aktyvistų visų formų represijas, bauginimus ir suėmimus; ragina Ruandos valdžios institucijas nedelsiant išlaisvinti visus pavienius asmenis ir kitus aktyvistus, įkalintus ar nuteistus vien už naudojimąsi savo išraiškos, asociacijų ir taikių susirinkimų teisėmis; šiomis aplinkybėmis ragina Ruandos valdžios institucijas pakoreguoti nacionalinę teisę siekiant užtikrinti išraiškos laisvę;
8. ragina Ruandos vyriausybę laikytis tarptautinės teisės ir gerbti Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, 1996 m. Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių paktą ir Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją;
9. primena, kad teismo procesuose yra nepriimtini prisipažinimai, išgauti naudojant kankinimus ar kitą netinkamą elgesį;
10. ragina Ruandos teismines institucijas veiksmingai ištirti pareiškimus dėl kankinimo ir kitus žmogaus teisių pažeidimus ir tokius nusikaltimus įvykdžiusius kaltus asmenis patraukti į teismą, nes negalima toleruoti nebaudžiamumo;
11. yra susirūpinęs, kad praėjus 19 metų nuo tada, kai RPF atėjo į valdžią, ir dvejimms metams po prezidento P. Kagame pakartotino išrinkimo, Ruandoje vis dar nėra nė vienos veikiančios politinės opozicijos partijos;
12. ragina Ruandos valdžios institucijas užtikrinti administracinės, teisėkūros ir teisminės valdžios atskyrimą ir visų pirma užtikrinti teismų nepriklausomumą, taip pat skatinti opozicijos partijų dalyvavimą abipusės pagarbos ir įtraukaus dialogo, kuris yra demokratijos proceso dalis, sąlygomis;
13. mano, kad 2008 m. genocido ideologijos įstatymas, kuriuo pasinaudota apkaltinti Victoire Ingabire, naudojamas kaip politinė priemonė kritikai vyriausybės atžvilgiu nutildyti;
14. ragina Ruandos vyriausybę peržiūrėti genocido ideologijos įstatymą siekiant jį suderinti su Ruandos įsipareigojimais pagal tarptautinę teisę ir pakeisti įstatymą, nustatantį bausmes už diskriminacijos ir sektantizmo nusižengimus, siekiant jį suderinti su Ruandos įsipareigojimais pagal tarptautinę teisę žmogaus teisių srityje;
15. pabrėžia, kad Victoire Ingabire baudžiamasis teismo procesas, vienas iš ilgiausių Ruandos istorijoje, yra svarbus ir politiškai, ir teisiškai, kaip Ruandos teismų sistemos gebėjimo teisingai ir nepriklausomai nagrinėti aukšto lygio politines bylas išbandymas;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

16. primena Ruandos valdžios institucijoms, kad demokratijos pagrindas – pliuralistinė vyriausybė, veikianti opozicija, nepriklausoma žiniasklaida ir teismai, pagarba žmogaus teisėms ir pagarba išraiškos bei susirinkimų laisvėms; šiomis aplinkybėmis ragina Ruandą laikytis šių standartų ir gerinti žmogaus teisių padėtį šalyje;

17. pabrėžia, kad vykdant tarptautinį vystomąjį darbą Ruandoje, kur kas didesnę prioritetą reikėtų teikti žmogaus teisėms, teisinės valstybės principams ir skaidriam bei lanksčiam valdymui; ragina ES kartu su kitais tarptautiniais paramos teikėjais nuolat daryti spaudimą siekiant Ruandoje paskatinti žmogaus teisių reformą;

18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, JT Saugumo Tarybai, JT Generaliniam Sekretoriui, Afrikos Sąjungos institucijoms, Rytų Afrikos bendrijai, AKR ir ES jungtinei parlamentinei asamblėjai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Victoire Ingabire gynėjams ir Ruandos prezidentui.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

II

(Komunikatai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS PARLAMENTAS

P7_TA(2013)0195

Prašymas ginti Parlamento nario Gabriele Albertini imunitetą**2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo ginti Gabriele Albertini imunitetą ir privilegijas (2012/2240(IMM))**

(2016/C 055/23)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Gabriele Albertini 2012 m. liepos 19 d. prašymą ginti jo imunitetą Milano teismo (Italija) nagrinėjamoje byloje, kuris buvo paskelbtas per 2012 m. rugsėjo 10 d. plenarinį posėdį,
  - išklauses Gabriele Albertini paaiškinimų, kaip nurodyta Darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnio 3 dalyje,
  - atsižvelgdamas į Italijos Respublikos Konstitucijos su pakeitimais, padarytais 1993 m. spalio 29 d. Konstituciniu įstatymu Nr. 3, 68 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, pridėto prie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 8 straipsnį ir į 1976 m. rugsėjo 20 d. Akto dėl atstovų į Europos Parlamentą rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise 6 straipsnio 2 dalį,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1964 m. gegužės 12 d., 1986 m. liepos 10 d., 2008 m. spalio 15 ir 21 d., 2010 m. kovo 19 d. ir 2011 m. rugsėjo 6 d. sprendimus⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 6 straipsnio 3 dalį ir 7 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A7-0149/2013),
- A. kadangi Europos Parlamento narys Gabriele Albertini paprašė ginti jo, kaip Parlamento nario, imunitetą Italijos teismo nagrinėjamoje byloje;

⁽¹⁾ 1964 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Wagner/Fohrmann ir Krier* (101/63, [1964], Rink. p. 195); 1986 m. liepos 10 d. Sprendimas *Wybot/Faure ir kt.* (149/85, [1986], Rink. p. 2391); 2008 m. spalio 15 d. Sprendimas *Mote/Parlamentas* (T-345/05, [2008], Rink. p. II-2849); 2008 m. spalio 21 d. Sprendimas *Marra/De Gregorio ir Clemente* (sujungtos bylos C-200/07 ir C-201/07, [2008], Rink. p. I-7929); 2010 m. kovo 19 d. Sprendimas *Gollnisch/Parlamentas* (T-42/06, [2010], Rink. p. II-1135); 2011 m. rugsėjo 6 d. Sprendimas *Patriciello* (C-163/10, [2011], Rink. p. I-7565).

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- B. kadangi Gabriele Albertini prašymas susijęs su Alfredo Robledo vardu įteiktu šaukimu į Milano teismą dėl Gabriele Albertini pareiškimų pirmame interviu, kuris 2011 m. spalio 26 d. buvo paskelbtas Italijos dienraštyje *Il Sole 24 Ore*, ir antrame interviu, kuris 2012 m. vasario 19 d. buvo paskelbtas Italijos dienraštyje *Corriere della Sera*;
- C. kadangi pagal šaukimą į teismą šiuose interviu paskelbti pareiškimai yra šmeižtas, todėl pateiktas reikalavimas atlyginti žalą;
- D. kadangi per abu interviu padaryti pareiškimai yra susiję su procesu dėl finansinių išvestinių priemonių sandorių, kuriame tiriami 2005 m. įvykę faktai, susiję su Milano savivaldybe ir su Gabriele Albertini, kaip miesto mero, pareigomis;
- E. kadangi abu interviu buvo duoti tuomet, kai Gabriele Albertini buvo Europos Parlamento narys, nes buvo išrinktas 2004 ir 2009 m. Europos Parlamento rinkimuose;
- F. kadangi, remiantis Protokolo dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 8 straipsniu, Europos Parlamento nariai negali būti apklausiami, sulaikomi ar traukiami atsakomybėn dėl einant pareigas pareikštos nuomonės ar balsavimo;
- G. kadangi pagal Parlamento nustatytą praktiką tai, kad teismo procesas yra civilinės ar administracinės teisės pobūdžio ar kad jame yra tam tikrų aspektų, kuriuos reglamentuoja civilinė ar administracinė teisė, *per se* netrukdo taikyti tuo straipsniu suteikiamo imuniteto;
- H. kadangi iš šaukime į teismą nurodytų ir Gabriele Albertini žodžiu Teisės reikalų komitetui paašikintų faktų matyti, kad padaryti pareiškimai nėra tiesiogiai ir akivaizdžiai susiję su Gabriele Albertini, kaip Europos Parlamento nario, pareigomis;
- I. kadangi Gabriele Albertini, duodamas abu minėtuosius interviu apie procesą dėl finansinių išvestinių priemonių sandorių, nėjo Europos Parlamento nario pareigų;
  - 1. nusprendžia neginti Gabriele Albertini imuniteto ir privilegijų;
  - 2. paveda Pirmininkui nedelsiant perduoti šį sprendimą kompetentingai Italijos Respublikos institucijai ir Gabriele Albertini.

P7_TA(2013)0196

Prašymas atšaukti Parlamento nario Spyro Danellio imunitetą (I)**2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Spyro Danellio imunitetą (I) (2013/2014(IMM))**

(2016/C 055/24)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 11 d. perduotą Graikijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo prokuroro pavaduotojo perduotą prašymą (registr. Nr. 4634/2012) atšaukti Spyro Danellio imunitetą, susijusį su 2012 m. kovo 22 d. Kretos trijų narių apeliacinio teismo sprendimu (registr. Nr. 584/2012), kuris buvo paskelbtas per 2013 m. sausio 14 d. plenarinį posėdį,
- išklauses Spyro Danellio paašikimus, kaip nurodyta Darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnio 3 dalyje,
- atsižvelgdamas į Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnį bei 1976 m. rugsėjo 20 d. Akto dėl atstovų į Europos Parlamentą rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise 6 straipsnio 2 dalį ir Graikijos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnį,

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1964 m. gegužės 12 d., 1986 m. liepos 10 d., 2008 m. spalio 15 ir 21 d., 2010 m. kovo 19 d. ir 2011 m. rugsėjo 6 d. sprendimus ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 6 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A7-0159/2013),
  - A. kadangi Graikijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo prokuroro pavaduotojas pateikė prašymą atšaukti Europos Parlamento nario Spyro Danellio parlamentinį imunitetą siekiant imtis galimų teisinių veiksmų dėl įtarimo padarius nusižengimą;
  - B. kadangi pagal Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnį Europos Parlamento nariai naudojami savo valstybės teritorijoje imunitetais, kurie toje valstybėje yra suteikiami parlamento nariams;
  - C. kadangi pagal Graikijos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnį parlamento nariai savo kadencijos metu negali būti traukiami baudžiamojon atsakomybėn, suimami, kalinami ar kitaip negali būti ribojama jų laisvė, negavus išankstinio parlamento sutikimo;
  - D. kadangi Spyros Danellis kaltinamas dėl pareigos nevykdymo, nes įtariama, kad jis, būdamas Chersoniso miesto meru Herakliono prefektūroje, nesiėmė veiksmų, kad būtų uždaryta jo savivaldybėje veikianti įstaiga, nors buvo priimtas sanitarijos institucijos sprendimas, kuriame buvo reikalaujama imtis šių veiksmų;
  - E. kadangi veiksmai, dėl kurių keliami kaltinimai, nėra Europos Parlamento nariui einant pareigas pareikšta nuomonė ar balsavimas, kaip numatyta Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 8 straipsnyje;
  - F. kadangi kaltinimas akivaizdžiai nesusijęs su Spyroso Danellio, kaip Europos Parlamento nario, pareigomis, tačiau susijęs su ankstesnėmis jo, kaip Chersoniso miesto mero, pareigomis;
  - G. kadangi nėra pagrindo taikyti *fumus persecutionis* prielaidos, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad Spyros Danellis nėra vienintelis kaltinamasis atitinkamoje byloje;
1. nusprendžia atšaukti Spyro Danellio imunitetą;
  2. paveda Pirmininkui nedelsiant perduoti šį sprendimą ir atsakingo komiteto pranešimą Graikijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo prokurorui ir Spyriui Danelliui.

P7_TA(2013)0197

Prašymas atšaukti Parlamento nario Spyro Danellio imunitetą (II)

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl prašymo atšaukti Spyro Danellio imunitetą (II) (2013/2028(IMM))

(2016/C 055/25)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2012 m. gruodžio 11 d. perduotą Graikijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo prokuroro pavaduotojo prašymą (registr. Nr. 4825/2012) atšaukti Spyro Danellio imunitetą, susijusį su Kretos trijų narių apeliacinio teismo

⁽¹⁾ 1964 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Wagner/Fohrmann ir Krier* (101/63, [1964], Rink. p. 195); 1986 m. liepos 10 d. Sprendimas *Wybot/Faure ir kt.* (149/85, [1986], Rink. p. 2391); 2008 m. spalio 15 d. Sprendimas *Mote/Parlamentas* (T-345/05, [2008], Rink. p. II-2849); 2008 m. spalio 21 d. Sprendimas *Marra/De Gregorio ir Clemente* (sujungtos bylos C-200/07 ir C-201/07, [2008], Rink. p. I-7929); 2010 m. kovo 19 d. Sprendimas *Gollnisch/Parlamentas* (T-42/06, [2010], Rink. p. II-1135); 2011 m. rugsėjo 6 d. Sprendimas *Patriciello* (C-163/10, [2011], Rink. p. I-7565).

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

2012 m. spalio 9 ir 16 d. sprendimu (registr. Nr. 1382/2012), kuris buvo paskelbtas per 2013 m. vasario 6 d. plenarinį posėdį,

- išklauses Spyro Danellio paaiškinimus, kaip nurodyta Darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnio 3 dalyje,
  - atsižvelgdamas į Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnį bei 1976 m. rugsėjo 20 d. Akto dėl atstovų į Europos Parlamentą rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise 6 straipsnio 2 dalį ir Graikijos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1964 m. gegužės 12 d., 1986 m. liepos 10 d., 2008 m. spalio 15 ir 21 d., 2010 m. kovo 19 d. ir 2011 m. rugsėjo 6 d. sprendimus ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 6 straipsnio 2 dalį ir 7 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A7-0160/2013),
- A. kadangi Graikijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo prokuroro pavaduotojas pateikė prašymą atšaukti Europos Parlamento nario Spyro Danellio parlamentinį imunitetą siekiant imtis galimų teisinių veikslių dėl įtarimo padarius nusižengimą;
- B. kadangi pagal Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnį Europos Parlamento nariai naudojami savo valstybės teritorijoje imunitetais, kurie toje valstybėje yra suteikiami parlamento nariams;
- C. kadangi pagal Graikijos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnį parlamento nariai savo kadencijos metu negali būti traukiami baudžiamojon atsakomybėn, suimami, kalinami ar kitaip negali būti ribojama jų laisvė, negavus išankstinio parlamento sutikimo;
- D. kadangi Spyros Danellis kaltinamas tuo, kad melagingai apkaltino trečią asmenį dėl teisės pažeidimo, siekdamas, kad tas asmuo būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, ir, žinodamas, kad jo teiginiai neatitinka tikrovės, pateikė apie trečią asmenį melagingą informaciją, kuri galėjo padaryti žalos jo reputacijai ir geram vardui;
- E. kadangi minėtoji melaginga informacija ir kaltinimai, dėl kurių keliami įtarimai, susiję su alyvmedžių ir kitų medžių pardavimu; šie medžiai buvo išrauti rangovo, nusavintame žemės sklype vykdančio darbus pagal viešojo darbų pirkimo sutartį siekiant Chersoniso savivaldybėje (Herakliono prefektūra), kurios meru buvo Spyros Danellis, statyti užtvanką;
- F. kadangi veiksmai, dėl kurių keliami kaltinimai, nėra Europos Parlamento nariui einant pareigas pareikšta nuomonė ar balsavimas, kaip numatyta Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 8 straipsnyje;
- G. kadangi kaltinimas akivaizdžiai nesusijęs su Spyroso Danellio, kaip Europos Parlamento nario, pareigomis, tačiau susijęs su ankstesnėmis jo, kaip Chersoniso miesto mero pareigomis;
- H. kadangi nėra pagrindo taikyti *fumus persecutionis* prielaidos, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad Spyros Danellis tikrai nėra vienintelis kaltinamasis atitinkamoje byloje;
1. nusprendžia atšaukti Spyro Danellio imunitetą;
  2. paveda Pirmininkui nedelsiant perduoti šį sprendimą ir atsakingo komiteto pranešimą Graikijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo prokurorui ir Spyriui Danelliui.

⁽¹⁾ 1964 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Wagner/Fohrmann ir Krier* (101/63, [1964], Rink. p. 195); 1986 m. liepos 10 d. Sprendimas *Wybot/Faure ir kt.* (149/85, [1986], Rink. p. 2391); 2008 m. spalio 15 d. Sprendimas *Mote/Parlamentas* (T-345/05, [2008], Rink. p. II-2849); 2008 m. spalio 21 d. Sprendimas *Marra/De Gregorio ir Clemente* (sujungtos bylos C-200/07 ir C-201/07, [2008], Rink. p. I-7929); 2010 m. kovo 19 d. Sprendimas *Gollnisch/Parlamentas* (T-42/06, [2010], Rink. p. II-1135); 2011 m. rugsėjo 6 d. Sprendimas *Patriciello* (C-163/10, [2011], Rink. p. I-7565).

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

P7_TA(2013)0207

Žodiniai pakeitimai ir kitos žodinės pataisos (Darbo tvarkos taisyklių 156 straipsnio 6 dalies išaiškinimas)**2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento sprendimas dėl žodinių pakeitimų ir kitų žodinių pataisų (Darbo tvarkos taisyklių 156 straipsnio 6 dalies išaiškinimas)**

(2016/C 055/26)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 24 d. Konstitucinių reikalų komiteto pirmininko laišką,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 211 straipsnį,

1. nusprendžia prie Darbo tvarkos taisyklių 156 straipsnio 6 dalies pridėti tokį išaiškinimą:

„Pirmininko siūlymu žodinis pakeitimas ar bet kokia kita žodinė pataisa laikoma pakeitimu, neišdalytu visomis oficialiomis kalbomis. Jei Pirmininkas laiko jį priimtiniu remiantis 157 straipsnio 3 dalimi ir nesant prieštaravimų pagal 156 straipsnio 6 dalį, jis teikiamas balsuoti pagal nustatytą balsavimo tvarką.

Komitete reikiamas balsų skaičius prieštarauti dėl tokio pakeitimo ar tokios pataisos teikimo balsuoti nustatomas remiantis 196 straipsniu ir yra proporcingas skaičiui, taikomam per plenarinį posėdį, suapvalintam iki artimiausio sveiko skaičiaus, jei reikia.“

2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Tarybai ir Komisijai susipažinti.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

III

(Parengiamieji aktai)

EUROPOS PARLAMENTAS

P7_TA(2013)0191

ES ir Šri Lankos susitarimas dėl oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų ***

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Šri Lankos Demokratinės Socialistinės Respublikos vyriausybės susitarimo dėl oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų sudarymo projekto (15318/2012 – C7-0391/2012 – 2012/0018(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2016/C 055/27)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (15318/2012),
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Šri Lankos Demokratinės Socialistinės Respublikos vyriausybės susitarimą dėl oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų (08176/2012),
  - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą ir 218 straipsnio 8 dalies pirmą pastraipą (C7-0391/2012),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 81 straipsnį ir 90 straipsnio 7 dalį,
  - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto rekomendaciją (A7-0169/2013),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Šri Lankos Demokratinės Socialistinės Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

P7_TA(2013)0192

Europos Sąjungos ir Europos saugios oro navigacijos organizacijos tvirtesnis bendradarbiavimas ***

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Europos saugios oro navigacijos organizacijos susitarimo, kuriuo nustatomi tvirtesnio bendradarbiavimo bendrieji principai, projekto (05822/2013 – C7-0044/2013 – 2012/0213(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2016/C 055/28)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (05822/2013),

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimą dėl Susitarimo, kuriuo nustatomi Europos Sąjungos ir Europos saugios oro navigacijos organizacijos tvirtesnio bendradarbiavimo bendrieji principai, pasirašymo Sąjungos vardu ir laikino taikymo (13792/2012),
  - atsižvelgdamas į Tarybos prašymą dėl pritarimo, pateiktą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalį ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C7-0044/2013),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 81 straipsnį ir 90 straipsnio 7 dalį,
  - atsižvelgdamas į Transporto ir turizmo komiteto rekomendaciją (A7-0157/2013),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams bei Europos saugios oro navigacijos organizacijai.

P7_TA(2013)0193

Reglamento (EEB, Euratomas) Nr. 354/83 nuostatų, susijusių su institucijų istorinių archyvų deponavimu Europos universitetiniame institute Florencijoje, dalinis keitimas *****2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo dėl institucijų istorinių archyvų deponavimo Europos universitetiniame institute Florencijoje iš dalies keičiamas Reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 354/83, projekto (06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))****(Speciali teisėkūros procedūra: pritarimas)**

(2016/C 055/29)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos reglamento projektą (06867/2013),
  - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 352 straipsnį (C7-0081/2013),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 81 straipsnio 1 dalį,
  - atsižvelgdamas į Kultūros ir švietimo komiteto rekomendaciją ir Konstitucinių reikalų komiteto nuomonę (A7-0156/2013),
1. pritaria Tarybos reglamento projektui;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

P7_TA(2013)0194

Atstovų į Europos Parlamentą aštuntųjų rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise laikotarpis *

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomas atstovų į Europos Parlamentą aštuntųjų rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise laikotarpis, projekto (07279/2013 – C7-0068/2013 – 2013/0802(CNS))

(Konsultavimosi procedūra)

(2016/C 055/30)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos projektą (07279/2013),
  - atsižvelgdamas į Akto dėl atstovų į Europos Parlamentą rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise⁽¹⁾, pagal kurį Taryba konsultavosi su Parlamentu (C7-0068/2013), 11 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą,
  - atsižvelgdamas į savo 2012 m. lapkričio 22 d. rezoliuciją dėl 2014 m. Europos Parlamento rinkimų⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį ir į 46 straipsnio 1 dalį,
  - atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A7-0138/2013),
1. pritaria Tarybos projektui;
  2. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
  3. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Parlamento patvirtintą tekstą;
  4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir susipažinti – valstybių narių bei Kroatijos Respublikos vyriausybėms ir parlamentams.

P7_TA(2013)0200

Jūroje vykdoma naftos ir dujų paieška, žvalgymas ir gavybos sauga ***I

2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl jūroje vykdomos naftos ir dujų paieškos, žvalgyimo ir gavybos saugos (COM(2011)0688 – C7-0392/2011 – 2011/0309(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/31)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2011)0688),

⁽¹⁾ Aktas, pridėtas prie 1976 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimo 76/787/EAPB, EEB, Euratomas (OL L 278, 1976 10 8, p. 1) su pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu 93/81/Euratomas, EAPB, EEB (OL L 33, 1993 2 9, p. 15) ir Tarybos sprendimu 2002/772/EB, Euratomas (OL L 283, 2002 10 21, p. 1).

⁽²⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2012)0462.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 192 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0392/2011),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 22 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
  - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 6 d. Tarybos atstovo laišku priimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A7-0121/2013),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2011)0309

Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 21 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/.../ES dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Direktyvą 2013/30/ES.)

⁽¹⁾ OL C 143, 2012 5 22, p. 107.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

P7_TA(2013)0208

Protokolo dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Čekijai projektas (pritarimas) ***

2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento sprendimas dėl Europos Vadovų Tarybos pasiūlymo nešaukti konvento dėl Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo papildymo protokolu dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Čekijai (00091/2011 – C7-0386/2011 – 2011/0818(NLE))

(Pritarimas)

(2016/C 055/32)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2011 m. rugsėjo 5 d. Čekijos vyriausybės laišką Tarybai dėl protokolo dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) taikymo Čekijai projekto,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Vadovų Tarybos Pirmininko laišką Europos Parlamento Pirmininkui dėl protokolo dėl Chartijos taikymo Čekijai projekto,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos pagal Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą pateiktą prašymą pritarti sprendimui nešaukti konvento (C7-0386/2011),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnio 1 dalį ir į Chartiją,
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 29–30 d. valstybių narių valstybių ir vyriausybių vadovų posėdžio Europos Vadovų Taryboje išvadas,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 74a straipsnį ir 81 straipsnio 1 dalį,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto rekomendaciją (A7-0282/2012),

kadangi:

- A. Chartiją parengė konventas, kuris vyko 1999 m. gruodžio 17 d.–2000 m. spalio 2 d. dalyvaujant Parlamento, valstybių narių, nacionalinių parlamentų ir Komisijos atstovams; Chartija buvo paskelbta 2000 m. gruodžio 7 d. ir jos tekstas buvo patikslintas 2007 m. gruodžio 12 d. Strasbūre;
- B. antrasis konventas buvo surengtas 2002 m. vasario 22 d.–2003 m. liepos 18 d. siekiant parengti Sutarties dėl Konstitucijos Europai projektą, kurio beveik visos pagrindinės nuostatos perkeltos į Lisabonos sutartį, įsigaliojusią 2009 m. gruodžio 1 d.;
- C. abu konventai buvo sušaukti siekiant išspręsti pagrindinius uždavinius, susijusius su Sąjungos konstitucine tvarka, įskaitant privalomo teksto, kuriame nustatytos Sąjungos pripažįstamos pagrindinės teisės ir principai, priėmimą;
- D. atsižvelgiant į tai, nebūtina šaukti konvento siekiant išnagrinėti pasiūlymą, kad protokolas Nr. 30 dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Lenkijai ir Jungtinei Karalystei būtų taikomas ir Čekijai, nes šis pasiūlymas neturėtų poveikio arba jo poveikis būtų ribotas;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

1. pritaria Europos Vadovų Tarybos pasiūlymui nešaukti konvento;
2. paveda Pirmininkui perduoti šį sprendimą Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TA(2013)0209

Protokolo dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Čekijai projektas (konsultavimasis) *

2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Protokolo dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Čekijai (Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 3 dalis) projekto (00091/2011 – C7-0385/2011 – 2011/0817(NLE))

(2016/C 055/33)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2011 m. rugsėjo 5 d. Čekijos vyriausybės laišką Tarybai dėl protokolo dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) taikymo Čekijai projekto,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 25 d. Europos Vadovų Tarybos pirmininko laišką Europos Parlamento Pirmininkui dėl protokolo dėl Chartijos taikymo Čekijai projekto,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 48 straipsnio 3 dalį, pagal kurią Europos Vadovų Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7-0385/2011),
- atsižvelgdamas į ES sutarties 6 straipsnio 1 dalį ir į Chartiją,
- atsižvelgdamas į Protokolą Nr. 30 dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo Lenkijai ir Jungtinei Karalystei, kuris pridėtas prie ES sutarties ir prie Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV),
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 29–30 d. valstybių narių valstybių ir vyriausybių vadovų posėdžio Europos Vadovų Taryboje išvadas,
- atsižvelgdamas į deklaracijas dėl Chartijos, pridėtas prie Tarpyvyriausybinių konferencijos, per kurią priimta 2007 m. gruodžio 13 d. pasirašyta Lisabonos sutartis, Baigiamojo akto, visų pirma į visų valstybių narių deklaraciją Nr. 1, Čekijos Respublikos deklaraciją Nr. 53 ir Lenkijos Respublikos deklaracijas Nr. 61 ir 62,
- atsižvelgdamas į Čekijos Senato rezoliuciją Nr. 330, priimtą 2011 m. spalio 6 d. vykusiame 12-ajame posėdyje,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 74a straipsnį,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą (A7-0174/2013),

kadangi:

- A. 2009 m. spalio 29–30 d. vykusiame Europos Vadovų Tarybos posėdyje dalyvavę valstybių narių valstybių ir vyriausybių vadovai susitarė, kad, sudarant kitą stojimo sutartį, laikantis atitinkamų valstybių narių konstitucinių reikalavimų prie Sutarčių bus pridėtas protokolas dėl Chartijos taikymo Čekijai;
- B. 2011 m. rugsėjo 5 d. Čekijos vyriausybė, remdamasi ES sutarties 48 straipsnio 2 dalies nuostatomis, nuolatinio atstovo laišku pateikė Tarybai pasiūlymą dėl dalinio Sutarčių pakeitimo siekdama prie jų pridėti protokolą dėl Chartijos taikymo Čekijai;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- C. 2011 m. spalio 11 d. Taryba, remdamasi ES sutarties 48 straipsnio 2 dalimi, pateikė Europos Vadovų Tarybai pasiūlymą dėl dalinio Sutarčių pakeitimo siekiant prie jų pridėti protokolą dėl Chartijos taikymo Čekijai;
- D. Europos Vadovų Taryba, remdamasi ES sutarties 48 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos nuostatomis, kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos, ar pasiūlyti pakeitimai turėtų būti nagrinėjami;
- E. pagal ES sutarties 6 straipsnio 1 dalies nuostatas Europos Sąjunga pripažįsta, kad Chartijoje išdėstytos teisės, laisvės ir principai turi tokią pačią teisinę vertę ir privalomąją galią, kaip ir Sutartys;
- F. protokolai yra neatskiriama Sutarčių, prie kurių jie pridėti, dalis, todėl norint prie jų pridėti papildomą protokolą, pagal kurį būtų nustatytos specialios taisyklės, susijusios su tam tikrų Sąjungos teisės dalių taikymu valstybei narei, būtina peržiūrėti Sutartis;
- G. remiantis ES sutarties 6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa Chartijos nuostatomis niekaip neišplečiama Sutartyse apibrėžta Sąjungos kompetencija;
- H. Chartijos 51 straipsnyje nustatyta, kad Chartijos nuostatos skirtos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir organams tinkamai atsižvelgiant į subsidiarumo principą, o valstybėms narėms – tik tais atvejais, kai jos įgyvendina Sąjungos teisę. Todėl tos institucijos, įstaigos, biurai ir agentūros, vadovaudamiesi atitinkamais savo turimais įgaliojimais ir atsižvelgdami į Sąjungos įgaliojimų, kurie jiems buvo suteikti pagal Sutartis, ribas, turi gerbti teises, laikytis principų ir skatinti taikyti Chartiją. Kaip patvirtinta valstybių narių deklaracijoje Nr. 1, Chartija neišplečia Sąjungos teisės taikymo srities ir neviršija Sąjungos įgaliojimų, Sąjungai nėra nustatomi nei kokie nors nauji įgaliojimai ar užduotys, nei pakeičiami tie įgaliojimai ar užduotys, kurie apibrėžti Sutartyse,
- I. Čekijos Respublikos vardu paskelbtos deklaracijos Nr. 53 2 dalyje pažymima, kad Chartija „nesumažina nacionalinės teisės taikymo srities ir neapriboja nacionalinės valdžios institucijų šiuo metu turimų įgaliojimų šioje srityje“, taigi Čekijos Respublikos teisinės tvarkos vientisumas užtikrinamas netaikant papildomos priemonės,
- J. remiantis akademiniais duomenimis ir teismų praktika, Protokolu Nr. 30 Lenkija ir Jungtinė Karalystė neatleidžiamos nuo privalomų Chartijos nuostatų, tai nėra „nedalyvavimo“ nuostata, taip pat juo nepakeičiama Chartija arba teisinė padėtis, kuri būtų tuo atveju, jeigu protokolas neegzistuotų⁽¹⁾. Šis protokolas daro poveikį tik vienu atveju – jis sukėlė teisinį netikrumą ne tik Lenkijoje ir Jungtinėje Karalystėje, bet ir kitose valstybėse narėse,
- K. svarbi Chartijos funkcija – skirti daugiau dėmesio pagrindinėms teisėms ir užtikrinti didesnę jų matomumą, tačiau dėl Protokolo Nr. 30 atsirado teisinis netikrumas ir politinė painiava, taigi pakirstos Sąjungos pastangos užtikrinti vienodai aukšto ir vienodo lygio teisių apsaugą ir ją išsaugoti;
- L. jei kada nors būtų išaiškinta, kad remiantis Protokolu Nr. 30 ribojama Chartijos nuostatų taikymo sritis ar galia, susilpnėtų žmonėms suteiktų pagrindinių teisių ir laisvių apsauga Lenkijoje, Jungtinėje Karalystėje, ir galimai – Čekijos Respublikoje;
- M. Čekijos Parlamentas ratifikavo Lisabonos sutartį būtent tokią, kokią pasirašė – be jokių visapusiško Čekijos Respublikos vadovavimosi Chartijos nuostatomis išlygų ar apribojimų⁽²⁾,
- N. 2011 m. spalio 6 d. rezoliucijoje Nr. 330 Čekijos Senatas nepritarė, kad Protokolas Nr. 30 būtų taikomas Čekijai, nes dėl to Čekijos piliečiams būtų taikomi žemesni pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos standartai. Čekijos Senatas taip pat suabejojo dviprasmiškais konstitucinėmis aplinkybėmis, kuriomis ši klausimą iškėlė Respublikos Prezidentas, t. y. tik tada, kai parlamente buvo baigta ratifikuoti Lisabonos sutartis,

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose C-411/10 ir C-493/10, ypač 120 punktas.

⁽²⁾ Čekijos Atstovų Rūmai ratifikavo Lisabonos sutartį 2009 m. vasario 18 d., o Čekijos Senatas – 2009 m. gegužės 9 d.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- O. 2008 ir 2009 m. Čekijos konstitucinis teismas atmetė dvi peticijas ir nutarė, kad Lisabonos sutartis visapusiškai atitinka Čekijos konstitucinės teisės nuostatas, tačiau negalima atmesti galimybės, kad tame pačiame teisme bus pateikta peticija dėl siūlomų Sutarčių pakeitimų;
- P. pagal sąžiningo bendradarbiavimo principą Parlamentas turi pareigą pateikti Europos Vadovų Tarybai savo nuomonę dėl visų siūlomų Sutarties pakeitimų – neatsižvelgiant į jų svarbą – bet jis jokių būdu neprivalo sutikti su Europos Vadovų Tarybos pozicija;
- Q. esama abejonų dėl to, ar Čekijos Parlamentas norės užbaigti ratifikuoti naująjį protokolą, kuriuo siekiama išplėsti Protokolo Nr. 30 taikymą Čekijos atžvilgiu; tuo atveju, jei Europos Vadovų Taryba nuspręs nagrinėti pasiūlytą pakeitimą, kitos valstybės narės gali nepradėti ratifikavimo procedūrų, kol Čekijos Respublika neužbaigė savo ratifikavimo procedūros;
1. ragina Europos Vadovų Tarybą nenagrinėti siūlomo Sutarčių pakeitimo;
  2. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją kaip Europos Parlamento poziciją Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Komisijai ir Čekijos Respublikos vyriausybei ir parlamentui, taip pat kitų valstybių narių parlamentams.

P7_TA(2013)0210

Apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimas civilinėse bylose ***I

2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose (COM(2011)0276 – C7-0128/2011 – 2011/0130(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/34)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2011)0276),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir a, e bei f punktus ir 81 straipsnio 2 dalį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0128/2011),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario 16 d. Regionų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 8 d. Tarybos atstovo laišku prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
- atsižvelgdamas į bendrus Teisės reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Teisės reikalų komitetas ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas komiteto pranešimą ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonę (A7-0126/2013),

⁽¹⁾ OL C 113, 2012 4 18, p. 56.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2011)0130

Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 22 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) Nr. 606/2013.)

P7_TA(2013)0211

Europos Sąjungos ir Kanados susitarimas dėl muitinių bendradarbiavimo tiekimo grandinės saugumo srityje ***

2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Kanados susitarimo dėl muitinių bendradarbiavimo tiekimo grandinės saugumo srityje sudarymo projekto (11362/2012 – C7-0078/2013 – 2012/0073(NLE))

(Pritarimo procedūra)

(2016/C 055/35)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (11362/2012),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Kanados susitarimo dėl muitinių bendradarbiavimo tiekimo grandinės saugumo srityje sudarymo projektą (11587/2012),
- atsižvelgdamas į Tarybos prašymą dėl pritarimo, pateiktą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punktą (C7-0078/2013),
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 81 straipsnį ir į 90 straipsnio 7 dalį,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto rekomendaciją (A7-0152/2013),

1. pritaria susitarimo sudarymui;
  2. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Kanados parlamentams ir vyriausybėms.
-

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

P7_TA(2013)0212

Europos bankininkystės institucija ir rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra ***I

2013 m. gegužės 22 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), nuostatos dėl jo sąsajų su Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../..., kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (COM(2012)0512 – C7-0289/2012 – 2012/0244(COD))⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/36)

[2 pakeitimas]

EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMAI (*)

Komisijos pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) NR. .../2013

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), nuostatos dėl jo sąsajų su Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../..., kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2012 m. birželio 29 d. euro zonos valstybių ir vyriausybės vadovai paragino Komisiją teikti pasiūlymus numatyti bendrą priežiūros mechanizmą, kuriame dalyvautų Europos Centrinis Bankas (ECB). Europos Vadovų Tarybos 2012 m. birželio 29 d. išvadose Europos Vadovų Tarybos pirmininko paprašyta, glaudžiai bendradarbiaujant su

⁽¹⁾ Klausimas buvo grąžintas iš naujo nagrinėti atsakingam komitetui pagal Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą (A7-0393/2012).

(*) Pakeitimai: naujas ar pakeistas tekstas žymimas pusjuodžiu kursyvu, o išbrauktas tekstas nurodomas simboliu ■ .

⁽¹⁾ OL C 11, 2013 1 15, p. 34.

⁽²⁾ OL C 30, 2013 2 1, p. 6.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

Komisijos, Euro grupės ir ECB pirmininkais, parengti konkretų veiksmų planą su įgyvendinimo terminais, skirtą tikrai ekonominei ir pinigų sąjungai sukurti, kuriame būtų pateikti konkretūs pasiūlymai dėl bendrosios finansinių paslaugų rinkos vieningumo ir vientisumo išsaugojimo ■ ;

- (2) numatyti bendrą priežiūros mechanizmą yra pirmasis žingsnis kuriant Europos bankų sąjungą, kuri sutvirtinama tikrai bendromis finansinių paslaugų taisyklėmis ir **naujomis** indėlių draudimo ir bankų pertvarkymo **sistemomis**;
- (3) kad būtų numatytas bendras priežiūros mechanizmas, Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../... [reglamentu pagal 127 straipsnio 6 dalį] ECB pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos valstybių narių, kurių valiuta yra euro, kredito įstaigų priežiūros politika. Kitos valstybės narės gali glaudžiai bendradarbiauti su ECB. ■ ;
- (4) dalies Sąjungos valstybių narių bankų sektoriaus priežiūros užduočių perdavimas ECB neturėtų trukdyti veikti finansinių paslaugų srities vidaus rinkai. **Todėl Europos bankininkystės institucija (EBI) turėtų išsaugoti savo vaidmenį ir visas savo turimas galias bei uždavinius: ji turėtų toliau plėtoti visoms valstybėms narėms taikomas bendras taisykles ir prisidėti prie nuoseklaus jų įgyvendinimo, taip pat stiprinti priežiūros praktikos visoje Sąjungoje konvergenciją;**
  - (4a) *itin svarbu, kad bankų sąjunga apimtų demokratinės atskaitomybės priemones;*
  - (4b) *vykdama jai pavestas užduotis ir nedarydama poveikio kredito įstaigų saugumo ir patikimumo užtikrinimo tikslui, EBI turėtų visapusiškai atsižvelgti į kredito įstaigų įvairovę, jų dydį ir verslo modelius, taip pat į įvairovės Europos bankų sektoriuje sisteminę naudą;*
  - (4c) *siekiant skatinti geriausią priežiūros praktiką vidaus rinkoje, būtina kartu su bendromis taisyklėmis būtų taikyti ir Europos finansų įstaigų priežiūros vadovą, kurį parengė EBI, konsultuodamasi su kompetentingomis institucijomis. Priežiūros vadove turėtų būti nurodyta geriausia Sąjungos priežiūros metodikos ir procesų praktika, kad būtų laikomasi pagrindinių tarptautinių ir Sąjungos principų. Vadovas neturėtų būti parengtas kaip teisiškai privalomi aktai ir juo neturėtų būti varžomos galimybės taikyti institucijų vertinimu pagrįstą priežiūrą. Jis turėtų apimti visus EBI kompetencijai priklausančius klausimus, įskaitant, kiek reikia, vartotojų apsaugos ir kovos su pinigų plovimu sritis. Jame turėtų būti nustatyta rizikos vertinimo metrika ir metodika, išankstinių perspėjimų nustatymo būdai ir priežiūros veiksmų kriterijai. Kompetentingos institucijos turėtų naudotis šiuo vadovu. Jo naudojimas turėtų būti laikomas svarbia priežiūros praktikos konvergencijos vertinimo ir šiame reglamente nurodyto tarpusavio vertinimo dalimi;*
  - (4d) *EBI prašymai pateikti informaciją turėtų būti tinkamai pagrįsti ir motyvuoti. Prieštaravimai dėl konkrečių EBI prašymų pateikti informaciją atitikties šiame reglamente nustatytiems reikalavimams pareiškiami laikantis atitinkamų procedūrų. Pareiškus tokį prieštaravimą prašymą gavęs subjektas neturėtų būti atleidžiamas nuo prievolės pateikti informaciją. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turėtų būti kompetentingas pagal Sutartyje nustatytas procedūras nuspręsti, ar konkretus EBI prašymas pateikti informaciją atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus;*
  - (4e) *galimybė EBI laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų prašyti informacijos iš finansų įstaigų turėtų būti susijusi su informacija, prie kurios finansų įstaiga turi teisėtą prieigą, įskaitant informaciją, kurią turi iš tos finansų įstaigos atlygi už atitinkamą veiklą gaunantys asmenys, tai finansų institucijai nepriklausomų auditorių atliekamą auditą, atitinkamų dokumentų kopijas, buhalterines knygas ir apskaitos dokumentus;*
  - (4f) *reikėtų užtikrinti bendrąją rinką ir Sąjungos sanglaudą. Taigi derėtų atidžiai apsvarstyti EBI valdymo ir balsavimo tvarkos ir pan. klausimus, be to, būtina užtikrinti vienodą požiūrį į bendrą priežiūros mechanizmą (BPM) dalyvaujančias valstybes nares ir kitas valstybes nares;*
- (4 g) *kadangi EBI, kurios darbe lygiomis teisėmis dalyvauja visos valstybės narės, įsteigta siekiant parengti bendras taisykles ir prisidėti prie nuoseklaus jų įgyvendinimo, taip pat stiprinti priežiūros praktikos visoje Sąjungoje konvergenciją ir kadangi sukurtas bendras priežiūros mechanizmas, kuriame vadovaujamą vaidmenį atlieka ECB, EBI reikėtų aprūpinti tinkamomis priemonėmis, kuriomis jai būtų sudarytos galimybės veiksmingai atlikti pavestas užduotis, susijusias su bendrosios rinkos vientisumu;*

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (5) turint omenyje, kad Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../... [reglamentu pagal 127 straipsnio 6 dalį] ECB pavedamos priežiūros užduotys, EBI turėtų turėti galimybę savo užduotis vykdyti ir ECB atžvilgiu **lygiai taip pat, kaip kitų priežiūros institucijų atžvilgiu. Ypač**, kad esami nesutarimų sprendimo mechanizmai ir veiksmai kritinės padėties atvejais toliau būtų veiksmingi, **juos reikėtų atitinkamai pakoreguoti**;
- (5a) **kad kritinės padėties atvejais galėtų atlikti palankesnių sąlygų sudarymo ir veiksmų koordinavimo funkciją, EBI turėtų būti visapusiškai informuojama apie visus atitinkamus pokyčius ir kviečiama dalyvauti stebėtojos teisėmis visuose atitinkamuose kompetentingų priežiūros institucijų susitikimuose. Jai taip pat suteikiama teisė pasisakyti arba pateikti bet kokias kitas pastabas**;
- (6) siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į visų valstybių narių interesus, ir sudaryti sąlygas EBI tinkamai veikti, kad būtų išlaikyta ir toliau integruojama finansinių paslaugų srities vidaus rinka, reikėtų pritaikyti Priežiūros tarybos balsavimo sąlygas ■ ;
- (7) sprendimus dėl Sąjungos teisės pažeidimų ir nesutarimų sprendimo turėtų nagrinėti nepriklausoma komisija, sudaryta iš Priežiūros tarybos paskirtų balsavimo teisę turinčių Priežiūros tarybos narių, kuriems nekyla interesų konfliktų. Priežiūros tarybai komisijos pasiūlyti sprendimai turėtų būti **priimami Priežiūros tarybos narių iš valstybių narių, dalyvaujančių bendrame priežiūros mechanizme**, paprasta balsų dauguma ir jos narių iš valstybių narių, ■ nedalyvaujančių bendrame priežiūros mechanizme, **paprasta balsų dauguma**;
- (7a) **sprendimai dėl veiksmų kritinės padėties atvejais turėtų būti priimami Priežiūros tarybos paprasta balsų dauguma, kurią turėtų sudaryti jos narių iš valstybių narių, dalyvaujančių bendrame priežiūros mechanizme, paprasta balsų dauguma ir jos narių iš valstybių narių, nedalyvaujančių bendrame priežiūros mechanizme, paprasta balsų dauguma**;
- (7b) **sprendimai dėl Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–16 straipsniuose nurodytų aktų, taip pat priemonės ir sprendimai pagal to reglamento 9 straipsnio 5 dalies trečią pastraipą ir VI skyrių turėtų būti priimami Priežiūros tarybos kvalifikuota balsų dauguma, kurią turėtų sudaryti jos narių iš valstybių narių, dalyvaujančių bendrame priežiūros mechanizme, paprasta balsų dauguma ir jos narių iš valstybių narių, nedalyvaujančių bendrame priežiūros mechanizme, paprasta balsų dauguma**;
- (8) ■ EBI turėtų parengti komisijos darbo tvarkos taisykles, kuriomis užtikrinamas jos nepriklausomumas ir objektyvumas;
- (9) turėtų būti užtikrinta proporcinga Administracinės valdybos sudėtis ir tinkamas atstovavimas valstybėms narėms, nedalyvaujančioms bendrame priežiūros mechanizme;
- (9a) **skiriant EBI vidaus organų ir komitetų narius turėtų būti užtikrinta valstybių narių geografinė pusiausvyra**;
- (10) siekiant užtikrinti tinkamą EBI veikimą ir tinkamą atstovavimą visoms valstybėms narėms, reikėtų po tinkamo laiko, atsižvelgiant į sukauptą patirtį ir tolesnius pokyčius, **stebėti ir** peržiūrėti balsavimo sąlygas, Administracinės valdybos sudėtį ir nepriklausomos komisijos sudėtį;
- (10a) **nė viena valstybė narė ar valstybių narių grupė neturėtų būti tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojama kaip finansinių paslaugų teikimo vieta**;
- (10b) **EBI turėtų būti skiriami tinkami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, kad ji tinkamai vykdytų visas jai pagal šį reglamentą pavestas papildomas užduotis. Šiuo tikslu taikant Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 63 ir 64 straipsniuose nustatytą jos biudžeto sudarymo, vykdymo ir kontrolės procedūrą reikėtų deramai atsižvelgti į šias užduotis. EBI turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi aukščiausių veiksmingumo standartų**;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (11) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. užtikrinti aukštą **veiksmingo** ir **nuoseklaus** rizikos ribojimo reguliavimo ir priežiūros lygį **visose valstybėse narėse**, apsaugoti **vidaus rinkos** vientisumą, veiksmingumą ir sklandų veikimą ir palaikyti finansų sistemos stabilumą, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl siūlomo veiksmo masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 iš dalies keičiamas taip:

-1. 1 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Institucija veikia šiuo reglamentu suteiktų įgaliojimų srityje ir Direktyvos 2006/48/EB, Direktyvos 2006/49/EB, Direktyvos 2002/87/EB, Reglamento (EB) Nr. 1781/2006, Direktyvos 94/19/EB taikymo srityje bei Direktyvos 2005/60/EB, Direktyvos 2002/65/EB, Direktyvos 2007/64/EB ir Direktyvos 2009/110/EB atitinkamų dalių, kai tie teisės aktai taikomi kredito ir finansų įstaigoms bei jas prižiūrinčioms kompetentingoms institucijoms, įskaitant visus tais teisės aktais grindžiamas direktyvas, reglamentus ir sprendimus, taip pat bet kokio tolesnio teisiškai privalomo Sąjungos akto, kuriuo Institucijai pavedamos užduotys, taikymo srityje. Institucija taip pat veikia vadovaudamasi Tarybos reglamentu ... [kuriuo ECB pavedamos specialios užduotys].“;

b) 5 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Siekdama šių tikslų, Institucija padeda užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą 2 dalyje nurodytų aktų taikymą, skatina priežiūros konvergenciją, teikia nuomones Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai ir atlieka ekonominę rinkų analizę tam, kad būtų sudarytos sąlygos siekti Institucijos tikslo.“;

c) 5 dalies ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Institucija, vykdydama savo užduotis, veikia nepriklausomai ir objektyviai ir nediskriminuodama vadovaujasi visos Sąjungos interesais.“;

-1a. 2 straipsnio 2 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) šio reglamento, Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose Sąjungos aktuose nurodytos kompetentingos arba priežiūros institucijos, įskaitant Europos Centrinį Banką Tarybos reglamentu (ES) Nr. ... [kuriuo ECB pavedamos specialios užduotys] pavestoms užduotims atlikti.“;

-1b. 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„3 straipsnis

Institucijų atskaitomybė

2 straipsnio a–d punktuose nurodytos institucijos yra atskaitingos Europos Parlamentui ir Tarybai. ECB yra atskaitinga Europos Parlamentui ir Tarybai už savo priežiūros užduotis, kurios jai pavestos reglamentu [Tarybos reglamentu pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį] pagal tą reglamentą.“;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

1. 4 straipsnio 2 dalies i punktas pakeičiamas taip:

„i) kompetentingos institucijos, kaip apibrėžta direktyvose 2006/48/EB ir 2006/49/EB, įskaitant ECB, kai sprendžiami klausimai, susiję su Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../... (*) [Tarybos reglamentu pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį] jam pavestomis užduotimis, taip pat kaip apibrėžta Direktyvoje 2007/64/EB ir kaip nurodyta Direktyvoje 2009/110/EB.

(*) OL L ..., ..., p....“;

1a. 8 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Institucijos užduotys:

- a) prisidėti rengiant aukštos kokybės bendrus reguliavimo ir priežiūros standartus ir praktiką, visų pirma teikiant nuomones Sąjungos institucijoms ir rengiant gaires, rekomendacijas bei techninių reguliavimo standartų ir techninių įgyvendinimo standartų projektus ir kitus sprendimus, kurie grindžiami 1 straipsnio 2 dalyje nurodytais teisėkūros procedūra priimtais aktais;
- ab) parengti ir, inter alia, atsižvelgiant į finansų įstaigų veiklos praktikos ir verslo modelių pokyčius, atnaujinti visai Sąjungai bendrą Europos finansų įstaigų priežiūros vadovą. Europos priežiūros vadove nustatoma geriausios priežiūros praktikos metodika ir procesai;
- b) padėti nuosekliai taikyti teisiškai privalomus Sąjungos aktus, visų pirma, padedant formuoti bendrą priežiūros kultūrą, užtikrinant nuoseklų, veiksmingą ir efektyvų 1 straipsnio 2 dalyje nurodytų aktų taikymą, užkertant kelią reguliaciniam arbitražui, tarpininkaujant ir sprendžiant kompetentingų institucijų nesutarimus, užtikrinant veiksmingą ir nuoseklią finansų įstaigų priežiūrą ir darnų priežiūros institucijų kolegijų veikimą ir, inter alia, imantis priemonių kritiniais atvejais;
- c) sudaryti palankesnes sąlygas kompetentingoms institucijoms viena kitai perduoti užduotis ir pareigas;
- d) glaudžiai bendradarbiauti su ESRV, visų pirma teikti ESRV informaciją, būtiną jos užduotims atlikti, ir užtikrinti, kad reaguojant į ESRV išpėjimus ir rekomendacijas būtų imamasi tinkamų tolesnių veiksmų;
- e) organizuoti ir atlikti kompetentingų institucijų tarpusavio vertinimo analizę, įskaitant gairių ir rekomendacijų teikimą ir geriausios praktikos nustatymą, siekiant, kad būtų užtikrinti nuoseklesni priežiūros rezultatai;
- f) pagal savo kompetenciją stebėti ir vertinti rinkos pokyčius, įskaitant, prireikus, kreditų, ypač suteikiamų namų ūkiams ir MVĮ, tendencijas;
- g) atlikti ekonomines rinkų analizes siekiant pateikti informaciją apie Institucijos pareigų vykdymą;
- h) stiprinti indėlininkų ir investuotojų apsaugą;
- i) skatinti nuoseklų ir darnų priežiūros kolegijų veikimą, sisteminės rizikos stebėsenos vykdymą, vertinimą ir apskaičiavimą, atgaivinimo ir problemų sprendimo planų rengimą ir koordinavimą, aukšto lygio indėlininkų ir investuotojų apsaugos visoje Sąjungoje užtikrinimą ir sunkumus patiriančių finansų įstaigų problemų sprendimo metodų rengimą ir atitinkamų finansinių priemonių poreikio vertinimą, kaip nurodyta 21–26 straipsniuose, siekiant stiprinti kompetentingų institucijų, kurios dalyvauja tarpvalstybinių institucijų, galinčių sukelti sisteminę riziką, krizių valdyme, bendradarbiavimą;
- j) vykdyti kitas specifines užduotis, nustatytas šiame reglamente arba kituose teisėkūros procedūra priimtuose aktuose;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- k) savo interneto svetainėje skelbti ir reguliariai atnaujinti su savo veiklos sritimi, ypač su kompetencijos sritimi, susijusią informaciją apie registruotas finansų įstaigas, kad būtų užtikrinama galimybė visuomenei lengvai susipažinti su informacija;

1a. Vykdydama užduotis pagal šį reglamentą Institucija:

a) naudojasi visais turimais įgaliojimais; ir

b) nedarydama poveikio kredito įstaigų saugumo ir patikimumo užtikrinimo tikslui visapusiškai atsižvelgia į kredito įstaigų įvairovę, jų dydį ir verslo modelius.“;

b) 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„Vykdydama 1 dalyje nurodytas užduotis ir šioje dalyje nurodytus įgaliojimus Institucija deramai atsižvelgia į geresnio reguliavimo principus, įskaitant sąnaudų ir naudos analizės, atliktos pagal šio reglamento reikalavimus, rezultatus.“;

1b. 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Institucija įsteigia Finansinių naujovių komitetą, kuris yra neatskiriama jos dalis ir kuris apima visas atitinkamas kompetentingas [...] priežiūros institucijas, kad būtų nustatytas suderintas požiūris į naujos ar inovacinės finansinės veiklos reguliavimą ir priežiūrą ir teikiamos konsultacijos Institucijai, kad ji jas pateiktų Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.“;

b) 5 dalies ketvirta pastraipa pakeičiama taip:

„Institucija taip pat gali įvertinti poreikį uždrausti arba apriboti tam tikros rūšies finansinę veiklą ir, prireikus, informuoti apie tai Komisiją ir kompetentingas institucijas, kad būtų galima sudaryti palankesnes sąlygas tokiam draudimui arba apribojimui priimti.“;

2. 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Esant nepageidaujamiems pokyčiams, kurie gali sukelti didelį pavojų sklandžiam finansų rinkų veikimui ir vientisumui arba visos Sąjungos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui, Institucija aktyviai sudaro palankesnes sąlygas visiems veiksams, kurių imasi atitinkamos kompetentingos priežiūros institucijos, arba prireikus juos koordinuoja.

Kad galėtų atlikti minėtą palankesnių sąlygų sudarymo ir veiksmų koordinavimo funkciją, Institucija turi būti išsamiai informuojama apie visus atitinkamus pokyčius ir kviečiama dalyvauti stebėtojos teisėmis visuose atitinkamuose kompetentingų priežiūros institucijų susitikimuose.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Jeigu Taryba pagal 2 dalį ir išimtinėmis aplinkybėmis, kai būtina imtis suderintų kompetentingų valdžios institucijų veiksmų reaguojant į nepageidaujamus pokyčius, kurie gali sukelti rimtą pavojų sklandžiam finansų rinkų veikimui ir vientisumui arba visos Sąjungos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui, priėmė sprendimą, Institucija gali priimti atskirus sprendimus, pagal kuriuos būtų reikalaujama, kad kompetentingos institucijos imtųsi veiksmų, būtinų pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus teisės aktus, kad būtų sprendžiamos su tokiais pokyčiais susijusios problemos, užtikrindama finansų įstaigų ir kompetentingų institucijų atitiktį tuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.“;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

3. 19 straipsnio 1 dalies *pirma pastraipa pakeičiama taip:*

„1. Nedarant poveikio 17 straipsnyje nustatytiems įgaliojimams, jeigu kompetentinga institucija nesutinka su kitos kompetentingos institucijos veiksmų arba neveikimo tvarka ar turiniu tais atvejais, kurie išvardyti 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose aktuose, Institucija vienos ar daugiau atitinkamų kompetentingų institucijų prašymu gali padėti toms institucijoms pasiekti susitarimą šio straipsnio 2–4 dalyse nustatyta tvarka.“;

3a. po 20 straipsnio įterpiamas toks straipsnis:

„20a straipsnis

Konvergencija 2-ojo ramsčio srityje

Institucija, neviršydamą savo įgaliojimų, skatina priežiūros peržiūros ir įvertinimo proceso (2-asis ramstis) konvergenciją pagal Direktyvą .../... ES [KPD4] siekdama, kad Sąjungoje būtų suvienodinti griežti priežiūros standartai.“;

3b. 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Institucija, neviršydamą savo įgaliojimų, skatina veiksmingą, efektyvų ir nuoseklų Direktyvoje 2006/48/EB nurodytų priežiūros institucijų kolegijų veikimą ir stiprina Sąjungos teisės taikymo priežiūros institucijų kolegijose darną. Siekdama priežiūros veiklos geriausios praktikos konvergencijos, Institucija skatina bendrų priežiūros planų ir bendrų patikrinimų taikymą ir Institucijos darbuotojams sudaro sąlygas dalyvauti priežiūros institucijų kolegijų veikloje, įskaitant patikrinimus vietoje, kuriuos bendrai atlieka dvi ar daugiau kompetentingų institucijų.“;

b) 2 punkto *pirma pastraipa pakeičiama taip:*

„2. Institucija vadovauja užtikrinant nuoseklų tarpvalstybiniu mastu veikiančių įstaigų priežiūros institucijų kolegijų veikimą visoje Sąjungoje, atsižvelgdama į sistemingą riziką, kurią kelia 23 straipsnyje nurodytos finansų įstaigos, ir, prireikus, šaukia kolegijos susirinkimą.“;

3c. 22 straipsnyje po 1 dalies įterpiama ši dalis:

„1a. Bent kartą per metus Institucija apsvarsto, ar pagal 32 straipsnį Sąjungos mastu tinkamai atliekami finansų įstaigų atsparumo vertinimai, ir apie savo svarstymus praneša Europos Parlamentui, Komisijai ir Tarybai. Kai tokie vertinimai yra atlikti, Institucija, jei mano, kad tai aktualu arba tinkama, pateikia gautus rezultatus kiekvienai dalyvaujančiai finansų įstaigai.“;

3d. 25 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Institucija padeda ir aktyviai dalyvauja rengiant ir koordinuojant veiksmingus, nuoseklius ir naujausius finansų įstaigų atgaivinimo ir problemų sprendimo planus. Be to, kai tai numatyta 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose teisėkūros procedūra priimtuose aktuose, Institucija padeda parengti kritinės padėties atvejais taikomas procedūras ir prevencines priemones, kurias taikant būtų kiek galima sumažintas bet kokių problemų sisteminis poveikis.“;

3e. 27 straipsnio 2 dalies *pirma pastraipa pakeičiama taip:*

„2. Institucija pateikia savo vertinimą, ar sistemai reikalingi suderinti, tvirti ir patikimi finansavimo mechanizmai, kuriems skiriamos tinkamos finansavimo priemonės, susietos su suderintomis krizių valdymo priemonėmis.“;

3f. 29 straipsnio 2 dalis papildoma šia pastraipa:

Siekdama formuoti bendrą priežiūros kultūrą, Institucija parengia ir, inter alia, atsižvelgdama į finansų įstaigų veiklos praktikos ir verslo modelių pokyčius, nuolat atraukina visai Sąjungai bendrą Europos finansų įstaigų priežiūros vadovą. Europos priežiūros vadove nustatoma geriausios priežiūros praktikos metodika ir procesai.“;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

3 g. 30 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Remdamasi tarpusavio vertinimu, Institucija gali paskelbti gaires ir rekomendacijas pagal 16 straipsnį. Remdamosi 16 straipsnio 3 dalimi, kompetentingos institucijos siekia laikytis tų gairių ir rekomendacijų. Institucija, pagal 10–15 straipsnius rengdama techninių reguliavimo standartų ar techninių įgyvendinimo standartų projektus, atsižvelgia į tarpusavio vertinimo rezultatus ir bet kokią kitą informaciją, gautą vykdant jos užduotis, kad būtų užtikrinta aukščiausios kokybės standartų ir praktikos konvergencija.

3a. Institucija pateikia Komisijai nuomonę, jei tarpusavio vertinimas arba bet kokia kita atliekant jos užduotis gauta informacija rodo, kad būtina teisėkūros iniciatyva siekiant užtikrinti tolesnį rizikos ribojimo apibrėžčių ir taisyklių suderinimą.“;

3h. 31 straipsnio antra pastraipa pakeičiama taip:

„Institucija skatina koordinuotą Sąjungos atsaką, inter alia, šiomis priemonėmis:

- a) sudarydama geresnes sąlygas kompetentingoms institucijoms keistis informacija;
- b) nustatydama informacijos, kuri turėtų būti pateikta visoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms, apimtį ir, kai tinkama, patikrindama tos informacijos patikimumą;
- c) atlikdama neprivalomą tarpininkavimą kompetentingų institucijų prašymu arba savo iniciatyva, nepažeidžiant 19 straipsnio;
- d) nedelsiant pranešdama ESRV, Tarybai ir Komisijai apie bet kokią galimą kritinę padėtį;
- e) imdamasi visų tinkamų priemonių esant pokyčiams, kurie gali sukelti pavojų finansų rinkų veikimui, kad galėtų užtikrinti veiksmų, kurių ėmėsi atitinkamos kompetentingos institucijos, koordinavimą;
- f) centralizuotai kaupdama informaciją, gautą iš kompetentingų institucijų pagal 21 ir 35 straipsnius, įstaigoms vykdant su reguliavimu susijusias pareigas teikti ataskaitas. Institucija ta informacija dalijasi su kitomis atitinkamomis kompetentingomis institucijomis;“;

3i. 32 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Institucija, bendradarbiaudama su ESRV, inicijuoja ir koordinuoja Sąjungos mastu atliekamus finansų įstaigų atsparumo nepalankiems rinkos pokyčiams vertinimus. Tuo tikslu Institucija parengia:

- a) bendras ekonominių scenarijų poveikio įstaigos finansinei padėčiai vertinimo metodikas;
- b) bendrus informacijos apie šių finansų įstaigų atsparumo vertinimų rezultatus teikimo metodus;
- c) bendras konkrečių produktų ir paskirstymo procesų poveikio institucijai vertinimo metodikas; ir
- d) bendras turto vertinimo metodikas, kurios laikomos būtinomis testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslais.“;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

b) po 3 dalies įterpiamos šios dalys:

„3a. Siekiant atlikti Sąjungos lygmens finansų įstaigų atsparumo vertinimus, kaip apibrėžta šiame straipsnyje, Institucija, laikydamosi 35 straipsnyje nustatytų sąlygų, gali reikalauti informacijos tiesiogiai iš finansų įstaigų. Ji taip pat gali reikalauti, kad kompetentingos institucijos atliktų konkrečias peržiūras. Ji gali reikalauti, kad jos atliktų patikras vietoje, taip pat dalyvaujant Institucijai vadovaujantis 21 straipsnyje nustatytomis sąlygomis, kad būtų užtikrintas metodų, praktikos ir rezultatų palyginamumas ir patikimumas.

3b. Institucija gali reikalauti, jog kompetentingos institucijos užtikrintų, kad finansų įstaigų atžvilgiu būtų atliekamas nepriklausomas 3a dalyje nurodytos informacijos auditas.“;

4. 35 straipsnis pakeičiamas taip:

„35 straipsnis

Informacijos rinkimas

1. Institucijos prašymu kompetentingos institucijos **nurodytais formatais** Institucijai pateikia visą informaciją, būtiną jai pagal šį reglamentą pavestoms pareigoms vykdyti, jeigu jos turi teisėtą prieigą prie atitinkamos informacijos **■**. Informacija turi būti tiksli, nuosekli, išsami ir pateikta laiku.

2. Institucija taip pat gali prašyti teikti informaciją periodiškai ir specialiu formatu **arba naudojant Institucijos patvirtintus palyginamus šablonus**. Tokiems prašymams, jei įmanoma, naudojamas bendras ataskaitų teikimo formatas.

3. Kompetentingos institucijos tinkamai pagrįstu prašymu Institucija **teikia** bet kokią informaciją, būtiną, kad ši kompetentinga institucija galėtų atlikti savo funkcijas, laikydamosi profesinės paslapties pareigų, nustatytų atitinkamo sektoriaus teisės aktuose ir 70 straipsnyje.

4. **Prieš pateikdama prašymą dėl informacijos suteikimo pagal šį straipsnį ir siekdama išvengti pareigų teikti ataskaitas dubliavimo, Institucija atsižvelgia į atitinkamus turimus statistinius duomenis, surinktus ir išplatintus naudojant Europos statistikos sistemą bei Europos centrinių bankų sistemą.**

5. **Jei šios informacijos nėra arba kompetentingos institucijos jos nepateikia laiku, Institucija gali pateikti tinkamai pagrįstą ir motyvuotą prašymą kitoms atitinkamos valstybės narės priežiūros institucijoms, ministerijai, atsakingai už finansus, jei ji disponuoja su rizikos ribojimu susijusia informacija, nacionaliniam centriniam bankui arba statistikos tarnybai.**

6. **Jei išsamios ir tikslios informacijos nėra arba ji nėra pateikta laiku pagal 1 arba 5 dalį, Institucija gali, pateikusi tinkamai pagrįstą ir motyvuotą prašymą, informacijos tiesiogiai reikalauti iš:**

a) atitinkamų finansų įstaigų,

b) atitinkamos finansų įstaigos kontroliuojančiųjų (holdingo) bendrovių ir (arba) filialų,

c) atitinkamų finansų įstaigų finansinei veiklai svarbių finansinių grupių arba konglomeratų nereguliuojamų padalinių.

Tokio prašymo adresatai nedelsdami ir neatidėliodami pateikia aiškią, tikslią ir išsamią informaciją Institucijai.

Apie prašymus Institucija praneša atitinkamoms kompetentingoms institucijoms pagal 5 dalies ir šios dalies nuostatas.

Institucijos prašymu, kompetentingos institucijos padeda jai rinkti tokią informaciją.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

7. Institucija gali naudoti pagal šį straipsnį gautą konfidencialią informaciją tik siekdama vykdyti jai pagal šį reglamentą pavestas pareigas.

8. Jeigu prašymo pateikti informaciją pagal 6 dalį adresatai nedelsiant nepateikia aiškios, tikslios ir išsamios informacijos, Institucija, kai taikoma, informuoja ECB ir susijusių valstybių narių atitinkamas institucijas, kurios, laikydamosi nacionalinės teisės, bendradarbiauja su Institucija, kad būtų užtikrinta visapusiška prieiga prie informacijos ir prie visų pirminių dokumentų, buhalterinių knygų ar apskaitos dokumentų, prie kurių adresatas turi teisėtą prieigą, kad galima būtų patikrinti informaciją.“;

4a. 36 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 4 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Jeigu Institucija nesiima priemonių rekomendacijai įgyvendinti, ji paaiškina ESRV ir Tarybai tokio neveikimo priežastis. ESRV informuoja Europos Parlamentą pagal ESRV reglamento 19 straipsnio 5 dalį.“;

b) 5 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Teikdama Tarybai ir ESRV informaciją pagal Reglamento (ES) Nr. 1092/2010 17 straipsnį, kompetentinga institucija deramai atsižvelgia į Priežiūros tarybos nuomonę. Jei kompetentinga institucija tokiu būdu informuoja Tarybą ir ESRV, ji taip pat informuoja Komisiją.“;

4b. 37 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės posėdžiai rengiami jos iniciatyva, kai tai reikalinga, tačiau mažiausiai keturis kartus per metus.“;

b) 4 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„4. Institucija Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupei teikia visą būtiną informaciją, laikydamosi profesinės paslapties reikalavimo, kaip nustatyta 70 straipsnyje, ir užtikrina, kad grupei būtų teikiamos tinkamos sekretoriato paslaugos. Nustatomos tinkamos Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės narių, atstovaujančių ne pelno organizacijoms, išskyrus pramonės atstovus, kompensacijos. Tokios kompensacijos nėra mažesnės už pareigūnų atlyginimo tarifus, nustatytus Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatų V priedo 2 skirsnyje. Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupė gali steigti techninių klausimų darbo grupes. Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės narių kadencija yra dveji su puse metų, kuriai pasibaigus surengiama nauja atrankos procedūra.“;

4c. 40 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) Europos Centrinio Banko priežiūros tarybos paskirtas atstovas, neturintis balsavimo teisės“;

b) po 4 dalies įterpiama ši dalis:

„4a. Diskusijose, nesusijusiose su atskiromis finansų įstaigomis, kaip nustatyta 44 straipsnio 4 dalyje, kartu su ECB atstovu gali dalyvauti antras atstovas, išmanantis su centrinės bankininkystės užduotimis susijusius klausimus.“;

5. 41 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) po 1 dalies įterpiama ši dalis:

„1a. Taikant 17 straipsnį, Priežiūros taryba sušaukia nepriklausomą komisiją, kurią sudaro Priežiūros tarybos pirmininkas ir šeši kiti nariai, kurie nėra kompetentingos institucijos, įtariamamos pažeidus Sąjungos teisę, atstovai ir kurie neturi jokių su tuo dalyku susijusių interesų, nei tiesioginių ryšių su atitinkama kompetentinga institucija.“

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

Kiekvienas komisijos narys turi vieną balsą.

Komisijos sprendimai priimami, kai bent keturi komisijos nariai balsuoja už sprendimą.“;

b) 2, 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„2. Taikant **19 straipsnį**, Priežiūros taryba **sušaukia** nepriklausomą komisiją, kurią **sudaro Priežiūros tarybos** pirmininkas ir **šeši kiti nariai, kurie nėra nesutariančių kompetentingų institucijų atstovai ir kurie neturi jokių su konfliktu susijusių interesų, nei tiesioginių ryšių su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis.**

Kiekvienas komisijos narys turi vieną balsą.

Komisijos sprendimai priimami, kai bent keturi komisijos nariai balsuoja už sprendimą.

3. Komisija pasiūlo sprendimą **pagal 17 straipsnį arba 19 straipsnį, kad jį galutinai priimtų** Priežiūros taryba **1**.

4. Priežiūros taryba priima **1a ir 2 dalyse** nurodytos komisijos darbo tvarkos taisykles **1**“;

6. 42 straipsnis papildomas šia pastraipa:

„Pirma ir antra pastraipos neturi poveikio užduotims, kurios ECB pavestos Reglamentu (ES) Nr. .../... [Tarybos reglamentu pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį].“;

7. 44 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Priežiūros taryba priima sprendimus paprasta savo narių balsų dauguma. Kiekvienas narys turi vieną balsą.

Kiek tai susiję su 10–16 straipsniuose nurodytais aktais ir priemonėmis bei pagal 9 straipsnio 5 dalies trečią pastraipą ir VI skyrių priimamais sprendimais, ir nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, Priežiūros taryba priima sprendimus kvalifikuota savo narių balsų dauguma, kaip apibrėžta Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 4 dalyje ir Protokolo (Nr. 36) dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų 3 straipsnyje, **kurią sudaro bent narių iš dalyvaujančių valstybių narių pagal Reglamentą (ES) Nr. .../... [Tarybos reglamentą pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį] paprasta balsų dauguma ir narių iš nedalyvaujančių valstybių narių paprasta balsų dauguma.**

Kiek tai susiję su sprendimais pagal 17 ir 19 straipsnius, komisijos pasiūlytas sprendimas **priimamas Priežiūros tarybos** narių iš dalyvaujančių valstybių narių **1** pagal Reglamentą (ES) Nr. .../... [Tarybos reglamentą pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį] **paprasta balsų dauguma ir jos narių iš nedalyvaujančių valstybių narių paprasta balsų dauguma.**

Nukrypstant nuo trečios pastraipos, nuo tos dienos, kai keturios ar mažiau valstybių narių nėra dalyvaujančios valstybės narės pagal Reglamentą (ES) Nr. .../... [Tarybos reglamentą pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį] **1**, komisijos pasiūlytas sprendimas **priimamas Priežiūros tarybos narių** paprasta balsų dauguma, kurią sudaro bent vienas nario iš tų valstybių narių balsas.

Kiekvienas narys turi vieną balsą.

Priežiūros taryba siekia bendro sutarimo dėl komisijos pagal 41 straipsnio 2 dalį sudėties. Nepasiekus bendro sutarimo, Priežiūros taryba priima sprendimus trijų ketvirtadalių savo narių balsų dauguma. Kiekvienas narys turi vieną balsą.

Kiek tai susiję su sprendimais, priimtais pagal 18 straipsnio 3 ir 4 dalis, ir nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, Priežiūros taryba priima sprendimus jos narių iš dalyvaujančių valstybių narių pagal Reglamentą (ES) Nr. .../... [Tarybos reglamentą pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį] paprasta balsų dauguma ir jos narių iš valstybių narių, kurios nėra dalyvaujančios valstybės narės, paprasta balsų dauguma.“;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Balso neturintys nariai ir stebėtojai, išskyrus pirmininką, vykdomąjį direktorių ir Priežiūros tarybos paskirtą ECB atstovą, nedalyvauja jokiose diskusijose su Priežiūros taryba atskirų finansų įstaigų klausimais, nebent 75 straipsnio 3 dalyje arba 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose aktuose būtų nustatyta kitaip.“;

c) pridedama ši dalis:

„4a. Institucijos pirmininkas turi išimtinę teisę bet kuriuo metu prašyti, kad būtų balsuojama. Nepažeidžiant šios išimtinės teisės ir nedarant poveikio Institucijos sprendimų priėmimo procedūrų veiksmingumui, Priežiūros taryba, priimdama sprendimus, siekia konsensuso.“;

8. 45 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Priežiūros tarybos išrinktų narių kadencija yra dveji su puse metų. Ji gali būti pratęsta vieną kartą. Administracinės valdybos sudėtis yra subalansuota ir proporcinga bei atspindi visą Sąjungą. Iš Administracinės valdybos narių bent du yra valstybių narių, kurios nėra dalyvaujančios valstybės narės pagal Reglamentą [Tarybos reglamentą pagal SESV 127 straipsnio 6 dalį] ir kurios glaudžiai nebendradarbiauja su ECB pagal tą reglamentą, atstovai. Kadencijos iš dalies sutampa, ir taikoma tinkama rotacijos tvarka.“;

8a. po 49 straipsnio įterpiamas šis straipsnis:

„49a straipsnis

Išlaidos

Pirmininkas viešai skelbia apie rengiamus posėdžius ir gautas dovanas. Išlaidos registruojamos viešai laikantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatų.“;

8b. po 52 straipsnio įterpiamas toks straipsnis:

„52a straipsnis

Išlaidos

Vykdomasis direktorius viešai skelbia apie rengiamus posėdžius ir gautas dovanas. Išlaidos registruojamos viešai laikantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatų.“;

8c. 63 straipsnio 7 dalis išbraukiama.

8d. 81 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Apsvarsčiusi visos Europos institucijų ar infrastruktūros tiesioginės priežiūros klausimą ir atsižvelgdama į pokyčius rinkoje, vidaus rinkos stabilumą ir visos Sąjungos sanglaudą, Komisija parengia metinę ataskaitą dėl tinkamumo pavesti Institucijai papildomas priežiūros pareigas šioje srityje.“;

8e. po 81 straipsnio įterpiamas šis straipsnis:

„81a straipsnis

Balsavimo tvarkos peržiūra

Nuo tos dienos, kurią valstybių narių, kurios nėra dalyvaujančios valstybės narės, skaičius padidėja iki keturių, Komisija, atsižvelgdama į visą patirtį, įgytą nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, peržiūri 41 ir 44 straipsniuose apibrėžtą balsavimo tvarką ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai.“;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

2 straipsnis

Nepažeisdama Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 81 straipsnio, iki 2016 m. sausio 1 d. Komisija paskelbia šio reglamento nuostatų, susijusių su toliau nurodytais klausimais, taikymo ataskaitą:

b) Administracinės valdybos sudėtis ir

c) nepriklausomos komisijos, rengiančios sprendimus pagal 17 ir 19 straipsnius, sudėtis.

Ataskaitoje konkrečiai atsižvelgiama į pokyčius tam tikrose valstybėse narėse, kurių valiuta yra euro arba kurių kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja pagal Reglamento (ES) Nr. .../... [...] 6 straipsnį, ir nagrinėjama, ar dėl tokių pokyčių būtina papildomai koreguoti tas nuostatas siekiant užtikrinti, kad EBI sprendimai būtų priimami vadovaujantis interesu išlaikyti ir stiprinti finansinių paslaugų vidaus rinką.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

P7_TA(2013)0213

Specialių užduočių, susijusių su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika, pavedimas Europos Centriniam Bankui *

2013 m. gegužės 22 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (COM(2012)0511 – C7-0314/2012 – 2012/0242(CNS))⁽¹⁾

(Speciali teisėkūros procedūra: konsultavimasis)

(2016/C 055/37)

[2 pakeitimas]

EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMAI (*)

Komisijos pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) NR. .../2013

kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 127 straipsnio 6 dalį,

⁽¹⁾ Klausimas buvo gražintas iš naujo nagrinėti atsakingam komitetui pagal Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą (A7-0392/2012).

(*) Pakeitimai: naujas ar pakeistas tekstas žymimas pusuodžiu kursyvu; išbrauktos teksto dalys žymimos simboliu █.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus teisėkūros procedūra priimamo akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Centrinio Banko nuomonę⁽²⁾,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) per pastaruosius dešimtmečius Sąjunga padarė didelę pažangą kurdama banko paslaugų vidaus rinką. Todėl daugelyje valstybių narių bankų grupės, kurių buveinės įsteigtos kitose valstybėse narėse, užima didelę rinkos dalį, o kredito įstaigos geografiškai diversifikavo savo veiklą **ties už jos ribų**;
- (1a) **dabartinė finansų ir ekonomikos krizė atskleidė, kad bendros valiutos ir bendrosios rinkos vientisumui galėjo kilti pavojus dėl finansų sektoriaus susiskaldymo. Todėl labai svarbu didinti bankų priežiūros integraciją, siekiant sustiprinti Europos Sąjungą, atkurti finansinį stabilumą ir padėti pagrindus ekonomikai atsigausti**;
- (2) siekiant skatinti ekonomikos augimą Sąjungoje **ir deramą realiosios ekonomikos finansavimą**, labai svarbu palaikyti ir stiprinti banko paslaugų vidaus rinką. Tačiau tą padaryti tampa vis sunkiau. Yra požymių, kad bankų rinkų integracija Sąjungoje sustojo;
- (3) **priėmus sustiprintą ES reglamentavimo sistemą**, priežiūros institucijos **taip pat** kartu privalo paspartinti su priežiūra susijusį tikrinimą, kad būtų atsižvelgta į pastarųjų metų finansų krizės patirtį ir būtų galima prižiūrėti labai sudėtingas ir tarpusavyje susijusias rinkas **ir įstaigas**;
- (4) už atskirų bankų Sąjungoje priežiūrą daugiausia atsakingos nacionalinės institucijos. **Itin svarbus priežiūros institucijų veiksmų derinimas, tačiau krizė parodė, kad vien tik veiksmų derinimo neužtenka, ypač turint mintyje bendrą valiutą**. Siekiant išlaikyti **finansinį stabilumą Sąjungoje** ir didinti teigiamą rinkos integracijos poveikį ekonomikos augimui ir gerovei, reikėtų sustiprinti priežiūros funkcijų integraciją. **Tai ypač aktualu siekiant užtikrinti sklandžią ir patikimą visos bankų grupės ir jos bendros būklės priežiūrą ir tokiu būdu būtų sumažintas skirtingų aiškinimų ir prieštaringų sprendimų atskirų subjektų lygmeniu pavojus**;
- (5) kredito įstaigų patikimumas daugeliu atvejų vis dar glaudžiai susijęs su ta valstybe nare, kurioje jos įsteigtos. Dėl abejonių, susijusių su valstybės skolos tvarumu, ekonomikos augimo perspektyvomis ir kredito įstaigų gyvybingumu, susidarė neigiamos viena kitą stiprinančios rinkos tendencijos. Taip gali kilti grėsmė kai kurių kredito įstaigų gyvybingumui ir **euro zonos bei visos Sąjungos** finansų sistemos stabilumui, taip pat gali susidaryti didelė našta atitinkamų valstybių narių viešiesiems finansams, kurių būklė jau ir taip yra sunki ■;
- (6) Europos bankininkystės institucija (EBI), 2011 m. įsteigta 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija)⁽³⁾, ir Europos finansų priežiūros institucijų sistema, sukurta vadovaujantis to reglamento 2 straipsniu ir 2010 m. lapkričio 24 d. Reglamente (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (EDPPI)⁽⁴⁾, 2 straipsniu, ir 2010 m. lapkričio 24 d. Reglamentu (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (EVPRI)⁽⁵⁾, labai pagerino Sąjungos bankų priežiūros institucijų bendradarbiavimą. EBI labai prisideda kuriant bendrą Sąjungos finansinių paslaugų taisyklių sąvadą ir jos dalyvavimas labai svarbus nuosekliai įgyvendinant svarbiausių Sąjungos kredito įstaigų rekapitalizavimą, dėl kurio 2011 m. spalio mėn. susitarė Europos Vadovų Taryba, **kaip tai numatyta Komisijos priimtose su valstybės pagalba susijusiose gairėse ir sąlygose**;

⁽¹⁾ OL C [...], [...], p. [...].

⁽²⁾ OL C [...], [...], p. [...].

⁽³⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 12.

⁽⁴⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 37.

⁽⁵⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (7) **pradedant nuo** 2000 m. balandžio 13 d. **rezoliucijos** dėl Komisijos komunikato dėl finansų rinkų sistemos įgyvendinimo: veiksmų planas ⁽¹⁾ ir 2002 m. lapkričio 21 d. rezoliucijos dėl riziką ribojančių priežiūros taisyklių Europos Sąjungoje ⁽²⁾ Europos Parlamentas ketėta kartų ragino, kad Europos įstaiga būtų tiesiogiai atsakinga už tam tikras finansų įstaigų priežiūros užduotis;
- (8) 2012 m. birželio 29 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose Europos Vadovų Tarybos pirmininkas raginamas parengti veiksmų planą, skirtą tikrai ekonominei ir pinigų sąjungai sukurti. Tą pačią dieną aukščiausiojo lygio euro zonos valstybių arba vyriausybių vadovų susitikime nurodyta, kad sukūrus veiksmingą bendrą priežiūros mechanizmą, kuriame, vykdydamas euro zonos bankų priežiūrą, dalyvaus ECB, priimant įprastą sprendimą, pasitelkus ESM būtų galimybė tiesiogiai rekapitalizuoti bankus, atsižvelgiant į atitinkamas sąlygas, įskaitant valstybės pagalbos taisyklių laikymąsi;
- (8a) **2012 m. spalio 19 d. Europos Vadovų Tarybos susitikime prieta išvados, kad procesas siekiant stipresnės ekonominės ir pinigų sąjungos turėtų būti grindžiamas ES institucine ir teisine sistema, būti atviras ir skaidrus bendros valiutos neįsivedusioms valstybėms narėms, taip pat turėtų būti paisoma bendrosios rinkos vientisumo principo. Integruotai finansinei sistemai bus taikomas bendras priežiūros mechanizmas (BPM), kuris bus kiek įmanoma atviras visoms dalyvauti pageidaujantioms valstybėms narėms;**
- (9) todėl reikėtų sudaryti Europos bankų sąjungą, paremtą **visapusišku ir išsamiu** bendru finansinių paslaugų taisyklių sąvadu visai bendrajai rinkai ir sudarytą iš bendro priežiūros mechanizmo ir **naujų** indėlių draudimo ir pertvarkymo sistemų. Atsižvelgiant į glaudžius bendrą valiutą įsivedusių valstybių narių tarpusavio ryšius ir sąveiką, bankų sąjunga turėtų apimti ne mažiau kaip visas euro zonos valstybes nares. Siekiant palaikyti ir **stiprinti** vidaus rinką ir kiek tai yra įmanoma institucine prasme, bankų sąjungoje taip pat turėtų galėti dalyvauti kitos valstybės narės;
- (10) žengiant pirmą žingsnį bankų sąjungos link, bendru priežiūros mechanizmu turėtų būti užtikrinta, kad Sąjungos politika, susijusi su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra, būtų įgyvendinama nuosekliai ir veiksmingai, kad bendras finansinių paslaugų taisyklių sąvadas būtų vienodai taikomas visų atitinkamų valstybių narių kredito įstaigoms ir kad būtų vykdoma pati kokybiškiausia tų kredito įstaigų priežiūra, kuriai netrūkdytų kitos, su rizikos ribojimu nesusijusios aplinkybės. **Visų pirma bendras priežiūros mechanizmas turėtų būti suderintas su finansinių paslaugų vidaus rinkos veikimu ir su laisvu kapitalo judėjimu.** Bendras priežiūros mechanizmas yra tolesnių žingsnių bankų sąjungos link pagrindas. **Taip atsižvelgiama į principą, kad sukūrus veiksmingą bendrą priežiūros mechanizmą, priimant įprastą sprendimą, pasitelkus ESM būtų galimybė tiesiogiai rekapitalizuoti bankus. Europos Vadovų Taryba savo 2012 m. gruodžio 13–14 d. išvadose atkreipė dėmesį į tai, kad „sąlygomis, kuriomis bankų priežiūra veiksmingai perduodama bendram priežiūros mechanizmui, reikės bendro pertvarkymo mechanizmo, kuri turėtų būtinus įgaliojimus užtikrinti, kad bet kuris dalyvaujančių valstybių narių bankas galėtų būti pertvarkomas tinkamomis priemonėmis“, ir kad „bendras pertvarkymo mechanizmas turėtų būti pagrįstas paties finansinio sektoriaus įnašais ir apimti tinkamas ir veiksmingas finansinio stabilumo stiprinimo priemones“;**
- (11) kaip euro zonos centrinis bankas, turintis daug patirties makroekonomikos ir finansų stabilumo klausimais, ECB yra tinkama institucija **aiškiai apibrėžtomis** priežiūros užduotims vykdyti, daugiausia dėmesio skiriant Europos finansų sistemos stabilumui apsaugoti. Iš tiesų daugelyje valstybių narių centriniai bankai jau yra atsakingi už bankų priežiūrą. Todėl ECB reikėtų pavesti specialias užduotis, susijusias su **dalyvaujančių valstybių narių** kredito įstaigų priežiūros politika;
- (11a) **ECB ir nedalyvaujančių valstybių narių nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos turėtų sudaryti susitarimo memorandumą, kuriame bendrais bruožais būtų apibrėžta, kaip jie bendradarbiaus tarpusavyje pagal Sąjungos teisę vykdydami priežiūros užduotis, susijusias su šiame reglamente apibrėžtomis finansų įstaigomis. Susitarimo memorandume galėtų, inter alia, būti paaiškinta konsultavimosi dėl ECB sprendimų, kuriais daromas**

⁽¹⁾ OL C 40, 2001 2 7, p. 453.

⁽²⁾ OL C 25 E, 2004 1 29, p. 394.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

poveikis patronuojamosioms įmonėms arba filialams, įsteigtiems nedalyvaujančioje valstybėje narėje, kurių patronuojančioji įmonė yra įsteigta dalyvaujančioje valstybėje narėje, tvarka ir bendradarbiavimo skubiais atvejais tvarka, įskaitant išankstinio įspėjimo mechanizmus pagal atitinkamoje Sąjungos teisėje nustatytas procedūras. Memorandumas turėtų būti reguliariai peržiūrimas;

- (12) ECB reikėtų pavesti tas specialias priežiūros užduotis, kurios yra labai svarbios, kad Sąjungos politika, susijusi su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra, būtų įgyvendinama nuosekliai ir veiksmingai, o kitos užduotys turėtų likti nacionalinėms valdžios institucijoms. ECB užduotys turėtų apimti priemones, kurių imtasi siekiant užtikrinti makrolygio rizikos ribojimu pagrįstą stabilumą, **laikantis konkrečių susitarimų, kuriuose būtų numatytas nacionalinių valdžios institucijų vaidmuo;**
- (13) didelių bankų saugumas ir patikimumas yra labai svarbus dalykas, siekiant užtikrinti finansų sistemos stabilumą. Vis dėlto pastarojo meto patirtis rodo, kad dėl mažesnių bankų taip pat gali kilti grėsmė finansiniam stabilumui. Todėl ECB turėtų galėti vykdyti priežiūros užduotis, **susijusias su visomis kredito įstaigomis, kurioms suteiktas dalyvaujančių valstybių narių leidimas, ir filialais, įsteigtais dalyvaujančiose valstybėse narėse;**
- (13a) **vykdydamas jam pavestas užduotis ir nedarydamas poveikio kredito įstaigų saugumo ir patikimumo užtikrinimo tikslui, ECB turėtų visapusiškai atsižvelgti į kredito įstaigų įvairovę, jų dydį ir verslo modelius, taip pat į sisteminę Europos bankų sektoriaus įvairovės naudą;**
- (13b) **ECB vykdomomis užduotimis visų pirma turėtų būti prisidedama užtikrinant, kad kredito įstaigos visiškai internalizuotų visas dėl jų veiklos susidariusias išlaidas, siekiant išvengti su tuo susijusios neatsakingo elgesio rizikos ir prisiimamos per didelės rizikos. Jis turėtų visiškai atsižvelgti į atitinkamas makroekonominės sąlygas valstybės narėse, visų pirma į kreditų teikimo stabilumą ir palankesnių sąlygų produktyviai veiklai sudarymą visai ekonomikai;**
- 13c) **nė viena šio reglamento nuostata neturėtų būti suprantama kaip keičianti apskaitos sistemą, taikomą pagal kitus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus;**
- (14) išankstinis leidimo suteikimas kredito įstaigų veiklai pradėti yra viena iš svarbiausių rizikos ribojimu pagrįstų priemonių, siekiant užtikrinti, kad tą veiklą vykdytų tik ekonomine prasme patikimi veiklos vykdytojai, organizacija, gebanti valdyti specifinę riziką, susijusią su indėlių priėmimu ir kreditų teikimu, ir tinkami vadovai. Todėl ECB turėtų būti pavesta užduotis suteikti leidimus kredito įstaigoms ir jis turėtų būti atsakingas už leidimų panaikinimą, laikantis konkrečių susitarimų, **kuriuose būtų numatytas nacionalinių valdžios institucijų vaidmuo;**
- (15) be Sąjungos **teisėje** nustatytų sąlygų, susijusių su **leidimų** kredito įstaigoms suteikimu ir tokių **leidimų panaikinimo** atvejais, valstybės narės šiuo metu gali numatyti papildomų sąlygų, susijusių su **leidimų** suteikimu ir **leidimų panaikinimo** atvejais. Todėl ECB turėtų **vykdyti savo darbą, susijusį su leidimų suteikimu kredito įstaigoms ir jų panaikinimu nacionalinės teisės nesilaikymo atveju,** remdamasis atitinkamos nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos pasiūlymu, kuriame įvertinama, kaip laikomasi atitinkamų nacionaline teise nustatytų sąlygų;
- (16) bet kokio naujo savininko tinkamumo įvertinimas iki didelio kredito įstaigos akcijų paketo pirkimo yra būtina priemonė, siekiant užtikrinti kredito įstaigų savininkų nuolatinį tinkamumą ir finansinį patikimumą. ECB, kaip Sąjungos institucija, yra tinkama institucija tokiam vertinimui atlikti, nepagrįstai nesuvaržant vidaus rinkos. ECB turėtų būti pavesta užduotis vertinti kredito įstaigų pakankamų akcijų paketų įsigijimą ir perleidimą, **išskyrus bankų pertvarkymo atvejais;**
- (17) laikytis Sąjungos taisyklių, kuriomis reikalaujama, kad kredito įstaigos turėtų tam tikro lygio kapitalą, siekiant apsidrausti nuo su kredito įstaigų veikla susijusios rizikos, ribotų atskirų sandorio šalių rizikos dydį, viešai atskleistų informaciją apie finansinę kredito įstaigų padėtį, disponuotų pakankamu kiekiu likvidžių lėšų, kad galėtų atsilaikyti, kai susidaro įtempta padėtis rinkoje, ir ribotų svertą, yra būtina kredito įstaigų rizikos ribojimu pagrįsto patikimumo sąlyga. ECB turėtų būti pavesta užduotis užtikrinti šių taisyklių laikymąsi, **visų pirma įskaitant šių taisyklių tikslu numatytų sutikimų, leidimų, nukrypti leidžiančių nuostatų arba išimčių suteikimą;**

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (18) papildomos kapitalo rezervo priemonės, įskaitant kapitalo apsaugos rezervą, anticiklinį kapitalo rezervą, siekiant užtikrinti, kad kredito įstaigos ekonomikos augimo metu sukauptų pakankamą kapitalo bazę, kad galėtų padengti nepalankių metu patiriamus nuostolius, ***pasauliniai ir kiti sisteminiai institucijų rezervai, taip pat kitos priemonės, kurių tikslas – spręsti sisteminės arba makrolygio rizikos ribojimo problemas***, yra svarbiausios rizikos ribojimu pagrįstos priemonės ***II***. ***Siekiant užtikrinti visapusišką veiksmų derinimą, tais atvejais, kai nacionalinės valdžios institucijos nustato tokias priemones, ECB turėtų būti tinkamai apie tai informuojamas. Be to, prirėikus ECB turėtų turėti galimybę taikyti didesnius reikalavimus ir griežtesnes priemones, veiksmus glaudžiai derindamas su nacionalinėmis valdžios institucijomis. Šio reglamento nuostatos dėl priemonių, kurių tikslas – spręsti sisteminės arba makrolygio rizikos ribojimo problemas, nedaro poveikio jokioms kituose Sąjungos teisės aktuose numatytoms veiksmų derinimo procedūroms. Nacionalinės kompetentingos arba paskirtosios valdžios institucijos ir ECB veikia laikydamosi visų tokiuose aktuose numatytų veiksmų derinimo procedūrų po to, kai įgyvendinamos šiame reglamente nustatytos procedūros;***
- (19) kredito įstaigos saugumas ir patikimumas priklauso ir nuo pakankamo vidaus kapitalo paskirstymo, atsižvelgiant į riziką, kuri jai gali iškilti, ir nuo tinkamų vidaus organizacinių struktūrų bei įmonių valdymo susitarimų. Todėl ECB turėtų būti pavesta taikyti reikalavimus, kuriais būtų užtikrinama, kad kredito įstaigose būtų griežti valdymo susitarimai, procesai ir mechanizmai, įskaitant jų vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo ir palaikymo strategiją ir procesus. Nepakankamumo atveju ECB taip pat turėtų būti pavesta užduotis taikyti atitinkamas priemones, įskaitant konkrečius papildomus nuosavų lėšų reikalavimus, specialius ***informacijos atskleidimo*** reikalavimus ir specialius likvidumo reikalavimus;
- (20) rizika kredito įstaigos saugumui ir patikimumui gali iškilti tiek atskiros kredito įstaigos lygiu, tiek bankų grupės arba finansinio konglomerato lygiu. Siekiant užtikrinti kredito įstaigų saugumą ir patikimumą, yra svarbūs specialūs priežiūros susitarimai šiai rizikai mažinti. Be atskirų kredito įstaigų priežiūros, ECB užduotys turėtų apimti priežiūrą konsoliduotu lygiu, papildomą priežiūrą, finansų kontroliuojančiųjų bendrovių priežiūrą ir mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių priežiūrą, ***išskyrus draudimo įmonių priežiūrą;***
- (21) siekiant išlaikyti finansinį stabilumą, pablogėjusią finansinę ir ekonominę įstaigos padėtį reikia ištaisyti ***ankstyvame etape***. ECB turėtų būti pavesta užduotis imtis išankstinių intervencijos veiksmų, kaip apibrėžta atitinkamoje Sąjungos teisėje. Tačiau jis turėtų derinti savo išankstinius intervencijos veiksmus su atitinkamomis pertvarkymo institucijomis. ***Tol, kol nacionalinės valdžios institucijos yra kompetentingos pertvarkyti kredito įstaigas***, ECB turėtų tinkamai derinti ***veiksmus*** su susijusiomis nacionalinėmis ***valdžios*** institucijomis, kad būtų bendrai susitarta dėl atitinkamų funkcijų krizių atveju, ypač kai tai susiję su tarptautinėmis krizių valdymo grupėmis ir šiais tikslais įsteigtomis būsimu pertvarkymo kolegijomis;
- (22) ECB nepavestos priežiūros užduotys turėtų likti nacionalinėms ***valdžios*** institucijoms. Šios užduotys turėtų apimti įgaliojimus gauti kredito įstaigų pranešimus, susijusius su įsisteigimo laisve ir laisvu paslaugų teikimu, prižiūrėti įstaigas, kurių neapima kredito įstaigų apibrėžtis pagal Sąjungos teisę, tačiau kurios prižiūrimos kaip kredito įstaigos pagal nacionalinę teisę, vykdyti trečiųjų šalių kredito įstaigų, steigiančių filialą arba teikiančių tarptautines paslaugas Sąjungoje, priežiūrą, vykdyti mokėjimo paslaugų priežiūrą, atlikti kasdienes kredito įstaigų patikrinimus, atlikti kompetentingų valdžios institucijų funkciją kredito įstaigų atžvilgiu, kiek tai susiję su finansinių priemonių rinkomis, finansų sistemos panaudojimo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo tikslais prevencija ***ir vartotojų apsauga;***
- (22a) ***ECB prirėikus turėtų visapusiškai bendradarbiauti su nacionalinėmis valdžios institucijomis, kompetentingomis užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą ir kovoti su pinigų plovimu;***
- (23) ECB turėtų vykdyti jam pavestas užduotis, siekdamas užtikrinti kredito įstaigų saugumą ir patikimumą, Sąjungos ***ir atskirų dalyvaujančių valstybių narių*** finansų sistemos stabilumą ir vidaus rinkos vieningumą ir vientisumą, taip užtikrindamas ir indėlininkų apsaugą, taip pat vidaus rinkos veikimo gerinimą pagal bendrą Sąjungos finansinių paslaugų taisyklių sąvadą. ***Visų pirma ECB turėtų tinkamai atsižvelgti į lygybės ir nediskriminavimo principus;***
- (24) ***pavedant*** priežiūros užduotis ECB ***turėtų būti atsižvelgiama*** į 2010 m. įsteigtą Europos finansų priežiūros institucijų sistemą (EFPIS) ir jos pagrindinį tikslą – sukurti bendrą taisyklių sąvadą ir pagerinti priežiūros praktikos

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

konvergenciją visoje Sąjungoje. Svarbu, kad bankų priežiūros institucijos ir draudimo bei vertybinių popierių rinkų priežiūros institucijos bendradarbiautų, sprendamos bendros svarbos klausimus ir užtikrinamos tinkamą kredito įstaigų, kurios veikia ir draudimo bei vertybinių popierių sektoriuose, priežiūrą. Todėl turėtų būti reikalaujama, **kad ECB glaudžiai bendradarbiautų su** Europos bankininkystės institucija, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija, taip pat su Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija, laikantis EFSF principų. **ECB turėtų atlikti savo užduotis laikydamasis šio reglamento nuostatų, nedarydamas poveikio kitų EFPIS dalyvių kompetencijai ir netrukdydamas jiems atlikti savo užduotis. Taip pat turėtų būti reikalaujama bendradarbiauti su atitinkamomis pertvarkymo institucijomis ir tiesioginę arba netiesioginę viešąją finansinę paramą finansuojančiais mechanizmais;**

- I
- (26) ECB turėtų vykdyti savo užduotis, atsižvelgdamas į **atitinkamą** Sąjungos **teisę**, įskaitant visą pirminę ir antrinę Sąjungos teisę, Komisijos sprendimus valstybės pagalbos srityje, konkurencijos taisykles ir susijungimų kontrolę, taip pat visoms valstybėms narėms taikomą bendrą taisyklių sąvadą. EBI pavesta parengti techninių standartų ir gairių bei rekomendacijų **projektus, kad** būtų užtikrinta priežiūros konvergencija ir priežiūros rezultatų nuoseklumas Sąjungoje. ECB neturėtų pakeisti šių EBI vykdomų užduočių ir todėl turėtų pasinaudoti įgaliojimais priimti reglamentus pagal SESV 132 straipsnį **laikantis Sąjungos teisės akto**, kuriuos priėmė Europos Komisija, remdamasi EBI parengtais projektais, **ir laikantis Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio;**
- (26b) **prireikus ECB su už finansinių priemonių rinkas atsakingomis kompetentingomis valdžios institucijomis turėtų sudaryti susitarimo memorandumus, kuriuose bendrai nustatoma, kaip jie bendradarbiaus tarpusavyje vykdydami savo priežiūros užduotis, susijusias su 2 straipsnyje apibrėžtomis finansų įstaigomis, pagal Sąjungos teisę. Tokie memorandumai turėtų būti pateikiami Europos Parlamentui, Tarybai ir visų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms;**
- (26b) **siekdamas vykdyti savo užduotis ir naudotis priežiūros įgaliojimais, ECB turėtų taikyti materialines taisykles, susijusias su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra. Šios taisyklės yra sudarytos iš atitinkamų Sąjungos teisės aktų, visų pirma tiesiogiai taikomų reglamentų arba direktyvų, pvz., dėl bankų ir finansinių konglomeratų kapitalo poreikių. Jei su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra susijusios materialinės teisės normos yra nustatytos direktyvose, ECB turėtų taikyti nacionalinės teisės aktus, kuriais tos direktyvos yra perkeltos į nacionalinę teisę. Jei atitinkamą Sąjungos teisę sudaro reglamentai ir srityse, kuriose šio reglamento įsigaliojimo dieną tais reglamentais valstybėms narėms aiškiai suteikiama galimybių, ECB taip pat turėtų taikyti nacionalinius teisės aktus, kuriais pasinaudojama šiomis galimybėmis. Tokios galimybės turėtų būti laikomos išskirtinėmis galimybėmis, kuriomis gali pasinaudoti tik kompetentingos arba paskirtosios valdžios institucijos. Tai nedaro poveikio ES teisės viršenybės principui. Todėl ECB, priimdamas gaires, rekomendacijas arba sprendimus, turėtų remtis atitinkamais privalomais Sąjungos teisės aktais ir veikti jų laikydamasis;**
- (26c) **atsižvelgiant į ECB pavestų užduočių sritį, nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms pagal nacionalinę teisę suteikiami tam tikri įgaliojimai, kurių šiuo metu pagal Sąjungos teisę nereikalaujama suteikti, įskaitant tam tikrus išankstinės intervencijos veiksmų ir atsargumo priemonių taikymo įgaliojimus. ECB turėtų galėti reikalauti, kad nacionalinės valdžios institucijos pasinaudotų šiais įgaliojimais siekiant užtikrinti, kad būtų vykdoma visapusiška ir veiksminga priežiūra pagal bendrą priežiūros mechanizmą;**
- (27) **siekiant užtikrinti, kad kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ir mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės įgyvendintų priežiūros taisykles ir sprendimus, pažeidimų atveju reikėtų taikyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas. Vadovaudamasis SESV 132 straipsnio 3 dalimi ir 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2532/98 dėl Europos centrinio banko teisių taikyti sankcijas⁽¹⁾, ECB turi teisę nustatyti įmonėms baudas arba periodines baudas dėl neįvykdytų išpareigojimų pagal jo reglamentus ir sprendimus. Be to, kad ECB galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis, susijusias su tiesiogiai taikomoje Sąjungos teisėje nurodytų priežiūros taisyklių taikymu, jis turėtų būti įgaliotas nustatyti kredito įstaigoms,**

⁽¹⁾ OL L 318, 1998 11 27, p. 4.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

finansų kontroliuojančiosioms bendrovėms ir mišrią veiklą vykdančioms finansų kontroliuojančiosioms bendrovėms pinigines sankcijas už tokių taisyklių pažeidimus. Nacionalinės valdžios institucijos turėtų ir toliau galėti taikyti sankcijas, jeigu nesilaikoma įsipareigojimų pagal nacionalinius teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Sąjungos direktyvos. Kai ECB laiko, kad, siekiant užtikrinti jo užduočių įvykdymą, tikslinga už tokius pažeidimus taikyti sankciją, jis turėtų galėti tais tikslais perduoti klausimą nacionalinėms valdžios institucijoms;

- (28) nacionalinės priežiūros institucijos turi svarbios ilgalaikės patirties, susijusios su jų teritorijos kredito įstaigų priežiūra ir pastarųjų ekonomine, organizacine ir kultūrine specifika. Šiais tikslais jos įsteigė didelę patyrusių, aukštos kvalifikacijos darbuotojų įstaigą. Todėl kad užtikrintų aukštos kokybės Europos masto priežiūrą, nacionalinės priežiūros institucijos turėtų **būti atsakingos už pagalbą** ECB rengti ir įgyvendinti bet kokius aktus, susijusius su ECB priežiūros užduočių vykdymu. Visų pirma tai turėtų apimti nuolatinį kasdieninį banko būklės vertinimą ir susijusius patikrinimus vietoje;
- (28a) **5 straipsnio 4b dalyje nustatyti kriterijai, kuriais apibrėžiama institucijų, kurios yra mažiau svarbios, aprėptis, turėtų būti taikomi aukščiausiu konsolidavimo lygiu dalyvaujančiose valstybėse narėse, remiantis konsoliduotais duomenimis. Kai ECB vykdo šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, susijusias su kredito įstaigų grupe, kuri nėra mažiau svarbi konsolidavimo atžvilgiu, jis turėtų vykdyti tas užduotis, susijusias su kredito įstaigų grupe, remdamasis konsolidavimo pagrindu, o užduotis, susijusias su tos grupės bankininkystės patronuojamosiomis įmonėmis ir filialais, įsteigtais dalyvaujančiose valstybėse narėse – kiekvienu atveju atskirai;**
- (28b) **5 straipsnio 4b dalyje nustatyti kriterijai, kuriais apibrėžiama institucijų, kurios yra mažiau svarbios, aprėptis, turėtų būti nurodyti struktūroje, kurią ECB priima ir paskelbia konsultuodamasis su nacionalinėmis kompetentingomis valdžios institucijomis. Tuo pagrindu ECB turėtų imtis atsakomybės taikyti šiuos kriterijus ir patikrinti, pasitelkdamas savo paties skaičiavimus, ar tenkinami šie kriterijai. Dėl ECB prašymo suteikti informaciją šiems skaičiavimams atlikti institucijos neturėtų būti verčiamos taikyti apskaitos reikalavimų, kurie skirtųsi nuo reikalavimų, kuriuos jos turi taikyti pagal kitus Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus;**
- (28c) **jei bankas laikomas svarbiu arba mažiau svarbiu, tokio vertinimo paprastai nereikėtų keisti dažniau nei vieną kartą per 12 mėnesių, išskyrus tais atvejais, kai įvyksta struktūriniai bankų grupių pokyčiai, pvz., susijungimai arba pardavimai;**
- (28d) **ECB, gavęs nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos pranešimą ir priimdamas sprendimą, ar tokia įstaiga laikoma itin svarbia vieta ekonomikai ir todėl jos priežiūrą turėtų vykdyti ECB, turėtų atsižvelgti į visas svarbias aplinkybes, be kita ko, į vienodų veiklos sąlygų užtikrinimą;**
- (29) kiek tai susiję su euro zonoje ir už jos ribų veikiančių tarptautinių bankų priežiūra, ECB turėtų glaudžiai bendradarbiauti su kompetentingomis nedalyvaujančių valstybių narių valdžios institucijomis. Kaip ir kompetentingai valdžios institucijai, ECB turėtų būti taikomi atitinkami įpareigojimai bendradarbiauti ir keisti informacija pagal Sąjungos teisę, jis taip pat turėtų visapusiškai dalyvauti priežiūros institucijų kolegijose. Be to, kadangi Europos institucijos vykdomos priežiūros užduotys yra aiškiai naudingos finansiniam stabilumui ir tvariai rinkos integracijai užtikrinti, bendros valiutos neįsivedusios valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę dalyvauti naujajame mechanizme. Vis dėlto būtina veiksmingo priežiūros užduočių vykdymo sąlyga – iki galo ir neveluojant įgyvendinami priežiūros sprendimai. Todėl valstybės narės, norinčios dalyvauti naujajame mechanizme, turėtų įsipareigoti užtikrinti, kad jų nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos laikysis bet kokių ECB reikalaujamų su kredito įstaigomis susijusių priemonių ir jas įgyvendins. ECB turėtų galėti užmegzti glaudų bendradarbiavimą su valstybės narės, neįsivedusios bendros valiutos, kompetentingomis valdžios institucijomis. Jis turėtų būti įpareigotas užmegzti bendradarbiavimą, kai vykdomos šiame reglamente nustatytos sąlygos; █
- (29a) **atsižvelgiant į tai, kad euro zonai nepriklausančios dalyvaujančios valstybės narės tol, kol pagal Sutartį neįsiveda euro, nedalyvauja Valdanciojoje taryboje ir negali visapusiškai naudotis kitais euro zonos valstybėms narėms skirtais mechanizmais, šiame reglamente numatytos papildomos sprendimų priėmimo proceso apsaugos priemonės. Tačiau tos apsaugos priemonės, visų pirma 6 straipsnio 5d dalyje numatytos priemonės, turėtų būti naudojamos tinkamai pagrįstais išimtiniais atvejais. Jos turėtų būti naudojamos tik tol, kol galioja tos ypatingos aplinkybės. Apsaugos priemonės numatomos dėl ypatingų aplinkybių, kuriomis euro zonai nepriklausančioms dalyvaujančioms valstybėms narėms taikomas šis reglamentas, nes jos nedalyvauja Valdanciojoje taryboje ir negali visapusiškai naudotis kitais euro zonos valstybėms narėms skirtais mechanizmais. Todėl apsaugos priemonės negali ir neturėtų būti laikomos precedentu kitose ES politikos srityse;**

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (29b) *jokios šio reglamento nuostatos neturėtų kaip nors keisti dabartinės sistemos, kuria reglamentuojamas patronuojamųjų įmonių ar filialų juridinio statuso pakeitimas, ir tokios sistemos taikymo arba neturėtų būti aiškinamos ar taikomos kaip paskatos atlikti tokį pertvarkymą. Todėl turėtų būti visapusiškai gerbiama valstybių narių, kurios nedalyvauja taikant bendrą priežiūros mechanizmą, kompetentingų valdžios institucijų atsakomybė, kad tos valdžios institucijos toliau galėtų naudotis pakankamomis priežiūros priemonėmis ir įgaliojimais jų teritorijoje veikiančių kredito įstaigų atžvilgiu, kad jos gebėtų įvykdyti šią pareigą ir veiksmingai užtikrinti finansinį stabilumą ir ginti viešąjį interesą. Be to, siekiant padėti kompetentingoms valdžios institucijoms vykdyti jų pareigas, indėlininkams ir kompetentingoms valdžios institucijoms turėtų būti laiku teikiama informacija apie patronuojamųjų įmonių ar filialų juridinio statuso pakeitimą;*
- (30) kad galėtų vykdyti savo užduotis, ECB turėtų būti suteikti atitinkami priežiūros įgaliojimai. Sąjungos teisėje, reglamentuojančioje rizikos ribojimu pagrįstą kredito įstaigų priežiūrą, nustatyti tam tikri įgaliojimai, pavestini tais tikslais valstybių narių paskirtoms kompetentingoms valdžios institucijoms. Tiek, kiek šie įgaliojimai susiję su ECB pavestomis priežiūros užduotimis, dalyvaujančių valstybių narių atžvilgiu ECB turėtų būti laikomas kompetentinga institucija ir jam turėtų būti suteikti įgaliojimai, pavesti kompetentingoms institucijoms pagal Sąjungos teisę. Tai apima įgaliojimus, tais aktais pavestus buveinės ir priimančiosios valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms, ir įgaliojimus, pavestus paskirtosioms valdžios institucijoms;
- (30a) *ECB turėtų turėti priežiūros įgaliojimus pagal šio reglamento nuostatas iš valdymo organų pašalinti jų nari;*
- (31) kad galėtų veiksmingai vykdyti savo priežiūros užduotis, ECB turėtų galėti reikalauti visos būtinos informacijos ir atlikti tyrimus bei patikrinimus vietoje, **prireikus bendradarbiaudamas su nacionalinėmis kompetentingomis valdžios institucijomis. ECB ir nacionalinės priežiūros institucijos turėtų turėti prieigą prie tos pačios informacijos, kredito įstaigoms netaikant dvigubų ataskaitų teikimo reikalavimų;**
- (31a) *teisėnė profesinė privilegija yra pagrindinis Sąjungos teisės principas, pagal kurį saugomas fizinis asmenų ar juridinių asmenų ir jų patarėjų bendravimo konfidencialumas, laikantis Europos Teisingumo Teismo praktika nustatytų sąlygų;*
- (31b) *kai ECB reikia prašyti informacijos iš asmens, įsteigto nedalyvaujančioje valstybėje narėje, bet priklausančio kredito įstaigai, finansų kontroliuojančiajai bendrovei arba mišrią veiklą vykdančiai finansų kontroliuojančiajai bendrovei, įsteigta dalyvaujančioje valstybėje narėje, arba kuriam tokia kredito įstaiga, finansų kontroliuojančioji bendrovė arba mišrią veiklą vykdanči finansų kontroliuojančioji bendrovė yra perdavusi veiklos funkcijas arba veiklą, ir kai nedalyvaujančioje valstybėje narėje tokie reikalavimai netaikomi ir neužtikrinamas jų vykdymas, ECB savo veiksmus turėtų derinti su atitinkamos nedalyvaujančios valstybės narės nacionaline kompetentinga valdžios institucija;*
- (31c) *šiuo reglamentu nedaromas poveikis Protokole dėl ECB statuto 34 ir 42 straipsniuose nustatytų taisyklių taikymui. Pagal šį reglamentą ECB priimtais aktais neturėtų būti sukuriama jokių teisių arba nustatoma jokių prievolių nedalyvaujančiose valstybėse narėse, išskyrus atvejus, kai tokie aktai atitinka atitinkamą Sąjungos teisę, pagal protokolus (Nr. 4) ir (Nr. 15);*
- (32) jeigu kredito įstaigos pasinaudoja įsisteigimo ir laisvo paslaugų teikimo teise kitoje valstybėje narėje arba jeigu kelios grupės įstaigos yra įsteigtos skirtingose valstybėse narėse, Sąjungos teisės aktais numatytos specialios procedūros ir kompetencijos priskyrimas susijusioms valstybėms narėms. Atsižvelgiant į tai, kiek ECB perima tam tikrų priežiūros užduočių visų dalyvaujančių valstybių narių atžvilgiu, tos procedūros ir kompetencijos priskyrimas neturėtų būti taikomi, kiek tai susiję su įsisteigimo teisės panaudojimu arba teise teikti paslaugas kitoje dalyvaujančioje valstybėje narėje;
- (32a) *vykdydamas savo užduotis pagal šį reglamentą ir prašydamas nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų pagalbos ECB turėtų deramą dėmesį skirti tinkamai visų nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų dalyvavimo pusiausvyrai, atsižvelgiant į su atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose išdėstyta individualia, iš dalies konsoliduota ir konsoliduota priežiūra susijusias pareigas;*

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (32b) *nė vienos šio reglamento nuostatos nereikėtų suprasti kaip suteikiančios ECB įgaliojimus taikyti sankcijas fiziniams ar juridiniams asmenims, išskyrus kredito įstaigas, finansų kontroliuojančiąsias bendroves ar mišrią veiklą vykdančias finansų kontroliuojančiąsias bendroves, nedarant poveikio ECB įgaliojimams reikalauti, kad nacionalinės valdžios institucijos atliktų veiksmus, kuriais būtų užtikrintas tinkamų sankcijų skyrimas;*
- (33) *ECB – Sutartimis įsteigta institucija – yra visos Sąjungos institucija. Taikydamas savo sprendimų priėmimo procedūras, jis turėtų laikytis Sąjungos taisyklių ir bendrųjų tinkamo proceso ir skaidrumo principų. Turėtų būti visapusiškai paisoma ECB sprendimų adresatų teisės būti išklaustytiems, taip pat jų teisės prašyti peržiūrėti ECB sprendimus, laikantis šiame reglamente nustatytų taisyklių;*
- (34) *priežiūros užduočių pavidimas reiškia didelę ECB atsakomybę užtikrinti finansinį stabilumą Sąjungoje ir kuo veiksmingiau ir proporcingiau naudotis savo priežiūros įgaliojimais. Bet koks valstybės narės priežiūros įgaliojimų perdavimas Sąjungos lygmens institucijai turėtų būti suderinamas su tinkamais skaidrumo ir atskaitomybės reikalavimais. Todėl ECB turėtų atsiskaityti už šių užduočių vykdymą Europos Parlamentui ir Tarybai, kaip demokratiškai įteisintoms institucijoms, atstovaujančioms Europos žmonėms ir valstybėms narėms. Toks atsiskaitymas turėtų apimti reguliarių ataskaitų teikimą ir atsakymą į Europos Parlamento klausimus, kaip tai numatyta jo darbo tvarkos taisyklėse, taip pat į Euro grupės klausimus. Visi įsipareigojimai teikti ataskaitas turėtų būti vykdomi laikantis atitinkamų profesinės paslapties reikalavimų;*
- (34a) *ECB taip pat turėtų dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniams parlamentams perduoti Europos Parlamentui ir Tarybai siunčiamas ataskaitas. Dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniai parlamentai turėtų galėti teikti pastabas ar klausimus ECB dėl jo priežiūros užduočių vykdymo, į kuriuos ECB gali atsakyti. Šių nacionalinių parlamentų vidaus taisyklėse turėtų būti atsižvelgta į pastabų ir klausimų teikimo ECB atitinkamų procedūrų ir tvarkos ypatumus. Šiomis aplinkybėmis ypač daug dėmesio turėtų būti skirta pastaboms ar klausimams, susijusiems su leidimų kredito įstaigoms panaikinimu, dėl kurio nacionalinės valdžios institucijos ėmėsi veiksmų, būtinų pertvarkymui arba finansiniam stabilumui užtikrinti pagal 13 straipsnio 2a dalyje nustatytą procedūrą. Dalyvaujančios valstybės narės parlamentas taip pat turėtų galėti pakviesti Priežiūros tarybos pirmininką arba atstovą kartu su nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos atstovu dalyvauti nuomonių pasikeitime dėl tos valstybės narės kredito įstaigų priežiūros. Toks nacionalinių parlamentų vaidmuo yra tinkamas, atsižvelgiant į galimą poveikį, kurį priežiūros priemonės gali daryti valstybės finansams, kredito įstaigoms, jų klientams ir darbuotojams bei dalyvaujančių valstybių narių rinkoms. Jeigu nacionalinės priežiūros institucijos imasi veiksmų pagal šį reglamentą, atskaitomybės susitarimai pagal nacionalinę teisę turėtų ir toliau galioti;*
- (34b) *šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento teisei įsteigti laikiną tyrimo komitetą ir jam pavesti tirti įtariamus pažeidimus arba netinkamo administravimo atvejus įgyvendinant Sąjungos teisę pagal SESV 226 straipsnį arba vykdyti jam priklausančias politines kontrolės funkcijas, kaip numatyta Sutartyje, įskaitant teisę Europos Parlamentui priimti poziciją arba rezoliuciją tais klausimais, kuriais, jo manymu, jis gali pareikšti nuomonę;*
- (34c) *ECB turėtų vykdyti veiklą laikydamasis tinkamo proceso ir skaidrumo principų;*
- (34d) *SESV 15 straipsnio 3 dalyje nurodytame reglamente turėtų būti nustatytos išsamios taisyklės, kurių laikantis suteikiama prieiga prie ECB turimų vykdančių priežiūrą parengtų dokumentų, kaip tai numatyta Sutartyje;*
- (34e) *pagal SESV 263 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas prižiūri, inter alia, ECB teisės aktų, išskyrus rekomendacijas ir nuomones, galinčių turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims, teisėtumą;*
- (34f) *pagal SESV 340 straipsnį ECB pagal bendrus valstybių narių įstatymams būdingus principus turėtų atlyginti bet kokią žalą, kurią padaro ECB arba jo tarnautojai eidami savo pareigas. Tai neturėtų daryti poveikio nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų atsakomybei pagal nacionalinius teisės aktus atlyginti žalą, kurią padaro šios institucijos arba jų tarnautojai eidami savo pareigas;*

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (34 g) **Reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje, taikomas ECB pagal SESV 342 straipsnį;**
- (34h) **nustatydamas, ar turėtų būti apibota atitinkamų asmenų teisė susipažinti su byla, ECB turėtų gerbti pagrindines teises ir laikytis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintų principų, pirmiausia gerbti teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą;**
- (34i) **ECB turėtų fiziniams ir juridiniams asmenims sudaryti galimybę pateikti prašymą peržiūrėti naudojantis šiuo reglamentu jam suteiktais įgaliojimais priimtus sprendimus, kurie yra jiems skirti arba kurie yra tiesiogiai ir asmeniškai su jais susiję. Peržiūros taikymo sritis turėtų apimti tokių sprendimų procedūrinę ir materialinę atitiktį šiam reglamentui laikantis ECB paliktos veiksmų laisvės nuspręsti, kada priimti šiuos sprendimus. Šiuo tikslu ir dėl proceso ekonomijos priežasčių ECB turėtų įsteigti Administracinę peržiūros valdybą, kuri atliktų tokių vidinę peržiūrą. ECB Valdančioji taryba valdybos nariais turėtų skirti aukštos reputacijos asmenis. Priimdama sprendimą, Valdančioji taryba turėtų kuo labiau stengtis užtikrinti tinkamą geografinę ir lyčių pusiausvyrą iš visų dalyvaujančių valstybių narių. Taikant nustatytą peržiūros procedūrą turėtų būti sudaryta galimybė Priežiūros tarybai prireikus persvarstyti savo ankstesnį sprendimo projektą;**
- (35) **ECB yra atsakingas už pinigų politikos funkcijų vykdymą, siekiant išlaikyti kainų stabilumą pagal SESV 127 straipsnio 1 dalį. Priežiūros užduočių vykdymo tikslas – apsaugoti kredito įstaigų saugumą ir patikimumą ir finansų sistemos stabilumą. Todėl jos turėtų būti vykdomos visiškai atskirai, siekiant išvengti interesų konfliktų ir užtikrinti, kad kiekviena funkcija būtų vykdoma pagal taikytinus tikslus. ECB turėtų galėti užtikrinti, kad Valdančioji taryba veiktų visiškai atskirdama pinigų politikos ir priežiūros funkcijas. Toks atskyrimas turėtų, be kita ko, reikšti, kad rengiami visiškai atskiri posėdžiai ir darbotvarkės;**
- (35a) **visose tarnybose, kurios reikalingos nepriklausomos pinigų politikos tikslais, turėtų būti atliktas darbuotojų atskyrimas, kuriuo turėtų būti užtikrinama, kad šiuo reglamentu pavestų užduočių vykdymui būtų visiškai taikoma šiame reglamente numatyta demokratinė atskaitomybė ir priežiūra. Pagal šį reglamentą ECB pavestas užduotis vykdantys darbuotojai turėtų būti atskaitingi Priežiūros tarybos pirmininkui;**
- (36) **visų pirma ECB turėtų būti sudaryta Priežiūros taryba, atsakinga už sprendimų priežiūros klausimais rengimą ir turinti specialios nacionalinių priežiūros institucijų patirties. Todėl tarybai turėtų pirmininkauti pirmininkas, turėtų būti pirmininko pavaduotojas ir joje turėtų dalyvauti ECB ir nacionalinių valdžios institucijų atstovai. Pagal šį reglamentą skiriant Priežiūros tarybos narius turėtų būti laikomasi lyčių pusiausvyros, patirties ir kvalifikacijos principų. Visi Priežiūros tarybos nariai turėtų būti laiku ir visapusiškai informuojami apie jos posėdžių darbotvarkės punktus, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos užtikrinti veiksmingą diskusiją ir sprendimo projektų rengimo procesą;**
- (36a) **vykdydama savo užduotis, Priežiūros taryba atsižvelgia į visus reikiamus dalyvaujančių valstybių narių faktus ir aplinkybes ir vykdo savo pareigas paisydama visos Sąjungos intereso;**
- (36b) **visapusiškai gerbiant Sutartyse nustatytą institucinę ir balsavimo tvarką, Priežiūros taryba turėtų būti itin svarbus organas ECB vykdamas priežiūros užduotis, kurias iki šiol visada atlikdavo nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos. Dėl šios priežasties Tarybai turėtų būti suteikta teisė priimti įgyvendinimo sprendimą skirti Priežiūros tarybos pirmininką ir jo pavaduotoją. Iš klausęs Priežiūros tarybą, ECB turėtų pateikti pasiūlymą dėl pirmininko ir jo pavaduotojo skyrimo Europos Parlamentui patvirtinti. Patvirtinus šį pasiūlymą Taryba turėtų priimti įgyvendinimo sprendimą. Pirmininkas turėtų būti išrenkamas surengus atvirą atrankos procedūrą, apie kurią Europos Parlamentas ir Taryba turėtų būti tinkamai informuoti;**
- (36c) **siekiant užtikrinti tinkamą rotaciją ir visišką pirmininko nepriklausomumą, jo kadencija neturėtų būti ilgesnė kaip penkeri metai ir neturėtų būti atnaujinama. Kad būtų užtikrintas visapusiškas derinimas, atsižvelgiant**

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

į EBI veiklą ir Sąjungos rizikos ribojimu pagrįstą politiką, Priežiūros taryba turėtų turėti galimybę pakviesti EBI ir Europos Komisiją kaip stebėtojus. Įsteigus Europos pertvarkymo instituciją, jos pirmininkas turėtų dalyvauti Priežiūros tarybos posėdžiuose stebėtojo teisėmis;

- (36d) *Priežiūros tarybai turėtų padėti mažesnės sudėties iniciatyvinis komitetas. Iniciatyvinis komitetas turėtų rengti Priežiūros tarybos posėdžius, o savo pareigas turėtų vykdyti paisydamas tik visos Sąjungos interesų ir turėtų veikti visiškai skaidriai kartu su Priežiūros taryba;*
- (36e) *ECB Valdančioji taryba turėtų pakviesti dalyvauti euro zonai nepriklausančių dalyvaujančių valstybių narių atstovus visada, kai Valdančioji taryba ketina prieštarauti Priežiūros tarybos parengtam sprendimo projektui arba kai atitinkamos nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos praneša Valdančiajai tarybai apie savo pagrįstą nepritarimą Priežiūros tarybos sprendimo projektui, kai toks sprendimas yra skirtas nacionalinėms valdžios institucijoms dėl euro zonai nepriklausiančių dalyvaujančių valstybių narių kredito įstaigų;*
- (36f) *kad būtų užtikrintas pinigų politikos ir priežiūros užduočių atskyrimas, turėtų būti reikalaujama, kad ECB sudarytų tarpininkavimo komisiją. Sudarant komisiją, visų pirma pasirenkant jos sudėtį, turėtų būti užtikrinama, kad nuomonių skirtumai bus sprendžiami išlaikant pusiausvyrą, atsižvelgiant į visos Sąjungos interesus;*
- (37) *Priežiūros taryba, **iniciatyvinis komitetas** ir priežiūros pareigas atliekantys ECB darbuotojai turėtų laikytis atitinkamų profesinės paslapties reikalavimų. Panašūs reikalavimai turėtų būti taikomi keitimaisi informacija su priežiūros veikloje nedalyvaujančiais ECB darbuotojais. Tai neturėtų trukdyti ECB keistis informacija laikantis atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų apribojimų ir sąlygų, įskaitant keitimąsi informacija su Europos Komisija, pastarajai vykdant užduotis pagal SESV 107 ir 108 straipsnius ir pagal Sąjungos teisę, susijusią su griežtesne ekonomine ir biudžeto priežiūra;*
- (38) *kad galėtų veiksmingai vykdyti jam pavestas priežiūros užduotis, ECB turėtų jas vykdyti visiškai nepriklausomai, visų pirma nepriklausomai nuo nederamos politinės įtakos ir sektoriaus atstovų įsikišimo, kurie galėtų paveikti jo veiklos nepriklausomumą;*
- (38a) *priežiūros institucijoms svarbu pasinaudoti veiklos pertraukos laikotarpiais, tokiu būdu užtikrinant šių institucijų atliekamos priežiūros veiksmingumą ir nepriklausomumą. Šiuo tikslu ir nedarant poveikio griežtesnių nacionalinių taisyklių taikymui ECB turėtų nustatyti ir taikyti visapusiškas oficialias procedūras, įskaitant atitinkamus tikrinimo laikotarpius, kad būtų galima iš anksto įvertinti galimus konfliktus, susijusius su teisėtais BPM/ECB interesais, jei buvęs Priežiūros tarybos narys pradeda dirbti bankų sektoriuje, kurio priežiūrą vykde anksčiau, ir užkirsti kelią tokiems konfliktams;*
- (39) *kad galėtų veiksmingai vykdyti savo priežiūros užduotis, ECB turi turėti pakankamai išteklių. Šie ištekliai turi būti gaunami tokiu būdu, kad būtų užtikrintas ECB nepriklausomumas nuo nederamos nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų ir rinkos dalyvių įtakos ir pinigų politikos bei priežiūros užduočių atskyrimas. Priežiūros išlaidas turėtų padengti prižiūrimi subjektai. Taigi ECB vykdomos priežiūros užduotys turėtų būti finansuojamos iš dalyvaujančiose valstybės narėse įsteigtų kredito įstaigų mokamų metinių mokesčių. Jis taip pat turėtų turėti galimybę nustatyti mokesčius kredito įstaigų, įsteigtų nedalyvaujančioje valstybėje narėje, filialams, įsteigtiems dalyvaujančioje valstybėje narėje, kad būtų galima padengti išlaidas, kurias ECB patiria atlikdamas savo, kaip tų filialų priimančiosios priežiūros institucijos, užduotis. Tuo atveju, jei vykdoma konsoliduota kredito įstaigos arba filialo priežiūra, mokestis turėtų būti nustatytas aukščiausiu kredito įstaigos, priklausančios susijusiai grupei, įsteigtos dalyvaujančioje valstybėje narėje, lygiu. Apskaičiuojant mokesčius neturėtų būti įtraukiamos patronuojamosios įmonės, įsteigtos nedalyvaujančiose valstybėse narėse;*
- (39a) *jei kredito įstaigai taikoma konsoliduota priežiūra, mokestis turėtų būti apskaičiuojamas aukščiausiu konsolidavimo lygiu dalyvaujančiose valstybėse narėse ir paskirtas dalyvaujančioje valstybėje narėje įsteigtoms kredito įstaigoms, kurioms taikoma konsoliduota priežiūra, remiantis objektyviais kriterijais, susijusiais su svarba ir rizikos profiliu, įskaitant pagal riziką įvertintą turtą;*
- (40) *veiksmingai priežiūrai vykdyti reikalingi labai motyvuoti, gerai apmokyti ir nešališki darbuotojai. Siekiant sukurti tikrai integruotą priežiūros mechanizmą, reikia numatyti, kad visos dalyvaujančių valstybių narių nacionalinės priežiūros institucijos ir ECB tinkamai keistųsi darbuotojais ir juos deleguotų, taip pat, kad nacionalinės institucijos tarpusavyje tinkamai keistųsi darbuotojais ir juos deleguotų. Siekiant užtikrinti nuolatinę tarpusavio kontrolę, ypač prižiūrint didelius bankus, ECB turėtų turėti galimybę prašyti, kad nacionalinės priežiūros grupės į savo veiklą*

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

įtrauktų ir kitų dalyvaujančių valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų darbuotojus, **kad būtų galima sudaryti specifinių žinių ir kompetencijos turinčias priežiūros grupes užtikrinant įvairovę geografiniu atžvilgiu. Keičiantis darbuotojais ir juos deleguojant kuriama bendra priežiūros kultūra. ECB reguliariai teiks informaciją apie tai, kiek dalyvaujančių valstybių narių nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų darbuotojų yra deleguoti į ECB dalyvauti BMP veikloje;**

- (41) atsižvelgdamas į banko paslaugų globalizaciją ir padidėjusią tarptautinių standartų svarbą, ECB turėtų vykdyti savo užduotis laikydamasis tarptautinių standartų ir užmegzdamas dialogą bei glaudžiai bendradarbiaudamas su ne Sąjungos priežiūros institucijomis, nedubliuodamas EBI atliekamo tarptautinio vaidmens. Jam turėtų būti suteikti įgaliojimai plėtoti ryšius ir sudaryti administracinius susitarimus su trečiųjų šalių priežiūros institucijomis ir administracijomis ir su tarptautinėmis organizacijomis, **veiksmus derinant** su EBI ir kartu visapusiškai atsižvelgiant į dabartinę valstybių narių ir Sąjungos institucijų vaidmenį bei atitinkamą kompetenciją;
- (42) **ECB** tvarkant asmens duomenis šio reglamento tikslais visapusiškai taikoma 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾ ir 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾;
- (43) ECB taikomas 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽³⁾. **ECB priėmė 2004 m. birželio 3 d. Sprendimą ECB/2004/11 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos atliekamų Europos centrinio banko tyrimų** ⁽⁴⁾;
- (44) siekiant užtikrinti kredito įstaigų aukščiausios kokybės priežiūrą, nevaržomą kitokių rizikos ribojimu nepagrįstų priemonių, ir kad laiku ir veiksmingai būtų šalinami vienas kitą stiprinantys rinkos pokyčiai, darantys poveikį bankams ir valstybėms narėms, ECB turėtų kuo skubiau pradėti vykdyti savo specialias priežiūros užduotis. Tačiau reikia atitinkamai pasiruošti, rengiantis perduoti nacionalinių priežiūros institucijų vykdomas priežiūros užduotis ECB. Taigi turi būti numatytas tinkamas pereinamasis laikotarpis; █
- (44a) **ECB, tvirtindamas išsamią jam šiuo reglamentu pavestų užduočių įgyvendinimo praktinę tvarką, turėtų numatyti pereinamojo laikotarpio tvarką, kuri užtikrintų, kad bus baigtos užbaigtos vykdomos priežiūros procedūros, įskaitant visus prieš įsigaliojant šiam reglamentui priimtus sprendimus ir (arba) priemones arba pradėtus tyrimus;**
- █
- (45a) **Komisija 2012 m. lapkričio 28 d. komunikate „Stiprios ir veiksmingos ekonominės ir pinigų sąjungos projektas“ pažymėjo, kad „būtų galima iš dalies pakeisti SESV 127 straipsnio 6 dalį, siekiant taikyti įprastą teisėkūros procedūrą ir pašalinti kai kuriuos teisinius suvaržymus, kurie šiuo metu taikomi BPM struktūrai (pvz., be glaudaus bendradarbiavimo modelio, įtraukti galimybę euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms tiesiogiai ir neatšaukiamai dalyvauti BPM, suteikti euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms, dalyvaujančioms BPM, visiškai vienodas teises ECB sprendimų priėmimo procese ir imtis dar daugiau veiksmų, atliekant vidinį pinigų politikos ir priežiūros sprendimų priėmimo atskyrimą“.** Ji taip pat pažymėjo, kad „specialus punktas, ... būtų stiprinti demokratinę atskaitomybę ECB tiek, kiek jis veikia kaip bankų priežiūros institucija“. Primenama, kad Europos Sąjungos sutartyje numatyta, kad pasiūlymus dėl Sutarčių keitimo gali pateikti bet kurios valstybės narės vyriausybė, Europos Parlamentas arba Europos Komisija, ir jie gali būti susiję su bet kuriuo Sutarčių aspektu;
- (46) šiame reglamente atsižvelgiama į pagrindines teises ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų principų, visų pirma teisės į asmens duomenų apsaugą, laisvės užsiimti verslu, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, ir jis turi būti įgyvendinamas laikantis tų teisių ir principų;

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 230, 2004 6 30, p. 56.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- (47) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sukurti efektyvią ir veiksmingą Sąjungos institucijos vykdomų specialių kredito įstaigų priežiūros užduočių sistemą ir užtikrinti, kad kredito įstaigoms būtų nuosekliai taikomas bendras taisyklių sąvadas, valstybės narės negali deramai pasiekti ir dėl bankų rinkos Europos masto struktūros ir bankų žlugimo poveikio kitoms valstybėms narėms šių tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, patvirtinti laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I Skyrius

Dalykas ir apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas **ir taikymo sritis**

Šiuo reglamentu ECB pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika, siekiant prisidėti prie kredito įstaigų saugumo ir patikimumo ir finansų sistemos stabilumo **ES ir kiekvienoje valstybėje narėje**, tinkamai atsižvelgiant į vidaus rinkos vienodumą ir vientisumą, **visapusiškai atsižvelgiant į vidaus rinkos, grindžiamos vienodu požiūriu į kredito įstaigas, vienodumą bei vientisumą ir pareigą tuo rūpintis, kad būtų užkirstas kelias reguliaciniam arbitražui.**

Direktyvos 2006/48/EB 2 straipsnyje nurodytoms įstaigoms nereikia vykdyti priežiūros užduočių, kurios šio reglamento 4 straipsniu pavedamos ECB. ECB priežiūros užduočių apimtis apribojama rizikos ribojimu pagrįstu kredito įstaigų reguliavimu, kaip numatyta šiame reglamente. Šiuo reglamentu ECB nesuteikiama jokių kitų priežiūros užduočių, pavyzdžiui, su pagrindinių sandorio šalių rizikos ribojimu pagrįsta priežiūra susijusių užduočių;

Vykdydamas šiuo reglamentu jam pavestas užduotis ir nedarydamas poveikio kredito įstaigų saugumo ir patikimumo užtikrinimo tikslui, ECB visapusiškai atsižvelgia į kredito įstaigų įvairius tipus, verslo modelius ir dydį.

Jokiu veiksmu, pasiūlymu arba nustatoma politika ECB negali tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuoti jokios valstybės narės arba valstybių narių grupės kaip bankininkystės arba finansinių paslaugų bet kuria valiuta teikimo vietas.

Šiuo reglamentu nedaromas poveikis dalyvaujančių valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų atsakomybei ir susijusiems įgaliojimams vykdyti priežiūros užduotis, kurios šiuo reglamentu nepavestos ECB.

Šiuo reglamentu taip pat nedaromas poveikis dalyvaujančių valstybių narių kompetentingų arba paskirtųjų valdžios institucijų atsakomybei ir susijusiems įgaliojimams taikyti makrolygio rizikos ribojimo priemonės, kurios nenumatytos atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) dalyvaujanti valstybė narė – valstybė narė, kurios valiuta yra euro, **arba valstybė narė, kurios valiuta nėra euro, su kuria nustatytas glaudus bendradarbiavimas pagal 6 straipsnį;**

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- 2) nacionalinė kompetentinga valdžios institucija – dalyvaujančios valstybės narės pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (nauja redakcija) ⁽¹⁾ ir 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/49/EB dėl investicinių įmonių ir kredito įstaigų kapitalo pakankamumo (nauja redakcija) ⁽²⁾ paskirta nacionalinė kompetentinga valdžios institucija;
- 3) kredito įstaigos – kredito įstaigos, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 1 dalyje;
- 4) finansų kontroliuojančioji bendrovė – finansų kontroliuojančioji bendrovė, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 19 dalyje;
- 5) mišrią veiklą vykdanți finansų kontroliuojančioji bendrovė – mišrią veiklą vykdanți finansų kontroliuojančioji bendrovė, kaip apibrėžta 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/87/EB dėl finansiniam konglomeratui priklausančių kredito įstaigų, draudimo įmonių ir investicinių firmų papildomos priežiūros ⁽³⁾ 2 straipsnio 15 dalyje;
- 6) finansinis konglomeratas – finansinis konglomeratas, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/87/EB 2 straipsnio 14 dalyje;
- 6a) *nacionalinė paskirtoji valdžios institucija – paskirtoji valdžios institucija, kaip apibrėžta atitinkamoje Sąjungos teisėje;*
- 6b) *pakankamas akcijų paketas – kvalifikuotoji akcijų paketo dalis, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 11 dalyje;*
- 6c) *bendras priežiūros mechanizmas (BMP) – Europos finansų priežiūros institucijų sistema, kurią sudaro Europos Centrinis Bankas ir dalyvaujančių valstybių narių nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos, kaip pateikta šio reglamento 5 straipsnyje.*

II skyrius

Bendradarbiavimas ir užduotys

3 straipsnis

Bendradarbiavimas

1. ECB glaudžiai bendradarbiauja su Europos bankininkystės institucija, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija ir Europos sisteminės rizikos valdyba, **taip pat kitomis institucijomis**, kurios sudaro Europos finansų priežiūros institucijų sistemą (EFPI), įsteigtą reglamentų (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 ir (ES) Nr. 1095/2010 2 straipsniu, **ir užtikrina tinkamo lygio reglamentavimą ir priežiūrą Sąjungoje.**

Prireikus ECB sudaro susitarimo memorandumus su valstybių narių kompetentingomis valdžios institucijomis, atsakingomis už finansinių priemonių rinkas. Tokie memorandumai pateikiami Europos Parlamentui, Tarybai ir visų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms.

1a. Taikant šį reglamentą, ECB dalyvauja Europos bankininkystės institucijos Priežiūros tarybos veikloje Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 40 straipsnyje nustatytais sąlygomis.

1b. ECB atlieka savo užduotis laikydamasis šio reglamento, nedarydamas poveikio EBI, ESMA, EIOPA ir ESRV kompetencijai ir netrukdydamas jiems atlikti savo užduotis.

1c. ECB glaudžiai bendradarbiauja su valdžios institucijomis, kurios yra įgaliotos pertvarkyti kredito įstaigas, be kita ko, rengiant pertvarkymo planus.

1d. Laikydamasis 1, 4 ir 5 straipsnių ECB glaudžiai bendradarbiauja su visomis viešąją finansinę pagalbą teikiančiais subjektais, be kita ko, su Europos finansinio stabilumo fondu (EFSF) ir Europos stabilumo mechanizmu (ESM), visų pirma, jei toks subjektas suteikė ar greičiausiai suteiks tiesioginę arba netiesioginę finansinę pagalbą kredito įstaigai, kuriai taikomas šio Reglamento 4 straipsnis.

⁽¹⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 277.

⁽³⁾ OL L 35, 2003 2 11, p. 1.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

1e. ECB ir nedalyvaujančių valstybių narių nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos sudaro susitarimo memorandumą, kuriame bendrais bruožais būtų apibrėžta, kaip jie bendradarbiaus tarpusavyje pagal Sąjungos teisę vykdydami priežiūros užduotis, susijusias su 2 straipsnyje apibrėžtomis finansų įstaigomis. Memorandumas reguliariai peržiūrimas.

Nedarant poveikio pirmai pastraipai, ECB sudaro susitarimo memorandumą su kiekvienos nedalyvaujančios valstybės narės, kuri yra buveinės valstybė narė bent vienai pasaulinei sisteminės svarbos finansų įstaigai, nacionaline kompetentinga valdžios institucija, kaip apibrėžta Sąjungos teisėje.

Kiekvienas memorandumas reguliariai peržiūrimas ir paskelbiamas tinkamai apdorojus konfidencialią informaciją.

4 straipsnis

ECB pavestos užduotys

1. Pagal 5 straipsnį ECB, laikantis šio straipsnio 3 dalies, rizikos ribojimo principais pagrįstos priežiūros tikslais suteikiama išimtinė kompetencija vykdyti šias užduotis, susijusias su dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtomis visomis kredito įstaigomis:

a) išduoti kredito įstaigoms leidimus veikti ir panaikinti išduotus leidimus, laikantis 13 straipsnio nuostatų;

aa) dalyvaujančioje valstybėje narėje įsteigtų kredito įstaigų, kurios nori įsteigti filialą arba teikti tarpvalstybines paslaugas nedalyvaujančioje valstybėje narėje, atžvilgiu vykdyti užduotis, kurios buveinės valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai pavedamos pagal atitinkamą Sąjungos teisę;

b) vertinti prašymus įsigyti ir perleisti kredito įstaigų pakankamą akcijų paketą, išskyrus bankų pertvarkymo atveju, laikantis 13a straipsnio nuostatų;

c) užtikrinti, kad būtų laikomasi 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų aktų, kuriais nustatyti kredito įstaigų rizikos ribojimo reikalavimai nuosavų lėšų reikalavimų, pakeitimo vertybiniais popieriais, didelių pozicijų ribų, likvidumo, svarto, ataskaitų teikimo ir su šiais klausimais susijusios informacijos atskleidimo visuomenei srityse;

f) užtikrinti, kad būtų laikomasi 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų aktų, kuriais kredito įstaigoms nustatomi reikalavimai turėti patikimas valdymo priemones (įskaitant už kredito įstaigų valdymą atsakingų asmenų kompetencijos ir tinkamumo reikalavimus), rizikos valdymo procesus, vidaus kontrolės mechanizmus, darbo užmokesčio politiką bei praktiką ir veiksmingus vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesus (įskaitant vidaus reitingais pagrįstus modelius);

g) atlikti priežiūrinį tikrinimą, be kita ko, prireikus derinant veiksmus su EBI, testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir galimą jo rezultatų paskelbimą, siekiant nustatyti, ar tvarka, strategijos, procesai ir mechanizmai, kuriuos įdiegė kredito įstaigos, bei jų turimos nuosavos lėšos užtikrina patikimą jų rizikos valdymą ir padengimą, ir remiantis šiuo priežiūrinio tikrinimu nustatyti kredito įstaigoms specialius papildomus nuosavų lėšų reikalavimus, specialius skelbimo reikalavimus, specialius likvidumo reikalavimus, o atitinkamoje Sąjungos teisėje specialiai kompetentingoms valdžios institucijoms pateiktais atvejais – ir kitas priemones;

i) vykdyti dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtų kredito įstaigų patronuojančiųjų bendrovių, įskaitant finansų kontroliuojančiųjų bendrovių ir mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių, priežiūrą konsoliduotu pagrindu, ir prisidėti prie priežiūros konsoliduotu pagrindu, įskaitant priežiūros institucijų kolegijas, nedarant poveikio dalyvaujančių valstybių narių nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų dalyvavimui šiose kolegijose stebėtojo teisėmis, kurių veikla susijusi su patronuojančiosiomis bendrovėmis, neįsteigtomis dalyvaujančiose valstybėse narėse;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- j) prisidėti prie papildomos finansinių konglomeratų priežiūros, susijusios su konglomeratui priklausančiomis kredito įstaigomis, ir atlikti veiksmų derinimo užduotis, kai ECB remiantis **atitinkamoje** Sąjungoje teisėje nustatytais kriterijais paskirtas finansinio konglomerato koordinatoriumi;
- k) **vykdyti priežiūros užduotis, susijusias su atgavimu planais, išankstiniais intervencijos veiksmais**, kai kredito įstaiga **arba grupė, kurios atžvilgiu ECB yra konsoliduotos priežiūros institucija, neatitinka** arba galėtų nesilaikyti **taikomų** rizikos ribojimo reikalavimų, **ir tik atitinkamoje Sąjungos teisėje kompetentingoms valdžios institucijoms aiškiai nurodytais atvejais, struktūriniais pokyčiais, kurių reikalaujama iš kredito įstaigų, kad būtų užkirstas kelias finansiniams sunkumams ar nesėkmėms, išskyrus visus pertvarkymo įgaliojimus.**

2. Kredito įstaigų, įsteigtų nedalyvaujančioje valstybėje narėje ir įsteigusią filialą arba teikiančių **tarpvalstybines** paslaugas dalyvaujančioje valstybėje narėje, atveju ECB, **atsižvelgdamas į 1 dalies taikymo sritį**, vykdo **tas** užduotis, kurios priskiriamos dalyvaujančios valstybės narės kompetentingų **valdžios** institucijų kompetencijai **pagal atitinkamą Sąjungos teisę**.

3. Šiuo reglamentu pavestų užduočių vykdymo tikslu ir siekdamas užtikrinti aukštus priežiūros standartus ECB taiko visą atitinkamą Sąjungos teisę ir, kai tokią Sąjungos teisę sudaro direktyvos, nacionalinės teisės aktus, kuriais tos direktyvos perkeliamos į nacionalinę teisę. Jei atitinkamą Sąjungos teisę sudaro reglamentai ir srityse, kuriose šiais reglamentais valstybėms narėms aiškiai suteikiama galimybių, ECB taip pat taiko nacionalinius teisės aktus, kuriais pasinaudojama šiomis galimybėmis.

Tuo tikslu, atsižvelgdamas į atitinkamą Sąjungos teisę ir visų pirma visus teisėkūros procedūra ir ne teisėkūros procedūra priimtus aktus, įskaitant SESV 290 ir 291 straipsniuose nurodytus aktus, ir jos laikydamasis, ECB priima gaires, rekomendacijas ir sprendimus. Visų pirma jam taikomi privalomi techniniai, reguliavimo ir įgyvendinimo standartai, kuriuos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 10–15 straipsnius parengė EBI bei patvirtino Komisija, to reglamento 16 straipsnis dėl gairių ir rekomendacijų bei taikomos EBI pagal šį reglamentą parengto EBI reglamento dėl Europos priežiūros vadovo nuostatos. ECB taip pat gali priimti reglamentus tik tiek, kiek tai yra būtina parengti arba patikslinti tų užduočių vykdymui reikalingas sąlygas.

Prieš priimdamas reglamentą, ECB rengia atviras bei viešas konsultacijas ir analizuoja galimas susijusias išlaidas bei naudą, išskyrus atvejus, kai tokios konsultacijos ir analizės yra neproporcingos, atsižvelgiant į atitinkamų reglamentų taikymo sritį ir poveikį arba ypatingą reikalo skubą, tokiu atveju ECB pagrindžia skubą.

Jeigu reikalinga, ECB prisideda prie pagal Reglamentą (ES) Nr. 1093/2010 EBI vykdomo techninių reguliavimo standartų ar techninių įgyvendinimo standartų projektų rengimo arba atkreipia EBI dėmesį į galimą poreikį Komisijai pateikti standartų projektus, kuriais iš dalies keičiami esami techniniai reguliavimo ar įgyvendinimo standartai.

4a straipsnis

Makrolygio rizikos ribojimo užduotys ir priemonės

1. Bet kada prireikus ar kai laikoma, kad tai būtina, ir nedarant poveikio toliau išdėstyta 2 daliai, dalyvaujančių valstybių narių kompetentingos arba paskirtosios valdžios institucijos taiko reikalavimus kapitalo rezervo priemonėms, kurias kredito įstaigos turi laikyti užtikrinamos atitinkamą jų lygį pagal atitinkamą Sąjungos teisę, nepriklausomai nuo 4 straipsnio 1c dalyje nurodytų nuosavų lėšų reikalavimų, įskaitant anticiklines rezervo normas, ir kitų priemonių, kurių tikslas – atitinkamoje Sąjungos teisėje konkrečiai nustatytais atvejais spręsti sisteminės arba makrolygio rizikos ribojimo problemas, nurodytas direktyvose 2006/48/EB ir 2006/49/EB, laikantis tose direktyvose nustatytų procedūrų. Likus dešimt darbo dienų iki tokio sprendimo priėmimo atitinkama valdžios institucija apie savo ketinimą tinkamai praneša ECB. Tuo atveju, jei ECB prieštarauja, jis per penkias darbo dienas raštu pateikia tokio prieštaravimo priežastis. Atitinkama valdžios institucija, prieš atitinkamai priimdama sprendimą, deramai atsižvelgia į ECB nurodytas priežastis.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

2. Jei mano, kad tai yra būtina, ECB gali vietoj dalyvaujančios valstybės narės nacionalinių kompetentingų arba nacionalinių paskirtųjų valdžios institucijų taikyti griežtesnius reikalavimus negu dalyvaujančios valstybės narės nacionalinės kompetentingos arba nacionalinės paskirtosios valdžios institucijos taikomi reikalavimai kapitalo rezervo priemonėms, kurias kredito įstaigos turi laikyti užtikrinamos atitinkamą jų lygį pagal atitinkamą Sąjungos teisę, nepriklausomai nuo 4 straipsnio 1c dalyje nurodytų nuosavų lėšų reikalavimų, įskaitant anticiklines rezervo normas, jei laikomasi 3 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, ir taikyti griežtesnes priemones, kurių tikslas – atitinkamoje Sąjungos teisėje konkrečiai nustatytais atvejais, laikantis direktyvose 2006/48/EB ir 2006/49/EB nustatytų procedūrų, kredito įstaigų lygiu spręsti sisteminės arba makrolygio rizikos ribojimo problemas.
3. Bet kuri nacionalinė kompetentinga ar paskirtoji valdžios institucija gali pasiūlyti ECB veikti pagal 2 dalį, kad būtų reaguojama į tos valstybės narės konkrečią finansinės sistemos ir ekonominę padėtį.
4. Jei ECB ketina veikti pagal 2 dalį, svarstydamas imtis bet kokių veiksmų jis glaudžiai bendradarbiauja su atitinkamų valstybių narių paskirtosiomis valdžios institucijomis. Visų pirma, likus ne mažiau kaip dešimt darbo dienų iki tokio sprendimo priėmimo jis apie savo ketinimą praneša atitinkamoms nacionalinėms kompetentingoms arba paskirtosioms valdžios institucijoms. Tuo atveju, jei kuri nors iš atitinkamų valdžios institucijų prieštarauja, ji per penkias darbo dienas raštu pateikia tokio prieštaravimo priežastis. ECB, prieš atitinkamai priimdamas sprendimą, deramai atsižvelgia į atitinkamos valdžios institucijas nurodytas priežastis.
5. Vykdydamas 2 dalyje nurodytas užduotis, ECB atsižvelgia į konkrečią finansinės sistemos padėtį ir ekonominę padėtį, ekonomikos ciklą atskirose valstybėse narėse ar jų dalyse.

5 straipsnis

Bendradarbiavimas pagal bendrą priežiūros mechanizmą

1. ECB vykdo savo užduotis pagal bendrą priežiūros mechanizmą, kurį sudaro ECB ir nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos. **ECB yra atsakingas už tai, kad bendras priežiūros mechanizmas veiktų veiksmingai ir nuosekliai.**
2. Tiek ECB, tiek nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos **privalo geranoriškai bendradarbiauti ir keistis informacija.**

Nedarant poveikio ECB įgaliojimams nuolat tiesiogiai gauti arba turėti galimybę tiesiogiai gauti kredito įstaigų teikiamą informaciją, nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos visų pirma ECB suteikia visą būtiną šiuo reglamentu ECB pavestų užduočių vykdymui skirtą informaciją.

4a. Atitinkamais atvejais ir nedarant poveikio ECB atsakomybei ir atskaitomybei už šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos yra atsakingos už pagalbą ECB, 4e dalyje nurodytoje struktūroje išdėstytomis sąlygomis, rengiant ir įgyvendinant visus aktus, susijusius su 4 straipsnyje dėl visų kredito įstaigų nurodytomis užduotimis, įskaitant pagalbą vykdant tikrinimo veiklą. Vykdydamos 4 straipsnyje nurodytas užduotis jos laikosi ECB duotų nurodymų.

4b. 4 straipsnyje, išskyrus 1 dalies a ir b punktus, apibrėžtų užduočių atžvilgiu ECB tenka 4c dalyje išdėstytos pareigos, o nacionalinėms valdžios institucijoms – 4d dalyje išdėstytos pareigos, atsižvelgiant į 4e dalyje išdėstytą struktūrą ir laikantis nurodytų procedūrų, vykdant toliau nurodytų kredito įstaigų, finansų kontroliuojančiųjų bendrovių ar mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių ar filialų, įsteigtų dalyvaujančiose valstybėse narėse, kredito įstaigų, įsteigtų nedalyvaujančiose valstybėse narėse, priežiūrą:

— Tų, kurios yra mažiau svarbios vertinant konsolidavimo pagrindu, aukščiausiu konsolidavimo lygiu dalyvaujančiose valstybėse narėse arba individualiai konkrečiu kredito įstaigų, įsteigtų nedalyvaujančiose valstybėse narėse, filialų, kurie įsteigti dalyvaujančiose valstybėse narėse, atveju. Svarba vertinama remiantis šiais kriterijais:

i) dydžiu;

ii) svarba ES ekonomikai arba bet kuriai dalyvaujančiai valstybei narei;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

iii) tarpvalstybinės veiklos svarba.

Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytą pirmą pastraipą, kredito įstaiga, finansų kontroliuojančioji bendrovė arba mišrią veiklą vykdanči finansų kontroliuojančioji bendrovė nelaikomos mažiau svarbiomis, nebent tai pateisinama ypatingomis aplinkybėmis, kurios išdėstomos metodikoje, jei tenkinama bet kuri viena iš šių sąlygų:

- i) visa jos turto vertė yra didesnė nei 30 mlrd. EUR arba
- ii) jos viso turto santykis su dalyvaujančios valstybės narės, kurioje ji įsisteigta, BVP didesnis nei 20 %, nebent jos turto bendra vertė mažesnė nei 5 mlrd. EUR, arba
- iii) ECB, gavęs nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos pranešimą, kad tokia įstaiga laikoma pakankamai svarbia vietos ekonomikai, priima tokią svarbą patvirtinantį sprendimą, po to, kai ECB atlieka išsamų tos kredito įstaigos vertinimą, įskaitant balanso vertinimą.

ECB taip pat gali savo iniciatyva laikyti, kad įstaiga yra itin svarbi, jei ji yra įsteigusi bankininkystės patronuojamąsias įmones daugiau nei vienoje dalyvaujančioje valstybėje narėje ir jos tarpvalstybinis turtas arba įsipareigojimai sudaro didelę jos viso turto ar įsipareigojimų, kuriems taikomos metodikoje nustatytos sąlygos, dalį;

Tų, kurioms buvo prašoma viešosios finansinės paramos arba kurios ją gavo tiesiogiai iš EFSF arba ESM; jos nelaikomos mažiau svarbiomis.

Nepaisant pirmesnių pastraipų, ECB šiuo reglamentu jam pavestas užduotis vykdo trijų svarbiausių kredito įstaigų kiekvienoje dalyvaujančioje valstybėje narėje atžvilgiu, išskyrus atvejus, kai tai pateisinama ypatingomis aplinkybėmis.

4c. 4b dalyje nurodytų kredito įstaigų atžvilgiu pagal 4e dalyje apibrėžtą struktūrą:

- a) ECB skelbia nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms skirtus reglamentus, gaires arba bendro pobūdžio nurodymus, kuriais vadovaudamasi nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos vykdo 4 straipsnyje, išskyrus a ir b punktus, apibrėžtas užduotis ir priima priežiūros sprendimus.

Tokiuose nurodymuose gali būti nurodomi 13b straipsnio 2 dalyje nustatyti konkretūs įgaliojimai dėl kredito įstaigų grupių ar kategorijų siekiant užtikrinti priežiūros rezultatų nuoseklumą taikant bendrą priežiūros mechanizmą;

- b) prireikus užtikrinti aukštų priežiūros standartų nuoseklų taikymą, ECB bet kuriuo metu gali savo iniciatyva, pasikonsultavęs su nacionalinėmis valdžios institucijomis, arba nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos prašymu nuspręsti pats tiesiogiai vykdyti visus atitinkamus įgaliojimus 4b dalyje nurodytos vienos ar kelių kredito įstaigų atžvilgiu, įskaitant tokiu atveju, kai buvo netiesiogiai prašoma ar gauta viešoji finansinė parama iš EFSF arba ESM;
- c) ECB vykdo sistemos veikimo priežiūrą, grindžiamą šiame straipsnyje, visų pirma 4e dalies c punkte, išdėstytomis pareigomis ir procedūromis;
- d) ECB bet kuriuo metu gali pasinaudoti 9–12 straipsniuose nurodytais įgaliojimais;
- e) ECB taip pat gali paprašyti nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų ad hoc pagrindu arba nuolat teikti informaciją apie užduočių, kurias jos įvykdė pagal šį straipsnį, rezultatus.

4d. Nedarant poveikio 4c daliai, nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos vykdo 4 straipsnio 1 dalies aa, c, f, g, i ir k punktuose nurodytas užduotis ir yra už jas atsakingos, taip pat yra atsakingos už visų atitinkamų priežiūros sprendimų priėmimą kredito įstaigų, nurodytų 4b dalies pirmame papunktyje, atžvilgiu, atsižvelgiant į 4e dalyje išdėstytą struktūrą ir laikantis nurodytų procedūrų.

Nedarant poveikio 9–12 straipsniams, nacionalinėms kompetentingoms ir paskirtosioms valdžios institucijoms pagal nacionalinę teisę paliekami įgaliojimai gauti informaciją iš kredito įstaigų, kontroliuojančiųjų bendrovių, mišrią veiklą vykdančių kontroliuojančiųjų bendrovių ir į kredito įstaigos finansinę konsoliduotą padėtį įtrauktų įmonių ir vykdyti šių kredito įstaigų, kontroliuojančiųjų bendrovių, mišrią veiklą vykdančių kontroliuojančiųjų bendrovių ir įmonių patikrinimus vietoje. Nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos pagal 4e dalyje nustatytą struktūrą informuoja ECB apie priemones, kurių imtasi pagal šią dalį, ir glaudžiai derina šias priemones su ECB.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

Nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos reguliariai teikia ECB ataskaitas apie pagal šį straipsnį įvykdytos veiklos rezultatus.

4e. ECB, konsultuodamasis su dalyvaujančių valstybių narių nacionalinėmis kompetentingomis valdžios institucijomis ir remdamasis Priežiūros tarybos pasiūlymu, patvirtina ir viešai paskelbia struktūrą, pagal kurią parengiamos praktinės šio straipsnio įgyvendinimo priemonės. Ši struktūra apima bent:

- a) konkrečią metodiką, skirtą 4b dalies 1–3 papunkčiuose nurodytų kriterijų bei kriterijų, pagal kuriuos 4b dalies 4 papunktis nebetaikomas konkrečiai kredito įstaigai, ir pagal juos nustatytų priemonių vertinimui siekiant įgyvendinti 4c ir 4d dalis. Ši tvarka ir metodika, skirta 4b dalies 1–3 papunkčiuose nurodytų kriterijų vertinimui, peržiūrima, kad į jas būtų įtraukti visi atitinkami pokyčiai, ir užtikrinama, kad jei bankas laikomas svarbiu arba mažiau svarbiu, vertinimas keičiamas tik tuo atveju, jei aplinkybės keičiasi iš esmės ir jos nėra pereinamojo pobūdžio, visų pirma tos su banko padėtimi susijusios aplinkybės, kurios svarbios atliekant tą vertinimą;
- b) procedūrų, įskaitant laiko terminus ir galimybę rengti sprendimų projektus, kurie siunčiami ECB įvertinti, kurios turi būti taikomos ECB ir nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms palaikant ryšius dėl kredito įstaigų, kurios nelaimos mažiau svarbiomis pagal 4b dalį, priežiūros, apibrėžtį;
- c) procedūrų, įskaitant laiko terminus, kurių turi būti laikomasi ECB ir nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms palaikant ryšius dėl kredito įstaigų, kurios laikomos mažiau svarbiomis pagal 4b dalį, priežiūros, apibrėžimą. Pagal šias procedūras visų pirma reikalaujama, kad nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos, priklausomai nuo struktūroje nustatytų atvejų:
  - i) ECB praneštų apie visas esmines priežiūros procedūras;
  - ii) ECB prašymu papildomai įvertintų konkrečius procedūros aspektus;
  - iii) ECB perduotų esminius priežiūros sprendimų projektus, dėl kurių ECB gali pareikšti savo nuomonę.

4f. Visais atvejais, kai nacionalinės kompetentingos arba paskirtosios valdžios institucijos padeda ECB vykdyti šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, ECB ir nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos laikosi atitinkamuose Sąjungos aktuose nustatytų nuostatų, susijusių su pareigų paskirstymu ir įvairių valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų bendradarbiavimu.

6 straipsnis

Glaudus bendradarbiavimas su *dalyvaujančių* valstybių narių, *kurių valiuta nėra euro*, kompetentingomis valdžios institucijomis

1. Laikydamasis šiame straipsnyje nustatytų apribojimų, ECB vykdo užduotis 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse **ir 4a straipsnyje** nurodytose srityse, susijusias su valstybėje narėje, kurios valiuta nėra euro, įsteigtomis kredito įstaigomis, jei pagal šį straipsnį nustatytas ECB ir tokios valstybės narės nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos glaudus bendradarbiavimas.

Šiuo tikslu ECB *dalyvaujančios* valstybės narės, *kurių valiuta nėra euro*, nacionalinei kompetentingai valdžios institucijai gali teikti **nurodymus**.

2. **█** ECB ir *dalyvaujančios* valstybės narės, *kurių valiuta nėra euro*, nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos **glaudus** bendradarbiavimas nustatomas ECB sprendimu, jei laikomasi šių sąlygų:

- a) atitinkama valstybė narė **█** kitoms valstybėms narėms, Komisijai, ECB ir EBI **praneša apie** prašymą **pradėti** glaudų bendradarbiavimą su ECB, susijusį su 4 straipsnyje **ir 4a straipsnyje nurodytų užduočių vykdymu** visų atitinkamoje valstybėje narėje įsteigtų kredito įstaigų **atžvilgiu, kaip numatyta 5 straipsnyje**;
- b) pranešime atitinkama valstybė narė įsipareigoja:

— užtikrinti, kad jos nacionalinė kompetentinga valdžios institucija **arba nacionalinė paskirtoji valdžios institucija** laikysis ECB pateiktų gairių arba prašymų;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

— teikti ECB visą informaciją apie toje valstybėje narėje įsteigtas kredito įstaigas, kurios jam gali prireikti atliekant išsamų tų kredito įstaigų vertinimą.

c) atitinkama valstybė narė priėmė **atitinkamus** nacionalinės teisės aktus, siekdama užtikrinti, kad jos nacionalinė kompetentinga **valdžios** institucija **privalėtų** patvirtinti **visas** su kredito įstaigomis susijusias ECB prašomas priemones, kaip numatyta 5 dalyje.

4. 2 dalyje nurodytas sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Sprendimas taikomas praėjus 14 dienų po jo paskelbimo.

5. Jei ECB laikosi nuomonės, kad atitinkamos valstybės narės nacionalinė kompetentinga **valdžios** institucija **turėtų** patvirtinti su 1 dalyje nurodytomis užduotimis susijusią priemonę dėl kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ar mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės, jis teikia **nurodymus** šiai valdžios institucijai, nuroydamas atitinkamą **terminą**.

Šis laikotarpis yra ne trumpesnis nei 48 valandos, išskyrus tuos atvejus, kai siekiant išvengti nepataisomos žalos priemonę būtina **patvirtinti** skubiau. Atitinkamos valstybės narės kompetentinga **valdžios** institucija imasi **visų** reikiamų priemonių vykdydama 2 dalies c punkte nurodytą pareigą.

5a. ECB gali nuspręsti įspėti atitinkamą valstybę narę, kad glaudus bendradarbiavimas bus sustabdytas arba nutrauktas, jeigu nebus imtasi ryžtingų taisomųjų veiksmų šiais atvejais:

a) **jei, ECB nuomone**, atitinkama valstybė narė nebesilaiko 2 dalies a–c punktuose nustatytų sąlygų, arba

b) **jei, ECB nuomone**, valstybės narės nacionalinė kompetentinga **valdžios** institucija nevykdo 2 dalies c punkte nurodytos pareigos.

Jeigu tokių veiksmų nesiimama per 15 dienų nuo tokio įspėjimo pateikimo, ECB gali **sustabdyti arba** nutraukti glaudų bendradarbiavimą su ta valstybe narė.

Apie šį sprendimą pranešama atitinkamai valstybei narei jis paskelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Sprendime nurodoma data, nuo kurios jis taikomas, tinkamai atsižvelgiant į kredito įstaigų teisėtus interesus ir priežiūros veiksmingumą.

5b. Praėjus trejiems metams po ECB priimto sprendimo dėl glaudaus bendradarbiavimo nustatymo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, valstybė narė gali bet kuriuo metu paprašyti, kad ECB nutrauktų glaudų bendradarbiavimą. Prašyme paaiškinamos nutraukimo priežastys, įskaitant, atitinkamais atvejais, galimas reikšmingas neigiamas pasekmes valstybės narės fiskalinei atsakomybei. Tokiu atveju ECB nedelsdamas priima sprendimą dėl glaudaus bendradarbiavimo nutraukimo ir jame nurodo datą, nuo kurios jis taikomas – ne vėliau kaip po trijų mėnesių, deramai atsižvelgiant į kredito įstaigų priežiūros veiksmingumą ir teisėtus interesus. Sprendimas skelbiamas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

5c. Jei euro zonai nepriklausanti dalyvaujanti valstybė narė pagal 19 straipsnio 3 dalį informuoja ECB apie pagrįstą nesutikimą su Valdančiosios tarybos prieštaravimu dėl Priežiūros tarybos sprendimo projekto, Valdančioji taryba per 30 dienų laikotarpį pateikia savo nuomonę dėl valstybės narės pareikšto pagrįsto nesutikimo, nuroydamas tokio prieštaravimo priežastis, ir patvirtina arba atsiima savo prieštaravimą.

Jei Valdančioji taryba patvirtina savo prieštaravimą, euro zonai nepriklausanti dalyvaujanti valstybė narė gali informuoti ECB, kad jai nebus privalomas galimas sprendimas, susijęs su galimu Priežiūros tarybos iš dalies pakeisto sprendimo projektu.

ECB tokiu atveju, deramai atsižvelgdama į priežiūros veiksmingumą, apsvarsto galimybę sustabdyti arba nutraukti glaudų bendradarbiavimą su ta valstybe narė ir šiuo klausimu priima sprendimą.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

ECB visų pirma atsižvelgia į šiuos veiksnius:

- ar tai, kad bus nevykdomas toks sustabdymas arba nutraukimas, galėtų kelti pavojų BPM vientisumui arba turėti reikšmingų neigiamų pasekmių valstybių narių fiskalinei atsakomybei;
- ar toks sustabdymas arba nutraukimas galėtų turėti reikšmingų neigiamų pasekmių valstybės narės, kuri pranešė prieštaraujanti pagal 19 straipsnio 3 dalį, fiskalinei atsakomybei;
- ar jį tenkina, ar netenkina tai, kad atitinkama nacionalinė kompetentinga valdžios institucija patvirtino priemones:
  - a) kuriomis, ECB nuomone, užtikrinama, kad kredito įstaigoms valstybėje narėje, kuri informavo apie savo nepritarimą pagal ankstesnę dalį, nesudaromos palankesnės sąlygos nei kredito įstaigoms kitose dalyvaujančiose valstybėse narėse;
  - b) kurios, ECB nuomone, siekiant šio reglamento 1 straipsnyje nurodytų tikslų ir užtikrinant, kad būtų laikomasi atitinkamos Sąjungos teisės, yra vienodai veiksmingos kaip ir ankstesnėje pastraipoje nurodytas Valdančiosios tarybos sprendimas.

ECB šiuos veiksnius įtraukia į savo sprendimą ir praneša apie juos atitinkamai valstybei narei.

5d. Jei euro zonai nepriklausanti valstybė narė nesutinka su Priežiūros tarybos sprendimo projektu, ji, gavusi sprendimo projektą, per penkias darbo dienas informuoja Valdančiąją tarybą apie savo nesutikimą nurodydama jo priežastis. Valdančioji taryba tada per penkias darbo dienas priima sprendimą dėl šio klausimo, visapusiškai atsižvelgdama į tas priežastis, ir raštu paaiškina savo sprendimą atitinkamai valstybei nare. Atitinkama valstybė narė gali paprašyti, kad ECB iš karto nutrauktų glaudų bendradarbiavimą, ir jai kitas sprendimas nebus taikomas.

5e. Valstybė narė, kuri nutraukė glaudų bendradarbiavimą su ECB, negali pradėti naujo glaudaus bendradarbiavimo, kol nepraėjo treji metai nuo ECB sprendimo dėl glaudaus bendradarbiavimo nutraukimo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje dienos.

7 straipsnis

Tarptautiniai santykiai

Nedarydamas poveikio atitinkamai valstybių narių ir kitų Sąjungos institucijų ir organų, **įskaitant EBI**, kompetencijai, ECB gali užmegzti ryšius ir sudaryti administracinius susitarimus su priežiūros institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir trečiųjų šalių administracijomis, susijusius su šiuo reglamentu ECB pavestomis užduotimis, jei tai tinkamai derinama su EBI. Tokiais susitarimais nesukuriamos teisinės prievolės Sąjungai ir jos valstybėms narėms.

III skyrius

ECB įgaliojimai

8 straipsnis

Priežiūros ir tyrimo įgaliojimai

1. Išimtinai tik 4 straipsnio 1, 2 dalyse ir 4a straipsnio 2 dalyje jam pavestų užduočių vykdymo tikslais **█**, ECB dalyvaujančiose valstybėse narėse laikomas atitinkamai kompetentinga arba paskirtąja valdžios institucija **█**, kaip numatyta atitinkamoje Sąjungos teisėje.

Tuo pačiu išimtinu tikslu ECB **█** suteikiami visi šiame reglamente nustatyti įgaliojimai ir įpareigojimai. Jam taip pat suteikiami visi įgaliojimai ir įpareigojimai, kurie pagal atitinkamą Sąjungos teisę suteikiami kompetentingoms ir paskirtosioms valdžios institucijoms, jei šiame reglamente nenumatyta kitaip. Visų pirma ECB suteikiami šio skyriaus 1 ir 2 skirsniuose išvardyti įgaliojimai.

Tokiu mastu, koks yra būtinas šiuo reglamentu jam pavestoms užduotims vykdyti, ECB, teikdamas nurodymus, gali reikalauti, kad tos nacionalinės valdžios institucijos pasinaudotų savo įgaliojimais laikydamosi nacionalinėje teisėje nustatyty sąlygų, kai pagal šį reglamentą ECB nesuteikiami tokie įgaliojimai. Tos nacionalinės valdžios institucijos visapusiškai informuoja ECB apie šių įgaliojimų vykdymą.

█

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

2a. ECB vykdo 1 dalyje nurodytus įgaliojimus pagal 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus aktus. ECB ir nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos glaudžiai bendradarbiauja vykdydami savo atitinkamus priežiūros ir tyrimo įgaliojimus.

2b. Nukrypstant nuo 1 dalies, kredito įstaigų, įsteigtų valstybėse narėse, kurios pradėjo glaudžiai bendradarbiauti pagal 6 straipsnį, atžvilgiu ECB vykdo savo įgaliojimus pagal 6 straipsnį.

1 SKIRSNIS

Tyrimo įgaliojimai

9 straipsnis

Informacijos prašymai

1. **Nedarant poveikio 8 straipsnio 1 dalyje nurodytiems įgaliojimams ir laikantis atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytų sąlygų**, ECB gali reikalauti, kad toliau nurodyti juridiniai arba fiziniai asmenys, laikantis 4 straipsnio, pateiktų jam visą informaciją, reikalingą šiuo reglamentu jam pavestoms užduotims vykdyti, įskaitant periodiškai ir specialiu formatu teikiamą informaciją, skirtą priežiūros ir susijusiems statistikos tikslams:

- a) dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtos kredito įstaigos;
- b) dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtos finansų kontroliuojančiosios bendrovės;
- c) dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtos mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės;
- d) dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtos mišrią veiklą vykdančios kontroliuojančiosios bendrovės;
- e) asmenys, priklausantys a–d punktuose nurodytiems subjektams ;
- f) trečiosios šalys, kurioms a–d punktuose nurodyti subjektai yra perdavę funkcijas arba veiklą;

2. 1 dalyje nurodyti asmenys pateikia prašomą informaciją. **Profesinės paslapties nuostatos tų asmenų neatleidžia nuo pareigos teikti informaciją. Informacijos teikimas nelaikomas profesinės paslapties atskleidimu.**

2a. Tais atvejais, kai ECB gauna informaciją tiesiogiai iš 1 dalyje nurodytų juridinių ar fizinių asmenų, ji tą informaciją pateikia atitinkamoms nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms.

10 straipsnis

Bendrieji tyrimai

1. **Siekdamas vykdyti** šiuo reglamentu jam pavestas užduotis ir laikydamasis atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose išdėstytų kitų sąlygų, ECB gali atlikti visus būtinus su bet kuriuo 9 straipsnio 1 dalies a–f punktuose nurodytu dalyvaujančioje valstybėje narėje įsteigtu ar esančiu asmeniu susijusius tyrimus.

Tuo tikslu ECB turi teisę:

- a) reikalauti pateikti dokumentus;
- b) tikrinti 9 straipsnio 1 dalies a–f punktuose nurodytų asmenų buhalterines knygas ir dokumentus ir daryti tokių buhalterinių knygų ir dokumentų kopijas arba išrašus;
- c) gauti 9 straipsnio 1 dalies a–f punktuose nurodytų asmenų arba jų atstovų ar darbuotojų paaiškinimus raštu arba žodžiu;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

d) apklausti visus kitus asmenis **■**, kurie sutinka būti apklausti, siekiant gauti su tyrimo dalyku susijusios informacijos.

2. 9 straipsnio 1 dalies a–f punktuose **nurodytų asmenų atžvilgiu atliekami** ECB sprendimu **pradėti tyrimai**.

Jei asmuo trukdo tyrimui, dalyvaujančios valstybės narės, kurioje yra **atitinkamos** patalpos, **nacionalinė kompetentinga valdžios institucija pagal nacionalinę teisę** suteikia reikiamą pagalbą, įskaitant **11 ir 12 straipsniuose nurodytais atvejais, sudarydama palankesnes sąlygas** ECB patekti į 9 straipsnio 1 dalies a–f punktuose nurodytų juridinių asmenų verslo patalpas **■**, kad būtų galima pasinaudoti pirmiau nurodytomis teisėmis.

11 straipsnis

Patikrinimai vietoje

1. **Siekdamas vykdyti** šiuo reglamentu jam pavestas užduotis **ir laikydamasis kitų atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų sąlygų**, ECB, vadovaudamasis 12 straipsniu **ir pateikęs išankstinį pranešimą atitinkamai nacionalinei kompetentingai valdžios institucijai**, gali vykdyti visus būtinus 9 straipsnio 1 dalies a–f punktuose nurodytų juridinių asmenų **ir bet kurios įmonės, įtrauktos į konsoliduotąją priežiūrą, kurią vykdančią ECB pagal 4 straipsnio 1 dalies i punktą yra konsoliduotos priežiūros institucija**, verslo patalpų patikrinimus vietoje. Kai to reikia dėl tinkamo patikrinimų atlikimo ir veiksmingumo, ECB gali atlikti patikrinimus vietoje **iš anksto neperspėjęs tų juridinių asmenų**.

2. ECB **■** pareigūnai ir kiti ECB **įgalioji** asmenys patikrinimui vietoje atlikti gali patekti į visus juridinių asmenų, kurių atžvilgiu pagal ECB sprendimą atliekamas tyrimas, verslo patalpas bei teritoriją **ir jiems suteikiami visi** 10 straipsnio 1 dalyje **išvardyti įgaliojimai**.

3. 9 straipsnio 1 dalies a–f punktuose **nurodytų juridinių asmenų atžvilgiu atliekami** ECB sprendimu **pradėti patikrinimai** vietoje.

4. Valstybės narės, kurioje **turi būti** atliekamas patikrinimas, **nacionalinės** kompetentingos **valdžios** institucijos pareigūnai ir kiti jos įgalioji ar paskirti **lydintieji asmenys** ECB **prižiūrint ir koordinuojant** aktyviai padeda ECB **■** pareigūnams ir kitiems **ECB įgaliojantiems** asmenims. Tuo tikslu jiems suteikiami 2 dalyje nustatyti įgaliojimai. **Atitinkamos** dalyvaujančios valstybės narės **nacionalinės** kompetentingos **valdžios** institucijos pareigūnai taip pat **turi teisę** dalyvauti patikrinimuose vietoje.

5. Jei ECB **■** pareigūnai ir kiti **ECB įgalioji arba paskirti** lydintieji asmenys nustato, kad asmuo priešinasį pagal šį straipsnį nurodytam atlikti patikrinimui, **atitinkama** dalyvaujančios valstybės narės **nacionalinė** kompetentinga valdžios institucija suteikia jiems reikiamą **pagalbą pagal nacionalinę teisę**. **Tiek, kiek tai yra būtina patikrinimui atlikti, teikiant šią pagalbą, be kita ko, užplombuojamos bet kurios verslo patalpos ir buhalterinės knygos ar dokumentai. Jei atitinkama nacionalinė kompetentinga valdžios institucija neturi šio įgaliojimo, ji naudojasi savo įgaliojimais, kad paprašytų būtinos pagalbos kitų nacionalinių valdžios institucijų.**

12 straipsnis

Teisminės institucijos leidimas

1. Jeigu 11 straipsnio 1 **ir 2 dalyse** numatytam patikrinimui vietoje atlikti arba 11 straipsnio 5 dalyje numatytai paramai suteikti pagal nacionalines taisykles reikia teisminės institucijos leidimo, teikiamas prašymas tokiam leidimui gauti.

2. Jei pateikiamas prašymas 1 dalyje nurodytam leidimui gauti, nacionalinė teisminė institucija patikrina, ar ECB sprendimas yra autentiškas ir ar numatytos prievartos priemonės nėra savavališkos ar pernelyg didelės atsižvelgiant į patikrinimo dalyką. Tikrindama prievartos priemonių proporcingumą, nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti ECB pateikti išsamų paaiškinimą, **■** visų pirma **susijusį** su pagrindu, kuriuo remdamasis ECB įtaria esant **4 straipsnio 3 dalies**

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

pirmoje pastraipoje nurodytų aktų pažeidimų, su įtariamo pažeidimo sunkumu ir asmens, kurio atžvilgiu bus taikomos prievartos priemonės, dalyvavimo pobūdžiu. Vis dėlto nacionalinė teisminė institucija netikrina patikrinimo būtinumo ir nereikalauja, kad jai būtų pateikta ECB byloje esanti informacija. ECB sprendimo teisėtumą gali peržiūrėti tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

2 SKIRSNIS

Specialūs priežiūros įgaliojimai

13 straipsnis

Leidimas

1. Prašymas išduoti leidimą pradėti vykdyti dalyvaujančioje valstybėje narėje steigiamos kredito įstaigos veiklą teikiamas valstybės narės, kurioje steigiama kredito įstaiga, nacionalinėms kompetentingoms **valdžios** institucijoms, laikantis atitinkamoje nacionalinėje teisėje nustatytų reikalavimų.

1a. Jei prašymo pateikėjas atitinka visas tos valstybės narės **atitinkamoje** nacionalinėje teisėje nustatytas leidimų išdavimo sąlygas, nacionalinė kompetentinga **valdžios** institucija **per atitinkamoje nacionalinėje teisėje numatytą laikotarpį** priima **sprendimo** siūlyti ECB **suteikti** leidimą **projektą**. Apie **sprendimo projektą** pranešama ECB **ir prašymo išduoti leidimą pateikėjui**. **Kitais atvejais nacionalinė kompetentinga valdžios institucija prašymą išduoti leidimą atmeta.**

1b. Laikoma, kad ECB priima sprendimo projektą, nebent ECB pateikia prieštaravimą per ne ilgesnį nei 10 darbo dienų laikotarpį, kuris tinkamai pagrįstais atvejais gali būti pratęstas vieną kartą tokiam pačiam laikotarpiui. ECB prieštaravimą dėl sprendimo projekto pateikia tik tais atvejais, jei nėra įvykdytos atitinkamoje Sąjungos teisėje nustatytos leidimų išdavimo sąlygos. Atmetimo priežastis ECB nurodo raštu.

1c. Apie pagal 1a ir 1b dalis priimtą sprendimą nacionalinė kompetentinga valdžios institucija praneša prašymo išduoti leidimą pateikėjui.

2. **Laikydamasis 2a dalies ir pasikonsultavęs su dalyvaujančios valstybės narės, kurioje įsteigta kredito įstaiga, nacionaline kompetentinga valdžios institucija, atitinkamoje** Sąjungos teisėje nustatytais atvejais ECB gali panaikinti leidimą savo iniciatyva arba pasiūlius dalyvaujančios valstybės narės, kurioje įsteigta kredito įstaiga, nacionalinei kompetentingai **valdžios** institucijai. **Šiomis konsultacijomis visų pirma užtikrinama, kad prieš priimdamas sprendimus dėl panaikinimo, ECB nacionalinėms valdžios institucijoms duos pakankamai laiko priimti sprendimą dėl būtinų taisomųjų veiksmų, įskaitant galimas pertvarkymo priemones, ir į jas atsižvelgia.**

Jei pagal 1 dalį leidimą išduoti pasiūliusi nacionalinė kompetentinga **valdžios** institucija laikosi nuomonės, kad remiantis atitinkama nacionaline teise leidimą reikia panaikinti, ji **pateikia** ECB tokį pasiūlymą. Tokiu atveju ECB **priima sprendimą dėl siūlomo panaikinimo visapusiškai atsižvelgdamas į nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos pasiūlytą panaikinimo pagrindimą.**

2a. Tol, kol nacionalinės valdžios institucijos yra kompetentingos pertvarkyti kredito įstaigas, tais atvejais, kai jos laikosi nuomonės, kad leidimo panaikinimas darytų neigiamą poveikį tinkamam veiksmų, būtinų pertvarkymui arba finansiniam stabilumui užtikrinti, įgyvendinimui arba šiems veiksams, jos tinkamai praneš ECB apie savo prieštaravimą ir išsamiai paaiškins neigiamą poveikį, kurį galėtų padaryti panaikinimas. Tais atvejais su nacionalinėmis valdžios institucijomis sutartą laikotarpį ECB nepradeda panaikinimo procedūros. ECB gali nuspręsti pratęsti tą laikotarpį, jei laikosi nuomonės, kad buvo pasiekta pakankama pažanga. Tačiau jei ECB, priimdamas pagrįstą sprendimą, nustato, kad nacionalinės valdžios institucijos neįgyvendino finansiniam stabilumui užtikrinti reikalingų tinkamų veiksmų, leidimai panaikinami nedelsiant.

13a straipsnis

Pakankamų akcijų paketų įsigijimų įvertinimas

1. **Nedarant poveikio 4 straipsnio 1 dalies b punkte numatytoms išimtims, visi pranešimai apie dalyvaujančioje valstybėje narėje įsteigtos kredito įstaigos pakankamo akcijų paketo įsigijimą ir visa susijusi informacija pateikiama valstybės narės, kurioje įsteigta kredito įstaiga, nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms, laikantis**

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytais aktais grindžiamoje nacionalinėje teisėje nustatytų reikalavimų.

2. Nacionalinė kompetentinga valdžios institucija įvertina pasiūlytą įsigijimą ir pranešimą bei pasiūlymą dėl sprendimo prieštarauti arba neprieštarauti įsigijimui, grindžiamus 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytuose aktuose nustatytais kriterijais, pateikia ECB ne vėliau kaip prieš dešimt darbo dienų iki atitinkamoje Sąjungos teisėje nustatyto atitinkamo įvertinimo laikotarpio pabaigos ir padeda ECB pagal 5 straipsnį.

3. ECB nusprendžia, ar prieštarauti įsigijimui pagal atitinkamoje Sąjungos teisėje nustatytus įvertinimo kriterijus, pagal šioje teisėje nustatytą procedūrą ir laikantis joje nustatytų įvertinimo laikotarpių.

13b straipsnis

Priežiūros įgaliojimai

1. Siekiant, kad būtų vykdomos 4 straipsnio 1 dalyje nurodytos užduotys ir nedarant poveikio kitiems ECB suteiktiems įgaliojimams, ECB turi 2 dalyje nustatytus įgaliojimus reikalauti, kad dalyvaujančių valstybių narių kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ar mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės ankstyvajame etape imtųsi reikalingų priemonių atitinkamoms problemoms spręsti, susidarius kurioms nors iš šių aplinkybių:

- a) kredito įstaiga nevykdo 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytuose aktuose nustatytų reikalavimų;
- b) ECB turi įrodymų, kad kredito įstaiga per kitus 12 mėnesių gali pažeisti 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytuose aktuose nustatytus reikalavimus;
- c) pagal 4 straipsnio 1 dalies g punktą atliekant priežiūrinį tikrinimą nustatčius, kad kredito įstaigose įgyvendintos priemonės, strategijos, procesai bei mechanizmai ir jos turimos nuosavos lėšos bei likvidumas neužtikrina patikimo jos rizikos valdymo ir padengimo.

2. Nepaisant 8 straipsnio 1 dalyje išdėstytų nuostatų, ECB turi šiuos įgaliojimus:

- a) reikalauti, kad įstaigos turėtų nuosavų lėšų, viršijančių 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytuose aktuose nustatytą kapitalo poreikį, susijusių su rizikos elementais ir rizika, kuriai netaikomi atitinkami Sąjungos aktai;
- b) reikalauti, kad būtų sustiprintos priemonės, strategija, procesai ir mechanizmai;
- c) reikalauti, kad įstaigos pateiktų priežiūros reikalavimų laikymosi atkūrimo planą pagal 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus aktus ir nustatytų galutinį jo įgyvendinimo terminą, įskaitant to plano patobulinimus taikymo srities ir galutinio termino atžvilgiu;
- d) reikalauti, kad įstaigos taikytų specialią atidėjinių politiką arba turto tvarkymo tvarką nuosavų lėšų poreikio atžvilgiu;
- e) uždrausti arba apriboti veiklą, sandorius arba įstaigų tinklus arba reikalauti sumažinti investicijas į veiklą, kuri kelia pernelyg didelę riziką įstaigos patikimumui;
- f) reikalauti sumažinti įstaigų veiklai, produktams ir sistemoms būdingą riziką;
- g) reikalauti, kad įstaigos ribotų kintamąją atlyginimo dalį kaip procentinę grynujų pajamų dalį, jeigu ji nesuderinama su patikimos kapitalo bazės išlaikymu;
- h) reikalauti, kad įstaigos naudotų grynąjį pelną nuosavoms lėšoms sustiprinti;
- i) apriboti arba uždrausti įstaigos atliekamą paskirstymą įstaigos akcininkams, nariams arba papildomų 1 lygio priemonių turėtojams, jeigu dėl šio draudimo įstaiga nepradės neįvykdyti įsipareigojimų;

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- j) *nustatyti papildomus arba dažnesnio ataskaitų teikimo reikalavimus, įskaitant ataskaitas apie kapitalo ir likvidumo padėtį;*
- k) *nustatyti specialius likvidumo reikalavimus, įskaitant terminų nesutapimų turto ir įsipareigojimų atžvilgiu apribojimus;*
- l) *reikalauti atskleisti papildomą informaciją;*
- m) *bet kuriuo metu iš kredito įstaigų valdymo organų pašalinti narius, kurie neatitinka 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytuose aktuose nustatytų reikalavimų.*

14 straipsnis

Priimančiųjų valdžios institucijų įgaliojimai ir bendradarbiavimas vykdant konsoliduotą priežiūrą

1. *Atitinkamoje Sąjungos teisėje, reglamentuojančioje kredito įstaigas, norinčias įsteigti filialą arba pasinaudoti laisve teikti paslaugas bei vykdyti veiklą kitos valstybės narės teritorijoje, ir susijusioje su buveinės bei priimančiųjų valstybių narių atitinkamais įgaliojimais, nustatytas procedūras* ■ *dalyvaujančios valstybės narės taiko tik tais atvejais, kai vykdomos šio reglamento 4 straipsniu ECB nepavestos užduotys.*
2. *Atitinkamoje Sąjungos teisėje išdėstytos nuostatos, susijusios su įvairių valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų bendradarbiavimu vykdant konsoliduotą priežiūrą* ■, *netaikomos, jei ECB yra vienintelė dalyvaujanti kompetentinga institucija.*
- 2a. *Vykdydamas savo užduotis, apibrėžtas 4 ir 4a straipsniuose, ECB užtikrina deramą visų dalyvaujančių valstybių narių pusiausvyrą pagal 5 straipsnio 8 dalį ir, palaikydamas santykius su nedalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, užtikrina buveinės ir priimančiųjų valstybių narių pusiausvyrą, nustatytą atitinkamoje Sąjungos teisėje.*

15 straipsnis

Administracinės sankcijos

1. Jei kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ar mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės sąmoningai arba per aplaidumą pažeidžia *atitinkamuose* tiesiogiai taikomuose Sąjungos teisės aktuose nustatytą reikalavimą ir kai už šį pažeidimą pagal *atitinkamą* Sąjungos teisę kompetentingos valdžios institucijos gali skirti administracines pinigines sankcijas, vykdydamas šiuo reglamentu jam pavestas užduotis ECB gali skirti administracines pinigines sankcijas, kurių suma būtų iki dviejų kartų didesnė už dėl pažeidimo gauto pelno ar išvengtų nuostolių sumą, *kai šias sumas galima nustatyti*, arba kurios sudarytų iki 10 % juridinio asmens bendros metinės apyvartos, *kaip nustatyta atitinkamoje Sąjungos teisėje*, praėjusiais finansiniais metais, *arba kitas tokias pinigines sankcijas, kurios gali būti numatytos atitinkamoje Sąjungos teisėje.*
2. Jeigu juridinis asmuo yra patronuojančiosios įmonės patronuojamoji įmonė, **1 dalyje nurodyta** bendra metine apyvarta laikoma bendra metinė apyvarta, nurodyta pagrindinės patronuojančiosios įmonės praėjusių finansinių metų konsoliduotojoje finansinėje ataskaitoje.
3. Taikomos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Spręsdamas, ar skirti sankciją, ir nustatydamas tinkamą sankciją ECB *veikia pagal 8 straipsnio 2a dalį.*
4. ECB taiko šį straipsnį laikydamasis **4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų aktų, atitinkamais atvejais įskaitant Tarybos reglamente** (EB) Nr. 2532/98 *nustatytas procedūras.*
5. 1 dalyje nenumatytais atvejais ECB, jei to reikia šiuo reglamentu jam pavestoms užduotims vykdyti, gali *pareikalauti, kad nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos pradėtų procedūras* siekiant *imtis veiksmų*, kad būtų *užtikrintas tinkamų sankcijų skyrimas pagal 4 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus aktus arba atitinkamus nacionalinės teisės aktus, kuriais pavedamos specialios užduotys, kurių vykdyti šiuo metu nereikalaujama Sąjungos teisėje.* Nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų taikomos sankcijos *turės* būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

Pirmoji pastraipa pirmiausia taikoma piniginiams sankcijoms, kurios skiriamos kredito įstaigoms, finansų kontroliuojančiosioms bendrovėms ar mišrią veiklą vykdančioms finansų kontroliuojančiosioms bendrovėms už nacionalinės teisės, į kurią perkeliamos atitinkamos ES direktyvos, pažeidimus, ir bet kurioms administracinėms sankcijoms arba priemonėms, kurios turi būti skirtos *kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ar mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės* valdybos nariams arba visiems kitiems pagal nacionalinę teisę už kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ar mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės atliktą pažeidimą atsakingiems asmenims.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

6. ECB **█** paskelbia informaciją apie 1 dalyje **nurodytas sankcijas, nepaisant to, ar dėl jų pateiktas skundas, atitinkamoje Sąjungos teisėje nustatytais atvejais ir laikantis joje nustatytų sąlygų.**
7. **Nedarant poveikio** 1–6 dalims, ECB, vykdydamas šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, už ECB reglamentų arba sprendimų pažeidimus gali skirti sankcijas pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2532/98.

█

IV skyrius

Organizaciniai principai

16 straipsnis

Nepriklausomumas

1. Vykdydamas šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, ECB **ir pagal bendrą priežiūros mechanizmą veikiančios nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos** veikia nepriklausomai. **Priežiūros tarybos ir iniciatyvinio komiteto nariai veikia nepriklausomai ir objektyviai, vadovaudamiesi tik visos Sąjungos interesais, neprašo Sąjungos institucijų ar įstaigų, kurios nors valstybės narės vyriausybės ar bet kokios kitos viešosios arba privačiosios įstaigos nurodymų ir jais nesivadovauja.**
2. Sąjungos institucijos, įstaigos, **organai** ir agentūros ir valstybių narių vyriausybės **ir visos kitos įstaigos** pripažįsta šį nepriklausomumą.
- 2a. **Priežiūros tarybai išnagrinėjus poreikį parengti elgesio kodeksą, Valdančioji taryba nustato ir paskelbia ECB darbuotojams ir vadovams, kurie vykdo bankininkystės priežiūrą, skirtą elgesio kodeksą, visų pirma susijusį su interesų konfliktu.**

17 straipsnis

Atskaitomybė ir ataskaitų teikimas

1. Remiantis šiuo skyriumi, už šio reglamento įgyvendinimą ECB atsiskaito Europos Parlamentui ir Tarybai.
- 1a. ECB kasmet Europos Parlamentui, Taryba, Komisijai ir Euro grupei pateikia šiuo reglamentu jam pavestų užduočių vykdymo ataskaitą, įskaitant informaciją apie 24 straipsnyje nurodytų priežiūros mokesčių numatomą struktūrą ir sumą raidą.
- 1b. ECB Priežiūros tarybos pirmininkas tą ataskaitą viešai pateikia Europos Parlamentui ir Euro grupei, dalyvaujant bet kurios dalyvaujančios valstybės narės, kurios valiuta nėra euro, atstovams.
- 1c. Euro grupės prašymu Euro grupė gali išklausti ECB Priežiūros tarybos pirmininką priežiūros užduočių vykdymo klausimais, dalyvaujant bet kurios dalyvaujančios valstybės narės, kurios valiuta nėra euro, atstovams.
- 1d. Europos Parlamento prašymu Priežiūros tarybos pirmininkas dalyvauja kompetentingų Parlamento komitetų surengtame klausyme Priežiūros tarybos priežiūros užduočių vykdymo klausimais.
- 1e. ECB, laikydamasis Euro grupės procedūrų ir dalyvaujant bet kurių dalyvaujančių valstybių narių, kurios valiuta nėra euro, atstovams, žodžiu arba raštu atsako į jam pateiktus Europos Parlamento arba Euro grupės klausimus.
- 1f. Kai Europos Audito Rūmai pagal ECB statuto 27 straipsnio 2 dalį nagrinėja ECB valdymo veiklos efektyvumą, jie taip pat atsižvelgia į pagal šį reglamentą ECB pavestas priežiūros užduotis.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

1 g. Paprašius Priežiūros tarybos pirmininkas rengia konfidencialias uždaras žodines diskusijas su Europos Parlamento kompetentingo komiteto pirmininku ir pirmininko pavaduotojais apie jos vykdomas priežiūros užduotis, jei tokių diskusijų reikia, kad būtų galima vykdyti Europos Parlamento įgaliojimus pagal Sutartį. Europos Parlamentas ir ECB sudaro susitarimą dėl išsamių tokių diskusijų organizavimo sąlygų, kad būtų užtikrintas visiškas konfidencialumas vadovaujantis Europos Centriniam Bankui kaip kompetentingai institucijai pagal atitinkamą Sąjungos teisę nustatytais konfidencialumo įpareigojimais.

1h. ECB sąžiningai bendradarbiauja Parlamentui atliekant visus tyrimus pagal Sutartį. ECB ir Parlamentas sudaro atitinkamus susitarimus dėl demokratinės atskaitomybės vykdymo ir šiuo reglamentu ECB pavestų užduočių vykdymo priežiūros praktinių sąlygų. Tie susitarimai, be kita ko, apima galimybę susipažinti su informacija, bendradarbiavimą atliekant tyrimus ir informaciją apie pirmininko išrinkimo procedūrą.

17a straipsnis

Nacionaliniai parlamentai

1. Teikdamas 17 straipsnio 2 dalyje numatytą ataskaitą, ECB tą ataskaitą taip pat išsiunčia tiesiogiai dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniams parlamentams.

Nacionaliniai parlamentai gali pateikti ECB savo pagrįstas pastabas dėl tos ataskaitos.

2. Dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniai parlamentai, pasitelkdami savo procedūras, gali prašyti ECB atsakyti raštu į visas jų ECB pateiktas pastabas arba klausimus, susijusius su ECB funkcijomis pagal šį reglamentą.

3. Dalyvaujančios valstybės narės nacionalinis parlamentas gali pakviesti Priežiūros tarybos pirmininką arba narį kartu su nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos atstovu dalyvauti nuomonių pasikeitime dėl tos valstybės narės kredito įstaigų priežiūros.

4. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų atskaitomybei nacionaliniams parlamentams pagal nacionalinę teisę už šiuo reglamentu ECB nepavestų užduočių vykdymą ir už jų veiklos vykdymą pagal 5 straipsnį.

17b straipsnis

Tinkamas priežiūros sprendimų priėmimo procesas

1. Prieš priimdamas priežiūros sprendimus pagal 4 straipsnį ir 2 skirsnį, ECB suteikia asmenims, kurių atžvilgiu vykdoma procedūra, galimybę būti išklaustytiems. ECB savo sprendimus pagrindžia tik tais prieštaravimais, dėl kurių atitinkamos šalys galėjo pareikšti pastabų.

Pirma pastraipa netaikoma, jei būtina imtis skubių veiksmy, kad nebūtų padaryta didelė žala finansų sistemai. Tokiu atveju ECB gali priimti laikiną sprendimą, o atitinkamiems asmenims suteikia galimybę būti išklaustytiems kuo greičiau po sprendimo priėmimo.

2. Procedūros metu visapusiškai gerbiamos atitinkamų asmenų teisės į gynybą. Jiems suteikiama teisė susipažinti su ECB byla atsižvelgiant į teisėtą kitų asmenų interesą apsaugoti savo verslo paslaptis. Teisė susipažinti su byla netaikoma konfidencialiai informacijai.

ECB sprendimuose nurodomos juos pagrindžiančios priežastys.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

17c straipsnis

Pranešimas apie pažeidimus

ECB užtikrina, kad būtų nustatytos veiksmingos pranešimų apie kreditų įstaigų, finansų kontroliuojančiųjų bendrovių ar mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių arba kompetentingų valdžios institucijų įvykdytus 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų teisės aktų pažeidimus teikimo priemonės, įskaitant konkrečias pranešimų apie pažeidimus priėmimo ir jų nagrinėjimo procedūras. Tokios procedūros turi atitikti atitinkamus ES teisės aktus ir jomis užtikrinama, kad būtų laikomasi šių principų: apie pažeidimus pranešusiems asmenims suteikiama tinkama apsauga, [...] apsaugomi asmens duomenys ir užtikrinama tinkama kaltinamųjų apsauga [...].

17d straipsnis

Administracinė peržiūros valdyba

1. ECB įsteigia Administracinę peržiūros valdybą, kuri atliktų sprendimų, ECB priimtų vykdamas šiuo reglamentu jam suteiktus įgaliojimus, vidaus administracinę peržiūrą, gavusi pagal 5 dalį pateiktą prašymą atlikti peržiūrą. Vidaus administracinės peržiūros taikymo sritis apima tokių sprendimų procedūrinę ir materialinę atitiktį šiam reglamentui.

2. Administracinę peržiūros valdybą sudaro penki neprikaištingos reputacijos asmenys iš valstybių narių, turintys dokumentais įrodytą atitinkamą žinių ir profesinės patirties, įskaitant patirtį vykdyti priežiūrą, kuri būtų pakankamai aukšto lygio ir įgyta su bankininkyste susijusiose arba kitose finansinių paslaugų srityse, išskyrus dabartinius ECB darbuotojus ir kompetentingų valdžios institucijų arba kitų nacionalinių ar Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų dabartinius darbuotojus, kurie dalyvauja Europos Centriniam Bankui vykdamas užduotis pagal šiuo reglamentu jam suteiktus įgaliojimus. Administracinė peržiūros valdyba turi pakankamai išteklių ir kompetencijos, kad įvertintų, kaip ECB vykdo įgaliojimus pagal šį reglamentą. Administracinės peržiūros valdybos narius ir du pakaitinius narius penkerių metų kadencijai, kuri gali būti vieną kartą pratęsta, paskelbus viešą kvietimą dalyvauti konkurse Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, skiria ECB. Jų nevaržo jokie nurodymai.

3. Administracinė peržiūros valdyba sprendimus priima ne mažiau kaip trijų iš penkių jos narių balsų dauguma.

4. Peržiūros valdybos nariai veikia nepriklausomai ir vadovaudamiesi viešuoju interesu. Šiuo tikslu jie pateikia viešą įsipareigojimų deklaraciją ir viešą interesų deklaraciją, kurioje nurodomi visi tiesioginiai arba netiesioginiai interesai, kurie galėtų būti laikomi trukdančiais jų nepriklausomumui, arba tai, kad tokių interesų nėra.

5. Visi fiziniai ar juridiniai asmenys 1 dalyje nurodytais atvejais gali prašyti peržiūrėti jiems skirtą arba tiesiogiai ir asmeniškai su jais susijusį ECB sprendimą pagal šį reglamentą. Prašymas peržiūrėti 7 dalyje nurodytą Valdanciosios tarybos sprendimą yra nepriimtinas.

6. Prašymas atlikti peržiūrą, įskaitant jo pagrindimą, pateikiamas raštu ECB atitinkamai per vieną mėnesį nuo pranešimo apie sprendimą peržiūros prašančiam asmeniui dienos arba, jei tai nebuvo padaryta, per vieną mėnesį nuo tos dienos, kurią tas asmuo sužinojo apie sprendimą.

7. Priėmusi sprendimą dėl peržiūros priimtimumo, Administracinė peržiūros valdyba pareiškia nuomonę per klausimo skubai proporcingą laikotarpį ir ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo gavimo bei perduoda klausimą Priežiūros tarybai, kad ji parengtų naują sprendimo projektą. Priežiūros taryba atsižvelgia į Administracinės peržiūros valdybos nuomonę ir nedelsdama Valdancijai tarybai pateikia naują sprendimo projektą. Naujo sprendimo projektu pirminis sprendimas panaikinamas, pakeičiamas tapataus turinio sprendimu arba pakeičiamas iš dalies pakeistu sprendimu. Naujo sprendimo projektas laikomas priimtu, jei Valdancioji taryba nepateikia prieštaravimų per ne ilgesnį kaip dešimties darbo dienų laikotarpį.

8. Dėl pagal 5 dalį pateikto prašymo atlikti peržiūrą sprendimo vykdymas nesustabdomas. Tačiau Valdancioji taryba, remdamasi Administracinės peržiūros valdybos pasiūlymu, gali sustabdyti užginčyto sprendimo taikymą, jeigu mano, kad to reikia dėl susiklosčiusių aplinkybių.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

9. **Administracinės peržiūros valdybos pareikšta nuomonė, Priežiūros tarybos pateiktas naujas sprendimo projektas ir Valdančiosios tarybos priimtas sprendimas pagal šį straipsnį yra pagrindžiami ir apie juos pranešama šalims.**
10. **ECB priima sprendimą, kuriuo nustatomos Administracinės tarybos veiklos taisyklės.**
11. **Šiuo straipsniu nedaromas poveikis teisei iškelti bylą Europos Sąjungos Teisingumo Teisme pagal Sutartis.**

18 straipsnis

Atskyrimas nuo pinigų politikos funkcinės srities

1. Vykdymas šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, ECB siekia tik šiame reglamente nurodytų tikslų.
2. Šiuo reglamentu jam pavestas užduotis ECB vykdo nedarydamas **poveikio savo užduotims, susijusioms su pinigų politika**, ir **atskirai nuo šių ir kitų užduočių**. Šiuo reglamentu ECB pavestos užduotys netrukdo **jam vykdyti su pinigų politika susijusių užduočių ir nėra jų sąlygojamos. Be to, šiuo reglamentu ECB pavestos užduotys netrukdo jam vykdyti su Europos sisteminės rizikos valdyba susijusių užduočių ar kitų užduočių**. ECB Europos Parlamentui ir Tarybai teikia ataskaitas dėl to, kaip ji laikosi šios nuostatos. Šiuo reglamentu ECB pavestos užduotys nedaro poveikio vykdomai pinigų politikos šalių mokumo stebėsenai.

Darbuotojai, kurie vykdo ECB šiuo reglamentu pavestas užduotis, organizacijos struktūroje atskiriami nuo darbuotojų, vykdančių kitas ESB pavestas užduotis, ir jų ataskaitos teikiamos atskirai.

3. 1 ir 2 dalių tikslais ECB priima **ir viešai paskelbia** reikalingas vidaus taisykles, įskaitant profesinės paslapties saugojimo **ir keitimosi informacija tarp dviejų funkcinių sričių** taisykles.

3a. ECB užtikrina, kad Valdančioji taryba veiktų visiškai atskirdama pinigų politikos ir priežiūros funkcijas. Toks atskyrimas, be kita ko, reiškia, kad rengiami visiškai atskiri posėdžiai ir darbotvarkės.

3b. Kad būtų užtikrintas pinigų politikos ir priežiūros užduočių atskyrimas, ECB sudaro tarpininkavimo komisiją. Ši komisija sprendžia klausimus, susijusius su atitinkamų dalyvaujančių valstybių narių kompetentingų valdžios institucijų pareikštomis skirtingomis nuomonėmis dėl Valdančiosios tarybos prieštaravimo Priežiūros tarybos sprendimo projektui. Šią komisiją sudaro po vieną dalyvaujančių valstybių narių atstovą, kurį kiekviena valstybė narė išrenka iš Valdančiosios tarybos ir Priežiūros tarybos narių; ji sprendimus priima paprasta balsų dauguma ir kiekvienas narys turi vieną balsą. ECB priima ir paskelbia reglamentą, kuriuo sukuriama tokia tarpininkavimo komisija ir nustatomos jos darbo tvarkos taisyklės.

19 straipsnis

Priežiūros taryba

1. Už ECB pavestų užduočių planavimą ir vykdymą visapusiškai atsako vidaus įstaiga, kurią sudaro jos pirmininkas ir pavaduotojas, paskirti pagal 1b dalį, ir keturi ECB atstovai, paskirti pagal 1d dalį, ir vienas kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės už kredito įstaigų priežiūrą atsakingos nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos atstovas (toliau – Priežiūros taryba). Visi Priežiūros tarybos nariai veikia visos Sąjungos interesų labui.

Kai kompetentinga valdžios institucija nėra centrinis bankas, šioje dalyje nurodytas Priežiūros tarybos narys gali nuspręsti pakviesti dalyvauti valstybės narės centrinio banko atstovą. 1e dalyje nustatytos balsavimo procedūros tikslais vienos valstybės narės valdžios institucijų atstovai kartu laikomi vienu nariu.

- 1a. Skiriant Priežiūros tarybos narius pagal šį reglamentą laikomasi lyčių pusiausvyros, patirties ir kvalifikacijos principų.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

1b. Išklausęs Priežiūros tarybą, ECB pateikia pasiūlymą dėl pirmininko ir pirmininko pavaduotojo skyrimo Europos Parlamentui patvirtinti. Patvirtinus šį pasiūlymą, Taryba priima įgyvendinimo sprendimą skirti Priežiūros tarybos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Pirmininkas renkamas iš asmenų, turinčių pripažintą padėtį ir patirties bankininkystės ir finansų reikaluose ir kurie nėra Valdančiosios tarybos nariai, taikant atviros atrankos procedūrą, apie kurią tinkamai informuojamas Europos Parlamentas ir Taryba. Priežiūros tarybos pirmininko pavaduotojas renkamas iš ECB Vykdomosios valdybos narių. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, neatsižvelgdama į Tarybos narių, kurie nėra dalyvaujančios valstybės narės, balsavimo rezultatus.

Paskirtas pirmininkas yra visu etatu dirbantis specialistas ir negali eiti jokių kitų pareigų nacionalinėse kompetentingose valdžios institucijose. Jo kadencija yra penkeri metai ir ji neatnaujinama.

1c. Jei Priežiūros tarybos pirmininkas nebeatitinka šioms pareigoms nustatytų sąlygų arba jei jis kaltas dėl sunkaus nusižengimo, Taryba, gavusi ECB pasiūlymą, kurį patvirtino Parlamentas, gali priimti įgyvendinimo sprendimą pašalinti pirmininką iš pareigų. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, neatsižvelgdama į Tarybos narių, kurie nėra dalyvaujančios valstybės narės, balsavimo rezultatus.

Po to, kai Priežiūros tarybos pirmininko pavaduotojas pagal ECB ir ECBS statuto nuostatas atstatydinamas iš Vykdomosios valdybos narių, Taryba, gavusi ECB pasiūlymą, kurį patvirtino Europos Parlamentas, gali priimti įgyvendinimo sprendimą pašalinti pirmininko pavaduotoją iš pareigų. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma, neatsižvelgdama į Tarybos narių, kurie nėra dalyvaujančios valstybės narės, balsavimo rezultatus.

Šiais tikslais Europos Parlamentas arba Taryba gali informuoti ECB, kad, jų nuomone, Priežiūros tarybos pirmininko arba pirmininko pavaduotojo pašalinimo iš pareigų sąlygos yra įvykdytos; ECB pateikia atsakymą.

1d. Valdančiosios tarybos paskirti keturi ECB atstovai nevykdo pareigų, tiesiogiai susijusių su ECB pinigų politikos funkcijomis. Visi ECB atstovai turi balsavimo teises.

1e. Priežiūros taryba sprendimus priima paprasta savo narių balsų dauguma. Kiekvienas narys turi vieną balsą. Balsams pasiskirsčius po lygiai, pirmininko balsas yra lemiamas.

1f. Nukrypstant nuo 1e dalies, Priežiūros taryba priima sprendimus dėl reglamentų pagal 4 straipsnio 3 dalį priėmimo kvalifikuota savo narių balsų dauguma, kaip apibrėžta Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 4 dalyje ir Protokolo (Nr. 36) dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų 3 straipsnyje, narių, atstovaujančių dalyvaujančių valstybių narių valdžios institucijoms, atveju. Kiekvienas iš keturių Valdančiosios tarybos paskirtų ECB atstovų turi balsą, prilygstantį kitų narių balsų medianai.

1 g. Nedarant poveikio 5 straipsnio nuostatomis, Priežiūros taryba atlieka parengiamąjį darbą, susijusį su ECB pavestomis priežiūros užduotimis, ir pateikia ECB Valdančiajai tarybai užbaigtus sprendimų, kuriuos ji turi priimti, projektus laikydamasi ECB nustatytos procedūros. Sprendimų projektai bus tuo pačiu metu perduodami atitinkamų valstybių narių nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms. Sprendimo projektas bus laikomas priimtu, jei Valdančioji taryba nepateiks prieštaravimų per laikotarpį, kuris turi būti nustatytas pirmiau nurodytoje procedūroje, bet kuris neviršija 10 darbo dienų laikotarpio. Tačiau, jei euro zonai nepriklausanti dalyvaujanti valstybė narė nesutinka su Priežiūros tarybos sprendimo projektu, taikoma 6 straipsnio 5d dalyje nurodyta procedūra. Skubiais atvejais pirmiau nurodytas laikotarpis neviršija 48 valandų. Jei Valdančioji taryba pateikia prieštaravimų dėl sprendimo projekto, prieštaravimo priežastis ji išdėsto raštu, visų pirma nurodo susirūpinimą dėl pinigų politikos keliančius klausimus. Jei Valdančiajai tarybai paprieštaravus sprendimas pakeičiamas, euro zonai nepriklausanti valstybė narė gali informuoti ECB apie savo pagrįstą nesutikimą su prieštaravimu, tada bus taikoma 6 straipsnio 5c dalyje nurodyta procedūra.

1h. Priežiūros tarybai vykdyti veiklą padeda Sekretoriatas, kuris, be kita ko, nuolat padeda rengti posėdžius.

1i. Priežiūros taryba, balsuodama pagal 1e dalyje nustatytą taisyklę, iš savo narių sudaro mažesnės sudėties iniciatyvinį komitetą, kuris jai padėtų vykdyti veiklą, be kita ko, padėtų rengti posėdžius.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

Priežiūros tarybos iniciatyvinis komitetas neturi sprendimų priėmimo įgaliojimų. Iniciatyviniam komitetui pirmininkauja Priežiūros tarybos pirmininkas arba išskirtiniais pirmininko nebuvimo atvejais pirmininko pavaduotojas. Nustatant iniciatyvinio komiteto sudėtį turi būti užtikrinama tinkama pusiausvyra tarp nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų ir jų rotacija. Ji sudaro ne daugiau kaip dešimt narių, įskaitant pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir vieną papildomą ECB atstovą. Iniciatyvinis komitetas vykdo parengiamąsias užduotis visos Sąjungos naudai ir visapusiškai skaidriai bendradarbiauja su Priežiūros taryba.

6. Europos Komisijos atstovas *gavęs kvietimą* Priežiūros tarybos posėdžiuose gali dalyvauti stebėtojo teisėmis. *Stebėtojai neturi teisės susipažinti su konfidencialia informacija, susijusia su atskiromis įstaigomis.*

7. Valdančioji taryba *patvirtina vidaus taisykles, kuriose išsamiai nustatomi jos santykiai su Priežiūros taryba. Priežiūros taryba, balsuodama pagal 1e dalyje nustatytą taisyklę, taip pat patvirtina savo darbo tvarkos taisykles. Abu taisyklių rinkiniai skelbiami viešai. Priežiūros tarybos darbo tvarkos taisyklėmis visoms dalyvaujančioms valstybėms narėms užtikrinamos vienodos sąlygos.*

20 straipsnis

Profesinė paslaptis ir keitimasis informacija

1. Priežiūros prievoles vykdytys Priežiūros tarybos nariai, ECB darbuotojai *ir dalyvaujančių valstybių narių deleguoti darbuotojai* net jas įvykdę laikosi profesinės paslapties reikalavimų, nustatytų *ECBS ir ECB statuto* 37 straipsnyje ir atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose.

ECB užtikrina, kad asmenims, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai, nuolat ar kartais teikia paslaugas, susijusias su priežiūros užduočių vykdymu, būtų taikomi lygiaverčiai profesinės paslapties reikalavimai.

2. *Laikantis atitinkamoje Sąjungos teisėje* nustatytų apribojimų ir sąlygų, *vykdant* šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, ECB *leidžiama* keistis informacija su nacionalinėmis arba Europos institucijomis ir įstaigomis tais atvejais, kai pagal *atitinkamą* Sąjungos teisę *nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms leidžiama* atskleisti informaciją *šioms subjektams* arba kai valstybės narės pagal *atitinkamą* Sąjungos teisę gali *numatyti tokį informacijos atskleidimą.*

22 straipsnis

Ištekčiai

ECB yra atsakingas už būtinų finansinių ir žmogiškųjų išteklių skyrimą, kad būtų vykdomos jam šiuo reglamentu pavestos užduotys.

23 straipsnis

Biudžetas *ir metinės finansinės ataskaitos*

1. ECB išlaidos, susijusios su šiuo reglamentu jam pavestų užduočių vykdymu, yra *atskirai nurodomos* ECB *biudžete.*

2. Teikdamas 17 straipsnyje nurodytą ataskaitą, ECB išdėsto išsamią informaciją apie savo *biudžetą* priežiūros užduotims vykdyti. *ECB metinėse finansinėse ataskaitose, sudarytose ir paskelbtose pagal* ECB ir ECBS statuto 26.2 straipsnį, *nurodomos su priežiūros užduotimis susijusios pajamos ir išlaidos.*

2a. *Pagal* ECB ir ECBS statuto 27.1 straipsnį *atliekamas metinių finansinių ataskaitų priežiūros skirsnio auditas.*

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

24 straipsnis

Priežiūros mokesčiai

1. ECB dalyvaujančiose valstybėse narėse įsteigtoms kredito įstaigoms ir nedalyvaujančioje valstybėje narėje įsteigtos kredito įstaigos filialams, kurie įsteigti dalyvaujančioje valstybėje narėje, taiko metinį priežiūros mokesį. Iš šių mokesčių dengiamos ECB patirtos išlaidos, susijusios su šio reglamento 4 ir 5 straipsniu jam pavestų užduočių vykdymu. Šie mokesčiai neviršija išlaidų, susijusių su šiomis užduotimis.

2. Iš kredito įstaigos ar filialo imamo mokesčio dydis apskaičiuojamas laikantis ECB nustatytų ir iš anksto paskelbtų sąlygų.

Prieš nustatydamas šias sąlygas, ECB surengia atviras viešas konsultacijas, išanalizuoja galimas susijusias išlaidas bei naudą ir paskelbia visus rezultatus.

2a. Mokesčiai apskaičiuojami pagal aukščiausią konsolidavimo lygį dalyvaujančiose valstybėse narėse ir grindžiami objektyviais kriterijais, susijusiais su atitinkamos kredito įstaigos svarba ir rizikos profiliu, įskaitant pagal riziką įvertintą jos turtą.

Metinis priežiūros mokesis konkrečioms kalendoriniams metams apskaičiuojamas remiantis išlaidų, susijusių su kredito įstaigų ir filialų priežiūra tais metais, sąmata. ECB gali pareikalauti metinio priežiūros mokesčio avansinių mokėjimų, kurie grindžiami pagrįsta sąmata. Prieš priimdamas sprendimą dėl galutinio mokesčio dydžio, ECB konsultuojasi su nacionaline kompetentinga valdžios institucija siekdamas užtikrinti, kad priežiūros išlaidos visoms atitinkamoms kredito įstaigoms ir filialams būtų ekonomiškai efektyvios ir priimtinos. ECB praneša kredito įstaigoms ir filialams, kuo remiantis apskaičiuojamas metinis priežiūros mokesis.

2b. ECB teikia ataskaitas, kaip tai numatyta 17 straipsnyje.

2c. Šiuo straipsniu nedaroma poveikio nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų teisei nustatyti mokesčius pagal nacionalinę teisę ir tokiu mastu, koku priežiūros užduotys nėra suteiktos ECB, arba atsižvelgiant į bendradarbiavimo su ECB ir pagalbos jam teikimo arba veikimo pagal jo nurodymus išlaidas pagal atitinkamą Sąjungos teisę ir vadovaujantis šio reglamento, įskaitant 5 ir 11 straipsnius, įgyvendinimo tikslu nustatyta tvarka.

25 straipsnis

Darbuotojai ir keitimasis darbuotojais

1. ECB kartu su visomis nacionalinėmis kompetentingomis valdžios institucijomis nustato priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad su nacionalinėmis kompetentingomis valdžios institucijomis būtų tinkamai keičiamasi darbuotojais ir jie deleguojami, taip pat, kad jos tai tinkamai darytų tarpusavyje.

2. Atitinkamais atvejais ECB gali reikalauti, kad į nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų priežiūros grupes, atliekančias kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės arba mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės vienoje dalyvaujančioje valstybėje narėje priežiūros veiklą pagal šį reglamentą, būtų įtraukti ir kitų dalyvaujančių valstybių narių nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų darbuotojai.

2a. ECB nustato ir taiko visapusiškas oficialias procedūras, įskaitant etikos procedūras ir atitinkamus laikotarpius, kad būtų galima iš anksto įvertinti galimus interesų konfliktus, susijusius su priežiūros veikloje dalyvaujančių Priežiūros tarybos narių ir ECB darbuotojų tolesniu įsadarbinimu per dvejus metus, ir užkirsti jiems kelią, ir apibrėžia tinkamą atskleisti galimą informaciją, atsižvelgiant į taikomas duomenų apsaugos taisykles.

Šios procedūros nedaro poveikio griežtesnių nacionalinių taisyklių taikymui. Priežiūros tarybos narių, kurie yra nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų atstovai, atžvilgiu tos procedūros nustatomos ir įgyvendinamos bendradarbiaujant su nacionalinėmis kompetentingomis valdžios institucijomis, nedarant poveikio taikomai nacionalinei teisei.

Priežiūros veikloje dalyvaujančių ECB darbuotojų atžvilgiu taikant tas procedūras nustatomos pareigų kategorijos, kurių atveju taikomas toks vertinimas, taip pat nustatomi laikotarpiai, atitinkantys tų darbuotojų funkcijas vykdančią priežiūros veiklą jų darbo ECB metu.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

2b. Pagal 2a dalyje nurodytas procedūras nustatoma, kad ECB įvertina, ar yra prieštaravimų, kad baigę eiti pareigas Priežiūros tarybos nariai dirbtų apmokamą darbą privačiojo sektoriaus įstaigose, už kurias ECB tenka priežiūros atsakomybė.

2a dalyje nurodytos procedūros paprastai taikomos dvejus metus po to, kai Priežiūros tarybos nariai nustoja eiti pareigas, ir remiantis tinkamu pagrindimu gali būti pritaikytos proporcingai pagal tos kadencijos laikotarpiu vykdytas funkcijas ir laiką, kurį buvo einamos pareigos.

2c. ECB metinėje ataskaitoje pagal 17 straipsnį, be kita ko, pateikiama išsami informacija ir statistiniai duomenys apie 2a ir 2b dalyse nurodytų procedūrų taikymą.

V skyrius

Bendrosios ir baigiamosios nuostatos

26 straipsnis

Peržiūra

Iki 2015 m. gruodžio 31 d., **o po to kas trejus metus** Komisija paskelbia šio reglamento taikymo ataskaitą, **kurioje ypač daug dėmesio skiriama potencialaus poveikio sklandžiam bendrosios rinkos veikimui stebėsenai**. Toje ataskaitoje, inter alia, įvertinama:

- a) **BPM veikimas** Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje ir **ECB priežiūros veiklos poveikis visos Sąjungos interesams ir finansinių paslaugų bendrosios rinkos darnai ir vientisumui, įskaitant jos galimą poveikį nacionalinių bankininkystės sistemų Europos Sąjungoje struktūroms, taip pat bendradarbiavimo ir dalijimosi informacija priemonių tarp BPM ir nedalyvaujančių valstybių narių nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų veiksmingumą;**
- aa) **užduočių pasidalijimas tarp ECB ir nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų bendrame priežiūros mechanizme, ECB priimtų praktinių organizavimo sąlygų veiksmingumas ir BPM poveikis likusių priežiūros institucijų kolegijų veiklai;**
- ab) **ECB priežiūros bei sankcijų nustatymo įgaliojimų veiksmingumas ir ECB papildomų sankcijų nustatymo įgaliojimų suteikimo tinkamumas, įskaitant įgaliojimus, susijusius su kitais asmenimis nei kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės arba mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės;**
- ac) **4a straipsnyje numatytų atitinkamai makrolygio rizikos ribojimo užduočių bei priemonių ir 13 straipsnyje numatytų leidimų suteikimo ir panaikinimo tinkamumas;**
- b) nepriklausomumo veiksmingumas ir atskaitomybės tvarka;
- c) ECB ir Europos bankininkystės institucijos sąveika;
- d) valdymo tvarkos, įskaitant Priežiūros tarybos sudėtį **bei balsavimo procedūras ir jos ryšį su Valdančiąja taryba, taip pat euro zonos valstybių narių bei kitų bendrame priežiūros mechanizme dalyvaujančių valstybių narių bendradarbiavimą Priežiūros taryboje, tinkamumas;**
- da) **ECB ir nedalyvaujančių valstybių narių nacionalinių kompetentingų valdžios institucijų sąveika ir BPM poveikis toms valstybėms narėms;**
- db) **prieštaravimo ECB sprendimams mechanizmo veiksmingumas;**
- dc) **BPM išlaidų efektyvumas;**
- dd) **6 straipsnio 5b, 5c ir 5db punktų taikymo galimas poveikis BPM veikimui ir vientisumui.**

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- de) priežiūros ir pinigų politikos funkcijų atskyrimo ECB veiksmingumas ir priežiūros užduotimis skirtų finansinių išteklių nuo ECB biudžeto atskyrimo veiksmingumas, atsižvelgiant į visus atitinkamų teisės nuostatų pakeitimus, įskaitant pirminės teisės lygiu;
- df) pagal BPM priimtų priežiūros sprendimų fiskalinis poveikis dalyvaujančioms valstybėms narėms ir visų pokyčių, susijusių su pertvarkymo finansavimo tvarka, poveikis;
- dg) tolesnio BPM plėtojimo galimybės, atsižvelgiant į visus atitinkamų nuostatų pakeitimus, įskaitant pirminės teisės lygiu, ir atsižvelgiant į tai, ar nėra panaikintas šiame reglamente nustatyti institucinių nuostatų pagrindas, įskaitant galimybę visiškai sulyginti euro zonos valstybių narių ir kitų dalyvaujančių valstybių narių teises ir pareigas.

Ataskaita teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei reikia, Komisija teikia susijusius pasiūlymus.

27 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Iki ... (*) ECB paskelbia 5 straipsnio 7 dalyje nurodytą struktūrą.
2. ■ 2014 m. kovo 1 d. arba po 12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, ECB prisiima šiuo reglamentu jam pavestas užduotis, atsižvelgdamas į tolesnėse pastraipose išdėstytą įgyvendinimo tvarką ir priemones.

Įsigaliojus šiam reglamentui, ECB, priimdamas reglamentus ir sprendimus, skelbia išsamią jam šiuo reglamentu pavestų užduočių įgyvendinimo praktinę tvarką.

Nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos ECB kas ketvirtį siunčia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai šio reglamento praktinio įgyvendinimo pažangos ataskaitas.

Jei remiantis trečioje pastraipoje nurodytomis ataskaitomis ir jų aptarimu Taryboje bei Europos Parlamente paaiškėja, kad 2014 m. kovo 1 d. arba po 12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo, atsižvelgiant į tai, kuri data yra vėlesnė, ECB nebus pasirengęs priimti visų užduočių, ECB gali priimti sprendimą, kuriuo nustatoma vėlesnė data nei pirmoje pastraipoje nurodyta data, kad pereinamuoju laikotarpiu, kai nacionalinė priežiūra keičiama BPM, būtų užtikrintas tęstinumas ir atsižvelgiant į turimą personalą, tinkamų ataskaitų teikimo procedūrų ir bendradarbiavimo su nacionalinėmis priežiūros institucijomis tvarkos nustatymą pagal 5 straipsnį.

3a. Nepaisant 2 dalies ir nedarant poveikio jam šiuo reglamentu suteiktų tyrimo įgaliojimų vykdymui, nuo [šio reglamento įsigaliojimo data] ECB gali pradėti vykdyti jam šiuo reglamentu pavestas užduotis, išskyrus priežiūros sprendimų priėmimą, visų kredito įstaigų, finansų kontroliuojančiųjų bendrovių ar mišrią veiklą vykdančių finansų kontroliuojančiųjų bendrovių atžvilgiu, kai yra priimtas atitinkamiems subjektams bei atitinkamų dalyvaujančių valstybių narių nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms skirtas sprendimas.

Nepaisant 2 dalies, jei pagal ESM vieningai prašoma, kad ECB imtų vykdyti tiesioginę kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ar mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės priežiūrą, kuri yra išankstinė tiesioginio rekapitalizavimo sąlyga, ECB gali nedelsdamas pradėti vykdyti jam šiuo reglamentu pavestas užduotis tos kredito įstaigos, finansų kontroliuojančiosios bendrovės ar mišrią veiklą vykdančios finansų kontroliuojančiosios bendrovės atžvilgiu, kai yra priimtas atitinkamiems subjektams bei atitinkamų dalyvaujančių valstybių narių nacionalinėms kompetentingoms valdžios institucijoms skirtas sprendimas.

(*) Šeši mėnesiai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

4. Įsigaliojus šiam reglamentui, siekdamas vykdyti savo užduotis [...], ECB gali **pareikalauti dalyvaujančių valstybių narių** kompetentingų **valdžios** institucijų ir 9 straipsnyje nurodytų asmenų **pateikti visą atitinkamą** informaciją, **kad** ECB **galėtų atlikti** išsamų **dalyvaujančios valstybės narės** kredito įstaigų vertinimą, **įskaitant balanso vertinimą. ECB tokį įvertinimą atlieka bent jau dėl kredito įstaigų, kurioms netaikoma 5 straipsnio 4 dalis.** Kredito įstaiga ir kompetentinga valdžios institucija pateikia prašomą informaciją.

6. Kredito įstaigos, kurioms 28 straipsnyje nurodytą datą arba atitinkamais atvejais 2 ir 3 dalyse nurodytą datą buvo suteiktas dalyvaujančios valstybės narės leidimas, laikomos turinčiomis 13 straipsnyje nurodytą leidimą ir gali tęsti savo veiklą. Nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos iki šio reglamento taikymo pradžios dienos arba atitinkamais atvejais iki 2 ir 3 dalyse nurodytų datų praneša ECB šių kredito įstaigų identifikavimo duomenis ir perduoda ataskaitą su atitinkamų įstaigų ankstesniais priežiūros duomenimis bei rizikos profiliu, taip pat visą kitą ECB prašomą informaciją. Informacija pateikiama ECB reikalaujamu formatu.

6a. Nepaisant 19 straipsnio 2b dalies, iki pirmos 26 straipsnyje nurodytos datos siekiant priimti 4 straipsnio 3 dalyje nurodytus reglamentus taikoma kvalifikuotos balsų daugumos taisyklė ir paprastos balsų daugumos taisyklė.

28 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas **įsigalioja penktą dieną nuo jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.**

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta...

Europos Parlamento vardu Tarybos vardu

Pirmininkas Pirmininkas

P7_TA(2013)0214

Pirotechnikos gaminiai ***I

2013 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su pirotechnikos gaminių tiekimu rinkai, suderinimo (nauja redakcija) (COM(2011)0764 – C7-0425/2011 – 2011/0358(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: nauja redakcija)

(2016/C 055/38)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2011)0764),

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0425/2011),

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

2013 m. gegužės 22 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 28 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 28 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl sistemingesnio teisės aktų pakeitimo metodo naudojimo ⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 6 d. Teisės reikalų komiteto laišką Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetui vadovaujantis Darbo tvarkos taisyklių 87 straipsnio 3 dalimi,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 27 d. Tarybos atstovo laišku prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 87 ir 55 straipsnius,
  - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A7-0375/2012),
- A. kadangi, Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės nuomone, pasiūlyme be nurodytų pakeitimų kitų esminių pakeitimų nėra ir kadangi, kalbant apie nepakeistų ankstesnių aktų nuostatų ir minėtų pakeitimų kodifikavimą, pasiūlymu siekiama tik kodifikuoti esamus tekstus nekeičiant jų esmės;
1. priima per pirmąją svarstymą toliau pateiktą poziciją, atsižvelgęs į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos teisės tarnybų konsultacinės darbo grupės rekomendacijas;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2011)0358

Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 22 d., siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/.../ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su pirotechnikos gaminių tiekimu rinkai, suderinimo (nauja redakcija)

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Direktyvą 2013/29/ES.)

⁽¹⁾ OL C 181, 2012 6 21, p. 105.

⁽²⁾ OL C 77, 2002 3 28, p. 1.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0217

Bendrijos muitinės kodeksas, kiek tai susiję su jo taikymo pradžios data ***I

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl taikymo pradžios datos iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 450/2008, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas) (COM(2013)0193 – C7-0096/2013 – 2013/0104(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/39)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2013)0193),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 33, 114 ir 207 straipsnius, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0096/2013),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 22 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 26 d. Tarybos atstovo laišku priimtą išipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A7-0170/2013),
- A. kadangi dėl skubos priežasčių pagrįsta balsuoti nepasibaigus aštuonių savaičių terminui, įtvirtintam Protokolo Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo 6 straipsnyje;
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui Parlamento poziciją perduoti Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2013)0104

Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 450/2008, nustatantis Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas), kiek tai susiję su jo taikymo pradžios data

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) Nr. 528/2013.)

⁽¹⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0218

Galimybės Mianmarui/Birmai naudotis bendrosiomis tarifo privilegijomis atnaujinimas ***I

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/97, laikinai Mianmaro Sąjungai neleidžiantis naudotis bendrosiomis tarifo privilegijomis (COM(2012)0524 – C7-0297/2012 – 2012/0251(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/40)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2012)0524),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 207 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0297/2012),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 27 d. Tarybos atstovo laišku prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą (A7-0122/2013),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
  2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
  3. paveda Pirmininkui Parlamento poziciją perduoti Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2012)0251

Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 552/97, laikinai Mianmarui/Birmai neleidžiantis naudotis bendrosiomis tarifo privilegijomis

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) Nr. 607/2013)

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0219

Finansinės atsakomybės, susijusios su investuotojų ir valstybės ginčų sprendimu teismuose, įsteigtuose tarptautiniais susitarimais, kurių šalis yra ES, paskirstymo tvarkos nustatymas ***I

2013 m. gegužės 23 d. priimti Europos Parlamento pakeitimai dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma finansinės atsakomybės, susijusios su investuotojų ir valstybės ginčų sprendimu teismuose, įsteigtuose tarptautiniais susitarimais, kurių šalis yra Europos Sąjunga, paskirstymo tvarka (COM (2012)0335 – C7-0155/2012 – 2012/0163(COD))⁽¹⁾

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/41)

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento

Pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo nustatoma finansinės atsakomybės, susijusios su **investuotojų ir valstybės** ginčų sprendimu teismuose, įsteigtuose tarptautiniais susitarimais, kurių šalis yra Europos Sąjunga, paskirstymo tvarka

Pakeitimas

(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento

1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(1) išgaliojus Lisabonos sutarčiai Sąjunga įgijo išimtinę kompetenciją sudaryti tarptautinius susitarimus dėl investicijų apsaugos; Sąjunga jau yra Energetikos chartijos sutarties, numatančios investicijų apsaugą, šalis;

Pakeitimas

(1) išgaliojus Lisabonos sutarčiai Sąjunga įgijo išimtinę kompetenciją sudaryti tarptautinius susitarimus dėl investicijų apsaugos; Sąjunga, **kaip ir valstybės narės**, jau yra Energetikos chartijos sutarties, numatančios investicijų apsaugą, šalis;

⁽¹⁾ Klausimas buvo grąžintas iš naujo nagrinėti atsakingam komitetui pagal Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą (A7-0124/2013).

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl reglamento
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (2) investicijų apsaugą numatančiuose susitarimuose **paprastai būna** nustatytas investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo mechanizmas, pagal kurį trečiosios šalies investuotojas gali pareikšti ieškinį prieš valstybę, kurioje jis yra investavęs. Investuotojų ir valstybės ginčų sprendimas gali baigtis piniginės kompensacijos priteisimu. Be to, kiekvienoje tokioje byloje neišvengiamai patiriamos didelės arbitražo administravimo išlaidos bei išlaidos, susijusios su gynyba nagrinėjant bylą;

Pakeitimas

- (2) **pagrįstais atvejais būsimuose Sąjungos sudarytuose** investicijų apsaugą numatančiuose susitarimuose **gali būti** nustatytas investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo mechanizmas, pagal kurį trečiosios šalies investuotojas gali pareikšti ieškinį prieš valstybę, kurioje jis yra investavęs. Investuotojų ir valstybės ginčų sprendimas gali baigtis piniginės kompensacijos priteisimu. Be to, kiekvienoje tokioje byloje neišvengiamai patiriamos didelės arbitražo administravimo išlaidos bei išlaidos, susijusios su gynyba nagrinėjant bylą;

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl reglamento
3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

- (3a) **finansinės atsakomybės negalima tinkamai paskirstyti, jei investicijų susitarimuose numatyti apsaugos standartai labai viršija Sąjungoje ir daugumoje valstybių narių pripažįstamas atsakomybės ribas. Todėl būsimuose Sąjungos susitarimuose užsienio investuotojams turėtų būti užtikrinama tokios paties aukšto lygio apsauga, bet ne didesnė, nei pagal Sąjungos teisę ir pagrindinius valstybių narių bendruosius teisės principus suteikiama Sąjungos investuotojams;**

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento

3 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (3b) *maksimalių finansinės atsakomybės ribų pagal šį reglamentą nustatymas taip pat susijęs su Sąjungos teisėkūros galių, kuriomis ji naudojasi Sutartyse nustatytos kompetencijos srityse ir kurių naudojimo teisėtumą kontroliuoja Teisingumo Teismas, apsauga, ir šios galios negali būti netinkamai apribotos dėl galimos nustatytos atsakomybės, kuri nenumatyta pagal Sutar-tis nustatytoje suderintoje sistemoje. Taigi Teisingumo Teismas aiškiai patvirtino, kad Sąjungos atsakomybė už teisėkūros procedūra priimamus aktus, visų pirma atvejais, susijusiais su tarptautine teise, turi būti ribota ir ji negali būti taikoma, jei aiškiai nenustatomas pažeidimas⁽¹⁾. Būsimuose Sąjungos sudaromuose in-vesticijų susitarimuose turėtų būti paisoma šių Sąjun-gos teisėkūros galių apsaugos priemonių ir neturėtų būti nustatomi griežtesni atsakomybės standartai, kuriais remiantis būtų galima apeiti Teisingumo Teismo nustatytus standartus;*

⁽¹⁾ 2008 m. rugsėjo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose C-120/06 P ir C-121/06 P, FIAMM ir Fedon prieš Tarybą ir Komisiją (2008 m. Rink. p. I-6513).

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento

4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (4) jeigu pagal tarptautinę teisę Sąjunga yra atsakinga už nustatytą reguliavimą, ji turėtų sumokėti priteistas sumas ir padengti ginčo išlaidas. Tačiau atitinkamų sumų priteisimo priešastis gali būti pačios Sąjungos nustatytas reguliavimas arba valstybės narės nustatytas reguliavimas. Taigi būtų neteisinga, jei priteista suma ir arbitražo išlaidos būtų sumokamos iš Sąjungos biudžeto, kai reguliavimą nustatė valstybė narė. Todėl remiantis Sąjungos teise ir nepažeidžiant Sąjungos tarptautinės atsakomybės reikia paskirstyti finansinę atsakomybę tarp Sąjungos ir valstybės narės, atsakingos už nustatytą reguliavimą, atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus kriterijus;

- (4) jeigu pagal tarptautinę teisę Sąjunga, **kaip subjektas, turintis teisinį subjektiškumą**, yra atsakinga už nustatytą reguliavimą, ji turėtų sumokėti priteistas sumas ir padengti ginčo išlaidas. Tačiau atitinkamų sumų priteisimo priešastis gali būti pačios Sąjungos nustatytas reguliavimas arba valstybės narės nustatytas reguliavimas. Taigi būtų neteisinga, jei priteista suma ir arbitražo išlaidos būtų sumokamos iš **Europos Sąjungos biudžeto** (Sąjungos biudžeto), kai reguliavimą nustatė valstybė narė. Todėl remiantis Sąjungos teise ir nepažeidžiant Sąjungos tarptautinės atsakomybės reikia paskirstyti finansinę atsakomybę tarp **pačios** Sąjungos ir valstybės narės, atsakingos už nustatytą reguliavimą, atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus kriterijus;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl reglamento
6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (6) finansinė atsakomybė turėtų būti priskirta subjektui, kuris atsakingas už reguliavimą, pripažintą neatitinkančiu susijusių susitarimo nuostatų. Tai reiškia, kad Sąjunga turėtų priimti finansinę atsakomybę tada, kai atitinkamą reguliavimą nustatė Sąjungos institucija, įstaiga **ar** agentūra. Susijusi valstybė narė turėtų priimti finansinę atsakomybę tada, kai atitinkamą reguliavimą nustatė valstybė narė. Tačiau, kai valstybė narė veikia taip, kaip reikalauja Sąjungos teisė, pavyzdžiui, perkeldama į nacionalinę teisę Sąjungos priimtą direktyvą, Sąjunga turėtų priimti finansinę atsakomybę, nes nustatyti atitinkamą reguliavimą reikalauja Sąjungos teisė. Reglamente taip pat reikia numatyti galimybę, kad atskiri atvejai gali būti susiję su valstybės narės nustatyto reguliavimu ir su reguliavimu, kuris reikalaujamas pagal Sąjungos teisę. Tai apims visus veiksmus, kurių imasi valstybės narės ir **Europos Sąjunga**;

Pakeitimas

- (6) finansinė atsakomybė turėtų būti priskirta subjektui, kuris atsakingas už reguliavimą, pripažintą neatitinkančiu susijusių susitarimo nuostatų. Tai reiškia, kad **pati** Sąjunga turėtų priimti finansinę atsakomybę tada, kai atitinkamą reguliavimą nustatė **bet kuri** Sąjungos institucija, įstaiga, agentūra **ar kitas juridinis subjektas**. Susijusi valstybė narė turėtų priimti finansinę atsakomybę tada, kai atitinkamą reguliavimą nustatė **ta** valstybė narė. Tačiau, kai valstybė narė veikia taip, kaip reikalauja Sąjungos teisė, pavyzdžiui, perkeldama į nacionalinę teisę Sąjungos priimtą direktyvą, **pati** Sąjunga turėtų priimti finansinę atsakomybę, nes nustatyti atitinkamą reguliavimą reikalauja Sąjungos teisė. Reglamente taip pat reikia numatyti galimybę, kad atskiri atvejai gali būti susiję su valstybės narės nustatyto reguliavimu ir su reguliavimu, kuris reikalaujamas pagal Sąjungos teisę. Tai apims visus veiksmus, kurių imasi valstybės narės ir Sąjunga. **Tokiu atveju valstybės narės ir Sąjunga turėtų priimti finansinę atsakomybę už konkrečių jų nustatytą reguliavimą;**

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl reglamento
6 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- (6a) **jei valstybės narės veiksmai neatitinka Sąjungos teisės reikalavimų, pavyzdžiui, pvz., valstybė narė neperkelia į nacionalinę teisę Sąjungos priimtos direktyvos ar perkeldama ją į nacionalinę teisę nesilaiko Sąjungos priimtoje direktyvoje nustatytų terminų, ta valstybė narė turėtų priimti finansinę atsakomybę už atitinkamą reguliavimą;**

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl reglamento
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (8) kita vertus, tais atvejais, kai valstybė narė prisiima galimą finansinę atsakomybę, kylančią iš ginčo, iš principo **reikėtų** leisti tokiai valstybei narei būti atsakove, kad ji galėtų apginti reguliavimą, jos nustatytą investuotojui. Tai numato šio reglamento nuostatos. Didelis privalumas yra tai, kad dėl bylinėjimosi išlaidų ar galutinio sprendimo priteisti atitinkamas sumas iš susijusios valstybės narės Sąjungos biudžetas ir Sąjungos ištekliai net ir laikinai nepatirs naštos;

Pakeitimas

- (8) kita vertus, tais atvejais, kai valstybė narė prisiima galimą finansinę atsakomybę, kylančią iš ginčo, iš principo **teisinga ir tinkama** leisti tokiai valstybei narei būti atsakove, kad ji galėtų apginti reguliavimą, jos nustatytą investuotojui. Tai numato šio reglamento nuostatos. Didelis privalumas yra tai, kad dėl bylinėjimosi išlaidų ar galutinio sprendimo priteisti atitinkamas sumas iš susijusios valstybės narės Sąjungos biudžetas ir Sąjungos **nefinansiniai** ištekliai net ir laikinai nepatirs naštos;

Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl reglamento
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (10) tam tikromis aplinkybėmis, siekiant užtikrinti tinkamą Sąjungos interesų apsaugą, būtina numatyti galimybę Sąjungai pačiai būti atsakove ginčiuose, susijusiuose su valstybės narės nustatyto reguliavimu. Taip, visų pirma, gali būti tada, kai ginčas taip pat susijęs su Sąjungos nustatyto reguliavimu, kai pasirodo, kad valstybės narės nustatyto reguliavimo reikalavo Sąjungos teisė, kai **atrodo, kad** panašūs ieškiniai **gali būti** pareikšti prieš kitas valstybes nares, arba kai byla susijusi su **neišspręstomis** teisės problemomis, kurių išsprendimas gali turėti poveikį galimoms būsimoms byloms prieš kitas valstybes nares ar Sąjungą. Kai ginčas iš dalies susijęs su Sąjungos nustatyto reguliavimu arba reguliavimu, kurio reikalauja Sąjungos teisė, atsakove turėtų būti Sąjunga, išskyrus atvejus, kai ieškiniai dėl tokio reguliavimo yra mažareikšmiai, atsižvelgiant į susijusią galimą finansinę atsakomybę ir keliamus teisės klausimus ieškiniuose dėl valstybės narės nustatyto reguliavimo;

Pakeitimas

- (10) tam tikromis aplinkybėmis, siekiant užtikrinti tinkamą Sąjungos interesų apsaugą, būtina numatyti galimybę Sąjungai pačiai būti atsakove ginčiuose, susijusiuose su valstybės narės nustatyto reguliavimu. Taip, visų pirma, gali būti tada, kai ginčas taip pat susijęs su Sąjungos nustatyto reguliavimo reikalavo Sąjungos teisė, kai panašūs ieškiniai pareikšti prieš kitas valstybes nares, arba kai byla susijusi su teisės problemomis, kurių išsprendimas gali turėti poveikį **esamoms ar** galimoms būsimoms byloms prieš kitas valstybes nares ar Sąjungą. Kai ginčas iš dalies susijęs su Sąjungos nustatyto reguliavimu arba reguliavimu, kurio reikalauja Sąjungos teisė, atsakove turėtų būti Sąjunga, išskyrus atvejus, kai ieškiniai dėl tokio reguliavimo yra mažareikšmiai, atsižvelgiant į susijusią galimą finansinę atsakomybę ir keliamus teisės klausimus ieškiniuose dėl valstybės narės nustatyto reguliavimo;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl reglamento
12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (12) remdamasi šiame reglamente nustatyta sistema Komisija turėtų nuspręsti, ar atsakove turėtų būti Sąjunga ar Komisija;

Pakeitimas

- (12) **siekdama sukurti veikiančią sistemą ir** remdamasi šiame reglamente nustatyta sistema Komisija turėtų nuspręsti, ar atsakove turėtų būti Sąjunga ar valstybė narė, **ir informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie tokį sprendimą teikdama metinę šio reglamento taikymo ataskaitą;**

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl reglamento
14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (14) panašiai, kai atsakovė yra valstybė narė, reikėtų, kad ji nuolat informuotų Komisiją apie bylos eigą ir kad prireikus Komisija galėtų reikalauti, kad atsakove esanti valstybė narė užimtų konkrečią poziciją dėl **Sąjungos interesų keliančių** klausimų;

Pakeitimas

- (14) panašiai, kai atsakovė yra valstybė narė, reikėtų, kad ji nuolat informuotų Komisiją apie bylos eigą ir kad prireikus Komisija galėtų reikalauti, kad atsakove esanti valstybė narė užimtų konkrečią poziciją dėl **Sąjungos viršesniajam interesui poveikį darančių** klausimų;

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl reglamento
15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (15) valstybė narė gali bet kuriuo metu sutikti būti finansiškai atsakinga tuo atveju, jei reikės mokėti kompensaciją. Tokiu atveju valstybė narė ir Komisija gali sudaryti susitarimus dėl periodiško išlaidų apmokėjimo ir dėl kompensacijos sumokėjimo. Toks sutikimas nereiškia, kad valstybė narė pripažįsta, kad ieškinys yra pagrįstas. Komisija **turi galėti** priimti sprendimą, kuriuo valstybė narė būtų įpareigota numatyti tokias išlaidas. Tuo atveju, jei teismas priteisia išlaidas Sąjungai, Komisija turėtų užtikrinti, kad bet kokios iš anksto apmokėtos išlaidos būtų nedelsiant kompensuotos susijusioms valstybėms narėms;

Pakeitimas

- (15) **nedarant poveikio arbitražo proceso rezultatams**, valstybė narė gali bet kuriuo metu sutikti būti finansiškai atsakinga tuo atveju, jei reikės mokėti kompensaciją. Tokiu atveju valstybė narė ir Komisija gali sudaryti susitarimus dėl periodiško išlaidų apmokėjimo ir dėl kompensacijos sumokėjimo. Toks sutikimas **teisiškai** nereiškia, kad valstybė narė pripažįsta, kad ieškinys yra pagrįstas. Komisija **tokiu atveju gali** priimti sprendimą, kuriuo valstybė narė būtų įpareigota numatyti tokias išlaidas. Tuo atveju, jei teismas priteisia išlaidas Sąjungai, Komisija turėtų užtikrinti, kad bet kokios iš anksto apmokėtos išlaidos būtų nedelsiant kompensuotos susijusioms valstybėms narėms;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl reglamento
16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (16) kai kuriais atvejais gali būti tikslinga sudaryti taikos sutartį siekiant išvengti brangaus ir nereikalingo arbitražo. Būtina nustatyti tokių taikos sutarčių sudarymo procedūrą. Pagal tokią procedūrą Komisijai turėtų būti leidžiama laikantis nagrinėjimo procedūros sudaryti taikos sutartį, jei tai atitinka Sąjungos interesus. Jei byla susijusi su valstybės narės nustatyto reguliavimu, reikia, kad Komisija ir susijusi valstybė narė glaudžiai bendradarbiautų ir tarpusavyje konsultuotųsi. Valstybė narė turėtų visada galėti sudaryti taikos sutartį, su sąlyga, kad ji prisiims visišką finansinę atsakomybę ir kad tokia taikos sutartis neprieštaraus Sąjungos teisei ir nepažeis Sąjungos interesų;

Pakeitimas

- (16) kai kuriais atvejais gali būti tikslinga sudaryti taikos sutartį siekiant išvengti brangaus ir nereikalingo arbitražo. Būtina nustatyti **veiksmingą ir sparčią** tokių taikos sutarčių sudarymo procedūrą. Pagal tokią procedūrą Komisijai turėtų būti leidžiama laikantis nagrinėjimo procedūros sudaryti taikos sutartį, jei tai atitinka Sąjungos interesus. Jei byla susijusi su valstybės narės nustatyto reguliavimu, reikia, kad Komisija ir susijusi valstybė narė glaudžiai bendradarbiautų ir tarpusavyje konsultuotųsi, **taip pat ginčų sprendimo tvarkos ir pinigines kompensacijos dydžio klausimais**. Valstybė narė turėtų visada galėti sudaryti taikos sutartį, su sąlyga, kad ji prisiims visišką finansinę atsakomybę ir kad tokia taikos sutartis neprieštaraus Sąjungos teisei ir nepažeis **visos** Sąjungos interesų;

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl reglamento
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (18) Komisija turėtų glaudžiai konsultuotis su susijusia valstybe nare, siekdama susitarti dėl finansinės atsakomybės paskirstymo. Kai Komisija nustato, kad valstybė narė yra atsakinga, o valstybė narė su tuo nesutinka, Komisija turėtų sumokėti priteistas sumas ir perduoti sprendimą valstybei narei, reikalaujama sumokėti į **Europos** Sąjungos biudžetą atitinkamas sumas ir taikytinas palūkanas. Mokėtinos palūkanos turėtų būti tokios, kokios nustatytos pagal [2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento su pakeitimais 71 straipsnio 4 dalį]. Sutarties 263 straipsniu galima remtis tuomet, kai valstybė narė mano, kad sprendimas neatitinka šiame reglamente išdėstytų kriterijų;

Pakeitimas

- (18) Komisija turėtų glaudžiai konsultuotis su susijusia valstybe nare, siekdama susitarti dėl finansinės atsakomybės paskirstymo. Kai Komisija nustato, kad valstybė narė yra atsakinga, o valstybė narė su tuo nesutinka, Komisija turėtų sumokėti priteistas sumas ir perduoti sprendimą valstybei narei, reikalaujama sumokėti į Sąjungos biudžetą atitinkamas sumas ir taikytinas palūkanas. Mokėtinos palūkanos turėtų būti tokios, kokios nustatytos pagal 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių 78 straipsnio 4 dalį ⁽¹⁾. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 263 straipsniu galima remtis tuomet, kai valstybė narė mano, kad sprendimas neatitinka šiame reglamente išdėstytų kriterijų;

⁽¹⁾ OL L 298, 2012 10 26, p. 1.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl reglamento
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

- (19) iš Sąjungos biudžeto turėtų būti dengiamos išlaidos, atsirandančios sudarius susitarimus pagal Sutarties 218 straipsnį dėl **investuotojų ir valstybės** ginčų sprendimo. Kai valstybės narės yra finansiškai atsakingos pagal šį reglamentą, Sąjunga turėtų galėti pirma surinkti susijusios valstybės narės įmokas prieš atlikdama reikalingus mokėjimus arba pirma atlikti reikalingus mokėjimus ir vėliau gauti kompensaciją iš susijusios valstybės narės. Turėtų būti įmanoma naudotis abiem šiais biudžeto tvarkymo būdais atsižvelgiant į tai, kuris iš jų tinkamesnis, visų pirma, laiko požiūriu. Taikant bet kurį iš būdų valstybių narių sumokėtos įmokos ar kompensacijos turėtų būti laikomos Sąjungos biudžeto vidaus asignuotomis įplaukomis. Iš šių vidaus asignuotųjų įplaukų gaunami asignavimai ne tik turėtų padengti susijusias išlaidas, tačiau jais turėtų būti galima papildyti kitas Sąjungos biudžeto dalis, iš kurių skirti pirminiai asignavimai sumokėti reikiamas sumas pagal antrąjį būdą;

Pakeitimas

Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- b) arbitražo išlaidos – arbitražo teismo mokesčiai ir išlaidos, atstovavimo išlaidos ir arbitražo teismo ieškovui priteistos išlaidos;

Pakeitimas

- b) arbitražo išlaidos – arbitražo teismo, **arbitražo institucijos** mokesčiai ir išlaidos, atstovavimo išlaidos ir arbitražo teismo ieškovui priteistos išlaidos;

Pakeitimas 18
Pasiūlymas dėl reglamento
2 straipsnio c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- c) ginčas – ieškinys, kurį remdamasis susitarimu prieš Sąjungą pareiškia ieškovas ir dėl kurio sprendimą priims arbitražo teismas;

Pakeitimas

- c) ginčas – ieškinys, kurį remdamasis susitarimu prieš Sąjungą **ar valstybę narę** pareiškia ieškovas ir dėl kurio sprendimą priims arbitražo teismas;

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl reglamento

2 straipsnio j a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ja) viršesnis Sąjungos interesas – bet kuri iš nurodytų situacijų:

- i) kyla rimtas pavojus susitarimo, dėl kurio kilo investuotojų ir valstybės ginčas ir kurio šalis yra Sąjunga, investicinių nuostatų nuosekliai ir vienodam taikymui ar įgyvendinimui,*
- ii) valstybės narės priemonė gali būti nesuderinama su plėtojama būsima Sąjungos investicijų politika,*
- iii) ginčas gali padaryti didelį finansinį poveikį atitinkamų metų arba numatytam pagal daugiametę finansinę programą Sąjungos biudžetui.*

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl reglamento

3 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Šiame reglamente numatytais atvejais Komisija priima sprendimą, kuriuo pagal 1 dalyje išdėstytus kriterijus nustatoma susijusios valstybės narės finansinė atsakomybė.

2. Šiame reglamente numatytais atvejais Komisija priima sprendimą, kuriuo pagal 1 dalyje išdėstytus kriterijus nustatoma susijusios valstybės narės finansinė atsakomybė. **Europos Parlamentas ir Taryba informuojami apie tokį sprendimą.**

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl reglamento

7 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Gavusi pranešimą, kuriuo ieškovas nurodo savo ketinimą inicijuoti arbitražo procesą **pagal susitarimo nuostatas**, Komisija informuoja susijusią valstybę narę.

Gavusi pranešimą, kuriuo ieškovas nurodo savo ketinimą inicijuoti arbitražo procesą, **arba kai yra informuojama apie prašymą dėl konsultacijų ar prieš valstybę narę pateiktą ieškinį**, Komisija informuoja susijusią valstybę narę **ir informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie bet kokį ankstesnį ieškovo prašymą dėl konsultacijų, apie pranešimą, kuriuo ieškovas nurodo savo ketinimą pradėti arbitražo procesą prieš Sąjungą ar valstybę narę, per 15 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos, taip pat apie tai, kas yra ieškovas, kokios susitarimo nuostatos esą yra pažeistos, nurodo susijusį ekonomikos sektorių, reguliavimą, kuriuo esą pažeidžiamas susitarimas, ir reikalaujamą kompensacijos sumą.**

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- c) *tikėtina, kad* pagal tą patį susitarimą *bus pateikta panašių ieškinių* dėl kitų valstybių narių nustatyto reguliavimo, ir Komisija gali geriausiai užtikrinti veiksmingą ir nuoseklią apsaugą arba

Pakeitimas

- c) pagal tą patį susitarimą *pateikti panašūs ieškiniai arba prašymai dėl konsultacijų, susiję su panašiais ieškinais*, dėl kitų valstybių narių nustatyto reguliavimo, ir Komisija gali geriausiai užtikrinti veiksmingą ir nuoseklią apsaugą arba

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- d) ginčas yra dėl *neišspręstų* teisės klausimų, *kurie* gali *kartotis kituose ginčiuose pagal tą patį arba kitą Sąjungos susitarimą dėl Sąjungos ar kitų valstybių narių nustatyto reguliavimo*.

Pakeitimas

- d) ginčas yra dėl *opių* teisės klausimų, *kurių sprendimas gali turėti poveikio atitinkamo susitarimo ar kitų susitarimų aiškinimui ateityje*.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. *Jei Sąjunga imasi veikti kaip atsakovė, remdamasi Komisijos sprendimu pagal 2 dalį arba 1 dalyje nurodyta standartine taisykle, toks sprendimas dėl atsakovo statuso yra privalomas ieškovui ir arbitražo teismui.*

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl reglamento

8 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisija informuoja *kitas valstybes nares ir* Europos Parlamentą apie bet kurį ginčą, kuriam taikomas šis straipsnis, ir apie tai, kaip jis taikytas.

Pakeitimas

4. Komisija informuoja Europos Parlamentą *ir Tarybą* apie bet kurį ginčą, kuriam taikomas šis straipsnis, ir apie tai, kaip jis taikytas.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) informuoja Komisiją apie visus reikšmingus proceso etapus ir konsultuojasi reguliariai bei visais atvejais, kai to prašo Komisija, ir

Pakeitimas

b) **nedelsdama** informuoja Komisiją apie visus reikšmingus proceso etapus ir konsultuojasi reguliariai bei visais atvejais, kai to prašo Komisija, ir

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Komisija bet kuriuo metu gali reikalauti, kad **susijusi** valstybė narė laikytųsi tam tikros pozicijos dėl ginčo metu iškelto teisės klausimo ar kito **dalyko, dėl kurio Sąjunga suinteresuota**.

Pakeitimas

2. **Jei tai būtina dėl viršesnio Sąjungos intereso**, Komisija, **pasitarusi su atitinkama valstybe narė**, bet kuriuo metu gali reikalauti, kad valstybė narė laikytųsi tam tikros pozicijos dėl ginčo metu iškelto teisės klausimo ar kito **teisės klausimo, kurio sprendimas gali turėti poveikio atitinkamo susitarimo ar kitų susitarimų aiškinimui ateityje**.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl reglamento

9 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. **Jei susijusi valstybė narė mano, kad dėl Komisijos reikalavimo netinkamai silpninama jos veiksminga gynyba, ji pradeda konsultacijas, siekdama rasti priimtina sprendimą. Jei priimtino sprendimo negalima rasti, Komisija gali priimti sprendimą, kad susijusi valstybė narė laikytųsi tam tikros teisinės pozicijos.**

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Jeigu susitarime ar jame nurodytose taisyklėse numatyta galimybė panaikinti, skųsti ar peržiūrėti arbitražo sprendimo nuostatą dėl teisės klausimo, Komisija, manydama, kad to reikia dėl nuoseklaus ar teisingo susitarimo aiškinimo, gali reikalauti, kad valstybė narė pateiktų tokio panaikinimo, apskundimo ar peržiūros prašymą. Tokiomis aplinkybėmis Komisijos atstovai įtraukiami į delegaciją ir gali reikšti Sąjungos poziciją dėl aptariamo teisės klausimo.

Pakeitimas

3. Jeigu susitarime ar jame nurodytose taisyklėse numatyta galimybė panaikinti, skųsti ar peržiūrėti arbitražo sprendimo nuostatą dėl teisės klausimo, Komisija, manydama, kad to reikia dėl nuoseklaus ar teisingo susitarimo aiškinimo, gali, **pasitarusi su atitinkama valstybe narė**, reikalauti, kad **ta** valstybė narė pateiktų tokio panaikinimo, apskundimo ar peržiūros prašymą. Tokiomis aplinkybėmis Komisijos atstovai įtraukiami į delegaciją ir gali reikšti Sąjungos poziciją dėl aptariamo teisės klausimo.

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl reglamento
9 straipsnio 3 a dalis (nauja)

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

3a. Jei susijusi valstybė narė atsisako pateikti panaikinimo, apskundimo ar peržiūros prašymą, ji apie tai per 30 dienų informuoja Komisiją. Tuo atveju Komisija gali priimti sprendimą, kad susijusi valstybė narė turi pateikti panaikinimo, apskundimo ar peržiūros prašymą.

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl reglamento
10 straipsnio c punktas

*Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

c) Komisija pateikia valstybei narei visus su procesu susijusius dokumentus, siekdama užtikrinti kuo veiksmingesnę apsaugą, ir

c) Komisija pateikia valstybei narei visus su procesu susijusius dokumentus, **nuolat informuoja valstybę narę apie visus svarbius proceso etapus ir pradeda su valstybe narė konsultacijas visais atvejais, kai susijusi valstybė narė to prašo**, siekdama užtikrinti kuo veiksmingesnę apsaugą, ir

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl reglamento 10 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pirmoje dalyje nurodyto arbitražo proceso raidą.

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl reglamento 13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Kai Sąjunga yra atsakovė sprendžiant ginčą dėl reguliavimo, kurį nustatė vien arba iš dalies valstybė narė, ir Komisija mano, kad ginčo baigimas taikos sutartimi atitiktų Sąjungos interesus, ji pirmiausia tariasi su susijusia valstybe nare. Valstybė narė taip pat gali pradėti tokias konsultacijas su Komisija.

1. Kai Sąjunga yra atsakovė sprendžiant ginčą dėl reguliavimo, kurį nustatė vien arba iš dalies valstybė narė, ir Komisija mano, kad ginčo baigimas taikos sutartimi atitiktų Sąjungos interesus, ji pirmiausia tariasi su susijusia valstybe nare. Valstybė narė taip pat gali pradėti tokias konsultacijas su Komisija. **Valstybė narė ir Komisija užtikrina tarpusavio supratimą teisinės padėties ir galimų pasekmių klausimu ir vengia nesutarimų ginčo sprendimo klausimu.**

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl reglamento 13 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Jeigu valstybė narė nesutinka baigti ginčą taikos sutartimi, Komisija gali baigti ginčą taikos sutartimi, jei tai būtina dėl viršesnio Sąjungos intereso.

3. Jeigu valstybė narė nesutinka baigti ginčą taikos sutartimi, Komisija gali baigti ginčą taikos sutartimi, jei tai būtina dėl viršesnio Sąjungos intereso. **Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai visą svarbią informaciją apie Komisijos sprendimą baigti ginčą taikos sutartimi, visų pirma šio sprendimo pagrindimą.**

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 35**Pasiūlymas dėl reglamento****14 straipsnio 3 a dalis (nauja)***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

3a. Jei valstybė narė yra atsakovė vykstant ginčui, kuris susijęs tik su jos institucijų nustatyto reguliavimu, ir nusprendžia baigti ginčą taikos sutartimi, ji Komisijai praneša apie taikos sutarties projektą ir informuoja Komisiją apie derybas ir taikos sutarties įgyvendinimą.

Pakeitimas 36**Pasiūlymas dėl reglamento****17 straipsnio 1 dalis***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

1. Kai Sąjunga pagal 8 straipsnį yra atsakovė ir Komisija mano, kad priteistą sumą ar taikos sutartyje nustatytą sumą turėtų visiškai ar iš dalies sumokėti susijusi valstybė narė atsižvelgiant į 3 straipsnio 1 dalyje išdėstytus kriterijus, taikoma 2–5 straipsniuose išdėstyta tvarka.

1. Kai Sąjunga pagal 8 straipsnį yra atsakovė ir Komisija mano, kad priteistą sumą ar taikos sutartyje nustatytą sumą turėtų visiškai ar iš dalies sumokėti susijusi valstybė narė atsižvelgiant į 3 straipsnio 1 dalyje išdėstytus kriterijus, taikoma **šio straipsnio 2–5 dalyse** išdėstyta tvarka. **Ta procedūra taikoma, kai Sąjunga, pagal 8 straipsnį veikdama kaip atsakovė, laimi arbitražo bylą, bet turi padengti visas su juo susijusias išlaidas.**

Pakeitimas 37**Pasiūlymas dėl reglamento****17 straipsnio 3 dalis***Komisijos siūlomas tekstas**Pakeitimas*

3. Per tris mėnesius nuo prašymo sumokėti galutinai priteistą sumą ar taikos sutartyje nustatytą sumą Komisija priima susijusiai valstybei narei skirtą sprendimą, kuriuo nustatoma tos valstybės narės mokėtina suma.

3. Per tris mėnesius nuo prašymo sumokėti galutinai priteistą sumą ar taikos sutartyje nustatytą sumą Komisija priima susijusiai valstybei narei skirtą sprendimą, kuriuo nustatoma tos valstybės narės mokėtina suma. **Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie tokį sprendimą ir finansines priežastis, kuriomis jis pagrįstas.**

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl reglamento
17 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Jeigu susijusi valstybė narė nepareiškia prieštaravimų dėl Komisijos sprendimo per vieną mėnesį, susijusi valstybė narė į Sąjungos biudžetą sumoka kompensaciją už priteistos sumos ar taikos sutartyje nustatytos sumos sumokėjimą ne vėliau kaip per tris mėnesius po Komisijos sprendimo priėmimo. Susijusi valstybė narė sumoka mokėtinas palūkanas, kurių dydis sutampa su kitoms į Sąjungos biudžetą mokėtinoms lėšoms taikomu palūkanų dydžiu.

Pakeitimas

4. Jeigu susijusi valstybė narė nepareiškia prieštaravimų dėl Komisijos sprendimo per vieną mėnesį, susijusi valstybė narė į Sąjungos biudžetą sumoka **atitinkamos sumos** kompensaciją už priteistos sumos ar taikos sutartyje nustatytos sumos sumokėjimą ne vėliau kaip per tris mėnesius po Komisijos sprendimo priėmimo. Susijusi valstybė narė sumoka mokėtinas palūkanas, kurių dydis sutampa su kitoms į Sąjungos biudžetą mokėtinoms lėšoms taikomu palūkanų dydžiu.

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl reglamento
18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija gali priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad susijusi valstybė narė sumokėtų finansinį įnašą į Sąjungos biudžetą dėl su arbitražu susijusių išlaidų, **jeigu ji mano, kad valstybė narė bus įpareigota sumokėti priteistą sumą atsižvelgiant** į 3 straipsnyje išdėstytus kriterijus.

Pakeitimas

1. **Kai Sąjunga pagal 8 straipsnį veikia kaip atsakovė ir jei nebuvo sudarytas susitarimas pagal 11 straipsnį**, Komisija gali priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad susijusi valstybė narė sumokėtų **išankstinį** finansinį įnašą į Sąjungos biudžetą dėl su arbitražu susijusių **numatomų ar patirtų** išlaidų. **Toks sprendimas dėl finansinių įnašų turi būti proporcingas, ir jame atsižvelgiama** į 3 straipsnyje išdėstytus kriterijus.

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl reglamento
19 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės kompensacija ar mokėjimas į Sąjungos biudžetą priteistoms ar taikos sutartyje nustatytoms sumoms arba kitoms išlaidoms apmokėti laikomas vidaus asignuotosiomis įplaukomis, kaip nurodyta [2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 18 straipsnyje]. Jomis gali būti padengiamos išlaidos, atsiradusios dėl susitarimų, sudarytų pagal Sutarties 218 straipsnį dėl investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo, arba atstatomi asignavimai, panaudoti priteistos ar taikos sutartyje nurodytos sumos ar kitų išlaidų sumokėjimui padengti.

Pakeitimas

Valstybės narės kompensacija ar mokėjimas į Sąjungos biudžetą priteistoms ar taikos sutartyje nustatytoms sumoms arba kitoms išlaidoms, **įskaitant ir tas, kurios nurodytos šio reglamento 18 straipsnio 1 dalyje**, apmokėti laikomi vidaus asignuotosiomis įplaukomis, kaip nurodyta Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 21 straipsnio 4 dalyje. Jomis gali būti padengiamos išlaidos, atsiradusios dėl susitarimų, sudarytų pagal Sutarties 218 straipsnį dėl investuotojų ir valstybės ginčų sprendimo, arba atstatomi asignavimai, panaudoti priteistos ar taikos sutartyje nurodytos sumos ar kitų išlaidų sumokėjimui padengti.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl reglamento
20 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisijai padeda [Investicijų susitarimų komitetas, įsteigtas Reglamentu **[2010/197 COD]**]. Šis komitetas yra komitetas, nurodytas Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

Pakeitimas

1. Komisijai padeda Investicijų susitarimų komitetas, įsteigtas **2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1219/2012, kuriuo nustatoma valstybių narių ir trečiųjų šalių dvišaliams investicijų susitarimams skirta pereinamojo laikotarpio tvarka** ⁽¹⁾. Šis komitetas yra komitetas, nurodytas Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

⁽¹⁾ OL L 351, 2012 12 20, p. 40.

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl reglamento
21 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Komisija reguliariai teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šio reglamento įgyvendinimą. Pirmoji ataskaita pateikiama ne vėliau kaip po **trejų** metų nuo šio reglamento įsigaliojimo. Paskesnės ataskaitos teikiamos kas trejus metus.

Pakeitimas

1. Komisija reguliariai teikia Europos Parlamentui ir Tarybai **išsamią** ataskaitą apie šio reglamento įgyvendinimą. **Toje ataskaitoje pateikiama visa reikiama informacija, įskaitant prieš Sąjungą ar valstybes nares pateiktų ieškinių sąrašą, su jais susijusius procesus, sprendimus ir finansinį poveikį atitinkamam biudžetui.** Pirmoji ataskaita pateikiama ne vėliau kaip po **penkerių** metų nuo šio reglamento įsigaliojimo. Paskesnės ataskaitos teikiamos kas trejus metus, **nebent biudžeto valdymo institucija, kurią sudaro Europos Parlamentas ir Taryba, nusprendžia kitaip.**

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl reglamento
21 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Komisija kasmet Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ieškovų pateiktų prašymų dėl konsultacijų, ieškinių ir arbitražo sprendimų sąrašą.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

P7_TA(2013)0220

Nekomercinis gyvūnų augintinių judėjimas ***I

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl nekomercinio gyvūnų augintinių judėjimo (COM(2012)0089 – C7-0060/2012 – 2012/0039 (COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/42)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2012)0089),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį, 43 straipsnio 2 dalį ir į 168 straipsnio 4 dalies b punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0060/2012),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
  - atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 23 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁽¹⁾,
  - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
  - atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 13 d. Tarybos atstovo laišku prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A7-0371/2012),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
  2. atsižvelgia į prie šios rezoliucijos pridedamą Komisijos pareiškimą;
  3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
  4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2012)0039

Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. .../2013, dėl gyvūnų augintinių vežimo nekomerciniais tikslais, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 998/2003

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) Nr. 576/2013.)

⁽¹⁾ OL C 229, 2012 7 31, p. 119.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS

Komisijos pareiškimas

Remdamasi Europos Sąjungos gyvūnų gerovės apsaugos strategija ⁽¹⁾ Komisija ketina nagrinėti šunų ir kačių, naudojamų komercinėje veikloje, gerovės klausimus.

Jei išnagrinėjus padėtį bus nustatyta, kad dėl tokios komercinės veiklos kyla rizika sveikatai, Komisija apsvarstys tinkamus žmonių ir gyvūnų sveikatos apsaugos būdus, taip pat galimybę pasiūlyti Europos Parlamentui ir Tarybai atitinkamus esamų Sąjungos teisės aktų, kuriais reglamentuojama prekyba šunimis ir katėmis, pataisymus, įskaitant suderintų šunų ir kačių registravimo sistemų, prieinamų visose valstybėse narėse, įdiegimą.

Atsižvelgdama į šias aplinkybes Komisija įvertins, ar įmanoma ir tinkama taikyti tokias registravimo sistemas šunims ir katėms, paženklintiems ir identifikuotiems pagal Sąjungos teisės aktus dėl gyvūnų augintinių vežimo nekomerciniais tikslais.

P7_TA(2013)0221

**Gyvūnų sveikatos reikalavimai, kuriais reglamentuojama prekyba šunimis, katėmis ir šeškais
***I**

2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, kuriais reglamentuojama prekyba Sąjungoje šunimis, katėmis ir šeškais ir jų importas į Sąjungą, iš dalies keičiama Tarybos direktyva 92/65/EEB (COM(2012)0090 – C7-0061/2012 – 2012/0040(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2016/C 055/43)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2012)0090),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 43 straipsnio 2 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C7-0061/2012),
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 23 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2013 m. kovo 13 d. Tarybos atstovo laišku prisiimtą išpareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A7-0366/2012),

1. priima per pirmąjį svarstymą savo poziciją;

⁽¹⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui dėl Europos Sąjungos strategijos dėl gyvūnų gerovės apsaugos 2012–2015 m., COM(2012)0006.

⁽¹⁾ OL C 229 2012 7 31, p. 119.

2013 m. gegužės 23 d., ketvirtadienis

2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji ketina pasiūlymą keisti iš esmės arba pakeisti jo tekstą nauju tekstu;
3. paveda Pirmininkui Parlamento poziciją perduoti Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P7_TC1-COD(2012)0040

Europos Parlamento pozicija, priimta 2013 m. gegužės 23 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/.../ES, kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 92/65/EEB gyvūnų sveikatos reikalavimų, kuriais reglamentuojama prekyba Sąjungoje šunimis, katėmis ir šėškais ir jų importas į Sąjungą, atžvilgiu

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Direktyvą 2013/31/ES.)

ISSN 1977-0960 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-521X (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT